11/75
Sekretarijat Skupštine SFRJ
dokumentacija

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA

СТЕНОГРАФСКЕ БЕЛЕШКЕ STENOGRAFSKE BELEŠKE

КЊИГА IV БЕОГРАД, 1961. ГОДИНА СВЕСКА 6.

САВЕЗНО ВЕЋЕ

42. и 43. СЕДНИЦА ОД 27. и 28. ДЕЦЕМБРА 1961. ГОДИНЕ

ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА

42. и 43. СЕДНИЦА ОД 27. и 28. ДЕЦЕМБРА 1961. ГОДИНЕ

САВЕЗНО ВЕЋЕ И ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА

23. ЗАЈЕДНИЧКА СЕДНИЦА ОД 27. и 28. ДЕЦЕМБРА 1961. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ:

42. седница Савезног већа од 27. децембра 1961. године

Страна

Пре дневног реда:

1) Одсуства народних посланика — — 845

2) Саопштење о примљеним предлозима закона и одлука — — — — — — — — — 845

3) Одговори представника Савезног извршног већа на посланичка питања — — — 847

Дневни ред:

1) Претрес Предлога савезног друштвеног плана за 1962. годину — — — — — — — 850

2) Претрес Предлога закона о савезном буџету за 1962. годину — — — — — — 868

42. седница Већа произвођача од 27. децембра 1961. године

Пре дневног реда:

1) Одсуства народних посланика — — 956

2) Саопштење о примљеним предлозима закона и одлука — — — — — — — — — 956

3) Одговори представника Савезног извршног већа на посланичка питања — — — 958

Дневни ред:

1) Претрес Предлога савезног друштвеног плана за 1962. годину — — — — — — — 960

2) Претрес Предлога закона о Савезном буџету за 1962. годину — — — — — — 982

23. заједничка седница Савезног већа и Већа произвођача од 27. и 28. децембра 1961. године

Пре дневног реда:

1) Саопштења — — — — — — — — 987

Дневни ред:

1) Експозе представника Савезног извршног већа Авда Хума уз Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину — — — 987

2) Експозе представника Савезног извршног већа Зорана Полича уз Предлог закона о Савезном буџету за 1962. годину — — — 1000

Страна

3) Експозе представника Савезног извршног већа Љупчета Арсова уз Предлог препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима — — — — — — — — — 1006

43. седница Савезног већа од 28. децембра 1961. године

Пре дневног реда:

1) Усвајање записника претходне седнице 1013

Дневни ред:

1) Претрес Предлога препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима 1013

2) Претрес Предлога закона о изменама Закона о Савезном буџету за 1961. годину — 1013

3) Претрес Предлога закона о допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова — — — — — — — — — — — 1013

4) Претрес Предлога закона о доприносу на ванредне приходе привредних организација за 1962. годину — — — — — — — — 1014

5) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника — — — — — — 1015

6) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетима и финансирању самосталних установа — — — — — — — 1016

7) Претрес Предлога закона о изменама Закона о регулисању платног промета са иностранством (Девизног закона) — — — — 1016

8) Претрес Предлога одлуке о давању сагласности на финансијски план Савезног друштвеног фонда за школство у 1961. години — 1016

9) Претрес Предлога одлуке о одређивању средстава којима ће федерација помагати изградњу и опремање одређених универзитетских објеката од 1961. до 1965. године — — 1016

10) Претрес Предлога одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације за исплату репреса у области робног промета — — — — — — — — — — — 1017

11) Претрес Предлога одлуке о изменама и допунама Одлуке о каматним стопама на фондове у привреди — — — — — — — — — 1017

12) Претрес Предлога одлуке о изменама Одлуке о стопама доприноса из дохотка привредних организација — — — — — — 1017

Страна

13) Претрес Предлога одлуке о средствима за давање накнаде саобраћајним привредним организацијама за повластице у путничком саобраћају у 1962. години — — — — — 1017

14) Претрес Предлога одлуке о начину финансирања инвестиција које представљају производну резерву Државног секретаријата за послове народне одбране у одређеним привредним организацијама — — — — — — — — 1018

15) Претрес Предлога одлуке о изменама и допунама Одлуке о стопама доприноса за социјално осигурање — — — — — — — — 1018

16) Претрес Предлога одлуке о увођењу посебног додатка на пензије у 1962. години — 1018

17) Претрес Предлога одлуке о потврди уредаба Савезног извршног већа — — — — 1018

18) Претрес Предлога закона о измени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима — — — — — — 1018

19) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносу за стамбену изградњу — — — — — — — — — — — 1018

20) Претрес Предлога одлуке о овлашћењу одређених савезних органа да утврде номенклатуру привредних и непривредних делатности — — — — — — — — — — — 1018

21) Претрес Предлога закона о измени Закона о доприносу из дохотка привредних организација — — — — — — — — — — 1018

22) Претрес Предлога одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације — — — — — — — — — — — 1018

23) Претрес Предлога одлуке о уступању заштитним радионицама за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Савеза глувих Југославије доприноса буџетима из личног дохотка — — — — — — — 1019

24) Претрес Предлога закона о изменама Основног закона о заштити биља од болести и штеточина — — — — — — — — — — 1019

25) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о промету семенске робе — 1019

26) Претрес Предлога закона о изменама Основног закона о заштити стоке од сточних зараза — — — — — — — — — — — 1019

27) Претрес Предлога закона о гробљима бораца — — — — — — — — — — — 1019

28) Претрес Предлога закона о измени Закона о судовима — — — — — — — — — 1019

29) Претрес Предлога закона о измени Закона о привредним судовима — — — — 1019

30) Претрес Предлога закона о измени Закона о јавном тужиоштву — — — — — 1019

31) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку — 1019

32) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о јавним службеницима — 1020

33) Претрес Предлога закона о изменама Закона о ратним војним инвалидима — — 1020

34) Претрес Предлога закона о изменама Закона о помоћи члановима породица чији су храниоци на обавезној војној служби — — 1020

35) Претрес Предлога закона о изменама Основног закона о здравственом надзору над животним намирницама — — — — — — 1020

43. седница Већа произвођача од 28. децембра 1961. године

Страна

Пре дневног реда:

1) Усвајање записника претходне седнице 1088
2) Допуна дневног реда — — — — — 1088

Дневни ред:

1) Претрес Предлога препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима 1088

2) Претрес Предлога закона о изменама Закона о савезном буџету за 1961. годину — 1092

3) Претрес Предлога закона о допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова — — — — — — — — — — 1092

4) Претрес Предлога закона о доприносу на ванредне приходе привредних организација за 1962. годину — — — — — — — — 1092

5) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника — — — — — — 1096

6) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетима и финансирању самосталних установа — — — — — — 1098

7) Претрес Предлога закона о изменама Закона о регулисању платног промета са иностранством (Девизног закона) — — — — 1098

8) Претрес Предлога одлуке о давању сагласности на финансијски план Савезног друштвеног фонда за школство за 1961. годину — 1098

9) Претрес Предлога одлуке о одређивању средстава којима ће федерација помагати изградњу и опремање одређених универзитетских објеката од 1961. до 1965. године — — 1098

10) Претрес Предлога одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације за исплату регреса у области робног промета — — — — — — — — — — — 1098

11) Претрес Предлога одлуке о изменама и допунама Одлуке о каматним стопама на фондове у привреди — — — — — — — — 1099

12) Претрес Предлога одлуке о изменама Одлуке о стопама доприноса из дохотка привредних организација — — — — — — 1099

13) Претрес Предлога одлуке о средствима за давање накнаде саобраћајним привредним организацијама за повластице у путничком саобраћају у 1962. години — — — — — 1099

14) Претрес Предлога одлуке о начину финансирања инвестиција које представљају производну резерву Државног секретаријата за послове народне одбране у одређеним привредним организацијама — — — — — — 1099

15) Претрес Предлога одлуке о изменама и допунама Одлуке о стопама доприноса за социјално осигурање — — — — — — — 1099

16) Претрес Предлога одлуке о потврди уредаба Савезног извршног већа — — — 1099

17) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима — — — — — — 1099

18) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносу за стамбену изградњу — — — — — — — — — — 1100

Страна

19) Претрес Предлога одлуке о овлашћењу одређених савезних органа да утврде номенклатуру привредних и непривредних делатности — — — — — — — — — — — 1100

20) Претрес Предлога одлуке о увођењу посебног додатка на пензије у 1962. години — 1100

21) Претрес Предлога закона о измени Закона о доприносу из дохотка привредних организација — — — — — — — — — — 1100

22) Претрес Предлога закона о изменама Основног закона о заштити биља од болести и штеточина — — — — — — — — — — 1105

23) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о промету семенске робе — 1106

Страна

24) Претрес Предлога закона о изменама Основног закона о заштити стоке од сточних зараза — — — — — — — — — — — 1106

25) Претрес Предлога одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације — — — — — — — — — — — 1106

26) Претрес Предлога одлуке о уступању заштитним радионицама за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Савеза глувих Југославије доприноса буџетима из личног дохотка радника — — — — — — 1106

27) Претрес Извештаја Одбора за привредне организације о потврди Статута Савезне индустријске коморе — — — — — — — 1106

САВЕЗНО ВЕЋЕ

42. СЕДНИЦА

ОД 27. ДЕЦЕМБРА 1961.

САДРЖАЈ

Пре дневног реда:

1) Одсуства народних посланика;
2) Саопштење о примљеним предлозима закона и одлука;
3) Одговори представника Савезног извршног већа на посланичка питања.

Дневни ред:

1) Претрес Предлога савезног друштвеног плана за 1962. годину;
2) Претрес Предлога закона о савезном буџету за 1962. годину.

Говорници: Представник Савезног извршног већа Винко Хафнер, Иван Крефт, представник Савезног извршног већа Марин Цетинић, Вукашин Драгутиновић, Душан Богданов, Милан Прибић, (два пута), Иво Ловинчић (два пута), Чедо Капор, Љубо Бабић, Радивој Давидовић, Душан Грк, представник Савезног извршног већа Авдо Хумо и Надор Фаркаш.

ПРЕДСЕДАВАО
ПРЕДСЕДНИК
Др МЛАДЕН ИВЕКОВИЋ

ЗАПИСНИЧАР
МИРКО ПОПОВИЋ

Почетак у 10 ч 10 мин

Председник др **Младен Ивековић** *(Изборни срез Самобор, НР Хрватска):* Отварам четрдесет другу сједницу Савезног вијећа Савезне народне скупштине.

Записник данашње сједнице водит ће записничар, народни посланик Мирко Поповић.

Молим записничара да прочита записник прошле сједнице.

Записничар **Мирко Поповић** *(Изборни срез Титово Ужице, НР Србија)* чита записник 41. седнице Савезног већа од 3. новембра 1961. године.

Председник др **Младен Ивековић:** Има ли примједаба на прочитани записник? (Нема).

Пошто примједаба нема, записник ће се овјерити.

Изволите чути саопћења.

Одсуства народних посланика. — Тражили су одсуства ови народни посланици: Маријан Жувић, Јоже Потрч, Стојадин Стојковић, Виктор Авбељ — због болести или због службене спречености.

Да ли Дом одобрава тражена одсуства? (Одобрава).

Објављујем да су тражена одсуства одобрена.

Посланичка питања. — Преко предсједника Савезне народне скупштине поставио је питање Савезном извршном вијећу народни посланик Вукашин Драгутиновић. Пошто је кратак садржај овог питања умножен и подијељен народним посланицима, исто се неће читати.

Савезно вијеће је у времену од своје посљедње сједнице до данас примило извјестан број предмета и они су наведени у списку који је у смислу одредаба Пословника подијељен члановима Дома. Сви ови предмети упућени су надлежним одборима који су их претресали и своје извјештаје доставили Дому.

Поред тога, Дом је за ову сједницу примио још и Приједлог закона о измјенама Основног закона о здравственом надзору над животним намирницама.

На основу изложеног, предлажем овај дневни ред:

1) Претрес Приједлога савезног друштвеног плана за 1962. годину;

2) Претрес Приједлога закона о савезном буџету за 1962. годину;

3) Претрес Приједлога препоруке о расподјели чистог прихода у радним колективима;

4) Претрес Приједлога закона о измјенама Закона о савезном буџету за 1961. годину;

5) Претрес Приједлога закона о допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова;

6) Претрес Приједлога закона о доприносу на ванредне приходе привредних организација за 1962. годину;

7) Претрес Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника;

8) Претрес Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о буџетима и финансирању самосталних установа;

9) Претрес Приједлога Закона о измјенама Закона о регулисању платног промета са иностранством (Девизног закона);

10) Претрес Приједлога одлуке о давању сагласности на финансијски план Савезног друштвеног фонда за школство за 1960. годину;

11) Претрес Приједлога одлуке о одређивању средстава којима ће федерација помагати изградњу и опремање одређених универзитетских објеката од 1961. до 1965. године;

12) Претрес Приједлога одлуке о додјељивању средстава из привредних резерви федерације за исплату регреса у области робног промета;

13) Претрес Приједлога одлуке о измјенама и допунама Одлуке о каматним стопама на фондове у привреди;

14) Претрес Приједлога одлуке о измјенама Одлуке о стопама доприноса из дохотка привредних организација;

15) Претрес Приједлога одлуке о средствима за давање накнаде саобраћајним привредним организацијама за повластице у путничком саобраћају у 1962. години;

16) Претрес Приједлога одлуке о начину финансирања инвестиција које представљају производну резерву Државног секретаријата за послове народне одбране у одређеним привредним организацијама;

17) Претрес Приједлога одлуке о измјенама и допунама Одлуке о стопама доприноса за социјално осигурање;

18) Претрес Приједлога одлуке о увођењу посебног додатка на пензије у 1962. години;

19) Претрес Приједлога одлуке о потврди уредаба Савезног извршног вијећа;

20) Претрес Приједлога закона о гробљима бораца;

21) Претрес Приједлога закона о измјени Закона о судовима;

22) Претрес Приједлога закона о измјени Закона о привредним судовима;

23) Претрес Приједлога закона о измјени Закона о јавном тужиоштву;

24) Претрес Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о парничном поступку;

25) Претрес Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о јавним службеницима;

26) Претрес Приједлога закона о измјенама Закона о ратним војним инвалидима;

27) Претрес Приједлога Закона о измјенама Закона о помоћи члановима породица чији су храниоци на обавезној војној служби;

28) Претрес Приједлога закона о измјенама Основног закона о здравственом надзору над животним намирницама.

За остале приједлоге које је Дом примио, и то: Приједлог одлуке о допуни Одлуке о одређивању привредних организација које су обавезне плаћати допринос за експлоатацију рудног блага и о одређивању стопа тог доприноса, Приједлог закона о измјени и допуни Закона о доприносу за стамбену изградњу и Приједлог одлуке о овлаштењу одређених савезних органа да утврде номенклатуру привредних и непривредних дјелатности — нису још примљени извјештаји од надлежних одбора. Када то буде учињено и они ће бити предложени за дневни ред и то, вјероватно, на поподневној сједници Дома.

Да ли Дом прихваћа предложени дневни ред? (Прихвата).

Објављујем да је предложени дневни ред усвојен.

Што се тиче одговора на посланичка питања, обавјештавам Дом да ће се исти дати прије преласка на дневни ред на поподневној сједници.

Од предсједника Савезне народне скупштине примио сам писмо ове садржине *(чита)*:

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС (А) 109
27. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ САВЕЗНОГ ВЕЋА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Савезно извршно веће обавестило је Скупштину да ће на овом скупштинском заседању његови представници дати експозеа уз Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину, као и уз неке друге предлоге који ће бити на дневном реду седница домова.

У вези с овим, молим Вас да обавестите чланове свог Дома да сам ради саслушања поменутих експозеа сазвао заједничку седницу Савезног већа и Већа произвођача за данас 27. децембра 1961. године, у 10 часова и 45 минута.

Председник
Петар Стамболић, с. р.

Чули сте приједлог за одржавање заједничке сједнице.

Да ли Дом прихваћа овај приједлог? (Прихвата).

Пошто се Дом слаже, објављујем да ће се заједничка сједница одржати данас у 10 часова и 45 минута.

Наставак сједнице Дома бит ће у 16 часова и 30 минута.

(Сједница је прекинута у 10 ч 20 мин).

Наставак седнице у 16 ч 45 мин

Председник др **Младен Ивековић:** Настављамо сједницу.

Изволите чути саопћења.

Обавјештавам Дом да су надлежни одбори доставили извјештаје о Приједлогу закона о измјени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима, о Приједлогу закона о измјенама и допунама Закона о доприносу за стамбену изградњу и о Приједлогу одлуке о овлаштењу одређених савезних органа да утврде номеклатуру привредних и непривредних дјелатности.

Затим, Савезно извршно вијеће је повукло Приједлог одлуке о допуни Одлуке о одређивању привредних организација које су обавезне плаћати допринос за експлоатацију рудног блага и о одређивању стопа тог доприноса.

Поред тога, Дом је за ову сједницу примио још и шест ових приједлога:

1) Приједлог закона о измјени Закона о доприносу из доходака привредних организација;

2) Приједлог одлуке о додјељивању средстава из привредних резерви федерације;

3) Приједлог одлуке о уступању заштитним радионицама за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Савеза глувих Југославије доприноса буџетима из личног дохотка;

4) Приједлог закона о измјенама Основног закона о заштити биља од болести и штеточина;

5) Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о промету сјеменске робе и

6) Приједлог закона о измјенама Основног закона о заштити стоке од сточних заразе.

Савезно извршно вијеће предложило је да се ових шест приједлога донесу по хитном поступку и то са ових разлога:

О првом приједлогу хитан поступак се предлаже зато што је већ приликом увођења новог привредног система у току ове године требало да се пређе са обрачуна расподјеле укупног дохотка привредних организација од фактурисане на неплаћену реализацију. Међутим, било је потребно да се извјесни претходни проблеми ријеше како би ова промјена могла да се спроведе у живот од 1. јануара 1962. године.

О другом приједлогу хитан поступак се предлаже с обзиром на то што је крај године, што су средства за ову сврху обезбијеђена у привредним резервама федерације и што је 50. конкурс (1961—1962) закључен, па је приступљено његовом финансирању.

Хитан поступак за доношење одлуке о уступању заштитним радионицама за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Савеза глувих Југославије доприноса буџетима из личног дохотка предлаже се да би се послови, у вези са уступањем (деблокадом) средстава Савезном одбору Савеза глувих Југославије, могли обавити до краја ове године.

За посљедња три приједлога хитан поступак се предлаже да би се до краја ове године могло извршити потребно усаглашавање на основу члана 127. Закона о привредним преступима.

У смислу члана 160. Пословника Савезног вијећа, требало би Дом да одлучи да ли ће се ови приједлози претресати по хитном поступку.

Да ли се Дом слаже с овим приједлогом? (Слаже се).

Пошто се Дом слаже, наведени приједлози ће се донијети по хитном поступку.

На основу овога што сам рекао, предлажем Дому да се дневни ред допуни, с тим да наведених девет приједлога постану тачке 20. до 28. утврђеног дневног реда, а тачке 20. до 28. постају тачке 29. до 37.

Затим, обавјештавам Дом да је Одбор за социјалну политику и народно здравље Савезног вијећа са Одбором за питања рада и социјалног осигурања Вијећа произвођача донио заједничку препоруку о даљем развоју дјечје заштите у комуни, која ће бити објављена у једном од наредних бројева „Службеног листа ФНРЈ".

Сада прелазимо на давање одговора на посланичка питања.

Молим представника Савезног извршног вијећа друга Винка Хафнера да одговори на допунска питања народног посланика Ивана Крефта постављена на прошлој сједници Дома.

Представник Савезног извршног већа **Винко Хафнер** *(Изборни срез Јесенице, НР Словенија):* Народни посланик друг Иван Крефт на последњој седници поставио је два допунска питања.

Прво питање гласи:

„Да ли је познато Савезном извршном већу да је морао бити у последње време успорен рад на градилишту хидроелектране Ожбалт, пошто нису били правовремено одобрени кредити за прекорачење због поскупљења, које износи око 6% од укупне инвестиционе суме?

Познато је да су неки инвеститори после одобрења објеката од стране Савезног извршног већа предложили коригиране инвестиционе програме са знатно вишим инвестиционим сумама у поређењу са онима на основу којих су били одобрени објекти. Таквом праксом се, у ствари, стимулира инвеститор који је предложио фиктиван инвестициони програм на штету оног који је инвестициони програм реално израдио.

Поред свих потешкоћа, хидроелектрана Ожбалт је већ овог лета са два агрегата која су била стављена у погон 1960. године много допринела да редукција електричне енергије није почела већ у јулу."

Одговор на ово питање:

За изградњу хидроелектране Ожбалт одобрен је зајам у износу од 9.694 милиона динара. У октобру ове године инвеститор је поднео захтев Југословенској инвестиционој банци да му се због поскупљења радова одобре додатна средства у висини од 199 милиона динара, што износи 2,04% од износа одобреног зајма.

Разматрајући поднети захтев, Југословенска инвестициона банка је установила да је исти применом клизне скале оправдан за суму од 147 милиона динара, што представља свега 1,51% од висине одобреног зајма.

Сходно утврђеним критеријумима, Југословенска инвестициона банка није признала инвеститорима поскупљење радова ако је ово износило мање од 2% одобреног зајма, па према томе, ни хидроелектрани Ожбалт. Међутим, почетком новембра ове године Управни одбор Југословенске инвестиционе банке је донео одлуку да се, поред клизне скале за поскупљење радова, инвеститорима признају и износи за непредвиђене радове у висини од 5% од вредности одобреног зајма.

На основу ове одлуке, хидроелектрани Ожбалт је одобрен аванс за утврђени износ од 147 милиона динара, те је тиме и поменути проблем решен.

Друго питање народног посланика Ивана Крефта гласи:

„Савезно извршно веће је одобрило у септембру 1959. године инвестицију у износу 115,6 милиона динара за набавку трансформатора за трансформаторску станицу Пекре. Том приликом је одобрило и друге објекте. За већину одобрених објеката Југословенска инвестициона банка је обезбедила средства, док их за трафостаницу Пекре већ више од две године само обећава.

Финансирање објеката које је одобрило Савезно извршно веће свакако не би смело зависити од добре воље апарата банке. Постојећи трансформатори у тој станици су преоптерећени, због чега се индустрији не може нудити потребна електрична енергија, што кочи саму производњу и развитак индустрије. Исти случај је са трансформаторским станицама Селце која снабдева целски индустријски басен, укључивши железару Шторе. Овај објекат је Савезно извршно веће одобрило у мају месецу 1960. године, али кредит у износу од 123 милиона динара још до данас није обезбеђен."

Одговор на ово питање:

У начелу, за све одобрене инвестиције од Савезног извршног већа у 1959. и 1960. години заузет је став да Југословенска инвестициона банка нема обавеза према одобреним објектима све док јој се не поднесе захтев са одобреним инвестиционим програмом.

Како у то време инвеститори објеката о којима је реч у питањима друга Ивана Крефта нису поднели захтеве са одобреним програмом, није им ни могао бити одобрен зајам, што је био случај и с неким другим објектима електропривреде.

Касније, због ограничености средстава, Југословенска инвестициона банка није била у могућности да врши одобравање нових кредита за поједине објекте чији су захтеви са програмима у међувремену били поднети, а међу којима и трафостанице Пекре. Ово је тек учињено у новембру ове године када су одобрена додатна средства за финансирање инвестиција у електропривреди, из којих је и за трафостаницу Пекре дато 100 милиона динара у виду аванса.

Што се тиче трафостанице Селце, њен захтев је поднет тек у новембру ове године и разматра се у Југословенској инвестиционој банци.

Председник др **Младен Ивековић**: Жели ли народни посланик Иван Крефт да изнесе образложење мишљења или дати допуну?

Иван Крефт *(Изборни срез Љутомер-Радгона, НР Словенија)*: Другови и другарице народни посланици, одговором друга Винка Хафнера сам задовољан, а допунско питање постављам више у вези са одговором који сам добио на прошлој седници. Наиме, представник Савезног извршног већа, друг Данило Кекић је нагласио у свом одговору да је рентабилитет главни критеријум који се узима у обзир приликом одобравања зајма за електропривредне објекте. Надаље је споменуо да је Југословенска инвестициона банка већ почела да расписује конкурсе за зајмове ове врсте. Стварно је Југословенска инвестициона банка већ 1959. године расписала 37. конкурс у том смислу. На тај конкурс се пријавила хидроцентрала Фала и затражила зајам у висини од 827 милиона динара, с тим да њено додатно учешће у овој суми износи 500 милиона динара.

Изградњом 8. агрегата у хидроелектрани Фала било би решено питање реконструкције и даљњег несметаног рада једне централе која је у погону већ 43 године.

Напомињем да већ две године лежи на Фали турбина за тај агрегат, која је била допремљена у нашу земљу из СССР 1957. године, а израђена 1949. код фирме Voith у Аустрији.

Вредност турбине је сваке године мања због техничке застарелости. За конзервацију турбине сваке се године троше прилични износи средстава.

После реконструкције централе, производња електричне енергије ће се повећати на 268 милиона kWh, то јест за 40 милиона kWh више од производње пре реконструкције.

А до сада изграђене електране на Драви, које раде у ланцу по принципу проточне акумулације, са отклањањем овог уског грла протока код садашње хидроелектране Фала, постићи ће максимално искоришћење воде.

Цена једног kWh износиће после реконструкције 1,49 динара, што је у поређењу са осталим централама знатно испод минимума.

Вредност новоуграђеног киловата у односу на инвестициону суму износи 79.000 динара што је врло повољно.

Иако је посреди релативно мали зајам за једну од најрентабилнијих инвестиција на подручју целе електропривреде, тај предмет није решен ни после више од две године. Постављам питање: са којих је разлога, упркос великом броју рекламација, тај предмет остао нерешен све до данас? Молим да ми се на ово питање одговори на наредној седници.

Председник др **Младен Ивековић:** Чули сте допунско излагање народног посланика Ивана Крефта. На његово новопостављено питање биће дат одговор на наредној седници Дома.

Молим представника Савезног извршног вијећа, друга Марина Цетинића да одговори на питање народног посланика Вукашина Драгутиновића.

Представник Савезног извршног већа **Марин Цетинић** *(НР Хрватска):* Народни посланик Драгутин Вукашиновић поставио је питање: Докле се стигло са припремама за почетак изградње пруге Бор-Мајданпек?

Да бих одговорио на ово питање морам цитирати одлуке Петогодишњег плана привредног развоја Југославије од 1961. до 1965. године, у којима изрично стоји да се за изградњу ове пруге раде у том времену пројекти и изврше припреме. Према подацима које сам добио од инвеститора, студије и пројектовање ове пруге је организирала Заједница жељезничких подузећа — Београд, зашто је у овој години из савезних средстава обезбијеђен износ од 15 милиона динара. Студија правца пруге је већим дијелом, како то инвеститор обавјештава, обављена и истовремено се ради на инвестиционом програму. Према његовом мишљењу, рад би био завршен до средине 1962. године, када ће се разматрати инвестициони програм и одговарајућа документација. Сматрам да ће се моћи рјешавати о даљем наставку рада на овој прузи када буде готов инвестициони програм и када се донесе одлука о томе.

Председник др **Младен Ивековић:** Чули сте одговор представника Савезног извршног вијећа Марина Цетинића на постављено питање народног посланика Вукашина Драгутиновића. Жели ли народни посланик Вукашин Драгутиновић да дâ своје образложење? (*Вукашин Драгутиновић:* Молим за реч).

Има ријеч народни посланик Вукашин Драгутиновић.

Вукашин Драгутиновић *(Изборни срез Књажевац, НР Србија):* Другарице и другови народни посланици, чули смо одговор представника Савезног извршног већа, друга Марина Цетинића из којег се види да се врше припреме. Међутим, с обзиром на проблем транспорта, сматрам да би требало са припремама мало пожурити, јер последњих година проблеми транспорта робе у источној Србији су се заоштрили у тако великој мери да то може представљати не само препреку даљег развоја привреде овог дела земље, већ и омести нормалан рад постојећих предузећа.

Завршавањем нових објеката у Бору, Мајданпеку и Прахову настале су тешкоће у погледу превоза концентрата бакра из Мајданпека, суперфосфата из Прахова и концентрата пирита из Бора. Сад се из Мајданпека превози дневно 100 до 120 тона концентрата бакра, а у 1962. години превозиће се 400 дневно односно 150.000 тона годишње. Ми већ сада имамо тешкоће при истовару ових вагона с обзиром на зиму, јер концентрат садржи минимум 10% влаге и на тако дугом путу долази до смрзавања не само горњег слоја, већ и целе количине.

Фабрика суперфосфата у Прахову ове године ради са 50% капацитета, па се и поред тога јављају периоди када она не може због мале пропусне моћи пруге Прахово—Ниш да отпреми 1.500 до 2.000 тона дневно. Како се из пристаништа Прахово превози за унутрашњост земље и кокс из Совјетског Савеза и друго, проблеми транспорта се појачавају.

Наредне, 1962. године фабрика суперфосфата ће радити пуним капацитетом и проблеми транспорта ће се још више заоштравати.

Сумпорна киселина у Бору и производња бакра и пирита ће тек у 1962. години постићи производњу предвиђену планом. Међутим, и данас се свакодневно јављају проблеми у погледу превоза и отпреме робе у Бор.

Пропусна моћ пруге Ниш-Прахово је, према подацима Заједнице ЖТП у Београду, 2.160.000 тона, а према подацима ЖТП-Ниш већ ове године је превоз робе на нивоу максималне пропусне моћи пруге.

Међутим, поставља се питање превоза око 500.000 тона нове количине роба које ће бити произведене у 1962. години, односно преко 1,000.000 тона у 1962. години.

Према томе, сматрам да је ово врло озбиљан проблем за овај део наше земље и да треба пожурити са припремама извршења овог пројекта.

Председник др **Младен Ивековић:** Чули смо реплику народног посланика Вукашина Драгутиновића. Жели ли представник Савезног извршног вијећа да да одговор? (Не жели).

Има ли тко да постави још неко питање на овој сједници Дома? (Нико се не јавља).

Прелазимо на прву тачку дневног реда: Претрес приједлога савезног друштвеног плана за 1962. годину. (Видети у прилогу).

Према одредбама Пословника, претрес Приједлога савезног друштвеног плана врши се најприје у начелу, послије тога се приступа претресању приједлога у појединостима, по главама. О амандманима се гласа прије гласања о одговарајућој глави приједлога плана на коју се амандман односи. Када претрес Приједлога друштвеног плана по главама буде завршен, гласа се о приједлогу у цјелини.

Молим да се за ријеч најприје јављају они народни посланици који желе да говоре у начелу, а народни посланици који желе да учествују у претресу Приједлога плана у појединостима нека се јаве за ријеч пријавом у којој ће назначити о којој глави желе да говоре.

Отварам претрес у начелу о Приједлогу савезног друштвеног плана за 1962. годину.

Ријеч има извјестилац Одбора за народну привреду Душан Богданов.

Извјестилац Одбора за народну привреду **Душан Богданов** *(Изборни срез Панчево, АП Војводина, НР Србија):* дугови и другарице народни посланици, Одбор за народну привреду Савезног већа Савезне народне скупштине разматрао је Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину, као и више предлога закона и одлука на својим сједницама од 20. до 23. децембра 1961. године.

Одбор је констатовао да Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину предвиђа:

1) даље и стабилније развијање производних снага у складу са Перспективним друштвеним планом привредног развоја Југославије. Даљни развој производних снага особито ће се испољити у оним привредним областима и гранама које имају одлучујући значај за усклађено кретање привреде. Овакав привредни развој ће се заснивати на политици постављеној у перспективном плану, на даљњем интензивном улагању у привреду и на повећању продуктивности рада у свим областима привреде;

2) повећање личне потрошње, упоредно са развојем производње, при чему ће реална потрошња пратити укупни пораст продуктивности рада и напредовати у складу с тим порастом;

3) даљње настојање федерације ради убрзања развоја недовољно привредно развијених подручја, и

4) план предвиђа, као најважнији циљ економске политике, убрзање динамике производње као неопходне основе за остваривање планираног развоја привреде у наредној години. Бржи развој производње треба, пре свега, да буде остварен у индустрији.

За остварење плана и динамике пораста производње у пољопривреди план за 1962. годину полази од тога да се озбиљни задаци постављају у економској политици за ову област. Они се тичу како саме производње, због посебне ситуације коју је изазвала суша у 1961. години, тако и због нерешеног економског положаја пољопривреде у цјелини.

После свестране дискусије, Одбор је закључио да је развитак привреде у цјелини последњих неколико година, мада равномернији и свестранији у 1961. години, после увођења новог привредног система и низа законских мера у складу са развојем тог система, открио неке слабости које се морају решавати у 1962. години и наредних година.

Предлог плана за 1962. годину констатује ове слабости и појаве, али се још довољно не анализирају узроци који их условљавају и не предлажу конкретне мере за њихово отклањање како би се планом предвиђена производња остварила, те је закључено да је то приличан недостатак предложеног плана. Ово поготову с разлога што је неопходно сагледавање појава и слабости, посебно у кретању привреде у 1961. години, када су нове мере ступиле на снагу и када би сагледавање тих појава и узрока још више допринело да се благовремено предузму одговарајуће мере за њихово отклањање, а што би у крајњој линији, омогућило и допринело потпунијем извршењу плана у наредној години.

У вези с тим, истакнут је проблем непотпуне методологије у планирању, који је и у неколико претходних година истицан. У погледу улагања у дугорочне и крупне објекте инфраструктуре стварају се фиксне друштвене обавезе натуралним планирањем, а претходно се не сагледају могућности колико заједница за таква улагања може издвојити из остваренот националног дохотка. Такође је потребан непосреднији увид у могућности постојећих производних снага за брзу динамику раста производње. Наглашено је да је потребна непосреднија сарадња између привредних организација и органа самоуправљања са органима планирања у циљу складнијег планирања.

У Одбору је била поклоњена особита пажња нашој размени са иностранством и проблему платног биланса. У том погледу је истакнуто да треба хитно предузети одговарајуће мере у циљу савлађивања дефицита. Нарочито је истакнута потреба предузимања мера за повећање извоза и селекцију и смањење увоза. Надлежни органи требало би, пре свега, инструментима да стимулирају извоз и да ограниче, за сада, недовољно контролисан увоз, па чак и да одређеним мерама контингентирају увоз.

У том правцу требало би више консултовати коморе и савезе комора, како би се на

тај начин обезбедио увоз искључиво оне робе која се не производи у земљи или се пак производи у недовољним количинама.

У дискусији је наглашено да је за извршење овогодишњег плана нарочито важно благовремено снабдевање индустрије репродукционим материјалом и алиментирање обртних средстава.

У вези са пољопривредном производњом, констатовано је да пољопривредна газдинства из године у годину имају све веће губитке и да су ти губици већи у оним газдинствима која имају савременију производњу и интензивнија улагања. Истакнуто је да у пољопривреди постоји више нерешених проблема који траже адекватна решења, па је сугерирано да надлежни органи свестраније испитају и изуче садашњу ситуацију и да предложе одговарајућа решења. Ово утолико пре што у предложеном плану за 1962. годину није у целини сагледан положај пољопривреде, већ само декларисан, не предвиђајући одређене инструменте да се такво стање поправи.

Комуналној привреди није дато потребно место у предложеном плану. Ако се имају у виду растуће потребе све већег броја грађана за разним комуналним услугама, онда тој грани привреде треба поклонити више пажње, а она мора да добије одређено место.

Одбор је разматрао проблем знатнијег пораста цена и личних доходака, па је констатовано да је неопходно усклађивати личне дохотке са порастом цена трошкова живота, водећи при томе рачуна о општем порасту продуктивности рада. Зато Одбор препоручује да се усвоји Препорука Савезног извршног већа о расподели чистог прихода у радним колективима. Одбор такође сматра да је друштвена интервенција у погледу расподеле неопходна.

Дискутујући о добрим странама и о неким негативним странама новог привредног система, истакнуто је да је систем правилно постављен и у основи добар, али је недограђен, то јест није потпуно спроведен, јер су извесне мере у прошлој години допринеле објективизирању постојеће ситуације. Изражено је мишљење да је требало, можда, постепеније спроводити у живот неке мере, јер би се тиме избегле неке негативне појаве у привредном кретању.

Полазећи од напред изнетог, с правом се очекује да ће Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину, као и предвиђене пратеће мере које се предлажу овом Дому уз предложени план, омогућити у наредној, 1962. години, постизање основних циљева постављених у предложеном плану.

Са изнетих разлога, изјављујем као известилац Одбора за народну привреду да ћу гласати за Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину и остале предложене акте, а уједно у име Одбора предлажем овом високом Дому да све предлоге усвоји. (Аплауз).

Председник др **Младен Ивековић**: Чули сте извјестиоца Одбора за народну привреду. За ријеч се јавио народни посланик Милан Прибић.

Милан Прибић *(Изборни срез Нова Црња, АП Војводина, НР Србија)*: Другови и другарице народни посланици, иако ћу, углавном, у својој дискусији говорити о проблемима пољопривреде, питања о којима ћу дискутовати су, пре свега, начелне природе, па и због тога сматрам да треба да узмем реч у начелној дебати.

Сматрам да је планирано повећање производње уопште, па и у овој грани наше привреде, у пољопривреди, потпуно реално, као и све друго што се предвиђа у Предлогу савезног друштвеног плана у погледу развоја наше привреде у целини, затим, у погледу даљег учвршћења стандарда и могућности његовог повећања, па с тог разлога изјављујем да ћу у начелу гласати за предложени друштвени план.

Посебно сматрам да је реално планирано повећање производње од 23% за пољопривреду, у поређењу са прошлом годином, а то би било повећање за 5% у поређењу са 1959. годином као најродније годином, наравно, ако буду одговарајући кламатски услови, јер још нисмо у могућности да диригујемо пољопривредном производњом и због агротехничких мера, средстава и осталих услова, па ће још реализација планова често зависити од климатских и других услова, док се не реше основни проблеми пољопривредне производње.

Мислим да је значајно указати на неке моменте о којима је било речи у експозеу и у оном делу Предлога савезног друштвеног плана који говори о проблемима пољопривреде. Досадашњи резултати које је наша земља постигла у развитку пољопривредне производње доказују исправност наше политике на селу.

Општи развитак производних снага у нашој земљи омогућио је да данас имамо испод 50% пољопривредног становништва у односу на 76% пољопривредног становништва пре рата или око 60% колико је било у 1957. години, када је овај Дом расправљао и донео Резолуцију о перспективном развоју пољопривреде и задругарства. Политика која је утврђена у тој Резолуцији, још више конкретизована на Деветом пленуму Социјалистичког савеза радног народа Југославије, и у пракси је доказала своју исправност. Према томе, у садашњим условима нема потребе да се мења та утврђена аграрна политика, већ

је више реч о обезбеђењу потребних средстава и о доследном спровођењу у живот такве аграрне политике.

Наш циљ који смо поставили углавном смо и остварили. Повећали смо просечне приносе пшенице у краћем року и више него што смо предвидели. Повећали смо сточарску производњу за преко 50% у дупло краћем року него што смо планирали. Удвостручена су улагања, и та улагања, иако нису дала очекиване резултате, нису била некорисна. Нека предвиђања у досадашњој политици и у досадашњим плановима нису остварена, с једне стране, због тога што још недовољна материјална средства нису омогућила да савладамо последице климатских услова, а с друге стране, било је низ субјективних слабости које су умањиле остварење жељених резултата.

Баш о тим проблемима желео бих да кажем неколико речи.

Почео бих од проблема инвестиција. Досадашњом инвестиционом политиком у пољопривреди нису ни приближно решени проблеми поједине производње. Ми смо у прво време ишли на опремање организација и уверили се да то није решење, већ треба ићи на опремање и комплексно решавање поједине производње. Сада се поново јављају концепције о опремању неких центара, пунктова и организација, у условима кад још ниједну културу нисмо механизовали и кад нисмо решили многа питања у погледу технолошких процеса. Сматрам да је најцелисходније ићи на опремање и механизацију поједине производње и у том смислу Предлог савезног плана и оријентише инвестициону политику. Тракторизација није довољна, а ми смо у ситуацији да смо извршили само тракторизацију, а не и механизацију пољопривредне производње, па и ту још нисмо задовољили потребе, јер од постојећих 35.000 трактора, око 20% или је у кварту или у транспорту, односно није у процесу пољопривредне производње. Пошто је нормално и неминовно даљње повећање фонда друштвене земље, то се производња пољопривредних машина и репродукционог материјала веома озбиљно поставља, како у количини и асортиману, тако и у квалитету.

Посебно је питање што се производња пољопривредних машина одвијала без консултовања са пољопривредним произвођачима, па врсте, асортиман и квалитет тих машина не задовољавају потребе савремене агротехнике, нити одговарају појединим специфичностима у производњи и бонитету тла у појединим крајевима наше земље. Број прикључних машина је недовољан, а и то што има не одговара по квалитету. Цене пољопривредних машина и справа су високе, а пољопривредне организације због ниске акумулативности не могу да откупе те скупе машине и алате. Тако имамо једну аномалију: пољопривреда нема довољно, а индустрија пољопривредних машина има на милијарде нереализованих машина и алата.

Хемизација пољопривреде није остварена онако како се предвиђало. Уместо да се троши годишње 2,200.000 тона ђубрива, прошле године је утрошено 1,197.000, а у 1961. години 1,100.000 док се планом за 1962. годину предвиђа утрошак 1,600.000 разних вештачких ђубрива. Проблем је у томе што индивидуални пољопривредни произвођачи не улажу вештачка ђубрива, а то, поред осталих слабости ситносопственичке производње, онемогућује да постигнемо веће приносе на површинама индивидуалних домаћинстава, па тиме смањујемо и укупан просек приноса и не остварујемо потребну производњу и поред великих успеха које су на том плану имале социјалистичке пољопривредне организације.

Сва улагања која су до сада извршена и која се намеравају извршити уз даљња повећања омогућују да се у наредном периоду постигну већи резултати у пољопривредној производњи. Међутим, због неповољних климатских услова (и разних других слабости о којима ћу нешто касније говорити), у последње две године имали смо око 70% пољопривредних организација које су пословале без фондова и с мањим или већим негативним резултатима. Те организације су, поред редовних зајмова које су узимале за проширену репродукцију, биле принуђене да узимају и санационе кредите за покриће губитака. На тај начин велики број организација у садашњој ситуацији је презадужен разним ануитетима. Због тога смо у ситуацији да треба пролонгирати ануитете за једну годину и сматрам да ће се то повољно одразити на пољопривредне организације.

Као што је познато, велики број организација добио је санационе кредите за покриће губитака, како у 1959, тако и у 1960. години, а све процене говоре о томе да ће бити потребни санациони кредити и за ову годину. Има много организација које су морале да узму санационе кредите оба пута и које ће бити у ситуацији да узму санационе кредите и трећи пут. Сви ти кредити дати на пет година кумулативно се одражавају на отплату ануитета, те отежавају привредним организацијама стабилизацију у пословању. Да бисмо олакшали пољопривредним организацијама да врате ове кредите и да бисмо обезбедили неопходну стабилност у пословању, предлажем овом Дому да препоручи надлежним органима да што хитније донесу одлуку о продужењу рока отплате санационих кредита на десет година. У том смислу предлажем амандман на текст предложеног плана.

Председник др **Младен Ивековић:** Предложио бих да амандман изнесете кад будемо дискутовали о тој глави Приједлога друштвеног плана, јер је сада у начелној дебати немогућно давати амандман.

Милан Прибић: Кад већ говорим о олакшицама, хтео бих још да укажем на једну чињеницу која је, по мом мишљењу, битна за будуће односе пољопривреде и индустрије пољопривредних машина, као и за односе у колективима индустрије пољопривредних машина. Реч је о регресима за основна средства и репродукциони материјал. Уопште се поставља питање коме се дају регреси. Да ли су то регреси за пољопривреду, како се то третирало до сада, па и сад у Предлогу савезног друштвеног плана где се предвиђа даље повећање регреса, или су то, у суштини, регреси индустрији која производи основна средства и репродукциони материјал за пољопривреду? Сматрам да у будуће, а и сада, у Савезном друштвеном плану треба ту ставку регреса ставити тамо где јој је стварно место, а то је код индустрије пољопривредних машина. Ако се тако уради, онда ће се радни колективи индустрије пољопривредних машина друкчије, ефикасније и брже борити за проналажење решења за искрсле проблеме квалитета, асортимана, цене и реализације пољопривредних машина. Уверен сам да су та решења у великој мери баш у унутрашњим резервама које се сада довољно не проналазе, јер пољопривреда плаћа и оно што у другим условима не би плаћала.

Према томе, ово питање није формалне већ принципијелне природе, исто тако као што је принципијелно питање да ли ми треба да субвенционирамо средства за производњу, или треба, пре свега, да стимулирамо и субвенционирамо тржишну пољопривредну производњу. Тако, на пример, у садашњој ситуацији кад је производња млека за друштво неопходна, а за произвођачке организације нерентабилна, неминовно се намеће потреба да се да субвенција за млеко, и то, бар, 10 динара по једном литру, уз продајну цену од 43 динара за један литар. Иако се овим не решава проблем рентабилности производње млека, ипак се даје значајна стимулација произвођачима. Такође, треба поздравити даљње повећање премија за месо и даљње повећање цена за пшеницу.

У вези с овим је питање тржишта пољопривредних и прехрамбених производа. Чињеница је да ми у нашим условима морамо бринути о животном стандарду радних људи, па, према томе, морамо имати и сређено, односно организовано и од друштва контролисано тржиште. Таква контрола, по мом мишљењу, не противи се нашем систему радничког и друштвеног управљања. Једно од решења у сређивању тржишта видим у томе да се стварају чврсти уговори и дају гарантоване цене, да се произвођачи непосредно појављују са својим производима пред потрошаче, искључујући разне посреднике који су врло често узрок неоправданог повећања цена. Интересантно је да се подсетимо на позитиван покушај прехрамбене индустрије да омогући контролу цена прехрамбених производа од стране потрошача на тај начин што би се на сваки производ стављала цена по којој продаје произвођач, уз одређени рабат трговини. Тиме је било онемогућено свако даље повећање цена, а да се не зна прави узрок. Међутим, тај покушај је омела трговина, проглашавајући то монополом, па су чак и подигли тужбу привредном суду коју су касније повукли под условом да произвођачи више не стављају цене већ да их трговина ставља. Поставља се питање није ли баш то монопол кад трговина диктира цену потрошачима! У нашем систему контроле цена пракса је да се контролишу цене само код произвођача и да се та контрола прекида у моменту кад произвођач прода производе трговини или угоститељству. Мишљења сам да ако већ вршимо контролу цена, онда ту контролу треба вршити од произвођача до потрошача.

С обзиром на то што је потребна знатно дубља студија проблема тржишта, то не видим могућност да на овом заседању донесемо одговарајуће предлоге решења, али сматрам, и то предлажем, да би требало на једном од наредних заседања Савезне народне скупштине посебно размотрити проблеме тржишта пољопривредних и прехрамбених производа и уопште, како унутрашњег, тако и спољњег тржишта.

Другарице и другови народни посланици, допустите ми да се задржим још на неким веома важним проблемима који се све више заоштравају и све се више тичу радника запослених у пољопривреди. Ти проблеми се односе на положај пољопривредних радника. Тај положај је неповољан, а проистиче због нерешених проблема самих пољопривредних организација.

И овај Предлог друштвеног плана који ћемо усвојити и мере које предузима наша заједница иду ка томе да се пољопривреда као област привреде доведе у приближно једнак положај са осталим областима и гранама привреде. Међутим, мере које се предузимају за побољшање положаја пољопривредних радника нису задовољавајуће.

Немам намеру да све проблеме детаљно анализирам, јер су ти проблеми мање-више познати, али хоћу да истакнем само неке од тих проблема. Тако, на пример, лични дохоци пољопривредних радника перманентно су нижи од личних доходака радника свих других грана и области привреде. Штавише, има

схватања да није потребно битно мењати однос висине личних доходака у пољопривреди и другим гранама привреде, јер у пољопривреди, наводно, раде полусељаци. Овакво схватање је, по мом мишљењу, сасвим неумесно и погрешно. Чињеница је да се модерна пољопривредна производња не може замислити без модерних средстава за производњу и модерне технологије, а то претпоставља одговарајућу квалификациону структуру кадра, и ако се не буду решавали проблеми личних доходака и други животни и радни услови пољопривредних радника, онда ћемо заиста имати ситуацију да пољопривредну производњу обављају полусељаци, а нама се већ данас масовно врши флуктуација радне снаге, јер велики број механичара, бравара, па и тракториста, чим се оквалификује одлази из пољопривреде у индустрију и друге гране привреде. Познате су нам препоруке Одбора за привреду овог Дома у вези са личним дохоцима просветних радника и уопште са положајем просветних радника.

У вези с тим, хоћу да укажем на чињеницу да чак и у таквој ситуацији пољопривредни стручњаци, нарочито пољопривредни техничари, масовно се јављају и одлазе и у просветну струку, јер им је и тамо боље него у пољопривредним организацијама. Ми имамо пример да се у Босни на конкурсу из области просвете јавило 200 пољопривредних техничара иако нису знали за повећање плата у просвети.

Због самог положаја пољопривредних организација, од којих многе исплаћују само минималне личне дохотке и у којима су нерешени основни проблеми животних и радних услова радника, тешко је обезбедити стручне кадрове. Имамо појаву затварања пољопривредних школа због недостајања финансијских средстава, а динамика прилива кадрова из средњих школа и факултета је таква да се потребе предвиђене Петогодишњим планом 1961—1965. неће реализовати ни за десет година. Центри за стручно образовање кадрова уместо да се проширују, они се у Лесковцу, Нишу, Приштини и још неким местима затварају, а у организацијама се не формирају. Нарочито је велики проблем обезбеђење књиговођа и економиста у земљорадничким задругама.

Проблем станова за сталне, а у првом реду, за висококвалификоване и квалификоване раднике и смештајног простора за сезонске раднике је један од најактуелнијих и битних проблема пољопривредних радника. Према једној анкети коју је извршио Централни одбор Синдиката пољопривредних, прехрамбених и дуванских радника Југославије потребно је око 30.000 станова за пољопривредне раднике и неопходни смештајни простор за око 10.000 сезонских радника. Пољопривредне организације, и поред минималних средстава за инвестиције, покушале су да у инвестиционе елаборате за опрему, штале и друго, планирају и изградњу по два-три стана за раднике, али им је то редовно одбијала комисија за одобравање кредита, јер је сваки елаборат тако искалкулисан да је одређена сума новца за сваки објект и за сваку количину опреме. Кад је свим радницима у земљи било одобрено повећање личних доходака на име повећане станарине, онда су пољопривредни радници били лишени тог повећања, јер су пољопривредне организације, не њиховом кривицом, уплаћивале стамбени добринос мањи од осталих привредних организација. Са тих разлога редовно су одбијани кад су тражили средства за изградњу станова.

Пољопривредне организације познате су по броју повреда, па чак и смртних случајева на раду због нерешених проблема хигијенско-техничке заштите. Познато је да су пољопривредне организације углавном лоциране по неколико километара удаљености од места у којима су домови здравља или здравствене станице. Радницима у тим организацијама у таквим условима није могућно да остваре своја права на здравствену и социјалну заштиту, као што је то омогућено радницима других грана привреде које су лоциране у већим местима и повољнијим условима. Проблеми превоза радника са посла и на посао, проблеми школовања деце пољопривредних радника, проблеми културног живота и остали проблеми животних и радних услова пољопривредних радника морају се почети решавати, а чињеница је да се у садашњој ситуацији не могу у потпуности решити.

У циљу решавања ових проблема предлажем да Савезна народна скупштина предложи Савезном извршном већу да испита могућности проналажења средстава која би се, било из резерви федерације, било из других извора, издвојила специјално за ове потребе, односно за потребе изградње станова и обезбеђење осталих животних и радних услова пољопривредних радника.

Поред тога, сматрам да пољопривредним организацијама треба омогућити да у оквиру инвестиционих елабората могу издвојити најмање 10% средстава за решавање проблема животних и радних услова радника, а, пре свега, за стамбени простор. Ово чак и у случају да укупна улагања у пољопривреду буду мања за толики износ који би се издвојио за ове потребе, јер сматрам да нема сврхе даље вршити улагања у основна средства, а паралелно с тим не побољшавати положај оних који рукују и управљају основним средствима у овим организацијама. И у вези с тим, предложићу амандман.

У вези са инструментима расподеле, предлажем овом Дому да посебно поклони пажњу доприносу на ванредни приход који, по мом мишљењу, треба укинути као инструмент расподеле у пољопривредним организацијама, јер нема никакве логике да пољопривредне организације примају регресе, премије и санационе кредите, и већина се налази у губицима и у таквим условима плаћају допринос на ванредне приходе, јер се то управо одражава на оне организације које добро раде и које имају високу продуктивност, а мала средства. И у вези с тим, такође ћу поднети амандман.

На крају, сматрам да треба указати на неке субјективне слабости које нам умногоме ометају успешно спровођење у живот наше економске политике.

У многим радним колективима константно се понављају разне слабости, како у процесу производње, тако и у односима у колективима. Недовољно се поклања пажња коришћењу средстава за производњу, нерационално се улажу средства, не водећи рачуна о рентабилности улагања, и не предузимају се све потребне мере за већу продуктивност, рентабилност и економичност.

Чињеница је да је у Предлогу друштвеног плана за 1962. годину постављена највећа продуктивност баш у пољопривреди и та је продуктивност и остварљива, али то, у исто време, захтева да радни колективи улажу веће напоре ради изналажења унутрашњих резерви које постоје у свим организацијама.

Недовољна активност у погледу доношења разних правилника и спровођења тих правилника у живот, затим, изналажења најстимулативнијих облика расподеле личних доходака, усавршавања метода и садржаја рада органа управљања и преношења управљачких права на непосредне произвођаче у економске јединице — све су то субјективне слабости које се морају отклањати ако се желе постићи одговарајући резултати.

Заобилажење радног колектива и непосредног произвођача приликом доношења одлука о производњи, расподели и др. јесте појава у неким колективима која се не би смела дешавати, али коју ми још имамо у многим организацијама. Такве појаве потенциране су неки пут и неправилним методама виших органа и форума, а нарочито оних у комуни и срезу. Нису ретки случајеви разних облика притиска на организације, на пример, да инвестирају у одређеном износу, у одређену производњу, да набављају одређен број стоке и трактора, да продају производе по одређеној цени, да планирају одређене приносе и одређену цену коштања, да се одређују стартни основи за личне дохотке, да својим средствима решавају проблеме сеоске струје, путева, железничких станица и сл., да употребљавају одређену агротехнику, да о свом трошку експериментишу, да без воље колектива уступе економију другој организацији, да се фузионишу не економски него често и административно итд. Све су то тешке последице, које се одражавају на радне колективе и успехе у производњи и на развитак пољопривредних организација.

Све је то на одређен начин дезавуисање органа управљања и управљачких права радног колектива, а, у крајњој линији, на штету организација и заједнице као целине, а, пре свега, на штету радника који раде у тим организацијама.

Треба истаћи да је у периоду политике постављене у Резолуцији Савезне народне скупштине, а коју је донео овај Дом 1957. године, остварен велики напредак у јачању и развијању земљорадничких задруга. Тако данас имамо неких земљорадничких задруга које су у производњи јаче од пољопривредних добара. Зато је потребно, у интересу даљег јачања социјалистичких односа на селу, рачунати на земљорадничке задруге као на један од важних фактора у даљем спровођењу постављене политике. Међутим, морамо констатовати да због субјективних слабости којих је било, а има их данас, нису остварена предвиђена улагања у основна средства. Ми смо задругама давали несразмерно мање друштвених средстава него пољопривредним добрима и комбинатима. Тако уместо предвиђених повећања основних средстава за четири пута, то повећање је остварено за 2,7 пута.

Поред тога, на задругу се, поред пољопривредног добра, није увек рачунало да је она носилац модерне технике и организоване производње на селу, где треба да се стварају језгра радничке класе која треба да врше, поред осталих фактора, важан утицај на социјалистички преображај села. Напротив, имамо појава слабљења материјалне основе ових колектива, одузимање економија и сличних мера, а на овим економијама већ су функционисали раднички савети и радни колективи који су своју егзистенцију заснивали искључиво на раду у овим задругама и економијама.

Има и других проблема о којима нисам говорио, као што су проблеми производње сточне хране и изградња фабрика сточне хране уместо перманентног давања девиза за увоз ове хране, затим, низ проблема у вези са интеграцијом пољопривредне и прехрамбене индустрије, проблеми изградње путева који су битни проблеми пољопривредне производње итд. Сви ови и други проблеми који проистичу како из субјективних слабости, тако и из објективног положаја пољопривреде, веома су актуелни и неминовно се намеће

потреба хитног разматрања тих проблема, како у оквиру Савезног извршног већа и народних република, тако и на посебном заседању Савезне народне скупштине.

Због тога предлажем овом Дому да донесе позитиван закључак о потреби таквог разматрања проблематике у пољопривреди. Ово предлажем и због тога што ћу гласати за предложени савезни друштвени план, а свестан сам да се овим друштвеним планом не могу ни приближно решити многобројни проблеми наше пољопривреде, па ћу гласати за одговарајуће амандмане.

Председник др **Младен Ивековић:** Ако народни посланик Милан Прибић жели да поднесе амандмане о којима је говорио, нека се пријави за реч приликом претреса односних глава.

Има реч народни посланик Иво Ловинчић.

Иво Ловинчић *(Изборни срез Славонски Брод, НР Хрватска):* Другарице и другови народни посланици, Приједлог савезног друштвеног плана за 1962. годину поставља као најважнији циљ економске политике убрзавање динамике производње као неопходне основе за остваривање планираног развоја привреде у 1962. години. Поред индустрије и пољопривреде, гране које имају приоритетно мјесто у друштвеном плану у тачки 4. II главе каже се „да максимално повећање производње треба остварити и у осталим областима привреде да би се постигао што већи ниво друштвеног производа, задовољила потреба развоја личног стандарда и у највећој могућој мери надокнадило оно што је изгубљено успореном динамиком производње у 1961. години."

Из овога логично произлази закључак да би максимално требало искористити све скривене резерве и све потенцијалне могућности.

Чини ми се да је недовољно активирана радна снага управо једна таква резерва о којој би требало више водити рачуна него што је то чињено до сада. Опростите што пред овим цијењеним Домом по други пут говорим о овоме проблему. То чиним што видим да у мом изборном котару тај проблем недовољне запослености постаје све озбиљнији, а убудуће он ће се још и оштрије постављати.

Поздрављам велика улагања која ће се према друштвеном плану вршити у пољопривреди. То је једини пут да се коначно ослободимо увоза хране. Јачање друштвеног сектора у пољопривреди ићи ће још бржим темпом, што предвиђа и друштвени план. Али, то ће још брже дјеловати на раслојавање села и стварат ће и даљње проблеме прихваћања ове радне снаге. Овим питањем не треба да се баве пољопривредници, они имају задатак унапређење пољопривреде и тога се требају држати, без обзира на посљедице које ће изазвати то унапређење.

Ипак о проблему недовољно активиране радне снаге и раслојавања на селу нетко мора водити рачуна. Мислим да се изучавањем ове проблематике не бави озбиљно ниједна постојећа институција. Када кажем изучавањем, онда мислим на изучавање могућности и организирање таквих дјелатности гдје би се максимално искористио елеменат радне снаге. По мом мишљењу, у републикама би требало имати такове институције у којима би квалификирани људи студирали ову проблематику, изналазили ријешења и помагали у организирању дјелатности. У комуни, која је прва позвана да се бави овим проблемима, најчешће одговорни немају довољно техничког знања, нити довољно познају тржиште, те ако се овај проблем препусти искључиво њима, као што је то било до сада, онда не можемо очекивати ни велике резултате.

Тврдим да код нас постоје велике потенцијалне могућности и да се без великих улагања могу стварати значајна нова добра. У нашој дневној штампи смо често читали о малим подухватима и акцијама ради развоја такозване ситне привреде који су уродили плодом, а који посебно много значе за поједине неразвијене комуне. Управо те комуне се највише боре са проблемом обезбјеђења средстава за развој. Наши радни људи у тим комунама желе да раде и они би могли развојем кућне или домаће радиности знатно допринијети и стварању средстава за улагања у модернију производњу и друштвени стандард.

Овдје бих желио да кажем неколико ријечи о кућној радиности. Слободно могу рећи да се овој врсти привредне дјелатности у нашој земљи не поклања довољна пажња. Тек неке комуне, које су прихватиле и потпомогле ову дјелатност, постигле су у кратком времену завидне резултате. Друг Стјепан Ивић, савезни народни посланик, на Пленуму ЦК СК Хрватске рекао је да је на подручју вараждинског котара готово без улагања остварена нова вриједност у кућној радиности од милијарду динара и то углавном за извоз. Улагања у ову врсту дјелатности готово су тако ниска да се може рећи да је „без улагања". Док ново радно мјесто у индустрији стаје 3—4 милиона динара, дотле у кућној радиности обучавање људи стаје 3—4 хиљаде динара. Даље, могу напоменути да у оним комунама гдје је развијена кућна радиност нема притиска на бирое рада, а исто тако рапидно расту и национални доходак тих људи и стандард. Ту је рјешење и проблем женске радне снаге који је теже рјешавати него запошљавање мушке радне снаге.

Интересантно је напоменути да се производи кућне радиности продају на подручју чврсте валуте, а за спољнотрговински биланс наше земље то је од великог значаја. А какова је сировинска основа за ову дјелатност. Апсолутно велика. Све оно што нам пропада и лежи неискоришћено у сваком домаћинству, као слама, комушина, отпаци дрва, шибље, лом, шаш, рогоз итд. може се прерадити у вриједне артикле. Није ли то онда ванредно захвалан девизнни динар који се добија на тај начин!

Истодобно, окупљајући људе на пословима кућне радиности вршимо и користан организаторски посао и припрему за сложенији рад и производе вишег ступња обраде. Ту се рађа кооперација између машинске грубе обраде и дораде ручног рада. Људи се уче дисциплини и организацији, те се на тај начин поступношћу може прелазити и на квалитетније послове.

И много развијеније индустријске земље него што је наша организирају на широкој основи овакову дјелатност. Познато је да у Швицарској израђују сатове у кућној радиности. У Јапану је организирана производња модерних транзистора такође на основи кућне радиности. Само од извоза производа кућне радиности Јапан има приходе од 190 милиона долара годишње, што је равно нашем цјелокупном извозу индустрије. Напоминьем да су у прошлој години извезли само умјетног цвијећа у висини 9 милиона долара.

Добро би било када би се и код нас више проучавала ова страна искуства, па, међу њима, и ово јапанско. Осим новинара који су написали по који чланак, чини ми се да нитко од стручних и одговорних лица није томе поклонио довољно пажње.

Не потцењујем одлучујући значај који за развитак наше земље има модерна индустрија, нарочито најсувременије гране, али сматрам да се истовремено треба борити и за подизање на виши ступањ оне радне снаге која је најзаосталија и неискориштена. Зато мислим да би Друштвени план за 1962. годину, а нарочито републички планови требало да укажу на овај проблем и на ове могућности. У вези с тим поднијет ћу амандман.

Предсједник др **Младен Ивековић:** Има ријеч народни посланик Чедо Капор.

Чедо Капор *(НР Босна и Херцеговина):* Другарице и другови народни посланици сви смо, мање-више, имали прилике да чујемо примједбе и критике појединих представника привредних предузећа и грана привреде на овај инструмент, којим се захвата екстра-добит.

Међутим, увјерен сам да је оно што је у вези с тим рекао у свом експозеу представник Савезног извршног вијећа друг Авдо Хумо потпуно оправдано и потпуно на мјесту, јер екстра-добит у највећем броју радних колектива код нас односно привредних организација у Југославији није резултат неког посебног залагања колектива већ, мање-више, неких објективних фактора и услова привређивања. При томе, треба истаћи царине и монополистички положај, као и неке друге околности. Сматрам да су те примједбе углавном недовољне и неосноване у тој мјери да би се могле акцептирати, иако у томе, можда, има нешто истине. Али, да би се и та назовинеправда отклонила можда би било најцелисходније да се средства која се захватају овим инструментом алиментирају у фонд за развој неразвијених рејона. То тим прије што ова средства нису резултат високе продуктивности рада, нити неког посебног физичког или интелектуалног напрезања чланова колектива.

Узмимо само један примјер. Ми у Босни и Херцеговини имамо творницу сулфатне целулозе и натрон-папира у Маглају, која је неке врсте примјер успјешног пословања. Она добро послује, по нашој оцјени. Међутим, када се та организација појави на свјетском тржишту, видимо да, и поред високе техничке опремљености, ствари сасвим друкчије стоје. И то је оно што, по мојој оцјени, указује на потребу захватања екстра-добити не само за ову годину, него, можда, и за наредне године, дајући јој људску, цјелисходнију намјену — за развој неразвијених, да бисмо остварили трансфузију развијени-неразвијени у корист неразвијених, пошто није њихова кривица што су неразвијени, јер бисмо на тај начин стварно постигли један битан елемент у нашем даљњем друштвено-економском кретању.

Многе привредне организације истичу да је екстра-добит у свим случајевима њихова посебна заслуга, али уопште не воде рачуна о томе какве су царине и каква је продуктивност рада те организације у поређењу са просјечном свјетском продуктивношћу рада.

Према томе, мислим да би било важно на овај начин искористити суму од неких шездесет милијарди, која се скупља овим инструментима, повећавајући тиме средства која су предвиђена за развој неразвијених рејона. То представља једну озбиљну суму која би олакшала и убрзала развој неразвијених рејона. Иако смо прокламовали политику развоја неразвијених подручја као врло хитну и значајну оријентацију, ипак, ту и тамо има извјесних деформација и заобилажења спровођења у живот те политике.

Ево једног примјера. Скоро је било дискусија о изградњи неких термоцентрала. И, наравно, ту банка, по свом шаблону, тражи учешће. На примјер, Гацко има огромне ко-

личине угља — око 200 милиона тона — који је, тако рећи, на површини земље, а национални доходак у том подручју је по становнику око 20.000 динара. Напоминьем да је цијело подручје у ширем смислу дефицитарно у овој важној рудачи, па гатачки угаљ представља још већу драгоцјеност. Повољност локације једне термоцентрале је изван сваке дискусије, нарочито са гледишта потреба југозападне Србије, Санџака и једног дијела Црне Горе.

Мрежа далековода не представља, тако рећи, никакав проблем ни за један од ових праваца. За сада, овако велике количине угља остају неискоришћене, па се за овако неразвијено Гацко поставља питање учешћа. Међутим, како Гацко може да партиципира?! И, наравно, шта ће се десити? Десиће се да ће та средства добити онај ко може да партиципира. А то, практично, значи — сипање соли у море.

Постављам питање: да ли се таква инвестиција може занемарити? Да ли се го може скинути!

Не бих хтио да дужим, али бих хтио још једном истаћи потребу захватања екстра-добити, првенствено, тамо гдје она није резултат високе продуктивности рада већ резултат монополистичког положаја. Средствима екстра-добити која произилазе са тржишних, природних, као и са других објективних предности треба дати посебну намјену. У том случају, гледајући са становишта социјалистичког морала, неће бити основе приговорима, тим прије ако се та средства усмјере за развој неразвијених подручја.

Иначе, сматрам да Предлог друштвеног плана представља реалну оцјену наших могућности и, у вези с тим, и наших потреба и због тога изјављујем да ћу за њега гласати и у појединостима и у цјелини. (Аплауз).

Предсједник др **Младен Ивековић:** Има ријеч народни посланик Љубо Бабић.

Љубо Бабић *(Изборни срез Босанска Градишка, НР Босна и Херцеговина):* Другарице и другови народни посланици, Предлог друштвеног плана за 1962. годину намеће потребу детаљнијег разматрања, како задатака који стоје пред нама, тако и услова под којима ће се развијати привредна активност у наредној години и извршавање тих задатака.

У вези с тим, а у циљу реалнијег сагледавања и одмјеравања задатака у 1962. години, од посебног је значаја што потпунија и што реалнија оцјена главних фактора који су дјеловали на привредна кретања у 1961. години. Као што је познато, а то се види из материјала који је разматран у вези са Предлогом друштвеног плана, као и из образложења које је дао представник Савезног извршног вијећа, ми смо у 1961. години имали успоренију индустријску производњу, како у односу на предвиђања тако и у односу на остварену динамику посљедњих година. Свакако је суша имала дејство не само на пољопривредну производњу, већ и на привредна кретања у ширем смислу.

Морам нагласити да су извршене промјене у привредном систему (у расподјели дохотка, у девизном спољнотрговинском режиму, у банкарско-кредитном систему и др.) битно утицале на услове привређивања у свим областима и гранама привреде. Све привредне организације морале су, мање-више, да прилагоде своје пословање тим новоствореним условима. Тај процес се није развијао равномјерно и подједнако успјешно. На процес бржег односно споријег прилагођивања новим условима привређивања утицали су вишеструки фактори: различити степен техничке опремљености и продуктивности рада и, у вези с тим, различита способност прилагођивања условима тржишта; ниво организације рада и степен оспособљености одговарајућих стручних служби итд.

Узроке за нека испољена кретања у привреди у току 1961. године треба сагледавати и у свјетлу проблема и нерјешених задатака који потичу из ранијих периода, а које су нови услови привређивања само оштрије истакли и уједно траже шире прилажење и ефикасније рјешавање таквих проблема.

У свијетлу свих ових чињеница, на мјесту је констатација да се у 1961. години испољило више озбиљних проблема. И то, с једне стране, проблеми дугорочнијег карактера који се могу рјешавати само у релативно дужем периоду, а с друге стране, појавила су се многа питања која траже хитна рјешења, како бисмо учинили што ефикаснијим наше текуће привређивање.

Искуство из 1961. године говори да предузимање одговарајућих мјера које је требало да омогуће повољније услове за текуће привређивање и за потпуније и позитивније дејство извршених промјена у привредном систему, није у цјелости било задовољавајуће. Било је спорости, неадекватности, а, у извјесним случајевима, и неразумијевања карактера појединих проблема при избору и предузимању мјера.

Узмимо питање ликвидности у нашој привреди, односно проблем несређених односа у међусобном потраживању и кредитирање привреде обртним средствима. Томе питању Предлог друштвеног плана за 1961. годину даје посебно мјесто и предвиђа се низ мјера да се оно ријеши. Међутим, не може се прећи преко чињенице да је ово питање и поред упозоравања у току цијеле 1961. године остало нерјешено и тиме умногоме допринијело успоравању текуће привредне активно-

сти. Немам намјеру да умањим одговорност самих привредних организација и других самоуправних органа у комуни и републици у погледу рјешавања тог питања, особито што се тиче улагања сопствених средстава у обртне фондове. Проблем је такве природе да га је требало цјеловито сагледати и правовременије прићи његовом рјешавању уз пуно учешће и одговорност свих фактора који утичу на ток привређивања, тако да не би примио шире размјере са далекосежнијим негативним посљедицама. Конкретно, на привређивање у Босни и Херцеговини ово је имало врло озбиљног одраза с обзиром на њену структуру производње. Ово се види из података да су привредне организације у Босни и Херцеговини у 1961. години просјечно више потраживале за око 80 милијарди динара него што су износиле обавезе према добављачима. Ван подручја Републике потраживања су била већа за око 30 милијарди динара. За толико су се фактички смањила средства привредних организација у текућем пословању. То је морало имати одређене негативне посљедице.

На истој линији, по нашем мишљењу, оправдано је упутити критичке примједбе и због врло спорог спровођења у живот реорганизације банкарско-кредитног пословања, а што је нарочито смањило улогу комуналних банака.

Друштвени план за 1962. годину предвиђа досљедније спровођење у живот новог банкарског система, нарочито јачање улоге комуналних и републичких привредних банака. Може се очекивати да ће ове мјере имати позитивне резултате. Пословне банке приближиће се привреди, обезбиједиће се успјешније спровођење селективности у давању кредита у зависности од привредних кретања, повећаће се улога и одговорност самоуправних органа у републици и комуни при рјешавању ових питања и цио банкарско-кредитни механизам учиниће се ефикаснијим. Међутим, неопходно је истаћи да уколико цијели комплекс питања раздуживања у привреди не би био до краја и брзо ријешен, тако рећи, у наредним данима, ни ова, иначе позитивна мјера, неће дати очекиване резултате. Сматрамо да треба пронаћи пут како постићи ликвидност у привреди. При томе, морамо бити свјесни да су се у прошлим годинама, баш у овој области, кумулирале негативне посљедице лошијег привређивања: створиле су се залихе робе коју не прима ни домаће ни иностранo тржиште, извршена је потрошња у привреди и у ванпривредним областима која није имала своје покриће у материјалним билансима и томе слично.

Но, без обзира на сложеност овог питања, оно се мора, са свим својим консеквенцама, сагледати и брзо ријешити да не бисмо имали још штетније посљедице од оних у 1961. години.

Свакако, главни је задатак да у наредној години остваримо што већи ниво производње, особито индустријске, и што виши ниво извоза, јер од тога зависи остварење и осталих наших поставки у наредној привредној политици. У вези с тим, сматрам да сви надлежни фактори морају више пажње поклонити проблемима производне политике и њене конкретније разраде. У 1961. години у појединим гранама индустрије или у одређеним групацијама предузећа појавили су се озбиљни проблеми пласмана. До овога је дошло из више разлога. Код неких производа се поставило питање квалитета и асортимана у односу на захтјеве тржишта, а у неким случајевима смањена је и потрошња. Поред тога, све се више заоштрава питање пласмана одређених роба због високих трошкова производње. Има и других разлога са којих је до тога дошло.

Неке гране индустрије без економске оправданости иду на широку примјену и даљњи увоз различних иностраних лиценци за исте производе или групе производа без потребне оријентације на брже освајање ове производње или, у неким случајевима, без оријентације на освајање уопште такве производње. Неразумљива је чињеница да се оваква пракса толерише у одређеној мјери, па и подржава од надлежних органа и да нису предузимане потребне мјере да се то ограничи и спријечи. Оваква производња по правилу је малосеријска, са свим својим лошим економским консеквенцама у односу и на унутрашње и спољње тржиште.

Напред поменути разлози довели су до озбиљних тешкоћа у пласману појединих производа и на домаћем и на иностраном тржишту, јер су нови услови привређивања управо заоштрили питање трошкова производње, асортимана и квалитета.

На овом мјесту треба указати и на неке слабости у спровођењу у живот конкретних мјера у спољнотрговинском пословању.

У протеклој години исувише се много оријентисало на економски неоправдану либерализацију увоза, нарочито за ону индустрију која се ослања претежно или искључиво на увоз дијелова за уграђивање односно склапање. Исто тако, сматрам да се сувише либерализовао увоз и неких других трајних и потрошних добара и то у оним случајевима гдје имамо задовољавајући квалитет, асортиман, па и ниво цијена.

Кад ово питање покрећем, онда мислим да је било потребно прецизније утврдити режим у погледу коришћења иностраних лиценци, досљедно га спроводити и одлучније оријентисати домаћу производњу на еманципацију од увоза. У вези с тим, намеће се потреба

реалнијег сагледавања нивоа заштите домаће производње. У вези с тим питањем су и начин и услови коришћења иностраних средстава на основи неких специјалних аранжмана о коришћењу лиценци. Начин регулисања овог увоза и поједине практичне мјере подржавале су, а и даље подржавају, оријентацију која је, у ствари, у противности с нашом текућом економском политиком. У вези с тим, намеће се потреба утврђивања не само принципа и смјерница којих се треба придржавати при склапању и одобравању оваквих аранжмана, већ и разрада прецизних упутстава да не би долазило до произвољности у практичном спровођењу овако утврђених принципа.

С друге стране, при извозу неких производа, иначе значајних за нашу размјену са иностранством, требало би водити рачуна о објективним условима у којима се налазе поједине групације предузећа или чак гране индустрије.

Покрећући ова питања, наравно, не плединам на подржавање нерентабилне производње, било да је ријеч о потреби веће селективности у нашој увозној политици или о потреби подржавања извоза у оним случајевима гдје Југославија треба и може да има значајније мјесто и улогу на свјетском тржишту. Разумије се, ова питања траже конкретнију разраду. Њиховом рјешавању мора се подредити инвестициона политика привредних организација и друштвених инвестиционих фондова, а у циљу да се постигне савремена и рентабилна производња коју подржава нови привредни систем. Практичним и текућим мјерама таквој оријентацији би требало давати свестрану подршку.

Другарице и другови народни посланици, мислим да се у Предлогу овог друштвеног плана сасвим оправдано рачуна са позитивним дејством новог привредног система као фактора бржег привредног развоја. Без обзира на бројност и сложеност проблема који су искрсли управо у новим условима привређивања, они су одраз позитивних кретања у привреди која воде побољшању привређивања и већој опште друштвеној продуктивности. Потреба предузимања одређених мјера за које сам се напријед залагао управо је на линији уклањања сметњи и препрека том позитивном процесу.

Постојећи принципи расподјеле између друштвене заједнице и привредних организација, а посебно расподјела у колективима, свакако представља једну од основних покретачких снага за повећање продуктивности рада и унапређење производње.

Желио бих да говорим још о два питања из ове области.

У Предлогу друштвеног плана је истакнута неопходност даљње доградње и усавршивања инструмената привредног система. Свакако да то питање заслужује посебну пажњу. Начелно гледајући, с новим условима привређивања неспојиво је задржавање неоправданих повластица, којима се вештачки прикривају проблеми и слабости одређених грана или групација предузећа у њиховом пословању. Међутим, ово је комплексно питање које је у органској вези не само са инструментима расподјеле, већ и с многим нашим другим инструментима и мјерама, као што су: царине, регреси, прим при извозу и увозу и слично. Но, суштинско питање стварања јединствених услова у привређивању за све привредне дјелатности најдиректније је условљено са успостављањем односа у цијенама на економски оправданом нивоу и са одговарајућим међусобним паритетима. Због тога, усавршивање механизма расподјеле и стварања уједначених услова привређивања истовремено претпоставља да и овом фундаменталном питању дамо одговарајуће мјесто. Не треба изгубити из вида да овим путем, односно преко цијена, настају одговарајући односи у расподјели између грана, области привреде, па и прерасподјела између појединих територија, с многим другим реперкусијама у области производње, а особито инвестиционе политике.

На овом мјесту желим да укажем на чињеницу, у вези с оним што сам напријед рекао, да је преко 40% индустријске производње у Народној Републици Босни и Херцеговини фактички под режимом плафонираних цијена, чији се ниво креће испод или је једва на нивоу паритета који смо узели у нашим економским мјерилима као конвенцију. С друге стране, процес помјерања цијена развијао се брже или спорије, али ка вишем нивоу. Мислим да не треба сумњати у далекосежност посљедица на услове привређивања оних привредних организација које су у таквом положају што се тиче третмана цијена. Ту је ријеч о таквим гранама које дају репродукциони материјал изузетно важан за нашу привреду или које су од посебног значаја за унапређење извоза.

У свјетлости односа у цијенама између појединих привредних грана ми гледамо и оправданост корекције неких других инструмената расподјеле, као што су рента, ванредни допринос на доходак итд.

У крајњој линији, рјешавање питања односа у цијенама условљава и способност појединих територија да издвајају већа или мања средства за општу односно буџетску потрошњу и за рјешавање сложеног комплекса питања друштвеног стандарда, а који пресудно утиче и на кретање продуктивности рада.

Истакао сам и потребу да се прије радикалнијем рјешавању неких структуралних питања нашег привредног развитка у будућој

инвестиционој политици. О томе посебно говори и овај друштвени план, стављајући у задатак надлежним органима да израде оријентацију за структуру инвестиција из Општег инвестиционог фонда за цијели петогодишњи период. Измијењени услови привређивања траже да се инвестициона политика у цјелини усагласи с новим привредним системом.

Дефинисање улоге федерације у финансирању проширене репродукције учиниће да и остали носиоци инвестиционих средстава имају одређени курс у инвестиционој политици. Несумњиво, то ће обезбиједити и складнији привредни развој у цјелини. Оправдано је назначено у друштвеном плану да би средства овог фонда требало усмјерити на инвестиције које имају одлучујући значај за остваривање основних структуралних усклађивања нашег привредног развоја. Рад инвестиционе банке у том правцу могао би да буде досљеднији.

Предлог друштвеног плана за 1962. годину предвиђа висок ниво производње и осталих привредних активности. Такав ниво привредне активности, а нарочито индустријске производње и извоза, исто тако и пољопривредне производње, неопходно је потребно остварити ако желимо да обезбиједимо услове за постизање осталих циљева наше економске политике. Оправдана је не само претпоставка од које план полази, већ се то намеће као императива потреба нашег развитка да се на свим нивоима досљедно примјењују принципи нашег новог система привређивања, уз правовремено предузимање адекватних мјера у циљу остварења задатака економске политике коју је формулисао овај друштвени план. На тој линији, у својој дискусији желио сам указати на неке проблеме и изнијети гледања у погледу начина њиховог рјешавања.

Изјављујем да ћу гласати за Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину. (Аплауз).

Председник др **Младен Ивековић:** Има ријеч народни посланик друг Радивој Давидовић.

Радивој Давидовић *(Изборни срез Нови Бечеј, АП Војводина — НР Србија):* Другарице и другови народни посланици, пријавио сам се за реч због тога да изнесем неколико принципијелних питања у вези са планирањем, која су, у неку руку, изван оквира дискусије о плану за 1962. годину. Но, пошто је и у експозеима и у ранијим дискусијама било покретано то питање баш у вези с овим планом, сматрам да је умесно и сасвим оправдано све што је у вези са дискусијом о плану речено, па да се и сада о томе може говорити.

Наиме, већ у одборима за привреду дискутовано је о недостацима у методологији плана. И данас је друг Авдо Хумо, представник Савезног извршног већа, у своме експозеу, у прилично, могао бих казати, измењеној и ублаженој форми, али ипак изразио мишљење да је један од крупних недостатака нашег планирања, према томе, и овог плана, задржавање извесних елемената натуралног планирања. Нисам сигуран да сам потпуно тачно запазио његову реченицу, пошто је доста брзо излагао, али сам запазио ову његову мисао: „Неразвијеној привреди потребно је натурално планирање, развијеној то смета". У експозеу је било речи о томе да код нас практично постоји стихија расподеле, и то због прилične нестабилности тржишта и цена. Било је речи о томе да смо и у вези с нашим односом са иностраним тржиштем често долазили у ситуацију да увозимо слабије и лошије производе него што сами производимо и да је у погледу увоза, а можемо рећи и извоза, било прилично стихије, и можемо казати, прилично самовоље. Сложио бих се са констатацијом да стихија расподеле произлази због нестабилности тржишних цена и да управо због тога и имамо ону ситуацију да извесне привредне делатности и гране које, са становишта општих економских принципа, представљају врло важне делатности и фактично рентабилне, или, са друштвеног становишта, доходне делатности, ипак исказују на супротној страни друкчије односе, то јест да се показују мање рентабилним или нерентабилним.

Разуме се да стихија расподеле има у том погледу последице не само чисто економске, него и последице које су политичког значаја. То је питање доходака радника у појединим делатностима и одраза у свести тих радника тог њиховог стања. У вези с тим, рекао бих да није довољно констатовати да стихија расподеле произлази из нестабилности тржишта и цена, него да себи поставимо питање — како ћемо постићи, и то приближно, стабилност тржишта и цена и шта је то стабилност тржишта и цена? И управо бих овде пошао од онога што мислим да је основни, принципијелни недостатак у схватању планирања и улоге планирања. У Одбору за привреду било је чак и одлучнијих, драстичнијих критика на рачун планирања, и то са примедбом да је овај план који је предложен увелико недостатан због тога што је још задржао извесне елементе предвиђања односно одређивања на шта ће, у које сврхе и која количина средстава бити употребљена. У таквим схватањима налазим — могу бити лично и на погрешном путу, зато овде то излажем, и нека ме убеде да сам на погрешном путу — основни и, могао бих чак рећи, судбоносни недостатак у поимању планирања и у његовој примени. Никако се не могу сложити с концепцијом да неразвијеној приврe-

ди треба натурално планирање, а да развијеној то смета. Развитак привреде у свету, управо чињеница да је развитак технике довео до све већег подруштвљавања самог процеса друштвене привреде довела је до тога да се друштвене пропорције у привреди морају на неки начин сагледати и то сагледати баш у њиховим технолошко-натуралним пропорцијама. Реализација предвиђених вредности зависи управо од тога колике су натуралне пропорције. Ми можемо предвидети одређену количину производа и прорачунати и њихову вредност и рећи да ће та количина производа износити толику и толику вредност, али да ли ће заиста бити реализована као толика вредност зависи од пропорције тих производа према другим производима, од пропорције тих производа према друштвеној потреби. Управо развијеност технике захтева да се више поштују натурално-технолошке законитости. Јер, производња је, у извесном смислу, закон природне нужности, у којем царству се слобода људи може остварити само свесном организацијом процеса производње као материјалне производње, а не процеса расподеле као некакве вредности расподеле.

Ми имамо неискоришћене капацитете. О тим неискоришћеним капацитетима говорило се још и на ранијем сазиву Скупштине, пре пет или шест година. Један пододбор Одбора за привреду указао је, баш у вези с припремама да се изради перспективни план, да се никакво планирање, па ни перспективни план, не може солидно поставити ако се не сагледају пропорције и диспропорције у нашој фактичној производњи, ако не будемо имали јасан преглед наших капацитета и неискоришћености и узрока неискоришћености тих капацитета. Прошле године, када смо дискутовали о плану за 1961. годину, имали смо прилике да чујемо једно непријатно признање представника Завода за план да се тек приступа проучавању методологије за утврђивање капацитета и њихове искоришћености или неискоришћености. Морам рећи да бисмо сада требало да видимо шта је урађено с том методологијом. Да ли имамо јасан преглед тих капацитета, да ли имамо преглед тих коришћених и неискоришћених капацитета, шта треба предузети да би се искористили ти капацитети. Готово је евидентна ствар да ми, док на једној страни имамо недовољно искоришћене капацитете, допуштамо да се, на другој страни, изграђују исти такви капацитети, и то с некаквом фикцијом или некаквим култом о некаквој конкуренцији која ће допринети бржем развитку. Није свака конкуренција, конкуренција која доприноси развитку.

Оно што бих ставио као принципијелни недостатак плана то је да је план више прогноза. Ако читате сам текст плана тамо се, углавном, употребљавају изрази „предвиђа се", „треба да" итд. Уопште у том плану нема ништа што би представљало чврст акциони програм. План, по мом мишљењу, треба да представља чврст акциони програм. Ако се, у вези са одбијањем натуралних планирања, говори или мисли о томе да је непотребно, штетно, предвиђати када ће који клин или који шраф отићи — с тим се потпуно слажем. Али је једно планирање или прорачунавање колика нам количина намирница у глобалу треба — и то количина, а не вредност — колика нам количина инвестиционих односно грађевинских средстава, материјала, сировина за разне врсте производње, треба, то је неопходно. Не можемо уопште организовати нашу привреду ако бисмо пошли од тога да планирамо само у вредносним категоријама и да планирамо само општу расподелу — толики ће нам бити производ, толико иде у репродукцију, оволико у општу потрошњу, а оволико евентуално у резерву. Ми морамо предвидети и конкретну натуралну структуру, понављам, не можемо то предвидети сасвим у детаље, али потпуно одбацити свако натурално сагледавање, сагледавање натурално-технолошки неопходних пропорција сматрам да нас води у једну маглу или да би нас довело у једну маглу у којој би план био чиста фикција, чиста произвољност и никако не би имао сигурне основе, никако не би имао нечега од чега би се стварно могло са сигурношћу поћи.

Мислим да овде нарочито треба да поменем и да изнесем своју мисао да се не сме мешати јединство привреде са централизмом и бирократизмом. Мени се чини да се много пута јединство привреде, и кад неко спомене јединство привреде, одмах схвата као некаква тенденција ка неком централистичком бирократизму. Бирократизам може до постоји и при таквом нејединству привреде, при таквој самосталности привређивача или привредника, при чему сваки појединац може мање или више да ради према својој вољи. Сматрам да смо том околношћу били присиљени да отварамо врата наглим, брзим, хитним, управо бирократским интервенцијама, да би се отклонили извесни диспаритети, извесне диспропорције које произлазе из недовољно прорачунатих неоправданих натуралних пропорција.

У нашем плану рекао бих да има и нешто мало меркантилистичких концепција. Та меркантилистичка концепција, како мени бар изгледа, изражена је у схватању производње за извоз, у поставци да је наша привреда, као развијена привреда, дошла већ у такво стање да она тражи спољно тржиште, да она не може више без спољног тржишта. Ја потпуно одбацујем сваку помисао на неку аутар-

хију, сваку помисао да би нека привреда требало да иде на то да се изолује или одсече од међународне размене. То је чак и немогућно. Али се поставља питање шта је битније, шта је важније и шта је прво? Да ли оријентација на извоз или оријентација на подмирење друштвених потреба како потрошње, тако и производње? И када се тако питање постави, онда се поставља и питање улоге спољне трговине, према томе, улоге наше међународне размене у нашем процесу репродукције. Да ли треба да производимо ради извоза или да обављамо нашу размену са иностраним земљама, нашу међународну размену, ради тога да бисмо комплетирали масу добара у погледу наших потреба и да бисмо комплетирали оно што је потребно за репродукцију! Онда се ствар потпуно друкчије поставља, онда се поставља ствар управо онако како је данас и друг Авдо Хумо на једном месту у свом експозеу рекао, а то је оријентисати се колико год је могуће на то да из сопствене производње подмиримо потребе за сировинама и потребе за потрошним добрима. Иначе се, у другом случају, трговина, уместо да буде једна спона за комплетирање наше производње и наше потрошње, претвара у неку врсту делатности ради дохотка или ради зарађивања.

Мислим да у склопу питања планирања друштвене привреде треба размотрити и питање монетарне политике и политике цена. Стабилност тржишта је свакако један од врло важних циљева који треба постићи. Али, та стабилност тржишта може да се постигне, прво, у оној мери у којој боље и потпуније сагледавамо потребне пропорције у натуралним врстама производа; друго, у оној мери у којој се води чврста монетарна политика и политика цена, наиме, политика у смислу стабилне валуте, у смислу што је могућно стабилнијих цена, дакле, у смислу недопуштања да се цене слободно и произвољно крећу навише или наниже. У том погледу било би потребно и на неки начин одбацити извесне теорије које су прећутно признате и против којих се, изгледа, не предузима ништа одлучније, а то су теорије које и неки наши економисти формулишу о томе да некаква блага инфлација која сама собом значи пораст цена — да ли она произлази из пораста цена или пораст цена из ње, о томе сада нећемо дискутовати — представља не само неизбежну последицу привреде у развитку, него чак и једну нужну благотворну климу за привредни развитак. Та концепција се заснива на једној старој историјској чињеници, али која је преживљена, наиме, на чињеници да је заиста у периоду почетка индустријског развоја и за дуго време после тога инфлација представља благотворну климу за индустријски развитак и то због тога што је инфлација значила за индустријалце скок цена и самим тим снижавање реалних плата радницима, према томе, повећање оне стопе вишка и масе вишка вредности коју су индустријалци добијали. С друге стране, индустријалци који су великим делом управо на основу кредита проширивали и срећивали своје индустријске објекте, на тај начин су долазили у позицију да мање вредним новцем исплаћују своје дугове. То је стварно било благотворно, али је то било у једној другој историјској ситуацији, у другим друштвеним односима, када је практично индустријска класа капиталиста, у извесном смислу, одузимала од паразитног дела капиталиста — од банкара, и с друге стране, повећавајући експлоатацију радника, стварала себи већи акумулациони фонд.

Међутим, у социјалистичкој привреди те разлике плаћа само социјалистичко друштво. Отуда мислим да треба да буде подвргнута критици концепција о некој благој инфлацији као творцу повољне климе за индустријски развитак.

Можда би неко поставио питање — какве везе имају монетарна политика и политика цена са планирањем? За мене имају везе, јер је реализација планских пропорција — биле оне у вредности, биле у реалним износима, у великој мери, у зависности управо од тога како се креће снага монете односно валуте и како се крећу цене. Иначе, не бисмо морали да констатујемо и ове године, као и сваке године до сада, да се, на пример, инвестиције остварују у толико и толико милијарди, али реални износ тих инвестиција је знатно мањи. Не бисмо морали констатовати оно што је и данас друг Авдо Хумо предвидео да ће се укупни дохоци повећати за 15%, али реални доходак за 4%. То значи, ако претпоставимо повећање запослености за 2% — упркос ономе што је друг Авдо Хумо рекао да неће порасти — да ће цена, ако је такав тај прорачун који је друг Авдо Хумо дао, за наредну годину порасти за 8,5%.

Желео бих да у овом погледу погрешим, јер у том случају то би било само добро, али се плашим да нећу погрешити.

То сам сматрао за потребно да кажем у вези с принципима нашег планирања, што у излагањима у вези с планом осећам некакав наговештај потпуног одбацивања или даљих идеја ка томе да се одбацује свако натурално сагледавање, а ја сматрам, међутим, да је то натурално сагледавање врло важно.

На крају бих још рекао да ћу гласати за овај план, јер стојим на становишту да и план са недостацима значи ипак знатно више него недостатак плана у целини.

Председник др **Младен Ивековић**: Да ли се још тко јавља за ријеч у претресу у начелу? (Нико се не јавља).

Одређујем кратак одмор.

(После одмора)

Председник др **Младен Ивековић**: Настављамо сједницу.

За ријеч се накнадно пријавио народни посланик Душан Грк.

Душан Грк *(Изборни срез Столац, НР Босна и Херцеговина)*: Другарице и другови народни посланици, узимајући ријеч у дискусији поводом Предлога савезног друштвеног плана за 1962. годину желим, прво, да нагласим да овај предлог значи нов крупан корак наших радних људи у подизању животног стандарда и даљњег складног привредног развитка.

Свестрани успјеси, који су већ постали наша свакодневна пракса, огледају се и у овом предлогу, јер је његова општа карактеристика у томе што обезбјеђује даљњи процват наше социјалистичке заједнице.

Овом приликом желим истаћи своје увјерење да овај предлог представља реализацију усвојене политике изградње у Перспективном плану развоја наше привреде у периоду од 1961. до 1965. године, који је донијет у складу с ранијим одлукама наших највиших политичких форума (VII конгрес СКЈ и V конгерс ССРНЈ).

Посебно треба истаћи да су овако велики успјеси резултат свјесне активности наших радних људи, који већ у пракси виде да им се плодови уложеног рада вишеструко враћају. Истовремено, ови успјеси — који су и резултат све чвршћег јединства наших народа, као и повезаност народних маса и њиховог руководства, које је исковано у тешким искушењима кроз која смо пролазили — указали су нам којим путем треба да идемо да бисмо за увијек отклонили оне тешкоће које произлазе из расцјепканости и међусобне свађе.

Предлог друштвеног плана за 1962. годину, што је нарочито позитивно, посебно води рачуна о економски неразвијеним подручјима, те се у том циљу одвајају знатна друштвена средства. И из тог јасно произлази да наше материјалне могућности расту до те мјере да можемо у већим захватима да рјешавамо питања оних подручја која данас још економски заостају и за општим просјеком нашег привредног успона.

У складу са тако усвојеном политиком, желим овом приликом да укажем на неке изванредне могућности привредног развоја једног од наших најзаосталијих подручја — источне Херцеговине. Овај крај у толикој мјери заостаје за нашим општим просјеком развоја да и данас имамо комуна чији се доходак по становнику креће око 20.000 динара (Гацко) или око 30.000 динара (Равно, Невесиње, Билећа), а и остале комуне не стоје много боље.

Као што је познато, комуне с овог подручја, у сарадњи са пројектним и другим стручним организацијама, израдиле су крајем 1960. године елаборат „Мелиоративно-енергетски систем источне Херцеговине", у којем су третирале унапређење овог краја изградњом мелиоративних и хидроенергетских објеката. Наиме, већ ранија изражавања у овом правцу отворила су изванредну перспективу за изградњу једног рентабилног и рационалног хидроенергетског система уз, у исто вријеме, врло уносно рјешење хидромелиорационог проблема цијелог овог подручја, што се овдје врло сретно поклапа.

Основа животне егзистенције највећег дијела становништва овог подручја везана је за крашка поља, чија пољопривредна површина износи око 40.000 ха. Међутим, највећи дио ових поља због неуређеног водног режима (зими поплаве, а љети суше) има готово незнатну улогу у производњи, што је један од главних узрока сиромаштва и привредне заосталости краја.

У данашњим условима (аграрна пренасељеност и помањкање обрадивих површина) основни предуслов за бржи привредни развој цијелог овог краја је извршење хидротехничких мелиорација на овим пољима, чиме би се добили врло повољни услови за унапређење пољопривреде.

Према садашњим прорачунима, вриједност производње по 1 ха повећала би се преко 10 пута, што јасно посвједочава висок степен рентабилности улагања у ове хидромелиорационе радове.

Хидроенергетски систем овог подручја, који би у цјелини искоришћавао водене снаге слива Требишњице и дјелимично слива доње Неретве, потпуно се поклапа с мелиоративним системом, тако да они представљају значајну цјелину, у којој се нарочито водило рачуна да се стварањем акумулационих језера што мање плаве корисне пољопривредне површине и да се, при томе, омогући наводњавање свих значајних поља која долазе у обзир за мелиорације.

Просјечна годишња производња и инсталирана снага цијелог овог енергетског система износила би послије потпуне изградње 3.485 милиона киловатчасова односно 745 мегавата. У поређењу са ХЕ Требишњицом, види се да ова, за сада, наша највећа хидроцентрала производи око 700 милиона киловатчасова, што износи једну петину могуће производње система источне Херцеговине. Када се томе дода и то да цијена једног ки-

ловатчаса на овом систему (рачунатом са годишњом укупном стопом трошкова од 10%) износи 2,86 динара, јасно је да је ријеч о изванредно рентабилном објекту и са општејугословенског аспекта.

Досадашњи истражни радови на терену су потврдили, са техничке и економске стране, исправност поставки у овом елаборату. Међутим, како се сада разматра и могућност изналажења нових енергетских извора ради снабдијевања црне металургије и обојене металургије електричном енергијом, изградња цијелог овог система још се више поставља у први план и тражи доношење одлуке о његовој изградњи. С друге стране, радови на изградњи ХЕ Требишњица, која представља само прву степеницу цијелог овог система, и до сада обављени истражни радови на горњим хоризонтима овог јединственог објекта, омогућују да се приђе радовима за подизање система у цјелини.

Потребно је нагласити да је посебно повољна околност што се већ граде важни дијелови овог енергетског система на доњем току Требишњице (електране Гранчарево и Дубровник). Проширењем изградње на објекте горњег слива Требишњице још више ће се оплеменити производња ових електрана, а истовремено ће се добити и нове количине високовриједне електроенергије, како на електранама у градњи, тако и на будућим електранама са горњих хоризоната Требишњице.

На теренима Требишњице постоје оперативна, нове саобраћајнице, радна снага, механизација и остало што је неопходно за градњу електроенергетских и мелиоративних објеката. Природно се намеће да се ови капацитети ангажују у рејону гдје већ раде на сличним пословима. То ће дјеловати повољно на рокове изградње и рентабилност цјелине и појединих објеката.

Што се тиче поља предвиђених за извршење хидромелиорација, приликом почетних истражних радова у овом подручју може се констатовати да су даљна студијска истраживања (која су сада у завршној фази) показала оправданост ранијих предвиђања. При томе, треба напоменути да су идејни пројекти за нека поља из овог подручја већ израђени и предати Пољопривредној банци на рјешавање — XIV конкурс (Попово, Гатачко и Љубинско поље), док су за друга поља израђени пројекти у оквиру документације за Закон за мелиорацију долине ријеке Неретве (Дубраве, Невесињско поље). За остала подручја је израда документације у завршној фази (Билећко, Дабатско, Фатничко и Љубомирско поље), док је у Требињском пољу мелиорација у току.

Допустите ми да на крају још једном напоменем да цијело ово подручје источне Херцеговине, које би се овим дефинитивно отргло из вјековног сиромаштва и остварило равноправан положај с другим нашим крајевима у којима је привредни напредак остварио висок успон, представља још и данас изразито заостало подручје, иако се народ тога краја предано борио за своју слободу, а у току народноослободилачке борбе активно учествовао на нашој страни и поднио велике људске и материјалне жртве. И с тог разлога овај систем у цјелини требало би посебно и на првом мјесту размотрити, поготову што је ријеч о систему који узајамно рјешава питања пољопривреде и енергетике, што је потпуно у складу с поставкама наших највиших политичких органа о развоју заосталих привредних подручја.

Послије ових неколико напомена, желим истаћи да сам дубоко увјерен да ће и овај Предлог друштвеног плана представљати чврст ослонац за даљни још већи успон наше социјалистичке заједнице. Због свега тога изјављујем да ћу за њега радо гласати, како у цјелини, тако и у појединостима. (Аплауз).

Председник др **Младен Ивековић:** Прелазимо сада на претрес у појединостима.

Отварам претрес о првом дијелу. — Основне претпоставке Друштвеног плана за 1962. годину. У првом дијелу су главе I и II.

Прелазимо на претрес глава I и II.

Има ријеч народни посланик Иво Ловинчић.

Иво Ловинчић: Другарице и другови народни посланици, у вези с мојом дискусијом у начелу, предлажем да се у Приједлог плана за 1962. годину унесе један мали додатак на страни 8, у тачки 4, у првој реченици. Наиме, послије ријечи „и у осталим областима привреде" да се дода „укључујући у ово све облике дјелатности гдје се може продуктивно активирати постојећа резерва радне снаге".

Ја сам о томе говорио и молио бих да се усвоји овај амандман, с обзиром на то што ће републике и народни одбори свакако узимати у обзир смјернице које су дате и што ће се тиме руководити при изради својих планова.

Председник др **Младен Ивековић:** Чули сте амандман друга Иве Ловинчића да се на страни 8. тачка 4. у првој реченици послије ријечи „и у осталим областима привреде", дода „укључујући у ове све облике дјелатности гдје се може продуктивно активитирати постојећа резерва радне снаге".

Да ли представник Савезног извршног већа жели да се изјасни о овом амандману? (*Представник Савезног извршног већа* **Авдо Хумо:** Молим за ријеч.)

Има ријеч представник Савезног извршног вијећа Авдо Хумо.

Представник Савезног извршног већа **Авдо Хумо** *(Изборни срез Мостар, НР Босна и Херцеговина):* Умјесто „резерва радне снаге", можда бисмо могли овај амандман замијенити ријечима „недовољно искоришћена радна снага" итд.

Иначе, сам по себи, амандман нити обавезује, нити рјешава нека од ових питања. У погледу припомоћи да комуне и републике поведу рачуна у оном смислу о којем је говорио народни посланик Иво Ловинчић, мислим да амандман има своје мјесто и ја га као таквог могу прихватити.

Према томе, можемо ставити „неискоришћене радне снаге", ако се предлагач слаже с овом измјеном у амандману. *(Иво Ловинчић:* Слажем се).

Председник др **Младен Ивековић:** Пошто се представник Савезног извршног вијећа сагласио, с тим да се учини измјена у амандману, а с тим се сложио и предлагач амандмана, то се у смислу Пословника има сматрати да је амандман прихваћен и постаје саставни дио законског приједлога.

Да ли још тко жели ријеч? (Нико се не јавља).

Прелазимо на гласање о главама I и II.

Тко је *за,* нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Нема). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио главе I и II.

Отварам претрес о другом дијелу — Смјернице за развитак привреде у 1962. години — главе III до VIII.

Да ли се тко јавља за ријеч о овим главама? (Нико се не јавља за ријеч).

Прелазимо на гласање. Тко је *за,* нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Нема). Да ли се тко уздржава од гласања (Нико).

Објављујем да су ове главе усвојене.

Отварам претрес о трећем дијелу — Развој привредних области — главе IX до XI.

Да ли се тко јавља за ријеч? (Нико се не јавља).

Прелазимо на гласање. Тко је *за,* нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Нема). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да су поменуте главе усвојене.

Објављујем претрес о IV дијелу — Мјере за извршење плана и режима фондова — главе XII до XVIII.

Има ријеч народни посланик Надор Фаркаш.

Надор Фаркаш *(Изборни срез Сента, АП Војводина — НР Србија):* Другови и другарице народни посланици, у глави XIII — део 2 (Општи инвестициони фонд), тачки 10. говори се о томе на шта ће се трошити средства Општег инвестиционог фонда у области железничког саобраћаја. Овде се таксативно не говори да ће се средства трошити и на довршење железничких мостова који су у изградњи.

Желим да обратим пажњу на железнички мост код Сенте. Овај мост је изграђен почетком овог века. Страдао је на почетку рата, а обнављање је почело претпрошле године. Досада је уложено на обнову моста око 400 милиона динара. Довршење је било предвиђено за крај 1961. године. Међутим, због разних тешкоћа или реорганизација, завршавање моста је неизвесно.

Изградња друмско-железничког моста преко Тисе предвиђена је у петогодишњем плану инвестиција Југословенских железница за 1957—1961. годину. Финансирање овог моста је вршено из средстава која је друштвена заједница уступила Југословенским железницама, то јесте из Централног фонда при Генералној дирекцији Југословенских железница. Овај Фонд је акумулирао средства из доприноса који су уплаћивала железничка транспортна предузећа и имао је карактер Општег инвестиционог фонда, због чега је Савезно извршно веће посебно одобравало и давало сагласност на план инвестиција које су се финансирале из тих средстава.

Из овог Фонда је финансиран мост за вредност од две трећине, а једна трећина из Путног фонда Србије.

Новим привредним прописима који су ступили на снагу 1961. године укинут је Централни инвестициони фонд Југословенских железница, па су тиме и престали извори финансирања даље изградње овог моста.

Не бих улазио у детаљно објашњавање значаја овог моста за шире и уже подручје, јер је то продискутовано и утврђено онда када се донела одлука о обнови у рату порушеног моста, за који је, узгред напоминьем, добијена и ратна одштета. Једино истичем да би смањење транспортних трошкова за једну годину пуштањем у саобраћај овог моста, износило око 250 милиона динара.

Према инвестиционом програму, вредност овог моста износиће око 1334 милиона динара. До 31. октобра 1961. године завршени су сви радови на доњем строју моста, пруге и пута. Вредност ових радова износи 545 милиона динара. До сада је обезбеђено из бившег Централног инвестиционог фонда 220 милиона динара и из Путног фонда Србије 150 милиона динара, што укупно износи 370 милиона дина.ар

На основу изложеног, недостају још средства за око 900 милиона динара, од којих око

200 милиона динара даје Путни фонд НР Србије, а 700 милиона динара требало би да се обезбеде из савезних средстава.

На основу напред изложеног, види се да се радови на обнови моста врше већ око 3 године и да је до сада утрошено — са неисплаћеним ситуацијама — преко 545 милиона динара да је финансирање овог моста предвиђено из Централног инвестиционог фонда и Путног фонда НР Србије и да је неопходно и даље финансирати изградњу овог моста из друштвених средстава.

Пошто су радови у таквој фази да их је немогућно прекинути, неопходно је да се проблем финансирања што хитније реши и завршење обнове овог моста нађе своје решење у извршењу Друштвеног плана за 1962. годину.

На крају, наглашавам да су од рата наовамо обновљени сви значајнији мостови и да су обновљени и многи мостови много мањег значаја него што је овај мост код Сенте.

Председник др **Младен Ивековић:** За ријеч се пријавио народни посланик Милан Прибић, који има амандман.

Милан Прибић: Пошто сам већ у начелној дебати дао образложење амандмана који желим да поднесем, то бих сада само прочитао амандмане.

Први амандман, у четвртом делу, глава XII, страна 46, у продужетку тачке 4, предлажем да се дода нова тачка е) која би гласила: „да се пољопривредним организацијама продужи рок отплате санационих кредита на десет година".

И други амандман, у четвртом делу, глава XII, страна 46, тачку 4. проширити подтачком ф) која би гласила: „да банке приликом одобравања инвестиционих елабората пољопривредним организацијама омогуће издвајање најмање 10% инвестиционих кредита за потребе стандарда пољопривредних радника, а, пре свега, за изградњу станова, здравствених станица и других хигијенских и здравствених услова рада."

Председник др **Младен Ивековић:** Чули сте предложене амандмане. Има ријеч представник Савезног извршног вијећа Авдо Хумо.

Представник Савезног извршног већа **Авдо Хумо:** Што се тиче овог првог амандмана, Предлог савезног друштвеног плана предвиђа да у току 1962. године ослободимо пољопривредне организације плаћања приспјелих ануитета. Међутим, као што сам нагласио у експозеу Савезно извршно вијеће разматра у цјелини положај пољопривреде, њеног мјеста итд. Мислим да би било мало преурањено да доносимо овакав један амандман за 1962. годину када је ријеч о једној цјелини и о једном новом мјесту које би пољопривреда заузела. Сматрам да предлог посланика Милана Прибића може да дође у склоп разматрања цјелокупног проблема пољопривреде и мислим да не би требало прејудицирати једном оваквом одлуком дискусије и разматрања, као и одлуке које ће донијети Савезно извршно вијеће.

Што се тиче овог другог амандмана у вези са становима, мислим да ту нема запреке и то је проблем код пољопривредних организација, али баш на основу Савезног друштвеног плана, гдје се говори о томе да ће Пољопривредна банка разматрати комплексније поједине објекте из пољопривреде, а то значи да ће им приступити и са становишта стандарда итд. — Пољопривредна банка ће имати могућности да у својој инвестиционој политици додељује средства и за стамбене фондове.

Ја овдје могу изјавити, пошто Савезно извршно вијеће даје смјернице о расподјели и употреби Општег инвестиционог фонда, оно ће водити рачуна о овој чињеници, односно да банка може приликом разматрања неких пројеката дати и средства за изградњу станова итд.

Дакле, и један и други амандман не би требало овако децидирано прихватити и укључити у Савезни друштвени план, али сматрам да питање станова стоји, и да би Савезно извршно вијеће при давању смјерница Општем инвестиционом фонду требало да води рачуна о овом предлогу. Међутим овај други предлог је уопште у вези са проблемима пољопривреде и са разматрањем њеног положаја.

Имам и један амандман Савезног извршног вијећа који се односи на главу XIII, одељак 2. тачку 17. Ако ми допустите прочитао бих тај амандман.

После тачке 17. односно као став 2. ове тачке треба додати *(чита)*:

„Савезно извршно вијеће или орган који оно овласти може прописати упрошћени поступак за коришћење средстава из дела другог, тачке 2. ове главе намењених за изградњу комуникација и набавку опреме за шумску производњу, а у циљу извршења повећаног плана производње и извоза резане четинарске грађе."

Овдје је ријеч о сљедећем. У Савезном друштвеном плану се предвиђа да се повећа сјеча, односно производња четинарске грађе, у поређењу с ранијим годинама, за око 270.000 до 300.000 кубика. Та одлука је у вези са стањем нашег платног биланса и пошто је она донесена касно, ове шумске привредне организације, као и организације које прерађују ту грађу, нису биле припремљене за темељитије програме и предлажемо да се упрости

процедура давања оних средстава која ће Инвестициона банка таквим произвођачима који ће дати повећану производњу давати, тако да ова средства за намену не би закаснила и да не бисмо морали давати након пола године поново, па да се не би догодило да се та средства не могу искористити.

Председник др **Младен Ивековић:** Чули сте одговор представника Савезног извршног вијећа на предложене амандмане народног посланика Милана Прибића.

Колико сам разумио представника Савезног извршног вијећа, он одбија амандмане у тој форми коју је дао народни посланик Милан Прибић. Међутим, он их у својој садржини прихваћа, али не као саставни дио Друштвеног плана.

Да ли се народни посланик Милан Прибић слаже с одговором? *(Милан Прибић*: Слажем се). Значи, не би требало да стављам на гласање амандмане.

Што се пак тиче другог амандмана који је предложио представник Савезног извршног вијећа Авдо Хумо, амандман у смислу Пословника постаје саставни дио законског приједлога о којем ћемо гласати.

Да ли још нетко жели да говори о главама XII до XVIII? (Нико се не јавља).

Стављам главе XII до XVIII на гласање.

Тко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Један народни посланик диже руку). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да су главе XII до XVIII усвојене.

Тиме је претрес законског приједлога у појединостима завршен.

Стављам Приједлог савезног друштвеног плана за 1962. годину на гласање у цијелини.

Тко је *за*, нека дигне руку. (Већина диже руку). Има ли тко *против?* (Један народни посланик диже руку). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом усвојио Приједлог савезног друштвеног плана за 1962. годину с једним гласом против.

Прелазимо на другу тачку дневног реда: Претрес Приједлога закона о савезном буџету за 1962. годину (Видети у прилогу).

Према одредбама Пословника, претрес Приједлога закона о савезном буџету врши се најприје у начелу, а затим у појединостима. Молим да се прво за ријеч јављају народни посланици који желе да дискутују у начелу, а народни посланици који желе да говоре о раздјелима да се пријављују за ријеч пријавом на којој ће назначити о којем раздјелу желе да говоре.

Отварам претрес у начелу. Тко се јавља за ријеч? (Нико се не јавља).

Прелазимо на претрес у појединостима. Отварам претрес о приходима, дио 1. до 4. са одговарајућим раздјелима.

Тко се јавља за ријеч? (Нико се не јавља).

Стављам раздјеле прихода на гласање. Тко је *за*, молим да дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Нема). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да су сви раздјели прихода усвојени.

Прелазимо на претрес расхода. Први дио — Расходи савезних органа, установа и организација, раздио 1. до 59.

Тко се јавља за ријеч? (Нико се не јавља). Тко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Нема). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је први дио расхода од раздјела 1. до 59. усвојен.

Отварам претрес о другом дијелу расхода — Расходи народне одбране, 1. раздио. Тко се јавља за ријеч? (Нико се не јавља).

Стављам други дио расхода на гласање. Тко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Нема). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је други дио расхода, 1. раздио, усвојен.

Отварам претрес о трећем дијелу расхода — Средства за општедруштвене потребе, раздио 1. до 21. Тко се јавља за ријеч? (Нико се не јавља).

Стављам трећи дио расхода на гласање. Тко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Нема). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је трећи дио расхода са раздјелима усвојен.

Прелазимо на претрес четвртог дијела расхода — Средства за посебне намјене у привреди, раздјели 1, 2, 3 и 4.

Тко се јавља за ријеч? (Нико се не јавља).

Тко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Нема). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је четврти дио расхода са раздјелима усвојен.

Отварам претрес о Приједлогу закона о Савезном буџету за 1962. годину — дио који садржи законске одредбе.

Тко се јавља за ријеч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог закона на гласање. Тко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Нема). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је и овај дио Приједлога закона о Савезном буџету за 1962. годину усвојен.

Стављам Приједлог Закона о савезном буџету за 1962. годину на гласање у цјелини.

Тко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли тко *против?* (Нема). Да ли се тко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Приједлог закона о савезном буџету за 1962 годину у цјелини.

Закључујем сједницу.

Наредна сједница Дома биће сутра, 28. децембра, кратко вријеме по завршетку заједничке сједнице домова која почиње у 9 часова.

(Сједница је закључена у 19 ч 30 мин).

ПРИЛОЗИ

ПРЕДЛОГ
САВЕЗНОГ ДРУШТВЕНОГ ПЛАНА ЗА 1962. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
САВЕЗНО ИЗВРШНО ВЕЋЕ
01 Бр. 409
11. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Приложено Вам достављамо Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину, који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа, с молбом да се преузме на даљи рад у Савезној народној скупштини.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о.г., биће накнадно достављене у облику допунског предлога.

Истовремено Вас обавештавамо да је Савезно извршно веће за своје представнике одредило Авда Хума, члана Савезног извршног већа — за представника у Савезном већу, и Војина Гузину, директора Савезног завода за привредно планирање — за представника у Већу произвођача.

За повереника Савезног извршног већа одређени су Боривоје Јелић, заменик директора Савезног завода за привредно планирање — за повереника у Савезном већу, и Вуко Меденица, државни саветник у Савезном заводу за привредно планирање — за повереника у Већу произвођача.

Смрт фашизму — слобода народу!

Секретар
Савезног извршног већа
Вељко Зековић с. р.

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС/А/99
11. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ САВЕЗНОГ ВЕЋА САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, а који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о.г., биће накнадно достављење у облику допунског предлога.

За свог представника при претресању овог предлога Савезно извршно веће је одредило свог члана Авда Хума, а за повереника Боривоја Јелића, заменика директора Савезног завода за привредно планирање.

Председник
Петар Стамболић с. р.

ПРЕДЛОГ
САВЕЗНОГ ДРУШТВЕНОГ ПЛАНА ЗА 1962. ГОДИНУ

ПРВИ ДЕО

ОСНОВНЕ ПРЕТПОСТАВКЕ ДРУШТВЕНОГ ПЛАНА ЗА 1962. ГОДИНУ

Глава I

Оцена привредних кретања у 1961. години

1. Основне смернице економске политике која је била утврђена за 1961. годину постављале су крупне задатке у погледу развоја друштвено-економских односа и привредног система, као и задатке у погледу развијања производних снага и материјалне производње.

У току 1961. године спроведен је низ значајних измена у систему расподеле дохотка привредних организација, са циљем да се даље развије самоуправљање у привреди, појача рационалност критерија за одлуке самоуправних органа и ефикасност у привређивању. Те промене су упоредо имале за циљ да јаче истакну улогу комуна као активних фактора у привредној политици. Систем руковођења и управљања привредним организацијама у области железничког и поштанско-телеграфско-телефонског саобраћаја прилагођен је основним начелима самоуправљања у осталим областима привреде. Цео систем самоуправљања у области просвете и здравства такође је значајно развијен, јачањем улоге самоуправних органа и стварањем материјалне основице за самофинансирање ових делатности.

Поред тога, на основу утврђених принципа, предузете су мере да се преуструји банкарски механизам и инструменти кредитне политике, да се спроведу измене у девизном и спољнотрговинском режиму, са циљем да се ови важни и осетљиви инструменти економске политике што више прилагоде измењеним условима у методу и систему привређивања. Не мање важан задатак представљао је спровођење назначене политике измене односа у ценама појединих група ради успостављања јаснијих и рационалнијих економских критерија за пословање привредних организација.

Истовремено, мере привредне политике биле су усмерене на обезбеђивање услова за остварење континуираног пораста производње, и одржавање таквих односа у расподели којима би се постигле планиране пропорције у погледу пораста инвестиционе делатности, пораста реалне потрошње трудбеника, као и развоја опште потрошње и свих служби које доприносе унапређењу друштвеног стандарда.

Цео тај замашан програм је спровођен у току 1961. године уз пуно ангажовање и активно учешће свих органа друштвеног самоуправљања. На свим поменутим подручјима спроведене су назначене измене, а њихови принципи утврђени одговарајућим законским прописима. На тој основи развила се широка делатност органа радничког и друштвеног самоуправљања, а такође и органа комуна, народних република и федерације, са циљем да се постављени принципи што ефикасније спроведу у живот.

Величина и обим ових промена које су значиле усавршавање читавог механизма привређивања, изискивале су одређено време за прилагођавање привреде новонасталим условима. Процес прилагођавања, у коме је протекао највећи део године, није био једноставан. Он је у широким доменима привреде наметнуо потребу нових оријентација повезаних са променама у структури производње и начину пословања. Због свега тога нови услови при-

вређивања нису могли привремено остати без одговарајућег утицаја на обим и динамику производње у 1961. години.

2. Развој привреде у 1961. години у погледу производње, структурних промена, пораста запослености и продуктивности рада, представља наставак основних тенденција из претходних година, с тим да су ова кретања добила успоренију динамику, због специфичних околности и нужног прилагођавања привреде кондензованим променама у привредном систему, као и мерама које су на одређеним подручјима предузимане током године. Са извесним успоравањем производње рачунало се и у Плану за 1961. годину, али је динамика производње успорена више него што се очекивало. Стопа раста друштвеног производа, како се оцењује, износиће око 5,5% и она је нижа од просечне стопе остварене у последњем четворогодишњем периоду, као и од стопе предвиђене Петогодишњим планом привредног развоја за период 1961—1965. године.

3. Индустријска производња, чије је повећање планирано за 12%, порасла је у првих 10 месеци за 7,6%, тако да се до краја године не може очекивати већи пораст од 9%. Највеће одступање и највеће успоравање производње наступило је у црној металургији, металној и текстилној индустрији, дакле, у гранама које сачињавају велики део укупне индустријске производње.

Испитивање узрока које је вршено за целу индустрију и поједине њене гране, указује да су главни разлози оваквом кретању индустријске производње били следећи: а) извесне структурне неусклађености између производње и потрошње, као и застој у пољопривредној производњи и њене ограничене апсорбционе могућности, што је отежавало пласман производа у одређеним гранама и производним групацијама (металопрерађивачка индустристрија, електроиндустрија, хемијска индустрија и сл.); б) недовољна снабдевеност индустрије обртним средствима и повећани степен неликвидности и међусобног задуживања био је исто тако један од фактора ограничавања производње код извесних грана и група предузећа; ц) у појединим гранама (индустрија неметала, дрвна и текстилна индустрија) није дошло до очекиваног пораста производње услед одложеног пуштања у погон нових капацитета са чијом се производњом рачунало у 1961. години; д) велики део године, као што је претходно истакнуто, протекао је у прилагођавању индустрије значајним променама које су извршене у систему расподеле, на подручју цена, кредитног и девизног система.

Застој производње у неким базичним гранама, ма колико важан са једног дуторочнијег гледишта, био је ипак мање утицајан од горе наведених момената, чије је дејство на текуће кретање индустријске производње било примарно.

4. Успореном напредовању индустријске производње придружило се и опадање производње у пољопривреди. Остварени обим пољопривредне производње мањи је за око 20% од планом предвиђеног обима за 1961. годину, а такође мањи за око 6% од производње у 1960. години.

Несумњиво је утицај суше и уопште неповољних временских прилика био један од разлога који објашњава овај пад пољопривредне производње. То, међутим, није искључиви разлог и објашњење. Поред суше мора се као значајан моменат узети и неповољан економски положај пољопривреде. Иако су се релативни односи цена поправили у корист пољопривреде, то побољшање није било такво да би осигурало потребан степен акумулативности и рентабилног пословања у овој грани. Са тим моментом је повезан и недовољан обим и темпо проширивања друштвено организоване производње, чије су сразмере у укупној пољопривредној производњи још увек скромне. Услед тога, примена механизације, савремене агро-технике и других мера за унапређење пољопривреде наилази на уске оквире које има крупна производња и кооперативни облици производње. Успорена набавка пољопривредних машина, ђубрива и сл., од стране пољопривредних организација, као и успорени темпо трошења инвестиционих средстава, показују да способност апсорбовања нове технике и технологије у пољопривреди заостаје за реалним потребама и реалним развојем индустријске производње намењене проширеној репродукцији пољопривреде.

5. У осталим привредним областима, чија је динамика по природи ствари условљена кретањем индустријске и пољопривредне производње, такође су остварене ниже стопе раста од предвиђених. Реални обим саобраћаја већи је за око 5,8%, а стопа раста грађевинске делатности износи око 9%, и поред високог номиналног повећања инвестиција у 1961. години. Такве стопе раста производње у основним областима привреде имале су за резултат и слабије повећање укупног друштвеног производа и националног дохотка.

6. Поред означеног развоја производње неповољну околност у привредним кретањима 1961. године представља и велика експанзија унутрашње потрошње. Потрошња је у свом номиналном изразу прелазила обим реално дате материјалне производње. За разлику од претходних година, када је високи раст потрошње следио исто тако велико повећање производње, у 1961. години долази, међутим, до већих одступања између производње и потрошње, и услед тога, до већег одвајања номиналних од реалних кретања.

У погледу кретања појединих видова унутрашње потрошње уочене су следеће тенденције:

а) Инвестиције у основна средства порасле су у номиналном изразу за око 20%. Реално повећање инвестиција је много мање, услед насталог повишења цена инвестиционих добара и грађевинских услуга, као и услед уведених царина за увозну опрему. Оцењује се да ће инвестиције у реалним изразу порасти само за око 5%, што је знатно испод динамике њиховог раста коју Петогодишњи план предвиђа. При томе је важно истаћи да су непривредне инвестиције напредовале брже од привредних инвестиција, и да 1961. године нису остварене довољне инвестиције у оне гране индустрије које чине окосницу у структури инвестиција новог петогодишњег периода.

б) И код личне потрошње је настао исто тако осетан раскорак између реалног и номиналног повећања личних доходака. Лични дохоци у друштвеном сектору номинално су порасли за око 21% а у реалном изразу за око 11%. Дају карактеристику у погледу личне потрошње чини то да су просечне реалне плате у свим областима привреде порасле више него што се повећала продуктивност рада у њима. Тако су просечне реалне плате у целој привреди друштвеног сектора порасле за око 5% а продуктивност рада повећана је за 3,9%. Упоредо с тим проузрокована су и знатнија померања у односима личних доходака између појединих грана и група предузећа која су појачала постојеће разлике између грана.

ц) Повезани са кретањем личних доходака, динамично су расли и расходи буџетских установа, друштвених служби и самосталних установа. Номинално повећање буџетских расхода износиће близу 19%, расходи социјалног осигурања биће већи за 24% итд. Треба при томе констатовати да је повећање буџетских расхода народних одбора и народних република било много умереније.

7. Наведене неусклађености између обима производње и интензивне новчане тражње чиниле су тржишна кретања нестабилним, што се, између осталог, манифестовало и у значајнијем порасту цена. Пораст цена је добрим делом био резултат од-

рећених свесних интервенција, као што су биле промене девизног курса, коректуре цена у одређеним подручјима привреде итд. Али на повећање цена и тржишну нестабилност упливисали су и робно-новчани несклади до којих је дошло како на тржишту личне потрошње тако и на тржишту производних средстава. Општи индекс цена на велико померен је за 9,1%; при томе су цене произвођача индустријских производа порасле за 4,9%, а цене на велико пољопривредних производа за 14,1%. Истовремено су се трошкови живота повећали за 9,0%. После трогодишњег периода (период 1957. до 1959. године) релативне стабилности цена, у последње две године дошло је, делом због свесних интервенција у политици цена, а делом под дејством робно-новчаних неусклађености, до већих промена и већег пораста тржишних цена. Засада је немогуће прецизније установити како је ово кретање цена утицало на економику грана и одређених производних групација, али је несумњиво да је спонтано пробијање цена ометало контролу привредних токова и својим повратним дејством још више удаљавало номинална од реалних кретања.

8. Смањена динамика производње имала је нарочито велики утицај на спољну трговину и стање платног биланса. Платни биланс је највише погођен падом пољопривредне производње, који је проузроковао не само осетно умањење извоза пољопривредних производа него је поново наметнуо потребу релативно високог увоза основних производа исхране. Услед прилагођавања индустрије новим инструментима спољнотрговинског и девизног режима дошло је истовремено и до успоравања извоза индустријских производа, тако да незнатнији пораст овог извоза није био у стању да надокнади велики губитак у пољопривредном извозу, те ће услед тога укупни извоз бити углавном раван прошлогодишњем. Смањени вишкови пољопривредних производа заоштрили су уједно регионалне проблеме и пореметили равномернији регионални распоред наше спољне трговине. Све је то имало за последицу заоштравање проблема дефицита у билансу плаћања са иностранством.

9. Многе појаве и тешкоће које су се испољиле у 1961. години имају привремени карактер, и оне су резултат нужног прилагођавања привреде новим условима привређивања. Међутим, проблеми везани са падом пољопривредне производње, чија се дејства распростиру на многа подручја привреде и потрошњу становништва, имаће неизбежне последице и на привредна кретања у 1962. години. Услед тога биће неопходно потребно да се ове непожељне последице и њихова дејства максимално предупреде и ограниче адекватним мерама економске политике.

Глава II

Главне поставке економске политике за 1962. годину

У постављању задатака економске политике за 1962. годину морају се првенствено узимати у обзир проблеми и тешкоће које су се испољиле у привредним кретањима 1961. године. При томе њихово решавање треба да буде на линији дугорочне политике развоја утврђене новим Петогодишњим планом за период 1961—1965. године, као и на линији остварених резултата у развијању и усавршавању привредног система. Полазећи од тога, пред економску политику постављају се следећи основни задаци за 1962. годину:

1. Најважнији циљ економске политике биће убрзавање динамике производње као неопходне основе за остваривање планираног развоја привреде у 1962. и наредним годинама, и као материјалног предуслова за решавање насталих тешкоћа у 1961. години. Реалност испуњења овог циља лежи у постојању и деловању свих фактора који су и у претходним годинама осигуравали велику експанзију привреде и високе стопе њеног раста.

2. Бржи темпо производње треба, пре свега, да буде остварен у индустрији као водећој грани привреде, која утиче пресудно на укупну динамику производње. Расположивост материјалних и личних чинилаца пружа реалне услове за осетно повећање индустријске производње у 1962. години. Брже повећање индустријске производње треба, према томе, постићи отклањањем сметњи које су у 1961. години привремено кочиле ову производњу, што значи, већим и адекватнијим формирањем обртних средстава, олакшавањем услова пласмана, еластичнијим прилагођавањем структуре производње потребама потрошње и тржишта, а затим, пунијим коришћењем производних фондова и благовременим пуштањем у рад оних капацитета који се већ налазе у фази коначног завршавања. Координисана акција у свим овим правцима неопходна је да би индустрија у наредној години наставила своју досадашњу линију високог и брзог успона.

3. Озбиљни задаци у области пољопривреде постављају се економској политици током 1962. године. Они се тичу како саме производње тако и посебне ситуације коју је створила суша у 1961. години. Ублажавање њених последица изискиваће одлучније мере пре свега у правцу очувања сточног фонда организованим откупом стоке, прикупљањем и домаћом производњом сточне хране, као и њеном набавком у иностранству. Повећање пољопривредне производње, после њеног ниског двогодишњег обима, добија нарочити значај у идућој години. Ово треба да буде подстакнуто политиком цена, регреса и премија, као и другим економско-политичким мерама, које ће побољшати економски положај пољопривреде и пољопривредних организација, стимулишући их на проширивање површина и јачање земљишне базе друштвено-организоване производње, односно на интензивнију примену механизације, вештачких ђубрива и других средстава за производњу, којима је индустрија у стању да снабдева пољопривреду у све већим размерама. Упоредо с тим повећаће се обим улагања у производњу важнијих пољопривредних производа, као и у остварењу таквих специфичних програма који ће обезбедити бржу и интензивнију производњу за снабдевање тржишта. За ове сврхе, а посебно за нове земљишне комплексе пољопривредних организација, биће у већој мери него до сада ангажована средства Општег инвестиционог фонда. Смисао свих ових мера треба да буде управљен на то да се изврше систематске припреме за пораст пољопривредне производње не само у 1962. него и у наредним годинама.

4. Максимално повећање производње треба остварити и у осталим областима привреде, да би се постигао што већи ниво друштвеног производа, задовољила потреба развоја личног стандарда и у највећој могућој мери надокнадило оно што је изгубљено успореном динамиком производње у 1961. години.

5. Упоредо са убрзавањем производње, а у циљу стабилнијих привредних кретања и отклањања скока цена, биће неопходно да се укупна потрошња креће у складу са реално расположивим средствима за домаћу потрошњу. При томе треба имати у виду да ће ова средства сразмерно спорије расти од пораста друштвеног производа, због потребе да се појачају унутрашњи напори за смањивање дефицита у платном билансу. Ради тога треба обезбедити кроз политику свих органа да повећавање појединих видова потрошње буде што потпуније одржавано у оквирима предвиђеним овим планом. Ситуација у 1962. години изискује, сем тога, да се нарочита пажња обрати штедљивој употреби сред-

става и стварању нужних резерви у привреди. Остваривање робно-новчане равнотеже и стабилност тржишта и цена најтешње је повезано са реализацијом постављених задатака у области производње и са рационалним и успешним функционисањем новог система привређивања. Комунални и други самоуправни органи својим одлукама, радом и организацијом тржишта и снабдевања такође ће деловати у овом правцу, пошто од њихове политике и њихових мера исто тако зависи одржавање складнијих односа на тржишту.

6. Реални лични дохоци у привреди треба да расту у складу са порастом продуктивности рада, тако да узимајући 1961. и 1962. годину заједно, буду успостављене нужне пропорције између личних доходака и продуктивности рада, а у духу основне линије коју је Петогодишњи план поставио у овој области. У реализацији овакве политике раста личне потрошње нужно је отклањати претеране разлике у висини просечних личних доходака између појединих грана и производних групација, као и спречити већа одступања између реалног и номиналног кретања личних доходака, те се стабилизација достигнутог нивоа цена и трошкова живота јавља као битна претпоставка за то.

Приликом издвајања средстава за личне дохотке привредне организације ће водити рачуна да истовремено обезбеђују неопходна средства за улагања у фондове који служе проширивању њихове материјално-производне основе. Повећање личних доходака оне ће вршити у складу са резултатима привређивања оствареним на бази веће продуктивности рада, веће економичности и рентабилности пословања. Према томе, пораст чистог прихода који настаје услед кретања цена или измене прописа, не би требало по правилу да буде употребљен за повећавање личних доходака.

7. Обим инвестиција у наредној години такође се мора поставити у оквире реалних могућности. Одступање од тих оквира изазива поремећаје и омета извођење инвестиционе изградње. Услед тога на овом великом подручју привредне активности намеће се потреба да се умањи претерани притисак тражње који води порасту цена и високом номиналном порасту инвестиција.

У погледу саме инвестиционе политике постављају се следећи најважнији захтеви: а) да се у свим гранама и делатностима осигура брже завршавање изградње раније започетих објеката, чиме се ефикасно доприноси порасту производње и извозу у 1962. години и наредним годинама; б) да се у оквиру нових инвестиција обезбеде већа средства и већи приоритет оној изградњи чији је значај за складно и динамично развијање производње истакао нови Петогодишњи план, а посебно улагањима која проширују производњу основних сировина и репродукционог материјала, и ц) да се у циљу развоја привредно неразвијених подручја повећају улагања из специјалног фонда намењеног овим подручјима, уз настављање инвестиција у објекте који се сада у неразвијеним подручјима изграђују.

У остваривању наведене инвестиционе политике улога Општег инвестиционог фонда стриктније ће се ограничити на оне инвестиције којима се решавају основни структурни проблеми у производњи, односно планирани развитак привреде, а у складу с тим и на инвестиције којима се убрзава развој привредно неразвијених подручја земље.

8. Чињеница да у 1961. години није дошло до пораста извоза, да је овогодишње стање у пољопривредној производњи поново отворило проблем ниског извоза пољопривредних производа и високог увоза хране, указује на тешкоће које ће платни биланс стварати у наредној години. Отуда решења у погледу платног биланса захтевају одговарајуће напоре како на сектору производње и спољне трговине, тако и на подручју унутрашње потрошње.

Најважнији задатак који се у 1962. години поставља у спољној трговини јесте максимално повећање извоза индустријских производа. Предвиђени обим овог извоза је услов да се у 1962. години остваре планирана производња и планирани увоз. Индустријска производња треба стога да осигура такве вишкове за извоз који ће надокнадити незнатни пораст индустријског извоза у 1961. години и попунити празнину која се јавља услед смањеног извоза пољопривредних производа. Политиком улагања, рационализацијом производње и ширењем асортимана производа за извоз, као и адекватнијом организацијом спољнотрговинских апарата и његовом чвршћом повезаношћу са производним јединицама, треба осигурати нужан обим извоза.

У политици увоза потребно је тежити најштедљивијој употреби иностраних средстава плаћања и са релативно споријим порастом увоза осигурати предвиђени обим производње. Регионални распоред извоза и увоза треба прилагођавати захтевима који произилазе из платног биланса и структуре наших иностраних плаћања.

9. У циљу успешног извршења напред постављених задатака наставиће се у 1962. години даље прогресивно развијање социјалистичких друштвених односа усавршавањем постојећег система расподеле и јачањем основних институција на којима почива наш систем привређивања. У том правцу још више ће се проширити материјална база комуна и комуналних институција ради подстицања њихове свеобухватније друштвено-економске активности. Такође у 1962. години треба да дође до јачег изражаја координирајућа улога народних република и повећање њихових средстава за ефикасније вршење те улоге. Сагласно томе, задаци и функције федерације биће на одговарајући начин смањене и ограничене на она подручја где је у данашњим условима њена делатност нужна и друштвено оправдана.

10. Остваривање основних економско-политичких задатака у 1962. години претпоставља координисано деловање свих фактора и свих носилаца привредне активности. Привредне организације ће појачати напоре за постизање што бољих резултата у производњи, стварајући услове за даљи неопходни пораст продуктивности и доследнију примену принципа награђивања према раду. Одговарајући органи и самоуправна тела биће дужни да заједнички разраде мере за поједина подручја производње, промета и тржишта, чија ће сврха бити подстицање несметаног развоја производње и остваривања нужних пропорција између производње и потрошње, какве утврђује Друштвени план за 1962. годину. Упоредо с тим, текућа привредна кретања треба да буду потчињена најсавеснијој анализи која ће указивати на средства и мере које олакшавају и стимулишу извршавање напред постављених задатака.

ДРУГИ ДЕО

СМЕРНИЦЕ ЗА РАЗВИТАК ПРИВРЕДЕ У 1962. ГОДИНИ

Глава III

Друштвени бруто производ, друштвени производ и национални доходак

I. Производња

1. Полазећи од обима расположивих производних фондова, расположивости радне снаге и могућег пораста продуктивности рада, и рачунајући са планираним обимом увоза, предвиђа се да ће у

1962. години бити остварен следећи реални пораст друштвеног бруто производа, друштвеног производа и националног дохотка (у милијардама динара по сталним ценама 1959. године):*

	1960.	1961.	1962.	Индекси раста 1961. / 1960.	1962. / 1961.	1962. / 1960.
Друштвени бруто производ	5.849	6.278	7.116	107.3	113.3	121,7
Друштвени производ	2.757	2.909	3.370	105,5	115,8	122,2
Национални доходак	2.559	2.683	3.118	104,9	116.2	121,8

Национални доходак на једног становника, уз годишњи пораст становништва од 1,1%, треба да порасте у 1962. години за око 15% у односу на 1961. годину.

2. По појединим привредним областима предвиђа се следећа динамика раста друштвеног бруто производа (у милијардама динара по сталним ценама 1959. године):

	1960.	1961.	1962.	Индекси раста 1961. / 1960.	1962. / 1961.	1962. / 1960.
Укупна привреда	5.849	6.278	7.116	107,3	113,3	121,7
Индустрија	2.952	3.235	3.643	109,6	112,6	123,4
Пољопривреда	996	934	1.146	93,7	122,7	115,0
Шумарство	75	84	96	111,6	114,2	127,5
Грађевинарство	439	477	527	108,8	110,4	120,1
Саобраћај	381	449	489	117,8	109,1	128,5
Трговина и угоститељство	488	534	595	109,4	111,3	121,3
Занатство	393	428	468	108,7	109,4	118,9
Остале привредне делатности	125	137	152	109,9	111,5	122,5

Општу структуру материјалне производње, каква произилази из структуре расположивих производних капацитета, и која треба да задовољи одговарајуће видове унутрашње потрошње, показује преглед о кретању стопе раста основних производних групација:

	1961. / 1960.	1962. / 1961.	1962. / 1960.
Средства за репродукцију	106,1	115,2	122,2
Средства за инвестиције	108,1	112,1	121,2
Средства за личну и општу потрошњу	107,7	117,2	126,2

3. Предвиђени пораст производње треба да буде остварен уз повећање радне снаге у привреди друштвеног сектора за 169.000 лица, тј. за 6,2% према достигнутом обиму запослености у 1961. години, и уз пораст продуктивности рада од 6,7%. Оцењује се да ће у 1962. години кретање запослености и продуктивности рада у привредним областима друштвеног сектора бити следеће:

	Индекси друштвеног производа	Индекси запослености	Индекси продуктивности
	(1961. = 100)		
Укупна привреда	113,3	106,2	106,7
Индустрија	113,0	105,4	107,2
Пољопривреда	135,6	107,6	126,0
Шумарство	114,2	111,4	102,5
Грађевинарство	112,4	103,6	108,5
Саобраћај	111,3	103,6	107,4
Трговина и угоститељство	111,1	107,2	103,6
Занатство	114,2	109,9	103,9

Планирани ниво продуктивности рада битан је предуслов за остваривање веће динамике производње и реализацију осталих задатака овога плана. Привредне организације треба стога систематски да предузимају мере за пуније коришћење производних капацитета, снижавање трошкова производње, побољшавање квалификационе структуре радне снаге и вршење оних улагања која омогућавају сталну рационализацију процеса производње. У свом привређивању оне треба пуну пажњу да поклоне успостављању што правилнијих односа између пораста производње, запослености и продуктивности, остварујући повећану производњу са што мање радне снаге.

II. Расподела

1. Узимајући у обзир пораст домаће производње и оцењени обим извоза и увоза, укупно расположива средства у оквиру друштвеног сектора привреде, рачуната по текућим ценама, треба да се повећају од 3.087 милијарди динара у 1961. години на 3.424 милијарди динара у 1962. години или за 10,9%.**

Друштвени план за 1962. годину утврђује следећу расподелу ових средстава на поједине категорије унутрашње потрошње (износи у милијардама динара по просечним текућим ценама):

	1960.	1961.	1962.	Индекси раста 1961. / 1960.	1962. / 1961.	1962. / 1960
Укупно расположива средства друштвене привреде	2.585,3	3.087,5	3.423,8	119,4	110,9	132,4
од тога:						
1. Укупне инвестиције	1.129,5	1.317,0	1.423,0	116,6	108,0	126,0
у основне фондове	879,5	1.057,0	1.153,0	120,2	109,1	131,1
у обртне фондове	250,0	260,0	270,0	104,0	103,8	108,0
1.1 Привредне инвестиције	891,5	1.030,0	1.107,0	115,5	107,5	124,2
у основне фондове	641,5	770,0	837,0	120,0	108,7	130,5
у обртне фондове	250,0	260,0	270,0	104,0	103,8	108,0

* Сви подаци који се наводе у тексту овога плана а односе се на 1961. годину представљају претходну процену.

** Као текуће цене за 1962. годину узете су овде и у каснијем тексту просечно остварене цене у 1961. години, уколико то није друкчије речено.

	1960.	1961.	1962.	Индекси раста 1961. / 1960.	1962. / 1961.	1962. / 1960.
1.2 Непривредне инвестиције	238,0	287,0	316,0	120,6	110,1	132,8
у друштвени стандард	204.1	250,0	281,0	122,5	112,4	137,7
остале непривредне инвестиције	33.9	37,0	35,0	109,1	94,6	103,2
2. Регреси и дотације	75,8	93,1	94,0	122,8	101,0	124,0
3. Текући материјални расходи опште потрошње	335.8	419,7	452,7	125,0	107,9	134,8
4. Лична потрошња	1.015,7	1.225,0	1.360,5	120,6	111,0	133,9
5. Привредне резерве федерације	—	—	70,0	—	—	—
6. Калкулативне грешке и пропусти	28,5	32,7	23,6	—	—	—

2. Основном расподелом друштвеног производа и расположивих средстава треба да буду остварени следећи економско-политички циљеви у 1962. години:

а) смањивање дефицита у платном билансу, због мањег обима додатних иностраних средстава, услед чега се расположиви фондови за унутрашњу потрошњу повећавају споријим темпом него друштвени производ;

б) упоредо са повећањем расположивих средстава треба да расте лична потрошња у друштвеном сектору, а инвестиције за развој служби друштвеног стандарда повећаваће се по интензивнијој стопи од стопе увећања ових средстава;

ц) остале категорије основне расподеле, укључујући привредне инвестиције, треба да се повећавају спорије него што расположива средства расту;

д) из укупне масе новостореног производа образоваће се привредне резерве федерације у износу од 70 милијарди динара; ова средства служиће за повећање материјалних резерви, као и за нужне економске интервенције ради потпунијег остваривања задатака овог плана.

3. Кретање расположивих средстава и личне потрошње у 1962. години, кориговано нивоом трошкова живота крајем 1961. године, који је за око 4—5% већи од њиховог просечног нивоа за 1961. годину, треба да буде следеће (у милијардама динара):

	1960.	1961.	1962.	Индекси раста 1961. / 1960.	1962. / 1961.	1962. / 1960.
Расположива средства	2.585,3	3.087,5	3.472,0	119,4	112,5	134.3
Лична потрошња	1.015,7	1.225,0	1.408,8	120,6	115,0	158,7

4. Од посебног је значаја да се у 1962. години пораст појединих облика потрошње, као и потрошње у целини, задржи у оквирима предвиђене расподеле у тачки 1 односно тачки 3 ове главе. Спровођењем у живот Друштвеног плана и текућим мерама економске политике треба активно деловати у правцу очувања нужних пропорција у основној расподели.

5. С обзиром да је, у нашим друштвеним односима и датим условима привређивања, стварање и расподела друштвеног производа резултат деловања различитих носилаца привредне активности: привредних организација, комуна, народних република и других самоуправних тела, и да је њихово адекватно суделовање у основној расподели услов и претпоставка за најпунији развој производних снага, Друштвени план за 1962. годину предвиђа следеће учешће основних носилаца друштвено-економске активности у расподели друштвеног производа и укупно расположивих средстава (износи у милијардама динара):

	1960.	Структура	1961.	Структура	1962.	Структура
I. **Друштвени производ**	2.202,3	100,0	2.670,8	100,0	3,051,0	100,0
У томе учешће:						
1. Федерације	617,9	28,0	645,5	24,2	738,4	24,2
2. Народних република и народних одбора	231,5	10,5	302,9	11,3	379,0	12,4
3. Осталих органа и самоуправних установа	270,0	12,3	359,9	13,5	404,0	13,3
4. Привредних организација	1.082,9	49,2	1.362,5	51,0	1.529,6	50,1
II. **Укупно расположива средства**	2.717,4	100,0	3.378,5	100,0	3.707,2	100,0
У томе учешће:						
1. Федерације	868,7	32,0	1.041,4	30,8	1.073,9	29,0
2. Народних република и народних одбора	508,5	18,7	612,0	18,1	722,7	19,5
3. Осталих органа и самоуправних установа	304,5	11,2	401,7	11,9	446,0	12,2
4. Привредних организација	1.035,7	38,1	1.323,4	39,2	1.464,6	39,5

Чињеница да 76% од друштвеног производа, односно 71% од расположивих средстава припада привредним организацијама, народним републикама, народним одборима и другим самоуправним јединицама, показује да ће се у широким оквирима остваривати њихова самоуправна активност и иницијатива. Повећаним учешћем народних република и народних одбора у расподели средстава, а нарочито преношењем највећег дела банкарских депозита на комуналне и републичке банке, проширује се материјална основа деловања ових самоуправних органа и знатно појачава њихова улога у текућем финансирању привреде.

Незнатно повећање удела федерације у основној расподели друштвеног производа, и поред сужавања њених задатака и функција, произилази из

већих обавеза федерације у погледу покривања разлика у спољној трговини због увећаног обима и измењене структуре извоза, из већих обавеза плаћања иностранству, као и због нужности да се осигурају потребна средства за њене привредне резерве.

Глава IV

Инвестиције

1. Укупна инвестициона улагања у 1962. години (привредне и непривредне инвестиције у основне и обртне фондове друштвеног сектора) предвиђају се у износу од 1.423 милијарде динара, што представља њихово повећање за око 9% у односу на 1961. годину. Висина улагања је одмерена имајући у виду реална средства која ће бити расположива за вршење инвестиција.

Од укупних средстава предвиђених за друштвене инвестиције уложиће се у фондове основних средстава око 1.153 милијарде, а у фондове обртних средстава око 270 милијарди динара. Инвестиције у обртне фондове утврђене су на вишем нивоу него што су остварене у 1961. години и усклађене су са динамиком раста производње и обимом основних фондова. Оне значе да ће се садашња укупна активна обртна средства привреде повећати за око 14% у току 1962. године.

2. Друштвена бруто улагања у основне фондове привреде треба да износе око 837 милијарди динара а њихова стопа повећања 8,7%. Бруто улагања у непривредне делатности предвиђају се у висини од 316 милијарди динара, при чему пораст инвестиција за друштвени стандард треба да буде бржи од пораста привредних и других непривредних инвестиција. На основу тога, Друштвени план за 1962. годину рачуна са овом структуром и кретањем друштвених инвестиција у основне фондове (у милијардама динара по текућим ценама):

	1960.	Структура	1961.	Структура	1962.	Структура	Индекси раста 1961. / 1960.	Индекси раста 1962. / 1961.
Укупне инвестиције у основне фондове	879,5	100,0	1.057,0	72,8	837,0	72,6	120,0	108,7
Привредне инвестиције	641,7	73,0	770,0	27,2	316,0	27,4	120,7	110,1
Непривредне инвестиције	237,8	27,0	287,0	23,7	281,0	24,4	122,6	112,4
у томе:								
Друштвени стандард	203,9	23,2	250,0	100,0	1.153,0	100,0	120,2	109,1

3. Утрошак средстава за инвестиције у основне фондове, по главним носиоцима ових средстава, требало би приближно да буде следећи у 1962. години (у милијардама динара по текућим ценама):

	1960.	Структура	1961.	Структура	1962.	Структура	Индекси раста 1961. / 1960.	Индекси раста 1962. / 1961.
Укупна средства за инвестиције у основне фондова	879,5	100,0	1.057,0	100,0	1.153,0	100,0	120,2	109,1
Од тога средства:								
1. Федерације	325,5	37,0	379,0	35,8	399,0	35,6	116,4	105,3
2. Народних република, народних одбора и самосталних установа	273,8	31,1	336,0	31,8	370,0	32,1	122,7	110,1
3. Привредних организација	280,2	31,9	342,0	32,4	384,0	33,3	122,1	112,3
4. Укупно децентрализ. сред.	554,0	63,0	678,0	64,2	754,0	65,4	122,4	111,2

Расположива средства и очекивани пораст производње омогућиће привредним организацијама да у 1962. години врше и већа улагања у обртне фондове. С обзиром на масу и предвиђени темпо улагања из децентрализованих инвестиционих фондова нужно је да одговарајући носиоци ова средства усмеравају у оним правцима и за оне привредне области и основне намене које утврђује Друштвени план за 1962. годину.

4. Улагања у основне фондове привреде треба да послуже брзом повећавању производних капацитета у свим привредним областима, а нарочито завршавању капацитета чија је изградња отпочела у претходном периоду, с тим да рокови њиховог пуштања у погон буду што више скраћени. Упоредо са овим биће потребно да се инвестиције из фондова привредних организација и друштвених инвестиционих фондова усмеравају на такву модернизацију процеса производње која ће, изменом асортимана и снижавањем трошкова и цена, омогућити ефикасније прилагођавање производње потребама домаћег и иностраног тржишта.

Нова улагања у индустрију треба претежним делом да буду управљена на изградњу енергетских објеката и развој и проширење домаће сировинске базе првенствено у црној и обојеној металургији и хемијској индустрији, које сачињавају најважније гране за производњу сировина и дефицитарног репродукционог материјала. У пољопривреди нове инвестиције ће се користити пре свега за набавку механизације, за проширење, уређење и опремање површина у друштвеном власништву, за опремање друштвених газдинстава основним средствима за производњу одређених производа, а затим у оквиру могућности и за друге намене. Пољопривредне организације ће истовремено настојати да потпуније активирају и користе постојећа основна средства. У области шумарства расположива средства нужно је првенствено усмерити на стварање услова за реализацију већег обима сеча у 1962. години. Са улагањима у грађевинарство, саобраћај, трговину и угоститељство, наставиће се започети процес реконструкције и модернизације ових грана, као и неопходно повећавање њихових капацитета.

Општа структура улагања треба при томе да буде тако остварена да се њоме постижу што складнији односи између инвестиција непосредно намењених производњи и инвестиција које служе напреднијој организацији промета и његовом савременијем техничком опремању. Овом складном раз-

воју материјалне базе производње и промета треба најпотпуније да доприносе средства инвестиционих фондова народних одбора и народних република.

У складу са наведеним правцима улагања предвиђа се ова структура инвестиција по привредним областима (у милијардама динара по текућим ценама):

	1960.	Структура	1961.	Структура	1962.	Структура	Индекси раста 1961./1960.	Индекси раста 1962./1961.
Индустрија и рударство	298,5	46,5	391,0	50,8	433,0	51,7	131,2	110,7
Пољопривреда	106,6	16,6	107,0	13,9	123,0	14,7	100,4	115,0
Шумарство	11,4	1,8	14,0	1,8	15,0	1,8	122,8	107,1
Грађевинарство	19,1	3,0	24,0	3,1	25,0	3,0	125,7	104,2
Саобраћај	150,9	23,5	171,0	22,2	175,0	20,9	113,3	102,3
Трговина и угоститељство	43,6	6,8	48,0	6,2	50,0	6,0	110,1	104,2
Занатство	11,6	1,8	15,0	2,0	16,0	1,9	129,3	106,7
Укупно	641,7	100,0	770,0	100,0	837,0	100,0	120,0	108,7

5. У погледу нових инвестиција улога Општег инвестиционог фонда у току 1962. и наредних година биће знатно сужена и ограничена само на финансирање оних инвестиција које имају основни значај за остваривање нужних структурних усклађености у производњи, а затим, за финансирање и инвестиција које подстичу бржи развој привредно неразвијених подручја земље. Сагласно нашем систему привређивања и децентрализације средстава, све друге инвестиције вршиће се из децентрализованих фондова, пошто су створени услови да се највећи део привредних области и грана развија убудуће на бази аутономних фондова и фондова политичкотериторијалних јединица, без суделовања средстава Општег инвестиционог фонда.

У складу с тим средства Општег инвестиционог фонда за инвестиције у основне фондове привреде износиће у 1962. години око 374 милијарде динара. Од ових средстава за инвестиције у индустрију отпада 220 милијарди, за пољопривреду 75 милијарди и за саобраћај 66 милијарди динара. Ближе одредбе о употреби средстава Општег инвестиционог фонда садржане су у IV делу овог плана.

6. У Општем инвестиционом фонду предвиђају се средства, у оквиру постојећих транши, за наставак гарантованих инвестиција на подручју НР Македоније, НР Црне Горе и Аутономне Косовско-Метохијске Области. Са средствима Општег инвестиционог фонда наставиће се изградња незавршених објеката и у осталим неразвијеним подручјима чије се финансирање врши према одредбама Друштвеног плана за 1960. годину. Гарантоване инвестиције и наведене инвестиције у осталим неразвијеним подручјима финансираће се под истим условима као 1960. и 1961. године.

Сагласно одредбама петогодишњег плана, предвиђају се за 1962. годину посебна средства, у износу од 20 милијарди динара, као средства Фонда за развој неразвијених подручја. Ова ће се средства у првом реду користити за изградњу нових или реконструкцију и проширење постојећих индустријских објеката у неразвијеним подручјима. Њихова расподела на поједина неразвијена подручја извршиће се сагласно релативним односима у којима су између њих расподељена укупна средства овога Фонда. Ближе правце улагања одредиће Савезно извршно веће на предлог извршних већа народних република.

Глава V

Лична потрошња и друштвени стандард

1. *Лична потрошња*

1. Обим личне потрошње укупног становништва у 1962. години предвиђа се да буде већи за 7,9% односно по становнику за 6,8%.

Повећање личних доходака у друштвеном сектору треба, међутим, да износи 15%. Оно омогућује да се покрију лични дохоци новозапослених радника и службеника, чији ће број приближно порасти за око 6%, и да се уз то просечни лични дохоци реално повећају за око 3—4% у односу на 1961. годину. Једновремено у порасту личних доходака од 15% садржано је повећање трошкова живота од око 4—5%, за колико су приближно трошкови живота крајем 1961. године већи од просечног нивоа ових трошкова за целу 1961. годину.

2. Темпо повећања личних доходака у 1962. години предвиђен је на начин да се развој личне потрошње доведе у непосреднију функционалну зависност од пораста производње и продуктивности рада, имајући у виду њихову двогодишњу динамику кретања. У вези с тим биће потребно да се посебним мерама истовремено обезбеде правилнији односи у нивоима личних доходака између појединих привредних грана и група предузећа.

3. Приходи социјалног осигурања повећаће се у 1962. години за 43,7 милијарди динара, или за 12,3%, с тим да ће из овако повећаних прихода установе социјалног осигурања бити дужне да формирају обавезне резерве у циљу њиховог стабилнијег пословања. У здравственом осигурању предвиђени пораст средстава омогућиће побољшање услова за пружање здравствене заштите и несметани прелазак свих здравствених установа на самостално финансирање. Потпунијом друштвеном контролом биће нужно осигурати рационалну употребу средстава у здравственом осигурању у циљу што већег унапређења ове службе.

4. Реално повећање личне потрошње претпоставља стабилизацију цена и одговарајуће напоре свих фактора у том правцу, како би се кретање реалних и номиналних доходака задржала у оквирима предвиђеним овим планом.

Наведени пораст потрошње биће омогућен повећањем домаће производње и одговарајућим увозом индустријске потрошне робе и основних производа исхране, затим унапређењем промета, бољим усклађивањем односа између понуде и тражње, као и већом бригом народних одбора за развој трговине и организовање снабдевање градова пољопривредним производима.

5. У оквиру својих овлашћења Савезно извршно веће предузимаће, по потреби, одговарајуће мере ради остваривања предвиђене политике у области повећања реалне потрошње становништва, а нарочито реалних зарада и плата, обезбеђујући сталан увид у кретање личних доходака и трошкова живота.

2. *Друштвени стандард*

1. Улагања у основне фондове друштвеног стандарда која треба да порасту у 1962. години од 250 милијарди на 281 милијарду динара, тј. за 12,4%, и да на тај начин достигну око 24% од укупних друштвених бруто инвестиција, осигураће даље проширивање материјалне базе свих служби друштвеног стандарда.

2. Друштвена средства за стамбену изградњу повећаће се за око 14% и износиће 162 милијарде динара. На основу тога предвиђа се изградња око 85.000 станова, од чега 54.000 у друштвеном сектору и путем индивидуално-задружне стамбене изградње, уз помоћ зајмова из друштвених извора.

Ради извршења задатака постављених Петогодишњим планом потребно је да комуне и остали заинтересовани фактори, а посебно фондови за стамбену изградњу, предузимају још одлучније мере у правцу већег привлачења додајних средстава за стамбену изградњу из других друштвених извора, као и личних уштеда грађана, а у циљу њиховог ефикаснијег удруживања и оријентисања на јефтину стамбену изградњу, односно изградњу таквих станова који по својој величини, опремљености и цени одговарају потребама и могућностима радних људи. У том смислу неопходна је и боља сарадња између фондова за стамбену изградњу и предузећа за производњу грађевинских материјала и извођење грађевинских радова. Тим путем треба обезбедити развој најпогоднијих облика стамбене изградње, укључујући ту и изградњу станова за продају, односно повећање обима стамбене изградње, уз заустављање тенденције пораста трошкова грађења.

3. За развој комуналне привреде предвиђају се улагања у висини од око 43 милијарде динара, што представља њихово повећање за приближно 14% у односу на 1961. годину. У циљу реализације ових улагања потребно је да народни одбори и даље омогућавају повољне услове за формирање инвестиционих средстава у комуналној привреди, као и да се на нивоу општина и народних република створе шире могућности за коришћење друштвених инвестиционих фондова и банкарских средстава за кредитирање ових инвестиција, а нарочито кад се ради о крупнијим комуналним објектима.

4. У циљу даљег повећања школског простора и изградње школских установа, укупна улагања у школство треба да се повећају од око 30 милијарди у 1961. на 39 милијарди динара у 1962. години. Привредне организације и самосталне установе својим средствима треба такође да допринесу бржој изградњи школа и других школских институција за чији су рад непосредно заинтересоване.

За проширење мреже здравствених и социјалних установа и развој културне делатности укупна улагања оцењују се да ће износити око 37 милијарди динара.

Глава VI

Буџети

1. Потребе развоја служби друштвеног стандарда и осталих јавних служби, редовно повећање плата и инвалидских принадлежности, као и пораст издатака за посебне намене у привреди, изискују даљи пораст буџетских расхода.

Пораст укупних буџетских расхода износиће око 109,3 у односу на процењене расходе у 1961. години. При томе се расходи за материјалне набавке, инвестиције и плате повећавају за 8,8%, а трансферни расходи, који садрже регресе, дотације и субвенције привреди, отплату иностраних зајмова и дотације школским фондовима и самосталним установама, повећавају се за 9,9%.

2. Расходи савезног буџета расту од 580.603 милиона у 1961. на 625.402 милиона у 1962. односно за 7,7%, што показује следећи преглед:

	1960.	1961.	1962.	1961. / 1960.	1962. / 1961.	1962. / 1960.
I Расходи савезних органа, установа и организација	45.730	53.766	58.274	117,6	108,4	127,4
II Расходи народне одбране	207.699	247.703	269.656	119,3	108,9	129,8
III Средства за општедруштвене потребе	51.053	77.113	80.851	151,0	104,8	158,4
IV Средства за посебне намене у привреди	129.864	202.021	216.621	155,6	107,0	166,8

Претежан део у повећању расхода савезног буџета чине отплате иностраних зајмова и повећање буџетских дотација Народној Републици Босни и Херцеговини, Народној Републици Македонији и Народној Републици Црној Гори, као и Аутономно Косовско-Метохијској Области.

3. Укупни расходи за народну одбрану (лични и материјални расходи, расходи за изградњу сабраћајница, инвестиције у војну индустрију које се финансирају из Општег инвестиционог фонда) износиће око 273 милијарде према 250 милијарди динара, колико ће се утрошити у 1961. години. Учешће укупних расхода за народну одбрану у националном дохотку 1962. године износиће 7,5% према 8,1% у 1961. години.

4. У Савезном буџету утврђују се дотације народним републикама и Аутономној Косовско-Метохијској Области у укупном износу од 36.180 милиона динара за покриће буџетских расхода, и то:

НР Босни и Херцеговини	милиона	15.207
НР Македонији	„	9.460
НР Црној Гори	„	5.810
Аутономној Косовско-Метохијској Области	„	5.703

Износи дотација из претходног става ове тачке обухватају дотације утврђене у Закону о буџетима и финансирању самосталних установа, као и њихова повећања сразмерно порасту плата јавних службеника и цена материјала и услуга у 1960. и 1961. години.

5. Предвиђа се да ће се укупна расположива средства за буџетску потрошњу народних република и народних одбора повећати за око 10% у односу на расположива средства у 1961. години. Овакав пораст укупних средстава за буџетску потрошњу омогућује народним републикама и народним одборима да у 1962. години повећају личне расходе до 15%, а материјалне до 8% у односу на 1961. годину.

Глава VII

Привредни односи са иностранством

1. Највећи значај за биланс плаћања у 1962. години има максимално повећање обима робног извоза. Ово повећање треба да буде постигнуто искључиво извозом индустријских производа, пошто ће пољопривредни извоз бити мањи него 1961. године, због слабије пољопривредне производње у тој години. Пораст унутрашње потрошње треба с тим у вези да се креће тако да буде обезбеђено предвиђено повећање извоза и смањење дефицита у текућој размени роба и услуга.

Предвиђа се следеће повећање извоза упоређено са претходном годином (у милијардима динара по званичном курсу):

	1960.	1961.	1962.	Индекси раста 1961. 1960.	Индекси раста 1962. 1961.
Укупан извоз роба	169,8	170,0	201,0	100,0	118,2
у томе:					
Извоз индустријских производа	126,9	129,3	163,5	101,9	126,5
Извоз пољопривредних производа	39,5	36,4	33,2	92,2	91,2
Извоз производа шумарства	3,4	4,3	4,3	126,5	100,0

Да би се остварио скок у индустријском извозу биће потребно да се индустријска производња благовремено прилагоди захтевима повећаног извоза, и то не само у погледу волумена него такође и у погледу структуре и квалитета извозних производа. Ово је утолико више потребно што се у 1962. години мора рачунати са одређеним променама у правцима кретања нашег извоза и што ће те промене наручито изискивати квалитетнију производњу за извоз.

2. Повећање индустријског извоза очекује се, пре свега, у производима металне индустрије, бродоградње, обојене металургије, дрвне, хемијске и текстилне индустрије. Најважнији производи у којима треба да буде осетније повећан извоз биће машине и уређаји, бродови, затим резана грађа и вештачке дрвне плоче, прерађени производи од бакра, базичне опеке и синтер-магнезит, каустична сода, и суперфосфати, памучне тканине и памучна предива.

Извоз индустријских производа биће олакшаван одговарајућим мерама регулисања унутрашње потрошње. У истом циљу платни биланс предвиђа потребна средства за кредитирање индустријског извоза, односно извоза индустријске опреме.

3. Упоредо са повећањем извоза нужно је у неробним позицијама платног биланса остварити већу активу, како би се сопствени девизни приходи и овим путем што више повећали. Неробни приходи треба да порасту од 54 милијарде на близу 62 милијарде, а неробни расходи од 27 милијарди на око 33 милијарди динара, рачунато по званичном курсу. Повећање активе у неробним трансакцијама проистећиће углавном из пораста девизних прихода поморског, железничког и ваздушног саобраћаја, као и девизних прихода који се остварују од иностраног туризма.

4. Платни биланс у 1962. години рачуна са успореним темпом пораста укупног увоза, и према томе, са смањивањем дефицита платног биланса. Увоз сировина и репродукционог материјала треба да порасте само за 9,2%. Да би се увоз одржао у овим оквирима, биће нужна одговарајућа селекција увоза, као и веома рационална употреба увозних сировина и уопште већа оријентација индустријске производње на коришћење домаћих сировинских извора. Због увоза хране истовремено ће се смањити увоз других категорија добара.

5. У току 1961. године осетније се погоршала регионална структура наше спољнотрговинске размене. У вези с тим нужно је да се уложе посебни напори за побољшавање трговинског биланса са подручјем конвертибилних валута, да се на време искористе раније створена клириншка потраживања у разним земљама, путем повећаног увоза из тих земаља, и да се увоз примарних сировина врши непосредно из земаља произвођача ових сировина.

Побољшање регионалне структуре спољне трговине и предвиђени пораст извоза представљају основне захтеве који треба што потпуније да буду остварени у 1962. години. Ради постизања тих циљева извршиће се, између осталог, и одговарајућа прилагођавања инструмената у девизном и спољнотрговинском режиму.

Глава VIII

Тржиште и цене

1. Стварање стабилнијих односа на тржишту непосредно је повезано са извршењем задатака који се у привредном развоју постављају овим планом. За стабилност тржишта од нарочитог је значаја да се постигне планирани обим и структура производње и увоза, да се очува предвиђени ниво свих видова потрошње и да лични доходи у привреди буду што више усклађени са порастом продуктивности рада.

2. Усклађивање односа на тржишту треба вршити, пре свега, мерама економског карактера, усклађивањем производње и појединих видова потрошње. У том циљу надлежни органи ће остваривати сталан увид у тржишна кретања и у случају потребе сузбијати одговарајућим мерама оне појаве које могу да нарушавају и ометају испуњење главних економских задатака у 1962. години.

У складу са политиком стварања што стабилнијих односа на тржишту, комуне и други самоуправни органи треба да се уздржавају од повећања цена комуналних и осталих услуга, као и од мера које би могле, посредно или непосредно, да изазивају покретање цена и њихово неповољно деловање на стабилност услова привређивања.

3. У правцу сређивања тржишта потребно је деловати и отклањањем недостатака у организацији промета, што са своје стране изазива нестабилност тржишта и неоправдани пораст цена. Општински и срески народни одбори поклањаће стога пуну пажњу побољшавању организације робног промета и техничком опремању и модернизовању привредних организација које се баве прометом и снабдевањем.

ТРЕЋИ ДЕО

РАЗВОЈ ПРИВРЕДНИХ ОБЛАСТИ

Глава IX

Индустрија

1. Значај индустрије за општу динамику привредног развоја, и посебно за спољнотрговински биланс, намеће потребу да се поново убрза темпо њеног раста и остваре нужне промене у структури њене производње. Индустријска производња треба да постигне у 1962. години стопу раста од 13%, при чему је од пресудне важности да овај пораст буде остварен уз сразмерно мање повећање увоза репродукционог материјала и значајно убрзавање извоза индустријских производа.

2. Такав задатак, пре свега, захтева улагање напора да се осетније повећа производња у оним гранама и производним групацијама које се заснивају на домаћој сировинској бази и које са релативно малим увозним захтевима значајно учествују у извозу или замењују есенцијални увоз. Према томе, што већи обим производње треба да буде остварен у индустрији нафте, црној и обојеној металургији, у дрвној индустрији и уопште индустријској преради дрвета, у базичној хемијској индустрији и индустрији за прераду пољопривредних производа. У овим гранама повећање производње нужно је остваривати активирањем недовољно искоришћених производних фондова и појачаном производњом производа вишег степена обраде, затим убрзаним завршавањем капацитета у изградњи и рационалнијим и интензивнијим коришћењем домаћих сировина.

3. У металопрерађивачкој индустрији, бродоградњи и електроиндустрији високи обим производње треба постићи уз штедњу увозних сировина и репродукционог материјала, ограничавајући ону производну потрошњу која значи претежно склапање увозних делова и материјала, без скоре перспективе освајања одговарајуће домаће производње. Упоредо с тим треба проширивати и стимулисати специјализацију производње и тешње повезивање предузећа у систем производне кооперације. Поред тога, у наведеним гранама посебна пажња мора бити управљена на ширење и модернизацију производног асортимана и примену адекватнијих технолошких поступака који воде рационалнијој организацији производње. У таквој оријентацији ове гране могу створити услове за повећани пласман својих производа на иностраном и домаћем тржишту, рационалније запослити производне капацитете и постићи смањивање трошкова производње. Ефикаснија и савременија производња у овим гранама има велики значај како са гледишта формирања већих и квалитетнијих вишкова за извоз тако и са гледишта све сложенијих потреба домаће привреде са капиталном опремом.

4. С обзиром на захтеве унутрашњег тржишта, а нарочито повећане задатке у извозу, нужно је остварити много већу производњу и у оним гранама које претежно почивају на коришћењу увозних сировина и репродукционог материјала, као што су текстилна индустрија и индустрија обуће, где су истовремено створени нови додатни капацитети који омогућавају већи скок у производњи.

5. Полазећи од ових основних оријентација у производњи, предвиђа се следеће кретање производње по главним индустријским комплексима, изражено индексима раста физичког обима производње:

	1961. / 1960.	1962. / 1961.	1962. / 1960.
Енергетика	111	111	123
Основни метали	105	110	115
Производња опреме и трајних потрошних добара	109	113	122
Хемијска индустрија	111	115	128
Индустрија прераде пољопривредних производа	102	110	113
Индустријска прерада дрвета	116	116	135
Индустрија грађевинског материјала	114	114	130
Индустрија одеће и обуће	107	116	124
Остала индустрија	121	113	137
Укупно индустрија	109	113	123

Повећање идустријске производње треба да буде постигнуто са увозом сировина и репродукционог материјала који ће бити за 9,5% већи него 1961. године, што претпоставља велику штедњу и селективнију политику увоза. Упоредо с тим индустријски извоз треба да порасте за око 26%, у чему извоз индустријске опреме за 40%, извоз производа хемијске индустрије за 30%, производа индустрије за прераду дрвета за 35% и текстилне индустрије и индустрије коже и гуме за 38%.

6. У оквиру наведеног пораста индустријске производње оцењује се да ће бити остварена ова производња у појединим гранама и важнијим групама индустријских производа:

	Јединица мере	Произведено 1960.	1961.	План 1962.
Електропривреда				
Индекси раста		110	112	114
Електроенергија	hilj. GWh	8,9	10,0	11,4
Производња и прерада угља				
Индекси раста		106	105	107
Угаљ — укупно	mil. t.	22,7	24,4	26,3
Кокс	„	1,1	1,1	1,1
Производња и прерада нафте				
Индекси раста		133	129	114
Сирова нафта	„	0,9	1,4	1,6
Деривати нафте	„	1,3	1,4	1,5
Црна металургија				
Индекси раста		112	103	106
Сирови челик	„	1,4	1,5	1,7
Челични производи	„	1,1	1,1	1,2
Обојена металургија				
Индекси раста		112	108	113
Блистер бакар	hilj. t.	35,7	33,0	55,0
Алуминијум у блоку	„	25,1	26,0	28,6
Рафинирано олово	„	89,1	88,0	92,0
Ваљани производи обојене металургије	„	70,9	71,0	86,6
Неметали				
Индекси раста		115	113	110
Цемент	mil. t.	2,4	2,5	2,7
Ватростални материјал	hilj. t.	253,6	263,0	335,0
Металопрерађивачка индустрија				
Индекси раста		122	107	113
Машине и уређаји	hilj. t.	92,6	89,0	103,0
Камиони и аутобуси	hilj. kom.	5,5	6,3	7,0
Аутомобили	„	10,5	14,0	20,0
Мотоцикли	„	41,4	40,0	50,0
Трактори	„	7,3	5,0	7,0

	Јединица мере	Произведено 1960.	1961.	План 1962.
Бродоградња				
Индекси раста		106	107	107
Поморски бродови	хиљ. BRT*	200,9	220,0	235,0
Речни бродови	хиљ. т. nos.	46,0	46,0	50,0
Електроиндустрија				
Индекси раста		124	114	115
Ротационе машине	хиљ. т.	8,2	8,2	9,7
Каблови и спроводници	„	56,5	62,0	68,0
Радио-пријемници	хиљ. ком.	239,0	250,0	260,0
Телевизори	„	13,8	50,0	100,0
Хемијска индустрија				
Индекси раста		113	111	115
Сумпорна киселина	хиљ. т.	130	240	415
Суперфосфат	„	248	350	850
Азотно ђубриво	„	40	45	250
Вискозна влакна	„	21	20	20
Грађевински материјал				
Индекси раста		115	115	119
Материјал за зидање	мрд. ком. NF**	1,2	1,3	1,5
Дрвна индустрија				
Индекси раста		115	114	117
Резана грађа четинара	мил. m^3	1,4	1,5	1,8
Резана грађа лишћара	„	0,9	0,9	1,0
Шпер и панел плоче	хиљ. m^3	102	127	155
Лесонит и иверице	хиљ. т.	37	51	130
Укупно намештај	усл. хиљ. garn.	336	386	443
Индустрија папира				
Индекси раста		120	128	114
Целулоза и дрвењача	хиљ. т.	211	244	270
Рото папир	„	29	31	34
Остали папири	„	114	161	185
Текстилна индустрија				
Индекси раста		114	106	118
Памучно предиво	хиљ. т.	52,7	58,9	75,6
Пам. и цел. тканине	мил. m^2	269,2	281,1	336,0
Вунене тканине	„	32,7	30,3	33,0
Свилене тканине	„	20,0	23,1	26,7
Индустрија коже				
Индекси раста		121	108	108
Кожна обућа***	мил. пари	19,5	22,0	23,5
Индустрија гуме				
Индекси раста		126	114	114
Гуме за возила	хиљ. ĉ.	9,0	13,1	16,5
Гумена обућа	мил. пари	14,9	14,8	16,0
Прехрамбена индустрија				
Индекси раста		118	107	113
Шећер	хиљ. т.	265,7	265,0	350,0
Бильне, јестиве и техничке масноће	„	72,1	80,5	88,0
Прерађевине воћа и поврћа	„	57,0	62,0	69,0
Конзерве меса	„	32,7	34,0	37,0
Сточна храна	„	100,4	120,0	150,0
Графичка индустрија				
Индекси раста		116	121	113
Индустрија дувана				
Индекси раста		99	77	86
Ферментисани дуван	хиљ. т.	34,8	20,5	13,5
Цигарете	мрд. ком.	20,5	23,0	24,0

7. У развој индустријске производње, односно у повећање основних фондова индустрије, уложиће се током 1962. године око 433 милијарде динара. Ова улагања првенствено ће се искористити за довршавање објеката који се од раније граде, убрзавајући инвестиције у основне производне капацитете на рачун успоравања оних инвестиција које нису најнепосредније везане за пуштање нових постројења у производњу.

* Ниво радова.
** Нормални формат
*** Са занатством.

Нова улагања која ће се вршити из средстава Општег инвестиционог фонда служиће својим најпретежнијим делом за изградњу електропривредних објеката и развој капацитета у црној металургији и хемијској индустрији, а у циљу ублажавања дефицита у производима ових грана и структурних тешкоћа које се услед тога јављају на подручју платног биланса.

Са гледишта њихове ефикасне употребе и испуњења производних циљева у 1962. години, средства за инвестиције привредних организација треба да буду искоришћена за модернизацију технолошких процеса, отклањање уских грла у производњи и за такве рационализације које ће доприносити штедњи сировина и репродукционог материјала.

Глава X

Пољопривреда

1. Пољопривредна производња у 1962. години треба да се повећа за 23% према ниској производњи 1961. године. Код друштвених газдинстава, међутим, очекује се да ће пораст производње износити око 30% у односу на достигнути ниво претходне године. Обим укупне пољопривредне производње био би на тај начин за 5% већи од остварене производње у веома повољној 1959. години. При томе највећи пораст производње имао би да се постигне у ратарству, где је због суше производња у 1961. години била нарочито ниска.

У 1962. години рачуна се са овим повећањем производње важнијих пољопривредних производа (у хиљадама тона):

	Пољопривреда 1961	1962.	Од тога друштвена газдинства 1960.	1961.	1962.	Укупна 1960.
Пшеница и раж	3.800	3.360	4.000	677	760	1.000
Кукуруз	6.160	4.200	7.000	883	725	1.250
Шећерна репа	2.290	1.930	3.000	993	940	1.500
Сунцокрет	98	116	140	23,4	36	45
Месо	635	670	650	75	100	120
Млеко	2.434	2.415	2.600	281	370	400
Јаја (у мил. ком.)	1.533	1.550	1.600	21,5	35	50

2. Удео друштвених газдинстава у укупној пољопривредној производњи треба да порасте од 13% у 1960. години на око 16% у 1962. години. У откупу тржишних вишкова, који се врши преко трговинских организација, удео вишкова друштвених газдинстава биће још већи и износиће 45% према 34% у 1960. години.

3. Ради остваривања предвиђеног пораста пољопривредне производње неопходно је да пољопривредне и задружне организације повећају своје сетвене површине и површине у кооперацији, као и да прошире обим производних услуга које ће својим средствима за производњу пружати индивидуалним произвођачима, у циљу постизања већих приноса на њиховим површинама. Друштвени план за 1962. годину рачуна с тим да ће мере економске политике и стимулативне расподеле дохотка подстакнути пољопривредне организације да заједно са проширивањем површина брже и потпуније активирају значајне резерве које се налазе како у непотпуном искоришћавању механизације и непотпуној експлоатацији земљишта у постојећим мелиорационим системима, тако и у недовољном коришћењу објеката за смештај стоке, засада и сл. Наведени моменти треба да пруже услове да се у односу на претходну годину осетније повећају површине на којима ће бити употребљено квалитетно семе, вештачка ђубрива, средства за заштиту биља и примењени савременији технолошки поступци.

4. Основицу за повећање ратарске производње у 1962. години чиниће повољније материјалне претпоставке и услови него што су били у претходне две године. Пољопривредне организације улазе у 1962. годину са 35.000 трактора и 6.500 комада комбајна. Рачуна се да ће њима током 1962. године стајати на расположењу око 6.000 нових трактора и око 1.400 комада комбајна. Потрошња вештачких ђубрива истовремено треба да се повећа на око 1,600.000 тона, према потрошњи од 1,100.000 тона у 1961. години. Пољопривреда ће моћи да користи и веће количине квалитетног и селекционисаног семена, средстава за заштиту биља, као и других средстава за интензификацију производње.

5. У циљу очувања сточног фонда, који је угрожен оскудицом сточне хране, пољопривредне организације ће учинити потребне напоре за прикупљање расположивих количина ове хране и за рационално коришћење индустријских концентрата из домаће индустријске производње. Домаћи извори сточне хране допуниће се и одговарајућим увозом који чини једну од најважнијих ставки у укупном увозу средстава за пољопривреду. Тиме треба да буде омогућено да друштвена газдинства, заједно са кооперацијом, и поред мање укупне производње меса, повећавају своју производњу меса у 1962. години.

6. Политиком цена, регреса и посебних премија које ће стимулисати производњу одређених производа, деловаће се у правцу побољшавања економског положаја пољопривреде и пољопривредних организација, као и у правцу стварања услова за већи рентабилитет њиховог пословања. Тим путем, између осталог, треба да буде олакшан и стимулисан процес интензивније примене механизације и других агро-техничких мера које осигуравају веће приносе и бржи раст пољопривредне производње.

7. Развој пољопривредне производње у 1962. години и наредним годинама биће такође подржан повећаним улагањима, која се предвиђају у висини од 123 милијарди динара, што је за 15% више од остварених улагања у 1961. години. Од овог износа из Општег инвестиционог фонда биће уложено око 75 милијарди према 62 милијарде динара у 1961. години. Већи обим улагања средстава из Општег инвестиционог фонда потребан је због тога што пољопривредне организације, услед нижих приноса, улазе у 1962. годину са недовољним обимом сопствених средстава, те би се без такве интервенције Општег инвестиционог фонда изгубило у неопходној динамици инвестирања у пољопривреду.

Средства Општег инвестиционог фонда за нове инвестиције биће коришћена за набавку механизације од стране пољопривредних и задружних организација која треба да омогући њихову ефикаснију производњу и ширу кооперацију са индивидуалним произвођачима, за веће инвестиције на газдинствима за производњу одређених производа, као и за проширење површина друштвених газдинстава и њихово техничко опремање, с тим да се у оквиру наведених праваца улагања, посебна пажња има посветити рентабилном пласману средства. Да би пољопривредне организације биле подстакнуте на ова улагања смањиће се њихова партиципација у зајмовима Општег инвестиционог фонда, и то како за проширење и уређење нових земљишних комплекса, тако и за она улагања која

осигуравају већу производњу квалитетних и нарочито тражених производа.

Улагања у пољопривредну производњу из осталих извора (инвестициони фондови народних република и народних одбора, фондови пољопривредних организација, остали фондови и буџети) треба у 1962. години да износе око 48 милијарди динара, што представља повећање од 6,6% према оцењеном обиму ових улагања у 1961. години.

Глава XI

Остале привредне области

1. Повећани прираст шумског фонда до кога је дошло услед интензивнијег узгоја, неге и заштите шума, допушта да се у складу са већим потребама, оствари у шумарству обимнија сеча и производња него ранијих година, и да се тим путем повећају вишкови резане грађе четинара за извоз. Укупна сеча треба да порасте од 19,6 мил. м³ у 1961. години на 20,9 милиона у 1962. години или за 6,4%. У томе се предвиђа повећање сече лишћарског дрвета за 550 хиљада м³, односно за 3,8%, а четинарског дрвета за 700 хиљада м³ или за 14%.

У оквиру друштвеног сектора предвиђа се да укупна сеча односно производња порасте од 9,4 милиона м³ на 10,7 милиона м³, односно лишћара од 5,9 милиона м³ на 6,7 милиона м³, а четинара од 3,4 на 4 милиона м³. Паралелно са повећањем сеча прошириће се шумско-културни радови у циљу одржавања и јачања шумског фонда. Са повећаним задацима сече, обим инвестиционих улагања требало би да порасте на 15 милијарди динара, од чега ће највећи део шумске организације употребити за изградњу комуникација и за друге намене које ће олакшати извршење предвиђеног обима шумске производње.

У вези са повећаном сечом и извозом четинарског дрвета размотриће се питање стимулације шумско-привредних организација и других произвођача за већу сечу и производњу резане четинарске грађе, као и начин обезбеђења средстава за проширење шумско-културних радова на јачању фонда четинара.

2. У области грађевинарства, чији производ треба да порасте за 12% према 1961. години, очекује се много шира примена рационалнијих и економичнијих материјала, елемената и конструкција, нарочито у области високоградње, као и употреба оних производа који могу на економичан начин да замене меку резану грађу. Привредне организације у грађевинарству искористиће већу производњу грађевинског материјала и нове услове привређивања за стабилизацију цена грађевинских услуга и грађевинских радова. За извршење потребног обима грађевинских радова у 1962. години предвиђају се инвестициона улагања у грађевинарству од 27 милијарди динара које ће бити претежно искоришћена за набавку грађевинске опреме и механизације.

3. Обим саобраћајних услуга, с обзиром на расположиве капацитете у саобраћају и предвиђено повећање производње и промета, треба да порасте за око 11% у односу на остварени ниво ових услуга у 1961. години. У том укупном повећању робни саобраћај треба да порасте за 12%, путнички саобраћај за око 8% и поштанско-телеграфско-телефонски саобраћај за 13%.

У условима спровођења реорганизације саобраћаја и примене новог начина пословања, саобраћајне организације своје напоре треба нарочито да усмере на боље коришћење постојећих средстава и на много рационалнију експлоатацију савремене опреме набављене у претходним годинама.

Инвестиције за развој саобраћаја, које ће износити у 1962. години око 177 милијарди динара, односно 3,5% више него у 1961. години, послужиће даљој изградњи саобраћајне мреже, проширењу возног и пловног парка, а посебно реконструкцији и модернизацији постојећих саобраћајних капацитета, како би се тиме у целом саобраћају постигло пуније и рационалније искоришћавање свих расположивих основних средстава. У оквиру ових реконструкција нарочито место заузима проширење великих железничких чворова и модернизација сигнално-сигурносних постројења железничког саобраћаја ради повећања брзине и сигурности транспорта и боље експлоатације дизел локомотива. Поред тога, предвиђа се набавка опреме за пунију механизацију истовара, утовара и претовара робе у свим гранама саобраћаја, и проширење и модернизација телеграфско-телефонских уређаја.

4. На подручју трговинске делатности нужно је убрзаније наставити ширење малопродајних капацитета и модернизовање трговинске мреже на мало, превазилажећи садашњу исцепканост и уситњеност трговинских радњи, како би се побољшала ефикасност и економичност њиховог пословања и на виши ниво подигло пружање трговинских услуга. Трговинске организације ће у том правцу појачати своја улагања у основне и обртне фондове. Ова улагања треба да буду праћена одговарајућим улагањима задружних организција које се баве трговинском делатношћу, као и сразмерним улагањем средстава из инвестиционих фондова политичко-територијалних јединица.

Увећаним улагањима угоститељских привредних организација и друштвених инвестиционих фондова треба подржати успешнији развој угоститељства и туризма и ширење и модернизовање њихових капацитета. При томе је потребно посебну пажњу поклонити развоју иностраног туризма ради повећања иностраног туристичког промета и туристичког девизног прилива. У том циљу завршиће се у 1962. години започета изградња економичних угоститељских објеката у туристичким местима, уз учешће Општег инвестиционог фонда.

5. Већим улагањим у развој сервиса и радионица за вршење занатских услуга потребно је убрзати модернизацију свих врста услуга, нарочито у великим градовима и већим индустријским насељима. Упоредо са увећаним улагањима народних одбора и занатских привредних организација, треба настојати да индустријска предузећа са своје стране оснивају сервисе за оправку и одржавање производних средстава и трајних потрошних добара која сама производе, односно да трговинске организације оснивају такве сервисе за производе које увозе. У циљу стварања материјалних услова за отварање сервиса, надлежни органи у општинама предузимће мере којима ће осигуравати пословне просторије за услужне занатске делатности.

Ради убрзања развоја занатства потребно је сем тога, извршити измене одговарајућих прописа о занатској делатности, који су постали кочница таквог развоја.

ЧЕТВРТИ ДЕО

МЕРЕ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПЛАНА И РЕЖИМ ФОНДОВА

Глава XII

Мере за извршење плана

1. Да би се омогућило даље усавршавање привредног система и што доследније остваривање његових принципа, потребно је:

а) да надлежни органи, на темељу завршних рачуна привредних организација за 1961. годину и других података статистике и евиденције о привред-

ним кретањима, изврше анализу дејства инструмената привредног система и осталих мера привредне политике, њиховог утицаја на ефикасно развијање производње и продуктивности рада, на примењивање рационалних критерија у расподели дохотка привредних организација, као и њихов утицај на побољшавање и подстицање економичности и ефикасности у привређивању и на успостављање стабилнијих односа на тржишту; да на основу таквих анализа и проверавања предложе мере које би имале за циљ даље развијање и усавршавање привредног система и пружање стабилне основе за делатност и иницијативу самоуправних органа;

б) да се, у оквиру мера и инструмената привредног система, као и банкарског и кредитног механизма, омогући активнија улога народних република и њихов утицај на политику привредног развоја и решавање привредних проблема на њиховом подручју;

ц) да се привредне организације, народни одбори и остали органи доследно старају о примени Закона о средствима привредних организација и препорука садржаних у резолуцији Савезне народне скупштине о пословању привредних организација приликом расподеле чистог прихода, водећи рачуна о усклађивању односа између пораста производње, продуктивности рада, личних доходака и фондова привредних организација, са тежњом да се учврсти и доследније примењује принцип награђивања према раду;

д) да Савезно извршно веће у току 1962. године размотри проблем реваловризације основних средстава и исправке режима амортизације, са циљем да се створе уједначенији услови за пословање привредних организација, и да у ту сврху донесе односно предложи потребне прописе.

2. Да би се кредитна политика и кредитни механизам што ефикасније користили за реализацију основних пропорција овог плана, и за обезбеђење предвиђеног развоја производње и промета, потребно је:

а) да надлежни органи размотре и предузму мере путем којих би се одстраниле појаве прекомерног и неликвидног задуживања и кредитирања између привредних организација и других органа, као и између самих привредних организација, да се у ту сврху искористе постојећи резервни фондови и друга актива и фондови привредних организација, самосталних установа и буџетских органа као и посебни кредити банака, да у ту сврху Савезно извршно веће донесе односно предложи одговарајуће прописе, и на основу тих прописа изда потребна упутства за рад банака и осталих органа;

б) да се донесу прописи којим би се појачала финансијска дисциплина у располагању друштвеним средствима, обезбедило да се потрошња појединих органа креће у границама расположивих средстава, и на тај начин спречиле убудуће појаве неликвидности средстава у привреди;

ц) да надлежни органи посвете пажњу јачању свих видова друштвене контроле, а посебно службе друштвеног књиговодства;

д) да сви органи, из чијих се фондова врше инвестиције у основна средства, обезбеде и одговарајућа улагања у обртна средства;

е) да се све банке, приликом одобравања кредита руководе одредбама овог плана о кредитној политици и смерницама и упутствима које Савезно извршно веће и остали органи у циљу спровођења овог плана буду издали;

ф) да се, на основу распореда банкарских средстава и депозита по кредитном билансу, обезбеди активнија улога комуналних, републичких и пословних банака у мобилизацији расположивих новчаних средстава и кредитирању привреде; да се, имајући у виду значајну улогу пословне активности комуналних банака, обезбеди њихово организационо учвршћивање и јачање способним руководећим и другим кадровима.

3. У циљу стварања повољнијих услова за развој производње према пропорцијама овог плана, потребно је:

а) да надлежни органи размотре и предузму мере путем којих би се нормализовала динамика производње угља и испорука великим порошачима, и да у ту сврху донесу одговарајуће прописе и упутства у погледу режима цена и уговарања;

б) да надлежни органи утврде на дугорочној основи режим финансирања истрага и отварања нафтних поља, у циљу обезбеђења пораста производње према смерницама Петогодишњег плана;

ц) у циљу подстицања предузећа машиноградње и електроиндустрије на што брже и ефикасније освајање оне производње која је заснована на лиценцним уговорима и увозу делова, прописати мере којим би се продаја девиза за ове сврхе вршила преко банака, на основу уговора који би предвиђао обавезе привредних организација у погледу освајања производње и смањења увоза;

д) да се размотре услови и оквири за трајније решење питања пласмана и кредитирања серијске опреме;

е) да се размотри дејство привремених царинских тарифа и испита да ли царинске стопе одговарају односу цена између домаћих и увозних производа; да се размотре и спроведу потребне исправке у инструментима који регулишу спољну трговину, у складу са постављеним програмом измена у спољнотрговинском и девизном режиму, а са циљем да се обезбеде одговарајући услови за пласман на иностранa тржишта, и на тај начин омогући нормалан развој производње одговарајућих привредних грана;

ф) да би се омогућила повећана производња и извоз резане грађе, да се договорно утврде контигенти сече и извоза по народним републикама за резану грађу четинара, а да се такође размотри и давање олакшица у расподели укупног прихода шумско-привредних организација, ради осигурања средстава за проширење радова на јачању фонда четинарског дрвета.

4. У циљу унапређења производње у пољопривреди и поправљања положаја пољопривредних организација, потребно је:

а) да се, путем стварања повољнијих и усклађенијих односа између цена пољопривредних производа и цена оних производа које пољопривреда користи у процесу репродукције, као и другим мерама привредне политике, делује на јачање економског положаја пољопривредних организација и на успостављање таквих услова који би омогућили и подстицали повећање производње, рационално привређивање, интерес за појачана улагања у пољопривреду и стимулативније награђивање у пољопривредним организацијама;

б) да надлежни органи, у духу одредаба овог плана, и уз коришћење одговарајућих кредита за те сврхе, предузму мере којим би се омогућило повећање површина социјалистичких пољопривредних организација и њихово боље опремање;

ц) да се у инвестиционој политици расположива средства усмеравају на унапређење и јачање производње одређених производа у складу са смерницама овог плана; да се одобравање инвестиционих кредита из друштвених фондова врши на основу целовито сагледаних и проучених инвестиционих захтева који обезбеђују пораст производње и одговарајући економски ефекат улагања;

д) да банке, приликом одобравања зајмова за изградњу објеката који су намењени производњи у циљу снабдевања локалних тржишта пољопривредним производима и прерађевинама, до највеће могуће мере користе и партиципацију друштвених инвестиционих фондова народних одбора, као и

фондова трговинских, индустријских и других организација које ће бити непосредно заинтересоване за производњу, прераду, складиштење и трговину овим производима.

5. Да би се омогућило остварење предвиђеног обима извоза и одржавања увоза у предвиђеним пропорцијама, као и да би се омогућило складније регионално кретање спољнотрговинске размене, потребно је:

а) да привредне организације користе своје фондове за инвестиције које би допринеле модернизацији производње и снижењу трошкова у циљу стварања повољнијих услова за пласман на иностраном тржишту; да банке и органи који располажу друштвеним инвестиционим фондовима потпомаже овакву оријентацију повољним кредитима;

б) да Савезно извршно веће размотри и спроведе измене у царинској тарифи и извозним инструментима у случајевима где се за тим укаже оправдана потреба;

ц) да Савезно извршно веће размотри и спроведе потребне измене у режиму који важи за увоз односно извоз појединих категорија роба, како би се обезбедио предвиђени волумен и структура спољнотрговинске размене и одговарајуће регионално усмеравање у духу постојећих уговора са другим земљама;

д) да привредне организације које учествују у спољнотрговинској размени обезбеде у оквиру својих комора бољу сарадњу и повезивање у циљу унапређења спољнотрговинске размене;

е) да надлежни државни органи, Савезна комора за спољну трговину и спољнотрговинске организације предузму мере за усавршавање организације предузећа спољне трговине, и њихових представништава у иностранству;

ф) да се појачају мере друштвеног надзора и контроле пословања спољнотрговинских организација.

6. Да би се инвестициона политика ускладила са стањем које је створено спроведеним изменама у привредном систему, потребно је:

а) да надлежни савезни органи, на основу анализе дејства привредног система на економику грана и образовање инвестиционих фондова у новим условима пословања, размотре могућности финансирања инвестиција предвиђених Петогодишњим планом, и да на тој основи израде оријентацију за структуру инвестиција из Општег инвестиционог фонда за цео петогодишњи период; да на основу тога Југословенска инвестициона банка и Пољопривредна банка израде динамички распоред инвестиција по основним објектима односно наменама које оне финансирају;

д) да и остали носиоци инвестиционих фондова размотре политику инвестирања из средстава која им стоје на располагању у складу са циљевима Петогодишњег плана привредног развоја Југославије за период 1961.—1965. године;

ц) да народне републике и народни одбори, у оријентацији трошења својих инвестиционих фондова, воде рачуна и о оним делатностима и наменама, које Општи инвестициони фонд, с обзиром на карактер и волумен својих средстава, неће више кредитирати, или ће кредитирати само у изузетним случајевима.

Глава XIII

Инвестиције и фондови

I. Употреба средстава фондова

1. Општи инвестициони фонд, фондови за кредитирање стамбене изградње и друштвени фондови за школство могу у 1962. години трошити, поред средстава из ранијих година још и средства остварена у тој години у пуном износу, а друштвени инвестициони фондови народних република, срезова и општина — само када се употребљавају за давање кредита привредним организацијама за обртна средства.

У пуном износу могу се трошити и дотације дате фондовима у 1962. години, као и ануитети који се уплаћују у друштвене инвестиционе фондове политичкотериторијалних јединица као отплате инвестиционих зајмова датих из средстава федерације.

Средства која привредне организације уплаћују у 1962. години у виду доприноса друштвеним инвестиционим фондовима по завршним рачунима за 1961. годину, не сматрају се текућим приливом тих фондова, те се могу у 1962. години у пуном износу трошити.

2. Средства друштвених инвестиционих фондова остварена у току ранијих година могу се употребљавати за давање зајмова за инвестиције у основна средства највише до 65%, а за формирање обртних средстава најмање 35% од укупног износа тих средстава.

Савезно извршно веће може прописати да су и привредне организације, банке, штедионице, државни осигуравајући заводи, самосталне установе и други дужни, кад троше средства својих фондова за инвестиције у основна средства истовремено употребити за обртна средства одговарајући износ или га издвојити као резерву коју у току године могу користити као обртна средства.

Одредбе става 1. ове тачке не односе се на:

1) Средства Општег инвестиционог фонда;

2) Средства републичких инвестиционих фондова која се користе за финансирање инвестиција у привредно неразвијеним подручјима одређених Друштвеним планом привредног развоја Југославије од 1961. до 1965. године;

3) Средства друштвених инвестиционих фондова која се дају за учествовање у трошковима инвестиција или за гарантне износе зајмова одобрених из Општег инвестиционог фонда;

4) Средства дотација која друштвени инвестициони фондови добијају од федерације.

3. Железничко-транспортна предузећа могу користити до 65% средстава чистог прихода оствареног у 1962. години, по одбитку дела употребљеног за личне дохотке радника, за повећање својих пословних фондова у циљу финансирања инвестиција у тој години.

4. У средствима доприноса за социјално осигурање одређених по општим стопама за социјално осигурање, садржина су и средства доприноса за запошљавање радника по јединственој стопи, која се утврђује са 0.4% од личних доходака радника.

II. Општи инвестициони фонд

1. Средства Општег инвестиционог фонда образују се:

— од прихода од доприноса из дохотка привредних организација који припада федерацији до висине од 44,1%;

— од прихода од доприноса на ванредни приход до висине од 44,1%;

— од прихода од иностраних средстава обрачунатих по обрачунском курсу који буду остварени 1962. године, а потичу од зајмова и других иностраних аранжмана намењених за финансирање инвестиција;

— од других прихода који по савезним прописима припадају Општем инвестиционом фонду.

2. Средства Општег инвестиционог фонда употребиће се:

1) за инвестиције у основна средства 374.000 милиона динара и то:

	(у милионима динара)
а) у области индустрије и рударства	200.000
— војна индустрија	3.000
б) у области пољопривреде	75.000
с) у области шумарства	2.000
д) у области грађевинарства	4.000
е) у области саобраћаја	66.000
ф) у области трговине, угоститељства и туризма	3.500
г) за остале инвестиције	23.500

2) за давање зајмова за обртна средства укупно 60.000 милиона динара;

3) за потребе Југословенске банке за спољну трговину, ради кредитирања послова извоза 59.000 милиона динара.

3. Ако одредбама овог плана није другачије одређено, Југословенска инвестициона банка и Југословенска пољопривредна банка употребиће средства из претходне тачке:

1) за извршавање својих обавеза по раније закљученим уговорима о зајмовима из средстава Општег инвестиционог фонда;

2) за одобравање нових зајмова за реконструкције, довршавање и изграђивање нових објеката првенствено оним зајмотражиоцима чија инвестициона изградња одговара основним правцима привредног развоја у 1962. и наредним годинама.

4. По претходној сагласности Савезног извршног већа Југословенска инвестициона банка и Југословенска пољопривредна банка могу неискоришћена средства Општег инвестиционог фонда, одређена овим планом за инвестиције у појединим областима и гранама, односно за поједине намене, употребити за инвестиције одређене за друге области и гране, односно за друге намене предвиђене овим планом.

5. Овлашћује се Савезно извршно веће да утврди смернице и оквире до којих банке које одобравају инвестиционе зајмове из средстава федерације могу уговарати инвестиционе зајмове са инвеститорима за поједине намене сагласно Друштвеном плану привредног развоја Југославије од 1961. до 1965. године.

6. Средства Општег инвестиционог фонда предвиђена за инвестиције у области индустрије и рударства употребиће Југословенска инвестициона банка и Југословенска пољопривредна банка:

1) за извршавање својих обавеза по већ закљученим зајмовима из ранијих година;

2) за давање нових зајмова и то у гранама: црне металургије, угља, који ће обезбедити предвиђени развитак црне металургије, затим нафте нарочито за отварање нафтних и плинских поља, неметала за изградњу цементара, хемијске индустрије, обојене металургије и електропривреде нарочито за изградњу далековода и трафостаница од 220 KV;

3) за извршавање обавеза по гарантованим инвестицијама на територији Народне Републике Македоније, Народне Републике Црне Горе и на подручју Аутономне Косовско-Метохијске Области.

7. Предвиђена средства Општег инвестиционог фонда употребиће Југословенска пољопривредна банка, првенствено, и то:

1) износ од 8.000 милиона динара за мелиорационе радове одређене Законом о финансирању изградње хидросистема Дунав—Тиса—Дунав, а износ од 3.000 милиона динара за мелиорационе радове одређене Законом о финансирању мелиорационих радова у Народној Републици Македонији и за водопривредне радове у оквиру гарантованих инвестиција на територији Народне Републике Македоније;

2) износ од 2.700 милиона динара за хидромелиорационе радове, агромелиорације и друге инвестиције у пољопривреди на подручју Аутономне Косовско-Метохијске Области;

3) износ од 300 милиона динара за инвестиције у пољопривреди на територији Народне Републике Црне Горе;

4) износ од 61.000 милиона динара за извршавање обавеза по захтевима из ранијих година и за давање нових зајмова првенствено за опремање газдинстава за производњу одређених производа, за проширење површина друштвених газдинстава, за њихово уређење и опремање, за набавку механизације у циљу што ефикасније производње на сопственим газдинствима и што шире кооперације са индивидуалним произвођачима, као и за друге намене утврђене овим планом.

Југословенска пољопривредна банка може постојеће кредите, по којима финансирање још није отпочело, ускладити у погледу њихове намене са напред назначеним смерницама.

8. Средства Општег инвестиционог фонда предвиђена за инвестиције у области шумарства употребиће Југословенска инвестициона банка и Југословенска пољопривредна банка:

1) за извршавање обавеза по раније закљученим уговорима и за нове зајмове — 1.900 милиона динара;

2) за дотације друштвеном инвестиционом фонду Народне Републике Македоније — 100 милиона динара.

9. Средства Општег инвестиционог фонда предвиђена за инвестиције у области грађевинарства употребиће се за кредитирање набавке грађевинске механизације.

10. Средства Општег инвестиционог фонда предвиђена за инвестиције у области саобраћаја употребиће Југословенска инвестициона банка: за изградњу нових и нормализацију постојећих железничких пруга и чворова; за изградњу нових лука, пристаништа, путева, аеродрома и других саобраћајних објеката од општејугословенског значаја; за набавку возила железничког и друмског саобраћаја, и пловних средстава поморског, речног и језерског саобраћаја; за сигнално сигурносне уређаје у железничком саобраћају и претоварну механизацију; за изградњу објеката и набавку опреме месне и међумесне телефоније, телеграфије и радио веза; за студије и пројекте у саобраћају.

У оквиру финансирања изградње објеката из претходног става, Југословенска инвестициона банка обезбедиће износ од 5.000 милиона динара за изградњу Ауто-пута „Братство-јединство" на територији Народне Републике Македоније; 3.300 милиона динара за изградњу путева и поморских лука на територији Народне Републике Црне Горе и 2.500 милиона динара за изградњу путева и пруга на подручју Аутономне Косовско-Метохијске Области.

11. Средства Општег инвестиционог фонда предвиђена за инвестиције у области трговине, угоститељства и туризма употребиће Југословенска инвестициона банка за извршење већ створених обавеза.

12. Средства предвиђена у тачки 2 под а) одредбе 7) овог одељка Југословенска инвестициона банка употребиће:

1) за унапређивање развитка привредно неразвијених подручја у износу од 20.000 милиона динара за реконструкције и проширења као и за изградњу нових првенствено индустријских објеката у тим подручјима;

2) за финансирање инвестиција у научно-истраживачкој делатности — у износу од 1.500 милиона динара;

3) за финансирање инвестиција за изградњу телевизијске мреже — у износу од 2.000 милиона динара.

13. До доношења Закона о Фонду за финансирање инвестиција у привредно неразвијеним подручјима овлашћује се Савезно извршно веће да донесе ближе прописе о коришћењу средстава утврђених овим планом за унапређење развитка привредно неразвијених подручја.

14. Гарантоване инвестиције предвиђене овим планом и други незавршени инвестициони објекти за које су склопљени уговори о зајму до краја 1960. године на територијама Народне Републике Македоније, Народне Републике Црне Горе и подручјима Аутономне Косовско-Метохијске Области финансираће се у 1962. години из средстава Општег инвестиционог фонда под условима који су важили за финансирање ових инвестиција у 1960. години.

15. Ануитети на износе закључених зајмова који су одобрени из средстава федерације и Општег инвестиционог фонда на територијама народних република Македоније и Црне Горе и подручју Аутономне Косовско-Метохијске Области од почетка 1953. до краја 1960. године, уплаћиваће се у друштвене инвестиционе фондове народних република Македоније и Црне Горе и Аутономне Косовско-Метохијске Области до коначне исплате тих зајмова.

16. Средства Општег инвестиционог фонда предвиђена за зајмове за обртна средства привредних организација даваће Југословенска инвестициона банка и Југословенска пољопривредна банка зајмотражиоцима чија су основна средства финансирана из средстава Општег инвестиционог фонда у целини или делимично. Ови зајмови даваће се и зајмотражиоцима којима су одобрени зајмови за основна средства из дотације Општег инвестиционог фонда друштвеним инвестиционим фондовима политичкотериторијалних јединица.

Савезни државни секретаријат за послове финансија извршиће расподелу средстава предвиђених у тачки 2. под 2) овог одељка која ће Југословенска инвестициона банка односно Југословенска пољопривредна банка употребити за сврхе из претходног става.

17. Овлашћује се Савезно извршно веће да може прописати ближе смернице за коришћење средстава Општег инвестиционог фонда, а изузетно и одредити поједине важније објекте у оквиру области, грана и намена за које ће Југословенска инвестициона банка и Југословенска пољопривредна банка обезбедити средства за давање инвестиционих зајмова.

Глава XIV

Мере кредитне политике

Да би се кредитна политика и кредитни механизам што ефикасније користили за остварење основних пропорција овог плана и за обезбеђење привредног развоја, производње и промета, предвиђају се следеће мере кредитне политике:

1. Укупни пораст обртних средстава привреде у 1962. години треба да достигне висину сразмерну порасту друштвеног бруто производа предвиђеног овим планом.

Овај пораст треба да се финансира првенствено из средстава привредних организација, средстава друштвених инвестиционих фондова и банкарских кредита до висине од 191 милијарде динара.

2. Средства за повећани обим потрошачких кредита у 1962. години обезбедиће Народна банка. Савезно извршно веће може прописати да у финансирању ових кредита учествују и комуналне банке својим банкарским средствима и одредити висину тога учешћа.

3. У сврху одржавања стабилних односа на тржишту, банке треба својом кредитном политиком да обезбеде да се предвиђено повећање укупних банкарских кредита остварује у складу са динамиком развоја производње и промета.

4. У спровођењу кредитне политике у 1962. години пословне банке треба да се руководе начелом да првенство у добијању банкарских кредита имају оне привредне организације које рационално користе своја средства и које код распореда трошења сопствених средстава обезбеђују и одговарајућа улагања у обртне фондове.

Посебан приоритет у додељивању банкарских кредита у 1962. години пословне банке треба да обезбеде оним привредним организацијама које повећавају производњу за извоз.

5. Банкарска средства из члана 19. Закона о кредитним и другим банкарским пословима пословне банке не могу у 1962. години користити за финансирање инвестиција у основна средства, сем средстава која обезбеде путем обвезница и орочених депозита.

Поред средстава из претходног става, комуналне банке могу за финансирање инвестиција у основна средства користити и до 20% улога на штедњу и математских премијских резерви осигурања живота.

6. У циљу даљег усавршавања кредитног система и стварања бољих услова за успешније спровођење кредитне политике у 1962. години пренеће се на комуналне и друге пословне банке одређена средства из централних депозита код Народне банке.

Савезно извршно веће одредиће који ће се централни депозити и на које банке пренети у смислу одредбе претходног става.

Прописима Савезног извршног већа може се одредити да се средства из претходног става у целини или делимично првенствено употребе за отплату кредита које су комуналне и друге пословне банке добиле од Народне банке.

7. Кредитним билансима и мерама кредитне политике комуналних банака треба обезбедити да се:

а) на најцелисходнији начин употребе сва средства на подручју комуна за потребе привреде и да се осигура њихово најекономичније коришћење и брже обртање;

б) трошење тих средстава врши у складу са основним циљевима економске политике, утврђене у друштвеним плановима;

ц) што доследније остварн принцип самофинансирања обртних потреба привреде.

8. У циљу потпунијег укључивања републичких банака у кредитирање привредног развоја, пренеће се на ове банке одређени кредити које комуналне банке користе код Народне банке и специјализованих банака.

Савезно извршно веће одредиће који ће се кредити из претходног става пренети на републичке банке.

Друштвеним плановима народних република може се за 1962. годину прописати посебна обавезна резерва комуналних банака код републичких банака у висини до 5% од износа свих средстава комуналних банака.

9. Кредитним билансима и мерама кредитне политике републичких банака треба настојати да се:

а) врши преливање и усмеравање средстава унутар републике, у циљу извршења задатака постављених републичким друштвеним планом;

б) обезбеђује спровођење смерница опште кредитне политике у погледу усмеравања централних средстава у оне намене, односно области и гране привреде којима је овим планом дат одређени приоритет, и

ц) обезбеди кредитирање потреба у обртним средствима у заосталим подручјима, уз коришћење

како пренетих средстава из централних извора, тако и осталих средстава којима ове банке располажу.

10. Специјализоване банке донеће своје кредитне билансе сагласно кредитној политици предвиђеној овим планом.

11. У оквиру повећања банкарских кредита из тачке 1. ове главе, Народна банка треба да обезбеди кредите:

а) за улагања у обртне фондове одређених постојећих капацитета базичних грана индустрије;

б) за улагања у обртне фондове индустрије на територији НР Македоније, НР Црне Горе и на подручју Аутономне Косовско-Метохијске Области под условима које пропише Савезно извршно веће;

ц) за улагања у обртне фондове привредних организација из области пољопривреде;

д) за додатно финансирање извозно-увозних послова;

е) за додатно финансирање откупа пшенице, кукуруза, шећерне репе, уљарица, куделье, пиринча и дувана.

Оквири кредита за поједине намене из претходног става утврдиће се општим кредитним билансом.

12. Поред кредита из претходне тачке, Народна банка обезбедиће посебне кредите:

1) Дирекцији за сировине и Дирекцији за исхрану — у вези са њиховим пословањем са државним материјалним резервама;

2) за привремене позајмице у току године за покриће расхода федерације услед неравномерног притицања прихода савезног буџета, чију висину утврђује Савезно извршно веће;

3) федерацији — за покриће дефицита Општег инвестиционог фонда у 1962. години — до износа од Динара 75,6 милијарди.

13. У циљу усмеравања кредита сагласно поставкама овога плана, овлашћује се Савезно извршно веће, да у 1962. години за поједине врсте кредита може прописати стопу камате која је нижа од стопе по којој пословне банке плаћају камату на средства добијена од друге банке за давање те врсте кредита или која је равна тој каматној стопи.

14. Савезно извршно веће, или орган који оно овласти, може, ако то привредна кретања у току године буду захтевала, мењати висину укупних износа и распоред банкарских кредита предвиђених овим планом.

15. У складу са одредбама и смерницама овог плана, Савезно извршно веће, на предлог Народне банке, доноси општи кредитни биланс.

Глава XV

Савезни буџет

Укупни расходи савезног буџета у 1962. години износе 625.402 милиона динара.

Од укупних савезних прихода савезном буџету припада:

1. 100,0% од пореза на промет који припада федерацији;

2. 100,0% од општег пореза на промет;

3. 55,9% од доприноса из дохотка привредних организација који припада федерацији;

4. 55,9% од доприноса на ванредни приход привредних организација;

5. 100,0% од савезног учешћа у заједничким приходима федерације, народних република и народних одбора;

6. други приходи предвиђени савезним буџетом.

Буџетска резерва савезног буџета износи 10.000 милиона динара.

Глава XVI

Нераспоређена средства и резерве

1. Образовање обавезних резерви у 1962. години, у смислу члана 3. Закона о установљењу обавезних резерви фондова, извршиће се по стопи од 10% од основице из члана 4. тог закона.

Највиша стопа за образовање посебних обавезних резерви, које прописују народне републике у смислу члана 5а. Закона о установљењу обавезних резерви фондова, износи у 1962. години 5%.

Општи инвестициони и друштвени фондови за школство у 1962. години не установљавају обавезне резерве по ставу 1. и 2. ове тачке.

2. Средства обавезних резерви фондова сем обавезне резерве фондова привредних организација, која су издвојена у 1961. години, могу се у 1962. години трошити.

3. Народне републике, аутономне јединице, срезови и општине дужни су од прихода који им припадају по Закону о буџетима и финансирању самосталних установа, а које остваре у 1962. години, издвајати 10% као посебну буџетску резерву, која се не може трошити у 1962. години.

Политичкотериторијалне јединице издвајаће посебну резерву из става 1. ове тачке само од дела прихода који служи за подмирење њихових потреба које се финансирају из буџета или на основу финансијских програма и посебних рачуна, а од дела прихода, који дају као дотације другим политичкотериторијалним јединицама и фондовима, неће издвајати ову резерву.

Из дотација датих буџетима политичкотериторијалних јединица из средстава федерације неће се издвајати посебна буџетска резерва из става 1. ове тачке.

Средства посебне буџетске резерве утврђена завршним рачуном о извршењу буџета политичкотериторијалне јединице за 1962. годину унеће се у резервни фонд политичкотериторијалне јединице.

Овлашћују се народне републике, да, изузетно од одредбе става 1. ове тачке, могу појединим политичкотериторијалним јединицама дозволити коришћење издвојених средстава њихове посебне буџетске резерве, с тим да укупан износ овако коришћених средстава не може прећи 20% од укупног износа образоване посебне буџетске резерве свих политичкотериторијалних јединица на територији народне републике.

Средства посебне буџетске резерве утврђена завршним рачуном о извршењу буџета политичкотериторијалне јединице за 1961. годину, која су издвојена по одредбама главе XX Савезног друштвеног плана за 1961. годину, могу се у 1962. години трошити.

4. Од свих овим планом нераспоређених прихода федерације и средстава која се остваре преко износа потребног за покриће планираних расхода савезног буџета и савезних фондова образују се привредне резерве федерације.

Средства из става 1. ове тачке Савезно извршно веће може употребити за извршење задатака предвиђених овим планом, а на основу посебних одлука Савезне народне скупштине.

Глава XVII

Мере за регулисање тржишта

1. Савезно извршно веће односно орган које оно овласти може:

1) одређивати продајне цене и начин формирања цена производа и услуга;

2) доносити прописе о евиденцији и контроли цена одређених производа и услуга;

3) доносити прописе о усклађивању саобраћајних тарифа и редова вожње;

4) ограничавати ниво цена и тарифа комуналне привреде, такса и пореза на промет које прописују политичко-територијалне јединице, а који утичу на трошкове пословања привредне организације или на стандард живота радника и службеника.

5) прописивати при извозу робе и услуга ослобођење од обавеза према друштвеној заједници.

2. До доношења посебних савезних закона, Савезно извршно веће може вршити измене и допуне постојеће уредбе о регулисању робног и платног промета са иностранством. Ове измене и допуне Савезно извршно веће поднеће накнадно на потврду Савезној народној скупштини.

Глава XVIII

Завршне одредбе

1. Друштвени планови општина, срезова и народних република треба да буду у складу са овим друштвеним планом и да структуром улагања и другим мерама за развој привреде, друштвеног стандарда и личне потрошње доприносу на свом подручју остварењу задатака и предвиђања овог плана.

Планови привредних организација треба да буду у складу са циљевима и задацима овог друштвеног плана као и планова народне републике, среза и општине.

2. Савезни органи, као и органи народних република, срезова и општина, у оквиру надлежности одређених законским прописима и одредбама овог плана, предузимаће оне мере које би помогле и допринеле што потпунијем остварењу циљева и привредне политике утврђених овим планом.

3. Савезна народна скупштина препоручује коморама, саветима грана и привредним организацијама да изврше анализу задатака овог плана, као и да размотре методе и средства којима би се допринело што успешнијем остварењу политике и циљева утврђених овим планом, остварењу предвиђеног нивоа и структуре производње, обима спољнотрговинске размене, снабдевености домаћег тржишта, одржавању предвиђеног нивоа цена, остваривању постављених сразмера у расподели дохотка и кретању личних доходака и средстава фондова.

4. Овај друштвени план важи од 1. јануара 1962. године.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ПРЕДЛОГУ САВЕЗНОГ ДРУШТВЕНОГ ПЛАНА ЗА 1962. ГОДИНУ

(на основу закључака седнице Савезног извршног већа одржане 15. XII 1961. године)

У овом документу се ради о изменама и допунама, које су углавном настале услед:

1. повећања инвестиција за 10,0 милијарди динара у циљу прилагођавања производних капацитета потребама извоза;

2. повећања регреса за пољопривреду; и

3. повећања дотација буџетима народних република.

Поред тога, у самом тексту извршене су и друге измене са циљем, да се јасније прецизира привредна политика на неким подручјима.

Сагласно томе мењају се текст и табеле Предлога савезног друштвеног плана за 1962. годину, и то како следи:

У глави II

На страни 8 тачка 3.

— ред 2, бришу се речи „саме производње" а уместо тога треба да буде „општег положаја ове привредне области";

— ред 10, бришу се речи: „ће побољшати", које се замењују са: „трајније решавају";

— задња реченица ове тачке мења се и гласи: „Смисао свих ових мера треба да буде стварање таквих економских услова у овој привредној области, који ће обезбедити пораст производње не само у 1962. него и у наредним годинама."

На страни 10, ред 9, иза „материјала, и" треба додати: „повећавају производњу за извоз,".

У глави III

На страни 13, задњи ред става између табела мења се и гласи: „о кретању основних производних групација у индексним бројевима:".

На страни 15, у табели мењају се следећи редови тако да гласе:

				Индекси раста		
				1961.	1962.	1962.
	1960.	1961.	1962.	1962.	1961.	1963.
1. Укупне инвестиције	1.129,5	1.317,0	1.433,0	116,6	108,8	126,9
у основне фондове	879,5	1,057,0	1.163,0	120,2	110,0	132,2
1.1 Привредне инвестиције	891,5	1.030,0	1.117,0	115,5	108,4	125,3
у основне фондове	641,5	770,0	847,0	120,0	110,0	132,0
2. Регреси и дотације	75,8	93,5	99,0	123,4	105,9	130,6
5. Привредне резерве федерације	—	—	60,0	—	—	—
6. Калкулативне грешке и пропусти	28.5	32,3	18,6	—	—	—

На страни 16, тачка 2, подтачка д), ред 2, износ „70" замењује се износом „60".

На страни 18, последњи став главе III мења се и гласи:

„Удео федерације у основној расподели друштвеног производа, и поред сужавања њених задатака и функција, остаје углавном непромењен, услед још увек великих обавеза федерације у погледу покривања разлика у спољној трговини на бази увећаног обима и измењене структуре извоза, због већих обавеза плаћања иностранству, као и због нужности да се осигурају потребна средства за њене привредне резерве."

У глави IV

На страни 18:

Тачка 1, став 1:

— ред 3, износ „1.423" замењује се износом „1.433";

— ред 4, проценат „9" замењује се процентом „8,8";

Став 2, ред 2, износ „1.153" замењује се износом „1.163".

Тачка 2.

— ред 2, износ „837" замењује се износом „847";

— ред 3, проценат „8,7" замењује се процентом „10".

На страни 19, у табели тачке 2. мењају се колоне следећих редова и гласе:

	1962.	1962.
	1962.	1961.
Укупне ивестиције у основне фондове	1.163,0	110,0
Привредне инвестиције	847,0	110,0

У табели тачке 3. мењају се следеће колоне и редови, тако да гласе:

	1962.	1962.
	1962.	1961.
Укуна средства за инвестиције у основне фондове	1.163,0	110,0
1. Ферерације	409,0	107,9

На страни 20. тачка 4., став 2, ред 8, уместо речи „друштвених газдинстава" треба ставити: „пољопривредних добара и задружних организација".

На страни 21, у табели тачке 4. мењају се колоне следећих редова и гласе:

	1962.	
	1962.	1961.
Индустрија и рударство	443,0	113,3
Укупно	847,0	110,0

У тачки 5, став 1, ред 4, иза речи „у производњи" треба додати „и за повећање извоза", а у реду 5, иза речи „финансирање" брише се слово „и".

У ставу 2. исте тачке, у реду 3, износ „374" замењује се износом „384".

На страни 22, у првом реду, износ „220" замењује се износом „230".

У глави V

На страни 22, други став тачке 1. пребацује се као други став тачке 2., на страни 23, с тим да се у 5 реду истог става проценат „3—4" замењује процентом „4".

На страни 23:

У тачки 2, ред 1, уместо речи „одмерен" треба ставити реч „предвиђен".

Тачка 3. мења се и гласи:

„3. Приходи социјалног осигурања повећаће се у 1962. години за око 52 милијарде динара или за 14,8%. У здравственом осигурању омогућиће се даље побољшање услова за остваривање здравствене заштите, а у пензијском осигурању одговарајуће усклађивање пензија. Новим системом финансирања социјалног осигурања треба да се остваре услови за стабилније пословање и већу пословност социјалног осигурања, у ком циљу треба да се формирају и одговарајуће обавезне резерве."

На страни 24, тачка 3. мења се и гласи:

„3. У циљу остварења потребних улагања за развој комуналне привреде нужно је да народни одбори и даље омогућавају повољне услове за формирање инвестиционих средстава у комуналној привреди, као и да се на нивоу општина и народних република створе шире могућности за коришћење друштвених инвестиционих фондова и банкарских средстава за кредитирање ових инвестиција, а нарочито кад се ради о крупнијим комуналним објектима. У складу с тим оцењује се да ће улагања у комуналну привреду износити око 43 милијарде динара, што би представљало њихово повећање за приближно 14% у односу на 1961. годину."

На страни 25, тачка 4, став 1. мења се и гласи:

„4. Укупна улагања у школство треба да се повећају у 1962. години ради даљег проширења школског простора и изградње школских установа. Привредне организације и самосталне установе својим средствима такође ће доприносити бржој изградњи школа и других школских институција за чији су рад непосредно заинтересоване. На основу тога предвиђа се да ће се улагања у школство повећати од око 30 милијарди у 1961. на 39 милијарди у 1962. години."

У глави VI

На страни 25:

Тачка 1, став 2, ред 1, индекс „109,3" замењује се индексом „110,3", у реду 3, проценат „8,8", процентом „8,9", а у реду 6, проценат „9,9" замењује се процентом „11,6"

Тачка 2, ред 2, износ „625.402" замењује се износом „634.695", а проценат „7,7", замењује се процентом „9,3".

У табели исте тачке мењају се колоне следећих редова и гласе:

		1962.	1962.
	1962.	1961.	1960.
III Средства за опште друштвене потребе	85.194	110,5	166,9
IV Средства за посебне намене у привреди	221.571	109,7	170,6

На страни 26·

Тачка 4, став 1 мења се и гласи:

„У савезном буџету утврђују се дотације народним република и Аутономној Косовско-Метохијској Области у укупном износу од 38.680 милиона динара за покриће буџетских расхода и то:

НР Босни и Херцеговини	милиона	15.607
НР Македонији	„	9.960
НР Црној Гори	„	6.110
Аутономној Косовско-Метохијској Области	„	7.003

На истој страни брише се задња реченица тачке 5.

У глави VII

На страни 27, у табели, први ред колоне 1961, уз износ 170,0 ставити фусноту 1, која гласи: „[1]Без послова прераде и дораде који су обухваћени у извозу за 1961. годину."

На страни 28, тачка 2, став 1, брише се задња реченица, а уместо ње додаје се нови став, који гласи:

„У 1962. години треба код нових инвестиција из свих извора водити рачуна, још више него претходних година, о повећању производње намењене извозу и о њеној већој економичности. У сврху подстицања ове производње предвиђена су и у Општем инвестиционом фонду средства за пословне банке у износу од око 10 милијарди динара."

У глави VIII

На страни 29 у другом ставу тачке 2, бришу се следеће речи: „од повећања цена комуналних и осталих услуга, као и".

У глави IX

На страни 31, први ред табеле мења се и гласи:

	1961.	1962.	1962.
	1960.	1961.	1960.
„Енергетске гране	111	110	122"

На страни 35 у другом реду тачке 7, износ „433" замењује се износом „443".

У глави X

На страни 37:

На крају тачке 5, додаје се нова реченица која гласи: „У 1962. години предузеће се и друге мере за бржи и стабилнији развој сточарства."

У тачки 6, прва реченица мења се и гласи: „Политиком цена, регреса, посебних премија, као и другим економским мерама које ће стимулисати пољопривредну производњу, деловаће се у правцу трајнијег решавања економског положаја пољопри-

вреде и пољопривредних организација, као и у правцу стварања услова за већи рентабилитет њиховог пословања."

У глави XI

На страни 39:

У тачки 2, ред 2, процент „12" замењује се процентом „око 11".

У другом реду одоздо ове тачке стоји „27" а треба „25".

У последњем реду ове стране стоји „177", а треба „175" и „3,5%", а треба „2,3%".

У глави XII

На страни 42, последњи део реченице у подтачки а) (девети ред после знака „ ; ") треба да гласи:

„да на основу таквих анализа и проверавања предложе мере које би имале за циљ даље развијање и усавршавање привредног система, уједначавање положаја привредних организација, усавршавање критерија за расподелу дохотка између привредних организација и заједнице као и за доследније примењивање принципа расподеле према раду;"

На страни 43, тачка 1, д), ред 2, после речи „режима амортизације" додати: „и друге мере...".

На страни 44, тачка 2, ф), у трећем реду, уместо „пословних банака", треба да стоји: „специјализованих банака".

На страни 45, тачка 4, ц) мења се и гласи:

„ц) да се одобравање инвестиционих кредита из друштвених фондова врши на основу целовито сагледаних и проучених инвестиционих захтева пољопривредних организација који обезбеђују пораст производње и одговарајући економски ефекат улагања, као и јачање производње одређених производа у складу са смерницама овог плана;"

На страни 46, тачка 4, додаје се нова подтачка која гласи:

„е) да се у 1962. години пољопривредним организацијама одгоди плаћање доспелих ануитета по инвестиционим зајмовима као и отплата кредита за покриће губитака."

У глави XIII

На страни 48, део I, тачка 2.

У ставу 2 ове тачке, ред 2 бришу се речи „штедионице, државни".

У ставу 4 ове тачке под 1), после речи „фонда" бришу се тачка и запета и додаје се: „и републичких инвестиционих фондова;"

У истој тачки, брише се став 5, подтачка 2), а подтачке 3) и 4) постају подтачке 2) и 3).

На страни 49:

У трећем и петом реду тачке 1, дела II. процент „44,1" замењује се процентом „40,3".

Иза реда 5, тачке 1, додаје се следећи текст:

„— од прихода од камате на кредите и зајмове за обртна средства у износу од 9,3 милијарде динара;"

У подтачки 1) тачке 2. износ од „374.000" замењује се износом „384.000".

На страни 50.

Додаје се нови ред табеле који треба да гласи:

„х) за производњу за извоз 10.000"

На страни 51:

У тачки 6. на крају првог става брише се знак „ : " па се додаје: „и Југословенска банка за спољну трговину:".

Овој тачки 6. додаје се нова подтачка која гласи:

„4) за реконструкцију и адаптацију производних капацитета у циљу побољшања производње намењене извозу."

У глави XV

На страни 55 у тачкама 3. и 4. проценти „55,9" замењују се процентима „59,7".

У овом документу такође су садржане и исправке које су раније посебно достављене Савезној народној скупштини.

Напред наведене промене у обиму инвестиција и обиму регреса за пољопривреду, као и промене у висини буџетских дотација изискују одговарајуће коректуре у већем броју табеларних исказа који прате Предлог савезног друштвеног плана, тако да пред Савезним заводом за привредно планирање стоји задатак да у овом смислу изврши потребна прилагођавања.

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ САВЕЗНОГ ВЕЋА О ПРЕДЛОГУ САВЕЗНОГ ДРУШТВЕНОГ ПЛАНА ЗА 1962. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА

САВЕЗНО ВЕЋЕ

Одбор за народну привреду

СНС (А) 99

25. децембар 1961. године

Београд

САВЕЗНОМ ВЕЋУ САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Савезног већа Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године претресао је Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину и усвојио га са изменама и допунама које се налазе у прилогу овог извештаја.

Наведене измене и допуне усвојио је и Одбор за народну привреду Већа произвођача.

Осим поменутих измена и допуна Одбор је извршио и неке стилске и редакцијске исправке.

Подносећи овај извештај Одбор моли Дом да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Богданов.

Секретар,
Тодор Вујасиновић с. р.

Председник,
Ивица Гретић с. р.

Чланови:

Душан Богданов с. р., **Димче Бојановски** с. р., **Иван Буковић** с. р., **Радивој Давидовић** с. р., **Тоне Фајфар** с. р., **Никола Кмезић** с. р., **Воја Лековић** с. р., **Џавид Нимани** с. р., **Ђока Пајковић** с. р., **Анте Раос** с. р., **Пал Шоти** с. р., **Благоје Талески** с. р., **Илија Тепавац** с. р., **Видое Смилевски** с. р., **Божо Томић** с. р., **Јосип Змаић** с. р.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ У ПРЕДЛОГУ САВЕЗНОГ ДРУШТВЕНОГ ПЛАНА ЗА 1962. ГОДИНУ

Глава I, тач. 2. ред 2, после речи „продуктивности рада" додаје се „као и подстицања привредног развоја недовољно развијених подручја".

Тачка 3, став II ред 8, уместо речи „индустрије" стављају се речи „привредних организација".

Тачка 7, ред 3 одоздо (стр. 6) уместо речи: „спонтано пробијање цена ометало", треба да стоји: „пораст цена ометао".

Глава II, тачка 7, став други, одредба под ц) мења се и гласи:

„ц) да се, у складу са политиком убрзаног развоја привредно неразвијених подручја, а у циљу спровођења програма изградње који су предвиђени Друштвеним планом привредног развоја Југославије од 1961. до 1965. године, повећају улагања из специјалног фонда намењеног овим подручјима, и наставе инвестиције у објекте који се сада у неразвијеним подручјима граде".

Глава II, на страни 8 тачке 3.:

— ред 2, бришу се речи „саме производње" а уместо тога треба да буде „општег положаја ове привредне области";

— ред 10, бришу се речи: „ће побољшати", које се замењују са: „трајније решавају";

— задња реченица ове тачке мења се и гласи: „Смисао свих ових мера треба да буде стварање таквих економских услова у овој привредној области, који ће обезбедити пораст производње не само у 1962. него и у наредним годинама."

На страни 10, ред 9, иза „материјала, и" треба додати: „повећавају производњу за извоз,".

Глава III, на страни 13, задњи ред става између табела мења се и гласи: „о кретању основних производних групација у индексним бројевима:".

На страни 15, у табели мењају се следећи редови тако да гласе:

	1960.	1961.	1962.	Индекси раста 1960./1961.	1961./1962.	1960./1962.
1. Укупне инвестиције	1.129,5	1.317,0	1.433,0	116,6	108,8	126,9
у основне фондове	879,5	1.057,0	1.163,0	120,2	110,0	132,2
1. 1 Привредне инвестиције	891,5	1.030,0	1.117,0	115,5	108,4	125,3
у основне фондове	641,5	770,0	847,0	120,0	110,0	132,0
2. Регреси и дотације	75,8	93,5	99,0	123,4	105,9	130,6
5. Привредне резерве федерације	—	—	60,0	—	—	—
6. Калкулативне грешке и пропусти	28,5	32,3	18,6	—	—	—

На страни 16, тачка 2, подтачка д), ред 2, износ „70" замењује се износом „60".

На страни 18, последњи став главе III. мења се и гласи:

„Удео федерације у основној расподели друштвеног производа, и поред сужавања њених задатака и функција, остаје углавном непромењен, услед још увек великих обавеза федерације у погледу покривања разлика у спољној трговини на бази увећаног обима и измењене структуре извоза, због већих обавеза плаћања иностранству, као и због нужности да се осигурају потребна средства за њене привредне резерве."

Глава IV, на страни 18, тачка 1, став 1:

— ред 3, износ „1.423" замењује се износом „1.433";

— ред 4, проценат „9" замењује се процентом „8,8".

Став 2, ред 2, износ „1.153" замењује се износом „1.163".

Тачка 2:

— ред 2, износ „837" замењује се износом „847";

— ред 3, процент „8,7" замењује се процентом „10".

На страни 19, у табели тачке 2. мењају се колоне следећих редова и гласе:

	1962.	1962./1961.
Укупне инвестиције у основне фондове	1.163,0	110,0
Привредне инвестиције	847,0	110,0

У табели тачке 3. мењају се следеће колоне и редови, тако да гласе:

	1962.	1962./1961.
Укупна средства за инвестиције у основне фондове	1.163,0	110,0
1. Федерације	409,0	107,9

На страни 20, тачка 4, став 2, ред 7. бришу се речи „уређење и опремање површина у друштвеном власништву;", а после речи „проширење" брише се зарез и ставља „и", а у реду 8, уместо речи „друштвених газдинстава" треба ставити: пољопривредних добара и задружних организација".

На страни 21, у табели тачке 4. мењају се колоне следећих редова и гласе:

	1962.	1962./1961.
Индустрија и рударство	443,0	113,3
Укупно	847,0	110,0

У тачки 5, став 1, ред 4, иза речи „у производњи" треба додати „и за повећање извоза", а у реду 5. иза речи „финансирање" брише се слово „и"

У ставу 2 исте тачке, у реду 3, износ „374" замењује се износом „384".

На страни 22, у првом реду, износ „220" замењује се износом „230".

Глава V, на страни 22, други став тачке 1. пребацује се као други став тачке 2, на страни 23, с тим да се у 5 реду истог става процент „3—4" замењује процентом „4".

На страни 23:

У тачки 2, ред 1, уместо речи „одмерен" треба ставити реч „предвиђен".

Тачка 3. мења се и гласи:

„3. Приходи социјалног осигурања повећаће се у 1962. години за око 52 милијарде динара или за 14,8%. У здравственом осигурању омогућиће се даље побољшање услова за остваривање здравствене заштите, а у пензијском осигурању орговарајуће усклађивање пензија. Новим системом финансирања социјалног осигурања треба да се остваре услови за стабилније пословање и већу пословност

социјалног осигурања, у ком циљу треба да се формирају и одговарајуће обавезне резерве."

На страни 24, тачка 3. мења се и гласи:

„3. У циљу остварења потребних улагања за развој комуналне привреде нужно је да народни одбори и даље омогућавају повољне услове за формирање инвестиционих средстава у комуналној привреди, као и да се на нивоу општина и народних република створе шире могућности за коришћење друштвених инвестиционих фондова и банкарских средстава за кредитирање ових инвестиција, а нарочито кад се ради о крупнијим комуналним објектима. У складу с тим оцењује се да ће улагања у комуналну привреду износити око 43 милијарде динара, што би представљало њихово повећање за приближно 14% у односу на 1961. годину."

На страни 25, тачка 4, став 1 мења се и гласи:

„4. Укупна улагања у школство треба да се повећају у 1962. години ради даљег проширења школског простора и изградње школских установа. Привредне организације и самосталне установе својим средствима такође ће доприносити бржој изградњи школа и других школских институција за чији су рад непосредно заинтересоване. На основу тога предвиђа се да ће се улагања у школство повећати од око 30 милијарди у 1961. на 39 милијарди у 1962. години."

Глава VI, на страни 25:

Тачка 1, став 2, ред 1, индекс „109,3" замењује се индексом „110,3", у реду 3, проценат „8,8", процентом „8,9", а у реду 6, проценат „9,9" замењује се процентом „11,6".

Тачка 2, ред 2, износ „625.402" замењује се износом „634.695", а проценат „7,7", замењује се процентом „9,3".

У табели исте тачке мењају се колоне следећих редова и гласе:

	1962.	1962. / 1961.	1962. / 1960.
III. Средства за опште друштвене потребе	85.194	110,5	166.9
IV. Средства за посебне намене у привреди	221.571	109,7	170,6

Тачка 4, став 1 мења се и гласи:

„У савезном буџету утврђују се дотације народним републикама и Аутономној Косовско-Метохијској Области у укупном износу од 38.680 милиона динара за покриће буџетских расхода, и то:

НР Босни и Херцеговини	милиона	15.607
НР Македонији	„	9.960
НР Црној Гори	„	6.110
Аутономној Косовско-Метохијској Области	„	7.003"

На истој страни брише се последња реченица тачке 5.

Глава VII, на страни 27, у табели, први ред колоне 1961, уз износ 170,0 ставити фусноту 1, која гласи: „¹Без послова прераде и дораде који су обухваћени у извозу за 1961. годину".

На страни 28, тачка 2, став 1, брише се задња реченица, а уместо ње додаје се нови став, који гласи:

„У 1962. години треба код нових инвестиција из свих извора водити рачуна, још више него претходних година, о повећању производње намењене извозу и о њеној већој економичности. У сврху потстицања ове производње предвиђена су и у Општем инвестиционом фонду средства за пословне банке у износу око 10 милијарди динара."

Глава VIII, на страни 29. у другом ставу тачке 2, бришу се следеће речи: „од повећања цена комуналних и осталих услуга, као и".

Глава IX, на страни 31, први ред табеле мења се и гласи:

	1961. / 1960.	1962. / 1961.	1962. / 1960.
„Енергетске гране	111	110	122"

На страни 35. у другом реду тачке 7, износ „433" замењује се износом „443".

Глава X, на страни 37:

На крају тачке 5, додаје се нова реченица која гласи: „У 1962. години предузеће се и друге мере за бржи и стабилнији развој сточарства".

У тачки 6, прва реченица мења се и гласи: „Политиком цена, регреса, посебних премија, као и другим економским мерама које ће стимулисати пољопривредну производњу, деловаће се у правцу трајнијег решавања економског положаја пољопривреде и пољопривредних организација, као и у правцу стварања услова за већи рентабилитет њиховог пословања".

Глава XI, тачка 1, став III, после речи „разматриће се" додају се речи: „економски положај шумарства и дрвне индустрије,".

На страни 39:

У тачки 2, ред 2, проценат „12" замењује се процентом „око 11".

У другом реду одоздо ове тачке стоји „27" а треба „25".

У последњем реду ове стране стоји „177" а треба „175" и „3,5%", а треба „2,3%".

Глава XII, на страни 42, последњи део реченице у подтачки а) (девети ред после знака";") треба да гласи:

„да на основу таквих анализа и проверавања предложе мере које би имале за циљ даље развијање и усавршавање привредног система, уједначавање положаја привредних организација, усавршавање критерија за расподелу дохотка између привредних организација и заједнице као и за доследније примењивање принципа расподеле према раду;"

На страни 43, тачка 1, д), ред 2, после речи „режима амортизације" додати: „и друге мере . . .".

На страни 44, тачка 2, ф), у трећем реду, уместо „пословних банака", треба да стоји: „специјализованих банака".

На страни 45, тачка 4, ц) мења се и гласи:

„ц) да се одобравање инвестиционих кредита из друштвених фондова врши на основу целовито сагледаних и проучених инвестиционих захтева пољопривредних организација који обезбеђују пораст производње и одговарајући економски ефекат улагања, као и јачање производње одређених производа у складу са смерницама овог плана;".

На страни 46, тачка 4, додаје се нова подтачка која гласи:

„е) да се у 1962. години пољопривредним организацијама одгоди плаћање доспелих ануитета по инвестиционим зајмовима као и отплата кредита за покриће губитака.“

У тачки 5. у подтачки е) у првом и другом реду уместо речи „Савезна комора за спољну трговину и”, ставља се реч „коморе,”.

У тачки 6. под ц) бришу се речи „и народни одбори,” а уместо тога после речи „републике” ставља се запета и речи „срезови и општине”.

Глава XIII. У одељку II, тачка 7. под 4) у трећем реду после речи „опремање” ставља се реч „друштвених“ а у четвртом реду брише се реч „друштвених”.

У тачки 12. први ред треба да гласи: „Средства предвиђена у тачки 2 под 1) одредбе г) овог о-“

На страни 48, део I, тачка 2.

У ставу 2. ове тачке, ред 2. бришу се речи „штедионице, државни”.

У ставу 4. ове тачке под 1), после речи „фонда” бришу се тачка и запета и додају се: „и републичких инвестиционих фондова;“.

У истој тачки, брише се став 5, подтачка 2), а подтачке 3) и 4) постају подтачке 2) и 3).

На страни 49:

У трећем и петом реду тачке 1, дела II. проценат „44,1“ замењује се процентом „40,3“.

Иза реда 5, тачке 1, додаје се следећи текст:

„— од прихода од камате на кредите и зајмове за обртна средства у износу од 9,3 милијарде динара;“.

У подтачки 1) тачке 2. износ од „374.000 замењује се износом „384.000”.

На страни 50:

Додаје се нови ред табеле који треба да гласи:

„х) за производњу за извоз 10.000”

На страни 51:

У тачки 6. на крају првог става брише се знак „:“ па се додаје: „и Југословенска банка за спољну трговину:”.

Овој тачки 6. додаје се нова подтачка која гласи:

„4) за реконструкцију и адаптацију производних капацитета у циљу побољшања производње намењене извозу.“

Глава XV, на страни 55 у тачкама 3. и 4. проценти „55,9“ замењује се процентима „59,7“.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА САВЕЗНОГ ВЕЋА О ПРЕДЛОГУ САВЕЗНОГ ДРУШТВЕНОГ ПЛАНА ЗА 1962. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
САВЕЗНО ВЕЋЕ
Законодавни одбор
СНС/А/99
26. децембар 1961. године
Београд

САВЕЗНОМ ВЕЋУ САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Савезног већа на својим седницама одржаним 23. и 26. децембра 1961. године претресао је Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину — Четврти део — Мере за извршење плана и режим фондова, који му је доставио Одбор за народну привреду Савезног већа.

Приликом претреса Одбор је предложио извесне измене и допуне са којима се сложио и Одбор за народну привреду Савезног већа.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца је одређен народни посланик др Заим Шарац.

Секретар — Председник

Др **Јерко Радмиловић**, с. р. — Др **Макс Шнудерл**, с. р.

Чланови:

Др **Заим Шарац**, с. р., **Аљуш Гаши**, с. р., **Богомир Брајковић**, с. р., **Фируз Демир** с. р., **Живан Димитријевић** с. р., **Мито Димитриевски** с. р., **Спасоје Ђаковић** с. р., **Гојко Гарчевић** с. р., **Милена Корже** с. р., **Иван Крефт** с. р., **Осман Мифтари** с. р., **Стојан Миленковић** с. р., **Сретен Вучковић** с. р.

ПРЕДЛОГ
ЗАКОНА О САВЕЗНОМ БУЏЕТУ ЗА 1962. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
САВЕЗНО ИЗВРШНО ВЕЋЕ
01 Бр. 404
8. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Приложено Вам достављамо Предлог закона о Савезном буџету за 1962. годину, који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа, с молбом да се преузме на даљи рад у Савезној народној скупштини.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о. г., биће накнадно достављено у облику допунског предлога.

Истовремено Вас обавештавамо да је Савезно извршно веће за своје представнике одредило Зорана Полича, члана Савезног извршног већа — за представника у Савезном већу и Јосипа Колара, државног подсекретара за послове финансија — за представника у Већу произвођача.

За поверенике Савезног извршног већа одређени су Душан Роловић, начелник одељења у Државном секретаријату за послове финансија — за повереника у Савезном већу и Јован Хаџи-Пешић, начелник одељења у Државном секретаријату за послове финансија — за повереника у Већу произвођача.

Смрт фашизму — слобода народу!

Секретар
Савезног извршног већа
Вељко Зековић, с. р.

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС/А/107
16 децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ САВЕЗНОГ ВЕЋА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Достављам Вам Предлог закона о Савезном буџету за 1962. годину, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, а који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа и молим да исти упутите Одбору за буџет свог Већа на претресање и даљи поступак.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о. г., биће накнадно достављене у облику допунског предлога.

За свог представника при претресању овог законског предлога Савезно извршно веће је одредило свог члана Зорана Полича, а за повереника Душана Роловића, начелника одељења у Државном секретаријату за послове финансија.

Председник
Петар Стамболић с. р.

ПРЕДЛОГ
ЗАКОНА О САВЕЗНОМ БУЏЕТУ ЗА 1962. ГОДИНУ

Члан 1.

Савезни буџет за 1962. годину садржи:
Приходе од — — — — Динара 625.402,000,000.—
Расходе од — — — — Динара 625.402,000.000.—

Члан 2.

Расходи Савезног буџета за 1962. годину деле се, према њиховој намени, на четири дела, и то:

1. Расходе савезних органа, установа и организација у износу од Динара 58.274,000.000.—

2. Расходе за народну одбрану у износу од Динара 269.656,000.000.—

3. Средства за опште друштвене потребе у износу од Динара 80.851,000.000.—

4. Средства за посебне намене у привреди у износу од Динара 216.621,000.000.—

Члан 3.

Постављења нових службеника у савезним органима, унапређења и повећања плата службеницима савезних органа може се вршити само у оквиру средстава предвиђених за те сврхе у 1. Делу, Раздео 53, партија 210.

Средства из претходног става за наведене сврхе користиће се на начин који одреди Савезно извршно веће односно орган кога Веће овласти.

Изузетно од одредби из става 1. овог члана Савезно извршно веће може повећати средства за плате из буџетске резерве ако се на основу прописа и аката Већа формирају нове организационе јединице или проширују постојеће, односно може смањити средства предвиђена за плате у предрачунима савезних органа ако се укидају поједине организационе јединице или смањује обим послова.

Члан 4.

Средства која органи социјалног осигурања враћају у корист личних расхода предрачуна савезних органа, савезни органи могу користити за плаћање лица која привремено преузму на рад, као и за награђивање својих службеника.

Члан 5.

Средства предвиђена у предрачунима савезних органа за хонораре и прековремени рад користиће се до висине и на начин који одреди Савезно извршно веће односно орган кога Веће овласти.

Члан 6.

Савезно извршно веће може на терет средстава буџетске резерве користити износ од Динара 50,000.000.— за додељивање посебних награда службеницима савезних органа.

Средства из претходног става Савезно извршно веће може распоредити, за исту намену, у глобалним износима на поједине савезне органе.

Члан 7.

Наредбодавни по предрачунима савезних органа могу мењати висину средстава по појединим позицијама у оквиру партија материјални расхода.

Повећање оперативних расхода на терет функционалних и обратно, измена намене материјалних расхода, као и измена висине средстава једне главе на терет средстава друге, може се вршити само уз претходну сагласност савезног Државног секретаријата за послове финансија.

Члан 8.

Постављења нових службеника, унапређења и повећања плата службеницима самосталних установа према којима савезни органи врше права оснивача, као и друштвених организација које примају дотацију из савезног буџета може се вршити у оквиру средстава из сопствених прихода самосталних установа и друштвених организација и из средстава која су овим буџетом предвиђена за потребе тих установа и организација.

Члан 9.

Ако поједини органи савезне управе добију статус самосталне установе, Савезно извршно веће одредиће да ли ће средства предвиђена у предрачуну органа чији је статус промењен бити коришћена на основу уговора за вршење одређених делатности или као дотација.

Члан 10.

Носиоци средстава предвиђених у 3. Делу, јесу:

Савезна комисија за нуклеарну енергију, по разделу 1, партија 245;

Комисија за културне везе са иностранством, по разделу 4, партија 248;

Туристички савез Југославије, по разделу 9, партија 253;

Завод за техничку помоћ, по разделу 10, партија 254;

Савезни институт за заштиту споменика културе, по разделу 14, партија 258;

Срекретаријат Савезног извршног већа за саобраћај и везе, по разделу 15, партија 259;

Секретријат Савезног извршног већа за индустрију, по разделу 17, партија 261;

Секретаријат Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, по разделу 18, партија 262.

Члан 11.

Средства предвиђена у 1. Делу, Раздео 54, партија 211, позиција 1, 2 и 3 и средства предвиђена у 3. Делу, Раздео 5, партија 249, Раздео 6, партија 250 и Раздео 7, партија 251, могу се користити на основу писмених уговора које у име федерације закључује Секретаријат Савезног извршног већа за информације.

Члан 12.

Средства предвиђена у 1. Делу, Раздео 54, партија 211, позиција 4 и средства пердвиђена у 3. Делу, Раздео 13, партија 257, могу се користити на основу писмених уговора које у име федерације закључује Секретаријат Савезног извршног већа за народно здравље.

Члан 13.

Средства предвиђена у 1. Делу, Раздео 54, партија 211, позиција 5, могу се користити на основу писмених уговора које у име федерације закључује Секретаријат Савезног извршног већа за рад.

Члан 14.

Средства предвиђена у 3. Делу, Раздео 8, партија 252, могу се користити на основу писмених уговора које у име федерације закључују Секретаријат Савезног извршног већа за просвету и културу и Секретаријат Савезног извршног већа за информације.

Висину средстава за поједине намене одредиће споразумно секретаријати Савезног извршног већа из претходног става

Члан 15.

Приходи које на основу прописа о свом пословању остварује Југословенска лутрија за посебне намене, распоредиће се за потребе друштвених организација које врше хуманитарно-социјалне делатности и за инвестиционе потребе организација физичке културе, и то у износима које споразумно утврде Секретаријат Савезног извршног већа за социјалну политику и комунална питања, Савезна комисија за физичку културу и савезни Државни секретаријат за послове финансија.

Члан 16.

Средства одобрена у савезном буџету за 1961. годину за инвестиције, која органи, установе и организација којима су та средства дата нису утрошили до краја 1961. године, користиће се за исте сврхе у 1962. години.

Члан 17.

Носиоци средстава и одговорни органи за извршење расхода у 1. Разделу 4. Дела, јесу:

Савезни Државни секретаријат за послове робног промета, по партији 4—269;

Секретаријат Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, по партијама 4—266 и 4—273;

Секретаријат Савезног извршног већа за индустрију, по партији 4—267;

Секретаријат Савезног извршног већа за саобраћај и везе, по партијама 4—268 и 4—270;

Савезна комисија за водопривреду, по партији 4—271;

Савезни геолошки завод, по партији 4—272.

Носиоци средстава подносе Савезном извршном већу тромесечне извештаје о извршењу расхода и постигнутим резултатима.

Члан 18.

Регреси, премије и дотације предвиђене савезним буџетом за посебне намене у привреди одобравају се по посебним савезним прописима.

Носиоци средстава на основу прописа из става 1. овог члана утврђују услове и начин употребе средстава за регресе и дотације у сагласности са савезним Државним секретаријатом за послове финансија.

Члан 19.

Средства за унапређивање привредних области користе се на основу програма које на предлог носилаца средстава доноси Савезно извршно веће

Члан 20.

Захтеви за регрес и премије по пословима извршеним до краја 1962. године могу се подносити банци најдоцније до 31. марта 1963. године, уколико посебним прописима о појединим регресима и премијама није друкчије одређено.

Члан 21.

Савезно извршно веће може предузимати мере у циљу штедње буџетских средстава као и мењати висину средстава за поједине намене на терет средстава предвиђених овим буџетом за друге намене.

О мерама из претходног става Савезно извршно веће тражиће накнадну сагласност Савезне народне скупштине.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ", а важи од 1. јануара 1962. године.

ПРЕГЛЕД
ПРИХОДА И РАСХОДА САВЕЗНОГ БУЏЕТА
ЗА 1962. ГОДИНУ

ПРИХОДИ		РАСХОДИ	
I Део — Учешће савезног буџета у заједничким приходима —	31.300,000.000	I Део — Расходи савезних органа, установа и организација	
II Део — Посебни приходи савезног буџета		1. Расходи савезних органа:	
1. Пореза на промет — —	324.000,000.000	— лични расходи — —	18.277,000.000
2. Део доприноса из дохотка привредних организација — — — — —	94.400,000.000	— материјални расходи	10.231,000.000
3. Део доприноса на ванредне приходе привредних организација — —	43.700,000.000	— средства за повећање плата, за унапређења и постављења нових службеника — —	1.500,000.000
4. Царине — — — —	124.000,000.000	2. Средства за делатности самосталних установа —	909,300.000
5. Порез на промет вина и ракије — — —	1.200,000.000	3. Дотације:	
III Део — Приходи савезних органа	4.700,000.000	— самосталним установама — — — — —	970,700.000
IV Део — Остали приходи — — —	2.102,000.000	— друштвеним организацијама — — —	2.000,000.000
		4. Инвестиције:	
		— нове инвестиције —	9.411,000.000
		— ануитети по кредитима за стамбену изградњу — — — —	70,000.000
		5. Обавезе по буџету и буџетска резерва:	
		— обавезе по буџету из ранијих година — —	1.500,000.000
		— буџетска резерва —	13.405,000.000
		СВЕГА I ДЕО:	58.274,000.000
		II Део — Расходи народне одбране	269.656,000.000
		СВЕГА II ДЕО	269.656,000.000
		III Део — Средства за општедруштвене потребе:	
		1. Дотације народним републикама и Аутономној Косовско-Метохијској Области — — —	36.180,000.000
		2. Инвалидске принадлежности ратних војних инвалида са њиховом здравственом заштитом	21.122,000.000
		3. Средства за разне општедруштвене потребе	23.549,000.000
		СВЕГА III ДЕО:	80.851,000.000
		IV Део — Средства за посебне намене у привреди:	
		1. Регреси, премије и дације — — — — —	93.985,000.000
		2. Средства за унапређивање привредних области — — — — —	13.500,000.000
		3. Накнаде за повластице у путничком саобраћају —	6.200,000.000
		4. Средства за премирање извоза — — — — —	45.000,000.000
		5. Дотације инвестиционим фондовима за инвестиције у туризму — —	3.236,000.000
		6. Обавезе:	
		— обавезе по унутрашњим зајмовима — —	1.200,000.000
		— обавезе по иностраним зајмовима и за национализовану инострану имовину — — —	53.500,000.000
		СВЕГА IV ДЕО:	216.621,000.000
УКУПНО ПРИХОДИ:	**625.402,000.000**	**УКУПНО РАСХОДИ:**	**625.402,000.000**

Партија	Позиција	ПРИХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		1 ДЕО — УЧЕШЋЕ САВЕЗНОГ БУЏЕТА У ЗАЈЕДНИЧКИМ ПРИХОДИМА		
		1 РАЗДЕО — УЧЕШЋЕ САВЕЗНОГ БУЏЕТА У ЗАЈЕДНИЧКИМ ПРИХОДИМА		
	1	Учешће савезног буџета у заједничким приходима — — —		31.300,000.000
		Свега 1 Раздео		**31.300,000.000**
		УКУПНО 1 ДЕО		**31.300,000.000**
		2 ДЕО — ПОСЕБНИ ПРИХОДИ САВЕЗНОГ БУЏЕТА		
		1 РАЗДЕО — ПОРЕЗ НА ПРОМЕТ		
	2	Порез на промет		
	1	Порез на промет производа, при набавци одређених производа и накнаде за услуге — — — —	284.000,000.000	
	2	Општи порез на промет — — —	40.000,000.000	324.000,000.000
		Свега 1 Раздео		**324.000,000.000**
		2 РАЗДЕО — ДЕО ДОПРИНОСА ИЗ ДОХОТКА ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА		
	3	Део доприноса из дохотка привредних организација — — — —		94.400,000.000
		Свега 2 Раздео		**94.400,000.000**
		3 РАЗДЕО — ДЕО ДОПРИНОСА НА ВАНРЕДНЕ ПРИХОДЕ ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА		
	4	Део доприноса на ванредне приходе привредних организација — —		43.700,000.000
		Свега 3 Раздео		**43.700,000.000**
		4 РАЗДЕО — ЦАРИНЕ		
	5	Приходи од царина — — — —		124.000,000.000
		Свега 4 Раздео		**124.000,000.000**
		5 РАЗДЕО — ПОРЕЗ НА ПРОМЕТ ВИНА И РАКИЈЕ		
	6	Порез на ромет вина и ракије —		1.200,000.000
		Свега 5 Раздео		**1.200,000.000**
		УКУПНО 2 ДЕО		**587.300,000.000**
		3 ДЕО — ПРИХОДИ САВЕЗНИХ ОРГАНА		
		1 РАЗДЕО — САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА		
	7	Савезна народна скупштина — —		
	1	Од продаје стенографских бележака — — — — — — —		230.000.
		Свега 1 Раздео		**230.000.**
		2 РАЗДЕО — САВЕЗНО ИЗВРШНО ВЕЋЕ		
	8	Управа зграда савезних државних органа		
	1	Од закупа и других услуга — —		6,550.000
		Свега 2 Раздео		**6,550.000**
		3 РАЗДЕО — ДРЖАВНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОСЛОВЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ		
	9	Приходи војних установа и надлештава — — — — — —		1,400,000.000
		Свега 3 Раздео		**1,400,000.000**
		4 РАЗДЕО — ДРЖАВНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИНОСТРАНЕ ПОСЛОВЕ		
	10	Државни секретаријат за иностране послове		
	1	Приходи од конзуларних такса и остали приходи дипломатско-конзуларних представништава у иностранству — — — — —		1,150.000.000
		Свега 4 Раздео		**1,150.000.000**
		5 РАЗДЕО — ДРЖАВНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УТУРАШЊЕ ПОСЛОВЕ		
	11	Школе Државног секретаријата за унутрашње послове		
	1	Од услуга радионица при школама		1,400.000
	12	Казнено-поправни дом, Раб		
	1	Приходи од производних јединица		5,000.000
		Свега 5 Раздео		**6,400.000**

Партија	Позиција	ПРИХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		6 РАЗДЕО — ДРЖАВНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОСЛОВЕ РОБНОГ ПРОМЕТА		
	13	Управа за мере и драгоцене метале		
	1	Од жиговине — — — — —		215,000.000
		Свега 6 Раздео		**215,000.000**
		7 РАЗДЕО — КОМИТЕТ ЗА СПОЉНУ ТРГОВИНУ		
	14	Југословенска слободна зона у Солуну		
	1	Од експлоатације — — — —		36,370.000
		Свега 7 Раздео		**36,370.000**
		8 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА САОБРАЋАЈ И ВЕЗЕ		
	15	Управа поморства и речног саобраћаја		
	1	Од услуга за коришћење поморских објеката и уређаја — —		236,800.000
	16	Управа цивилног ваздухопловства		
	1	Од накнаде за слетање, прелетање и боравак авиона — — — —	210,000.000	
	2	Од радиограма — — — — —	28,000.000	238,000.000
		Свега 8 Раздео		**474,800.000**
		9 РАЗДЕО — УПРАВА ЦАРИНА		
	17	Управа царина		
	1	Од царинских такса и лежарине	1.050,000.000	1.064,900.000
	2	Од закупа — — — — — —	14,900.000	1.064,900.000
		Свега 9 Раздео		

Партија	Позиција	ПРИХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		10 РАЗДЕО — САВЕЗНЕ ГЕОДЕТСКА УПРАВА		
	18	Савезна геодетска управа		
	1	Од продаја основне државне карте и стручних правилника — —		4,000.000
		Свега 10 Раздео		**4,000.000**
		11 РАЗДЕО — САВЕЗНА УПРАВА ЗА ПОСЛОВЕ ВЕТЕРИНАРСТВА		
	19	Савезна управа за послове ветеринарства		
	1	Од наплате услуга за ветеринарски преглед на граничним станицама — — — — — —		50,000.000
		Свега 11 Раздео		**50,000.000**
		12 РАЗДЕО — САВЕЗНА УПРАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА		
	20	Савезна управа за заштиту биља		
	1	Од наплате услуга за преглед биља при увозу, извозу и транзиту		30,000.000
		Свега 12 Раздео		**30,000.000**
		13 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ		
	21	Савезни завод за статистику		
	1	Од продаје статистичких публикаци — — — — — — —	20,000.000	
	2	Од продаје образаца — — — —	25,000.000	
	3	Од услуга штампарије — — —	15,000.000	
	4	Од услуга електронског центра —	50,000.000	110,000.000
		Свега 13 Раздео		**110,000.000**
		14 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД		
	22	Савезни хидрометеоролошки завод		
	1	Од продаје публикација — — —		1,300.000
		Свега 14 Раздео		**1,300.000**
		15 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ЗАВОД ЗА ФОТОГРАМЕТРИЈУ		
	23	Савезни завод за фотограметрију		
	1	Од услуга за премер и снимање терена — — — — — — —		70,000.000
		Свега 15 Раздео		**70,000.000**
		16 РАЗДЕО — САВЕЗНА КОМИСИЈА ЗА ПРЕГЛЕД ФИЛМОВА		
	24	Савезна комисија за преглед филмова		
	1	Од прегледа филмова — — —		12,000.000
		Свега 16 Раздео		**12,000.000**

Партија	Позиција	ПРИХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		17 РАЗДЕО — ЈУГОСЛОВЕНСКИ ЗАВОД ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ		
25		Југословенски завод за стандардизацију		
	1	Од продаје билтена „Стандардизација" — — — — — — — —	500.000	
	2	Од продаје југословенских стандарда — — — — — — — —	20,000.000	20,500.000
		Свега 17 Раздео		**20,500.000**
		18 РАЗДЕО — ЈУГОСЛОВЕНСКИ РЕГИСТАР БРОДОВА		
26		Југословенски регистар бродова		
	1	Од услуга за преглед бродова и бродограђевинског материјала —	40,700.000	
	2	Од закупа — — — — — — —	250.000	40,950.000
27		Уред за унутрашњу пловидбу		
	1	Од услуга за преглед бродова и бродограђевинског материјала —		6,500.000
		Свега 18 Раздео		**47,450.000**

Партија	Позиција	ПРИХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		19 РАЗДЕО — ДРЖАВНА АРХИВА		
28		Државна архива		
	1	Од услуга корисницима архивског материјала — — — — — —		500.000
		Свега 19 Раздео		**500.000**
		УКУПНО 3 ДЕО		**4.700,000.000**
		4 ДЕО — ОСТАЛИ ПРИХОДИ		
		1 РАЗДЕО — НЕПРЕДВИЂЕНИ ПРИХОДИ		
29		Разни непредвиђени и ванредни приходи — — — — — —		2.102,000.000
		Свега 1 Раздео		**2.102,000.000**
		УКУПНО 4 ДЕО		**2.102,000.000**
		УКУПНО ПРИХОДИ		**625.402,000.000**

РЕКАПИТУЛАЦИЈА ПРИХОДА

1 Део — Учешће савезног буџета у заједничким приходима —	31.300,000.000
2 Део — Посебни приходи савезног буџета — — — — —	587.300,000.000
3 Део — Приходи савезних органа	4.700,000.000
4 Део — Остали приходи — — —	2.102,000.000
УКУПНО ПРИХОДИ	**625.402,000.000**

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОГА САВЕЗНОГ БУЏЕТА ЗА 1962. ГОДИНУ

Према предлогу буџета за 1962. годину укупни савезни буџетски приходи и расходи износе динара 625.402,000.000.—. У поређењу са савезним буџетом за 1961. годину, који је био одобрен у укупном износу од 555.398,000.000.— динара, а у току његовог извештаја, у склопу мера предузетих у правцу ограничавања буџетске потрошње. накнадно смањен на страни расхода на 549.594,351.000.— динара, предлог савезног буџета за 1962. годину већи је за динара 75.807,649.000.—. Међутим, ако се узме у обзир и накнадно повећање неких расхода савезног буџета за 1961. годину, које је током године спроведено на основу посебних одлука Савезне народне скупштине из средстава привредних резерви федерације у износу од 31.008,200.000.— динара, онда повећање расхода по предлогу буџета за 1962. годину износи 44.799,449.000.— динара или 7,7%.

Потребно је нагласити да су, ради јаснијег исказивања структуре расхода савезног буџета, а посебно због издавања свих оних расхода који нису везани за делатност савезне администрације, у предлогу савезног буџета за 1962. годину спроведене у техничком и методолошком погледу извесне промене. Расходи су подељени на четири основне категорије, које су исказане у посебним буџетским деловима, и то на: 1) расходе савезних органа, установа и организација, 2) расходе народне одбране, 3) расходе за општедруштвене потребе и 4) расходе за посебне намене у привреди.

Расходи првог дела, у коме су садржани сви издаци државне администрације у најширем смислу (расходи савезних органа, дотације самосталним установама и друштвеним организацијама, непривредне инвестиције и буџетска резерва) укупно износе Дин. 58.274,000.000.— што у односу на расходе који су били одобрени за исту сврху у 1961. години представља повећање од Дин. 4.508,387.000.— или више за 8,4%. Овај пораст, углавном, се односи на предвиђена средства за повећање плата службеника савезних органа, за њихово редовно унапређивање и за постављење нових службеника (Дин. 1.500,000.000.—), на материјалне расходе савезних органа (Динара 1.045,000.000.—) и на инвестиције (740,000.000.— динара).

У расходе другог дела спадају расходи народне одбране. У Предлогу буџета за 1962. годину предвиђено је за народну одбрану укупно 269.656,000.000.— Дин. што у односу на одобрена средства за 1961. годину чини повећање од Динара 21.953,000.000.— или више за 8,8%. Као база за планирање висине расхода за 1962. годину узет је ниво потреба и обавеза из 1961. године, с тим што је укључено и повећање плата у ЈНА у висини од 10% (са ефектом од Дин. 7.069,000.000.—).

Расходи трећег дела, у који су унети расходи који су од интереса за читаву друштвену заједницу, а нису непосредно везани за функције савезних државних органа, повећани су — у поређењу са истоврсним расходима одобреним у 1961. години — за Дин. 3.738,262.000.— или за 4,8%. Укупан обим ових расхода за општедруштвене потребе за 1962. годину износи Динара 80.851,000.000.— од чега на дотације народним републикама и Аутономној Косовско-Метохиској Области отпада 36.180,000.000.— дин. на инвалидске принадлежности ратних војних инвалида и за њихову здравствену заштиту Дин. 21.122,000.000.—, на расходе за потребе нуклеарне енергије Дин. 10.000,000.000.—, на дотацију Фонду за научни рад Дин. 3.000,000.000.—, а остатак од динара 10.549,000.000.— отпада на остале разне општедруштвене потребе.

Расходи четвртог дела обухватају расходе који су намењени привреди. Ту спадају средства за унапређивање појединих привредних области, средстава за регресе, премије и дотације привреди, затим средства за премирање извоза, као и средства за отплату унутрашњих и иностраних зајмова. За све ове сврхе предвиђено је у предлогу буџета за 1962. годину укупно Дин. 216.621,000.000.—, што у односу на 1961. годину представља повећање за Дин. 14.599,800.000.— или за 7,2%.

ПРИХОДИ САВЕЗНОГ БУЏЕТА

За 1962. годину предвиђају се извесне измене у систему расподеле друштвених средстава између политичкотериторијалних јединица. Проценат учешћа савезног буџета у заједничким буџетским приходима повећава се од 3%, колико је износио у 1960. и 1961. години, на 10% у 1962. години. Насупрот томе, проценат уступања пореза на промет вина и ракије народним одборима општина повећава се од досадашњих 20% на 50% за наредну годину.

Иако се услед тога знатно повећава износ савезног учешћа у заједничким приходима, то нема већег утицаја на измену структуре прихода савезног буџета, јер се у исто време осетно повећавају и остале врсте њихових прихода.

Укупно повећање прихода савезног буџета за 1962. у односу на процењено остварење за 1962. годину предвиђа се са 103.702 милиона динара или за 20%. То је у складу са предвиђеним повећањем расхода.

Приходи савезног буџета планирани за 1962. годину и остварени односно планирани за 1960. и 1961. годину износе:

	Износи у милионима дин.				Индекси		
	1960. остварено	1961. план	1961. процена остварења	1962. план	5:2	5:3	5:4
1	2	3	4	5	10	11	12
1. део: Учешће савезног буџета у заједничким приходима:							
1. Учешће савезног буџета у заједничким приходима — — — — — — — —	7.841	8.548	8.800	31.300	399	366	355
2. део: Посебни приходи савезног буџета:							
1. Порез на промет — — — — — — —	204.567	286.000	252.500	324.000	158	113	128
2. Део доприноса из дохотка привредних организација — — — — — — —	241.313	97.800	117.600	94.400	39	97	80
3. Део доприноса на ванредни приход привредних организација — — —	—	24.590	41.900	43.700	—	178	104
4. Царине — — — — — — — — —	39.096	130.000	93.700	124.000	317	95	132
5. Порез на промет вина и ракије — —	1.780	2.260	1.500	1.200	67	53	80
Свега	486.756	540.650	507.200	587.300	121	109	116
3. део: Приходи савезних органа и установа:							
1. Приходи савезних органа и установа	3.964	4.734	4.000	4.700	119	99	118
4. део: Остали буџетски приходи:							
1. Остали буџетски приходи — — —	2.413	1.466	1.700	2.102	87	143	124
Укупно:	**500.974**	**555.398**	**521.700**	**625.402**	**125**	**113**	**120**

I ДЕО — УЧЕШЋЕ САВЕЗНОГ БУЏЕТА У ЗАЈЕДНИЧКИМ ПРИХОДИМА

Учешће савезног буџета у појединим врстама заједничких прихода износи:

у милионима динара

Врста прихода	Износ				Индекс		
	1960. остварено	1961. план	1961. процена остварења	план 1962.	5:2	5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Допринос буџетима из личног дохотка радника — — — — — — — —	4.512	5.196	5.426	22.532	499	434	415
2. Порез на доходак — — — — — —	1.307	1.359	1.402	4.728	362	348	337
3. Општински прирез од пољопривреде — обавезни — — — — — — — —	730	819	742	2.470	338	302	333
4. Општински порез на промет — обавезни	615	640	717	3.050	496	477	425
5. Порез на промет приватника — — —	232	264	217	940	405	356	433
6. Порез на промет алкохолних пића —	67	60	90	—	—	—	—
7. Административне таксе — — — —	176	210	180	630	358	300	350
8. Камате на заједничке приходе — —	6	—	5	—	—	—	—
9. Земљарина — — — — — — — —	115	—	21	—	—	—	—
10. Допринос из фонда заједничке потрошње	81	—	—	—	—	—	—
Свега:	**7.841**	**8.548**	**8.800**	**34.350**	**438**	**402**	**390**

У финансијским билансима савезног друштвеног плана као приход савезног буџета од учешћа у заједничким приходима приказан је и износ од 31.300 милиона динара. Разлика од 34.350 милиона динара колико ово учешће укупно износи, тј. 3.050 милиона динара садржана је у укупном износу прихода од пореза на промет 324.000 милиона динара. Та разлика састоји се из учешћа у обавезном делу општинског пореза на промет од 2.700 милиона динара и у порезу на промет алкохолних пића од 350 милиона динара.

Као што је напред већ речено, главни узрок високог повећања учешћа савезног буџета у заједничким приходима долази од повишења стопе учешћа од досадашњих 3% на нових 10%. Свакако, известан утицај има и редовно свакогодишње повећање укупног износа заједничких прихода.

2. ДЕО — ПОСЕБНИ ПРИХОДИ САВЕЗНОГ БУЏЕТА

1. *Порез на промет* је далеко најважнији приход савезног буџета, јер он сам даје око половине укупних савезних буџетских прихода. Овај порез састоји се из више облика и то:

у милионима динара

Облик пореза на промет	Износ				Индекс		
	1960. остварено	1961. план	1961. процена остварења	1962. план	5:2	5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Из производње	171.981	206.900	179.990	235.000	137	114	131
2. Од увоза привредних организација	20.316	30.000	28.000	32.000	150	107	114
3. Од увоза осталих	2.806	5.000	4.000	5.200	185	104	130
4. Од зајмова и кредита	4.496	4.500	4.600	4.800	107	107	104
5. Од т. бр. 102 = опрема канцеларија	2.806	3.000	3.200	3.600	128	120	113
6. Од т. бр. 101 = набавка пут. аутомобила	1.399	1.300	1.750	2.100	150	162	120
7. Од државних органа и установа	338	300	600	800	237	267	133
8. Од увоза инвестиционе опреме	425	—	360	500	118	—	139
Свега:	**204.567**	**251.000**	**222.500**	**284.000**	**139**	**113**	**128**
9. Општи порез на промет							
а) из друштвене привреде	—	—	29.000	38.500	—	—	133
б) ван друштвене привреде	—	—	1.000	1.500	—	—	150
Свега:	**—**	**35.000**	**30.000**	**40.000**	**—**	**114**	**133**
УКУПНО:	**204.567**	**286.000**	**252.500**	**324.000**	**158**	**113**	**128**

Порез на промет из производње остварује се у овој години слабије од предвиђеног у годишњем буџету углавном из два разлога: 1) што је предвиђено повишење пореских стопа ступило на снагу са закашњењем за више од два месеца и 2) што су у току године прописана многа снижења и укидања пореских стопа. Међутим, за 1962. предвиђа се повећање овог прихода за око 55 милијарди дин. и то: делом због повећања обима производње и реализације за око 16%, делом услед повишења многих пореских стопа које је већ у припреми.

Предвиђено повећање порезе на промет од увоза (код привредних организација за 4,0 милијарди дин. и код осталих увозника за 1,2 милијарди дин.) такође је резултат једним делом очекиваног повећања пореских стопа и другим делом повећања обима увоза.

Општи порез на промет заведен је тек од 8 марта о.г. Да је овај порез био заведен од почетка године, остварење би било веће за око 5 милијарди дин. Стога се за идућу годину мора за тај износ предвидети повећање овог прихода. Остатак повећања од око 8 милијарди динара предвиђа се због очекиваног пораста реализације и то делом због повећања обима производње, а делом због пораста цена.

Код осталих облика пореза на промет предвиђено повећање за 1962. год. је у складу са сталним порастом ових прихода.

2. **Допринос из дохотка привредних организација и допринос на ванредни приход привредних организација** који се уносе у савезни буџет представљају само део од укупних износа ових доприноса. У савезни буџет се уноси само онај део ових доприноса који је потребан да се после урачунавања пореза на промет и других врста прихода покрију укупно предвиђени буџетски расходи.

За 1962. годину предвиђа се да ће допринос из дохотка привредних организација који припада федерацији износити укупно 168.900 милиона динара, док је за 1961. годину остварење оцењено са 190.200 милиона динара. Опадање овог доприноса у наредној години очекује се и поред тога што ће обим пословања стварно порасти, а стопа доприноса остати непромењена. То је стога што се за наредну годину предвиђа проширење давања олакшица извесним предузећима за плаћање ових доприноса.

Код доприноса на ванредни приход привредних организација предвиђа се да ће у наредној години бити остварено свега 78.000 милиона динара, док је остварење у овој години оцењено са 70.000 милиона динара. Релативно мало повећање овог прихода од свега 8.000 милиона динара предвиђа се стога што се очекују извесне корекције у начину обрачунавања овог доприноса.

Потреба савезног буџета у 1962. год. са средствима из доприноса из дохотка привредних организација и из доприноса на ванредни приход привредних организација износи 138.100 милиона динара. Како укупно предвиђени приходи за 1962. год. од ових доприноса износе свега 246.900 милиона динара, то је савезним друштвеним планом за 1962. стопа дела ових доприноса за савезни буџет одређена са 55,9%.

3. **Код царина** се очекује да ће у наредној години приход износити 124.000 милиона динара, што је за 30.300 милиона дин. или 32% више од процењеног остварења за ову годину. Такво повећање је одређено из више разлога: а) један део царина (на увоз готових производа на неке врсте репродукционог материјала) примењиван је само за део ове године, тј. од 15. марта 1961. док ће у 1962. бити примењиване током целе године, б) за наредну годину очекује се повећање царинских стопа за неке артикле и в) укупан увоз ће у наредној години такође бити већи него у овој.

4. Остварење **пореза на промет вина и ракије** увек је знатно ниже од износа који би требало да се оствари према стварној потрошњи тих пића. У 1961. години то остварење је још знатно слабије, јер народни одбори општина — који врше наплату овог прихода — нису довољно заинтересовани. Да би се општине више заложиле за наплату пореза на промет вина и ракије, предвиђено је да им се уместо досадашњих 20% уступи 50% од остваренот прихода.

ПРЕГ
ПРИХОДА И РАСХОДА ПО ПРЕДЛОГУ

ПРИХОДИ	Планирано за 1961.	Предлог за 1962.	Разлика + или —	Индекс
I Део — Учешће савезног буџета у заједничким приходима — — — — — — —	8,548.000	31,300.000	+22,752.000	366,2
II Део — Посебни приходи савезног буџета:				
1. Порез на промет — — — — — — — —	286,000.000	324,000.000	+38,000.000	113,3
2. Део доприноса из дохотка привредних организација — — — — — — — — —	97,800.000	94,400.000	— 3,400.000	96,5
3. Део доприноса на ванредне приходе привредних организација — — — — — —	24,590.000	43,700.000	+19,110.000	177,7
4. Царине — — — — — — — — — — —	130,000.000	124,000.000	— 6,000.000	95,4
5. Порез на промет вина и ракије — — —	2,260.000	1,200.000	— 1,060.000	53,1
III Део — Приходи савезних органа — — — —	4,734.000	4,700.000	— 34.000	99,3
IV Део — Остали приходи — — — — — —	1,466.000	2,102.000	+ 636.000	143,4
УКУПНО ПРИХОДИ	**555,398.000**	**625,402.000**	**+70,004.000**	**112,6**

Л Е Д
САВЕЗНОГ БУЏЕТА ЗА 1962. ГОДИНУ

(у хиљадама динара)

РАСХОДИ	Одобрено за 1961**	Предлог за 1962**	Разлика + или —	Индекс
I Део — Расходи савезних органа, установа и организација				
1. Расходи савезних органа:				
— лични расходи	18,296.522*	18,277.000	— 19.522	99,9
— материјални расходи	9,185.669*	10,231.000	+ 1,045.331	111,3
— средства за повећање плата, за унапређења и постављења нових службеника	—	1,500.000	+ 1,500.000	—
2. Средства за делатности самосталних установа	763.882	909.300	+ 145.418	119,0
3. Дотације:				
— самосталним установама	1,092.651	970.700	— 121.951	88,8
— друштвеним организацијама	2,336.140	2,000.000	— 336.140	85,6
4. Инвестиције:				
— нове инвестиције	8,670.524	9,411.000	+ 740.476	108,5
— ануитети по кредитима за стамбену изградњу	50.000	70.000	+ 20.000	140,0
5. Обавезе по буџету и буџетска резерва:				
— обавезе по буџету из ранијих година	2,200.000	1,500.000	— 700.000	68,1
— буџетска резерва	11,170.225	13,405.000	+ 2,234.775	120,0
Свега I Део	**53,765.613**	**58,274.000**	**+ 4,508.387**	**108,4**
II Део — Расходи Народне одбране	247,703.000	269,656.000	+21,953.000	108,8
Свега II Део	**247,703.000**	**269,656.000**	**+21,953.000**	**108,8**
III Део — Средства за општедруштвене потребе				
1. Дотације народним републикама и Аутономној Косовско-Метохијској Области	30,925.000	36,180.000	+ 5,255.000	117,0
2. Инвалидске принадлежности ратних војних инвалида са њиховом здравственом заштитом	20,800.000	21,122.000	+ 322.000	101,5
3. Средства за разне општедруштвене потребе	25,387.738	23,549.000	— 1,838.738	92,7
Свега III Део	**77,112.738**	**80,851.000**	**+ 3,738.262**	**104,8**
IV Део — Средства за посебне намене у привреди				
1. Регреси, премије и дотације	93,465.200	93,985.000	+ 519.800	100,6
2. Средства за унапређивање привредних области	10,800.000	13,500.000	+ 2,700.000	125,0
3. Накнаде за повластице у путничком саобраћају	11,000.000	6,200.000	— 4,800.000	56,4
4. Средства за премирање извоза	50,000.000	45,000.000	— 5,000.000	90,0
5. Дотације инвестиционим фондовима за инвестиције у туризму	2,711.000	3,236.000	+ 525.000	119,4
6. Обавезе:				
— обавезе по унутрашњим зајмовима	1,200.000	1,200.000	—	—
— обавезе по иностраним зајмовима и за национализовану инострану имовину	32,845.000	53,500.000	+20,655.000	162,9
Свега IV Део	**202,021.200**	**216,621.000**	**+14,599.800**	**107,2**
УКУПНО РАСХОДИ	**580,602.551**	**625,402.000**	**+44,799.449**	**107,7**

* Садржана су средства за републичка и среска јавна тужилаштва, која нису садржана у предлогу за 1962. годину.

** Расходи за 1961. садрже и средства накнадно дата из буџетске резерве и из привредних резерви.

ПРЕГЛЕД

РАСХОДА 1, 2 И 3 ДЕЛА САВЕЗНОГ БУЏЕТА ЗА 1962. ГОДИНУ

Раздео		Плате и додаци	Хонорари
	1. ДЕО — РАСХОДИ САВЕЗНИХ ОРГАНА, УСТАНОВА И ОРГАНИЗАЦИЈА		
1	Савезна народна скупштина	208,514.000	8,000.000
2	Кабинет Председника Републике	65,611.000	1,200.000
3	Савезно извршно веће		
	— Савезно извршно веће	335,652.000	7,000.000
	— Просветни савет Југославије	2,474.000	200.000
	— Комисија за верска питања	4,310.000	350.000
	— Управа зграда савезних државних органа	43,210.000	1,000.000
4	Државни секретаријат за иностране послове		
	— Секретаријат	685,150.000	7,400.000
	— Представништва у иностранству	4.260,700.000	—
5	Државни секретаријат за унутрашње послове	8.197,917.000	—
6	Државни секретаријат за послове финансија		
	— Секретаријат	198,423.000	3,587.000
	— Уред за заштиту југословенске имовине у иностранству	23,026.000	123.000
	— Комисија за национализацију	—	—
7	Државни секретаријат за послове робног промета		
	— Секретаријат	117,280.000	3,000.000
	— Дирекција за сировине	43,956.000	1,500.000
	— Дирекција за исхрану	30,459.000	300.000
	— Управа за мере и драгоцене метале	98,350.000	2,000.000
8	Комитет за спољну трговину		
	— Комитет	100,310.000	1,000.000
	— Југословенска слободна зона у Солуну	39,270.000	—
9	Секретаријат за законодавство и организацију	61,140.000	17,010.000
10	Секретаријат за опште привредне послове	59,190.000	1,000.000
11	Секретаријат за индустрију	71,150.000	15,000.000
12	Секретаријат за пољопривреду и шумарство	44,692.000	8,000.000
13	Секретаријат за саобраћај и везе		
	— Секретаријат	44,870.000	5,500.000
	— Управа поморства и речног саобраћаја	341,722.000	800.000
	— Управа цивилног ваздухопловства	179,887.000	5,500.000
	— Савезна управа за путеве	11,524.000	150.000
	— Управа за радио-саобраћај	10,547.000	1,000.000
14	Секретаријат за рад	51,104.000	6,000.000
15	Секретаријат за просвету и културу	66,174.000	9,000.000
16	Секретаријат за народно здравље		
	— Секретаријат	37,200.000	5,000.000
	— Управа за фармацеутску службу и медицинско снабдевање	5,842.000	2,500.000
17	Секретаријат за социјалну политику и комунална питања	43,800.000	2,000.000
18	Секретаријат за правосудне послове	18,278.000	800.000
19	Секретаријат за информације	50,530.000	5,500.000
20	Секретаријат за општу управу	51,460.000	4,500.000
21	Савезни врховни суд	86,335.000	400.000
22	Врховни привредни суд	35,924.000	1,700.000
23	Савезно јавно тужилаштво	54,430.000	85.000
24	Савезно јавно правобранилаштво	23,970.000	400.000
25	Управа царина	924,500.000	8,000.000
26	Савезна геодетска управа	23,950.00	2,500.000
27	Завод за техничку помоћ	32,313.000	300.000
28	Управа за патенте	28,600.000	2,060.000
29	Савезна управа за послове ветеринарства	30,609.000	1,500.000
30	Савезна управа за заштиту биља	20,881.000	1,000.000
31	Савезни завод за привредно планирање	144,170.000	5,000.000
32	Савезни завод за статистику	257,263 000	2,460.000
33	Завод за јавну управу	23,270.000	6,000.000
34	Савезни хидрометеоролошки завод	83,705.000	2,500.000
35	Савезни завод за фотограметрију	179,185.000	400.000
36	Савезни завод за проучавање школских и просветних питања	29,776.000	10,500.000
37	Завод за геомагнетска мерења	10,793.000	100.000
38	Савезни завод за урбанизам, комунална и стамбена питања	13,794.000	1,800.000
39	Савезни завод за физичку културу	27,049.000	2,020.000

Накнада за прековремени рад	Свега лични расходи	Свега материјални расходи	Остали расходи	Свега
3,400.000	219,914.000	258,000.000	—	477,914.000
2,000.000	68,811.000	147,350.000	—	216,161.000
5,000.000	347,652.000	747,500.000	—	1.095,152.000
—	2,674.000	687.000	—	3,361.000
340.000	5,000.000	12,800.000	—	17,800.000
—	44,210.000	139,600.000	—	183,810.000
16,500.000	709,050.00	937,800.000	—	1.646,850.000
—	4.260,700.000	2.581,700.000	—	6.842,400.000
—	8.197,917.000	1.558,455.000	—	9.756,372.000
5,603.000	207,613.000	20,752.000	—	228,365.000
86.000	23,235.000	6,487.000	—	29,722.000
—	—	1,000.000	—	1,000.000
1,000.000	121,280.000	85,100.000	—	206,380.000
1,000.000	46,456.000	15,800.000	—	62,256.000
200.000	30,959.000	7,800.000	—	38,759.000
300.000	100,650.000	62,600.000	—	163,250.000
500.000	101,810.000	37,150.000	—	138,960.000
—	39,270.000	6,270.000	—	45,540.000
340.000	78,490.000	6,064.000	—	84,554.000
600.000	60,790.000	3,800.000	—	64,590.000
1,000.000	87,150.000	13,300.000	—	100,450.000
600.000	53,292.000	50,383.000	—	103,675.000
200.000	50,570.000	31,757.000	—	82,327.000
5,000.000	347,522.000	262,688.000	—	610,210.000
37,000.000	222,387.000	230,320.000	—	452,707.000
50.000	11,724.000	2,623.000	—	14,347.000
100.000	11,647.000	4,170.000	—	15,817.000
500.000	57,604.000	54,401.000	—	112,005.000
380.000	75,554.000	267,800.000	—	343,354.000
300.000	42,500.000	160,500.000	—	203,000.000
—	8,342.000	2,300.000	—	10,642.000
200.000	46,000.000	8,800.000	—	54,800.000
120.000	19,198.000	1,100.000	—	20,298.000
400.000	56,430.000	198,700.000	—	255,130.000
170.000	56,130.00	5,600.000	—	61,730.000
300.000	87,035.000	18,410.000	—	105,445.000
50.000	37,674.000	5,000.000	—	42,674.000
85.000	54,600.000	11,450.000	—	66,050.000
100.000	24,470.000	11,900.000	—	36,370.000
4,000.000	936,500.000	314,630.000	—	1.251,130.000
150.000	26,600.000	30.875.000	—	57,475.000
340.000	32,953.000	291,060.000	—	324,013.000
850.000	31,510.000	14,440.000	—	45,950.000
150.000	32,259.000	12,891.000	—	45,150.000
100.000	21,981.000	14,895.000	—	36,876.000
2,200.000	151,370.000	25,490.000	—	176,860.000
16,000.000	275,723.000	703,185.000	—	978,908.000
200.000	29,470.000	17,065.000	—	46,535.000
11,500.000	97,705.000	114,200.000	—	211,905.000
5,000.000	184,585.000	129,662.000	—	314,247.000
500.000	49,776.000	22,100.000	—	62,876.000
250.000	11,143.000	10,816.000	—	21,959.000
200.000	15,794.000	9,200.000	—	24,994.000
210.000	29,279.000	25,800.000	—	55,079.000

Раздео		Плате и додаци	Хонорари
40	Савезни геолошки завод	32,672.000	3,500.000
41	Југословенски завод за стандардизацију	28,270.000	9,000.000
42	Савезна комисија за нуклеарну енергију	47,015.000	14,000.000
43	Комисија за службеничке послове	—	1,700.000
44	Савезна комисија за водопривреду	21,115.000	900.000
45	Савезна комисија за преглед филмова	3,153.000	6,170.000
46	Савезна комисија за физичку културу	2,350.000	750.000
47	Савезни санитарни инспекторат	24,007.000	3,000.000
48	Југословенски регистар бродова		
	— Регистар бродова	22,950.000	500.000
	— Главни уред за унутрашњу пловидбу	4,642.000	—
49	Савезни савет за научни рад		
	— Савезни савет за научни рад	29,175.000	12,000.000
	— Савезни фонд за научни рад	11,800.000	6,000.000
50	Савезни институт за заштиту споменика културе	19,853.000	1,800.000
51	Државна архива ФНРЈ	26,350.000	500.000
52	Музеј Николе Тесле	4,100.000	—
53	Средства за повећање плата, за унапређење и постављења нових службеника	—	—
54	Средства за делатности самосталних установа која се користе на основу уговора	—	—
55	Дотације самосталним установама	—	—
56	Дотације друштвеним организацијама	—	—
57	Инвестиције	—	—
58	Ануитети по кредитима за стамбену изградњу	—	—
59	Обавезе по буџету и буџетска резерва	—	—
	Свега 1. део	**17.911,691.000**	**234,465.000**
	2. ДЕО — РАСХОДИ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ		
1	Државни секретаријат за послове народне одбране	—	—
	Свега 2. део	—	—
	3. ДЕО — СРЕДСТВА ЗА ОПШТЕДРУШТВЕНЕ ПОТРЕБЕ		
1	Средства за потребе нуклеарне енергије	—	—
2	Дотација фонду за научни рад	—	—
3	Дотација Савезном друштвеном фонду за школство	—	—
4	Средства за културну сарадњу са иностранством	—	—
5	Средства за посебне информативне ТВ емисије	—	—
6	Средства за публицистичко-информативну делатност за иностранство	—	—
7	Средства за учешће федерације у трошковима мањинских радио-станица	—	—
8	Средства за учешће федерације у трошковима културно-просветних делатности националних мањина	—	—
9	Средства за туристичку пропаганду у земљи и иностранству	—	—
10	Средства за техничку помоћ	—	—
11	Накнаде носиоцима Партизанске споменице и других одликовања	—	—
12	Примања ратних војних инвалида и њихова здравствена заштита	—	—
13	Средства за искорењивање маларије, за истраживачки рад на рехабилитацији инвалида и за друге потребе здравствене заштите	—	—
14	Средства за заштиту споменика културе	—	—
15	Средства за безбедност пловидбе у поморском и речном саобраћају	—	—
16	Југословенском црвеном крсту — средства за транспорт прехрамбених артикала	—	—
17	Средства за израду техничких прописа у индустрији и грађевинарству	—	—
18	Средства за обавезе по програму УНИЦЕФ-а	—	—
19	Средства за учешће федерације у изградњи универзитета	—	—
20	Дотације народним републикама и Аутономној Косовско-Метохијској Области	—	—
21	Накнада за национализовану имовину у земљи	—	—
	Свега 3. део	—	—
	УКУПНО 1, 2. и 3. ДЕО	**17.911,691.000**	**234,465.000**

Накнада за прековремени рад	Свега лични расходи	Свега материјални расходи	Остали расходи	Свега
1,400.000	37,572.000	40,666.000	—	78,238.000
1,500.000	38,770.000	34,370 000	—	73,140.000
500.000	61,515.000	278,000.000	—	339,515.000
—	1,700.000	—	—	1,700.000
300.000	22,315.000	6,238.000	—	28,533 000
170.000	9,493.000	2,500.000	—	11,993.000
—	3,100.000	37,000.000	—	40,100 000
—	27,007.000	6,400.000	—	33,407.000
500.000	23,950.000	11,900 000	—	35,850.000
—	4,642.000	2,800.000	—	7,442.000
500.000	41,675.000	52,700.000	—	94,375 000
300 000	18,100.000	10,300.000	—	28,400 000
300.000	21,953.000	11,100.000	—	33,053.000
300.000	27,150.000	18,800.000	—	45,950.000
—	4,100.000	4,000.000	—	8,100.000
—	—	—	1.500,000.000	1.500,000.000
—	—	—	909,300.000	909,300.000
—	—	—	970,700.000	970,700.000
—	—	—	2 000,000.000	2.000,000.000
—	—	—	9.411,000.000	9.411,000.000
—	—	—	70,000.000	70,000.000
—	—	—	14 905,000.000	14.905,000.000
130,844.000	**18.277,000.000**	**10.231,000.000**	**29.766,000.000**	**58.274,000.000**
—	—	—	269.656,000.000	269.656,000.000
—	—	—	**269.656,000.000**	**269.656,000.000**
—	—		10.000,000.000	10.000,000.000
—	—	—	3.000,000.000	3.000,000.000
—	—	—	800,000.000	800,000.000
—	—	—	470,000.000	470,000.000
—	—	—	200,000.000	200,000.000
—	—	—	1.052,000.000	1.052,000.000
—	—	—	200,000.000	200,000.000
—	—	—	380,000.000	380,000.000
—	—	—	365,400.000	365,400.000
—	—	—	1.000,000.000	1.000,000.000
—	—	—	955,300.000	955,300.000
—	—	—	21.122,000 000	21.122,000.000
—	—	—	211,300.000	211,300.000
—	—	—	65,000.000	65,000.000
—	—	—	160,000.000	160,000.000
—	—	—	1.000,000.000	1.000,000.000
—	—	—	100,000.000	100,000.000
—	—	—	10,000.000	10,000.000
—	—	—	3.500,000,000	3.500,000.000
—	—	—	36.180,000.000	36.180,000.000
—	—	—	80,000.000	80,000.000
—	—	—	**80.851,000 000**	**80.851,000.000**
130.844.000	**18.277,000.000**	**10.231,000.000**	**380.273,000.000**	**408.781,000.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		1 РАЗДЕО — САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА		
		Лични расходи		
1—1		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	208,514.000	
	2	Хонорари — — — — — —	8,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	3,400.000	219,914.000
		Материјални расходи		
1—2		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	74,400.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	4,000.000	
	3	Допуна инвентара — — —	9,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавање превозних средстава	38,000.000	125,400.000
1—3		Функционални расходи		
	1	Дневнице и паушали народним посланицима — — — — —	100,000.000	
	2	Трошкови парламентарних делегација — — — — — —	28,000.000	
	3	Чланарина за интерпарламентарну унију — — — —	1,600.000	
	4	Трошкови репрезентације — —	3,000.000	132,600.000
		УКУПНО 1 РАЗДЕО		**477,914.000**
		2 РАЗДЕО — КАБИНЕТ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ		
		Глава 1 — Кабинет		
		Лични расходи		
1—4		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	59,151.000	
	2	Хонорари — — — — — —	1,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	1,500.000	61,651.000
		Материјални расходи		
1—5		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	33,700.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	600.000	
	3	Допуна инвентара — — —	6,800.000	41,100.000
1—6		Функционални расходи		
	1	Разне помоћи — — — — —		48,000.000
		Свега Гл. 1		**150.751.000**
		Глава 2 — Канцеларија ордена		
		Лични расходи		
1—7		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	6,460.000	
	2	Хонорари — — — — — —	200.000	
	3	Накнада за прековремени рад	500.000	7,160.000
		Материјални расходи		
1—8		Оперативни расходи		
	2	Путни и селидбени трошкови		250.000
1—9		Функционални расходи		
	1	Трошкови израде ордена — —		58,000.000
		Свега Гл. 2		**65,410.000**
		УКУПНО 2 РАЗДЕО		**216,161.000**
		3 РАЗДЕО — САВЕЗНО ИЗВРШНО ВЕЋЕ		
		Глава 1 — Савезно извршно веће		
		Лични расходи		
1—10		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	335,652.000	
	2	Хонорари — — — — — —	7,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	5,000.000	347,652.000
		Материјални расходи		
1—11		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	360,000.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	60,000.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	46,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	130,000.000	596,000.000
1—12		Функционални расходи		
	1	Трошкови пријема и репрезентације — — — — — — —		151,500.000
		Свега Гл. 1		**1.095,152.000**
		Глава 2 — Просветни савет Југославије		
		Лични расходи		
1—13		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	2,474.000	
	2	Хонорари — — — — —	200.000	2,674.000
		Материјални расходи		
1—14		Оперативни расходи		
	2	Путни и селидбени трошкови —	500.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	187.000	687.000
		Свега Гл. 2		**3,361.000**
		Глава 3 — Комисија за верска питања		
		Лични расходи		
1—15		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	4,310.000	
	2	Хонорари — — — — — —	350.000	
	3	Накнада за прековремени рад	340.000	5,000.000
		Материјални расходи		
1—16		Оперативни расходи		
	2	Путни и селидбени трошкови	6,500.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	300.000	6,800.000
1—17		Функционални расходи		
	1	Трошкови пријема и репрезентације — — — — — — —		6,000.000
		Свега Гл. 3		**17,800.000**
		Глава 4 — Управа зграда савезних државних органа		
		Лични расходи		
1—18		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	43,210.000	
	2	Хонорари — — — — — —	1,000.000	44,210.000
		Материјални расходи		
1—19		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	4,200.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	300.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	1,200.000	5,700.000
1—20		Функционални расходи		
	1	Трошкови одржавања зграда, других објеката и инвентара —		133,900.000
		Свега Гл. 4		**183,810.000**
		УКУПНО 3 РАЗДЕО		**1.300,123.000**
		4 РАЗДЕО — ДРЖАВНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИНОСТРАНЕ ПОСЛОВЕ		
		Глава 1 — Секретаријат		
		Лични расходи		
1—21		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	685,150.000	
	2	Хонорари — — — — — —	7,400.000	
	3	Накнада за прековремени рад	16,500.000	709,050.000
		Материјални расходи		
1—22		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	312,000.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	14,600.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	14,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	26,000.000	366,600.000
1—23		Функционални расходи		
	1	Трошкови наших делегација на међународним састанцима и конференцијама — — — —	138,000.000	
	2	Чланарине међународним организацијама — — — —	257,400.000	

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
	3	Трошкови међународних уговора	10,000.000	
	4	Трошкови разграничења са суседним земљама — — — —	11,000.000	
	5	Трошкови конзуларне службе	29,500.000	
	6	Трошкови учења страних језика	15,400.000	
	7	Трошкови одржавања радиовезе — — — — — — —	37,900.000	
	8	Трошкови привременог смештаја службеника — — — —	72,000.000	571,200.000
		Свега Гл. 1		**1.646,850.000**
		Глава 2 — Представништва у иностранству		
		Лични расходи		
1—24		Плате и додаци са доприносима		4.260,700.000
		Материјални расходи		
1—25		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови и одржавање превозних средстава — —	1.570,000.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	418,500.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	60,000.0000	2.048,500.000
1—26		Функционални расходи		
	1	Трошкови пропагандне делатности — — — — — — —	148,200.000	
	2	Разни трошкови (пријеми и репрезентације) — — — — —	385,000.000	533,200.000
		Свега Гл. 2		**6.842,400.000**
		УКУПНО 4 РАЗДЕО		**8.489,250.000**
		5 РАЗДЕО — ДРЖАВНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УНУТРАШЊЕ ПОСЛОВЕ		
		Глава 1 — Секретаријат		
		Лични расходи		
1—27		Плате и додаци са доприносима		1.436,157.000
		Материјални расходи		
1—28		Оперативни расходи — — —	198,830.000	
1—29		Функционални расходи — —	725,311.000	
		Свега Гл. 1		**2.360,298.000**
		Глава 2 — Државни секретаријати за унутрашње послове народних република		
		Лични расходи		
1—30		Плате и додаци са доприносима		5.626,972.000
		Материјални расходи		
1—31		Функционални расходи — —		149,620.000
		Свега Гл. 2		**5.776,592.000**
		Глава 3 — Пограничка повереништва		
		Лични расходи		
1—32		Плате и додаци са доприносима		341,073.000
		Материјални расходи		
1—33		Оперативни расходи — — —	89,801.000	
1—34		Функционални расходи — —	3,610.000	
		Свега Гл. 3		**434,484.000**
		Глава 4 — Батаљон Народне милиције, Београд		
		Лични расходи		
1—35		Плате и додаци са доприносима		533,898.000
		Материјални расходи		
1—36		Оперативни расходи — — —	42,395.000	
1—37		Функционални расходи — —	94,948.000	
		Свега Гл. 4		**671,241.000**
		Глава 5 — Виша управна школа за унутрашње послове, Београд		
		Лични расходи		
1—38		Плате и додаци са доприносима		77,878.000
		Материјални расходи		
1—39		Оперативни расходи — — —		11,743.000
1—40		Функционални расходи — —		800.000
		Свега Гл. 5		**90,421.000**
		Глава 6 — Школа за подофицире Народне милиције, Сремска Каменица		
		Лични расходи		
1—41		Плате и додаци са доприносима		52,764.000
		Материјални расходи		
1—42		Оперативни расходи — — —		14,747.000
1—43		Функционални расходи — —		6,083.000
		Свега Гл. 6		**73,594.000**
		Глава 7 — Школа цивилне заштите, Батајница		
		Лични расходи		
1—44		Плате и додаци са доприносима		23,324.000
		Материјални расходи		
1—45		Оперативни расходи — — —		8,115.000
1—46		Функционални расходи — —		3,500.000
		Свега Гл. 7		**34,939.000**
		Глава 8 — Казнено-поправни дом, Раб		
		Лични расходи		
1—47		Плате и додаци са доприносима		105,851.000
		Материјални расходи		
1—48		Оперативни расходи — — —		85,752.000
1—49		Функционални расходи — —		123,200.000
		Свега Гл. 8		**314,803.000**
		УКУПНО 5 РАЗДЕО		**9.756,372.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		6 РАЗДЕО — ДРЖАВНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОСЛОВЕ ФИНАНСИЈА		
		Глава 1 — Секретаријат		
		Лични расходи		
1—50		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	198,423.000	
	2	Хонорари — — — — — —	3,587.000	
	3	Накнада за прековремени рад	5,603.000	207,613.000
		Материјални расходи		
1—51		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	6,000.000	
	2	Путни и селидбени трошкови —	12,500.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	1,500.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	752.000	20,752.000
		Свега Гл. 1		**228,365.000**
		Глава 2 — Уред за заштиту југословенске имовине у иностранству		
		Лични расходи		
1—52		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	23,026.000	
	2	Хонорари — — — — — —	123.000	
	3	Накнада за прековремени рад	86.000	23,235.000
		Материјални расходи		
1—53		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	3,230.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	957.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	300.000	4,487.000
1—54		Функционални расходи		
	1	Трошкови прегледа живо експемената — — — — — —		2,000.000
		Свега Гл. 2		**29,722.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Глава 3 — Комисија за национализацију		
		Материјални расходи		
1—55		Оперативни расходи		
	2	Путни и селидбени трошкови —		1,000.000
		Свега Гл. 3		**1,000.000**
		УКУПНО 6 РАЗДЕО		**259,087.000**
		7 РАЗДЕО — ДРЖАВНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОСЛОВЕ РОБНОГ ПРОМЕТА		
		Глава 1 — Секретаријат		
		Лични расходи		
1—56		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	117,280.000	
	2	Хонорари — — — — — —	3,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	1,000.000	121,280.000
		Материјални расходи		
1—57		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	45,400.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	21,700.000	
	3	Допуна инвентара — — —	6,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	6,500.000	79,600.000
1—58		Функционални расходи		
	1	Штампање приручника — —	3,500.000	
	2	Трошкови утврђивања квалитета робе — — — — — —	2,000.000	5,500.000
		Свега Гл. 1		**206,380.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Материјални расходи		
1—64		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	36,000.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	14,000.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	4,800.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	3,800.000	58,600.000
1—65		Функционални расходи		
	1	Штампање билтена — — —	500.000	
	2	Чланарина међународним организацијама — — — — —	3,500.000	4,000.000
		Свега Гл. 4		**163,250.000**
		УКУПНО 7 РАЗДЕО		**470,645.000**
		8 РАЗДЕО — КОМИТЕТ ЗА СПОЉНУ ТРГОВИНУ		
		Глава 1 — Комитет		
		Лични расходи		
1—66		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	100,310.000	
	2	Хонорари — — — — —	1,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	500.000	101,810.000
		Материјални расходи		
1—67		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	16,950.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	6,750.000	
	3	Допуна инвентара — — —	1,500.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	2,200.000	27,400.000
1—68		Функционални расходи		
	1	Курсеви страних језика — —	350.000	
	2	Трошкови боравка иностраних гостију — — — — — —	3,120.000	

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Глава 2 — Дирекција за сировине		
		Лични расходи		
1—59		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	43,956.000	
	2	Хонорари — — — — — —	1,500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	1,000.000	46,456.000
		Материјални расходи		
1—60		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	6,000.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	7,000.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	800.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава	2,000.000	15,800.000
		Свега Гл. 2		**62,256.000**
		Глава 3 — Дирекција за исхрану		
		Лични расходи		
1—61		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	30,459.000	
	2	Хонорари — — — — — —	300.000	
	3	Накнада за прековремени рад	200.000	30,959.000
		Материјални расходи		
1—62		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	3,200.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	1,600.000	
	3	Допуна инвентара — — —	2,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	1,000.000	7,800.000
		Свега Гл. 3		**38,759.000**
		Глава 4 — Управа за мере и драгоцене метале		
		Лични расходи		
1—63		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	98,350.000	
	2	Хонорари — — — — — —	2,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	300.000	100,650.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
	3	Чланарина међународним организацијама — — — — —	6,280.000	9,750.000
		Свега Гл. 1		**138,960.000**
		Глава 2 — Југословенска слободна зона у Солуну		
		Лични расходи		
1—69		Плате и додаци са доприносима		39,270.000
		Материјални расходи		
1—70		Оперативни расходи — — —		6,270.000
		Свега Гл. 2		**45,540.000**
		УКУПНО 8 РАЗДЕО		**184,500.000**
		9 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО И ОРГАНИЗАЦИЈУ		
		Лични расходи		
1—71		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	61,140.000	
	2	Хонорари — — — — — —	17,010.000	
	3	Накнада за прековремени рад	340.000	78,490.000
		Материјални расходи		
1—72		Оперативни расходи		
	2	Путни и селидбени трошкови	5,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	1,064.000	6,064.000
		УКУПНО 9 РАЗДЕО		**84,554.000**
		10 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОПШТЕ ПРИВРЕДНЕ ПОСЛОВЕ		
		Лични расходи		
1—73		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	59,190.000	
	2	Хонорари — — — — — —	1,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	600.000	60,790.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Материјални расходи		
1—74		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	1,500.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	1,500.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	800.000	3,800.000
		УКУПНО 10 РАЗДЕО		**64,590.000**
		11 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИНДУСТРИЈУ		
		Лични расходи		
1—75		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	71,150.000	
	2	Хонорари — — — — — —	15,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	1,000.000	87,150.000
		Материјални расходи		
1—76		Оперативни расходи		
	2	Путни и селидбени трошкови	10,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	1,200.000	11,200.000
1—77		Функционални расходи		
	1	Чланарина међународним организацијама — — — — —		2,100.000
		УКУПНО 11 РАЗДЕО		**100,450.000**
		12 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО		
		Лични расходи		
1—78		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	44,692.000	
	2	Хонорари — — — — — —	8,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	600.000	53,292.000
		Материјални расходи		
1—79		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	1,450.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	11,500.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	1,103.000	14,053.000
1—80		Функционални расходи		
	1	Чланарина међународним организацијама — — — — —	33,330.000	
	2	Трошкови састанка чланова организације ФАО — — — —	3,000.000	36,330.000
		УКУПНО 12 РАЗДЕО		**103,675.000**
		13 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА САОБРАЋАЈ И ВЕЗЕ		
		Глава 1 — Секретаријат за саобраћај и везе		
		Лични расходи		
1—81		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	44,870.000	
	2	Хонорари — — — — —	5,500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	200.000	50,570.000
		Материјални расходи		
1—82		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	200.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	5,624.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава	1,525.000	7,349.000
1—83		Функционални расходи		
	1	Чланарина међународним организацијама — — — — —		24,408.000
		Свега Гл. 1		**82,327.000**
		Глава 2 — Управа поморства и речног саобраћаја		
		Лични расходи		
1—84		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	341,722.000	
	2	Хонорари — — — — — —	800.000	
	3	Накнада за прековремени рад	5,000.000	347,522.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Материјални расходи		
1—85		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	64,200.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	16,000.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	1,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	3,000.000	84,200.000
1—86		Фунционални расходи		
	1	Одржавање објеката безбедности, пловидбе, поморске расвете, наутичке службе и радио-везе — — — — — —	175,700.000	
	2	Чланарина међународним организацијама — — — — —	2,788.000	178,488.000
		Свега Гл. 2		**610,210.000**
		Глава 3 — Управа цивилног ваздухопловства		
		Лични расходи		
1—87		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	179.887.000	
	2	Хонорари — — — — — —	5,500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	37,000.000	222,387.000
		Материјални расходи		
1—88		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	145,790.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	15,466.000	
	3	Допуна инвентара — — —	1,300.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	13.593.000	176,149.000
1—89		Функционални расходи		
	1	Чланарина међународним организацијама — — — — —	12,171.000	
	2	Трошкови одржавања семинара	10,000.000	
	3	Трошкови одржавања грађевинских објеката и радио-уређаја — — — — — — —	32,000.000	54,171.000
		Свега Гл. 3		**452,707.000**
		Глава 4 — Савезна управа за путеве		
		Лични расходи		
1—90		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	11,524.000	
	2	Хонорари — — — — — —	150.000	
	3	Накнада за прековремени рад	50.000	11,724.000
		Материјални расходи		
1—91		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	50.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	2,400.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	150.000	2,600.000
1—92		Функционални расходи		
	1	Чланарина међународним организацијама — — — — —		23.000
		Свега Гл. 4		**14,347.000**
		Глава 5 — Управа за радио-саобраћај		
		Лични расходи		
1—93		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	10,547.000	
	2	Хонорари — — — — — —	1,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	100.000	11,647.000
		Материјални расходи		
1—94		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	1,300.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	1,530.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	640.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	700.000	4,170.000
		Свега Гл. 5		**15,817.000**
		УКУПНО 13 РАЗДЕО		**1.175,408.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		14 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА РАД		
		Лични расходи		
1—95		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	51,104.000	
	2	Хонорари — — — — — —	6,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	500.000	57,604.000
		Материјални расходи		
1—96		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	610.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	8,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	800.000	9,410.000
1—97		Функциони расходи		
	1	Трошкови штампања билтена	1,200.000	
	2	Чланарина међународним организацијама — — — — —	33,391.000	
	3	Трошкови боравка страних стручњака — — — — —	400.000	
	4	За делатности Центра за образовање руководних кадрова у привреди — — — — — —	10,000.000	44,991.000
		УКУПНО 14 РАЗДЕО		**112,005.000**
		15 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРОСВЕТУ И КУЛТУРУ		
		Лични расходи		
1—98		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	66,174.000	
	2	Хонорари — — — — — —	9,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	380.000	75,554.000
		Материјални расходи		
1—99		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	400.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	37,200.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	300.000	37,900.000
1—100		Функционални расходи		
	1	Трошкови семинара — — —	11,000.000	
	2	Трошкови штампања билтена	6,600.000	
	3	Откуп уметничких дела — —	10,000.000	
	4	Трошкови боравка страних гостију — — — — — — —	4,500.000	
	5	Трошкови Југословенске националне комисије за УНЕСКО —	5,500.000	
	6	Котизације — — — — —	43,600.000	
	7	Помоћ лицима која се налазе на студијама и специјализацији	20,700.000	
	8	Дотација фонду за унапређење ликовне уметности „Моша Пијаде" — — — — — — —	20,000.000	
	9	Помоћ за организовање наставе трећег степена (постдипломске студије) — — — — — —	15,000.000	
	10	Дотација Дубровачким летњим играма — — — — — —	30,000.000	
	11	Додатна средства за опште југословенске културне и просветне манифестације — —	54,000.000	229,900.000
		УКУПНО 15 РАЗДЕО		**343,354.000**
		16 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА НАРОДНО ЗДРАВЉЕ		
		Глава 1 — Секретаријат за народно здравље		
		Лични расходи		
1—101		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	37,200.000	
	2	Хонорари — — — — — —	5,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	300.000	42,500.000
		Материјални расходи		
1—102		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	1,500.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	16,400.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	1,500.000	19,400.000
1—103		Функционални расходи		
	1	Трошкови унапређења службе трансфузије крви — — — —	5,000.000	
	2	Допринос УНИЦЕФ-у — — —	60,000.000	
	3	Чланарина међународним организацијама — — — — — —	54.400.000	
	4	Трошкови боравка страних стручњака — — — — —	9,000.000	
	5	Трошкови здравствене превентивне службе на граници —	9,500.000	
	6	Трошкови испитивања примене изотопа у медицини — — —	1,200.000	
	7	Трошкови семинара у организацији светске здравствене службе — — — — — — —	2,000.000	141,100.000
		Свега Гл. 1		203,000.000
		Глава 2 — Управа за фармацеутску службу и медицинско снабдевање		
		Лични расходи		
1—104		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	5,842.000	
	2	Хонорари — — — — — —	2,500.000	8,342.000
		Материјални расходи		
1—105		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	300.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	400.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава	100.000	800.000
1—106		Функционални расходи		
	1	Трошкови измене државне фармакопеје — — — — — —		1,500.000
		Свега Гл. 2		10,642.000
		УКУПНО 16 РАЗДЕО		**213,642.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		17 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СОЦИЈАЛНУ ПОЛИТИКУ И КОМУНАЛНА ПИТАЊА		
		Лични расходи		
1—107		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	43,800.000	
	2	Хонорари — — — — — —	2,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	200.000	46,000.000
		Материјални расходи		
1—108		Оперативни расходи		
	2	Путни и селидбени трошкови	2,500.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	800.000	3,300.000
1—109		Функционални расходи		
	1	Трошкови израде билтена —	1,000.000	
	2	Трошкови репатрираних лица	2,000.000	
	3	Трошкови сарадње са одговарајућим иностраним институцијама — — — — — — —	2,500.000	5,500.000
		УКУПНО 17 РАЗДЕО		**54,800.000**
		18 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРАВОСУДНЕ ПОСЛОВЕ		
		Лични расходи		
1—110		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	18,278.000	
	2	Хонорари — — — — — —	800.000	
	3	Накнада за прековремени рад	120.000	19,198.000
		Материјални расходи		
1—111		Оперативни расходи		
	2	Путни и селидбени трошкови	800.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	300.000	1,100.000
		УКУПНО 18 РАЗДЕО		**20,298.000**
		19 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ		
		Лични расходи		
1—112		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	50,530.000	
	2	Хонорари — — — — — —	5,500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	400.000	56,430.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Материјални расходи		
1—113		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	12.000.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	7,300.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	1,900.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	6,000.000	27,200.000
1—114		Функционални расходи		
	1	Трошкови пропагандне делатности путем филма — — —	78,000.000	
	2	Откуп информативно-пропагандног материјала — — —	15,000.000	
	3	Набавка иностраних издања о Југославији — — — — —	2,500.000	
	4	Накнада трошкова за пласман наше штампе у иностранству	8,600.000	
	5	Трошкови информативно-пропагандних изложби — — —	10,500.000	
	6	Издавачка делатност — — —	17,000.000	
	7	Трошкови пријема страних гостију — — — — — — —	20,000.000	
	8	Стручно усавршавање преводилаца — — — — — — —	5,000.000	
	9	Трошкови телепринтерске службе — — — — — — —	8,900.000	
	10	За задатке који се врше преко Института за новинарство —	6,000.000	171,500.000
		УКУПНО 19 РАЗДЕО		**255,130.000**
		20 РАЗДЕО — СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ОПШТУ УПРАВУ		
		Лични расходи		
1—115		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	51,460.000	
	2	Хонорари — — — — — —	4,500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	170.000	56.130.000
		Материјални расходи		
1—116		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	2,000.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	1,600.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавање превозних средстава —	500.000	4,100.000
1—117		Функционални расходи		
	1	Трошкови одржавања стручних семинара — — — — — —		1,500.000
		УКУПНО 20 РАЗДЕО		**61,730.000**
		21 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ВРХОВНИ СУД		
		Лични расходи		
1—118		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	86,335.000	
	2	Хонорари — — — — — —	400.000	
	3	Накнада за прековремени рад	300.000	87,035.000
		Материјални расходи		
1—119		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	9,310.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	2,000.000	
	3	Допуна инвентара — — —	3,500.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	2,600.000	17,410.000
1—120		Функционални расходи		
	1	Трошкови штампања регистра судских одлука — — — —		1,000.000
		УКУПНО 21 РАЗДЕО		**105,445.000**
		22 РАЗДЕО — ВРХОВНИ ПРИВРЕНИ СУД		
		Лични расходи		
1—121		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	35,924.000	
	2	Хонорари — — — — — —	1,700.000	
	3	Накнада за прековремени рад	50.000	37,674.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Материјални расходи		
1—122		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	2,500.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	800.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	1,300.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	400.000	5,000.000
		УКУПНО 22 РАЗДЕО		**42,674.000**
		23 РАЗДЕО — САВЕЗНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО		
		Лични расходи		
1—123		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	54,430.000	
	2	Хонорари — — — — — —	85.000	
	3	Накнада за прековремени рад	85.000	54,600.000
		Материјални расходи		
1—124		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	6,550.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	1,000.000	
	3	Допуна инвентара — — —	3,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	900.000	11,450.000
		УКУПНО 23 РАЗДЕО		**66,050.000**
		24 РАЗДЕО — САВЕЗНО ЈАВНО ПРАВОБРАНИЛАШТВО		
		Лични расходи		
1—125		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	23,970.000	
	2	Хонорари — — — — — —	400.000	
	3	Накнада за прековремени рад	100.000	24,470.000
		Материјални расходи		
1—126		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	7,500.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	1,400.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	600.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	900.000	10,400.000
1—127		Функционални расходи		
	1	Трошкови вођења парница у земљи и иностранству — —		1,500.000
		УКУПНО 24 РАЗДЕО		**36,370.000**
		25 РАЗДЕО — УПРАВА ЦАРИНА		
		Лични расходи		
1—128		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	924,500.000	
	2	Хонорари — — — — — —	8,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	4,000.000	936,500.000
		Материјални расходи		
1—129		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	179,700.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	70,000.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	18,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	5,000.000	272,700.000
1—130		Функционални расходи		
	1	Накнада штете по чл. 16. Царинског закона — — — —	1,000.000	
	2	Стипендије у земљи — — —	3,160.000	
	3	Чланарина међународним организацијама — — — — —	2,770.000	
	4	Трошкови стручног уздизања	35,000.000	41,930.000
		УКУПНО 25 РАЗДЕО		**1.251,130.000**
		26 РАЗДЕО — САВЕЗНА ГЕОДЕТСКА УПРАВА		
		Лични расходи		
1—131		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	23,950.000	
	2	Хонорари — — — — — —	2,500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	150.000	26,600.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Материјални расходи		
1—132		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	3,200.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	3,820.000	
	3	Допуна инвентара — — —	755.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	2,300.000	10,075.000
1—133		Функционални расходи		
	1	Трошкови штампања основне државне карте и техничких упутстава — — — — — —	19,200.000	
	2	Набавка материјала за научно-истраживачке радове и трошкови радника фигураната —	1,600.000	20,800.000
		УКУПНО 26 РАЗДЕО		**57,475.000**
		27 РАЗДЕО — ЗАВОД ЗА ТЕХНИЧКУ ПОМОЋ		
		Лични расходи		
1—134		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	32,313.000	
	2	Хонорари — — — — — —	300.000	
	3	Накнада за прековремени рад	340.000	32,953.000
		Материјални расходи		
1—135		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	5,320.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	3,500 000	
	3	Допуна инвентара — — — —	790.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	2,000.000	11,610.000
1—136		Функционални расходи		
	1	Допринос техничкој помоћи ОУН-а — — — — — —	113,850.000	
	2	Допринос специјалном фонду ОУН-а — — — — — —	165,600.000	279,450.000
		УКУПНО 27 РАЗДЕО		**324,013.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		28 РАЗДЕО — УПРАВА ЗА ПАТЕНТЕ		
		Лични расходи		
1—137		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	28,600.000	
	2	Хонорари — — — — — —	2,060,000	
	3	Накнада за прековремени рад	850.000	31,510.000
		Материјални расходи		
1—138		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	4,770.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	1,650.000	
	3	Допуна инвентара — — —	2,250.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	350.000	9,020.000
1—139		Функционални расходи		
	1	Трошкови штампе патентних списа — — — — — — —	4,000.000	
	2	Чланарина међународним организацијама — — — — —	1,420.000	5,420.000
		УКУПНО 28 РАЗДЕО		**45,950.000**
		29 РАЗДЕО — САВЕЗНА УПРАВА ЗА ПОСЛОВЕ ВЕТЕРИНАРСТВА		
		Лични расходи		
1—140		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	30,609.000	
	2	Хонорари — — — — — —	1,500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	150.000	32,259.000
		Материјални расходи		
1—141		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	4,500.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	3,400.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	800.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	800.000	9,500.000
1—142		Функционални расходи		
	1	Чланарина међународним организацијама — — — — —	1,891.000	
	2	Трошкови испитивања и сузбијања биљних заразних болести	1,500.000	3,391.000
		УКУПНО 29 РАЗДЕО		**45,150.000**
		30 РАЗДЕО — САВЕЗНА УПРАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА		
		Лични расходи		
1—143		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	20,881.000	
	2	Хонорари — — — — — —	1,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	100.000	21,981.000
		Материјални расходи		
1—144		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	2,500.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	4,500.000	
	3	Допуна инвентара — — —	3,500.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	1,000.000	11,500.000
1—145		Функционални расходи		
	1	Трошкови сузбијања биљних заразних болести — — — —	2,000.000	
	2	Чланарина међународним организацијама — — — — —	1,395.000	3,395.000
		УКУПНО 30 РАЗДЕО		**36,876.000**
		31 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ЗАВОД ЗА ПРИВРЕДНО ПЛАНИРАЊЕ		
		Лични расходи		
1—146		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	144,170.000	
	2	Хонорари — — — — — —	5,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	2,200.000	151,370.000
		Материјални расходи		
1—147		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	12,750.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	7,000.000	
	3	Допуна инвентара — — —	1,500.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	1,660.000	22,910.000
1—148		Функционални расходи		
	1	Стипендије у земљи — — —	1,080.000	
	2	Трошкови боравка иностраних гостију	1,500.000	2,580.000
		УКУПНО 31 РАЗДЕО		**176,860.000**
		32 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ		
		Лични расходи		
1—149		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	257,263.000	
	2	Хонорари — — — — — —	2,460.000	
	3	Накнада за прековремени рад	16,000.000	275,723.000
		Материјални расходи		
1—150		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	386,273.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	7,400.000	
	3	Допуна инвентара — — —	4,945.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	1,500.000	400,118.000
1—151		Функционални расходи		
	1	Трошкови штампања статистичких публикација — — —	20,000.000	
	2	Трошкови редовних статистичких акција — — — — —	281,667.000	
	3	Чланарина међународним организацијама — — — — —	400.000	
	4	Специјализације у земљи —	1,000.000	303,067.000
		УКУПНО 32 РАЗДЕО		**978,908.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		33 РАЗДЕО — ЗАВОД ЗА ЈАВНУ УПРАВУ		
		Лични расходи		
1—152		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	23,270.000	
	2	Хонорари — — — — — —	6,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	200.000	29,470.000
		Материјални расходи		
1—153		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	3,900.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	4,085.000	
	3	Допуна инвентара — — —	2,250.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	500.000	10,735.000
1—154		Функционални расходи		
	1	Трошкови штампања и умножавања публикација — — —	3,000.000	
	2	Трошкови одржавања курсева и семинара — — — — —	1,500.000	
	3	Чланарина међународним организацијама — — — — —	30.000	
	4	Трошкови за рационализацију послова у органима јавне управе — — — — — — —	1,500.000	
	5	Трошкови за савезно такмичење стенографа и дактилографа	300.000	6,330.000
		УКУПНО 33 РАЗДЕО		**46,535.000**
		34 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД		
		Лични расходи		
1—155		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	83,705.000	
	2	Хонорари — — — — — —	2,500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	11,500.000	97,705.000
		Материјални расходи		
1—156		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	64,800.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	4,625.000	
	3	Допуна инвентара — — —	5,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	900.000	75,325.000
1—157		Функционални расходи		
	1	Чланарина Светској метеоролошкој организацији — — —	2,575.000	
	2	Трошкови штампања билтена за прогнозу хидролошких и метеоролошких елабората и публикација — — — — — —	13,500.000	
	3	Трошкови испитивања високих слојева атмосфере, студија и истраживања — — — — —	1,500.000	
	4	Трошкови механографске обраде метеоролошких података	20,000.000	
	5	Стипендије у земљи — — —	1,300.000	38,875.000
		УКУПНО 34 РАЗДЕО		**211,905.000**
		35 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ЗАВОД ЗА ФОТОГРАМЕТРИЈУ		
		Лични расходи		
1—158		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	179,185.000	
	2	Хонорари — — — — — —	400.000	
	3	Накнада за прековремени рад	5,000.000	184,585.000
		Материјални расходи		
1—159		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	22,400.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	31,700.000	
	3	Допуна инвентара — — —	1,400.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	14,162.000	69,662.000
1—160		Функционални расходи		
	1	Трошкови снимања и рад екипа на терену — — — — —		60,000.000
		УКУПНО 35 РАЗДЕО		**314,247.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		36 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ЗАВОД ЗА ПРОУЧАВАЊЕ ШКОЛСКИХ И ПРОСВЕТНИХ ПИТАЊА		
		Лични расходи		
1—161		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	29,776.000	
	2	Хонорари — — — — — —	10,500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	500.000	40,776.000
		Материјални расходи		
1—162		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	3,200.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	9,000.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	1,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	70.000	13,270.000
1—163		Функционални расходи		
	1	Трошкови набавке стручне домаће и стране литературе — —	1,530.000	
	2	Трошкови штампања публикација — — — — — — —	5,000.000	
	3	Трошкови набавке наставно-техничких средстава — — —	2,000.000	
	4	Трошкови стручних семинара	300.000	8,830.000
		УКУПНО 36 РАЗДЕО		**62,876.000**
		37 РАЗДЕО — ЗАВОД ЗА ГЕОМАГНЕТСКА МЕРЕЊА		
		Лични расходи		
1—164		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	10,793.000	
	2	Хонорари — — — — — —	100.000	
	3	Накнада за прековремени рад	250.000	11,143.000
		Материјални расходи		
1—165		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	4,342.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	2,600.000	
	3	Допуна инвентара — — —	450.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	3,424.000	10,816.000
		УКУПНО 37 РАЗДЕО		**21,959.000**
		38 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ, КОМУНАЛНА И СТАМБЕНА ПИТАЊА		
		Лични расходи		
1—166		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	13,794.000	
	2	Хонорари — — — — — —	1,800.000	
	3	Накнада за прековремени рад	200.000	15,794.000
		Материјални расходи		
1—167		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	800.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	2,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	300.000	3,100.000
1—168		Функционални расходи		
	1	Одржавање семинара и симпозијума — — — — — —	3,000.000	
	2	Штампање публикација — —	3,000.000	
	3	Чланарине међународним организацијама и таксе — — —	100.000	6,100.000
		УКУПНО 38 РАЗДЕО		**24,994.000**
		39 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ЗАВОД ЗА ФИЗИЧКУ КУЛТУРУ		
		Лични расходи		
1—169		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	27,049.000	
	2	Хонорари — — — — — —	2,020.000	
	3	Накнада за прековремени рад	210.000	29,279.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Материјални расходи		
1—170		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	14,100.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	4,000.000	
	3	Допуна инвентара — — —	800.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	2,500.000	21,400.000
1—171		Функционални расходи		
	1	Трошкови семинара и саветовања — — — — — — —	1,400.000	
	2	Трошкови штампања билтена и трошкови фототеке — — —	3,000.000	4,400.000
		УКУПНО 39 РАЗДЕО		**55,079.000**
		40 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ГЕОЛОШКИ ЗАВОД		
		Лични расходи		
1—172		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	32,672.000	
	2	Хонорари — — — — — —	3,500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	1,400.000	37,572.000
		Материјални расходи		
1—173		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	8,866.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	5,400.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	7,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	2,400.000	23,666.000
1—174		Функционални расходи		
	1	Трошкови сарадње са одговарајућим иностраним институцијама — — — — — — — —		17,000.000
		УКУПНО 40 РАЗДЕО		**78,238.000**
		41 РАЗДЕО — ЈУГОСЛОВЕНСКИ ЗАВОД ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ		
		Лични расходи		
1—175		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	28,270.000	
	2	Хонорари — — — — — —	9,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	1,500.000	38,770.000
		Материјални расходи		
1—176		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	200.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	9,430.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	300.000	9,930.000
1—177		Функционални расходи		
	1	Набавка страних стандарда —	150.000	
	2	Трошкови публиковања стандарда и билтена — — — —	21,600.000	
	3	Чланарина међународним организацијама — — — — —	2,690.000	24,440.000
		УКУПНО 41 РАЗДЕО		**73,140.000**
		42 РАЗДЕО — САВЕЗНА КОМИСИЈА ЗА НУКЛЕАРНУ ЕНЕРГИЈУ		
		Лични расходи		
1—178		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	47.015.000	
	2	Хонорари — — — — — —	14.000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	500.000	61,515.000
1—179		Материјални расходи — —		278,000.000
		УКУПНО 42 РАЗДЕО		**339,515.000**
		43 РАЗДЕО — КОМИСИЈА ЗА СЛУЖБЕНИЧКЕ ПОСЛОВЕ		
		Лични расходи		
1—180		Плате и додаци са доприносима		
	2	Хонорари — — — — — —		1,700.000
		УКУПНО 43 РАЗДЕО		**1,700.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		44 РАЗДЕО — САВЕЗНА КОМИСИЈА ЗА ВОДОПРИВРЕДУ		
		Лични расходи		
1—181		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	21,115.000	
	2	Хонорари — — — — — —	900.000	
	3	Накнада за прековремени рад	300.000	22,315.000
		Материјални расходи		
1—182		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	400.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	5,000 000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	400.000	5,800.000
1—183		Функционални расходи		
	1	Чланарина међународним организацијама — — — — —	188.000	
	2	Трошкови заседања мешовитих комисија — — — — — —	250 000	438.000
		УКУПНО 44 РАЗДЕО		**28,553.000**
		45 РАЗДЕО — САВЕЗНА КОМИСИЈА ЗА ПРЕГЛЕД ФИЛМОВА		
		Лични расходи		
1—184		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	3,153.000	
	2	Хонорари — — — — — —	6,170.000	
	3	Накнада за прековремени рад	170.000	9,493.000
		Материјални расходи		
1—185		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови	2,340.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	160.000	2,500.000
		УКУПНО 45 РАЗДЕО		**11,993.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		46 РАЗДЕО — САВЕЗНА КОМИСИЈА ЗА ФИЗИЧКУ КУЛТУРУ		
		Лични расходи		
1—186		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	2,350.000	
	2	Хонорари — — — — — —	750.000	3,100.000
		Материјални расходи		
1—187		Оперативни расходи		
	2	Путни и селидбени трошкови		3,000.000
1—188		Функционални расходи		
	1	Спровођење тестова и израда прототипова спортских реквизита — — — — — — — —		34,000.000
		УКУПНО 46 РАЗДЕО		**40,100.000**
		47 РАЗДЕО — САВЕЗНИ САНИТАРНИ ИНСПЕКТОРАТ		
		Лични расходи		
1—189		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	24,007.000	
	2	Хонорари — — — — — —	3,000.000	27,007.000
		Материјални расходи		
1—190		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	1,800.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	3,200.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	600.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	800.000	6,400.000
		УКУПНО 47 РАЗДЕО		**33,407.000**
		48 РАЗДЕО — ЈУГОСЛОВЕНСКИ РЕГИСТАР БРОДОВА		
		Глава 1 — Југословенски регистар бродова		
		Лични расходи		
1—191		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	22,950.000	
	2	Хонорари — — — — — —	500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	500.000	23,950.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Материјални расходи		
1—192		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	5,300 000	
	2	Путни и селидбени трошкови	5,600.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	700.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	300.000	11,900.000
		Свега Гл. 1		35,850.000
		Глава 2 — Главни уред за унутрашњу пловидбу		
		Лични расходи		
1—193		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —		4,642.000
		Материјални расходи		
1—194		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	1,000.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	1,600.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	200.000	2,800.000
		Свега Гл. 2		7,442.000
		УКУПНО 48 РАЗДЕО		43,292.000
		49 РАЗДЕО — САВЕЗНИ САВЕТ ЗА НАУЧНИ РАД		
		Глава 1 — Савезни савет за научни рад		
		Лични расходи		
1—195		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	29,175.000	
	2	Хонорари — — — — — —	12,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	500.000	41,675.000
		Материјални расходи		
1—196		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	6,750.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	10,900.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	1,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава — —	400.000	19,050,000
1—197		Функционални расходи		
	1	Котизације — — — — —	1,650.000	
	2	Трошкови штампања билтена, елабората, нацрта програма и извештаја — — — — — —	7,000.000	
	3	Трошкови стручне библиотеке	2,000.000	
	4	Трошкови боравка страних стручњака и научна размена	23,000.000	33,650.000
		Свега Гл. 1		94,375.000
		Глава 2 — Савезни фонд за научни рад		
		Лични расходи		
1—198		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	11,800 000	
	2	Хонорари — — — — — —	6,000.000	
	3	Накнада за прековремени рад	300.000	18,100.000
		Материјални расходи		
1—199		Оперативни расходи		
	2	Путни и селидбени трошкови —	6,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава — —	300.000	6.300.000
1—200		Функционални расходи		
	1	Трошкови штампања упутстава, програма и методологије за финансирање научно-истраживачког рада — — — — — —		4,000.000
		Свега Гл. 2		28,400.000
		УКУПНО 49 РАЗДЕО		122,775.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		50 РАЗДЕО — САВЕЗНИ ИНСТИТУТ ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ		
		Лични расходи		
1—201		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	19,853.000	
	2	Хонорари — — — — — —	1,800.000	
	3	Накнада за прековремени рад	300.000	21,953.000
		Материјални расходи		
1—202		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	4,150.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	750.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	1,200.000	6,100.000
1—203		Функционални расходи		
	1	Трошкови штампања публикација, допуна документационог материјала и евиденције — —		5,000.000
		УКУПНО 50 РАЗДЕО		33,053.000
		51 РАЗДЕО — ДРЖАВНА АРХИВА ФНРЈ		
		Лични расходи		
1—204		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —	26,350.000	
	2	Хонорари — — — — — —	500.000	
	3	Накнада за прековремени рад	300.000	27,150.000
		Материјални расходи		
1—205		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	14,700.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	800.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	2,000.000	
	4	Трошкови коришћења и одржавања превозних средстава —	50.000	17,550.000
1—206		Функционални расходи		
	1	Откуп архивалија — — — —		1,250.000
		УКУПНО 51 РАЗДЕО		45,950.000
		52 РАЗДЕО — МУЗЕЈ НИКОЛЕ ТЕСЛЕ		
		Лични расходи		
1—207		Плате и додаци са доприносима		
	1	Плате и додаци — — — —		4,100.000
		Материјални расходи		
1—208		Оперативни расходи		
	1	Режијски трошкови — — —	2,000.000	
	2	Путни и селидбени трошкови	100.000	
	3	Допуна инвентара — — — —	200,000	2,300.000
1—209		Функционални расходи		
	1	Допуна изложбених уређаја и трошкови пропаганде музеја —		1,700.000
		УКУПНО 52 РАЗДЕО		8,100.000
		53 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ПОВЕЋАЊЕ ПЛАТА, ЗА УНАПРЕЂЕЊА И ПОСТАВЉЕЊА НОВИХ СЛУЖБЕНИКА		
		Лични расходи		
1—210		Средства за повећање плата службеника, унапређења и постављења нових службеника —		1.500,000.000
		УКУПНО 53 РАЗДЕО		1.500,000.000
		54 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ДЕЛАТНОСТИ САМОСТАЛНИХ УСТАНОВА КОЈА СЕ КОРИСТЕ НА ОСНОВУ УГОВОРА		
1—211		Средства за делатности самосталних установа која се користе на основу уговора		
	1	Телеграфска агенција Нова Југославија „Танјуг" — — —	363,000 000	
	2	Филмске новости — — — —	185,000.000	

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
	3	Југословенска радио-дифузија	65,000.000	
	4	Савезни завод за здравствену заштиту	126,300.000	
	5	Југословенски завод за продуктивност рада	170,000.000	909,300.000
		УКУПНО 54 РАЗДЕО		**909,300.000**
		55 РАЗДЕО — ДОТАЦИЈЕ САМОСТАЛНИМ УСТАНОВАМА		
1—212		Дотације самосталним установама		
	1	Институт за међународну политику и привреду	160,000.000	
	2	Институт друштвених наука	218,000.000	
	3	Институт за упоредно право	22,000.000	
	4	Институт за изучавање радничког покрета	180,000.000	
	5	Институт за криминолошка и криминалистичка истраживања	35,000.000	
	6	Лексикографски завод ФНРЈ	130,000.000	
	7	Југословенски библиографски институт	57,300.000	
	8	Сервис за вршење транспортних услуга савезним органима и установама	64,000.000	
	9	Музеј Револуције народа Југославије	70,000.000	
	10	Хидрометеоролошка школа	14,200.000	
	11	Статистичка школа	20,200.000	970,700.000
		УКУПНО 55 РАЗДЕО		**970,700.000**
		56 РАЗДЕО — ДОТАЦИЈЕ ДРУШТВЕНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА		
1—213		Дотације друштвеним организацијама		2.000,000.000
		УКУПНО 56 РАЗДЕО		**2.000,000.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
1—219		Државни секретаријат за унутрашње послове		
	1	За довршење стамбених зграда у Београду	597,495.000	
	2	За изградњу нових стамбених зграда у Београду	90,000.000	
	3	За изградњу односно куповину станова на пограничним прелазима, Новом Саду и Сењу	133,000.000	
	4	За довршење стамбене зграде на прелазу Јесенице	13,876.000	
	5	За изградњу административних зграда	240,000.000	
	6	За адаптацију службених зграда	46,217.000	
	7	За изградњу административно-стамбених зграда на прелазима II реда	50,000.000	
	8	За израду пројеката, рашчишћавања терена и експропријацију	28,000.000	
	9	За набавку опреме	94,854.000	1.293,442.000
1—220		Државни секретаријат за послове робног промета		
	1	За израду инвестиционог елабората за изградњу слагалишта и резервоара		15,000.000
1—221		Секретаријат за народно здравље		
	1	За изградњу серовакционалног завода у Загребу		53.000.000
1—222		Комитет за спољну трговину		
	1	За реконструкцију електричне мреже Слободне зоне у Солуну	23,750.000	
	2	За багеровање оперативне обале	1,875.000	
	3	За истраживачке радове, пројекте и надзор	20,075.000	
	4	За набавку опреме	4,300.000	50.000.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		57 РАЗДЕО — ИНВЕСТИЦИЈЕ		
		ДРЖАВНИ ОРГАНИ И УСТАНОВЕ		
1—214		Савезна народна скупштина		
	1	За набавку путничких аутомобила		33,600.000
1—215		Савезно извршно веће		
	1	За довршење стамбених зграда	1.331,300.000	
	2	За изградњу нових стамбених зграда	400,000.000	
	3	За изградњу управних зграда	600,000.000	
	4	За објекат на Брионима	75,000.000	
	5	За израду пројеката	78,000.000	
	6	За набавку путничких аутомобила и аутобуса	166,600.000	2.650,900.000
1—216		Управа за изградњу зграде Савезног извршног већа		
	1	За довршење зграде Савезног извршног већа на Новом Београду		950,000.000
1—217		Управа зграде савезних државних органа		
	1	За изградњу перионице и магацина	45,000.000	
	2	За набавку опреме	5,000.000	50,000.000
1—218		Државни секретаријат за иностране послове		
	1	За изградњу станова за службенике Државног секретаријата за иностране послове	580,700.000	
	2	За станове и зграде за смештај чланова дипломатског кора	250,000.000	
	3	За изградњу зграда и куповину зграда и плацева за потребе дипломатско-конзуларних представништава	841,440.000	
	4	За адаптације и велике оправке зграда дипломатско-конзуларних представништава	60,000.000	
	5	За адаптацију и оправку управних зграда у земљи	72,000.000	
	6	За опрему у иностранству	40,000.000	
	7	За опрему у земљи	61,960.000	
	8	За радио-везе у земљи	100,000.000	2.006,100.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
1—223		Савезни хидрометеоролошки завод		
	1	За изградњу монтажне зграде за метеоролошку лабораторију Завода	13,000.000	
	2	За набавку опреме	20,000.000	33.000.000
1—224		Управа поморства и речног саобраћаја		
	1	За радове на објектима безбедности пловидбе и пловних путева	190,000.000	
	2	За радове на изградњи лука	100,000.000	
	3	За довршење станова	15,400.000	
	4	За нове сигнале на Дунаву	20,000.000	
	5	За набавку опреме	44.988.000	370,388.000
1—225		Управа цивилног ваздухопловства		
	1	За грађевинске радове на аеродромима	100,000.000	
	2	За монтажне радове	60,000.000	
	3	За изградњу односно куповину станова	25,000.000	
	4	За отплату уговорене увозне опреме (радара)	193,000.000	
	5	За набавку опреме	40,000.000	418,000.000
1—226		Управа за радио-саобраћај		
	1	За набавку опреме		20,000.000
1—227		Југословенски регистар бродова		
	1	За изградњу односно куповину станова	15,000.000	
	2	За набавку опреме	2,920.000	17,920.000
1—228		Управа царина		
	1	За изградњу управних зграда	230,000.000	
	2	За изградњу стамбених зграда	250,000.000	480,000.000
1—229		Управа за мере и драгоцене метале		
	1	За изградњу лабораторија и оверовнице за бурад	90,000.000	
	2	За изградњу односно куповину станова за службенике у унутрашњости	25,000.000	
	3	За набавку опреме	42,000.000	157,000.000

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
1—230		Савезна комисија за физичку културу		
	1	За довршење објеката и уређаја за првенство Европе у атлетици		80,000.000
1—231		Управа за послове ветеринарства		
	1	За набавку мопеда за граничне станице — — — — — —		1,000.000
1—232		Савезни геолошки завод		
	1	За набавку теретног возила —		6,000.000
1—233		Државна архива ФНРЈ		
	1	За изградњу управне зграде —		80,000.000
		ДОТАЦИЈЕ САМОСТАЛНИМ УСТАНОВАМА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ		
1—234		Филмске новости		
	1	За набавку опреме — — —		5,500.000
1—235		Савезни завод за здравствену заштиту		
	1	За набавку опреме — — —		5.150.000
1—236		Савезни завод за продуктивност рада		
	1	За адаптацију просторија за штампарију — — — — —	20,000.000	
	2	За набавку опреме за штампарију — — — — — — — —	30.000.000	50,000.000
1—237		Сервис за вршење транспортних услуга савезним органима и установама		
	1	За набавку путничких аутомобила — — — — — — —		15,000.000
		ДОТАЦИЈЕ ДРУШТВЕНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ		
1—238		Савезни одбор Савеза удружења бораца народно-ослободилачког рата Југославије		
	1	За обележавање историјских места — Сутјеске — — — —		300,000.000
1—239		Централни комитет Народне омладине Југославије		
	1	За изградњу Дома на Тјентишту		170,000.000
1—240		Централно веће Савеза синдиката Југославије		
	1	За изградњу стамбених зграда		100,000.000
		УКУПНО 57 РАЗДЕО		**9.411,000.000**
		58 РАЗДЕО — АНУИТЕТИ ПО КРЕДИТИМА ЗА СТАМБЕНУ ИЗГРАДЊУ И ДРУГЕ ОБЈЕКТЕ		
1—241		Ануитети по кредитима за стамбену изградњу и друге објекте		70,000.000
		УКУПНО 58 РАЗДЕО		**70,000.000**
		59 РАЗДЕО — ОБАВЕЗЕ ПО БУЏЕТУ И БУЏЕТСКА РЕЗЕРВА		
1—242		Обавезе по буџету из ранијих година — — — — — — —		1,500.000.000
1—243		Буџетска резерва		
	1	За непредвиђене и недовољно предвиђене расходе — — —		13.405,000.000
		УКУПНО 59 РАЗДЕО		**14.905,000.000**
		УКУПНО 1 ДЕО		**58.274,000.000**
		2. ДЕО — РАСХОДИ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ		
		1 РАЗДЕО — ДРЖАВНИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОСЛОВЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ		
		Глава 1 — Секретаријат		
2—244		Лични и материјални расходи		269.656,000.000
		Свега Гл. 1		269.656,000.000
		УКУПНО 1 РАЗДЕО		**269.656,000.000**
		УКУПНО 2 ДЕО		**269.656,000.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		3. ДЕО — СРЕДСТВА ЗА ОПШТЕДРУШТВЕНЕ ПОТРЕБЕ		
		1 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ПОТРЕБЕ НУКЛЕАРНЕ ЕНЕРГИЈЕ		
3—245		Средства за потребе нуклеарне енергије — — — — — —		10.000,000.000
		СВЕГА 1 РАЗДЕО		**10.000,000.000**
		2 РАЗДЕО — ДОТАЦИЈА ФОНДУ ЗА НАУЧНИ РАД		
3—246		Дотација Фонду за научни рад		3.000,000.000
		СВЕГА 2 РАЗДЕО		**3.000,000.000**
		3 РАЗДЕО — ДОТАЦИЈА САВЕЗНОМ ДРУШТВЕНОМ ФОНДУ ЗА ШКОЛСТВО		
3—247		Дотација Савезном друштвеном фонду за школство		800,000.000
		СВЕГА 3 РАЗДЕО		**800,000.000**
		4 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА КУЛТУРНУ САРАДЊУ СА ИНОСТРАНСТВОМ		
3—248		Средства за културну сарадњу са иностранством		470,000.000
		СВЕГА 4 РАЗДЕО		**470,000.000**
		5 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ ИНФОРМАТИВНЕ ТВ ЕМИСИЈЕ		
3—249		Средства за посебне информативне ТВ емисије — — — —		200,000.000
		СВЕГА 5 РАЗДЕО		**200,000.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		6 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ПУБЛИЦИСТИЧКО-ИНФОРМАТИВНУ ДЕЛАТНОСТ ЗА ИНОСТРАНСТВО		
3—250		Средства за публицистичко-информативну делатност за иностранство — — — — — —		1.052,000.000
		СВЕГА 6 РАЗДЕО		**1.052,000.000**
		7 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА УЧЕШЋЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ У ТРОШКОВИМА МАЊИНСКИХ РАДИОСТАНИЦА		
3—251		Средства за учешће федерације у трошковима мањинских радиостаница — — — — —		200,000.000.—
		СВЕГА 7 РАЗДЕО		**200,000.000.—**
		8 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА УЧЕШЋЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ У ТРОШКОВИМА КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНИХ ДЕЛАТНОСТИ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА		
3—252		Средства за учешће федерације у трошковима културно-просветних делатности националних мањина — — — — —		380,000.000
		СВЕГА 8 РАЗДЕО		**380,000.000**
		9 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ТУРИСТИЧКУ ПРОПАГАНДУ У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ		
3—253		Средства за туристичку пропаганду у земљи и иностранству		365,400.000
		СВЕГА 9 РАЗДЕО		**365,400.000**
		10 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ТЕХНИЧКУ ПОМОЋ		
3—254		Средства за техничку помоћ —		1.000,000.000
		СВЕГА 10 РАЗДЕО		**1.000,000.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		11 РАЗДЕО — НАКНАДЕ НОСИОЦИМА ПАРТИЗАНСКЕ СПОМЕНИЦЕ И ДРУГИХ ОДЛИКОВАЊА		
3—255		Накнаде носиоцима Партизанске споменице и других одликовања — — — — — —		955,300.000
		СВЕГА 11 РАЗДЕО		**955,300.000**
		12 РАЗДЕО — ПРИМАЊА РАТНИХ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА И ЊИХОВА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА		
3—256		Примања ратних војних инвалида и њихова здравствена заштита		21.122,000.000
		СВЕГА 12 РАЗДЕО		**21.122,000.000**
		13 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ИСКОРЕЊИВАЊЕ МАЛАРИЈЕ, ЗА ИСТРАЖИВАЧКИ РАД НА РЕХАБИЛИТАЦИЈИ ИНВАЛИДА И ЗА ДРУГЕ ПОТРЕБЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ		
3—257		Средства за искорењивање маларије, за истраживачки рад на рехабилитацији инвалида и за друге потребе здравствене заштите		211,300.000
		СВЕГА 13 РАЗДЕО		**211,300.000**
		14 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ		
3—258		Средства за заштиту споменика културе — — — — — —		65,000.000
		СВЕГА 14 РАЗДЕО		**65,000.000**
		15 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ ПЛОВИДБЕ У ПОМОРСКОМ И РЕЧНОМ САОБРАЋАЈУ		
3—259		Средства за безбедност пловидбе у поморском и речном саобраћају — — — — — —		160,000.000
		СВЕГА 15 РАЗДЕО		**160,000.000**
		16 РАЗДЕО — ЈУГОСЛОВЕНСКОМ ЦРВЕНОМ КРСТУ — СРЕДСТВА ЗА ТРАНСПОРТ ПРЕХРАМБЕНИХ АРТИКАЛА		
3—260		Југословенском Црвеном крсту — Средства за транспорт прехрамбених артикала — — —		1.000,000.000
		СВЕГА 16 РАЗДЕО		**1.000,000.000**
		17 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ИЗРАДУ ТЕХНИЧКИХ ПРОПИСА У ИНДУСТРИЈИ И ГРАЂЕВИНАРСТВУ		
3—261		Средства за израду техничких прописа у индустрији и грађевинарству — — — — —		100,000.000
		СВЕГА 17 РАЗДЕО		**100,000.000**
		18 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ОБАВЕЗЕ ПО ПРОГРАМУ УНИЦЕФ-А		
3—262		Средства за обавезе по програму УНИЦЕФ-а — — — —		10,000.000
		СВЕГА 18 РАЗДЕО		**10,000.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		19 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА УЧЕШЋЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ У ИЗГРАДЊИ УНИВЕРЗИТЕТА		
3—263		Средства за учешће федерације у изградњи универзитета		3.500,000.000
		СВЕГА 19 РАЗДЕО		**3.500,000.000**
		20 РАЗДЕО — ДОТАЦИЈЕ НАРОДНИМ РЕПУБЛИКАМА И АУТОНОМНОЈ КОСОВСКО-МЕТОХИЈСКОЈ ОБЛАСТИ		
3—264		Дотације народним републикама и Аутономној Косовско-Метохијској области		
	1	Дотација Народној Републици Босни и Херцеговини — — —	15.207,000.000	
	2	Дотација Народној Републици Македонији — — — — —	9.460,000.000	
	3	Дотација Народној Републици Црној Гори — — — — —	5.810,000.000	
	4	Дотација Аутономној Косовско-Метохијској Области — — —	5.703,000.000	36.180,000.000
		СВЕГА 20 РАЗДЕО		**36.180,000.000**
		21 РАЗДЕО — НАКНАДА ЗА НАЦИОНАЛИЗОВАНУ ИМОВИНУ У ЗЕМЉИ		
3—265		Накнада за национализовану имовину у земљи		80,000.000
		СВЕГА 21 РАЗДЕО		**80,000.000**
		УКУПНО 3 ДЕО		**80.851,000.000**

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
РАСХОДА 1, 2 и 3 ДЕЛА САВЕЗНОГ БУЏЕТА ЗА 1962. ГОДИНУ

I ДЕО — РАСХОДИ САВЕЗНИХ ОРГАНА, УСТАНОВА И ОРГАНИЗАЦИЈА

1) Расходи савезних органа

У предлогу савезног буџета за 1962. годину укупни расходи савезне управе износе Дин. 30.008,000.000.—, од чега на личне расходе отпада Дин. 19.777,000.000., а на материјалне расходе Дин. 10.231,000.000.—

С обзиром да су расходи савезне управе у 1961. години (без републичких и среских јавних тужилаштава) износили укупно Дин. 26.144,847.000.—, расходи савезне управе повећавају се за 1962. са износом од Дин. 3.863,153.000.— или за 14,8%. Од тог повећања на личне расходе отпада Дин. 2.625,109.000.— или 15,3% више у односу на 1961. годину, а на материјалне расходе Дин. 1.238,044.000.— или 13,8% више у односу на 1961. годину.

1. Лични расходи

Као основ за планирање личних расхода у предрачунима савезних органа узето је бројно стање службеника на дан 1. новембра 1961. године. Тада је по платним списковима (изузимајући републичка и среска јавна тужилаштва) било 9.218 службеника (без службеника Државног секретаријата за унутрашње послове), што представља повећање од 412 службеника у поређењу са бројним стањем (изузимајући републичка и среска јавна тужилаштва) на дан 1. новембра 1960. године на којој су бази била планирана средства у буџету за 1961. годину. Према томе, ниједном савезном органу не предвиђају се непосредно у предрачуну средства не само за постављење нових службеника, већ ни за редовно унапређивање, као ни за предвиђено повећање плата. Средства за све ове сврхе, у глобалном износу од Дин. 1.500,000.000.—, предвиђена су у посебном разделу, с тим што је предлогом Закона о савезном буџету за 1962. годину предвиђено овлашћење за Савезно извршно веће да пропише како начин тако и обим коришћења ових средстава на поједине од наведених намена.

Према томе, повећање личних расхода савезне управе за 1962. годину, у поређењу са 1961, поменутим износом од Дин. 2.625,109.000.— највећим делом се односи на посебно предвиђена средства од Дин. 1.500,000.000.— која су намењена за повећање плата, нова радна места и за редовно унапређивање службеника. Остатак повећања долази због поменутог пораста службеника у периоду од 1. новембра 1960. до 1. новембра 1961. за 412 лица којима су током 1961. године исплаћиване плате према динамици њихових постављења, док им се за 1962. предвиђају плате за свих 12 месеци. Највећи пораст броја службеника био је код Управе царина (332), код Државног секретаријата за иностране послове (115), код Административног секретаријата СИВ-а (24), код Савезне народне скупштине (13), код Секретаријата СИВ-а за информације (14), код Комитета за спољну трговину (13), код Савезног завода за статистику (10) итд., док је за исто време код неких других органа смањен број службеника, било због преласка појединих њихових службеника у друге службе (углавном у привреду), било због превођења неких органа на статус самосталних установа. Сем поменутог повећања броја службеника, пораст личних расхода у савезној управи за 1962. годину произишао је једним делом и због увођења посебних додатака у 1961. години у неким савезним службама (за судије редовних и привредних судова, за јавне правобраниоце, за царинске службенике итд.) као и због извесног повећања положајних плата.

Потребно је напоменути да предлог Закона о савезном буџету за 1962. годину, у вези са новим системом награђивања у државној управи на коме се сада ради, садржи — поред поменуте одредбе о начину коришћења посебно резервисаних средстава за повећање плата, нова радна места и за унапређивање службеника, још неке одредбе које имају за циљ, да у оквиру постојећег платног система, омогуће деловање неких елемената који ће бити карактеристични за нови систем, што обезбеђује неопходна претходна проверавања неких питања која ће вероватно искрснути при спровођењу новог система награђивања.

2. Материјални расходи

Повећање материјалних расхода, као што је напред наведено, предвиђено је у износу од Дин. 1.238,044.000.—, што, не рачунајући неке расходе који проистичу из међународних обавеза федерације, чини повећање од око 9% у односу на 1961. годину. Знатнија повећања појављују се код Државног секретаријата за унутрашње послове (Дин. 286,236.000.— углавном због путних дневница), код Савезног завода за статистику (Дин. 197,102.000.— углавном у вези са радом електронског центра и због проширења статистичких истраживања), код Завода за техничку помоћ (Дин. 185,078.000.— због увећаних доприноса међународним организацијама), код Административног секретаријата Савезног извршног већа (Дин. 182,000.000.— углавном због повећаних трошкова огрева, одржавања парковских површина око зграде и повећаних трошкова у вези са боравком разних иностраних делегација), код Државног секретаријата за иностране послове (Дин. 132,950.000.— због отварања нових дипломатско-конзуларних представништава), код Управе царина (Дин. 77,237.000 углавном због увећаних ПТТ трошкова и увећаних путних трошкова).

2) Самосталне установе

Предлогом савезног буџета за 1962. годину предвиђа се исти начин финансирања самосталних установа као и у 1961. години, тј. да се једном броју тих установа (њих 5) непосредно предвиде средства за делатности које те установе обављају, с тим да се та средства користе на основу уговора које ће са њима закључивати одређени савезни органи.

Други део самосталних установа (њих 11) добијао би одређена средства у виду дотације, што зна-

чи да би ове установе биле непосредно одговорне за задатке за које су им средства дата.

Спроводећи ранији закључак да поједине самосталне установе пређу на потпуно самофинансирање, предлогом буџета за 1962. годину нису предвиђене дотације за следеће установе:

1. Завод за школску опрему;

2. Југословенски центар за техничку и научну документацију;

3. Болницу „Др. Драгиша Мишовић".

Исто тако буџет не предвиђа давање дотације Југословенској кинотеци, Савезном центру за наставни и културно-просветни филм, Југословенској концертној агенцији и Савезном центру за образовање руководних кадрова у привреди, а у предрачунима одговарајућих савезних органа предвиђена су извесна средства за неке задатке који ће се превентивно вршити преко ових установа.

За Публицистичко-издавачки завод „Југославија" и за емисије за иностранство Радио-Београда у 1962. години не предвиђа се да те установе добијају средства на начин како су она одобравана у 1961. години, тј. да се за те установе предвиде средства у буџету а да одређени савезни органи закључују уговоре о начину њиховог коришћења. У 1962. години средства за емисије за иностранство које врши Радио-Београд, и за делатност информативне службе у иностранству коју је у 1961. години вршио Публицистичко-издавачки завод „Југославија" предвиђена су у оквиру 3. Дела буџета — Средства за публицистичко-информативну делатност за иностранство, чији је носилац Секретаријат Савезног извршног већа за информације. Секретаријату за информације је остављено да одлучује са којом установом и организацијом ће закључивати уговоре за обављање делатности за које су та средства намењена.

Висока школа политичких наука, за коју су у буџету за 1961. годину била обезбеђена средства директно, у 1962. години ће се финансирати из средстава Савезног друштвеног фонда за школство.

Средства за емисије за иностранство које врши Телеграфска агенција Нова Југославија издвојена су и пренета у оквиру средстава намењених за публицистичко-информативну делатност за иностранство, чији је носилац Секретаријат за информације, па су за 1962. годину „ТАНЈУГ"-у предвиђена средства само за издавање Дневног информативног билтена. (Предлог средстава за делатности самосталних установа која се користе на основу уговора дат је у табели 2 а преглед дотација самосталним установама дат је у табели 3).

3) Друштвене организације

Предлогом савезног буџета за 1962. годину друштвеним организацијама предвиђена је дотација у износу од Динара 2.000,000.000.—.

Расподелу предвиђених средстава на поједине друштвене организације вршила би Комисија Савезног одбора ССРНЈ за сарадњу са друштвеним организацијама, као што је то чинила и до сада.

Осим наведених средстава, предлогом Закона о савезном буџету за 1962. годину (члан 16) предвиђа се да се вишак прихода Југословенске лутрије распореди за потребе друштвених организација које се баве хуманитарно-социјалном делатношћу и за инвестиционе потребе организација физичке културе.

Средства из вишка прихода Југословенске лутрије распоредила би се на поједине организације у износима које споразумно утврде Секретаријат Савезног извршног већа за социјалну политику и комунална питања, Савезна комисија за физичку културу и савезни Државни секретаријат за послове финансија.

4) Инвестиције

За инвестиционе потребе савезних органа и установа, самосталних установа и друштвених организација у предлогу буџета за 1962. годину, предвиђа се износ од 9.411,000.000.— динара, што у односу на одобрена средства за инвестиције у 1961. години (8.670,524.000.—) номинално представља повећање и то незнатно. Уствари предложена средства за инвестиције у 1962. години, ако се узме у обзир поскупљење грађевинског материјала и услуга (око 26%), знатно су нижа него у 1961. години.

Највећи део средстава за инвестиције у оквиру предложеног износа предвиђен је за инвестиционе потребе Савезног извршног већа 2.650,900.000.— динара, Државног секретаријата за иностране послове 2.006,100.000.— динара, Државног секретаријата за унутрашње послове 1.293,442.000.— динара и Управе царина 480,000.000.— динара.

Већи део ових средстава код наведених органа односи се за довршење стамбених зграда и мањи износ за изградњу нових стамбених зграда. Укупно за потребе стамбене изградње предлаже се 3.678,000.000.— динара, и то: за потребе свих савезних органа, установа и друштвених организација (осим Државног секретаријата за иностране послове и Државном секретаријату за унутрашње послове) износ од 1.731,300.000.— динара; за потребе Државног секретаријата за иностране послове 830,700.000.— динара, за потребе Државног секретаријата за унутрашње послове 860,000.000.— и Управе царина 250,000.000.— динара.

За изградњу управних зграда предлаже се укупно 2.016,000.000.— динара, и то: за потребе Савезног извршног већа — изградња институтског центра 600,000.000, за изградњу зграда за потребе наших дипломатско-конзуларних представништава 841,000.000.— динара, за изградњу административних зграда Државног секретаријата за унутрашње послове 265,000.000.— динара, за изградњу управних зграда Управе царина 230,000.000.— динара и за изградњу зграде Државне архиве 80,000.000.— динара.

Остала средства предвиђена су за неке најнужније потребе у погледу техничке опреме, адаптацију пословних просторија, као и за неке најнужније радове и потребе у ваздушном и поморском саобраћају.

5) Буџетска резерва

Расходи буџетске резерве предвиђени су у износу од Дин. 13.405,000.000.—, укључујући у тај износ и Динара 2.000,000.000.— за потребе Савета народне одбране. Како је познато, највећи део средстава служи за покриће одређених сталних расхода, а само њен мањи део за накнадне и ванредне потребе.

2 ДЕО — РАСХОДИ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ

За народну одбрану предвиђен је износ од Дин. 269.656,000.000.—, што у односу на 1961. годину представља повећање од Дин. 21.953,000.000.—.

Од планираног износа за 1962. годину отпада:
на личне расходе — — Дин. 93.220,137.000.—
на оперативне расходе — „ 20.124,059.000.—
на материјалне расходе — „ 156.311,804.000.—

1. Лични расходи

При изради прорачуна личних расхода пошло се од номиналног повећања плата из 1961. године у просеку за 10%. Узимајући у обзир и одговарајуће повећање доприноса (који важи и у 1961. години) ефекат овог повећања износи 7.069,000.000.— динара.

Поред тога, увећани расходи намећу се и код дневница због повећања у градском и приградском саобраћају за 230,000.000.— динара; повећавају се расходи додатка на децу због повећаног броја деце за 100,000.000.— динара и трошкови увећаних стипендија за око 90,000.000.— динара.

Према томе, узимајући у обзир и планиране расходе због увећаних личних примања предвиђа се укупно повећање личних расхода у односу на 1961. годину за 7.858,000.000.— динара.

2. Оперативни расходи

Оперативни расходи планирани су у 1962. години више за 1.805,000.000.— динара. Ово повећање односи се на увећане трошкове рефундације једне плате позваних регрута на одслужење војног рока и обвезника позваних на војну вежбу, у износу од 455,000.000.— динара. Повећане су цене штампарских услуга и дневних листова за војнике за 224,000.000.— динара. Трошкови војно-техничког и осталих истраживања увећани су за 931,000.000.— динара. Увећани су расходи Секретаријата Савета народне одбране за посебне додатке службеника народних одбора, на основу посебних савезних прописа за 195,000.000.— динара.

3. Материјални расходи

Материјални расходи за 1962. годину планирају се у укупном износу од 156.311,000.000.— динара или у односу на одобрене у 1961. години за Дин 12.291,000.000.— више.

При изради прорачуна материјалних расхода пошло се од извесног повећања обима одређених набавака које су неопходне за одржавање нужне борбене опремности наше Армије. Модернизација Армије неопходно захтева више новчаних средстава не само за набавку механизације, већ и за њихово одржавање, погонско гориво, школовање људи, итд.

Предвиђено повећање материјалних расхода планирано је у основи баш на такве расходе и то:

	милиона
— због набавке опреме — — — —	4.000
— услед веће масе технике нужно се намеће проширење обима ремонтовања у вредности — — — — —	2.453
— због делимичне попуне утврђених нормативa залиха погонског горива који су сада знатно нижи од утврђених износа од — — — — —	1.000
— због делимичне попуне одређених залиха артикала исхране, а које су биле утрошене у 1961. години због недостатка средстава у износу од —	1.080
— обезбеђење нових територијалних јединица одећном опремом и обућом, за шта се у овој години планира износ од — — — — — — — —	912
— материјални трошкови здравствене заштите знатно су порасли већ у 1961. години, а исто тако и трошкови лечења војних лица ван војно-санитетских установа. За покриће истих планира се износ од — — —	853
— за извођење програма грађевинских радова у ЈНА (стамбене изградње и војних објеката) неопходно се намећу увећани расходи од око — —	2.000

3. ДЕО — СРЕДСТВА ЗА ОПШТЕДРУШТВЕНЕ ПОТРЕБЕ

У оквиру овог дела буџета поред намене која су у 1961. години за ове потребе била предвиђена, унета су и средства за дотације народним републикама и Аутономној Косовско-Метохијској Области, средства за примања ратних војних инвалида и њихову здравствену заштиту као и средства за изградњу универзитета, тј. сва она средства која не служе ужим потребама федерације.

Укупна средства за општедруштвене потребе у 1962. години предвиђају се у износу од 80.851,000.000.— динара, што у односу на одобрена средства за исте намене у 1961. години представља повећање од 3.738,262.000.— динара, или за 4,8%.

Процентуално највећи део повећања односи се на дотације народним републикама и АКМО-у, за трошкове техничке помоћи и за накнаде носиоцима „Партизанске споменице 1941" и других одликовања.

Међутим, истовремено у овом делу расхода за 1962. годину нису садржани неки знатнији расходи који су постојали у 1961. години (завршне акције око пописа пољопривреде и становништва), услед чега укупна средства за расходе у овом делу показују незнатан пораст и поред знатног повећања дотација народним републикама и Аутономној Косовско-Метохијској Области. Разлог томе је још и чињеница што су расходи нуклеарне енергије и инвалида задржани углавном на овогодишњем нивоу.

Носиоци једног дела средстава за општедруштвене потребе су поједини савезни органи, установе и организације у чији делокруг спадају послови на које се односе та средства.

За један део средстава за општедруштвене потребе предвиђено је да се она користе на основу уговора које ће закључивати одређени савезни органи са установама и организацијама које ће обављати те делатности, и то:

1. Секретаријат Савезног извршног већа за информације за средства предвиђена за посебне информативне ТВ емисије, за учешће федерације у трошковима мањинских радио-станица и за публицистичко-информативну делатност за иностранство. Та средства укупно износе 1.452,000.000.— динара.

Поред ових средстава, за учешће федерације у трошковима културно-просветне делатности националних мањина предвиђена су средства у износу од 370,000.000.— динара, која ће се једним делом користити и за информативну делатност (мањинска штампа).

Средства за публицистичко-информативну делатност за иностранство у 1961. години била су коришћена за делатности које је обављало неколико установа, док су у предлогу буџета за 1962. годину та средства предвиђена у једном износу у оквиру 6. Раздела 3. Дела (1.052,000.000.— динара), с тим што ће се ова средства користити на основу уговора које ће закључивати Секретаријат Савезног извршног већа за информације. При одређивању износа средстава за публицистичко-информативну делатност за иностранство за 1962. годину узете су у обзир делатности и установе преко којих су та средства коришћена у 1961. години, и на тој основи је одређена висина за 1962. годину, и то:

(у хиљадама динара)

Делатности и установе преко којих су делатности обављене	Одобрено у 1961.	Предлог за 1962.	Разлика + или –
Публицистичко-издавачки завод „Југославија" за информативну и издавачку делатност за иностранство — — — — — — —	273.600	300.000	+ 26.400
Емисије за иностранство Радио-Београда —	322.630	390.000	+ 67.370
Емисије за иностранство „ТАНЈУГА"-а — —	150.610	200.000	+ 49.390
„Југословенска ревија" — — — — — —	36.000	32.000	— 4.000
„Међународна политика" — — — — —	65.710	75.000	+ 9.250
Информативна и културно-просветна делатност међу исељеницима — — — — —	—	55.000	+ 55.000
Свега: — — —	848.590	1,052.000	+ 203.410

2. Секретаријат Савезног извршног већа за народно здравље, за средства за искорењивање маларије, за истраживачки рад на рехабилитацији инвалида и за друге потребе здравствене заштите, у износу од 211,300.000.— динара. За ове сврхе у 1961. години било је одобрено 142,195.000.— динара.

3. Секретаријат Савезног извршног већа за просвету и културу и Секретаријат Савезног извршног већа за информације, за средства намењена за учешће федерације у трошковима културно-просветне делатности националних мањина, у износу од Динара 380,000.000.—, што у односу на 1961. годину представља повећање од 30,000.000.— динара.

Висину средстава за поједине намене утврдили би споразумно напред поменути секретаријати. (Преглед средстава за општедруштвене потребе дат је у табели IV)

П Р И
УЗ ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕД
ЗА 1962.

П Р Е
ЛИЧНИХ И МАТЕРИЈАЛНИХ

Раздео	САВЕЗНИ ОРГАНИ	Лични расходи			
		одобрено за 1961.	предлог за 1962.	разлика + или —	
1	Савезна народна скупштина	210.463	219.914	+	9.451
2	Кабинет Председника Републике	64.061	68.811	+	4.750
3	Савезно извршно веће	331.561	347.652	+	16.091
	— Просветни савет Југославије	2.718	2.674	—	44
	— Комисија за верска питања	4.425	5.000	+	575
	— Управа зграда савезних државних органа	36.688	44.210	+	7.522
4	Државни секретаријат за иностране послове				
	— Секретаријат	656.400	709.050	+	52.650
	— Представништва у иностранству	3,930.000	4,260.700	+	330.700
5	Државни секретаријат за унутрашње послове	7,631.704	8,197.917	+	566.213
6	Државни секретаријат за послове финансија	201.278	207,613	+	6.335
	— Уред за заштиту југословенске имовине у иностранству	21.927	23.235	+	1.308
	— Комисија за национализацију	7.000	—	—	7.000
7	Државни секретаријат за послове робног промета	122.165	121.280	—	885
	— Дирекција за сировине	43.566	46.456	+	2.890
	— Дирекција за исхрану	30.400	30.959	+	559
	— Управа за мере и драгоцене метале	90.899	100.650	+	9.751
8	Комитет за спољну трговину	88.272	101.810	+	13.538
	— Југословенска слободна зона у Солуну	38.728	39.270	+	542
9	Секретаријат за законодавство и организацију	63.746	78.490	+	14.744
10	Секретаријат за опште привредне послове	60.088	60.790	+	702
11	Секретаријат за индустрију	89.242	87.150	—	2.092
12	Секретаријат за пољопривреду и шумарство	49.538	53.292	+	3.754
13	Секретаријат за саобраћај и везе	48.702	50.570	+	1.868
	— Управа поморства и речног саобраћаја	331.156	347.522	+	16.366
	— Управа цивилног ваздухопловства	280.871	222.387	—	58.484
	— Савезна управа за путеве	11.111	11.724	+	613
	— Управа за радио-саобраћај	10.496	11.647	+	1.151
14	Секретаријат за рад	51.293	57.604	+	6.311
15	Секретаријат за просвету и културу	74.374	75.554	+	1.180
16	Секретаријат за народно здравље	42.735	42.500	—	235
	— Управа за фармацеутоку службу и медицинско снабдевање	7.350	8.342	+	992
17	Секретаријат за социјалну политику и комунална питања	47.002	46.000	—	1.002
18	Секретаријат за правосудне послове	19.054	19.198	+	144
19	Секретаријат за информације	53.655	56.430	+	2.775
20	Секретаријат за општу управу	58.195	56.130	—	2.065
21	Савезни врховни суд	80.274	87.035	+	6.761

Л О З И
ЛОГА САВЕЗНОГ БУЏЕТА
ГОДИНУ

Г Л Е Д
РАСХОДА ПО ОРГАНИМА

Табела I
(у хиљадама динара)

Материјални расходи			Свега		
одобрено за 1961.	предлог за 1962.	разлика + или —	одобрено за 1961.	предлог за 1962.	разлика + или —
252.750	258.000	+ 5.250	463.213	477.914	+ 14.701
146.851	147.350	+ 499	210.912	216.161	+ 5.249
565.500	747.500	+ 182.000	897.061	1,095.152	+ 198.091
1.507	687	— 820	4.225	3.361	— 864
11.810	12.800	+ 990	16.235	17.800	+ 1.565
122.512	139.600	+ 17.088	159.200	183.810	+ 24.610
929.382	937.800	+ 8.418	1,585.782	1,646.850	+ 61.068
2,448.750	2,581.700	+ 132.950	6,378.750	6,842.400	+ 463.650
1,272.219	1,558.455	+ 286.236	8,903.923	9,756.372	+ 852.449
20.425	20.752	+ 327	221.703	228.365	+ 6.662
8.455	6.487	— 1.968	30.382	29.722	— 660
950	1.000	+ 50	7.950	1.000	— 6.590
65.072	85.100	+ 20.028	187.237	206.380	+ 19.143
14.475	15.800	+ 1.325	58.041	62.256	+ 4.215
4.370	7.800	+ 3.430	34.770	38.759	+ 3.989
55.985	62.600	+ 6.615	146.884	163.250	+ 16.366
34.075	37.150	+ 3.075	122.347	138.960	+ 16.613
5.409	6.270	+ 861	44.137	45.540	+ 1.403
7.452	6.064	— 1.388	71.198	84.554	+ 13.356
3.981	3.800	— 181	64.069	64.590	+ 521
11.320	13.300	+ 1.980	100.562	100.450	— 112
46.725	50.383	+ 3.658	96.263	103.675	+ 7.412
8.309	31.757	+ 23.448	57.011	82.327	+ 25.316
253.101	262.688	+ 9.587	584.257	610.210	+ 25.953
231.200	230.320	— 880	512.071	452.707	— 59.364
1.635	2.623	+ 988	12.746	14.347	+ 1.601
3.628	4.170	+ 542	14.124	15.817	+ 1.693
41.381	54.401	+ 13.020	92.674	112.005	+ 19.331
196.320	267.800	+ 71.480	270.694	343.354	+ 72.660
146.051	160.500	+ 14.449	188.786	203.000	+ 14.214
3.490	2.300	— 1.190	10.840	10.642	— 198
9.452	8.800	— 652	56.454	54.800	— 1.654
694	1.100	+ 406	19.748	20.298	+ 550
180.621	198.700	+ 18.079	234.276	255.130	+ 20.854
2.612	5.600	+ 2.988	60.807	61.730	+ 923
21.584	18.410	— 3.174	101.858	105.445	+ 3.587

Раздео	САВЕЗНИ ОРГАНИ	Лични расходи			
		одобрено за 1961.	предлог за 1962.	разлика + или —	
22	Врховни привредни суд	33.337	37.674	+	4.337
23	Савезно јавно тужилаштво	1,195.434	54.600	—	1,140.834
24	Савезно јавно правобранилаштво	22.825	24.470	+	1.645
25	Управа царина	862.920	936.500	+	73.580
26	Савезна геодетска управа	25.675	26.600	+	925
27	Завод за техничку помоћ	31.809	32.953	+	1.144
28	Управа за патенте	28.878	31.510	+	6.632
29	Савезна управа за послове ветеринарства	31.710	32.259	+	549
30	Савезна управа за заштиту биља	19.718	21.981	+	2.263
31	Савезни завод за привредно планирање	143.154	151.370	+	8.216
32	Савезни завод за статистику	268.745	275.723	+	6.978
33	Завод за јавну управу	27.395	29.470	+	2.075
34	Савезни хидрометеоролошки завод	90.820	97.705	+	6.885
35	Савезни завод за фотограметрију	185.950	184.585	—	1.365
36	Савезни завод за проучавање школских и просветних питања	38.002	40.776	+	2.774
37	Завод за геомагнетска мерења	11.296	11.143	—	153
38	Савезни завод за урбанизам, комунална и стамбена питања	13.676	15.794	+	2.118
39	Савезни завод за физичку културу	28.353	29.279	+	926
40	Савезни геолошки завод	34.118	37.572	+	3.454
41	Југословенски завод за стандардизацију	33.153	38.770	+	5.617
42	Савезна комисија за нуклеарну енергију	74.874	61.515	—	13.359
43	Комисија за службеничке послове	1.440	1.700	+	260
44	Савезна комисија за водопривреду	21.800	22.315	+	515
45	Савезна комисија за преглед филмова	8.095	9.493	+	1.398
46	Савезна комисија за физичку културу	995	3.100	+	2.105
47	Савезни санитарни инспекторат	24.518	27.007	+	2.489
48	Југословенски регистар бродова	22.500	23.950	+	1.450
	— Главни уред за унутрашњу пловидбу	5.725	4.642	—	1.083
49	Савезни савет за научни рад	37.332	41.675	+	4.343
	— Савезни фонд за научни рад	16.979	18.100	+	1.121
50	Савезни институт за заштиту споменика културе	20.493	21.953	+	1.460
51	Државна архива ФНРЈ	27.172	27.150	—	22
52	Музеј Николе Тесле	3.635	4.100	+	465
53	Генерални комесаријат југословенске секције међународне изложбе рада у Торину	12.859	—	—	12.859
	УКУПНО	**18,296.522**	**18,277.000**	—	**19.522**

Табела I
(у хиљадама динара)

Материјални расходи				Свега			
одобрено за 1961.	предлог за 1962.	разлика + или —		одобрено за 1961.	предлог за 1962.	разлика + или —	
3.087	5.000	+	1.913	36.424	42.674	+	6.250
199.413	11.450	—	187.963	1,394.847	66.050	—	1,328.797
10.188	11.900	+	1.712	33.013	36.370	+	3.357
237.393	314.630	+	77.237	1,100.313	1,251.130	+	150.817
25.793	30.875	+	5.082	51.468	57.475	+	6.007
105.982	291.060	+	185.078	137.791	324.013	+	186.222
15.166	14.440	—	726	44.044	45.950	+	1.906
8.467	12.891	+	4.424	40.177	45.150	+	4.973
11.941	14.895	+	2.954	31.659	36.876	+	5.217
27.799	25.490	—	2.309	170.953	176.860	+	5.907
506,083	703.185	+	197.102	774.828	978.908	+	204.080
17.009	17.065	+	56	44.404	46.535	+	2.131
101.599	114.200	+	12.601	192.419	211.905	+	19.486
127.595	129.662	+	2.067	313.545	314.247	+	702
20.110	22.100	+	1.990	58.112	62.876	+	4.764
8.318	10.816	+	2.498	19.614	21.959	+	2.345
9.880	9.200	—	680	23.556	24.994	+	1.438
20.932	25.800	+	4.868	49.285	55.079	+	5.794
22.714	40.666	+	17.952	56.832	78.238	+	21.406
30.346	34.370	+	4.024	63.499	73.140	+	9,641
259.376	278.000	+	18.624	334.250	339.515	+	5.265
—	—	+	-	1.440	1.700	+	260
6.222	6.238	+	16	28.022	28.553	+	531
2.907	2.500	—	407	11.002	11.993	+	991
1.400	37.000	+	35.600	2.395	40.100	+	37.705
6.080	6.400	+	320	30.598	33.407	+	2.809
9.690	11.900	+	2.210	32.190	35.850	+	3.660
2.470	2.800	+	330	8.195	7.442	—	753
44.947	52.700	+	7.753	82.279	94.375	+	12.096
10.390	10.300	—	90	27.369	28.400	+	1.031
14.492	11.100	—	3.392	34.985	33.053	—	1.932
15.699	18.800	+	3.101	42.871	45.950	+	3.079
3.429	4.000	+	571	7.064	8.100	+	1.036
168.699	—	—	168.699	181.558	—	—	181.558
9,185.669	10,231.000	+	1,045.331	27,482.191	28,508.000	+	1,025.809

Табела II

П Р Е Г Л Е Д
СРЕДСТАВА ЗА ДЕЛАТНОСТ САМОСТАЛНИХ УСТАНОВА КОЈА СЕ КОРИСТЕ НА ОСНОВУ УГОВОРА

у хиљадама динара

УСТАНОВА	Одобрено за 1961.	Предлог за 1962.	Разлика + или – 2:1	% повећања 2:1
	1	2	3	4
1. Телеграфска агенција Нова Југославија „ТАНЈУГ“	322.000	363.000	+ 41.000	12,7
2. Филмске новости	151.425	185.000	+ 33.575	22,2
3. Југословенска радио-дифузија	24.890	65.000	+ 40.110	161,1
4. Савезни завод за здравствену заштиту	100.143	126.300	+ 26.157	26,0
5. Југословенски завод за продуктивност рада	109.834	170.000	+ 60.166	54,8
6. Југословенска кинотека	14.250	—	— 14.250	—
7. Савезни центар за наставни и културно-просветни филм	35.150	—	— 35.150	—
8. Југословенска концертна агенција	6.190	—	— 6.190	—
СВЕГА:	**763.882**	**909.300**	**+ 145.418**	**19,0**

Табела III

П Р Е Г Л Е Д
ДОТАЦИЈА САМОСТАЛНИМ УСТАНОВАМА

у хиљадама динара

УСТАНОВА	Одобрено за 1962.	Предлог за 1962.	Разлика + или — 2:1	% повећања 2:1
	1	2	3	4
1. Институт за међународну политику и привреду	119.041	160.000	+ 40.959	34,4
2. Институт друштвених наука	218.000	218.000	—	—
3. Институт за упоредно право	22.000	22.000	—	—
4. Институт за изучавање радничког покрета	136.650	180.000	+ 41.350	29,8
5. Институт за криминолошка и криминалистичка истраживања	33.250	35.000	+ 1.750	5,2
6. Лексикографски завод ФНРЈ	113.650	130.000	+ 16.350	14,4
7. Југословенски библиографски институт	43.511	57.300	+ 13.789	31,7
8. Сервис за вршење транспортних услуга савезним органима и установама	82.625	64.000	— 18.625	—
9. Музеј револуције народа Југославије	50.725	70.000	+ 19.275	38.0
10. Хидрометеоролошка школа	12.350	14.200	+ 1.850	15,0
11. Статистичка школа	17.549	20.200	+ 2.651	15,1
12. Завод за школску опрему	9.215	—	— 9.215	—
13. Савезни центар за образовање руководећих кадрова у привреди	25.175	—	— 25.175	—
14. Југословенски центар за техничку и научну документацију	70.775	—	— 70.775	—
15. Болница „Др Драгиша Мишовић“	28.500	—	— 28.500	—
16. Висока школа политичких наука	107.635	—	— 107.635	—
СВЕГА:	**1,092.651**	**970.700**	**— 121.951**	**—**

Табела IV

П Р Е Г Л Е Д
СРЕДСТАВА ЗА ОПШТЕДРУШТВЕНЕ ПОТРЕБЕ

(у хиљадама динара)

	Одобрено за 1961.	Предлог за 1962.	Разлика или — 2:1	% повећања 2:1
	1	2	3	4
I Дотације народним републикама и Аутономној Косовско-Метохијској Области				
— Дотација Народној Републици Босни и Херцеговини	12.980.000	15,207.000	+ 2,227.000	17,1
— Дотација Народној Републици Македонији	8,665.000	9,460.000	+ 795.000	9,1
— Дотација Народној Републици Црној Гори	4,735.000	5,810.000	+ 1,075.000	22,7
— Дотација Аутономној Косовско-Метохијској Области	4,545.000	5,703.000	+ 1,158.000	25,4
Свега I Део	**30,925.000**	**36,180.000**	**+ 5,255.000**	**17,0**
II За примања ратних војних инвалида и њихову здравствену заштиту	20,800.000	21,122.000	+ 322.000	1,5
Свега II Део	**20,800.000**	**21,122.000**	**+ 322.000**	**1,5**
III 1. За потребе нуклеарне енергије	9,160.000	10,000.000	+ 840.000	9,2
2. Дотација Фонду за научни рад	2,450.000	3,000.000	+ 550.000	22,4
3. Дотација Савезном друштвеном фонду за школство	1,000.000	800.000	— 200.000	—
4. За културну сарадњу са иностранством	423.983	470.000	+ 46.017	10,8
5. За посебне информативне ТВ емисије	350.000	200.000	— 150.000	—
6. За публицистичко-информативну делатност за иностранство	805.840	1,052.000	+ 246.160	30,5
7. За учешће федерације у трошковима мањинских радио-станица	241.717	200.000	— 41.717	—
8. За учешће федерације у трошковима културно-просветне делатности националних мањина	350.000	380.000	+ 30.000	8,6
9. За туристичку пропаганду у земљи и иностранству	285.668	365.400	+ 79.732	28,0
10. За трошкове техничке помоћи	377.735	1,000.000	+ 622.265	64,7

Табела IV (наставак)

П Р Е Г Л Е Д
СРЕДСТАВА ЗА ОПШТЕДРУШТВЕНЕ ПОТРЕБЕ (у хиљадама динара)

		Одобрено за 1961.	Предлог за 1962.	Разлика + или — 2:1	% повећања 2:1
		1	2	3	4
11.	За накнаду носиоцима Партизанске споменице и других одликовања — — — —	683.618	955.300	+ 271.682	39,7
12.	За трошкове искоришћивања лековитог блата, за трошкове истраживачког рада на рехабилитацији инвалида и друге трошкове здравствене заштите — — — — — — — — —	142.195	211.300	+ 69.105	48,5
13.	За трошкове заштите споменика културе —	71.476	65.000	— 6.476	—
14.	За трошкове безбедности пловидбе у поморском и речном саобраћају — — — —	100.000	160.000	+ 60.000	60,0
15.	Југословенском црвеном крсту — за трошкове транспорта прехрамбених артикала — —	1,079.000	1,000.000	— 79.000	—
16.	За трошкове израде техничких прописа у индустрији и грађевинарству — — — —	—	100.000	+ 100.000	—
17.	За обавезе по програму УНИЦЕФ-а — — —	9.200	10.000	+ 800	8,6
18.	За учешће федерације у изградњи универзитета — — — — — — — — — — —	3,000.000	3,500.000	+ 500.000	16,6
19.	Накнада за национализовану имовину у земљи — — — — — — — — — — —	70.000	80.000	+ 10.000	14,2
20.	Помоћ Савету Академије наука за издавање билтена — — — — — — — — —	6.000	—	— 6.000	—
21.	Помоћ за организовање Међународног византолошког конгреса — — — — — — —	5.000	—	— 5.000	—
22.	Помоћ међународним научним симпозијумима, конгресима и скуповима — — — —	15.000	—	— 15.000	—
23.	Попис становништва — — — —	1,606.100	—	— 1,606,100	—
24.	Попис пољопривреде — — — —	155.206	—	— 155.206	—
25.	Дотације за изградњу Новог Београда — —	3,000.000	—	— 3,000.000	—
	Свега III Део	**25,387.738**	**23,549.000**	**— 1,838.838**	**—**
	УКУПНО I ДО III ДЕЛА	**77,112.738**	**80,851.000**	**+ 3,738.262**	**4,8**

ПРЕДЛОГ
САВЕЗНОГ БУЏЕТА ЗА 1962. ГОДИНУ

РАСХОДИ
4. ДЕО — СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ У ПРИВРЕДИ

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		1 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА МЕРЕ У ПРИВРЕДИ		
		Глава 1 — Регреси и премије		
4—266		Регреси и премије у области пољопривреде		
	1	Регреси за пољопривредну опрему и резервне делове —	10.500,000.000	
	2	Регреси за вештачка ђубрива и средства за заштиту биља	18.000,000.000	
	3	Регреси за гориво и мазиво	4.500,000.000	
	4	Регреси за рибарство — — —	500,000.000	
	5	Премије за сирови памук — —	350,000.000	
	6	Премије за соју — — — —	900,000.000	
	7	Премије за пшеницу и раж —	4.000,000.000	
	8	Премије за тов стоке — — —	7.000,000.000	45.750,000.000
4—267		Регреси у области индустрије		
	1	Регреси за шећер, бели лим и стаклену амбалажу — — —	3.870,000.000	
	2	Регрес за грех — — — —	270,000.000	
	3	Регрес за железару „Борис Кидрич" из Никшића — — —	3.260,000.000	7.400,000.000
4—268		Регреси у области саобраћаја		
	1	Регрес за изградњу прекоморских бродова — — — — —	6.000,000.000	
	2	Регрес за превоз лигнита — —	3.600,000.000	9.600,000.000
4—269		Регреси у области робног промета		
	1	Накнаде за разлику цена пшенице — — — — — — —	16.000,000.000	
	2	Регрес за лигнит и мрки угаљ за потребе широке потрошње	10.120,000.000	
	3	Накнаде при продаји стоке по минималним заштитним ценама	3.000,000.000	
	4	Регреси за бензин, плинско уље и авио-бензин — — — —	55,000.000	29.175,000.000
		Свега Гл. 1 (парт. 266—269)		**91.925,000.000**
		Глава 2 — Дотације		
4—270		Дотације предузећима из области саобраћаја		
	1	Југословенски аеротранспорт, Београд — — — — — —	680,000.000	
	2	Јадранска линијска пловидба, Ријека — — — — — —	1.300,000.000	
	3	Југословенско речно бродарство, Београд — — — — — —	80,000.000	2.060,000.000
		Свега Гл. 2 (парт. 270)		**2.060,000.000**
		Глава 3 — Средства за унапређивање привредних области		
4—271		За водопривреду — — — —		3.500,000.000
4—272		За геолошко-рударске истражне радове — — — — — —		9.000,000.000
4—273		За унапређивање пољопривреде и шумарства — — — — —		1.000,000.000
		Свега Гл. 3 (парт. 271—273)		**13.500,000.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		Глава 4 — Накнаде за повластице у путничком саобраћају по савезним прописима		
	4—274	Накнаде за повластице у путничком саобраћају по савезним прописима — — — — —		6.200,000.000
		Свега Гл. 4 (парт. 274)		6.200,000.000
		УКУПНО 1 РАЗДЕО		**113.685,000.000**
		2 РАЗДЕО — СРЕДСТВА ЗА ПРЕМИРАЊЕ ИЗВОЗА		
	4—275	Средства за премирање извоза		45.000,000.000
		УКУПНО 2 РАЗДЕО		**45.000,000.000**
		3 РАЗДЕО — ДОТАЦИЈА ЗА ОДРЕЂЕНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ		
	4—276	Дотација друштвеним инвестиционим фондовима народних република и општина и угоститељским предузећима по основу остварених страних средстава плаћања у туристичком промету		3.236,000.000
		УКУПНО 3 РАЗДЕО		**3.236,000.000**

Партија	Позиција	РАСХОДИ	Износ позиције	Износ партије
		4 РАЗДЕО — ОБАВЕЗЕ ПО ЗАЈМОВИМА		
	4—277	Обавезе државе по унутрашњим зајмовима		1.200,000.000
	4—278	Обавезе државе по иностраним зајмовима и за национализовану иностране имовину		53.500,000.000
		УКУПНО 4 РАЗДЕО		**54.700,000.000**
		РЕКАПИТУЛАЦИЈА РАСХОДА 4. ДЕЛА — ПО РАЗДЕЛИМА —		
		1. Раздео — Средства за мере у привреди — — — — —		113.685,000.000
		2. Раздео — Средства за премирање извоза — — — —		45.000,000.000
		3. Раздео — Дотација за одређене инвестиције — — —		3.236,000.000
		4. Раздео — Обавезе по зајмовима — — — — — —		54.700,000.000
		УКУПНО РАСХОДИ		**216.621,000.000**

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ РАСХОДА 4. ДЕЛА

СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ У ПРИВРЕДИ

За посебне намене у привреди (осим за обавезе по зајмовима), до 1958. године средства су се обезбеђивала у посебним савезним буџетским фондовима. Од тада, средства за те намене обезбеђују се у савезном буџету.

План и утрошак тих средстава по савезном буџету за последње две године је следећи[1]):

(у милионима динара)

	1960.		1961.		1962.
	план	извршено	план	процена извр.	предлог плана
Регреси и премије у привреди	60.539	59.463	91.288[2])	90.949	91.925
Дотације у саобраћају	2.665	2.665	2.177	2.177	2.060
Унапређивање привредних области	13.500	13.336	10.800[3])	10.740	13.500
Накнаде за повластице у саобраћају	11.710	11.709	11.000	11.060	6.200
Средства за премирање извоза	23.000	23.000	50.000	50.000	45.000
Дотације за инвестиције у туризму	2.700	2.354	2.711	2.711	3.236
Обавезе по унутрашњим и иностраним зајмовима	15.091	14.832	34.045	34.045	54.700
	129.205	127.359	202.021	201.622	216.621
Индекс (план 1960 = 100)	100,0	98,6	156,4	156,0	167,7
Индекс (план 1961 = 100)	64,0	63,0	100,0	99,8	107,2

У односу на извршење (процена) за 1961. годину, по предлогу плана за 1962. годину предвиђа се повећање ових средстава укупно за 14.999 милиона динара или за 7,4% у глобалу.

1. РЕГРЕСИ И ПРЕМИЈЕ У ПРИВРЕДИ

По појединим групама намена предвиђа се:

— код регреса и премија	+	976 мил. дин.	— индекс	101,1
— код дотација у саобраћају	—	117 „ „	„	94,6
— код унапређивања привредних области	+	2.760 „ „	„	125,7
— код накнада за повластице у саобраћају: нето-накнаде	+	1.200 „ „	„	124,0
остало	—	6.000 „ „	„	0,0
— код средстава за премирање извоза	—	5.000 „ „	„	90,0
— код дотација за инвестиције у туризму	+	525 „ „	„	119,4
— код обавеза по унутрашњим и иностраним зајмовима	+	20.655 „ „	„	160,7
	+	14.999 мил. дин.	— индекс	107,4

Код регреса и премија у привреди, за 1962. годину је рачунато само са оним регресима и премијама који постоје у 1961. години, уз коректуре које настају услед промена обима потрошње, промета или производње оних производа који уживају регрес, односно премије.

У првој половини 1961. године Савезно извршно веће, на основу овлашћења Савезне народне скупштине за доношење прописа о регресима у привреди, извршило је ревизију тих прописа, при чему је, углавном, извршено снижење висине регреса по јединици производа који уживају регрес, односно извршено укидање извесних регреса,

а) Регреси и премије из области пољопривреде

1) *Регреси за пољопривредну опрему и резервне делове.* — За 1962. годину планира се снабдевање пољопривредних организација са 6.000 комада нових трактора и 1.200 комада комбајна, што уз постојећи регрес даје масу регреса од 5.840 милиона динара. За прикључне тракторске справе и уређаје и осталу опрему код којих је регрес одређен у мањим износима планира се маса регреса у износу од 1.660 милиона динара, док се преостали износ од 3.000 милиона динара односи на регресе при набавци резервних делова.

2) *Регреси за вештачка ђубрива и средства за заштиту биља.* — Из документације Савезног друштвеног плана за 1962. годину види се да се потрошња вештачког ђубрива планира у количини од 1,550.000 тона, што је за око 500.000 тона више него у 1961. години. Од планиране потрошње на домаћа ђубрива отпада 1,000.000 тона (800.000 тона фосфорних и 200.000 тона азотних ђубрива), док на ђубрива из увоза отпада 550.000 тона (400.000 тона азотних и 150.000 тона калијевих ђубрива).

Планирана потрошња средстава за заштиту биља износи укупно 36.000 тона. Од ове количине отпада 15.000 тона на плави камен за који није одобрен регрес, тако да у обзир за регресирање долази око 20.000 тона.

Наиме регреса предвиђа се за вештачка ђубрива 16.800 милиона динара и за средства за заштиту биља 1.200 милиона динара, односно укупно 18.000 милиона динара.

3) *Регреси за гориво и мазиво.* — Укупно планирана потрошња горива у пољопривреди износи 177.000 тона. Пошто је за потребе пољопривреде одобрен регрес само за плинско уље — нафту, на коју долази 75% од укупног горива, то се предвиђа регресирање око 134.000 тона плинског уља, што уз регрес од 32 динара даје масу регреса од око 4.250 милиона динара. Остатак од 250 милиона динара односи се на гориво и мазиво за потребе риболова.

4) *Регреси за рибарство.* — У групи ових регреса обухваћени су регреси за индустријске производе за потребе рибарства (рибарске светиљке, мреже, плуто, ужад) као и регреси који се одобравају бродоградиштима за извршене оправке рибарских бродова и кочара. Маса регреса за све ове потребе у 1962. години планирана је у износу од 500 милиона динара, што је на нивоу процене извршења за 1961. годину.

5) *Премије за сирови памук.* — Планирана је количина памука за 1962. годину од 6.000 тона I

[1]) Заједно са додељеним средствима из привредних резерви федерације за исте намене.

[2]) У томе и средства предложена да се доделе из привредних резерви федерације (10.800 милиона динара).

[3]) После буџетске рестрикције из јуна 1961. године

класе што уз премију од 30 дин/кг даје масу премија од 180 милиона динара. Пошто се премија одобрава и за II и III класу, то је за ове потребе предвиђено 350 милиона динара.

6) *Премије за сољу.* — За 1962. годину планирана је производња соје код друштвеног сектора у количини од 45.000 тона. Кад се поред тога узме у обзир количина соје која се производи у кооперацији долази се уз премију од 10 дин./кг до предвиђене масе премија од 900 милиона динара.

7) *Премије за пшеницу и раж.* — За 1962. годину предвиђа се откуп 1,150.000 тона пшенице и ражи што уз премију од 3 дин./кг даје масу премија од 3.450 милиона динара. Остатак средстава од 550 милиона динара односи се на семенску пшеницу.

8) *Премије за тов стоке.* — Планирана производња говеда која долази у обзир за премирање износи 143.500 тона живе мере (103.500 тона друштвена газдинства и 40.000 тона кооперација), а свиња 127.290 тона (74.790 тона друштвена газдинства и 52.500 тона кооперација). Укупно је на име ових премија у буџету планирано 7.000 милиона динара, што је за 1.200 милиона динара мање од предлога носиоца средстава. Корекција на ниже извршена је на основу досадашњег извршења ових расхода у 1961. години, искустава стечених у планирању средстава за ове потребе у последњим годинама, као и на основу процене извршења ових расхода у 1961. години. Предложени износ је за 27% већи од исплата које се очекују у овој години, па се оцењује да ће тај износ бити довољан за исплату ових премија.

Код премија наведених под 5), 6), 7) и 8) предвиђа се продужење прописа и на 1962. годину.

б) Регреси у области индустрије

1) *Регрес за шећер, бели лим и стаклену амбалажу.* — Предвиђена је употреба 21.000 тона шећера при изради 32.000 тона воћних прерађевина, што уз регрес од 43 дин. по 1 кг шећера даје масу регреса од 903 милиона динара.

Утрошак белог лима планиран је у количини од 22.130 тона (9.200 тона за месне конзерве, 6.930 тона за рибље конзерве и 6.000 тона за конзерве воћа и поврћа) што уз регрес од 100 дин/кг даје масу регреса од 2.213 милиона динара.

Предвиђена је употреба 19 милиона комада стаклени за прерађевине воћа и поврћа и 30 милиона комада флаша за јестиво уље, што даје масу регреса од 745 милиона динара.

Укупна маса овог регреса износи 3.870 милиона динара.

2) *Регрес за греж.* — Планирана је производња новог грежа у количини од око 90.000 тона. Укупна маса регреса износи 270 милиона динара

3) *Регрес за железару „Борис Кидрич" из Никшића.* — Исплата регреса врши се у 1961. години из додељених средстава из привредних резерви федерације пошто је пропис донет у току године. Износ регреса планиран је за 1962. годину на основу плана производње железаре и то: 12.600 тона тешких профила, 12.136 тона средњих профила, 23.365 тона ситних профила, 30.224 тоне разних лимова, 3.000 тона љуштеног челика и 14.200 тона хладноваљаних трака.

ц) Регреси у области саобраћаја

1) *Регрес за изградњу прекоморских бродова.* — Овај регрес одобрава се за бродове из програма 1957—1961. по постојећем пропису о давању регреса поморско-бродарским предузећима за бродове прекоморске пловидбе, док ће се за бродове из програма 1961—1965. одобравати по пропису који Савезно извршно веће донесе за тај период, а у смислу већ заузетог става Савезне народне скупштине да бродарска предузећа набављају бродове као основно средство код домаћих бродоградилишта по извозним ценама, с обзиром да са тим бродовима послују на светском тржишту.

У оквиру предложеног износа од 6.000 милиона динара налази се регрес за три брода која ће бити испоручена у 1962. години из програма 1957—1961. и за које се предвиђа регрес од око 1.800 милиона динара. Остатак средстава представља регрес за бродове који се изграђују по новом програму 1961—1965. из средстава Општег инвестиционог фонда. Пошто би регрес износио оријентационо 40% од утврђене извозне цене на расписаном конкурсу, то се оцењује да ће маса регреса за ове бродове износити око 4.000 милиона динара.

2) *Регрес за превоз лигнита.* — Југословенске железнице планирају да ће у 1962. години превести око 9.700 тона лигнита, што на просечном путу од 190 км даје 1.850 милиона нето-тонских километара, односно уз регрес од 2 дин. по НТ км масу регреса од 3.700 милиона динара. За превоз лигнита речним бродовима предвиђена је маса регреса од 50 милиона динара пошто се овим путем не планира превоз значајнијих количина лигнита.

Укупан захтев за овај регрес износи 3.750 милиона, док је у буџету планирано 3.600 милиона динара. Корекција на наже извршена је на бази овогодишњег извршења и на нивоу је одобрених средстава за ову годину, која неће бити у целости утрошена.

д) Регреси у области робног промета

1) *Накнаде за разлику цена пшенице.* — За 1962. годину планира се увоз 1,000.000 тона пшенице, што уз просечну разлику од 16 дин/кг између одређених продајних цена и набавних цена, даје масу накнада од 16.000 милиона динара.

2) *Регрес за лигнит и мрки угаљ за потребе широке потрошње.* — Маса регреса предвиђена је на бази планиране потрошње лигнита и мрког угља у домаћинствима у количини од 4,600.000 тона, што представља повећање, у односу на ову годину, за око 10%. Од предвиђене масе регреса од 10.120 милиона динара на 4 месеца (у коме важи већа стопа регреса од 45%) отпада 5.693 милиона динара, а на 8 месеци зимског периода (у коме стопа регреса износи 35%) долази 4.427 милиона динара, под претпоставком да се и у летњем и у зимском периоду прода широкој потрошњи по 2,300.000 тона угља.

3) *Накнаде при продаји стоке по минималним заштитним ценама.* — На основу постојећих прописа, Дирекција за исхрану одређује привредне организације које се баве прометом или прерадом стоке, а које су дужне откупити сваку понуђену количину говеда, свиња, оваца и живине одређеног квалитета по одређеним заштитним минималним ценама. Поред тога, Дирекција за исхрану је овлашћена да може издати налог да се откупљена стока продаје на одређеним тржиштима. Ако одређене привредне организације при овом пословању претрпе штету, Дирекција је дужна накнадити износ претрпљене штете.

Оцењује се да ће се у 1962. години интервенција Дирекције за исхрану свести на 30.000 тона меса јунади и 15.000 тона свињског меса, док се предвиђа да ова интервенција за овце и живину неће, као ни досада, бити потребна.

Предложени износ је за 1.941 милион динара мањи од постављеног захтева носиоца средстава. Корекција на ниже извршена је на бази досадашњег утрошка средстава за ове сврхе.

4) *Регреси за бензин и авио-бензин.* — У ову групу регреса спадају регреси за продати авио-бензин за стране ваздухоплове који по уговореним редовима летења слећу на домаћа ваздушна пристаништа, за продати авио-бензин за специјалне

летове и сл. За ове сврхе предвиђено је укупно 55 милиона динара.

2. ДОТАЦИЈЕ ПРЕДУЗЕЋИМА ИЗ ОБЛАСТИ САОБРАЋАЈА

За 1962. годину предвиђа се одобравање дотација: Југословенском аеротранспорту из Београда, Јадранској линијској пловидби из Ријеке и Југословенском речном бродарству из Београда, дакле истим оним привредним организацијама из области ваздушног, поморског и речног саобраћаја, којима је дотација била одобравана и у ранијим годинама.

Овим дотацијама покривају се поменутим предузећима пословни губици у вези са одржавањем саобраћајних линија за које је заинтересована федерација и чије је одржавање наређено од стране савезних органа.

Укупна маса предложених дотација за 1962. годину нижа је од износа одобреног за 1961. годину за 5,4%. Посматрано по предузећима, дотација је смањена Југословенском аеротранспорту за 15% и Југословенском речном бродарству за 20%, док се код Јадранске линијске пловидбе појављује повећање за 7,9%, услед предвиђеног повећања обима рада на савезним пругама.

3. СРЕДСТВА ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ ОБЛАСТИ

У овој ставци савезног буџета се предвиђају и обезбеђују средства за водопривреду, геолошко-рударска истраживања и за унапређивање пољопривреде и шумарства, тј. за оне делатности које стварају предуслове за развој привреде али које или делимично имају обележје јавних функција (одбране од поплава и регулација река) или за које не постоји непосредни интерес одређене привредне организације (рударска истраживања изван интересних поља постојећих рудника), односно које захтевају шире захвате и већа средства (унапређивање пољопривреде у најширем смислу).

За финансирање сличних делатности ангажују се и користе и знатна децентрализована средства и изван савезног буџета (мерила за које се намене обезбеђују средства из савезног буџета углавном постоје).

Предлог плана утврђен је на нивоу одобрених средстава у Савезном буџету за 1961. годину пре буџетске рестрикције, што у односу на стварно реализована средства у 1961. години представља повећање од 25,7%.

1) Водопривреда

Средствима федерације финансира се уређивање водотока и изградња објеката за заштиту од поплава на главним водним токовима. Главни водни токови су дефинисани још Уредбом о управљању фондовима вода (1956. године), и у 1961. години је Савезна комисија за водопривреду донела Одлуку о категоризацији водних токова, према којој у те токове спадају: Дунав, Сава, Дрина, Велика Морава, Вардар, Драва и Неретва, као и све реке које својим коритом или сливом чине државну границу или су пресечене државном границом.

И поред знатних улагања у ове радове из републичких средстава (у 1960. години, од укупних средстава за радове на главним водним токовима, народне републике су уложиле око 26%), рачуна се да би из средстава федерације требало улагати 15 година по 4.600 милиона динара (по ценама из 1959. године) да би се на главним водотоцима обавили нужни радови на уређењу и за одбрану од поплава.

Досадашња улагања у ове радове из средстава федерације била су следећа:

		милиона динара	верижни индекс
Савезни фонд	1956.	1.075,9	—
„ „	1957.	1.809,9	168
Савезни буџет	1958.	2.308,7	128
„ „	1959.	2.453,5	106
„ „	1960.	2.888,7	118
„ „	1961. (процена)	3.090,0	107
„ „	1962. (пред. плана)	3.500,0	113

Захтев Савезне комисије за водопривреду, као носиоца ових средстава, за доделу 7.409 милиона динара у 1962. години заснива се на потребама према налазу републичких водопривредних органа, па је на тој основи израђен и нацрт програма. Међутим, из наведених разлога, предлаже се да се од ове намене у 1962. години додели из савезног буџета 3.500 милиона динара, с тим што би детаљни програм, на предлог Савезне комисије за водопривреду, донело Савезно извршно веће.

2) Геолошко-рударска истраживања

У предлогу програма геолошко-рударских истраживања у 1962. години полази се од потребе да се обезбеди такав темпо геолошких истраживања чији ће резултати бити основа програмирања нарочито у области енергетске, екстрактивне и прерађивачке индустрије која се планира на домаћој минералној сировинској бази, као и да се обезбеди одржавање биланса и повећање резерви минералних сирсвина, с обзиром на планирано повећање производње по Перспективном плану.

Петогодишњим планом за геолошка истраживања предвиђено је улагање из средстава федерације од укупно 55.000 милиона динара, од чега у 1961. години 9.600 милиона динара, а у 1962. години 10.000 милиона динара. Међутим, у 1961. години је већ у првобитном буџету било одобрено свега 9.000 милиона динара, што је накнадно сведено на 6.750 милиона динара. Захтевом носиоца средстава за 1962. годину (11.200 милиона динара) желело се да се донекле компензира то заостајање у 1961. години.

Према предлогу програма, у 1962. години поједине минералне сировине, односно радови, учествовали би у укупним средствима: угаљ са 8,0%, нафта и плин са 44,2%, метали са 22,6%, неметали са 10,2%, радови на геолошкој карти са 6,5%, регионална геофизичка истраживања са 1,2%, хидрогеолошка истраживања са 2,6%, инжењерско-геолошка истраживања са 0,9%, обавезе и резерва са 3,2%.

При изради предлога програма, Савезни геолошки завод, као носилац средстава, придржавао се основних концепција нацрта Закона о фонду за геолошка истраживања (који се управо разматра у савезним органима управе), посебно у погледу обавеза привредних организација, које буду експлоатисале налазишта чије је финансирање вршено из средстава федерације, да уложена средства врате заједници.

Дефинитивни програм, на бази глобалних средстава која буду одобрена у Савезном буџету за 1962. годину, донеће Савезно извршно веће.

3) Унапређивање пољопривреде и шумарства

Ближе дефинисани задаци у области унапређивања пољопривреде дати су још 1956. године Уредбом о управљању фондовима за унапређивање пољопривреде. Како су, међутим, од тада проблеми добрим делом добили другу садржину, то се указује потреба да се поново одреде мерила који се задаци у овој области финансирају средствима федерације.

Предлог програма указује да постоји одређена оријентација на све мања улагања из савезних

средстава у мере за унапређивање ратарства, а већа у мере за унапређивање сточарства и шумарства. Предлог програма, поред средстава за производне огледе и за премирање семенске робе, садржи и знатна средства за уздизање кадрова и за пољопривредну пропаганду. У предлогу програма садржана су и средства за издржавање појединих институција Савеза пољопривредно-шумарских комора Југославије, за дотације часописа, за финансирање сајмова, као и за давање помоћи при организовању пољопривредних служби у привредно неразвијеним крајевима. Стога ће се, приликом доношења дефинитивног програма од стране Савезног извршног већа још једном размотрити питање појединих намена ових средстава.

Захтев Секретаријата Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, као носиоца средстава, износи 1.300 милиона динара, а предлаже се у глобалу 1.000 милиона динара, што је на нивоу одобрених средстава за ове сврхе у 1961. години пре буџетске рестрикције, односно што представља повећање од 11,1% у односу на дефинитивно одобрена средства за 1961. годину.

4. НАКНАДЕ ЗА ПОВЛАСТИЦЕ У ПУТНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ ПО САВЕЗНИМ ПРОПИСИМА

У току 1961. године Савезна народна скупштина донела је Одлуку о средствима за давање накнаде саобраћајним привредним организацијама за повластице у путничком саобраћају у 1961. години („Службени лист ФНРЈ", бр. 16/61), којом је регулисан начин обезбеђења средстава за ове сврхе, на тај начин што ова средства највећим делом обезбеђују исплатиоци личних доходака, пензија и инвалидских принадлежности, као и приватни послодавци, применом стопе од 1% на основицу коју чине бруто износи личних доходака, пензија и инвалидских принадлежности. Наведеном одлуком је даље одређено да се, уколико ова средства нису довољна, разлика подмирује из средстава савезног буџета.

Иста оваква одлука предложена је и за 1962. годину.

Одлуком о одређивању повластица у путничком саобраћају („Службени лист ФНРЈ", бр. 13/61), која није ограничена само на 1961. годину, Савезно извршно веће је прецизирало врсте и висину повластица у железничком, поморском, речном, друмском и ваздушном саобраћају, док је посебном одлуком одредило категорије лица којима се ово право признаје.

У Предлогу савезног буџета за 1962. годину предвиђен је износ од 6.200 милиона динара за исплату накнада саобраћајним предузећима за повластице одређене савезним прописима. Овај износ представља разлику између оцењеног укупног износа накнада и предвиђеног прилива средстава од исплатиоца личних доходака, пензија и инвалидских принадлежности, који се очекује у износу од око 15.000 милиона динара. Од укупног износа накнада претежан део отпада на Југословенске железнице — 82,7%, затим на аутобуска предузећа — 11,8%, док на све остале привредне организације из области поморског, речног и ваздушног саобраћаја отпада 5,5%.

5. СРЕДСТВА ЗА ПРЕМИРАЊЕ ИЗВОЗА

У 1961. години, као прелазној години у спољнотрговинској и девизној реформи, извоз је делимично извршаван по режиму који је био на снази до 1. јануара 1961. године, те је за изравнање разлика у ценама у пословању са иностранством и за премирање извоза дато из савезног буџета 50.000 милиона динара. У 1962. години, за премирање извоза предвиђа се 45.000 милиона динара из савезног буџета.

У ту сврху у Савезном буџету за 1962. годину предвиђа се износ од 45 милијарди динара.

6. ДОТАЦИЈА ЗА ОДРЕЂЕНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ

Уредбом о средствима која се ради финансирања инвестиција за туризам уносе у друштвене инвестиционе фондове и фондове угоститељских привређених организација („Службени лист ФНРЈ", бр. 6 и 27/61) одређено је да наведеним фондовима припада 25% противувредности страних средстава плаћања остварених у туристичком промету, а на бази обрачуна за протекли период.

Од тога дела противувредности страних средстава плаћања за 1961. годину припада 20% друштвеним инвестиционим фондовима народних република, 50% друштвеним инвестиционим фондовима општина и 30% пословним фондовима угоститељских предузећа. За 1960. годину уступљено је 50% противувредности страних средстава плаћања.

Како се по Предлогу савезног буџета за 1962. годину обезбеђују средства за ову обавезу федерације за период од 1. новембра 1960. године до краја 1961. године, то је обрачун извршен по следећем:

(у милионима динара)

— девизни прилив у туристичком промету у времену од 1. новембра до 31. децембра 1960. године износио је 667,708.000.— динара по туристичком курсу (званични са примом од 33%), од чега 50% износи	334
— девизни прилив у туристичком промету у времену од 1. јануара до 30. септембра 1961. године износио је 8.695,038.000.— динара, а за четврто тромесечје је процењен са 1.455,855.000.— динара по туристичком курсу (званични са примом од 100%), што укупно чини 11.606,748.000.— динара, од чега 25% износи — — —	2.902
	3.236

7. ОБАВЕЗЕ ПО ЗАЈМОВИМА

1) Обавезе државе по државним унутрашњим зајмовима

За исплату обавеза по државним унутрашњим зајмовима предвиђа се у 1962. години износ од 1.200,000.000 динара.

Ова ће средства бити утрошена највећим делом (око 900 милиона динара) за исплату обвезница пољопривредног земљишног фонда издатих на основу Уредбе о издавању обвезница за накнаду имовине издвојене у пољопривредни земљишни фонд општенародне имовине („Службени лист ФНРЈ", бр. 20/54). Емисија ових обвезница до 5. X 1961. године износи 16,9 милијарди динара, а како се амортизација обвезница врши исплатом годишњег купона у вредности 5% од вредности обвезнице, то је за ту сврху предвиђен износ од око 900 милиона динара.

Остатак предвиђеног износа од 300 милиона динара предвиђен је за исплату обвезница 3% конвертованог дуга, затим за исплату остатка обвезница II народног зајма и за исплату накнаде југословенским грађанима у смислу Споразума између ФНРЈ и ЧСР, Споразума између ФНРЈ и НР Мађарске и Закона за уређење имовинских односа насталих услед ликвидације права и обавеза југословенских држављана на основу међународних уговора.

2) Обавезе државе по иностраним зајмовима и за национализовану иностране имовину

За исплату обавеза по иностраним зајмовима и за национализовану иностране имовину предвиђа се за 1962. годину 53,5 милијарди динара (обрачунато по обрачунском курсу).

Од овог износа отпада, и то:

	(у милионима динара)
— на послератне иностране зајмове и кредите	49.400
— на предратне иностране дугове	1.900
— на национализовану иностранu имовину	2.200
Свега	53.500

У 1961. години средства за ову сврху износила су 36.545 милиона динара, од чега ће се утрошити око 32.845 милиона динара, или 89,9%. Према томе, за извршење ове обавезе у 1962. години предлажу се већа средства за 16.955 милиона динара у односу на утврђена средства за 1961. годину, односно већа средства за 20.655 милиона динара у односу на стварни утрошак у 1961. години.

Висина средстава по овом основу за 1962. годину утврђена је на бази ануитета који доспевају за плаћање у 1962. години према утврђеном роковнику.

Повећање средстава у 1962. години, у односу на 1961. годину, произилази из ануитета по зајмовима закљученим за девизну реформу (8,5 милијарди динара), по осталим новозакљученим зајмовима и кредитима (2,3 милијарде динара) и повећања ануитета у односу на 1961. годину по раније закљученим зајмовима и кредитима (6,1 милијарди динара).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА БУЏЕТ САВЕЗНОГ ВЕЋА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О САВЕЗНОМ БУЏЕТУ ЗА 1962. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
САВЕЗНО ВЕЋЕ
Одбор за буџет
СНС(А)107
26. децембар 1961. године
Београд

САВЕЗНОМ ВЕЋУ САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за буџет Савезног већа Савезне народне скупштине на својим и заједничким седницама са Одбором за буџет Већа произвођача од 21, 22, 23, 24. и 25. децембра 1961. године, претресао је у начелу и у појединостима Предлог закона о савезном буџету за 1962. годину и усвојио га са изменама и допунама које су учињене у току претреса и на основу поднетих амандмана представника Савезног извршног већа.

I

Предложени Савезни буџет са поднетим амандманима за 1962. годину износи 634.695,000.000. — динара, што у односу на 1961. годину представља повећање од 7,7% односно са усвојеним амандманом 9,2%. Битна повећања расхода углавном се односе на средства потребна за народну одбрану од Дин. 21.953,000.000. —, затим на повећање средстава на име дотације народним републикама и других опште друштвених потреба Динара 8.081,262.000. — Сем тога повећање у односу на 1961. годину уследило је и код обавеза по иностраним зајмовима, а у вези са девизном реформом од Динара 20.655,000.000. —.

Из овога се види да буџет за 1962. годину није само чист буџет администрације, већ садржи у себи и одређене односе који настају у вези са привредним кретањима. Из тих разлога у реализацији буџета за 1962. годину треба обратити нарочиту пажњу на извршење средстава предвиђених за посебне намене у привреди, као и средстава за општедруштвене потребе.

То потврђује и чињеница да су у Предлогу закона о Савезном буџету за 1962. годину први пут наглашени одговорни носиоци ових средстава који су дужни да воде бригу о правилном и рационалном трошењу тих средстава.

Аналогно овоме у Предлогу савезног буџета за 1962. годину издвојена су и средства, која по своме карактеру нису чисто административне природе, већ служе за покриће потреба општег друштвеног карактера из делокруга федерације.

Приликом претреса Предлога савезног буџета за 1962. годину Одбор је пуну пажњу посветио питањима и прихода и расхода.

У току претреса позивани су представници појединих органа и установа ради детаљнијег образложења прихода и расхода предвиђених у њиховим буџетима.

Одбор је позвао на одвојене и заједничке седнице представнике следећих установа:

— Државног секретаријата за иностране послове
— Државног секретаријата за послове робног промета
— Комитета за спољну трговину
— Секретаријата Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство
— Секретаријата Савезног извршног већа за информације
— Савезног завода за статистику
— Савезне комисије за водопривреду

Посебна пажња у претресу Предлога буџета за 1962. годину посвећена је и питању предвиђених средстава за прековремени рад и хонораре. У Предлогу буџета укупна средства за прековремени рад износе Динара 130,844.000.—, а за хонораре 234,465..000. —. Ове ставке личних расхода налазе се углавном код свих установа.

При претресању раздела расхода тражена су детаљна објашњења по питању прековременог рада и хонорара и добијени су одговори да се ова средства углавном предвиђају за рад комисија за израду прописа, за техничке послове због недостатка кадрова итд.

Одбор је стао на становиште да Савезно извршно веће према овлашћењу изнетом у члану 5. Предлога закона о Савезном буџету за 1962. годину треба приликом одређивања начина трошења средстава предвиђених за хонораре и прековремени рад обезбедити што је могуће већу штедњу и што правилније трошење ових средстава, као и утврдити који су то послови потребни да се раде ван радног времена.

Приликом разматрања средстава за публицистичко-информативну делатност за иностранство, Одбор је констатовао ради боље прегледности трошења ових средстава да треба утврдити програме и предвидети средства код оних установа као поручиоца услуга и потребна средства изузети од укупне предвиђене масе за ове намене, водећи при томе рачуна и о приходима који ће бити од продатих публикација.

Претресајући 4 Део — Средства за посебне намене у привреди, Одбор је закључио да програме за регресе и премије треба израдити и одобрити још у току јануара 1962. године, како би се на време почело са припремама око извршења задатака тј. одмах у почетку године.

Одбор је оценио да Хидрометеоролошку и Статистичку школу не треба изузимати из система школства и поред специфичности тих школа. Стога средства предвиђена у разделу 55 — Дотације самосталних установа — треба пренети у 3 Део — 3 раздео — Савезни друштвени фонд за школство, с тим да се приликом расподеле фонда посебно истак-

не да се та средства имају употребити искључиво за ове две школе.

Одбор је позитивно оценио новину предвиђену чланом 4. Предлога закона о Савезном буџету за 1962. годину којом се предвиђа да се у 1962. години средства која рефундирају заводи за социјално осигурање оставе на слободно располагање старешинама органа и установа ради стимулисања постојећих службеника због веће ангажованости у случајевима дужег боловања појединих службеника.

Одбор је закључио да се приликом исплате обавеза предвиђених у 52 разделу — партија 1 — 242 — на име инвалидских трошкова у износу од 600,000.000. — динара ова средства детаљно проанализирају пре него што уследи исплата.

II

У одбору су на основу амандмана представника Савезног извршног већа и приликом претресања Предлога савезног буџета за 1962. годину учињене измене:

У Предлогу закона о Савезном буџету за 1962. годину врше се следеће измене:

1. У члану 1. износи прихода и расхода од Динара 625.402,000.000.—, замењује се цифром „634.695,000.000.“

2. У члану 2. у тачки 1. цифра „58.724.000.000.—“ замењује се цифром „58.239,600.000. —“; у тачки 3. средства за општедруштвене потребе — цифра од Динара „80.851,000.000. —“ замењује се цифром „85.228,400.000.—“, а у тачки 4. средства за посебне намене у привреди цифра од Динара „216.621,000,000.“ замењује се цифром „221.571,000.000. —“.

У посебном делу Приходи — Предлога савезног буџета врше се следеће измене:

1. У партији 1 — Учешће Савезног буџета у заједничким приходима — цифра од Динара „31.300,000.000. —“ замењује се цифром Динара "34.350,000.000. —",

2. У партији 2 — Порез на промет, у позицији 1 — цифра од Динара „284.000,000.000. —,“ замењује се цифром „280.950,000.000. —“,

3. У партији 3 — Део доприноса из дохотка привредних организација, цифра од „94.400,000.000.—“ Динара замењује се цифром „100.800,000.000.—“,

4. У партији 4 — Део доприноса на ванредне приходе привредних организација, цифра од Динара „43.700,000.000.—“ замењује се цифром „46.593,000.000. —“.

За износе којима се повећавају односно смањују наведене партије и позиције прихода, повећавају се односно смањују укупни износи одговарајућих партија, раздела и делова прихода.

У посебном делу — Расходи — Предлога савезног буџета за 1962. годину, врше се следеће измене:

У 1 Делу — Раздео 55 — партија 1-212 — износи по позицији 10 — Хидрометеоролошка школа — у износу од Динара 14, 200.000. — и позицији 11 — Статистичка школа — у износу од 20,200.000.—, сходно напред реченом пребацује се у 3 Део — раздео 3 — Дотације Савезном друштвеном фонду за школство.

У 3. Делу — Средства за опште друштвене потребе:

1. У разделу — Дотација Савезном друштвеном фонду за школство, у партији 3 — 247 цифра од Динара „800,000.000.—“ замењује се цифром „1.500,000.000.—“ и са повећањем од Динара 34,400.000. — пребачених из првог дела раздео 55 — партија 1-212 — Дотација Савезном друштвеном фонду за школство износи укупно 1.534,400.000.—,

2. У 12 разделу — Примања ратних војних инвалида и њихова здравствена заштита, у партији 3-256 цифра од Динара „21.122,000 000. —“ замењује се цифром „22.265.000.000. —“,

3. У 20 разделу — Дотације народним републикама и Аутономној Косовско-Метохијској Области, у партији 3-264, у позицији 1 — Дотације Народној Републици Босни и Херцеговини — цифра од Динара „15.207,000.000. —“ замењује се цифром „15.607,000.000. —“, у позицији 2 — Дотације Народној Републици Македонији — цифра од Динара „9.460,000.000. —“ замењује се цифром „9.960,000.000. —“, у позицији 3 — Дотације Народној Републици Црној Гори — цифра од „5.810.000.000. —“ замењује се цифром „6.110,000.000. —“ и у позицији 4 — Дотација Аутономно-Косовско-Метохијској Области цифра од Динара „5.703,000.000. —“ замењује се цифром „7.003,000.000. — “.

У 4. Делу — Средства за посебне намене у привреди, у 1 разделу — Средства за мере у привреди:

1. У партији 4 — 266 Регреси и премије у области пољопривреде, у позицији 8 — Премије за тов стоке, цифра од Динара 7.000,000.000. — замењује се цифром „8.900,000.000. —“ и уводи се нова позиција 9 — Регрес за трошкове превоза сточне хране са цифром од Динара 250,000.000. —.

2. У партији 4 — 269 — Регреси у области робног промета, мења се назив партије тако да гласи: „Регреси, премије и накнаде у области робног промета“ и уводе се нове позиције: „5 — Премије за млеко са цифром од Динара 600,000.000. — и позиција 6 Регрес за сточну храну са цифром од Динара 2.200,000.000. —.

За износе којима се повећавају наведене партије односно позиције расхода, повећавају се укупни износи одговарајућих партија, глава, раздела и делова расхода.

У Закону о Савезном буџету за 1962. годину Одбор је учинио и неке стилске и редакцијске измене.

Са свим изменама и допунама сагласио се представник Савезног извршног већа.

Горње измене усаглашене су са Одбором за буџет Већа произвођача Савезне народне скупштине.

III

Предлог закона о Савезном буџету за 1962. годину претресао је и Законодавни одбор Савезног већа.

Предлог Савезног буџета за 1962. годину је реалан одраз наших привредних могућности с једне стране, и потреба за нормално функционисање савезне управе и подмирења општедруштвених потреба с друге стране, уз строгу штедњу и рационално коришћење планираних средстава, те Одбор предлаже Дому да усвоји Предлог закона о Савезном буџету за 1962. годину са свим изменама и допунама.

За известиоца Одбор је одредио народног посланика Адема Херцеговца.

За секретара
Адем Херцеговац с. р.

Председник
Раја Недељковић с. р.

Чланови:

Јашар Ибрахими с. р., **Момир Бошковић** с. р., **Божидарка Дамјановић** с. р., **Иво Дружић** с. р., **Душан Ђурђић** с. р., **Едо Јардас** с. р., **Милија Ковачевић** с. р., **Боге Кузмановски** с. р., **Драго Мажар** с. р., **Милош Милаковић** с. р., **Радован Пантовић** с. р., **Андреј Петелин** с. р., **Петар Муњас** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА САВЕЗНОГ ВЕЋА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О САВЕЗНОМ БУЏЕТУ ЗА 1962. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
САВЕЗНО ВЕЋЕ
Законодавни одбор
СНС(А)107
26. децембар 1961. године
Београд

САВЕЗНОМ ВЕЋУ САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Савезног већа на својој седници одржаној 26. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог закона о Савезном буџету за 1962. годину, који му је доставио Одбор за буџет Савезног већа.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца је одређен народни посланик Фируз Демир.

Секретар — Председник

Др **Јерко Радмиловић** с. р. — Др **Макс Шнудерлр** с. р.

Чланови:

Др **Заим Шарац** с. р., **Аљуш Гаши** с. р., **Богомир Брајковић** с. р., **Фируз Демир** с. р., **Живан Димитријевић** с. р., **Мито Димитриевски** с. р., **Спасоје Ђаковић** с. р., **Гојко Гарчевић** с. р., **Милена Корже** с. р., **Иван Крефт** с. р., **Осман Мифтари** с. р., **Стојан Миленковић** с. р., **Сретен Вучковић** с. р.

VEĆE PROIZVOĐAČA

42. SEDNICA

OD 27. DECEMBRA 1961.

SADRŽAJ

Pre dnevnog reda:

1) Odsustva narodnih poslanika;
2) Saopštenje o primljenim predlozima zakona i odluka;
3) Odgovori predstavnika Saveznog izvršnog veća na poslanička pitanja.

Dnevni red:

1) Pretres Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu;
2) Pretres Predloga zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu.

Govornici: Predstavnik Saveznog izvršnog veća Marijan Brecelj, Jelena Stojanović, Čedomir Boljanac, inž. Slavko Baum, inž. Muris Osmanagić, Luka Petković, Momčilo Tešanović, Anton Petkovšek, Imre Balint, predstavnik Saveznog izvršnog veća Vojin Guzina, Alojz Koder, Gregor Klančnik, Janez Kermavner, Božidar Ćalović, Franjo Šragalj, inž. Milan Tomaško, Ištvan Vig, Hajrija Kapić i Mikloš Gutaši.

PREDSEDAVAO

PREDSEDNIK
PAŠKO ROMAC

ZAPISNIČAR
DRAGICA ROME

Početak u 10 č 10 min

Predsednik **Paško Romac** *(Izborni srez Zrenjanin — Kikinda, AP Vojvodina, NR Srbija)*: Otvaram četrdeset drugu sednicu Veća proizvođača Savezne narodne skupštine.

Zapisnik današnje sednice vodiće zapisničar, narodni poslanik Dragica Rome.

Molim zapisničara da pročita zapisnik prošle sednice.

Zapisničar **Dragica Rome** *(Izborni srez Kranj — NR Slovenija)* čita zapisnik 41. sednice od 3. novembra 1961. godine.

Predsednik **Paško Romac**: Ima li primedaba na pročitani zapisnik? (Nema).

Pošto primedaba nema, zapisnik će se overiti.

Izvolite čuti saopštenje.

Odsustva narodnih poslanika. — Tražili su odsustvo ovi narodni poslanici: Mihovil Mikulić i Aleksandar Conić — radi službenog puta u inostranstvo, Josip Parić i Petar Čolak — zbog bolesti.

Da li Dom odobrava tražena odsustva? (Odobrava).

Objavljujem da su tražena odsustva odobrena.

Poslanička pitanja. — Preko Predsednika Savezne narodne skupštine postavili su pitanja Saveznom izvršnom veću narodni poslanici Dragoslav Jeremić i Ivan Brljafa.

Pošto je kratak sadržaj pitanja umnožen i podeljen narodnim poslanicima, ona se neće čitati.

Veće proizvođača u vremenu od svoje poslednje sednice do danas primilo je izvestan broj predmeta i oni su navedeni u spisku koji je u smislu odredaba Poslovnika podeljen članovima Doma. Svi ovi predmeti upućeni su nadležnim odborima koji su ih pretresali i svoje izveštaje dostavili Domu.

Na osnovu izloženog, predlažem ovaj dnevni red:

1) Pretres Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu;

2) Pretres Predloga zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu;

3) Pretres Predloga preporuke o raspodeli čistog prihoda u radnim kolektivima;

4) Pretres Predloga zakona o izmenama Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu;

5) Pretres Predloga zakona o dopunama Zakona o ustanovljenju obaveznih rezervi fondova;

6) Pretres Predloga zakona o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija za 1962. godinu;

7) Pretres Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnih dohodaka radnika;

8) Pretres Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetima i finansiranju samostalnih ustanova;

9) Pretres Predloga zakona o izmenama Zakona o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom (Deviznog zakona);

10) Pretres Predloga odluke o davanju saglasnosti na finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu;

11) Pretres Predloga odluke o određivanju sredstava kojima će federacija pomagati izgradnju i opremanje određenih univerzitetskih objekata od 1961. do 1965. godine;

12) Pretres Predloga odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije;

13) Pretres Predloga odluke o izmenama i dopunama Odluke o kamatnim stopama na fondove u privredi;

14) Pretres Predloga odluke o izmenama Odluke o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija;

15) Pretres Predloga odluke o sredstvima za davanje naknade saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju u 1962. godini;

16) Pretres Predloga odluke o načinu finansiranja investicija koje predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane u određenim privrednim organizacijama;

17) Pretres Predloga odluke o izmenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa za socijalno osiguranje;

18) Pretres Predloga odluke o potvrdi uredaba Saveznog izvršnog veća.

Za ostale predloge koje je Dom primio i to: Predlog odluke o dopuni Odluke o određivanju privrednih organizacija koje su obavezne plaćati doprinos za eksploataciju rudnog blaga i o određivanju stopa tog doprinosa, Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima, Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju, Predlog odluke o ovlašćenju određenih saveznih organa da utvrde nomenklaturu privrednih i neprivrednih delatnosti, Predlog odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini — nisu još primljeni izveštaji od nadležnih odbora. Kada to bude učinjeno biće i oni predloženi za dnevni red i to verovatno na popodnevnoj sednici Doma.

Da li Dom prihvata predloženi dnevni red? (Prihvata).

Objavljujem da je predloženi dnevni red usvojen.

Odgovori na poslanička pitanja daće se pre prelaska na dnevni red na popodnevnoj sednici.

Od predsednika Savezne narodne skupštine primio sam pismo ove sadržine *(čita):*

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS/A/ 109
27. decembra 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU VEĆA PROIZVOĐAČA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

B e o g r a d

Druže predsedniče,

Savezno izvršno veće obavestilo je Skupštinu da će na ovom skupštinskom zasedanju njegovi predstavnici dati ekspozea uz Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu, kao i uz neke druge predloge koji će biti na dnevnom redu sednica domova.

U vezi s ovim, molim Vas da obavestite članove svog Doma da sam radi saslušanja pomenutih ekspozea sazvao zajedničku sednicu Saveznog veća i Veća proizvođača za danas, 27. decembra 1961. godine, u 10 časova i 45 minuta.

Predsednik,
Petar Stambolić s. r.

Čuli ste predlog za održavanje zajedničke sednice.

Da li Dom prihvata taj predlog? (Prihvata).

Pošto se Dom slaže, objavljujem da će se zajednička sednica održati danas u 10 časova i 45 minuta.

Prekidam sednicu.

(Sednica je prekinuta u 10 č 20 min).

Nastavak sednice u 16 č 30 min

Predsednik **Paško Romac:** Nastavljamo sednicu.

Izvolite čuti obaveštenja.

Obaveštavam Dom da su nadležni odbori dostavili izveštaje o ovim predlozima:

1) Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima;

2) Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju;

3) Predlog odluke o ovlašćenju određenih saveznih organa da utvrde nomenklaturu privrednih i neprivrednih delatnosti;

4) Predlog odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini.

Zatim, Savezno izvršno veće povuklo je Predlog odluke o dopuni Odluke o određivanju privrednih organizacija koje su obavezne plaćati doprinos za eksploataciju rudnog blaga i o određivanju stopa tog doprinosa.

Pored toga, Dom je za ovu sednicu primio još i ove predloge:

1) Predlog zakona o izmeni Zakona o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija;

2) Predlog odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije;

3) Predlog odluke o ustupanju zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i

zapošljavanje invalida Saveza gluvih Jugoslavije doprinosa budžetima iz ličnog dohotka;

4) Predlog zakona o izmenama Osnovnog zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina;

5) Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu semenske robe i

6) Predlog zakona o izmenama Osnovnog zakona o zaštiti stoke od stočnih zaraza.

Savezno izvršno veće predložilo je da se ovih šest zakonskih predloga donesu po hitnom postupku, i to sa ovih razloga:

O prvom predlogu hitan postupak se predlaže zato jer je već prilikom uvođenja novog privrednog sistema u toku ove godine trebalo da se pređe sa obračuna raspodele ukupnog dohotka privrednih organizacija od fakturisane na naplaćenu realizaciju. Međutim, bilo je potrebno da se izvesni prethodni problemi reše kako bi se ova promena mogla sprovesti u život do 1. januara 1962. godine.

O drugom predlogu hitan postupak se predlaže s obzirom na to što je kraj godine, što su sredstva za ovu svrhu obezbeđena u privrednim rezervama federacije i što je 50. konkurs 1961—1962. zaključen, pa je pristupljeno njegovom finansiranju.

Hitan postupak za donošenje odluke o ustupanju zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i za zapošljavanje invalida Saveza gluvih Jugoslavije doprinosa budžetima iz ličnog dohotka predlaže se da bi se poslovi u vezi sa ustupanjem (deblokade) sredstava Saveza gluvih Jugoslavije mogli obaviti do kraja ove godine.

Za poslednja tri predloga hitan postupak se predlaže da bi se do kraja ove godine moglo izvršiti potrebno usaglašavanje na osnovu člana 127. Zakona o privrednim prestupima.

U smislu člana 156. Poslovnika Veća proizvođača, trebalo bi da Dom odluči da li će se ovi predlozi pretresati po hitnom postupku.

Da li se Dom s ovim slaže? *(Glasovi:* Slaže se).

Pošto se Dom slaže, navedeni zakonski predlozi će se doneti po hitnom postupku.

Dalje, obaveštavam Dom da je Odbor za pitanja rada i socijalnog osiguranja Veća proizvođača, zajedno sa Odborom za socijalnu politiku i narodno zdravlje Saveznog veća, doneo preporuku o daljem razvoju dečje zaštite u komuni, koja će biti objavljena u Službenom listu.

Na osnovu izloženog, predlažem Domu da se dnevni red dopuni, s tim da navedenih deset predloga budu tačke 19. do 28. i to:

19) Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima;

20) Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju;

21) Predlog odluke o ovlašćenju određenih saveznih organa da utvrde nomenklaturu privrednih i neprivrednih delatnosti;

22) Predlog odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini;

23) Predlog zakona o izmeni Zakona o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija;

24) Predlog zakona o izmenama Osnovnog zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina;

25) Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu semenske robe;

26) Predlog zakona o izmenama Osnovnog zakona o zaštiti stoke od stočnih zaraza;

27) Predlog odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije;

28) Predlog odluke o ustupanju zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Saveza gluvih Jugoslavije doprinosa budžetima iz ličnog dohotka.

Da li Dom usvaja predloženi dnevni red? *(Glasovi:* Usvaja).

Prelazimo na davanje odgovora na poslanička pitanja.

Molim predstavnika Saveznog izvršnog veća, druga Marijana Brecelja da odgovori na pitanje narodnog poslanika Ivana Brljafe.

Predstavnik Saveznog izvršnog veća **Marijan Brecelj** *(Izborni srez Kopar, NR Slovenija):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, narodni poslanik Ivan Brljafa postavio je ovo pitanje Saveznom izvršnom veću:

»Da li Savezno izvršno veće, pored do sada preduzetih mera (povećanja otkupnih cena duvana, pomoći preduzećima za obradu duvana za suzbijanje peronospore) namerava preduzeti još i neke druge mere u vezi sa visinom poreza na promet, rabat i kasa-škonto, povećanja obrtnih sredstava itd. kako bi se olakšala novostvorena situacija u duvanskoj prerađivačkoj industriji?«

Na ovo pitanje želim, pre svega, reći da je Savezno izvršno veće ove godine donelo odgovarajuće odluke samo u vezi sa ovogodišnjom berbom, naime, za otklanjanje posledica suše i bolesti duvana. Te mere su, kako vam je poznato, povećanje otkupnih cena, davanje pomoći preduzećima za obradu duvana, kao i fermentnim zavodima za suzbijanje peronospore i 50 dinara po kilogramu duvana u listu kao poboljšanje ekonomske situacije tih preduzeća.

Već duže vremena je u ispitivanju celokupan položaj ove privredne grane. Kako su pojedini organi Uprave Saveznog izvršnog veća, kao i pojedinih republika, primili prilično obiman materijal, Odbor za privredu Saveznog izvršnog veća, ima nameru da u početku naredne godine pristupi razradi toga materijala i da izađe sa konkretnim predlozima kako pred Savezno izvršno veće, tako i, eventualno, pred Skupštinu.

Što se tiče odgovora na pitanje momentanog ekonomskog položaja fabrike za preradu duvana, ne bih mogao dati konkretan odgovor.

Naime, pitanje smo dobili pre nekoliko dana, a tu je reč, pre svega, o tome da li je postojeće povećanje poreza na promet negativnvo uticalo na položaj fabrika duvana. Kako smo mi, a pre svega, Sekretarijat za finansije, razradili te računice pre predloga o povećanju duvana u vezi sa povećanjem cena duvanskih prerađevina nama je izgledalo da nikako ne bi mogla fabrika duvana doći u lošiji položaj. Ni sadašnji položaj fabrika duvana nije bio ispod proseka položaja ostale industrije, čak su u pogledu ličnih dohodaka po jednom radniku bile na višem nivou. Samo ilustracije radi: ako je prosek u prošloj godini po jednom radniku bio 404.000, onda je bio u pojedinim fabrikama cigareta u Jugoslaviji, na primer, u Zagrebu 447.000, u Rovinju 421.000 itd. Znači, sve fabrike duvana bile su iznad tog proseka.

Pošto je posredi konkretno pitanje da li je poreska stopa koja je bila određena u redu ili nije, na inicijativu narodnog poslanika Ivana Brljafe uvešće se kontrola, i ako ta kontrola pokaže da je posredi pogoršanje položaja fabrika duvana u Jugoslaviji, naime, da bi uvođenjem ovog poreza došle u lošiji položaj, to bismo svakako ispravili, jer odluka Saveznog izvršnog veća izričito postavlja da se nikako ne pogoršava položaj ni ovih preduzeća za obradu duvana, ni pojedinih fabrika cigareta.

Mislim da je tu posredi drugo pitanje. Naime, da je reč o tome da su, s obzirom na prilično lošu berbu, prilično manje količine duvana koji imamo u zemlji i da su ova preduzeća za otkup duvana povisila prodajnu cenu.

Kao što znate, mi imamo, s obzirom na sadašnji režim, određene cene u otkupu duvana i određene cene prerađevina, ali fermentisani duvani su do sada imali stalno slobodnu cenu. Ta slobodna cena se u svakom slučaju morala uključiti u postojeće cene otkupa i cene finalnih proizvoda. I sad izgleda da su zbog te situacije fermentni zavodi otišli na višu cenu od 16% do 20%. Mislim da je pitanje fabrika duvana da li će prihvatiti takvu cenu ili ne. Ako je plaćaju, s obzirom na postojeći režim i postojeće kalkulacije sa 20% više cene, onda je razumljivo da će doći u teškoće. Ali, bilo Savezno izvršno veće, bilo pojedini naši upravni organi, ne bi mogli uticati na tu cenu. Zato je naša preporuka da fabrike duvana u pogledu otkupnih cena fermentisanim duvanom vode istu politiku, da imaju isti stav da bismo mogli cene fermentisanog duvana zadržati u predviđenim okvirima.

Kako sam rekao, s obzirom na pitanje i na konkretan zahtev, Sekretarijat za finansije ispitaće taj uticaj poreza.

Predsednik **Paško Romac:** Da li narodni poslanik Ivan Brljafa želi da iznese obrazloženo mišljenje o dobivenom odgovoru ili da postavi dopunsko pitanje u vezi sa odgovorom?

Ivan Brljafa *(Izborni srez Pula, NR Hrvatska):* Zadovoljan sam odgovorom.

Predsenik **Paško Romac:** Na pitanje narodnog poslanika Dragoslava Jeremića dat je odgovor pismeno.

Da li još ko želi da postavi kakvo pitanje na ovoj sednici? *(Jelena Stojanović:* Molim za reč).

Ima reč narodni poslanik Jelena Stojanović.

Jelena Stojanović *(Izborni srez Beograd—Vračar, NR Srbija):* Prema statističkim podacima poslednjih godina broj dece i omladine za školovanje na svim stupnjevima je izvanredno porastao. Broj nastavnog kadra u poređenju sa brojem učenika je nedovoljan, a interesovanje za studije na školama za nastavnike u poslednje vreme jako opada. Po svemu sudeći, to interesovanje opada zbog nepovoljnog materijalnog položaja prosvetnih radnika. Veći broj prosvetnih radnika napušta prosvetnu struku i posvećuje se drugim pozivima.

Materijalni rashodi za razvoj školstva već u ovoj godini nisu bili dovoljni da povoljnije reše pitanje daljeg razvoja mreže, kao ni poboljšanje položaja prosvetnih radnika. Pošto će u narednoj godini finansiranje razvoja školstva naići na još veće teškoće zbog povećanja broja omladine, a kako se u predlozima plana i budžeta nepredviđaju neke posebne mere za unapređenje školstva, a predviđenih 15% povećanja plata prosvetnim radnicima neće biti ni približno dovoljno za rešavanje svih ovih problema, postavljam pitanje: Kako Savezno izvršno veće misli da rešava ove probleme u narednoj 1962. godini?

Predsednik **Paško Romac:** Ima reč predstavnik Saveznog izvršnog veća drug Marijan Brecelj.

Predstavnik Saveznog izvršnog veća **Marijan Brecelj:** U ime Saveznog izvršnog veća mogao bih dati informaciju da je Savezno izvršno veće na svojoj poslednjoj sednici opširno raspravljalo o položaju školstva i dalo je konkretne predloge već sada, koji su delimično upućeni Saveznoj narodnoj skupštini, a delimično će biti sada dati predlozi. U Saveznom izvršnom veću je zaključeno da se izvesna pitanja razmotre odmah u početku naredne godine, u januaru ili februaru mesecu, kako bi se položaj školstva mogao u celini efikasnije rešiti nego što je do sada bio rešen.

Predsednik **Paško Romac:** Da li je narodni poslanik Jelena Stojanović zadovoljna odgovorom? *(Jelena Stojanović:* Zadovoljna sam).

Da li još ko želi da postavi kakvo pitanje? *(Čedomir Boljanac:* Molim za reč).

Ima reč narodni poslanik Čedomir Boljanac.

Čedomir Boljanac *(Izborni srez Zrenjanin, AP Vojvodina, NR Srbija):* U Predlogu saveznog društvenog plana za 1962. godinu videli

smo da se predlaže povećanje spoljnotrgovinske razmene izvozom za 20%. S obzirom na to da u našoj zemlji imamo oko 600 preduzeća koja se bave izvozom i s obzirom na to da ima vrlo mnogo teškoća u vezi sa organizacijom tih preduzeća i s obzirom na međusobnu konkurenciju na inostranom tržištu tih preduzeća, postavljam pitanje: Kakve mere preduzima Savezno izvršno veće da reši ovaj problem organizacije našeg izvoza, jer ove teškoće koje su bile do sada biće još veće u narednoj godini kada treba da ostvarimo za 20% veći izvoz?

Predsednik **Paško Romac:** Ima reč predstavnik Saveznog izvršnog veća Marijan Brecelj.

Predstavnik Saveznog izvršnog veća **Marijan Brecelj:** Komitet za spoljnu trgovinu, zajedno sa ostalim organima, razradio je Predlog zakona o spoljnotrgovinskoj delatnosti. Taj zakon će januara meseca naredne godine biti predložen Saveznom izvršnom veću. Pitanje koje je postavio narodni poslanik Čedomir Boljanac rešava se propisima koji su predmet ovog zakona.

Predsednik **Paško Romac:** Da li želi još neko od narodnih poslanika da postavi kakvo pitanje? (Niko se ne javlja).

Prelazimo na prvu tačku dnevnog reda: Pretres Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu. (Videti u prilogu).

Prema odredbama Poslovnika, pretres Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu vrši se u načelu. Posle toga se pristupa pretresu u pojedinostima o glavama. O amandmanima se glasa pre glasanja o odgovarajućoj glavi predloga plana. Kada se pretres predloga plana završi onda se glasa o predlogu u celini.

Molim da se za reč jave poslanici koji žele da govore u načelu, a poslanici koji žele da govore u pojedinostima da se jave za reč i da tom prilikom kažu o kojoj glavi žele da govore.

Oni poslanici koji žele da podnesu amandman treba da izjave da žele da podnesu amandman da bi prethodno Dom odlučio da li se slaže da se podnese amandman.

Ima reč inž. Slavko Baum.

Inž. **Slavko Baum** *(Izborni srez Lukavac, NR Bosna i Hercegovina):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, Odbor za privredu našeg Doma vrlo iscrpno je diskutovao o privrednim kretanjima u 1961. godini, osvrćući se na relativno spora kretanja i na neizvršenje izvjesnih očekivanja. Konstatovano je da se neke konačne ocjene o nedostacima u 1961. godini ne mogu dati prije pregleda završnih računa privrednih organizacija i da će tek analize tih završnih računa moći da budu podloga da se te analize izvrše i da se što prije dođe do ocjene koje su nam potrebne.

Odbor za privredu je upravo na tome insistirao da se poslije završnih računa ne čeka mnogo nego da se odmah dođe do tih analiza i do naših ocjena o rezultatima rada u 1961. godini.

Diskutujući o nedostajanju preciznih podataka, date su neke prethodne ocjene i ukazano je na mnoge objektivne i subjektivne okolnosti koje su dovele do toga da sva naša očekivanja u 1961. godini nisu do kraja ostvarena.

Ne bih nabrojao sve, već bih rekao o nekim subjektivnim slabostima. Mi smo bili svesni da subjektivnih slabosti ima, kako u privrednim organizacijama, tako i kod mnogih drugih činilaca van privrednih organizacija i da su sve te slabosti djelovale i stvarale teškoće i probleme s kojima smo se sukobljavali.

Ako govorimo o privredi i privrednim organizacijama, onda moramo istaći da, u stvari, imamo priličan broj privrednih organizacija koje se nisu snašle u novom privrednom sistemu, da nisu našle svoj položaj, da nisu izgradile unutrašnji mehanizam raspodjele, a i one koje su to uradile i prilično otišle napriied još ne mogu da govore o nečemu na osnovi dugoročnih iskustava, jer je ipak relativno kratko vrijeme otkako sistem djeluje. U osnovi, možemo reći da je privreda prihvatila sistem pozitivno i da se svi napori ulažu da oni koji se nisu snašli i nisu počeli sa izgradnjom unutrašnjeg mehanizma na tome rade, a oni koji su učinili korak da idu dalie u pogledu usavršavanja mehanizma raspodjele.

Što se tiče organa van privrede, isto možemo reći da nije bilo ništa manje slabosti i Odbor za privredu je konstatovao da stvarna efikasnost mnogih organa nije u skladu s našim razvojem i s našim potrebama u 1961. godini, a to se još više odnosi na cio dalinji rad, pogotovu u 1962. godini. To se odnosi i na blagovremeno donošenje mjera, na stvaranje objektivnih uslova, da bi mogle subjektivne snage na terenu do kraja dielovati.

Rezimirajući, možemo reći da način raspodiele i instrumenti planskog usmjeravania pri određenim operativnim mjerama nisu doprinieli riešavanju teških problema u kojima su se privredne organizacije našle u 1961. godini.

Sam plan za 1961. godinu Odbor za privredu je ocijenio teškim, napetim i stvarno neophodnim zbog toga što takav plan, u stvari, predstavlja najbolji put da se spori hod bitno ubrza i izvjesne teškoće koje imamo prevaziđu. No, pri tome, Odbor za privredu konstatuje da ima mnogo problema i da je potrebno preduzeti mnoge mjere i to hitno kako bi se osigurali uslovi da se ovakav plan izvrši i da se omogući privredi da stvarno bar može startovati od samog početka, jer dobar start pri ovakvom planu je naročito važan, jer ono što se izgubi u početku godine neće moći kasnije da se nadoknadi nikakvim mjerama.

Probleme ne bih nabrajao, iznio bih neke na koje je naš Odbor posebno ukazao, a to je, pre svega, pitanje reprodukcionog materijala iz u-

voza, bez obzira na to što su, kao i u prošloj godini, u osnovi, obezbijeđena sredstva za reprodukcioni materijal iz uvoza, ali već vidimo, na sličan način kao i u protekloj godini, da ima vrlo velikih teškoća da se ta sredstva stave na raspolaganje već početkom godine.

To je veliki problem. Mi smo u posljednjim danima ove godine, a problemi nisu prevaziđeni.

Drugo, nisu ozbiljno, po našem mišljenju, ni djelimično rješena pitanja velikih dugova raznih privrednih djelatnosti, koji predstavljaju, u osnovi, ozbiljan problem. Pored inače složenih problema u poljoprivredi, taj se problem posebno potencira u vezi sa postavkama plana u pogledu povećanja poljoprivrednih površina.

Dalji problem je nestabilnost cena i uopšte cio sistem kontrole.

Isto tako, u vezi sa otklanjanjem velikog platnog debalansa, pitanje stimulativnih uslova za izvoz je jedno od važnih problema koji treba da se brzo riješi, ako hoćemo u 1962. godini da postignemo rezultate u povećanju izvoza, posebno industrijskih proizvoda, i da se kontroliše uvoz.

I dalje, u vezi sa kontrolom uvoza, u Odboru za privredu bilo je mnogo riječi i možda su nateže kritike pale u pogledu uvoza inostranog materijala koji je, u osnovi, nepotreban, a koji je u 1961. godini vršen nekontrolisano. Zbog toga je naš Odbor vrlo mnogo insistirao da se u tom pogledu preduzmu potrebne mjere kako bi se iz osnova stvari mijenjale.

Bilo je riječi i o poboljšanju uslova privređivanja pojedinih privrednih grana, u vezi s čim je potrebno u 1962. godini početi raditi na revalorizaciji osnovnih sredstava itd.

I na kraju, mogu reći, iako ne iznosim sve probleme nego samo one koji su u diskusiji iznijeti kao najvažniji, da je bilo riječi i o stabilnosti našeg sistema i o mogućnosti vođenja određene dugoročne politike od strane naših kolektiva. Sigurno je da je još najgora stvar to što se produžavaju, doduše, u manjoj mjeri nego ranije, razne mjere koje iznenađuju kolektive i koje se katkada donose sa retroaktivnim dejstvom, koje stvaraju u kolektivima takvu situaciju da nikada ne mogu sa sigurnošću znati kako će sutra poslovati.

Mi se u Odboru za narodnu privredu slažemo s tim što se danas insistira na nizu mjera koje se predviđaju, jer i u današnjem izlaganju akcent je bio dat na mnoge mjere koje treba preduzeti. Naime, slažemo se s tim da smo i mi insistirali na tim mjerama. No, ono u čemu se do kraja ne razumijemo je to kad i kako se te mjere donose i koliko, katkad, treba čekati da se te planirane mjere realiziraju. Lično se plašim da ako se ove mjere koje se predviđaju da će se preduzeti u 1962. godini zbilja odlučno i brzo ne preduzmu da ćemo se krajem 1962. godine naći u takvoj situaciji da ćemo opet konstatovati da su uzrok raznim podbačajima opet, pretežno, razne subjektivne slabosti.

No, u zaključku bi htio reći da se, kako za izvršenje plana, tako i za donošenje ovih mjera, moramo zbilja do kraja boriti, jer samo na taj način možemo ići brže naprijed i samo pod pretpostavkom brzog donošenja mjera urodiće plodom svi uloženi napori i postići će se uspjesi i predloženi društveni plan izvršiti.

U ime Odbora za narodnu privredu ovog Doma predlažem da se Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu usvoji. (Aplauz).

Predsednik **Paško Romac:** Ima reč narodni poslanik inž. Muris Osmanagić.

Inž. **Muris Osmanagić** *(Izborni srez Zenica II, NR Bosna i Hercegovina):* Drugarice i drugovi poslanici, svi mi u srcu želimo da se produži veliki uspon naše privrede ostvaren u proteklom periodu i da se još ubrza. Takav zadatak je postavljen i u Predlogu saveznog društvenog plana za 1962. godinu. Ne smijemo se zanositi da će to biti lako. Privreda još nije završila svoje prestrojavanje; obaveze države prema inostranstvu u narednoj godini rastu; štetan uticaj ovogodišnje suše na poljoprivredu i posredno na industriju jako će se odraziti u narednoj godini.

Pa ipak, mi smo optimisti, jer osećamo velike potencijalne mogućnosti u privredi i široku inicijativu koju je omogućio novi privredni sistem. Utoliko više se moramo bolje organizovati u sprovođenju u život ciljeva postavljenih u Predlogu saveznog društvenog plana za 1962. godinu, koje u potpunosti podržavam, kao i onih ciljeva koji su još ostali neispunjeni iz 1961. godine. To se odnosi, između ostalog, i na ekonomske odnose među granama.

Prilikom usvajanja Saveznog društvenog plana za 1961. godinu u svom ekspozeu drug Nikola Minčev je rekao: »Potrebno je da se u narednoj godini nastavi proces usklađivanja međusobnih odnosa među cenama, naročito tamo gde su disparitet i još naglašeni i predstavljaju smetnju za uspešan razvoj proizvodnje, kao i u onim slučajevima gde su baš zbog takvih disparitet čitave grane i oblasti privrede dovedene u nepovoljan ekonomski položaj«. (Stenografske beleške Savezne narodne skupštine sa zasjedanja od 26. decembra 1961. godine).

Između ostalih, to se odnosilo i na rudnike uglja kojima je dozvoljeno povećanje cijena od 10%.

Prilikom donošenja novih ekonomskih instrumenata za 1961. godinu, rudnici uglja su oslobođeni doprinosa društvenoj zajednici od 15%, radi poboljšanja svog ekonomskog položaja. To je bio preduslov da se i u rudnicima uglja omogući uvođenje novog sistema raspodjele dohotka i neposrednog radničkog upravljanja.

Pošto se u narednoj godini ništa ne mijenja u pogledu ekonomskih instrumenata za rudnike

uglja, može se zaključiti da je ova smjernica Društvenog plana iz 1961. godine postignuta. Međutim, to nije tako. Položaj većine rudnika uglja u praksi je pogoršan, pa je postao i zabrinjavajući.

Iako devetomjesečni obračuni ne mogu dati kompletnu sliku dejstva novih privrednih mjera, ipak su u pogledu rudnika uglja sasvim dovoljni za našu orijentaciju. Prema njima, rudnici uglja su u poređenju sa istim periodom prošle godine, za 9 mjeseci 1961. godine, povećali proizvodnju za 7%, produktivnost rada za 8%, a smanjili dohodak za 2%. (Podaci Savjeta za ugalj Savezne industrijske komore).

Kako je moguće da pored takvih dobrih proizvodnih rezultata i povećanja cijena uglja rudarima ostane manje dohotka nego u prethodnoj godini?

Povećani su ukupni troškovi poslovanja za 17% zbog povećanja cijene materijala, usluga i stalnih društvenih doprinosa.

Prema izvještaju Centralnog odbora Sindikata rudarstva, metalurgije i hemijske industrije Jugoslavije (plenum, decembar 1961. godine), zahvatanje zajednice ekonomskim instrumentima za pojedine grupacije koje su u sastavu tog Sindikata, u poređenju sa devetomjesečnim periodom prošle godine, za 1962. godinu je bilo u hemijskoj industriji za 24% manje, u obojenoj metalurgiji za 31% manje, u crnoj metalurgiji za 28% manje, a u rudnicima uglja za 17% više. Upravo, obratno od onoga što se htjelo.

Teško je boriti se za produktivnost rada ako njene pozitivne rezultate odnese neko drugi, a ne onaj koji je to zaslužio.

Ne smijemo samo konstatovati da lična potrošnja nije bila u skladu sa produktivnošću rada u našoj privredi tokom ove godine. Potrebno je ukazati gdje nije bila u skladu i zašto nije bila u skladu, pa tek onda preduzimati odgovarajuće mjere. I to opet ne stavljati u isti lonac one koji stvarno podižu produktivnost rada i one koji samo podižu cijene proizvoda.

Prema podacima — indeks 11/61 — za devetomjesečni period ove godine, u poređenju sa istim periodom prošle godine, industrijska proizvodnja FNRJ je porasla za 8%, zaposleno osoblje u industriji i rudarstvu za 5,5%, produktivnost rada u industriji i rudarstvu za 2.5%, nominalni lični dohoci za 17,7%, a troškovi života porodice za 4 člana za 9%.

Prema tome, realna primanja ličnih dohodaka su bila za 6,2% veća od povećanja produktivnosti rada.

Rudnici uglja FNRJ u istom periodu su povećali produktivnost rada za 8%, nominalne lične dohotke za 14,6%. (Podaci Statističkog zavoda i Savjeta za ugalj Savezne industrijske komore).

Prema tome, realna primanja ličnih dohodaka su bila u rudnicima uglja za 2,4% manja u odnosu na postignuto povećanje produktivnosti rada.

Ovo stanje je još mnogo teže kada se iz grane 112. izdvoje tri najakumulativnija rudnika: Velenje, Banovići, Kreka, za koje je kao poseban ekonomski instrument uvedena renta. Ta tri navedena rudnika su povećala proizvodnju za 8%, produktivnost rada za 4%, a ostatak čistog prihoda predviđen za lične dohotke i fondove preduzeća za 18,1%.

Svi ostali rudnici, ukupno njih 63, povećali su proizvodnju za 6%, produktivnost rada za 8%, a ostatak čistog prihoda za lične dohotke i fondove preduzeća povećali su svega za 2,5%. (Podaci Savjeta za ugalj Savezne industrijske komore).

I pored velikog uspjeha u povećanju produktivnosti rada većine rudnika, njihov realni lični dohodak je znatno opao.

Sada imamo za 61.752 radnika u 63 rudnika uglja prosjek neto ličnih dohodaka od 20.760 dinara mjesečno po zaposlenom, a kod 15.817 radnika u tri pomenuta rudnika imamo prosjek od 30.050 dinara mjesečno po zaposlenom ili 50% više. (Podaci Savjeta za ugalj Savezne industrijske komore). Dodajemo tome da je prosjek neto ličnih dohodaka u istom periodu za industriju i rudarstvo bio 21.260 dinara. (Podaci Statističkog zavoda FNRJ).

Došli smo već dotle da velika većina rudara ima manje lične dohotke od prosjeka industrije, što je ne samo neopravdano, već i svoje vrste ekonomski apsurd. I takav nizak nivo ličnih dohodaka nije mogao biti redovnim putem obezbijeđen, već je jednim dijelom pokriven na račun fondova preduzeća. Jedan broj rudnika nije imao u tu svrhu svojih fondova, pa ima još nepokrivenih pola milijarde dinara.

Fondovi rudnika uglja koji se formiraju iz ostatka čistog prihoda za 9 mjeseci 1961. godine manji su, u poređenju sa istim periodom prošle godine, za cijelih 43%. U apsolutnom iznosu fondovi su smanjeni sa 4.479,000.000 na 2.570,000.000 dinara. Ovde još nisu uračunate obaveze za zajmove, anuiteti, već stvorene obaveze za stipendije, povećanje kamata od strane banke, i kada se sve to uzme u obzir, onda će većina rudnika ostati na kraju 1961. godine bez ikakvih fondova na slobodnom raspolaganju. (Podaci Savjeta za ugalj Savezne industrijske komore).

Ako pogledamo bilo koju stranu zemlju — važnijeg proizvođača uglja — položaj njihovih rudara u poređenju sa industrijom je drukčiji nego kod nas.

Prosječna zarada po satu, danu, mjesecu, u rudnicima uglja i u industriji za 1959. godinu u raznim zemljama je bila: u Zapadnoj Nemačkoj — 22,43 marke (dan za rudnike uglja), 18,83 marke (dan za industriju), indeks 118% u korist rudnika; u Francuskoj 2.256 franaka (dan za rudnike uglja), 1.561 franak (dan za industriju);

u Belgiji 303,4 franka (dan za rudnike uglja), 242,1 franka (dan/muški) za industriju; indeks 125% u korist rudnika; u Velikoj Britaniji 63 s. 11 d. (dan za rudnike uglja), 36 s. 11 d. (dan za industriju) — indeks 174% u korist rudnika; u Čehoslovačkoj 1.869 kruna (mjesec za rudnike uglja), 1.296 kruna (mjesec za industriju), indeks 144% u korist rudnika; u Poljskoj 2.698 zlota (mjesec za rudnike uglja), 1.782 zlota (mjesec za industriju) — indeks 150% u korist rudnika; u Mađarskoj 2.063 forinte (mjesec za rudnike uglja), 1.527 forinta (mjesec za industriju — indeks 135% u korist rudnika; u Japanu 24.824 jena (mjesec za rudnike uglja), 20.792 jena (mjesec za industriju) — indeks 119% u korist rudnika; u SAD 3,25 dolara (čas za rudnike uglja), 2,22 dolara (čas za industriju) — indeks 146% u korist rudnika; u Jugoslaviji 77 dinara (čas za rudnike uglja) i 66,2 dinara (čas za industriju) — indeks 116% za rudnike. (Podaci uzeti iz Godišnjeg izvještaja Međunarodnog biroa rada — Ženeva 1960).

Znači, naši rudnici uglja u 1959. godini su bili na posljednjem mjestu po prosječnoj zaradi u odnosu na domaću industriju i upoređujući to s navedenim zemljama. Takvo mjesto ni sa dosadašnjim radom, ni sa postojećom produktivnošću rada, naši rudari ne zasluzuju.

Prosjek zarade u rudnicima uglja navedenih devet stranih zemalja je veći za 40% od industrije. Kod nas je u 1959. godini bio veći za 16%. U 1961. godini 63 rudnika od ukupno 66 idu ispod prosjeka industrije. To je još jedan dokaz koliko se pogoršalo stanje.

Zašto naši rudari ne mogu imati, barem, položaj kao što ga imaju rudari u stranim zemljama u odnosu na domaću industriju?

Prebacuju nam veoma nisku produktivnost rada u rudnicima uglja. I taj razlog nije dokazan. U praksi stvari stoje nešto drukčije. Jamski učinak rudnika kamenog uglja u Zapadnoj Evropi za 1959. godinu je bio: Zapadna Nemačka (bez Sara) 1.845 tona/nadnica; Velika Britanija 1.717 tona/nadnica; Holandija 1.617 tona/nadnica; Belgija 1.388 tona/nadnica; Francuska 1.717 tona/nadnica. (Podaci iz nemačkog časopisa »Glikauf« br. 21/61).

U istoj godini jamski učinak rudnika uglja FNRJ je bio 1,593 tona/nadnica. (Podatak iz Godišnjeg izvještaja Savjeta za ugalj Savezne industrijske komore za 1960. godinu).

To znači da smo u toj godini, sa gledišta fizičkog normativa, imali bolji jamski učinak od Belgije, isti kao i Holandija, a svega za 8% manji od Francuske i Velike Britanije.

Tačno je da je prosječna kalorična moć našeg uglja znatno manja od zapadnoevropskog, ali za to ne snose krivicu naši rudari, već je posredi nedovoljna sirovinska osnova.

Daleko smo od samozadovoljstva u pogledu produktivnosti rada. Međutim, vrijeme je da prestane fama o vrlo niskoj produktivnosti grane 112. Ima vrlo neproduktivnih rudnika i njih treba što pre likvidirati. U 1961. godini, prema poslovnom izvještaju Savjeta za ugalj Savezne inudstrijske komore, ima 15 rudnika sa nivoom neto ličnih dohodaka ispod 15.000 dinara mjesečno po zaposlenom. Oni su već ispali iz ekonomske trke. Ali, njihovu likvidaciju, i uopšte likvidaciju rudnika, treba izvršiti sistematski i što bezbolnije.

Međutim, ugalj kao grana u pogledu produktivnosti stoji znatno bolje nego ostale industrijske grane u poređenju sa Zapadnom Evropom.

Pogledajmo crnu metalurgiju, gdje se takođe može iskoristiti fizički normativ za mjerenje produktivnosti.

Produktivnost u željezarama, mjerena u tonama po nadnici, mjesečno za 1959. godinu se kretala za sirovo gvožđe u raznim zemljama ovako: SSSR 159 tona/nadnica; Zapadna Nemačka 189 tona/nadnica; Velika Britanija 50,7 tona/nadnica; Japan 44,6 tona/nadnica; SAD 98 tona/nadnica; Jugoslavija 35,8 tona/nadnica.

Za sirov čelik — SSSR 232,2 tona/nadnica; Zapadna Nemačka 249,8 tona/nadnica; Velika Britanija 78 tona/nadnica; SAD 144,6 tona/nadnica; Jugoslavija 40,3 tona/nadnica; Japan 79,9 tona/nadnica. (Podaci iz Izvještaja Komiteta za čelik Evropske ekonomske komisije — Ženeva 1960). Za Jugoslaviju podaci se odnose na 1960. godinu i uzeti su iz Godišnjeg izvještaja jugoslovenskih željezara za 1960. godinu).

U poređenju sa Zapadnom Nemačkom, naše željezare imaju za 5,2 puta manju produktivnost u proizvodnji starog gvožđa, a šest puta manju produktivnost u proizvodnji sirovog čelika.

U poređenju sa rudnicima kamenog uglja Zapadne Nemačke, rudnici uglja FNRJ u 1959. godini imali su svega 15% manju produktivnost izraženu jamskim učinkom, pa ipak lični dohodak crne metalurgije za 9 mjeseci 1961. godine je bio 26.670 dinara mjesečno po zaposlenom, odnosno 111% u odnosu na rudnike uglja za isti period. (Podaci Statističkog zavoda).

Najveće unutrašnje rezerve u industriji, koje, u prvom redu, treba da omogući nov ekonomski sistem, leže u nedovoljnom korišćenju proizvodnih kapaciteta.

Kod rudnika uglja u 1960. godini bilo je 100% korišćenje proizvodnih kapaciteta. Štaviše, rudari su morali da rade i praznicnim danima da bi zadovoljili potrebe u uglju. U 1960. godini proizvodnja rudnika dobijena nedeljama i praznicima iznosila je 378.000 tona ili 1,6% celokupne proizvodnje. (Podatak iz Godišnjeg izvještaja Savjeta za ugalj za 1960. godinu). Na takvo korišćenje kapaciteta bili su za njih razrezani ekonomski instrumenti za 1961. godinu. I zato rudnici uglja moraju i dalje da iskorišćuju proizvodne kapacitete 100% da ne bi još više pogoršali svoj ekonomski položaj.

U ostalim granama, posebno mašinogradnji, još nema nikavih jedinstvenih mjerila za utvrđivanje korišćenja proizvodnih kapaciteta. Sekretarijat za industriju Saveznog izvršnog vijeća pokušao je da utvrdi koliko je korišćenje proizvodnih kapaciteta mašinogradnje za 1961. godinu. Sve što je do sada postignuto u tom cilju predstavlja zbir podataka o korišćenju kapaciteta onako kako ga shvataju pojedina preduzeća. Prema njima, korišćenje kapaciteta mašinogradnje u 1961. godini iznosi cca 60%. Pa ipak, i takva produktivnost rada — mjerena korišćenjem kapaciteta — omogućila im je da za 9 mjeseci 1961. godine imaju u metalnoj industriji neto lične dohotke u prosjeku 25.020 dinara po zaposlenom mjesečno, ili 108,6% u odnosu na rudnike uglja. (Podaci Statističkog zavoda FNRJ). Izgleda da su radnici u mašinogradnji čudotvorci, a rudari nesposobni da ne znaju sastaviti kraj sa krajem.

Sve ove podatke iz pojedinih grana domaće industrije i drugih zemalja nisam iznio da tražim neku uravnilovku sa platama ili da se unaprijed obezbijedi dobro mjesto rudarima u privrednom sistemu, bez obzira na njihov efekat rada, već da pokažem koliko su poremećeni odnosi među granama i da njihovo formiranje za pojedine grane u 1961. godini nije imalo veze sa produktivnošću i uslovima rada. Ovakva ekonomska kretanja nisu karakteristična za cijelu privredu FNRJ. Rudnici uglja, po svemu sudeći, čine jedan od izuzetaka, pa utoliko prije to treba ispraviti. To nalaže važnost grane 112. koja je u 1960. godini dala 82,6% ukupno korišćene energije u privredi (podatak iz članka Blažeka »Proizvodnja i stepen mehanizacije u rudnicima uglja«, Kreka, novembra 1961. godine), a to traži i znatno pogodniji životni standard rudara.

Potrebno je temeljito izučiti položaj grane 112. i odrediti budućnost proizvodnje uglja.

Jeftina energija je preduslov jeftine proizvodnje. Masovna upotreba jeftinih goriva, kao nafte, unela je posljednje godine pometnju u dosadašnje planiranje uglja i naše koncepcije investiranja u rudnike. To treba što prije da se raščisti na jednom višem nivou. Moramo uzeti, pri tome, i situaciju iz 1961. godine, gdje je — unatoč smanjenju tempa industrijske proizvodnje, unatoč ubrzanom uvođenju dizel-vuče na željeznici, skokovitom porastu proizvodnje nafte, velikom podbačaju poljoprivredne proizvodnje — ipak došlo do povećanja od 1,7 miliona tona. Prema tome, i ocjena potrošnje uglja za 1962. godinu data u Predlogu saveznog društvenog plana izgleda do kraja realna.

Ovo stanje grane 112. može se likvidirati samo radikalnim mjerama. Pored trajnijeg sagledavanja budućnosti plasmana proizvodnje uglja, neophodno je u grani sprovesti korjenito pregrupisavanje, pristupiti odlučnoj likvidaciji nerentabilnih pogona, udružiti snage i sredstva na mjestima najboljih eksploatacionih uslova, prevazilazeći lokalne interese i okvire, što treba da dovede do još bržeg podizanja produktivnosti u rudnicima uglja.

Međutim, rudari ne mogu čekati 1963. godinu da im se ispravi položaj. Zato molim poštovani Dom, imajući u vidu čl. 98. Poslovnika Vijeća proizvođača Savezne narodne skupštine, da uputi zahtijev Odboru za narodnu privredu Vijeća proizvođača Savezne narodne skupštine — da prouči sadašnji položaj grane 112. u privrednom sistemu i predloži Domu mjere za korjenitu izmjenu ekonomske situacije u toj grani. Ovaj zahtjev je hitne prirode i traži se od Odbora za narodnu privredu Vijeća proizvođača da još za vrijeme trajanja sadašnjeg mandata Savezne narodne skupštine podnese izvještaj Domu.

Molim druga predsjednika da zatraži mišljenje od poštovanog Doma da li usvaja ovaj zahtijev.

Predsednik **Paško Romac:** Čuli ste načelnu diskusiju narodnog poslanika Murisa Osmanagića. On je dao jedan predlog, s tim da se taj predlog uputi Odboru za narodnu privredu našeg Doma.

Da li se Dom slaže da se taj zahtev uputi Odboru za narodnu privredu Veća proizvođača na razmatranje? *(Glasovi:* Slaže se).

Naredni diskutant u načelnoj diskusiji je narodni poslanik Luka Petković.

Luka Petković *(Izborni srez Bihać—Livno, NR Bosna i Hercegovina):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, u svom izlaganju želio bih da se osvrnem na dio Predloga društvenog plana koji se odnosi na poljoprivredu.

Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu predstavlja, u osnovi, dio programa i zadataka Perspektivnog plana privrednog razvitka od 1961. do 1965. godine. Zadaci koji su postavljeni u poljoprivrednoj proizvodnji za 1962. godinu, naročito za socijalistička poljoprivredna gazdinstva, zahtijevaju preduzimanje mnogih ekonomskih, organizacionih i drugih mjera, kao i maksimalno zalaganje radnih kolektiva u rješavanju i popravljanju nedostataka u organizaciji proizvodnje, organizaciji rada, raspodjeli dohotka i daljnjoj izgradnji unutrašnjih odnosa.

Želio bih da ukažem na neke probleme iz razvitka društvenih poljoprivrednih gazdinstava Bosne i Hercegovine, kao i na potencijalne mogućnosti da se i ona uključe u borbu za ostvarenje zadataka koji su postavljeni u ovom predlogu plana. Osnovna karakteristika razvitka i ekonomskog stanja poslednjih nekoliko godina u ovim organizacijama ukazuje na porast fizičkog obima proizvodnje, povećanje investicionih ulaganja i jačanje osnovnih sredstava, veći uticaj na tržištu, naročito u strukturi otkupljenih količina pšenice, kukuruza, mlijeka i nekih dru-

gih poljoprivrednih proizvoda, kao i povećanje prinosa po jedinici proizvodnje. Nekoliko podataka koje ću navesti potvrđuju gornju konstataciju.

Fizički obim proizvodnje je porastao za oko 100% u poređenju sa 1957. godinom. Društvena gazdinstva za 1960. godinu su u isporuci tržnih viškova pšenice učestvovala sa 52%, krompira sa 57% i kukuruza sa 24% od ukupno otkupljenih količina ovih proizvoda. Ukupna realizacija je povećana za oko 420 miliona ili 26% u 1960. godini prema 1959. godini.

S druge strane, uporedo s ovim rezultatima, nisu se povećavali stepen produktivnosti rada, akumulativnost i rentabilnost poslovanja. Ilustracije radi poslužiću se nekim indikatorima o produktivnosti rada i rentabiliteta poslovanja. U 1959. i 1960. godini poljoprivredna dobra su ostvarila približan nivo ukupnog prihoda po stalno zaposlenom radniku od oko 700.000 dinara. Međutim, dohodak po stalno zaposlenom radniku se smanjuje sa 155.000 dinara u 1959. godini na 132 hiljade u 1960. godini. Rentabilitet poslovanja takođe pokazuje tendenciju opadanja. U 1959. godini gubici su iznosili 96,000.000 dinara, a u 1960. godini oko 324,000.000 dinara, što iznosi preko 14% od vrijednosti ukupne realizacije.

Ovo nekoliko osnovnih pokazatelja iz razvitka društvenih gazdinstava pokazuju da nisu najpovoljnije sinhronizovani uslovi za proizvodnju i razmjenu u poljoprivredi, a to je upravo ono što predstavlja objektivnu osnovu za uspješno poslovanje socijalističkih poljoprivrednih organizacija. Objektivni uslovi za poslovanje društvenih gazdinstava ne pružaju dovoljnu mogućnost za ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata, jačanje fondova i stvaranje uslova za proširenu reprodukciju. Većina naših dobara i zadružnih ekonomija su uglavnom novoosnovani, neizgrađeni, sa nesređenim zemljišnim teritorijem, nesavladanom savremenom tehnologijom, naročito u proizvodnji mesa i mlijeka, nedostacima u savremenoj organizaciji rada, nedovoljnim tehničkim iskustvima radnika itd. Dosadašnji buran razvitak poljoprivrede je otvorio i određene probleme. Među najvažnijim problemima su oni koji su u vezi sa sadašnjim nepovoljnim ekonomskim položajem poljoprivrednih organizacija. Često, drugovi koji nemaju dovoljno uvida u problematiku poljoprivrednih organizacija postavljaju pitanje olakšica koje se instrumentima društvene zajednice daju poljoprivredi. Pri tome se gubi iz vida da se regresiraju industrije mašina i hemijskih sredstava koje po svojoj produktivnosti i ekonomičnosti nisu u mogućnosti da proizvode na nivou svjetskih cijena. S druge strane, nije moguće brže povećanje cijena poljoprivrednih proizvoda, jer se mora voditi računa o standardu radnih ljudi. Globalni indeksi pokazuju porast prodajnih cijena poljoprivrednih proizvoda u 1960. godini za 17%, u poređenju sa 1955. godinom, dok su cijene nekih vrsta vještačkih đubriva porasle za preko 50%, a kod opreme i nekih drugih reprodukcionih materijala i do 74%. Ova disproporcija, u uslovima razmjene i kretanja cijena, odrazila se i na efikasnost poslovanja poljoprivrednih organizacija. Isto tako, mjere koje su preduzimane u ovoj godini u cilju poboljšanja položaja poljoprivrednih organizacija nisu dale očekivane rezultate, naročito u oblasti stočarske proizvodnje. Cijene mlijeka i mesa zaostaju za planiranim, dok su cijene koncentrovane stočne hrane znatno povećane. U zadacima za narednu godinu posebno se ističe potreba preduzimanja određenih mjera za očuvanje stočnog fonda zbog ovogodišnje suše. Težište napora u pogledu unapređenja poljoprivredne proizvodnje usmjereno je ka daljnjem povećanju i razvijanju stočarstva. Ta koncentracija i orijentacija potpuno su našli odraza u povećanju broja stoke na socijalističkim gazdinstvima. Međutim, zbog izvjesnih nepovoljno riješenih uslova za intenzifikaciju ove proizvodne djelatnosti, teškoće u plasmanu nekih stočarskih proizvoda, neizgrađenih pratećih industrijskih i drugih kapaciteta, primjećuje se gubljenje interesovanja za daljnjim povećanjem i unapređenjem ove proizvodne grane. Zato je neophodno potrebno, radi očuvanja postojećeg stočnog fonda, kao i ostvarenja uslova za daljnje povećanje i unapređenje ove proizvodnje, uskladiti ekonomske odnose i poboljšati uslove za razvitak stočarstva. Ovih dana već su preduzete mjere da se premijama za meso i mlijeko poboljša položaj poljoprivrednih organizacija.

U sklopu mjera za izvršenje zadataka postavljenih u planu, a u cilju daljnjeg unapređenja i modernizacije poljoprivrede, kao i poboljšanja položaja poljoprivrednih organizacija, predviđa se usklađivanje cijena između poljoprivrednih proizvoda i cijena onih proizvoda kojima se poljoprivreda koristi u procesu reprodukcije, zatim, uvođenje posebnih premija i regresa koji će stimulisati proizvodnju određenih proizvoda, korekcija instrumenata investicija, kao i povećanje zemljišnih površina, njihovo uređenje i opremanje. Daljnje povećanje zemljišnih kapaciteta i osposobljavanje za savremenu i intenzivnu proizvodnju daće mnogo podsticaja u razvitku društvenih gazdinstava i pomoći da ta gazdinstva uspješnije ostvare zadatke postavljene ovim društvenim planom.

Proces transformacije poljoprivredne proizvodnje u krupnu, savremenu i industrijalizovanu, ne može biti racionalan i s nižim proizvodnim troškovima dok postoje izvjesni neriješeni problemi koji prate taj proces. Nesavladana cjelovita operacija određenih proizvoda, nesagledavanje proizvodnih i proizvodna rješenja, djelimična mehanizacija radnih operacija određenih proizvoda, nesagledavanje proizvodnih i ekonomskih efekata investicionih ulaganja, visoka ulaganja u osnovna i obrtna sredstva i održavanje na nivou proizvodnih troškova itd.

— predstavljaju ozbiljne probleme na čijem rješavanju treba aktivnije da rade odgovarajući organi i institucije.

Pored ovih zadataka, mislim da je neophodno nastaviti aktivnost poljoprivrednih gazdinstava u pogledu sređivanja organizacije, raspodjele dohotka i unutrašnjih odnosa. Sada su poljoprivredne organizacije u fazi osamostaljenja neposrednih proizvođača kao subjekta u odlučivanju o pitanjima proizvodnje, poslovne politike, proširene reprodukcije i raspodjele dohotka. Već sada ove nove mjere otkrivaju razne rezerve u pogledu podizanja stepena produktivnosti rada. Prva iskustva na nekim dobrima ukazuju da se broj radnika može smanjiti do 25% od postojećeg stanja. Poboljšan položaj poljoprivrednih organizacija i promjene u sistemu mogu dati potpun efekat samo onda ako se sve snage u radnom kolektivu okrenu ka jačanju uloge neposrednog proizvođača, ekonomske jedinice i radničke samouprave.

Polazeći od postavki i Predloga društvenog plana i obrazloženja datog u ekspozeu druga Avda Huma, stvaraju se povoljni uslovi da se u narednom periodu još brže i svestranije rješavaju problemi poljoprivrede i omogući intenzivniji proces razvitka socijalističkih gazdinstava.

Pošto su predloženi zadaci u poljoprivredi, kao i opšte smjernice privrednog razvitka u planu, usklađeni sa stvarnim sadašnjim potrebama socijalističkih poljoprivrednih gazdinstava, izjavljujem da ću glasati za predloženi društveni plan za 1962. godinu. (Aplauz).

Predsednik **Paško Romac:** Ima reč narodni poslanik Momčilo Tešanović.

Momčilo Tešanović *(Izborni srez Trebinje, NR Bosna i Hercegovina):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, u ime svoje i grupe narodnih poslanika iz Bosne i Hercegovine, uzimajući riječ u diskusiji povodom Predloga Saveznog društvenog plana za 1962. godinu, želim, na prvom mjestu, da naglasim da ovaj predlog plana znači nov krupan korak naših radnih ljudi u podizanju životnog standarda i daljnjeg skladnog privrednog razvitka.

Svestrani uspjesi, koji su već postali naša svakodnevna praksa, ogledaju se i u ovom predlogu plana, jer je njegova opšta karakteristika u tome što on obezbeđuje daljnji procvat naše socijalističke zajednice.

Ovom prilikom želim da istaknem svoje uvjerenje da ovaj prijedlog plana predstavlja realizaciju usvojene politike izgradnje u Perspektivnom planu razvoja naše privrede u periodu 1961. do 1965. godine, koji je donijet u skladu s ranijim odlukama naših najviših političkih foruma, to jest VII kongresa Saveza komunista Jugoslavije i V kongresa Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije.

Posebno treba istaći da su ovako veliki uspjesi rezultat svjesne aktivnosti naših radnih ljudi, koji već u praksi vide da im se plodovi uloženog rada višestruko vraćaju. Istovremeno, ovi uspjesi su i rezultat sve čvršćeg jedinstva naših naroda, kao i povezanosti narodnih masa i njihovog rukovodstva, koje je iskovano u teškim iskušenjima kroz koja smo prolazili. Sve nam je to ukazalo kojim putem treba da idemo da bismo zauvijek otklonili one teškoće koje proizilaze iz rascepkanosti i međusobne svađe.

Predlog društvenog plana za 1962. godinu, što je naročito pozitivno, posebno vodi računa o ekonomski nerazvijenim područjima, pa se u tom cilju odvajaju znatna društvena sredstva. I iz toga jasno proizlazi da naše materijalne mogućnosti rastu do te mjere da možemo u većim zahvatima da rješavamo pitanja onih područja koja danas još ekonomski zaostaju za opštim prosjekom našeg privrednog uspona.

U skladu sa tako usvojenom politikom, želim ovom prilikom da ukažem na izvanredne mogućnosti privrednog razvitka jednog od naših najzaostalijih područja — istočne Hercegovine. Ovaj kraj u tolikoj mjeri zaostaje za našim opštim prosjekom razvoja da i danas postoje komune čiji se dohodak samo po stanovniku kreće oko 20.000 dinara (Gacko) ili oko 30.000 dinara (Ravno, Nevesinje, Bileć), a i ostale komune ne stoje mnogo bolje.

Kao što je poznato, komune sa ovog područja, u saradnji sa projektantskim i drugim stručnim organizacijama, izradile su krajem 1960. godine elaborat »Meliorativno-energetski sistem istočne Hercegovine« u kojem su tretirale pitanje unapređenja ovog kraja izgradnjom meliorativnih i hidroenergetskih objekata. Naime, već ranija istraživanja u ovom pravcu otvorila su izvanrednu perspektivu za izgradnju jednog rentabilnog i racionalnog hidroenergetskog sistema uz, istovremeno, vrlo unosno rješenje hidromelioracionog problema cijelog ovog područja, što se ovdje vrlo sretno poklapa.

Osnova životne egzistencije najvećeg dijela stanovništva ovog područja vezana je za kraška polja, čija poljoprivredna površina iznosi oko 40.000 hektara. Međutim, najveći dio ovih polja zbog neuređenog vodnog režima (zimi poplave, a ljeti suše) ima gotovo neznatnu ulogu u proizvodnji, što je jedan od glavnih uzroka siromaštva i privredne zaostalosti ovog kraja.

U današnjim uslovima (agrarna prenaseljenost i nedostajanje obradivih površina), osnovni preduslov za brži privredni razvitak cijelog ovog kraja je izvršenje hidrotehničkih melioracija na ovim poljima, čime bi se dobili vrlo povoljni uslovi za unapređenje poljoprivrede.

Prema sadašnjim proračunima, vrijednost proizvodnje po jednom hektaru povećala bi se za preko deset puta, što jasno potvrđuje visok stepen rentabilnosti ulaganja u ove hidromelioracione radove.

Hidroenergetski sistem ovog područja, koji bi u cjelini iskorišćavao vodne snage sliva Trebišnjice i djelimično sliva donje Neretve, potpuno se poklapa sa melioracionim sistemom, tako da oni predstavljaju značajnu cjelinu u kojoj se vodilo računa naročito o ovome:

1) da se stvaranjem akumulacionih jezera što manje plave korisne poljoprivredne površine i

2) da se, pri tome, omogući navodnjavanje svih značajnih polja koja dolaze u obzir za melioracije.

Prosječna godišnja proizvodnja i instalirana snaga cijelog ovog energetskog sistema iznosila bi poslije potpune izgradnje 3.485 miliona kilovat-sati, odnosno 745 megavata. U upoređenju sa hidrocentralom Trebišnjica, vidi se da ova, zasad, naša najveća hidrocentrala proizvodi oko 700 miliona kilovat-sati, što iznosi jednu petinu moguće proizvodnje sistema istočne Hercegovine. Kada se tome doda i to da cijena jednog kilovat-sata na ovom sistemu (računatom sa godišnjom ukupnom stopom troškova od 10%) iznosi 2,86 dinara, jasno je da je riječ o izvanredno rentabilnom objektu i sa opštejugoslovenskog gledišta.

Dosadašnji istražni radovi na terenu potvrdili su sa tehničke i ekonomske strane ispravnost postavki u ovom elaboratu. Međutim, kako se sada razmatra i mogućnost iznalaženja novih energetskih izvora, radi snabdijevanja crne i obojene metalurgije električnom energijom, pitanje izgradnje cijelog ovog sistema još se više postavlja u prvi plan i traži donošenje odluke o njegovoj izgradnji. S druge strane, radovi na izgradnji hidrocentrale Trebišnjica, koja predstavlja samo prvu stepenicu cijelog ovog sistema, i do sada obavljeni istražni radovi na gornjim horizontima ovog jedinstvenog objekta, omogućavaju da se priđe radovima za podizanje sistema u cjelini.

Potrebno je naglasiti da je posebno povoljna okolnost što se već grade važni dijelovi ovog energetskog sistema na donjem toku Trebišnjice (elektrane Grančarevo i Dubrovnik). Proširenjem izgradnje na objekte gornjeg sliva Trebišnjice još više će se oplemeniti proizvodnja ovih elektrana, a istovremeno će se dobiti i nove količine visokovrijedne elektroenergije, kako na elektranama u gradnji, tako i na budućim elektranama sa gornjih horizonata Trebišnjice.

Na terenima Trebišnjice postoji operativa, nove saobraćajnice, radna snaga, mehanizacija i ostalo što je neophodno za gradnju elektroenergetskih i melioracionih objekata. Prirodno se nameće da se ovi kapaciteti angažuju na rejonu gdje već rade na sličnim poslovima. To će djelovati povoljno na rokove izgradnje i rentabilnost pojedinih objekata.

Što se tiče polja predviđenih za izvršenje hidromelioracija, prilikom početnih istražnih radova u ovom području, može se konstatovati da su daljnja studijska istraživanja (koja su sada u završnoj fazi) pokazala opravdanost ranijih predviđanja.

Pri tome, treba napomenuti da su idejni projekti za neka polja iz ovog područja već izgrađeni i predati Poljoprivrednoj banci na rješavanje — XIV konkurs (Popovo, Gatačko i Ljubinsko polje), dok su za druga polja izrađeni projekti u okviru dokumentacije uz Zakon za melioraciju doline rijeke Neretve (Dubrave, Nevesinjsko polje). Za ostala područja je izrada dokumentacije u završnoj fazi (Bilećko, Dabarsko, Fatničko i Ljubomirsko polje), dok je u Trebinjskom polju melioracija u toku.

Dopustite mi da, na kraju, još jedanput napomenem da cijelo ovo područje istočne Hercegovine — koje bi se ovim definitivno otrglo iz vjekovnog siromaštva i ostvarilo ravnopravan položaj sa drugim našim krajevima u kojima je privredni napredak ostvario visok uspon — predstavlja još i danas izrazito zaostalo područje, iako se narod toga kraja predano borio za svoju slobodu, aktivno učestvujući u narodnooslobodilačkoj borbi i podnio velike ljudske i materijalne žrtve. I sa tog razloga ovaj sistem u cjelini bi trebalo posebno i na prvom mjestu razmotriti, pogotovu što je riječ o sistemu koji uzajamno rješava pitanja poljoprivrede i energetike, što je potpuno u skladu sa postavkom naših najviših političkih organa o razvoju zaostalih privrednih područja, a to je jedina mogućnost u sadašnjim uslovima da se pomogne tom nerazvijenom području.

Poslije ovih nekoliko napomena, želim istaći da sam duboko uvjeren da će i ovaj Prijedlog društvenog plana predstavljati čvrst oslonac za daljnji, još veći uspon naše socijalističke zajednice. Zbog svega toga izjavljujem da ću za njega rado glasati, kako u cjelini, tako i u pojedinostima. (Aplauz).

Predsednik **Paško Romac:** Ima reč narodni poslanik Anton Petkovšek.

Anton Petkovšek *(Izborni srez Ljubljana—Vrhnika, NR Slovenija):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, zadaci postavljeni Predlogom saveznog društvenog plana za 1962. godinu prilično su veliki i verujem da će se ispuniti.

Smatram da je osnova plana dobro postavljena, ali se lično sa sistemom izrade plana ne mogu u celini složiti. Mislim da bi se pri budućem planiranju moglo ići nekim drugim, verovatno, boljim putem, putem koji danas traži stepen našeg društvenog razvitka.

Samo kao primer navešću kako se postupilo sa izradom plana izvoza, i to za drvnu industriju, gde ja radim. Cifre postavljene u planu pokazuju da je drvna industrija zadužena za veći plan izvoza za 32% u odnosu na plan prošle godine. Neke druge grane imaju u narednoj

godini veći plan, ali kada se uzme u obzir ona količina deviznih sredstava koja će se dobiti izvozom, onda je praktično drvna industrija među najjačim eksporterima, jer mi se čini da drvna industrija u izvozu učestvuje sa gotovo 30% u našoj industriji. Nesumnjivo je da će drvna industrija angažovati sve snage s kojima raspolaže na to da se pojača izvoz u cilju postizanja one cifre koja je predviđena planom, ali isto tako danas se više nego ikada vidi da, kada je reč o sistemu planiranja izvoza i o davanju planskih zadataka, nemamo nikakvog jemstva da je to plan izvoza koji je rađen na osnovu naših potreba. Meni se čini da je plan izvoza u drvnoj industriji izrađen previše tehnokratski, suviše samo na osnovu statistike, a to nije u detaljima razrađeno preko Sekretarijata industrije i Komiteta za spoljnu trgovinu. To tvrdim zbog toga, što prosto ne mogu da vidim kako se može raditi plan izvoza drvne industrije, a oni koji su radili na tome da ne poznaju problematiku drvne industrije i stanje u kojoj je danas ta grana. Da su oni to znali, ne bi moglo doći do toga da se 19. ovog meseca pozovu u Beograd na sastanak o pitanju izvoza svi direktori velikih preduzeća u Jugoslaviji. Na tom sastanku, na kojem su učestvovali direktori najvećih preduzeća, istaknuto je da je zadatak izvoza vrlo velik, da je veoma važan i da treba dati nalog da se u drvnoj industriji u januaru i februaru mesecu ide na dinamičan izvoz isto toliko kao i u decembru ove godine, pa se onda diskutovalo o nekim izvoznim instrumentima. Tek na osnovu te diskusije, u kojoj je konstatovano da je drvna industrija zaista u teškoj situaciji, došlo se do toga da ako se nešto ne promeni plan izvoza, on neće biti ostvaren. Na tom sastanku u diskusiji su učestvovali referenti, načelnici, a nije bio prisutan niko od rukovodećih drugova iz Komiteta za spoljnu trgovinu i iz Sekretarijata za industriju. Iz toga izvlačim zaključak da se ova grana potcenjuje u celini i da onda kada je reč o izvršenju zadataka izvoza ili nekog drugog plana nije toliko važan onaj ko proizvodi, nego je vrlo često važniji onaj ko je planirao. Ja ne razumem kako može neko da postavlja zadatke, a da nije savladao određenu problematiku u vezi s tim. To tvrdim zato što je u ovom slučaju zadatak dobila drvna industrija 19. ovog meseca, i to tako da treba da se u januaru izvozi rezana i druga građa jakim tempom, a drvo koje treba da se preradi nalazi se u šumi. Slažem se da je naša drvna industrija grana koja najlakše i najbrže može da ostvari što više izvoza. Slažem se s tim sa razloga što imamo velike zalihe drveta u šumi. Ja verujem da ćemo učiniti najviše što se može, jer naša drvna industrija nije vezana za uvoz reprodukcionog materijala u onoj meri kako su to vezane neke druge grane industrije. Ta grana uvozi 8% reprodukcionog materijala, a izvozi sve, pa ni tih 8% uvek ne dobijamo na vreme, iako je u ovoj godini svakog meseca plan izvoza bio premašen. Mislim da je, bar, zato opravdana potreba većeg izvoza drveta, pa je zato i ta potreba u ovoj industriji opravdana, možda u mnogo jačoj i većoj meri nego kada je reč o onima koji 50%, pa možda i 80%, uvoze reprodukcionog materijala da bi tek onda mogli nešto da izvezu.

Kada pogledamo tu dokumentaciju ulaganja u izvoz sa strane Opšteg investicionog fonda za 1962. godinu, to iznosi 800 miliona dinara ili ukupno 2% za celu ovu granu i onda se mogu čuditi tome da se neko može tako forsirati da izvršava određene zadatke, a da mu se ne daje sve ono što je potrebno. Koristim se ovom prilikom i pitam kako može doći do toga. U vezi s tim, postavljam pitanje Opšteg investicionog fonda. Smatram da uopšte ne može da bude dobro rukovođenje iz tog Fonda i mislim da je krajnje vreme da on više ne postoji i da republike rukovode ovim sredstvima. Isto tako, treba znati da sva drvna industrija izvozi preko 50% svojih proizvoda, pa onda ne samo zbog plana izvoza, već zbog plana svakog drvnog preduzeća, treba da se na vreme podnesu svi instrumenti za izvoz u vezi sa planom, jer nikako preduzeća ne mogu sebi da naprave plan za narednu godinu ako nemaju onu bitnu osnovu. Bitna osnova za drvnu industriju i za ostale grane, kada se tiče izvoza, jesu instrumenti. Razmatrajući instrumente koji su delimično bili doneti u drvnoj industriji pre deset dana, opet moram pitati — kako može neki organ da donese odluku, pa da mirno pređe preko svih predloga i problema koji se postavljaju u našem radu! Kako može da se desi to da jedna grana predloži jedno, a da se odluči sasvim drugo! Ne mogu da ulazim u detalje kada je reč o instrumentima, ali moram istaći da donošenje odluke o izvozu u drvnoj industriji, u prvom redu, treba da pomogne toj industriji. U isto vreme kada se daje jak akcent na izvoz drveta, mi stimuliramo proizvodnju koja se ne izvozi. Moram istaći da je drvna industrija sa 15.000 dinara proseka plata najniža na rang-listi industrije i da je zaista u teškom položaju. To se vidi i iz toga što su fondovi u toj grani u III kvartalu pali za 30%. Zato tražim da se toj važnoj privrednoj grani da potrebna pomoć i da se na nju gleda ne samo kao na procent za izvoz, već i kao na jaku privrednu granu.

Možda sam suviše govorio o drvnoj industriji, iako mi je osnovni cilj da istaknem to da sadašnji centralizovani sistem planiranja više ne odgovara, a ne zbog toga što ljudi u saveznim organima slabo planiraju. Smatram da su to dobri ljudi i da previše rade i da društvene i privredne snage u celoj zemlji su se razvile i postale jake i nemogućno je da u saveznom centru ljudi mogu sve u tančine da rade i rukovode.

Možda će biti primedaba da se nešto može centralizovati i da se Opšti investicioni fond ne može decentralizovati itd. Ja mislim da se može i da to treba što hitnije učiniti, jer ako budemo prebacili ove zadatke i sredstva, pa ih onda udružimo, uspećemo.

Drugarice i drugovi narodni poslanici, smatram da je, u prvom redu, centralno odlučivanje o izvozu i uvozu uzrok što smo u ovoj i prošlim godinama za milione dolara uvozili robu koju uopšte nije bilo potrebno uvoziti i koja se dovoljno proizvela u našoj zemlji, ukratko rečeno, što su se razbacivale dragocene devize. Sumnjam da je samo suša ove godine prouzrokovala tešku deviznu i privrednu situaciju, iako nemam u rukama podatke o potrošnji 300 miliona dolara zajmova koje smo dobili u ovoj godini za saniranje našeg deviznog deficita i utvrđivanja dinara, pa se pitam — kako je moglo doći do toga da smo krajem godine u takvom teškom deviznom deficitu?

Mislim da bi mnogo lakše i mnogo bolje neki društveni organi republike, pa čak i sama preduzeća, racionalnije rukovodili izvozom, pa čak i uvozom i fondovima i da bi ovo decentralizovano rukovođenje mnogo efikasnije i mnogo ekonomičnije uvažavalo ono što će da posluži za uvoz i smatram da bi naši bilansi bili mnogo bolji nego danas. Uveren sam da bi to donelo mnogo bolje rezultate nego što je to slučaj danas.

U vezi sa pogreškama koje su se činile, očekivao sam da će društveni plan za narednu godinu i u instrumentima i u decentralizovanju biti bolji, a iz plana se vidi da su osnovni zadaci dobri, ali da to nije ono što se očekivalo, i stoga ne mogu glasati za Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu.

Predsednik **Paško Romac:** Poslednji govornik u načelnoj diskusiji je narodni poslanik Imre Balint.

Imre Balint *(Izborni srez Subotica — Stari Grad, AP Vojvodina, NR Srbija):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, proučavajući Predlog saveznog društvenog plana, sa prilično zabrinutosti smo mogli konstatovati da ono što je dobilo svoje mesto u Petogodišnjem planu privrednog razvoja, konkretno problem stare industrije, nije dobilo svoje mesto, istovremeno, i u realizaciji plana za 1961. godinu, niti u Predlogu saveznog društvenog plana za 1962. godinu.

Savezno izvršno veće u svojoj oceni u tački 3. na strani 5. Predloga saveznog društvenog plana kaže »da najveće odstupanje i najveće usporavanje proizvodnje je nastupilo u metalnoj i tekstilnoj industriji«, to jest u granama koje čine veliki deo industrijske proizvodnje. Mislim da ta konstatacija koja je sigurno tačna, treba, u isto vreme, da navede na razmišljanje o položaju velikog broja industrijskih preduzeća u toj grani, mislim na metaloprerađivačku industriju, a posebno na položaj tekstilne grane, kao i na položaj nekih privrednih grana koje imaju zastarele kapacitete osnovnih sredstava.

S ovakvim procentom istrošenosti sredstava — ako gledamo sa aspekta istrošenosti u subotičkom srezu, a ništa nije bolje u celoj Vojvodini — možda nije nerealno reći da predstoje ozbiljne poteškoće u ovoj godini u savladivanju i postizavanju onih rezultata koji se planom predviđaju, jer je u proseku preko 50% i više istrošenosti sredstava, što je ispod jugoslovenskog proseka koji se kreće u privrednim organizacijama i privrednim granama do 78%, a kada je reč o pojedinim privrednim organizacijama i mnogo više, onda je teško pretpostaviti da se može odgovoriti ovakvim zahtevima kao što je to predviđeno u ovom društvenom planu, s obzirom na to što je u ovim kolektivima, odnosno u velikom broju radnih kolektiva, procenat zastarelosti osnovnih sredstava imao veliki stepen i ne može se govoriti o mogućnosti otkrivanja unutrašnjih rezervi. Ne mogu se uopšte tražiti rezerve, niti govoriti o tim problemima, s obzirom na to što je u nekim preduzećima tako bilo još i pre oslobođenja.

Ako se ima u vidu ovakva situacija, s jedne strane, a, s druge strane, još niz veoma objektivnih momenata — stara, nerekonstruisana industrija, — onda nema sumnje da takva nerekonstruisana industrija ne može da prihvati borbu, o čemu se mnogo govori u ovoj godini, na svetskom tržištu sa industrijskim preduzećima koja su opremljena i s mnogo većom lakoćom odgovaraju svim zahtevima, počev od kvaliteta, pa do cene koštanja pojedinih artikala. Tu ne može biti reči o ujednačenosti položaja ovih kolektiva, niti pojedinih privrednih grana, pa ni u jednoj grupaciji. Čini mi se da ni instrumenti vanrednog doprinosa nisu to postigli ni približno u pogledu grešaka koje su u oštroj meri delovale na ovu prilično zastarelu industriju, na zanatstvo i privredu. O tome ne želim da govorim, jer je na dnevnom redu društveni plan.

Ovakav položaj stare industrije otvara veoma male mogućnosti da se ostvaruju sredstva u tim radnim kolektivima i istovremeno taj problem nemogućnosti ostvarenja najpotrebnijih sredstava čistog prihoda, u isto vreme, otvara oštar politički problem u tim radnim kolektivima koji se u svakodnevnoj praksi i životu ozbiljno ogleda u političkom raspoloženju radnih ljudi u tim radnim kolektivima. Tako, na primer, nemogućnost investiranja, zatim, mnogi drugi problemi predstavljaju osnovnu poteškoću tih radnih kolektiva, o čemu govori i to što je malo investirano u ovu staru industriju. Ako uzmemo Statistički godišnjak onda se vidi da je od 1947. do 1956. godine u subotičkom srezu investiranje iznosilo po rad-

niku 33.800 dinara, dok je jugoslovenski prosek iznosio 38.000, a nije bila mnogo bolja situacija u celoj Vojvodini. Ako se uzme prosek ličnih dohodaka koji se javlja kao jedan od ozbiljnih problema, onda, prema tim podacima iz 1959. godine, ako se nivo ličnih dohodaka ostvaren u FNRJ označi sa 100, u našoj industriji on iznosi 80%. Znači, za 20% je niži nego što je u odnosu na FNRJ. I mnogi drugi momenti ozbiljno se odražavaju u pogledu mogućnosti rešavanja komunalnih, socijalnih i drugih problema, koji u ozbiljnoj meri utiču na standard radnih ljudi.

I posebno, treba istaći procenat raspodele, procenat učešća u nacionalnom dohotku, zatim, procenat učešća viška rada u bruto-produktu, što mogu da dokumentujem konkretnim podacima. No, vrlo daleko bi nas odvelo nabrajanje svih posledica ovakvog odnosa prema staroj industriji, a posebno prema delu radničke klase zaposlenom u toj industriji.

Na kraju, želim istaći kvalitativno nove probleme i momente koji se javljaju prilikom primene novog sistema raspodele, a posebno u ovim radnim kolektivima, koji kad sagledaju položaj svog radnog kolektiva u raspodeli, kad tu nađu sami sebe — a činjenica je da to još više dolazi do izražaja u ovoj 1962. godini — onda se ti problemi javljaju ponegde u veoma ozbiljnoj meri, odnosno izazivaju zabrinutost, s jedne strane, a, s druge strane, stvaraju političke probleme u našim komunama i u našim radnim kolektivima.

Danas imamo takvu situaciju da radnici zaposleni u ovom delu naše industrije s potpunim pravom postavljaju pitanje — zbog čega se oni razlikuju od ostalog dela radničke klase i dokle treba tolerisati takvu situaciju?

Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu ni jednom rečju ne spominje, a kamo li da predviđa nešto da se reše ovi problemi, kao što je mogućnost vraćanja jednog dela sredstava amortizacije koja su prošle godine otišla u druge oblasti.

Na kraju, želim da postavim pitanje predstavniku Saveznog izvršnog veća — da li Savezno izvršno veće želi u dogledno vreme da preduzme neke konkretne mere u pravcu poboljšanja ove industrije, konkretno, stare industrije, a samim tim i položaj ovog dela radničke klase ili smatra da je nerentabilno rekonstruisati stara preduzeća koja imaju, pored svoje afirmacije, tradicije u tome, a ne samo to, već i odličan stručan kadar?

Predsednik **Paško Romac:** Ima reč predstavnik Saveznog izvršnog veća Vojin Guzina.

Predstavnik Saveznog izvršnog veća **Vojin Guzina:** Drugarice i drugovi narodni poslanici, ovo pitanje stare industrije dosta je raspravljano prilikom pretresanja Društvenog plana za 1960. godinu.

U samom predlogu plana nisu predviđene nikakve konkretne mere, ali u formulacijama u kojima se govori o daljnjem proučavanju i razvijanju sistema računa se posebno sa ispitivanjem u narednoj godini problema valorizacije osnovnih sredstava i rešavanjem problema, a to znači izgubljene amortizacije.

Na osnovi analiza i toga rada, za koji je konkretno zadužena jedna savezna komisija za sistem, mislim da će Savezno izvršno veće predložiti odnosno doneti odgovarajuću odluku da bi se položaj stare industrije popravio, odnosno da bi se na neki način otklonile smetnje koje postoje kod starih preduzeća zbog nedovoljne amortizacije, zbog amortizacije iz ranijih godina.

U samom predlogu plana za 1962. godinu možda se mogu naći neke olakšice za staru industriju u tome što se predlaže da se rekonstrukcije sve više raščlane i opšta ulaganja prebace sa Opšteg investicionog fonda. Opšti investicioni fond, dakle, savezna centralna sredstva, služiće samo za bazne, najkrupnije objekte u saveznoj, baznoj industriji, a za sve ostalo služiće decentralizovani fondovi i posebno je u tome težište da se oni naredne godine pojačaju, upravo da se pojačaju republički fondovi.

Mislim da je pomaganje rekonstrukcije stare industrije tipično područje gde treba da se ojačaju republički investicioni programi i da se tako ojačani više angažuju.

Dalje, u preduzećima kojima su potrebni ovi fondovi ne razmatra se vezivanje ovoga za donošenje plana za 1962. godinu, ali se predviđa izvesno poboljšanje instrumenata zahvatanja doprinosa na vanredni prihod.

Zapaženo je, prema metodu obračuna koji je važio za ovu godinu, da je doprinos na vanredni prihod vrlo često opterećivao i pogađao staru industriju. U današnjem predlogu poboljšanja tog instrumenta — naime, ne plaća se gde je stopa amortizacije niska, naime, gde su preneti fondovi najniži, više od 30% ličnih dohodaka i ne plaća se kod svih onih preduzeća kod kojih je stopa otpisa veoma visoka, a to znači kod starih preduzeća — mislim da se ublažava smetnja koju vanredni doprinos čini staroj industriji. Kao naročita okolnost ostaje da se u narednoj godini ovo pitanje posebno prouči u vezi sa problemom valorizacije osnovnih sredstava i sa rešavanjem problema nastale amortizacije.

Predsednik **Paško Romac:** Da li je narodni poslanik Imre Balint zadovoljan odgovorom?

Imre Balint: Mislim da utoliko mogu biti zadovoljan, ukoliko će se stvarno pristupiti u narednoj godini rešavanju ovog problema.

Što se tiče ovog doprinosa, želim reći da, na primer, u subotičkom srezu samo industrijska preduzeća za 9 meseci u ovoj godini treba da uplate 340 milijardi, a na osnovi ovih predloga koji su nam dati treba da uplate oko 314 milijardi, upravo oko 40 milijardi manje. Dakle,

postavlja se pitanje — da li stara industrija treba uopšte da plaća doprinos na vanredni prihod?

Predsednik **Paško Romac:** Ko još želi da učestvuje u načelnoj diskusiji? *(Alojz Koder:* Molim za reč).

Ima reč narodni poslanik Alojz Koder.

Alojz Koder *(Izborni srez Ljubljana—Kamnik, NR Slovenija):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, u Predlogu saveznog društvenog plana za 1962. godinu, u glavi II, navedene su glavne postavke — Zadaci ekonomske politike za 1962. godinu. Najvažniji cilj ekonomske politike biće ubrzavanje dinamike proizvodnje kao neophodne osnove za stvaranje planiranog razvoja u 1962. godini i narednim godinama i kao materijalnog preduslova za rešavanje nastalih poteškoća u 1961. godini. Taj brži tempo proizvodnje treba, pre svega, da bude ostvaren u industriji, kao vodećoj grani privrede, koja presudno utiče na ukupnu dinamiku proizvodnje.

U svom zalaganju govorio bih o planu proizvodnje metalne industrije za 1962. godinu, u kojem se predviđa povećanje proizvodnje od 13%, u poređenju sa izvršenjem u 1961. godini.

Međutim, u isto vreme, proizvodnja crne metalurgije za 1962. godinu raste za svega 6%, dok uvoz reprodukcionog materijala raste za 8% do 13%. Prema tome, neophodno je za 1962. godinu obezbediti za celokupnu metalnu industriju veću količinu reprodukcionog materijala, bilo iz domaćih izvora ili uvoza, tako da se predviđana količina materijala uskladi s povećanom proizvodnjom od 13%.

Kao poseban problem kod izvesnih grupa opreme (građevinske mašine, poljoprivredne mašine, tekstilne mašine, šinska vozila) javlja se nedostajanje sredstava kod kupaca. Mada predlog predviđa izvesne mere za rešenje plasmana ovih grupacija i pitanja kreditiranja serijske opreme, smatra se da je već sada potrebno fiksirati sredstva koja se iz Opšteg investicionog fonda ulažu za kupovinu opreme i da se sredstav blagovreemno daju korisnicima.

Važan problem u metalnoj industriji u proteklim godinama je pojava stalnog dezinvestiranja, do čega dolazi zbog nedovoljnih ulaganja za modernizaciju i racionalizaciju procesa proizvodnje. Plan za 1962. godinu, takođe, ne predviđa nikakva veća ulaganja iz sredstava zajednice u mašinogradnju odnosno metalnu industriju, iako nam je poznato da se u industriji nerazvijenih zemalja vrši stalno investiranje u proizvodnju opreme i ostale metalne industrije, koje se kreće od 6% do 12% od godišnjeg prometa pojedinih preduzeća.

Po ovim merilima, trebalo bi godišnje investirati oko 25 do 30 milijardi u našu metalnu industriju da bi se išlo ukorak sa inostranim proizvođačima.

Ovaj se problem naročito oštro postavlja u onim preduzećima i grupacijama metalne industrije (mašinogradnje) koje idu na izvoz.

Dalje, trebalo bi u većoj meri stimulirati preduzeća povećanim izvoznim premijama i poreskim olakšicama za izvoz u zapadne zemlje, u zemlje čvrste valute, zbog toga što iste zemlje ne mogu podneti onu cenu koju podnose istočne zemlje. Trebalo bi uvesti diferencijalne instrumente za izvoz, kako u pogledu pojedinih valutarnih područja, tako isto i u pogledu samih proizvoda koji se uvoze.

Trebalo bi obezbediti kredite za pripremu robe za izvoz, tako da preduzeća imaju izvesne zalihe polugotove robe, asortimana, u cilju osposobljavanja preduzeća da nude robu uz povoljnije rokove isporuke nego što to radi konkurencija. S tim u vezi, trebalo bi skratiti administrativni postupak u pogledu odobravanja izvesnih premija i poreskih olakšica da bi se moglo lakše parirati konkurenciji.

Smatram da treba odobriti uvršćenje celog ostatka čistog prihoda (po odbitku ličnih dohodaka) u obrtne svrhe u toku godine. Realnost ovog zahteva potkrepljuje praksa 1961. godine, kada je taj procenat korišćenja prvobitno bio određen u visini od 30%, pa povišen na 60%, što se pokazalo nedovoljnim.

Srazmerno porastu proizvodnje, treba obezbediti potrebna obrtna sredstva iz brojnih izvoza. Međutim, s obzirom na restrikciju kredita u 1960. i 1961. godini, nisu odobreni nikakvi krediti za povećani obim proizvodnje.

Na kraju, ako uzmemo u obzir mnoge pojave i teškoće koje su se ispoljile u 1961. godini i koje imaju privremeni karakter i koje su rezultat neophodnog prilagođivanja privrede novim uslovima privređivanja, onda bi svakako trebalo što pre menjati odnose, instrumente u oporezivanju privrednih organizacija na vanredni dohodak, jer to negativno deluje na bolje gospodarenje privrednih organizacija.

Predsednik **Paško Romac:** Naredni diskutant je narodni poslanik Gregor Klančnik.

Gregor Klančnik *(Izborni srez Slovenjgradec, NR Slovenija):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, prilikom pretresanja Predloga saveznog društvenog plana za 1961. godinu u svojoj diskusiji sam rekao da on, uglavnom, sadrži samo materijalna predviđanja, a da nedostaju mere, to jest privredni instrumenti koji bi omogućili izvršenje plana.

Predlog Saveznog društvenog plana za 1962. godinu, pored predviđenog materijalnog kretanja i raspodele, sadrži već i predloge instrumenata koji će omogućiti ostvarenje. Zbog toga ću u načelnoj diskusiji o Predlogu saveznog društvenog plana za 1962. godinu diskutovati i o merama za usavršavanje našeg privrednog sistema.

Smatram da je potpuno pravilan prelazak na sistem koji u našoj socijalističkoj privredi

uprošćava ekonomsku zakonitost i koji je počeo da se praktikuje u ovoj godini i treba da bude potpuno usavršen do kraja Petogodišnjeg plana privrednog razvoja.

Uzroke neizvršenja planirane proizvodnje ne treba tražiti u sistemu, nego, pre svega, u zadržavanju starih distributivnih elemenata naše raspodele u celini i u neefikasnom rešavanju nastalih objektivnih problema. Mi smo unapred morali znati da će prelazak na prave komercijalne međusobne odnose u privredi doneti novu situaciju na tržištu. Za razliku od distributivnog sistema, gde se potrošač obraća proizvođaču, proizvođači su prvi put bili primorani tražiti svoga potrošača.

I pored toga što je plasman robe uticao na kretanje proizvodnje, smatram da su i drugi faktori usporavali dinamiku proizvodnje. Prvo, kreditna politika, koja je u principu dobila nov kvalitetniji sadržaj, nije još počela da deluje. Decentralizovana prava komunalnih banaka još nisu došla do izražaja, preduzeća su postala nelikvidna, što je prouzrokovalo i kočenje proizvodnje.

Navodim kao primer crnu metalurgiju. Bili su ukinuti namenski uvozni krediti Narodne banke, a komunalne banke nisu mogle dati odgovarajuće kredite, a još manje kredite za povećanu proizvodnju. Namenski krediti rešavali su se gotovo pola godine, pa su, najzad, bili rešeni, ali u Jugobanci.

Kredite za povećanu proizvodnju prvo su rešavale komunalne banke, pa Narodna banka, pa opet Investiciona banka, a za svaki zahtev morala se podnositi nova dokumentacija. U početku decembra Narodna banka je taj problem delimično rešila davanjem dodatnih namenskih kredita, ali pod uslovom da se isti već 30. decembra ove godine vrate, odnosno taj kredit je kraći od mesec dana.

Drugi problem, koji, u stvari, proizlazi iz navedenog problema, bio je neobezbeđivanje sirovinama, što je takođe kočilo normalan tok proizvodnje.

Kao treći problem navodim prekomerni uvoz robe koju su mogla proizvoditi i naša domaća preduzeća. Intervencijski uvoz nije uvek bio ekonomski opravdan, pa je u takvim slučajevima bilo nepotrebno trošiti devize, a domaći kapaciteti ostali su pri tome vrlo često nedovoljno iskorišćeni.

Na osnovu iskustava iz tekuće godine, smatram da treba naš privredni sistem tako upotpuniti da bismo u narednoj godini omogućili naknadu i time uskladili dinamiku kretanja privrede shodno postavkama petogodišnjeg plana.

O smernicama koje su date za izvršenje društvenog plana ne bih duže govorio, samo bih istakao da one ne bi smele biti samo deklarativne. Koliko će one doći do izražaja zavisi od stimulacije proizvođača i privrednih preduzeća u celini.

Na osnovu predloženih predloga zakona i odluka, stimulacija proizvođača neće biti bitno povećana. Priliv sredstava federacije relativno se ne povećava, ali se povećavaju sredstva političkoteritorijalnih jedinica i to na račun privrednih organizacija.

Predlozi uglavnom ne menjaju i druge dosadašnje instrumente. Pokazuje se izvestan napredak u približavanju kamatne stope opštoj stopi i, dalje, pri izjednačivanju društvenih obaveza iz redovnog dohotka, ali se još zadržava dodatni doprinos iz vanrednog prihoda.

Drug Avdo Humo je u svom ekspozeu izneo da je doprinos na vanredni prihod obuhvatanje ekstra-dobiti. Smatram da registrovani vanredni prihod ne znači uvek ekstra-dohodak.

Zato navodim kao primer da je, na osnovu dosadašnjeg zakona, a prema prvom polugodištu, na tri stare železare, koje u društvenom proizvodu crne metalurgije učestvuju sa 30%, došlo 70% društvenih obaveza iz vanrednog prihoda. Pored produktivnosti rada, na to utiče, pre svega, nejednaka knjižna vrednost jednakih osnovnih sredstava. Zbog toga smatram da je i modificirani Predlog zakona o doprinosu na vanredni prihod prihvatljiv samo pod uslovom revalorizacije osnovnih sredstava. Već je prošle godine bilo rečeno da će revalorizacija biti sprovedena u život, ali u 1961. godini u tom pogledu nije ništa učinjeno. Smatram da bi rešavanju tog problema trebalo što pre pristupiti, a obračun vanrednog prihoda u 1962. godini izvršiti po novoj proceni osnovnih sredstava.

Narodni poslanik drug Muris Osmanagić govorio je o problematici crne metalurgije. Ne znam da li je govorio zbog toga što je crna metalurgija jedan od najvećih potrošača uglja, pa je zbog toga, možda, delimično krivac što rudnici uglja ne realiziraju dovoljno dohotka, ili je govorio zbog toga što mu je crna metalurgija najbliža i što je o njoj najviše podataka dobio. U svakom slučaju, navodi da crna metalurgija nije toliko produktivna kao što su to rudnici uglja. Smatram, kada se već daje jedan primer da treba i druge okolnosti pri tome uzeti u obzir. Pre svega, smatram da u podacima o produktivnosti rada ne treba odvajati samo određenu delatnost nego gledati preduzeća. Pored toga, smatram kad se meri produktivnost rada treba uzeti u obzir ne samo živ rad, nego treba uzeti u obzir i opredmećeni rad.

Tačno se zna da jedna visoka peć u Sovjetskom Savezu ima 1750 kubika, a da su naše visoke peći pet puta manje i pri tome je jasno da je produktivnost rada manja, a i troškovi proizvodnje, verovatno s obzirom na veće kapacitete i veća osnovna sredstva, nisu isti. Time neću da kažem da ne stoji problem koji je izneo narodni poslanik Muris Osmanagić. Postoji problematika u proizvodnji uglja, a i u pro-

duktivnosti rada u crnoj metalurgiji se nije daleko došlo. Znamo da smo na tom području dosta slabi ali se nadamo da će taj problem prilično rešavati novo predviđeno ulaganje u crnu metalurgiju.

Pored navedenog problema, radi izvršenja predviđenog plana proizvodnje u 1962. godini, treba rešiti i pitanje sirovina. Svi se slažemo s tim da treba smanjiti uvoz i povećati izvoz naše robe, jer samo u međunarodnoj podeli rada možemo postići zadovoljavajuću produktivnost rada, ali treba voditi računa o sirovinama, pre svega, za bazičnu industriju. Ako bazična industrija izvrši planiranu proizvodnju, onda je osigurana i planirana proizvodnja za prerađivačku industriju.

U nadi da će tretman da su naplaćeni iznosi za prodatu robu ukupan prihod privrednih organizacija, a to stoji u predlogu zakona koji smo danas po podne doneli, pozitivno uticati na likvidnost privrednih organizacija u narednoj godini možemo očekivati novo ubrzanje dinamike kretanja naše privrede, a to baš predviđa Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu.

Predsednik **Paško Romac:** Poslednji prijavljeni govornik u načelnoj diskusiji je narodni poslanik Janez Kermavner.

Janez Kermavner *(Izborni srez Ljubljana — Centar, NR Slovenija):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu je težnja izražena u brojkama da nadoknadimo ono što smo bili zadocnili da učinimo u 1961. godini. Kada smo prihvatili plan za 1961. godinu i kada smo prešli na novi devizni sistem, oni koji su bili aktivisti o tome su dosta diskutovali i u radnim kolektivima i u široj javnosti. Mi smo, tobože, govorili u superlativima o merama koje su bile preduzete i koje pripremaju revoluciju u našem dosadašnjem planiranju, pa čak i u našoj proizvodnji.

Doduše, to što smo očekivali u celini se nije ispunilo. Zašto? Ne zbog toga što je nov ekonomski sistem bio loš, nego zbog toga što se, kao uvek, počne da vrda kroz koju rupu da se provuče, kroz koje paragrafe, pa da ipak ide po starom.

Ima u našem sistemu privrednog planiranja još mnogo ostataka nekadašnjih administrativnih mera. U tom pogledu se slažem s onim drugovima koji su danas već o tome govorili. Ima suviše tehnokratskog gledanja, ima još mnogo onih momenata koji pokazuju da smo išli na decentralizaciju de jure, a de facto ide još mnogo po starom. To se čoveku više puta čini kad, na primer, govorimo o sredstvima komune i sreza. I ovom prilikom to bih uporedio sa rečima jednog Indijca koji je kazao: »Englezi su nam nudili slobodu, ali su nas stegli vezama, pa rekli: Sada ste slobodni, možete ići kuda hoćete!« Možda je to suviše karikirano, ali ima izvesnih indicija da još želimo zadržati stare metode koje zapravo sprečavaju veću inicijativu dole i veći pregled nad sredstvima koja treba da se ulože i obrću, i zbog toga ima još starog načina rada. Na primer, jedan od velikih problema u prošloj godini je pomanjkanje obrtnih sredstava. To je bio u tolikoj meri problem da su upućivani očajni zahtevi bankama, ali se nije moglo ništa učiniti i zbog toga čitavi pogoni nisu mogli imati rad kakav bi trebalo. I to je jedan od problema koji će nas još pratiti naredne godine. Ima, dakle, deklarativnih izjava da će se težiti da se ovaj problem reši, ali još ne znamo kako će se rešiti. Uveren sam da se to ne može rešiti većom emisijom. Međutim, smatram da bi se većom decentralizacijom sredstava kojima bi raspolagale komune, srezovi i republike rešavalo ono što se može rešiti i pomagalo tamo gde se može pomagati.

Rekao bih nekoliko reči o problemu realizacije plana za 1962. godinu sa gledišta industrije.

Smatram da još nikad nismo u izvršenje plana, barem u prve četiri godine, išli s više nejasnih mera kao ove godine. Tvrdim da se zbog nestašice deviznih sredstava uopšte nije znala situacija, na primer, kako će prerađivačka industrija da se kreće u prve četiri godine. Deviznih sredstava nema, a u poslednjih nekoliko meseci više puta su isticani stavovi kako će se ova devizna sredstva još po nekom dosadašnjem sistemu ipak dodeliti, ali se to nije ispunilo. Mi danas ne možemo ništa zaključiti u pogledu materijala koji je potreban da bi naša industrija radila. Nije tu samo pitanje materijala iz domaće proizvodnje, najgore je s materijalom iz uvoza. Ima tu materijala, na primer, za elektroindustriju, koji uopšte ne možemo na Istoku dobiti pa makar koliko tražili da napravimo veze s istočnim zemljama, pošto i one takav materijal nabavljaju sa Zapada. Nema, na primer, finih limova, a s druge strane, tražimo da neka industrija sve više i više ulazi u izvoz u zemlje sa konvertibilnom valutom, što je, zapravo, jedan rat sa industrijom Zapada, koja ionako vrši diskriminatorsku politiku prema našoj industriji, a gde se traži jedan vrhunski kvalitet ne samo rada, nego i materijala, a u našoj industriji se u mnogo slučajeva takav kvalitet može osigurati. I tu treba da idemo na uvoz, a taj materijal još nije obezbeđen. To je jedan problem, a treba napomenuti da baš industrija ima vrlo veliki zadatak da nadoknadi ono što je izgubljeno zbog podbačaja naše poljoprivrede.

U vezi s tim, postavlja se jedno kapitalno pitanje — šta je, zapravo, s našom poljoprivredom? Mi smo u prošlim godinama već ulo-

žili ogromna sredstva u našu poljoprivredu, a šta je sa rezultatima? Kada je prošle godine u Skupštini bio ekspoze čuli smo da uopšte nećemo više uvoziti pšenicu. Ali, odmah se ta stvar pokazala nerealno postavljenom i opet su se velike količine pšenice uvozile. Sad iz materijala koji smo dobili vidimo da je cena za pšenicu koju uvozimo dosta veća nego što je cena pšenice domaćih proizvođača, pa se traži regres da se to naplati. To je jedno pitanje.

S druge strane, šta smo, zapravo, preduzeli da se u poljoprivredi ipak jedanput ovo stanje revolucionarno promeni? Prošle godine nekim aktivističkim radom smo težili da se otvaraju i povećavaju državna i društvena gazdinstva u poljoprivredi. Sada sve nekako stoji i nekako ide svojim pravcem. To nije pravilno. Mi smo ostvarili ogromnu industriju koja izrađuje poljoprivredne mašine, proizvodi đubriva, a šta činimo? Umesto da sejemo pšenicu, imamo velike poljane koje leže zauzete traktorima koji ne mogu da idu u promet, imamo tvornice đubriva koje naša poljoprivreda odbija zbog visoke cene, a pored svega toga moramo da istaknemo da smo među zemljama koje najmanje kvintala veštačkog đubriva upotrebljavaju po jednom hektaru. I tu ima uzroka što poljoprivreda nije onakva kakva bi trebalo da bude.

S jedne strane, imamo vrlo malo gazdinstava koja su društvenog sektora, a s druge strane, privatni sektor odbija mehanizaciju. Industrija ima mogućnosti i uslova da još poveća svoju proizvodnju, a naša poljoprivreda ne može to da prihvati. I tu se pogrešilo što se nije omogućilo da poljoprivreda u većoj meri prelazi na mehanizaciju.

Dalje, da bismo govorili o našem izvozu, treba najpre nešto kazati o našem uvozu. Smatram da nema diskusije o tome da materijal koji treba da se uvozi za reprodukciju sa Zapada treba uvoziti ako nismo u stanju da sami proizvedemo. Ali, kada se u ovoj našoj velikoj demokratiji uvoze stvari koje nisu hitno potrebne, smatram da smo prevazišli sve mere i da zbog toga trošimo ogromna sredstva. Tu se uvoze stvari bez kojih bismo mogli još decenijama da živimo, a uvozimo ih i za to trošimo mnogo čvrstih deviznih sredstava. Međutim, imamo industrijskih kapaciteta koji stoje, a trgovina, to moram posebno napomenuti, vrlo mnogo je zarađivala, jer ovaj uvoz koji je izvršen nije služio nameni da se cene u našoj privredi i u našoj industriji snize. Naprotiv, trgovina je povećavala cene i izvlačila profit, tako da je njena akumulacija mnogo veća nego kod proizvođača. Smatram da mi još nismo donošenjem zakona promenili ulogu naše trgovine. Mislim da bi se moglo mnogo uštedeti ako bismo išli energičnije na decentralizaciju deviznih sredstava. I to je nešto što ne valja. Devizna sredstva neka se decentraliziraju po republikama, i neka se republički organi više brinu o tome, a što nije bio slučaj do sada. Treba voditi računa o instrumentima koji imaju uticaja na izvršenje plana, osobito na povećanje produktivnosti rada. Već je tri puta danas posle podne bilo diskusije o izvanrednom doprinosu iz dohotka privrednih organizacija. Smatram da je ovaj predlog stvarno reakcionaran, pošto, u svojoj suštini, makar da je ublažen ipak tuče onoga koji se borio za veću produktivnost. I tome treba jedanput da učinimo kraj. Prošle godine je bilo rečeno — ove godine je poslednji put, naredne godine se neće upotrebiti — ali, svi znamo da je već lanjske godine bilo prilično primedaba na uvođenje ovog vanrednog doprinosa. Mislim da to stvarno nije u redu i neću glasati za taj predlog.

Narodni poslanik Gregor Klančnik je već rekao da je kapitalno pitanje u našoj privredi, osobito u ovoj industriji koja je stara, koja je istrošena, revalorizacija osnovnih sredstava. Ja ne znam zbog čega se odustalo od toga. Zašto ne idemo energičnije na to kad znamo da ne mogu vladati jednaki uslovi za proizvodnju za stara i nova preduzeća.

Drugo na čemu treba da se zadržimo je to da stvarno jednom pregledamo šta je s ovim regresima i dotacijama za privredne organizacije koje su bile tek poslednjih godina postavljene s najmodernijom tehnologijom i koje bi, prema računu rentabiliteta i ekonomskim obračunima, morale biti produktivne, a ipak se pokazalo da to ne ide i da treba dati dotacije.

Smatram da u pogledu tih dotacija treba ići opreznije i ako je nekom potrebna dotacija da se vidi zašto je potrebna. Ako nekoj privrednoj organizaciji ne odgovara postrojenje, treba joj obezbediti rekonstrukciju, a ne dotacije. Mi danas prosečno za neka preduzeća dajemo godišnje po dve milijarde dinara dotacije, a za tu svotu mogli bismo izgraditi celu fabriku, upravo da je rekonstruišemo da bismo otklonili ova uska grla koja onemogućuju rentabilnost preduzeća.

Drugarice i drugovi narodni poslanici, to su neke moje primedbe na Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu za koji smatram da je realan, da mora takav biti, inače nećemo izvršiti Petogodišnji plan, ali nam ne valjaju, donekle, instrumenti koje predlažemo za izvršenje predloga plana.

Predsednik **Paško Romac:** Diskusija je u načelu iscrpena i pre prelaska na diskusiju u pojedinostima, određujem odmor od 15 minuta.

(Posle odmora)

Predsednik **Paško Romac:** Nastavljamo sednicu. Prelazimo na pretres Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu.

Otvaram pretres o prvom delu — Osnovne pretpostavke društvenog plana za 1962. godinu glava I i II. Ko se javlja za reč? (Niko se ne javlja).

Pošto se niko ne javlja za reč, stavljam I i II glavu na glasanje. Ko je za, neka digne ruku. (Većina diže ruku). Ima li ko *protiv?* (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Narodni poslanik Anton Petkovšek se uzdržava od glasanja).

Konstatujem da su glave I i II s jednim uzdržanim glasom usvojene.

Otvaram pretres o drugom delu, od III glave do VIII.

Za reč o IV glavi se javio narodni poslanik Božidar Čalović.

Božidar Čalović *(Izborni srez Doboj, NR Bosna i Hercegovina):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, neosporno je da predlog nivoa investicija Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu u cjelini predstavlja izraz naših realnih mogućnosti i potreba. Međutim, smatram da je potrebno ukazati na stalno zaostajanje razvoja i modernizacije željezničkog saobraćaja za privrednim potrebama, jer željeznički saobraćaj obavlja 74,4% od ukupnih prevoza svih saobraćajnih grana. Obim prevoza u poređenju sa 1938. godinom se povećao za 378% u prevozu putnika i 314% u prevozu robe, sa 24% povećane mreže i 28% povećanog broja lokomotiva, pa i pored ovakvog znatnog povećanja u prevozu, naša privreda danas u mjesecima maksimalnog rada ne podmiruje se dnevno za 5.000 do 8.000 kola.

Stanje postojećih pruga naše željezničke mreže je takvo da ima svega 2,5% pruga za brzine veće od 100 km na čas, 13,5% pruga za brzine veće od 80 km na čas, 39% pruga za brzine veće od 60 km, dok je 45% pruga za osovinske pritiske veći od 18 tona, a samo na takvim prugama mogu da saobraćaju savremene dizel-lokomotive.

Stanje putničkih kola je takođe veoma loše i prosečna njihova starost iznosi 36 godina. Ako ovome dodamo da najveći broj železničkih čvorova predstavlja uska grla prevoza i da korisna dužina staničnih kolosjeka ne odgovara vučnim snagama dizel-lokomotive, onda se lako može sagledati sva težina problema koji se pojavljuju u ovoj grani privrede.

Politika investiranja u željezničkom saobraćaju predviđena Perspektivnim planom 1957. do 1961. godine nije realizovana, jer je samo 40,6% realizovano od planiranih sredstava iz Opšteg investicionog fonda i 73,5% od predviđenih sopstvenih sredstava i ustupljenog doprinosa iz dohotka.

Perspektivnim planom za period 1961. do 1965. godine su predviđene investicije u željeznički saobraćaj u vrijednosti od 437 milijardi dinara, odnosno bez zamjene gornjeg sloja, koja je prebačena u materijalne troškove, 354 milijardi dinara. Vrijednost investicija je planirana po cjenama iz 1959. godine, do kada nije bilo predviđeno plaćanje carina i drugih obaveza. Sve ovo uslovljava da je i ovako postavljeni plan realno manji, to jest da se ovom predviđenom vrijednošću neće moći ostvariti i predviđeni fizički obim investicija. Ovo tim prije što su izvori sredstava za investicije planirani prema ranije važećim instrumentima, pri čemu su i sopstvena sredstva preduzeća za investicije bila predviđena po starim instrumentima. Međutim, izmjenom instrumenata i organizacije Jugoslovenskih željeznica znatno se mijenjaju uslovi za formiranje sopstvenih sredstava za finansiranje investicija, čime se stavlja u pitanje realizacija Perspektivnog plana.

Društvenim planom za 1961. godinu Jugoslovenskim željeznicama su planirane investicije u iznosu od 53,3 milijarde dinara prema 83 milijarde, koliko su Jugoslovenske željeznice bile predložile. Međutim, izvori iz sopstvenih sredstava u iznosu od 41 milijardu dinara nisu realizovani zbog promjene instrumenata sprovođenjem u život nove organizacije i drugih objektivnih faktora, pa je došlo do zastoja u investiranju, do otkazivanja ugovora, obustavljanja radova i slično. Kao posljedica ovih teškoća, prema dosadašnjem ostvarenju i procjeni, do kraja godine plan će biti izvršen sa svega 72%, a ostatak će ostati kao obaveza preduzeća u narednoj godini.

U planu za 1962. godinu preduzeća Zajednice Jugoslovenskih željeznica planirala su nivo investicija od 94,3 milijarde dinara, ali su ovi zahtjevi svedeni na minimalni nivo koji se smatra neophodnim prema zadacima u predviđenom radu — na 83 milijarde dinara. Od predviđenih investicija dolazi na već stvorene obaveze u ranijim godinama 69,1 milijarda dinara, što znači da se predloženim nivoom investicija neće moći pokriti ni već stvorene obaveze, s obzirom na to što je u Predlogu saveznog društvenog plana za Jugoslovenske željeznice predviđen nivo investicija od samo 62,4 milijarde dinara. Od toga za 45,2 milijarde dinara nije data struktura izvora i vjerovatno se misli na sopstvena sredstva preduzeća.

Veliki porast proizvodnje i prevoza neophodno uslovljava i brzo modernizovanje željezničkih prevoznih kapaciteta. Tendencija razvoja u industrijski razvijenim zemljama ukazuje da će željeznice i kod nas ubuduće ostati osnovni oslonac transporta i osnovni uslov privrednog razvoja, jer najmasovnije (i za privredni život najznačajnije) robe nalaze svoj društveni rentabilitet u željezničkom prevozu. Zbog toga se danas i u svim industrijskim zemljama ulažu ogromne investicije u modernizaciju željeznice i njeno tehničko prilagođiva-

nje zahtjevima savremenog razvoja privrede i društvenih potreba

Mi danas izgrađujemo važan objekt, prugu normalnog kolosjeka Sarajevo-Ploče, ali uporedo s njom neophodno je izgrađivati bržim tempom i željezničke čvorove Doboj i Sarajevo, kao i luku Ploče. U protivnom, to bi bila uska grla prevoza na novoizgrađenoj normalnoj pruzi Sarajevo-Ploče, koja odmah prihvata novih 5 miliona bruto-neto robe koja sada ide zaobilaznim putevima. U mjesecima oktobru i novembru ove godine željeznički čvor u Doboju zbog uskih kapaciteta prouzrokovao je dnevna zakašnjenja vozova po 1.500 minuta, čekajući u susednim stanicama slobodne kolosjeke za ulaz i pored svih ekonomskih sankacija koje su zavedene u cilju smanjenja zakašnjenja vozova od 1. maja ove godine. Sličan je slučaj i sa željezničkim čvorom u Bosanskom Novom. Međutim, za nastavak izgradnje ovih čvorova nadležna preduzeća nemaju sredstava, a iz Opšteg investicionog fonda za njih se ne predviđaju sredstva.

Mišljenja sam da zajmovi iz Opšteg investicionog fonda za izgradnju željezničkih čvorova, telekomunikacionih uređaja, nabavku voznih sredstava, kako to predviđa Predlog saveznog društvenog plana, treba davati samo konkursom. U isto vrijeme, smatram da sredstva predviđena za sve sobraćajne grane treba preraspodijeliti, tako da se obezbijede najneophodnije investicije za modernizaciju željezničkog saobraćaja. Doduše, prethodno bi trebalo sagledati stanje poslovanja nove organizacije Jugoslovenskih željeznica, a ono se može sagledati tek poslije prvog kvartala naredne godine. Molim predstavnika Saveznog izvršnog vijeća da se sve ovo ima u vidu kada se bude odlučivalo o davanjima sredstava iz Opšteg investicionog fonda bez vraćanja i sa vraćanjem, onako kako je to predviđeno za objekte željezničkog transporta, kao i da se nađu mogućnosti za pomoć narodnim republikama i komunama u rješavanju ovih problema, jer po Zakonu o organizaciji Jugoslovenskih željeznica oni imaju obaveze bez materijalne podloge za njihovo izvršivanje. Centralizacija izvjesnih sredstava je neophodna u novoj organizaciji Jugoslovenskih željeznica i smatram da ih treba u narednom periodu osigurati odgovarajućim rješenjima, kako bi se obizbijedilo rješenje zajedničkih ključnih problema (kapitalni remont pruga, TK uređaji, UKT veza, nabavka savremenih vučnih kapaciteta, elektrifikacija pruga itd.), a specijalna kola (hladnjače, cisterne i specijalna kola za prevoz rude) trebalo bi preporučiti da nabavljaju zainteresovani korisnici željezničkog transporta.

Predsednik **Paško Romac:** Ima reč narodni poslanik Franjo Šragalj.

Franjo Šragalj *(Izborni srez Delnice-Sinj, NR Hrvatska):* Ja bih diskutovao o VII glavi — O privrednim odnosima sa inostranstvom.

Iz diskusije koja je malo prije bila moglo bi izgledati kao da industrija drveta nije sposobna da izvrši plan ili da li je mogućno izvršiti ovaj plan, koji je ovako smjelo postavljen, od 27 milijardi. Smatram da je mogućno, ali je potrebno podijeliti što tko treba da napravi.

Za godinu 1961. plan je iznosio 20,6 milijardi a bit će izvršen u vrijednosti od 19,6. Znači, podbacio je za 1 milijardu. Da li je sada mogućno ići na povećanje od 7 milijardi. Smatram da je mogućno. Jednim dijelom je rečeno zašto je podbacio. Mi smo u martu mjesecu imali u Saveznom izvršnom vijeću sastanak o pitanju izvoza, na kojem je rečeno da onaj kome se ne isplati da izvozi neka ne izvozi. Mi smo kazali da se mora izvoziti, jer će država doći u situaciju da neće imati devize. Netko je rekao da neće doći u tu situaciju. Došli su novi instrumenti. U 1960. godini bio je jedan dolar 1.314 dinara, dok je sada 1.200 dinara. Mi smo kazali da se neće izvršiti i posljedice toga danas vidimo. Plan od 27 milijardi može da se izvrši, ali poslove treba razdijeliti u tri dijela. Za izvršenje plana od 27 milijardi treba da izvezemo 520 hiljada kubnih metara jelovine. Prethodni plan je bio 250.000 kubnih metara. Drvna industrija je sposobna da izradi u eksportnoj kvaliteti, samo su potrebni još neki elementi. Šumarstvo treba da doznači i na vrijeme da isporuči trupce za proizvodnju 520.000 kubnih metara građe.

Mi smo sada od strane Hrvatske bili u Italiji i nama nije nitko rekao — startujte na italijansko tržište za duplu količinu! Mi smo startovali sa 70.000 kubika, a trebalo je startovati sa 150.000. Da li će u međuvremenu Italijani, dok dođe naša izvozna komercijala, pokriti tih 70.000 ili ne, to je drugo pitanje.

Treće je pitanje da li će nam aparat urediti instrumente. Ako nam ne uredi instrumente da bar u zemlji i eksportu budu iste cijene, onda neće drvna industrija dati na raspolaganje komercijali robu za prodaju van. Na primjer, u zemlji je cijena franko vagon, a u eksportu imamo cijenu postavno brod ili postavno granica, a to su strahovito veliki troškovi. Recimo, poduzeće u kojem radim udaljeno je 40 km od mora i dok se u brod postavi imamo 3.000 dinara troškova. Sada se postavlja pitanje koliko će biti troškova za poduzeće koje je udaljeno 500 km ili 600 km. Nitko ne postavlja tko će te troškove platiti. Poduzeću se više isplati da šalje robu u inozemstvo. Prema tome, to pitanje treba riješiti. Tko će to riješiti? Od 1. januara izgleda da će se povećati troškovi u luci u vezi s novim propisima. Ti će se troškovi povećati za hiljadu dinara po kubiku. Poduzeća drvne industrije u našem kotaru će izvesti oko 35.000

kubika jelovine, a to je 35 miliona ekstra troškova. Ko će to refundirati drvnoj industriji? Prema tome, Komitet za spoljnu trgovinu i Savezno izvršno vijeće treba to da rješe na brzinu, u roku od tri dana, do 31. decembra, jer moramo startovati, a nismo izvršili plan.

Dalje, postavlja se pitanje da li ćemo izvesti 300.000 kubika bukovine. Mi možemo proizvesti i izvesti, a tko će prodati? Prošle godine smo podbacili za 60.000 kubika i to zbog toga što su takvi instrumenti bili. Na engleskom tržištu cijena robe je padala, a na domaćem tržištu je cijena trupaca bila veća za 1.500 dinara, znači da je cijena građe bila veća za 3.000 dinara. U takvoj situaciji nismo mogli ići na englesko tržište. Sada, kada smo izgubili nama se nudi povišena cijena za 10%, s tim da se ide na to tržište. Međutim, komisija koja je ispitivala englesko tržište utvrdila je da su magacini puni i da se ne može prodati ni jedan kubik. Znači, naša poduzeća za spoljnu tgrovinu treba da ulože mnogo napora i ona tvrde da bi pronašla tko će to kupiti.

Što se tiče šper-ploča, prošle godine je bio plan da se izveze 12.000 kubika, a izvešćemo manje. Za 1962. godinu postavljen je plan izvoza od 15.000 kubika. Drvna industrija će to tako lako proizvesti i uopće neće biti nekog napora, ali je pitanje da li poduzeća mogu dati po toj cijeni koja je danas na spoljnjem tržištu. Mi tražimo premiju za izvoz, a aparat ne da. Ne možemo dopustiti da gubimo na toj robi. Po novim instrumentima, koji predviđaju neke olakšice, drvna industrija će biti u nešto boljem položaju, jer smo bili u teškoj situaciji u pogledu fondova, plata itd. Znači, drvna industrija može to da izvrši, ali smo u tom slučaju ako aparat da premiju.

Isto tako, što se tiče lesonit-ploča, možemo izvesti i 20.000 tona, ali je stvar u tome tko će kupiti i tko će dati premiju. Prema tome, ako se hoće izvršiti taj plan, ako je zajednici stalo do deviza drvne industrije, to jest do ovog povišenja koje je, tako reći, 7 i 8 milijardi, onda treba postaviti da to netko plati. Neki kažu: to će direktor urediti. Ne može, nije direktor gazda u poduzeću, postoje radnički savjeti, ekonomske jedinice itd. Ne možemo tu ništa napraviti. Nas ekonomske jedinice samo gone da tražimo dinare. Tko može danas reći u poduzeću: ja ću dati nalog da se proda hiljadu kubika šper-ploča uz 5.000 dinara gubitka po svakom kubiku. U vazduh bi ga digli! Prema tome, ne tražimo da zaradimo, nego neka nam daju, ako je u zemlji 80.000 dinara, onda neka bude i u eksportu 80.000. Prema tome, to treba da se uredi premijama. To je ono što mi tražimo. Znači, drvna industrija može, šumarstvo treba da izvrši svoje zadatke, aparat treba to da omogući, a eksportna poduzeća treba to da prodaju. Kada je riječ o finalnim proizvodima, o namještaju, isto tako možemo proizvesti, ali dok mi dođemo s tim namještajem, dok se on proda, to će početi tek u julu mjesecu. U drvnoj industriji dok se sve napravi treba da prođe 6 mjeseci i dok to dođe do tržišta, znači, zakasnili smo. Po instrumentima koji su važili u drvnoj industriji u finalnim proizvodima, u namještaju nije nitko stvarao nove poslove. Uzmite najopremljenija poduzeća Slovenije: »Lip«, »Cerknicu« i »Stol-Kamnik«, uopće nemaju nijedan nov posao, jer neće da sklapaju poslove sa gubitkom. Sada treba hitno riješiti pitanje instrumenata, bar dati instrumente iz 1960. godine za nameštaj. Međutim, dok eksportno poduzeće pristane na cijenu, uopće dok se pogode i dok počne proizvodnja proći će vrijeme, ali uz krajnji napor i to se može napraviti, samo treba brzo otkloniti ove administrativne kočnice.

Iznijet ću samo još jedan eklatantan primjer što mnogo smeta drvnoj industriji. Poduzeće »Ivo Marinković« iz Osijeka ima sa Njemačkom zaključen ugovor za 250.000 hiljada maraka za stoliće i ormariće. Na tim ormarićima potrebne su klavir-bante koje staju 1.100 maraka. Narodna banka treba da štedi, a poduzeće »Ivo Marinković« ne može zbog toga da isporuči robu za 250.000 maraka i ta roba stoji u magacinu. Znači, država je izgubila 249.000 maraka zato što netko u Narodnoj banci ima takvo gledište. Prema tome, ako se tako bude radilo ne možemo dati garanciju ovdje, pred najvišim Domom, da ćemo izvršiti plan drvne industrije. Znači, treba svako svoje zadatke riješiti i onda ćemo i mi riješiti svoje.

Predsednik **Paško Romac:** Da li još neko želi reč o ovom delu plana? (Niko se ne javlja).

Pošto se niko ne javlja za reč, prelazimo na glasanje. Ko je za deo Predloga saveznog društvenog plana od glave III do zaključno glave VIII, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li ko *protiv?* (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je deo Predloga saveznog društvenog plana od glave III do glave VIII jednoglasno usvojen.

Otvaram pretres o trećem delu: Razvoj privrednih oblasti, od glave IX do glave XI.

Za reč o glavi IX se prijavio narodni poslanik inž. Milan Tomaško.

Inž. Milan Tomaško *(Izborni srez Nova Gradiška, NR Hrvatska):* Drugarice i drugovi narodni poslanici u cilju sagledavanja realnih uslova poslovanja i položaja prehrambene industrije smatram da je potrebno dati neke osnovne probleme i pitanja i o njima uskladiti stavove i politiku, polazeći od sirovinske osnove do realizacije gotovih proizvoda i raspodjele dohotka i drugih ekonomskih instrumenata.

Jedinstven tehnološko-ekonomski ciklus poljoprivrede i prehrambene industrije zahtijeva jedinstvenu ekonomsku politiku ovih grana i

tretman u ekonomskim instrumentima i privrednim propisima, što u današnjim uslovima nije slučaj.

Tehničko-ekonomska zaostalost podjednako je problem ovih grana i podjednako se reperkutuje na osnovne intencije ekonomske politike i standarda. Sa tih razloga smatram da treba uskladiti neka principijelna stanovišta u ostvarenju ekonomsko-privrednih zadataka.

U pogledu odgovarajućih sirovina za predviđen volumen proizvodnje, problem se javlja pri obezbjeđenju ovih sirovina: šećerne repe, uljarice iz domaće proizvodnje i sirovina za preradu iz uvoza, zatim, odgovarajućih količina stoke za klanje, ulova ribe itd.

Smatra se da bi formiranje fondova kod industrije za investiranje u odgovarajuću poljoprivrednu proizvodnju dalo podsticaja za veću integraciju industrije i poljoprivrede i za veće obezbjeđenje odgovarajućih sirovina.

Formiranje ovih fondova i njihov utrošak treba da ide na teret materijalnih troškova privrednih organizacija industrije.

U cilju unapređenja kooperacije rada, predlažem da se omogući industrijskim poduzećima da stupaju u dugotrajne kooperativne odnose i sa poljoprivrednim proizvođačima gdje im se to ukaže kao cjelishodno. Za povećani plan proizvodnje potrebno je i obezbjeđenje odgovarajućeg reprodukcionog materijala (belog lima, ambalaže i sl.).

U cilju uspostavljanja tešnjih veza između proizvođača i potrošača, kao i mogućnosti uticaja proizvođača na cijene gotovih proizvoda na tržištu, bilo bi potrebno poduzeti mjere koje će djelovati u pravcu zaštite potrošača od podizanja cijene, i to:

— donijeti propise o obaveznom određivanju i isticanju maloprodajnih cijena od strane proizvođača za sve prehrambene artikle pogodne za ovaj način prodaje;

— režim kontrole cijena primijenjen kod proizvođača primijeniti na sve faze prometa do potrošača. Mi smo do sada imali slučaj da je postojala cijena kod proizvođača i oni nisu smjeli da povećaju cijene, dok je u trgovačkoj mreži dolazilo do povećanja cijena;

— predložiti ponovno uvođenje regresa na sirup u potrošnji kod konzervi voća, s obzirom na smanjenu proizvodnju šećera i smanjenje izvoza skrobnog sirupa u narednoj godini;

— u cilju rješenja teškog položaja pekarskih poduzeća potrebno bi bilo odrediti troškove pečenja samo jednoj vrsti hljeba (narodni hljeb), a da se za sve ostale vrste hljeba i peciva slobodno formiraju troškovi pečenja i cijene;

— kamatnu stopu za otkup i zalihe poljoprivrednih proizvođača treba izjednačiti sa kamatom na kredite u poljoprivredi, s obzirom na to što je riječ o sezonskom karakteru preuzimanja i uskladištenja za cijelu proizvodnju;

— doprinos na vanredni prihod treba da bude primijenjen na određene djelatnosti radi zahvatanja stvarnih ekstra-profita, to jest da se ne primjenjuje linearno, već samo na određene grupacije poduzeća. U svakom slučaju, djelatnosti oslobođene redovnih doprinosa nije opravdano da plaćaju ovaj doprinos.

U pogledu mjerila za primjenu, treba uzeti nabavnu vrijednost osnovnih sredstava umjesto sadašnje i umjesto prosječno isplaćenih ličnih dohodaka u grupaciji uzeti jedan društveno određeni nivo, polazeći od garantovanih ličnih dohodaka kao osnove za grupaciju.

S obzirom na zaostalost grana u cjelini i grupacija, a naročito potreba potrošnje stanovništva i standarda, nije preporučljivo bilo kakvo pooštravanje društvenih instrumenata iz ukupnog prihoda i dohotka.

Činjenica je da je prehrambena industrija u cjelini prikraćena u određivanju početnog fonda obrtnih sredstava, kao i da se sada koristi bankarskim izvorima sa oko 55% do 60% od svojih ukupnih potreba. Da bi se ublažile posljedice nedostajanja obrtnih sredstava za proizvodnju treba omogućiti poduzećima da se koriste svim slobodnim sredstvima čistog prihoda i sredstvima rezervnih fondova u obrtne svrhe.

Uslove odobravanja obrtnih kredita za trajna obrtna sredstva u 1962. godini treba dati u pogledu učešća i roka vraćanja, uslove treba diferencirati, s obzirom na slabiji ekonomski položaj prehrambene industrije u poređenju sa ostalim industrijskim granama.

U 1961. godini usljedile su veoma velike teškoće u pogledu procedure i kreditne tehnike kod banaka za dobijanje kredita. Predlažem da komunalne banke, sporazumno sa poduzećima koja kreditiraju, sastave plan kreditnih potreba za 1962. godinu odmah u početku godine, na osnovu kojih banka treba blagovremeno da obezbijedi kreditna sredstva.

Društveni plan za 1962. godinu predviđa znatne restrikcije u pogledu obezbjeđenja sredstava za investiciona ulaganja predviđena dosadašnjim planovima. Od preuzetih obaveza za 1962. godinu od 13.2 milijarde iz Opšteg investicionog fonda, mogu se izvršiti do iznosa 6,5 milijardi. Smatramo da će to imati ozbiljnih posljedica na izvršenje postavljenih zadataka, kako u 1962. godini, tako i u narednim godinama.

Činjenica je da najteže stoje u pogledu svoje materijalne osnove grupacije: mlinska, pekarska, industrija mesa — tovilišta, industrija morskog ribarstva, voća i povrća i dr. Prema tome, nije realno očekivati ulaganja od strane narodnih odbora u ove slabo akumulativne grupacije, a poduzeća nemaju svojih sredstava,

te će zbog toga neminovno doći u pitanje njihovo održavanje i mogućnost izvršenja zadataka koji se pred ovu granu postavljaju Petogodišnjim planom u pogledu podizanja životnog standarda stanovništva.

Kao posebno se ističe podizanje fabrika stočne hrane, sladara, fabrika kvasca i tovilišta za stoku. Industrija morskog ribarstva ima uslova da bude znatno povoljnija u izvozu, kao i u rentabilitetu uvoza, ako joj se omogući izgradnja brodova za ulov ribe. U ovoj industriji se proizvodilo u uslovima tehnički pretežno zaostale i dotrajale opremljenosti, sa uskim grlima i visokim stepenom otpisanosti, uglavnom, sastavljene od malih poduzeća sa niskim ukupnim prihodima (sem kod šećerana), sa neusklađenim kapacitetima kod mnogih proizvoda i, uzevši u celini, s niskom produktivnošću rada. To je sve doprinijelo i sada doprinosi da je cijena proizvodnje u ovoj industriji visoka, a i prodajne cijene proizvođača su dosta visoke, iako ova industrija pretežno radi s niskom stopom rentabiliteta.

Pojavljuje se potreba da se pokuša cjelovito sagledati problem poljoprivrede i prehrambene industrije, jer to uslovljava prirodni karakter poslovanja.

Ovde dolazi u pitanje kooperacija u pogledu podizanja plantažnih voćnjaka, povrtarskih kultura itd., jer se takovim načinom proizvodnje postiže znatno niža cijena proizvodnje od dosadašnjih.

Dolazi se do zaključka da u narednih nekoliko godina treba obezbijediti potrebna sredstva iz društvenih izvora da bi se promijenili sadašnji uslovi poslovanja u prehrambenoj industriji i da ona perspektivno bude sposobna da izdvaja u svoje fondove dovoljna sredstva za potrebe svoje proširene reprodukcije. Tome, prvenstveno, treba da doprinese upravo proces integracije koji je sada u zahvatu i koji treba da postavi ovu industriju u red prosječno akumulativnih grana.

Predsednik **Paško Romac:** U diskusiji o glavi X ima reč narodni poslanik Ištvan Vig.

Ištvan Vig *(Izborni srez Subotica, AP Vojvodina, NR Srbija)*: Drugarice i drugovi narodni poslanici, u svojoj diskusiji želim da govorim o nekim problemima poljoprivrede, jer smatram da su to vrlo važni problemi baš zato što smo bili oduševljeni prošle godine kada smo izjavili u Skupštini da smo prestali sa uvozom pšenice iz inostranstva. Međutim, sada nam isto tako teško pada da u ekspozeima slušamo da treba obezbediti sredstva za uvoz veće količine pšenice, jer zbog raznih problema nismo bili u mogućnosti da obezbedimo naše potrebe sopstvenom proizvodnjom. Baš o tim nekim problemima bih želeo da govorim, kao i o onim problemima koji su do toga doveli.

Iz proizvodnje individualnih poljoprivrednih proizvođača uspevamo da otkupimo vrlo malo viškova. Uzrok tome je, u prvom redu, otkupna cena pšenice. Mi smo otkupljivali pšenicu od individualnog proizvođača po ceni od 32 do 36 dinara po kilogramu, a u isto vreme koncentrovana stočna hrana, odnosno cena koncentrovane hrane se kretala od 45 do 90 dinara po jednom kilogramu. Iz toga je nastala sasvim normalna posledica da su seljaci proizvedenu pšenicu mleli i direktno mešali sa stočnom hranom, jer, kao što znamo, sam kukuruz ne može dati dovoljan efekat u proizvodnji mesnatih svinja. Ovako smo izgubili nekoliko stotina vagona pšenice, možda i hiljadu, ali o tome ne raspolažemo tačnim podacima. U ovome su čistu računicu imali seljaci, jer i cena mekinjama, kao otpatku pšenice pri mlevenju, isto tako je porasla od 25 do 30 dinara po jednom kilogramu. Za ovaj otpadak tražena je gotovo ista cena, kao i za glavni proizvod, što se i postiglo. Zbog toga smo podbacili u otkupu pšenice na privatnom sektoru.

S druge strane, na proizvodnju pšenice na socijalističkom sektoru utiču sasvim drugi problemi. Naša poljoprivredna imanja raspolažu potrebnim mašinama za obradu. Međutim, one kada su potrebne predstavljaju vrlo malu moć za izvršenje rada na vreme, to jest u jesenjem oranju i u setvi koja mora biti izvršena u jednom kraćem vremenskom periodu. Ovo se isto tako odnosi na skidanje useva — žetvu. Naši ekonomisti tvrde da su poljoprivredne organizacije previše snabdevene mašinama koje nisu ekonomično iskorišćene u tim organizacijama. Međutim, baš navedeni moment najbolje dokazuje da u poljoprivredi ima nekih mašina koje su u određenom vremenu predstavljale usko grlo proizvodnje, a gledajući celu ekonomsku godinu bile su neznatno iskorišćene i time su stvarani gubici sa delom obaveza koje je trebalo otplatiti za ta sredstva.

Na osnovu do sada izloženog i činjenice da smo proizvodnju pšenice na socijalističkom sektoru uglavnom osvojili (proizvodimo prosečno preko 35 mtc po hektaru, koja količina dolazi u bolje rezultate u Evropi), kad bismo mogli dopuniti našu mehanizaciju za one kritične vremenske intervale, onda bismo već naredne godine mogli obezbediti potrebnu količinu pšenice za naše potrebe. Međutim, to bi značilo novo zaduživanje i obaveze za, inače, preopterećene poljoprivredne organizacije i to zbog nepovoljnih otplatnih rokova do sada podignutih investicija i nepokrivenih gubitaka koji su samo bili odlagani tim sredstvima koja je ova Skupština obezbedila u ovoj godini, sa obavezom vraćanja u vrlo kratkom vremenu.

Prema svim predviđanjima, i ove godine će poljoprivreda, i pored nekih poboljšanja, završiti sa gubitkom, zbog nepovoljnih vremenskih uslova i kratkih rokova obaveza. Stoga će na-

stati problem pokrivanja starog duga i rešavanja novog duga.

Svi ovi momenti vrlo negativno utiču na radnike u poljoprivrednim organizacijama, jer se tiču njihovih ličnih dohodaka i zbog toga kvalifikovana radna snaga sve više odlazi, napušta poljoprivredu čim se za to ukaže prilika. U prvom redu, traktoristi, i to bolji traktoristi, odlaze, a ostaje ona radna snaga pod čijim rukovođenjem se umanjuje vek trajanja mašine, pa se dalje smanjuje proizvodna moć organizacije.

Rešavanjem ovih problema koje sam izneo bio bi rešen i problem uvoza pšenice, a ne samo to, nego i stanje u kojem su sada poljoprivredne organizacije. Za rešavanje ovih problema najosnovnije je, u prvom redu, da se produži rok za vraćanje obaveza koje postoje u poljoprivredi u vezi sa investicionim zajmovima, kao i za gubitke; drugo, da se usklađivanjem cena poljoprivrednih proizvoda sa cenama reprodukcionih materijala i ostalim cenama uspostavi takav odnos da ne dolazi odmah do gubitaka čim vremenski uslovi budu malo nezadovoljavajući. Time bi se postiglo i to da lokalni organi budu više zainteresovani za poljoprivrednu proizvodnju, jer je činjenica da komune, iako su poljoprivrednog karaktera, naročito poslednjih godina nemaju, takoreći, nikakvih prihoda iz poljoprivredne proizvodnje i stalno im preti opasnost da sva ostala sredstva iz fondova koja su ostvarili iz drugih vidova treba da upotrebe za pokrivanje gubitaka poljoprivrednih organizacija.

Ja se inače s postavkom predloga plana potpuno slažem, samo želim da ova moja diskusija bude uzeta u obzir pri rešavanju problema u poljoprivredi, jer, kao što sam već rekao, ti problemi su mnogo veći nego što se to moglo konstatovati na osnovu dosadašnjih pokazatelja.

Predsednik **Paško Romac:** Da li se još ko javlja za reč o trećem delu Predloga saveznog društvenog plana? (Niko se ne javlja).

Pošto se više niko ne javlja za reč, prelazimo na glasanje. Ko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li ko *protiv*? (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Niko).

Konstatujem da je treći deo Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu od glave IX do glave XI jednoglasno usvojen.

Prelazimo na IV deo — Mere za izvršenje plana i režim fondova od glave XII do glave XVIII.

Za reč se javlja narodni poslanik Hajrija Kapić.

Hajrija Kapić *(Izborni srez Sarajevo—Centar, NR Bosna i Hercegovina)*: Drugarice i drugovi narodni poslanici, kao odraz dosadašnjih kretanja proizvodnje i potrošnje dobara, Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu predviđa, s jedne strane, znatan porast društvenog proizvoda, a s druge strane, predviđa i određenu stabilizaciju u raspodjeli ostvarenih sredstava. Imajući u vidu stvorene odnose u proizvodnji i poslovanju privrednih organizacija, predloženi društveni plan predviđa mnoge mjere, čije striktno sprovođenje u život treba da obezbijedi realizaciju predviđenih proporcija i postavki u ovom društvenom planu. Polazeći od tačne konstatacije da je jedan od uzroka nedovoljnog porasta proizvodnje u 1961. godini i nelikvidno zaduživanje i kreditiranje između privrednih organizacija i drugih organa, kao i između samih privrednih organizacija, predloženi društveni plan predviđa da nadležni organi preduzmu potrebne mjere za rješenje ovog vrlo velikog problema. Današnja situacija u privredi zaista veoma hitno nalaže preduzimanje ovakvih mjera koje bi razriješile beskrajan lanac međusobnih dugovanja i potraživanja. Ovakva postavka predloženog društvenog plana predstavlja svakako jednu značajnu i kvalitetno novu mjeru, koja treba da obezbijedi cjelokupnoj našoj privredi osnovne uslove za pravilno privredno poslovanje. Međutim, jednokratno sprovođenje u život ovih mjera ne bi moglo da postigne dugotrajni efekat, ako se paralelno ne bi sprovele u život i one mjere koje treba perspektivno da spriječe, eventualne, buduće pojave nelikvidnosti sredstava u privredi. Zbog toga predloženi društveni plan predviđa donošenje propisa kojim bi se pojačala disciplina u raspolaganju društvenim sredstvima, odnosno da bi se obezbedilo da se potrošnja pojedinih organa kreće samo u granicama raspoloživih sredstava.

Imajući u vidu velike poremećaje u obimu proizvodnje u 1961. godini, do kojih su dovela međusobna dugovanja i potraživanja, nameće se potreba da se sve mjere koje treba da razriješe ovaj problem donesu već u početku 1962. godine, kako bi se proizvodnja 1962. godine oslobodila ovog velikog bremena. Svako odlaganje ili odugovlačenje donošenja ovih mjera može da ugrozi osnovne postavke predloženog društvenog plana i da dovede do veoma komplikovanih odnosa u privredi.

Brzo donošenje propisa koji će regulisati međusobna plaćanja neophodno je zbog toga što se u 1962. godini prelazi na sistem obračuna po naplaćenoj realizaciji. Ukoliko se međusobna dugovanja i potraživanja ne regulišu, pojedine privredne organizacije doći će u posebno težak položaj, pa i likvidaciju, a predviđeni porast proizvodnje u narednoj godini neće moći biti izvršen. Mi danas imamo mnoge privredne organizacije koje su dobro poslovale, ali zbog nemogućnosti naplaćivanja izvršenih radova došle su u situaciju da ne mogu isplatiti ni plate radnika koji su dali određeni proizvod. Međutim, obračun po naplaćenoj realizaciji dovešće ih u 1962. godini još u težu si-

tuaciju, pa smatram da ovaj Dom, uz usvajanje ovog društvenog plana, treba da zahtijeva da Savezno izvršno vijeće, još u prvim mjesecima 1962. godine, donese odgovarajuće propise i uputstva bankama koji će regulisati prekomjerno i nelikvidno zaduživanje i koji će obezbijediti usklađenost između potrošnje i raspoloživih sredstava i obezbijediti disciplinu pri investiranju.

Smatram da Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu predstavlja određeni kvalitet baš zbog predloženih mjera za sređenje tržišta, stabilizaciju naše privrede kao uslova za izvršenje plana, i glasaću za njega.

Predsednik **Paško Romac:** Za reč se prijavio narodni poslanik Mikloš Gutaši.

Mikloš Gutaši *(Izborni srez Senta — Bačka Topola, AP Vojvodina, NR Srbija):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, u glavi XIII tački 10. govori se o tome na šta će se trošiti sredstva Opšteg investicionog fonda u oblasti železničkog saobraćaja. Ovde se tekstuelno ne govori da će se sredstva trošiti i na dovršenje železničkih mostova koji su u izgradnji. Želim da obratim pažnju na železnički most kod Sente. Ovaj most je izgrađen početkom ovog veka. Stradao je na početku rata, a obnavljanje je počelo prošle godine. Do sada je uloženo za obnovu mosta oko 400 miliona dinara. Dovršenje je bilo predviđeno za kraj 1961. godine. Međutim, zbog raznih teškoća i reorganizacija završavanje mosta je neizvesno.

Izgradnja drumsko-železničkog mosta preko Tise kod Sente predviđena je i obuhvaćena u petogodišnjem planu investicija Jugoslovenskih železnica za 1957—1961. godinu. Finansiranje ovog mosta vršeno je iz sredstava koja je društvena zajednica ustupila Jugoslovenskim železnicama, to jest iz Centralnog investicionog fonda pri Generalnoj direkciji Jugoslovenskih železnica. Ovaj fond se akumulirao iz doprinosa koji su uplaćivala železnička transportna preduzeća i imao je karakter Opšteg investicionog fonda, zbog čega je Savezno izvršno veće posebno odobravalo i davalo saglasnost na plan investicija koje su se finansirale iz ovih sredstava. Iz ovog fonda je finansiran most za vrednost od 2/3, a i 1/3 iz Putnog fonda NR Srbije. Novim privrednim propisima, koji su stupili na snagu 1961. godine, ukinut je Centralni investicioni fond, pa su time i prestali izvori finansiranja dalje izgradnje ovog mosta.

Ne bih ulazio u detaljno objašnjavanje značaja ovog mosta za šire i uže područje, jer je to prodiskutovano i utvrđeno onda kada je doneta odluka o obnovi u ratu porušenih mostova, a za ovaj je, uzgred napominjem, dobijena i ratna odšteta, jedino ističem da puštanjem u saobraćaj ovog mosta smanjenje transportnih troškova za jednu godinu bi iznosilo oko 250 miliona dinara. Prema investicionom programu, vrednost ovog mosta iznosiće oko 1.334,000.000 dinara.

Do 31. oktobra 1961. godine izvršeni su svi radovi na donjem stroju mosta, pruge i puta. Vrednost ovih radova iznosi 545 miliona dinara. Do sada je obezbeđeno iz bivšeg Centralnog investicionog fonda 220 miliona dinara i iz Putnog fonda 150 miliona dinara, što ukupno iznosi 370 miliona dinara. Na osnovu izloženog, nedostaju još sredstva od oko 900 miliona dinara, od kojih oko 200 miliona daje Putni fond NR Srbije, a 700 miliona dinara su sredstva koja treba da se obezbede iz saveznih sredstava.

Na osnovu napred izloženog, vidi se, da se radovi na obnovi mosta i vrše već oko 3 godine i da je do sada utrošeno sa neisplaćenim situacijama preko 545 miliona dinara; da je finansiranje ovog mosta predviđeno iz Centralnog investicionog fonda i Putnog fonda NR Srbije i da je neophodno i dalje finansirati izgradnju ovog mosta iz društvenih sredstava. Pošto su radovi u takvoj fazi da ih je nemoguće prekinuti, neophodno je potrebno da se problem finansiranja što hitnije reši i da završavanje obnove ovog mosta u izvršenju društvenog plana za 1962. godinu nađe odgovarajuće rešenje.

Na kraju, naglašavam da su od rata naovamo obnovljeni svi značajniji mostovi, a obnovljeni su i mnogi mostovi mnogo manjeg značaja nego most kod Sente, koji povezuje celu severnu Vojvodinu.

Predsednik **Paško Romac:** Uz glavu XIII Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu Savezno izvršno veće ima amandman.

Molim predstavnika Saveznog izvršnog veća Vojina Guzinu da pročita amandman.

Predstavnik saveznog izvršnog veća **Vojin Guzina:** Drugarice i drugovi narodni poslanici, Savezno izvršno veće na jučerašnjoj sednici od 26. decembra predložilo je na Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu ovaj amandman: U glavi XIII, odeljak 2, tačka 17. Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu posle tačke 17, odnosno kao stav 2. ove tačke dodati: »Savezno izvršno veće ili organ koji ono ovlasti može propisati uprošćen postupak za korišćenje sredstava iz dela 2, tačka 2. ove glave namenjenih za izgradnju komunikacija i nabavku opreme za šumsku proizvodnju, a u cilju izvršenja povećanog plana proizvodnje i izvoza rezane četinarske građe.«.

Uglavnom obrazloženje amandmana bilo bi ovo: Ispitivanje uslova i mogućnosti realizacije izvoza rezane četinarske građe u 1962. godini na nivou od 520.000 kubika, što je za 270.000 do 300.000 kubika više od izvoza prethodne dve godine, pokazuje da šumsko-privrednim organizacijama i drvno-industrijskim preduzećima — koja treba da izvrše prošireni plan proizvodnje četinarske oblovine za rezanje — treba,

pored ostalog, odobriti i posebna sredstva za izgradnju šumskih komunikacija i nabavku mehanizovane opreme za šumsku proizvodnju. Ova sredstva su predviđena u investicijama za šumarstvo iz Opšteg investicionog fonda, glava XIII, odeljak 2, tačka 8. Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu. Međutim, šumsko-privredne organizacije i društveno-industrijska preduzeća neobavešteni blagovremeno o zadatku povećane proizvodnje i izvoza rezane četinarske građe, kao i o mogućnostima korišćenja kredita iz Opšteg investicionog fonda za ovu svrhu, nisu, naravno, mogli ni prići blagovremenoj izradi investicionih programa. Zakašnjenje izrade investicionog programa, za čiju izradu bi trebalo najmanje tri meseca, i propisani postupak kod banke u vezi sa odobravanjem kredita, odložili bi korišćenje ovih sredstava za 4 do 5 meseci, a to bi moglo dovesti u pitanje ceo plan proizvodnje četinarske građe za izvoz. U datoj situaciji je neophodno da se šumskim gazdinstvima i drvno-industrijskim kombinatima koji su ugovorili obavezu za proširenu proizvodnju četinarske oblovine za rezanje omogući da sredstva Opšteg investicionog fonda namenjena za izgradnju komunikacija i nabavku opreme za šumsku proizvodnju koriste već u prvim mesecima 1962. godine, odnosno da im se ova sredstva stave na raspolaganje po uprošćenom postupku koji bi propisalo Savezno izvršno veće ili organ koji ono odredi.

Predsednik **Paško Romac:** Čuli ste amandman Saveznog izvršnog veća. Da li ko želi da učestvuje u diskusiji o podnetom amandmanu? (Niko se ne javlja).

Pošto je amandman podnelo Savezno izvršno veće to se o njemu ne glasa, on postaje sastavni deo Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu glave XIII.

O glavi XVII prijavio se za reč narodni poslanik Božidar Čalović.

Božidar Čalović: Imao bih da postavim pitanje predstavniku Saveznog izvršnog vijeća. Ne znam da li je to greška, u tački 3. stoji — da Savezno izvršno vijeće odnosno organ koji ono ovlasti može da donosi propise o usklađivanju saobraćajnih tarifa i reda vožnje. Red vožnje nikada, ni prije primjene principa radničkog samoupravljanja na željeznicama, nije donosilo Savezno izvršno vijeće. Međutim, donošenje tarifa, to je i bilo i ostalo je u njegovoj nadležnosti. Ne znam zbog čega je ovo unijeto. Mislim da ako je riječ o održavanju tehnološkog jedinstva Jugoslovenskih željeznica, onda treba mijenjati odnosne članove Zakona o organizaciji Jugoslovenskih željeznica, a to je praksa pokazala u ovoj godini, i trebalo bi ovlastiti Zajednicu Jugoslovenskih željeznica, i to izmjenom Zakona, da ona u međunarodnom saobraćaju određuje i sredstva i trase za red vožnje. Mislim da to ne bi trebalo da bude stvar državnog organa.

Predsednik **Paško Romac:** Na postavljeno pitanje odgovoriće predstavnik Saveznog izvršnog veća Vojin Guzina.

Predstavnik Saveznog izvršnog veća **Vojin Guzina:** Nije reč o redu vožnje. Mislim da narodni poslanik Božidar Čalović nije dobro pročitao. Reč je samo o propisima u pogledu tarifa i reda vožnje, odnosno usklađivanja reda vožnje. Dakle, Savezno izvršno veće odnosno organ koji ono ovlasti može da donosi propise o usklađivanju saobraćajnih tarifa i o usklađivanju reda vožnje.

Božidar Čalović: To nikada nije bilo ni u administrativnom upravljanju.

Predstavnik Saveznog izvršnog veća **Vojin Guzina:** Propise o usklađivanju, a ne red vožnje.

Božidar Čalović: Za to je nadležna Zajednica Jugoslovenskih železnica i treba izmijeniti Zakon. Ja znam tendencije. Kod nas se pokazalo otkako smo prešli na 29 preduzeća da ima toga da neće da daju sredstva, naime jedno preduzeće neće da dâ lokomotivu do jednog mjesta, drugo neće da dâ lokomotivu, na primjer, za Skoplje, tako da tu mora neko da se umeša, a taj neko mora da bude Zajednica Jugoslovenskih željeznica, jer ona odgovara za saobraćaj Saveznom izvršnom vijeću. Prema tome, ne bi trebalo državni organ da daje propise o usklađivanju reda vožnje. Za tarife je u redu, to je uvek bilo tako.

Predsednik **Paško Romac:** Da li još neko diskutuje o ovom delu? (Niko se ne javlja).

Prelazimo na glasanje o četvrtom delu Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu, od glave XII do XVIII. Ko je *za*, neka digne ruku. (Većina diže ruku). Ima li ko *protiv*? (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Jedan narodni poslanik diže ruku).

Objavljujem da je IV deo Saveznog društvenog plana od glave XII do XVIII usvojen s jednim uzdržanim glasom.

Pošto je pretres u pojedinostima završen, stavljam na glasanje Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu u celini. Ko je *za*, neka digne ruku. (Većina diže ruku). Ima li ko *protiv*? (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Tri narodna poslanika dižu ruku).

Objavljujem da je Dom sa tri uzdržana glasa usvojio Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu.

Prelazimo na drugu tačku dnevnog reda: Pretres Predloga Zakona o saveznom budžetu za 1962. godinu. (Videti u prilogu).

Prema odredbama Poslovnika, pretres Predloga saveznog budžeta vrši se najpre u načelu,

a narodni poslanici koji žele da učestvuju u diskusiji o razdelima da se prijave za reč prijavom na kojoj će naznačiti o kojem razdelu žele da govore.

Otvaram pretres u načelu. Ko se javlja za reč? (Niko se ne javlja za reč).

Prelazimo na pretres u pojedinostima.

Otvaram pretres o prihodima — deo 1 do 4 sa odgovarajućim razdelima. Ko se javlja za reč? (Niko se ne javlja).

Pošto se niko ne javlja za reč, prelazimo na glasanje. Ko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li ko *protiv*? (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da su prihodi — deo 1 do 4. sa odgovarajućim razdelima jednoglasno usvojeni.

Prelazimo na pretres rashoda. Otvaram pretres o prvom delu — Rashodi saveznih organa, ustanova i organizacija — razdeo 1. d 59.

Ko se javlja za reč? (Niko se ne javlja).

Prelazimo na glasanje. Ko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li ko *protiv*? (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da su rashodi prvog dela, od razdela 1. do 59. usvojeni.

Otvaram pretres o drugom delu — Rashodi narodne odbrane, 1. razdeo.

Ko se javlja za reč? (Niko se ne javlja). Prelazimo na glasanje. Ko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li ko *protiv*? (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da su rashodi drugog dela, 1. razdeo usvojeni.

Otvaram pretres o trećem delu rashoda — Sredstva za opštedruštvene potrebe — razdeo 1. do 21.

Ko se javlja za reč? (Niko se ne javlja). Ko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li ko *protiv*? (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da su rashodi trećeg dela, razdeo 1. do 21. usvojeni.

Otvaram pretres o četvrtom delu rashoda — Sredstva za posebne namene u privredu — razdeo 1. do 4.

Ko se javlja za reč? (Niko se ne javlja). Ko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li o *protiv*? (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da su rashodi četvrtog dela, razdeo 1. do 4. usvojeni.

Otvaram pretres o Predlogu zakona o saveznom budžetu za 1962. godinu — deo koji sadrži zakonske odredbe. Ko se javlja za reč? (Niko se ne javlja).

Stavljam Predlog zakona o saveznom budžetu za 1962. godinu na glasanje. Ko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li ko *protiv*? (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Predlog zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu usvojen.

Stavljam Predlog saveznog budžeta za 1962. godinu na glasanje u celini. Ko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li ko *protiv*? (Nema). Da li se ko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Predlog zakona o saveznom budžetu za 1962. godinu u celini.

Zaključujem sednicu. Narednu sednicu zakazujem za sutra, 28. XII 1961. godine, u 9 časova.

(Sednica je zaključena u 20 č 20 min).

PRILOZI

PREDLOG
SAVEZNOG DRUŠTVENOG PLANA ZA 1962. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS/A/99
11. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU VEĆA PROIZVOĐAČA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, a koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Vojina Guzinu, direktora Saveznog zavoda za privredno planiranje, a za poverenika Vuka Medenicu, državnog savetnika u Saveznom zavodu za privredno planiranje.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

(Pismo Saveznog izvršnog veća i tekst Predloga saveznog društvenog plana za 1962. godinu — videti u prilozima 42. sednice Saveznog veća.)

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU VEĆA PROIZVOĐAČA O PREDLOGU SAVEZNOG DRUŠTVENOG PLANA ZA 1962. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
VEĆE PROIZVOĐAČA
Odbor za narodnu privredu
SNS/A/99
25. decembar 1961. godine
Beograd

VEĆU PROIZVOĐAČA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Veća proizvođača Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine pretresao je Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu i usvojio ga sa izmenama i dopunama koje se nalaze u prilogu ovoga izveštaja. (Videti u izveštaju Odbora za narodnu privredu Saveznog veća u prilozima 42. sednice).

Osim pomenutih izmena i dopuna Odbor je izvršio i neke stilske i redakcijske ispravke.

Podnoseći ovaj izveštaj, Odbor moli Dom da ga usvoji.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik inž. Slavko Baum.

Sekretar
Inž. **Emerik Blum** s. r.

Predsednik
Dragi Stamenković s. r.

Članovi:

Inž. **Slavko Baum** s. r., inž. **Filip Knežević** s. r., **Ante Milković** s. r., **Sveta Paunović** s. r., **Alojz Ribič** s. r., inž. **Pavle Šumanovac** s. r., **Borko Temelkovski** s. r., inž. **Anton Tribušon** s. r., inž. **Ratko Vojnović** s. r., **Vladimir Stijepović** s. r., **Dušan Kostić** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA VEĆA PROIZVOĐAČA O PREDLOGU SAVEZNOG DRUŠTVENOG PLANA ZA 1962. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
VEĆE PROIZVOĐAČA
Zakonodavni odbor
SNS/A/99
26. decembar 1961. godine
Beograd

VEĆU PROIZVOĐAČA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Veća proizvođača Savezne narodne skupštine na svojim sednicama održanim 25. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu — IV deo.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Nikola Janjić.

Sekretar
Luka Petrović s. r.

Potpredsednik
Rodoljub Stanić s. r.

Članovi:

Živko Brajkovski s. r., **Nikola Janjić** s. r., **Gregor Klančnik** s. r., **Radoslav Gavrilović** s. r., **Ibrahim Maglajlić** s. r., inž. **Milan Tomaško** s. r., inž. **Branislav Ikonić** s. r., **Juraj Šicel** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O SAVEZNOM BUDŽETU ZA 1962. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS/A/107
16. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU VEĆA PROIZVOĐAČA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Dostavljam Vam Predlog zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, a koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća i molim da isti uputite Odboru za budžet svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Josipa Kolara, državnog podsekretara za poslove finansija, a za poverenika Jovana Hadži-Pešića, načelnika odeljenja u Državnom sekretarijatu za poslove finansija.

Predsednik

Petar Stambolić s. r.

(Pismo Saveznog izvršnog veća i tekst Predloga zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu — videti u prilozima 42. sednice Saveznog veća.)

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA BUDŽET VEĆA PROIZVOĐAČA O PREDLOGU ZAKONA O SAVEZNOM BUDŽETU ZA 1962. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
VEĆE PROIZVOĐAČA
Odbor za budžet
SNS/A/107
26. decembar 1961. godine
Beograd

VEĆU PROIZVOĐAČA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za budžet Veća proizvođača Savezne narodne skupštine na svojim sednicama od 21, 22, 23, 24. i 25. decembra 1961. godine, pretresao je i usvojio Predlog Saveznog budžeta za 1962. godinu sa svim izmenama i dopunama koje su učinjene u toku pretresa na osnovu podnetih amandmana Saveznog izvršnog veća i zaključaka Odbora.

I

Predloženi Savezni budžet sa podnetim amandmanima za 1962. godinu iznosi 634.695,000.000.— dinara, što u odnosu na 1961. godinu predstavlja povećanje za 7,7%, odnosno sa usvojenim amandmanima 9,2%. Glavna povećanja rashoda uglavnom se odnose na sredstva potrebna za narodnu odbranu od Dinara 21.953,000.000.—, zatim na povećanje sredstava na ime dotacije narodnim republikama i druge opštedruštvene potrebe Dinara 8.081,262.000.—. Sem toga povećanje u odnosu na 1961. godinu usledilo je i kod obaveza po inostranim zajmovima, a u vezi sa deviznom reformom od Dinara 20.655,000.000.—.

Iz ovoga se vidi da budžet za 1962. godinu nije samo čist budžet administracije već sadrži u sebi i određene odnose, koji nastaju u vezi sa privrednim kretanjima. Iz tih razloga u realizaciji budžeta za 1962. godinu treba obratiti naročitu pažnju izvršenju sredstava predviđenih za posebne namene u privredi kao i sredstava za opštedruštvene potrebe.

To potvrđuje i činjenica da su u Predlogu zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu prvi put naglašeni odgovorni nosioci ovih sredstava, koji su dužni da vode brigu o pravilnom i racionalnom trošenju tih sredstava.

II

U toku pretresa Predloga Saveznog budžeta za 1962. godinu Odbor je usvojio amandman Saveznog izvršnog veća koji se sastoji u sledećim izmenama i dopunama:

»I. U Predlogu zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu vrše se sledeće izmene:

1. U članu 1. iznos prihoda i rashoda od Dinara 625.402.000.000.— zamenjuje se ciframa 634.695,000.000.,

2. U članu 2. u tački 3. — Sredstva za opštedruštvene potrebe — cifra od Dinara 80.851,000.000.— zamenjuje se cifrom 85.194,000.000.—, a u tački 4. — Sredstva za posebne namene u privredi — cifra od Dinara 216.621.000.000 — zamenjuje se cifrom 221.571,000.000.—.

II. U posebnom delu — Prihodi — Predloga Saveznog budžeta za 1962. godinu vrše se sledeće izmene:

1. U partiji 1 — Učešće Saveznog budžeta u zajedničkim prihodima, cifra od Dinara 31.300,000.000.— zamenjuje se cifrom 34.350,000.000.—

2. U partiji 2 — Porez na promet u poziciji 1 — cifra od Dinara 284.000,000.000.— zamenjuje se cifrom 280.950,000.000.—,

3. U partiji 3 — Deo doprinosa iz dohotka privrednih organizacija — cifra od Dinara 94.400,000.000.— zamenjuje se cifrom 100.800,000.000.—,

4. U partiji 4 — Deo doprinosa na vanredne prihode privrednih organizacija, cifra od Dinara 43.700,000.000.— zamenjuje se cifrom 46.593,000.000.—.

Za iznose kojima se povećavaju odnosno smanjuju navedene partije i pozicije prihoda, povećavaju se odnosno smanjuju ukupni iznosi odgovarajućih partija, razdela i delova prihoda.

III

U posebnom delu — Rashodi — Predloga Saveznog budžeta za 1962. godinu vrše se sledeće izmene:

U 3 delu — Sredstva za opštedruštvene potrebe:

1) U 3 razdelu — Dotacija Saveznom društvenom fondu za školstvo, u partiji 3—247 cifra od Dinara 800,000.000.— zamenjuje se cifrom 1.500,000.000.—,

2) U 12 razdelu — Primanja ratnih vojnih invalida i njihova zdravstvena zaštita, u partiji 3—256 — cifra od Dinara 21.122.000.000.— zamenjuje se cifrom 22.265,000.000.—,

3) U 20 razdelu — Dotacije narodnim republikama i Autonomnoj Kosovsko-Metohijskoj Oblasti, u partiji 3—264, u poziciji 1 — dotacija Narodnoj Republici Bosni i Hercegovini cifra od Dinara 15.207,000.000.— zamenjuje se cifrom 15.607,000.000.—, u poziciji 2 — dotacija Narodnoj Republici Makedoniji cifra od Dinara 9.460,000.000.— zamenjuje se cifrom 9.960,000.000.—, u poziciji 3 — dotacija Narodnoj Republici Crnoj Gori cifra od 5.810,000.000 — zamenjuje se cifrom 6.110,000.000.— i u poziciji 4 — dotacija Autonomnoj Kosovsko-Metohijskoj Oblasti cifra od Dinara 5.703,000.000.— zamenjuje se cifrom 7,003,000.000.—.

U 4 delu — Sredstva za posebne namene u privredi:

U 1 razdelu — Sredstva za mere u privredi:

1. U partiji 4—266 — Regresi i premije u oblasti poljoprivrede, u poziciji 8 — Premija za tov stoke, cifra od Dinara 7.000,000.000.— zamenjuje se cifrom 8,900,000.000.— i uvodi se nova pozicija 9 — Regres za troškove prevoza stočne hrane sa cifrom od Dinara 250,000.000.—.

2. U partiji 4—269 — Regresi u oblasti robnog prometa, menja se naziv partije, tako da glasi: »regresi, premije i naknade u oblasti robnog prometa« i uvode se nove pozicije: 5 — Premije za mleko sa cifrom od Dinara 600,000.000.— i pozicija 6 — Regres za stočnu hranu sa cifrom od Dinara 2.200,000.000.—.

Za iznose kojima se povećavaju navedene partije odnosno pozicije rashoda, povećavaju se ukupni iznosi odgovarajućih partija, glava, razdela i delova rashoda.

Sem izmena i dopuna izvršenih u vezi sa podnetim amandmanom Odbor za budžet Veća proizvođača prilikom pretresa sredstava predviđenih u 55 razdelu — dotacije samostalnim ustanovama, stao je na stanovište da se sredstva, koja su predviđena za potrebe Statističke škole i Hidrometeorološke škole izdvoje iz 55 razdela — dotacije samostalnim ustanovama i prenesu u 3 deo — sredstava za opštedruštvene po-

trebe — 3 razdeo — dotacija Saveznom društvenom fondu za školstvo, s tim da preneta sredstva u visini od 34,400.000.— isključivo služe za finansiranje potreba ovih škola. Usled toga sredstva predviđena u članu 2. tač. 1. Predloga zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu treba da iznose Dinara 58.239,600.000.—, a sredstva u tač. 3. ovog člana predviđena za opštedruštvene potrebe treba da iznose 85.228,400.000.—.

Sem toga sredstva predviđena u 55 razdelu — dotacije samostalnim ustanovama treba da iznose 936,300.000.— a sredstva predviđena u 3 delu — 3 razdeo — dotacija Saveznom društvenom fondu za školstvo treba da iznose Dinara 1.534,400.000.—.

U Zakonu o Saveznom budžetu za 1962. godinu Odbor je učinio i neke stilske i redakcijske izmene.

Sa svim izmenama i dopunama saglasio se predstavnik Saveznog izvršnog veća.

Gornje izmene usaglašene su sa Odborom za budžet Saveznog veća Savezne narodne skupštine.

Predlog zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu pretresao je i Zakonodavni odbor Veća proizvođača.

IV

Na zajedničkoj sednici odbora za budžet oba doma odbori su saslušali obrazloženja Sekretarijata za poljoprivredu i šumarstvo Saveznog izvršnog veća i Komiteta za spoljnu trgovinu kako u pogledu sredstava predviđenih za potrebe samih ustanova, tako i sredstava predviđenih na ime regresa i premije u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i oblast spoljnoekonomskih odnosa.

Prilikom pretresanja sredstava predviđenih za regrese i premije istaknuto je, da su ova sredstva još uvek nužna u smislu stimulacije i povećanja proizvodnje u predviđenim oblastima.

Odbori su ukazali na potrebu štednje u toku izvršenja budžeta u narednoj godini. U tom cilju u članu 21. Zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu Savezno izvršno veće je ovlašćeno da preduzima određene mere kada se za to ukaže potreba.

Odbor za budžet Veća proizvođača u toku pretresa pozvao je predstavnike Sekretarijata Saveznog izvršnog veća za industriju, Sekretarijata Saveznog izvršnog veća za saobraćaj i veze i Uprave carina, da pred Odborom obrazlože sredstva predviđena za njihove potrebe, kao i sredstva koja su predviđena na ime regresa u oblasti industrije i saobraćaja.

Pri razmatranju sredstava predviđenih za potrebe ustanova iz oblasti saobraćaja i uprava carina, Odbor je konstatovao da postoje izvesni organizacioni nedostaci, što se odražava na plaćanje prekovremenog rada i korišćenje godišnjih odmora od strane službenika. U tom smislu Odbor je zaključio da odgovarajući organi nastoje da se ovo pitanje u toku 1962. godine dovede u sklad kako sa potrebom same službe tako i sa interesima službenika u ovim službama.

Predlog Saveznog budžeta za 1962. godinu je realan odraz naših privrednih mogućnosti s jedne strane i potreba za normalno funkcionisanje savezne uprave i podmirenje opštedruštvenih potreba s druge strane, te Odbor predlaže Domu da usvoji Predlog zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu sa svim izmenama i dopunama.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik inž. Milan Ćosevski.

Sekretar — Predsednik

Ing. Milan Ćosevski s. r. — **Savo Medan** s. r.

Članovi:

Vlado Juričić s. r., **Dobrivoje Lapčević** s. r., **Ljubomir Mijatović** s. r., **Žarko Župunski** s. r. i **Milan Radulović** s. r.

IZVEŠTAJ

ZAKONODAVNOG ODBORA VEĆA PROIZVOĐAČA O PREDLOGU ZAKONA O SAVEZNOM BUDŽETU ZA 1962. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
VEĆE PROIZVOĐAČA
Zakonodavni odbor
SNS/A/107
27. decembar 1961. godine
Beograd

VEĆU PROIZVOĐAČA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Veća proizvođača Savezne narodne skupštine na svojim sednicama održanim 25. i 27. decembra 1961. godine pretresao je i usvojio bez izmena Predlog zakona o Saveznom budžetu za 1962. godinu, koji mu je dostavio Odbor za budžet Veća proizvođača.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik ing. Luka Petković.

Sekretar — Potpredsednik

Ing. **Luka Petković** s. r. — **Rodoljub Stanić** s. r.

Članovi:

Živko Brajkovski s. r., **Gregor Klančnik** s. r., ing. **Milan Tomaško** s. r., ing. **Branislav Ikonić** s. r., **Radoslav Gavrilović** s. r., **Juraj Šicel** s. r., **Nikola Janjić** s. r., **Ibrahim Maglajlić** s. r.

САВЕЗНО ВЕЋЕ

и

ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА

23. ЗАЈЕДНИЧКА СЕДНИЦА

ОД 27. и 28. ДЕЦЕМБРА 1961.

САДРЖАЈ

Пре дневног реда:

1) Саопштења.

Дневни ред:

1) Експозе представника Савезног извршног већа Авда Хума уз Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину;

2) Експозе представника Савезног извршног већа Зорана Полича уз Предлог закона о Савезном буџету за 1962. годину;

3) Експозе представника Савезног извршног већа Љупча Арсова уз Предлог препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима.

Говорници: Представници Савезног извршног већа: Авдо Хумо, Зоран Полич и Љупчо Арсов.

ПРЕДСЕДАВАО

ПРЕДСЕДНИК

ПЕТАР СТАМБОЛИЋ

СЕКРЕТАР

МАКСО БАЋЕ

Почетак 27. децембра 1961. године у 10 ч 50 мин

Председник **Петар Стамболић** *(Изборни срез Косовска Митровица, Аутономна Косовско-Метохијска Област* — НР Србија): Другарице и другови народни посланици, отварам двадесет трећу заједничку седницу Савезног већа и Већа произвођача.

Констатујем да постоји кворум и да Скупштина може пуноважно одлучивати.

Записник двадесет друге заједничке седнице Савезног већа и Већа произвођача прочитаће секретар Скупштине Максо Баће

Секретар скупштине **Максо Баће** *(Изборни срез Имотско, НР Хрватска)* чита записник 22. седнице од 3. новембра 1961. године.

Председник **Петар Стамболић:** Да ли има примедаба на прочитани записник? (Нема). Пошто примедаба нема, записник се оверава.

Изволите чути саопштења. Ову седницу сазвао сам, како је наведено у писму упућеном председницима домова, ради саслушања експозеа представника Савезног извршног већа уз неке предлоге који ће бити на дневном реду овог заседања Скупштине. У сагласности с тим, предлажем овај дневни ред:

1) Експозе представника Савезног извршног већа Авда Хума уз Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину;

2) Експозе представника Савезног извршног већа Зорана Полича уз Предлог закона о Савезном буџету за 1962. годину и

3) Експозе представника Савезног извршног већа Љупча Арсова уз Предлог препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима.

Да ли Скупштина усваја овај дневни ред? *(Гласови:* Усваја).

Објављујем да је дневни ред усвојен.

Прелазимо на прву тачку дневног реда. Има реч представник Савезног извршног већа Авдо Хумо.

Представник Савезног извршног већа **Авдо Хумо** *(Изборни срез Мостар, НР Босна и Херцеговина):* Другарице и другови народни посланици, приликом разматрања поставки, задатака и циљева економске политике за 1962. годину пошло се прво од проблема, тешкоћа и резултата који су се испољили у привредним кретањима и друштвеним односима у 1961. години. Иако нам до краја још нису познати прецизнији резултати свих тих кретања у току 1961. године, јер ћемо завршне рачуне привредних организација имати тек у првој половини 1962. године, било је ипак могућно, на основу резултата и проблема насталих у развоју привреде за једанаест месеци, утврдити основне поставке Друштвеног плана за 1962. годину и израдити једну концепцију текућег привредног развоја.

Једна од полазних позиција у изради Друштвеног плана за 1962. годину била је јасна, а то је да се ми ни у 1961. години

нисмо ослободили многих крупних проблема и тешкоћа. Међутим, те тешкоће, за разлику од ранијих година, биле су много сложеније, јер су се помешале краткорочне мере и проблеми дугорочнијег и принципијелнијег карактера. Ти проблеми се данас јасније испољавају и постају непосредно присутни приликом разматрања било какве варијанте даљег развоја. Многи проблеми које је избацио на површину ток привредног кретања у 1962. години постојали су и раније, али их је нови привредни систем заоштрио или их је испољио на други начин, а многи су настали у привреди у току 1961. године. Неки од тих проблема, а и привредни развој је тако тражио, могли су се решити у плану за 1962. годину. Међутим, неки проблеми, иако и теоријски и практично сагледљиви, било са парцијалне, било са комплексне стране, остављени су да се провере, да се о њима шире продискутује и да се припреме у току 1962. године, како би њихова практична примена наступила у 1963. години. То је потребно из два разлога. Прво, зато што ћемо позитивна дејства новог привредног система моћи егзактније сагледати тек у првој половини 1962. године, а друго, што крупније промене траже једно дуже време за упознавање и припреме привредних организација и других друштвено-политичких фактора.

Ако се сада мало зауставимо на неким кретањима привреде у 1961. години, видећемо да је индустрија у првих десет месеци порасла за 7,6% у односу прошлу годину, и до краја године претпоставља се да ће њен пораст бити око 9%, за разлику од пораста који је био предвиђен планом у висини од 12%. Обим пољопривредне производње мањи је за око 20% од планских предвиђања и 6% од производње у 1960. години. Размена са иностранством остала је на нивоу 1960. године, иако је план предвиђао њен пораст по стопи од 4,9%.

Из ових података се види да је индустрија подбацила у производњи, иако та њена стопа у поређењу са стопом других земаља представља врло висок раст производње. Међутим, ми смо навикли да се индустријска производња развија већ дуги низ година по стопи изнад 12%. У пољопривреди је ниска стопа углавном последица суше, иако су и други фактори, о којима ћу касније говорити, утицали на њен развој. Такође и извоз роба није био задовољавајући, јер је остао на прошлогодишњем нивоу. Поставља се сада питање да ли смо намерно у току извршења плана ишли на нижи ниво производње и размене, или је план погрешио у својим анализама и мерама на којима је поставио циљеве, или су неки још недовољно сагледљиви фактори у самом процесу производње утицали на спорији раст привреде. Све анализе и разматрања показују да су привредна кретања била под утицајем неколико основних фактора.

Прво, за последњих неколико година наша привреда дошла је у ситуацију нову по свом квалитету, са гледишта сложености њеног механизма, сложености у тржишним односима. Она је нарасла, њене могућности су постале велике и она као таква не може више да рачуна искључиво са југословенским тржиштем. Та нова ситуација, не само што је привредно кретање довела у компликованије односе, а тржиште учинила много осетљивијим, већ је и привреду ставила пред алтернативу: или више извозити, према томе више се укључити у светско тржиште, или остати на нивоу скупих трошкова производње, што значи осудити себе на спорији развој и на кочење даљег развитка националне економије. Једна мала земља која се индустријализира, без обзира на којем се нивоу налази њена потрошња, па чак ако та потрошња иде убрзаним темпом, као код нас у последње време, не може да развије крупну и модерну индустрију, специјализованију и серијску производњу, да развија кооперацију и сарадњу, без чврстог курса и перманентне оријентације на широку светску размену. Ако нема таквог курса, цела привреда постаје скупа, базирана на скупој индустрији и тада неминовно настаје лагано осиромашавање и успоравање свих потрошњи, нарочито личне потрошње.

Постоји низ индустијских грана, као што је у првом реду машинска, па донекле дрвна, хемијска, текстилна, итд., које не могу више да се одрже ако су окренуте скоро искључиво према домаћем тржишту. У таквом положају стоји скоро сва индустрија која производи, односно може да производи на серијски начин. Југословенски извоз данас износи нешто преко 30 долара по становнику, а то је мало с обзиром на наше привредне могућности и достигнути ниво привреде. У правцу повећања извоза није постојао довољно оштар курс ни код производних организација ни код спољнотрговинских предузећа, која су у том погледу била прилично комотна, нееластична и слабо пословна, а нити код наших пословних банака. Инвестициона банка посматрала је улагања најчешће са становишта унутрашњег развоја, Спољнотрговинска банка је оскудевала у кредитима, а највећи број предузећа гледао је на изградњу својих капацитета највише са оријентацијом према домаћем тржишту, рачунајући да ће друштвена заједница, односно држава, обезбеђивати пласман оних њихових роба које она сама не могу да реализују. Тешкоће у вези с тим које су се

појавиле ове године, и које су имале утицаја на производњу, заоштраваће све више материјалне односе наше привреде следећих година ако планови свих политичкотериторијалних јединица и привредних организација не буду имали чврсту оријентацију ка извозу на вишем нивоу, и ако у привредном систему не створимо такве оквире у којима ће разне стимулативне мере још јаче подстицати извоз. Ова наша оријентација произилази и из чињенице да ми нисмо и нећемо да будемо аутархична привреда, и поред многих сметњи које садашње интеграције праве једном таквом курсу, већ привреда која треба да узима кредите свуда где за то постоје целисходни разлози и да их даје свуда, у границама могућности, где интереси привредног развоја то траже. Узимање кредита у данашњем свету повезано је и са увозом опреме и машина, што у извесном правцу погађа, код развијених земаља, одговарајућу властиту производњу. Али, из тога није излаз у опредељењу да не узимамо кредите, него у оријентацији на истовремени увоз једне и извоз друге, односно властите индустрије опреме и машина у најширем смислу речи. Овакве поставке једне економије немају никакве везе са владајућим теоријама малих привреда и нужношћу њихове интеграције у крупније привреде, већ су једна савремена потреба да се мале привреде у своме развитку, одбацујући принципијелно сваки пут који почива на политичко-блоковским концепцијама, определе на што јаче повезивање са советском привредом, ради боље поделе рада, потреба за једним ширим тржиштем које омогућује таквим привредама да достижу степен ефикасности већих и развијенијих привреда.

Даљи фактор који је утицао да се неки проблеми заоштре, да постану јаснији и да дође до престројавања у нашој привреди, јесу свесне одлуке које су довеле до промена у привредном систему. Те промене деловале су на материјална кретања и утицале да привреда заузме нове позиције и друге односе према тржишту. Те мере биле су по своме карактеру довољно широке и довољно конкретне да отклоне запреке које су стајале на путу даљег раста производње, али истовремено и толико крупне, значајне и комплексне да се многе привредне организације нису могле одмах да снађу и правовремено оријентишу. Оне су управо својим широким оквирима давале довољно слободног места привредним организацијама и локалним органима за самоиницијативу и пословну предузимљивост, као и услове за проналажење нових метода и нових средстава за решавање текућих привредних проблема. Те крупне промене које су извршене у току 1961. године сваку другу привреду ставиле би у тежак положај за оно време док се она не би снашла, престројила и оријентисала на други начин пословања и привређивања. Међутим, иако је било последица у производњи, привреда није имала неких јачих удара због тих системских мера.

У области кредитне политике и банкарског механизма у току 1961. године извршене су темељите промене. Али, те промене нису могле за релативно кратко време да се прилагоде и саживе са стварношћу и да дејствују пуном законитошћу, јер су се сукобиле са једном дугогодишњом праксом, која је сва била супротна новом кредитном механизму. У читавом послератном периоду наша предузећа су била навикнута да се скоро потпуно оријентишу на проблеме инвестиција у основна средства, прилично занемарујући при томе остале проблеме. Сам наш кредитни систем подржавао је такву оријентацију, јер се проблем обртних средстава решавао преко централног банкарског апарата. Нови систем кредитирања ставио је привредне организације у нови положај у том смислу што прво морају своја властита средства једним делом да оријентишу на обртна, а не као раније искључиво да их улажу у основна. Тиме је створена нова полазна платформа на којој су се нашле привредне организације и настао је нов начин гледања на употребу друштвених средстава. Тежиште се пренело на обртна средства, на брзину и ефикасност њиховог коришћења и са позиција обрта тих средстава требало је гледати и на проблем инвестиција. У томе судару старих и нових гледања, једне дугогодишње праксе и новог односа према друштвеним средствима, дошло је до извесних тренутних тешкоћа. Оне су најчешће долазиле отуда што сам банкарски апарат није ни организационо, ни кадровски, ни идејно био довољно припремљен за један такав курс и зато је дејствовао прилично нееластично и круто. Поред тога, од раније заснована пракса довела је до неравномерности у распореду обртних средстава. Негде се оскудевало, негде је било превише ових средстава, а предузећа су ушла у нови систем не само са оријентацијом на даље инвестирање својих средстава у основна средства, него су нека била и недовољно спремна да позитивно прихвате и да се прилагоде новом кредитном механизму. Сви ти односи и сукоби који су настали на новим позицијама, довели су до оскудице обртних средстава код многих привредних групација. Предузимање извесних рестриктивних мера одозго на томе подручју погодило је оне привредне организације које нису имале својих властитих обртних средстава, било

да су од раније утрошиле средства у инвестиције, било да су очекивале таква попуштања у кредитној политици која би стварно значила повратак на раније позиције. Све ове појаве, као и чињеница да се и централне новчане установе нису снашле и да су поступале доста круто у својим мерама, биле су тренутна сметња у текућој производњи. Приликом спровођења мера новог кредитног система искрсле су у новом светлу многе појаве које раније нису биле јако испољене у нашим привредним односима, које су заоштриле проблем међусобног задуживања унутар и ван привреде. Свакако ће нови кредитни систем чије смо основе поставили у овој години доћи до пунијег изражаја у следећој години и помоћи да се ови проблеми реше, поготову када комуналне банке буду потпуно оспособљене да учествују у финансирању привреде са допунским обртним средствима.

Девизна реформа са својим важнијим инструментима у нашој економској политици такође је довела привредне организације на нове позиције, које траже да се ове прилагоде условима не само јаче оријентације на извоз и укључивање наше привреде у светску привреду, него и боље економике производње за извоз. Али су, с друге стране, у самом процесу прилагођавања, у тражењу што веће економичности производње за извоз, извесна предузећа сматрала да је за њих дејство реформе више негативно него позитивно, тако да су у својим калкулацијама и прорачунима изгубила извесно време док су суштински сагледала значај девизне реформе.

Ни друге системске мере нису могле у току ове године да испоље своја позитивна дејства, јер је период престројавања привреде у њихове оквире био врло кратак. Додуше, те мере су покренуле многа нова питања која су почела да траже своја решења. Ми смо свесно ишли у току 1961. године на корекције извесних цена у пољопривреди, у неким индустријским артиклима, нарочито код грађевинских материјала, да бисмо омогућили привредним организацијама у вези са новом расподелом дохотка повољнији положај на тржишту. Али, те мере довеле су до померања цена инвестиционих добара и неких пољопривредних производа на виши ниво од оног са којим се рачунало. Нови систем расподеле пренео је, с једне стране, многе односе у привреди на други терен. Многе раније противуречности, које су се привидно испољавале као однос између државе и привреде, као однос између планских поставки и планских оквира и радничких колектива, нарочито код питања личних доходака и инвестиција, сада су почеле да се манифестују и избијају на плану цена, јер се на томе подручју и најлакше пробијају стихијски процеси и стихијски притисци за једну неправилну прерасподелу. Тај стихијски покрет цена нагоре да би се стварали најлакши услови за повећање дохотка, па према томе и оптималне расподеле, није карактеристичан само за 1961. годину. Он ће остати као тенденција, било у прикривеном, било у отвореном облику, све док ми не доградимо нови систем расподеле — имајући при томе у виду стабилност тржишта и усклађене материјалне односе. Систем овакав какав је успостављен у 1961. години, погодовао је таквом стихијском процесу, јер његови пропорционални и још надограђени инструменти на једном курсу подизања цена на виши ниво највише су погодовали привредним организацијама, с обзиром да је у расподели њима остајало све више уколико су цене биле веће. Сигурно да излаз из овог стања није ни у крутом одређивању цена, нити у напуштању пропорционалног система опорезивања. Овде се пут мора отварати ка даљој доградњи система расподеле усклађивањем материјалне производње, као и ефикаснијом организацијом система евиденције и контроле цена која би постала саставни део нашег планског механизма. У сваком случају, покрети цена нагоре, притисци који су настали на многим тачкама где за то нема оправдања, за разлику од оправданости оних корекција цена које су свесно извршене, унели су извесно узнемирење на тржишту у кретању привреде. То је довело у питање пораст планиране реалне личне потрошње и створило низ тешкоћа у привредним кретањима.

Све ове мере и промене, које су ишле за тим да даље усаврше механизам привређивања, значиле су крупне промене у привредној политици и као такве имале су позитиван утицај на привредна кретања, али — зато што су истовремено донесене — тражиле су једно извесно време прилагођавање привреде новим условима. Сва та прилагођавања новим условима порађала су извесне тешкоће, материјалне, организационе, кадровске и друге природе, на које се увођењем система рачунало, али се с пуним оправдањем сматрало да је то свесна инвестиција која ће се исплатити у наредном периоду.

При анализи досадашњих привредних кретања потребно је такође се осврнути и на садашњи систем планирања. У ранијем периоду, када је планирање развоја материјалних, производних снага имало за циљ да се привреда истргне из вековне заосталости, када је она била још мала по квантитету и једноставнија по својој технолошко-економској структури, одговарао је је-

дан систем планирања. Међутим, у једној наразлој и сложеној привреди и у новим друштвено-економским односима, и методи планирања морају се подесити тим односима и датој стварности.

Многи елементи у методологији садашњег планирања све изразитије долазе у сукоб са нашим стварним друштвено-економским односима. Нарочито је страна материјалне расподеле, у којој долази још до изражаја низ одлука и захтева заснованих на натуралном решавању, одлука о броју и врсти конкретних објеката које треба дићи, отежавала и по субјективној логици сагледавање једне реалне мере таквих захтева, реалне могућности привреде, како би се без последица нормално реализовале многе жеље. Пригодно да се на таквој основи није могло до краја сагледати докле привреда по својој унутрашњој логици може да издваја средства за своју репродукцију и даљу изградњу а докле не може, нити су се могли пронаћи механизми по којима ће она то најеластичније извршити. И зато није ништа необично што се код таквих односа према расподели воде широке дискусије о степену централизације и децентрализације средстава, јер све те дискусије у прилажењу томе питању наступају са истих позиција, тј. са субјективних позиција а не објективних могућности и услова које привреда, онаква каква је на данашњем степену развоја, може да оствари. Зато планови који у себи крију многе компромисе између неоправданих субјективних одлука у сфери расподеле и наше друштвене економске стварности, нужно су билансно напети и као такви увек прете да поремете и тржишне и друге привредне односе.

Овакви материјални односи у привредном систему у ширем смислу, иако су решили многе проблеме и отворили многе процесе који дејствују прогресивно, донели су и тешкоће и дејствовали су и у супротном правцу од онога што смо желели, нарочито у погледу извршења плана производње и расподеле.

Потребно је указати на још једну чињеницу када се осврћемо на систем и његово дејство у овој години. На једном вишем нивоу привреде, која сада постаје сложенија, осетљивија на све инструменте и мере, тражи се у пракси такав систем организације и служби који ће оптимално пружити егзактне и комплексне анализе о кретању, факторима и проблемима што безболнијег развоја привреде.

Озбиљност и систематичност у проучавању свих појава у њеном кретању треба у нашем систему да буде предмет подједнако и комуна, комора, државне управе, итд. На једном вишем нивоу, привреда се више не може задовољити гледањима искључиво са општих просека и општих мерила, јер са тих позиција увек нужно греши. Али, на томе нивоу јављају се и они проблеми који нису били тако изразито карактеристични, односно нису заузимали централно место у привредној проблематици док је привреда била на стартним основама, односно на ниском нивоу.

Виши ниво привреде у први план истиче питање стандарда и као економске покретачке снаге развоја и као питање бржег задовољавања савремених потреба у животном стандарду. Паралелно са тим се јавља, услед техничке зрелости нације, услед њене могућности да брже решава разна питања техничког, технолошког и комерцијалног карактера, једна незасита глад за ширим и многостранијим развојем, да би се савременост што брже унела у своју кућу. И једна и друга страна су покретачке снаге развоја, али и једна и друга, ако им се приђе искључиво са становишта могућних варијанти, могу да изгубе меру и претворе нешто што је само по себи покретачко — у своју супротност. Зато и те категорије, као и друге, нарочито код привреде која се дигла на виши ниво, морају да извиру из објективних законитости и објективних могућности које материјална производња и односи могу нормално да излуче као део својих оптималних потреба. Једино на тој логици су могућна субјективна разматрања било које категорије и субјективне концепције, као и свесни утицаји. Зато многа схватања о стандарду која не улазе довољно ригорозно и у друге факторе привреде и њеног развоја, као и схватања која у инвестицијама виде искључиво кретање напред, не могу никада ствари да сагледају до краја реално, и она у пракси морају да ремете објективне законе кретања и његове ресурсе за нормални развој, и услед тога таква схватања у пракси неминовно падају на бирократско-административне позиције и субјективистичка решења и одлуке. Зато у једној привреди у којој није само принцип и логика развоја њено неравномерно кретање, него у таквом кретању она нужно мора да се придржава и принципа да кроз неравномерно кретање свесно отклања основне противуречности које се појављују у томе кретању, свако једнострано третирање горњих категорија (стандарда или уже личне потрошње, инвестиција и слично) пројицира се истовремено и као идеолошко-политички феномен и дејствује негативно и у друштвено-економским односима и нормалном развоју привреде.

Раније је било говора о привредном систему који је конституисан у току 1961.

године, било је речи о његовом дејству у овој години и недостацима које је још задржао. Као што је познато, ми већ десет година адаптирамо, некад блаже некад јаче, тај систем нашим друштвено-економским односима. Иако смо ове године извршили доста крупне промене, пракса је већ показала да смо негде проблеме решили, односно довели их до краја, а негде опет тек смо почели, односно само ублажили дубље противуречности настале у привреди услед кретања и квалитативних промена у њеном развоју. Данас се већ показује да све мере које убудуће треба донети, морају да буду што детаљније анализиране, шире размотрене, руководећи се при томе увек принципом да промене које се доносе не поремете стабилност тржишта и не доведу привредне организације у ситуацију да улазе у нове односе без довољне припреме.

Противуречности које се испољавају у материјалним односима, затим између планирања и друштвено-економских односа, у суштини се своде, с једне стране, на односе у ценама, а с друге стране, у даљем ослобођењу привреде неких субјективних и других мера. На плану цена избили су многоструки проблеми. Они се испољавају у диспаритету између цена сировина и репродукционих материјала и цена финалних производа. Цене сировина, нарочито цене неких пољопривредних производа, су још увек ниске. Постојећи односи у ценама створили су неједнак положај привредних организација на тржишту и тиме онемогућили да те организације стварају један нормалан ниво акумулације који би им омогућио да врше нормалну проширену репродукцију. Такав положај их је довео да не могу одвајати средства за потрошњу која би одговарала њиховој производњи и продуктивности рада. Исто тако, ни комуне у којима се налазе такве организације не могу да издвајају из дохотка за своје потребе онолико средстава колико им адекватно припада на основу привређивања и продуктивности рада њених непосредних произвођача. Ако је принцип — који произилази из нашег друштвено-економског система — да свака грана, свака привредна област и свака привредна групација треба да имају подједнаке услове привређивања, онда и економска политика мора да разрешава структурне односе у томе правцу, не дозвољавајући таква преливања акумулације где једни немају, а други имају превише средстава. Са већом акумулацијом у финалној производњи ми смо до сада постизали убрзање, модернизацију и развој финалне производње, и то је био најбржи пут оптималног развоја и најбржег начина стварања веће акумулације за целу привреду. Међутим, ако данас пођемо од услова привређивања, а то значи како од положаја једног колектива и комуне, тако и од материјалних односа, онда, не мењајући оно што је по природи ствари логично — да је акумулација нормално највећа код финалне производње, ми морамо супротности у структурним односима разрешавати и на тај начин што ћемо усклађивати диспаритете цена између финалних производа и цена сировина. Нама ту не може бити пример светско тржиште, јер су ту цене исто тако деформисане на линији ниских цена сировина и високих цена финалних производа. То је једини пут да у самом систему избегнемо проналажење метода како одвајати концентрисану акумулацију из финалне производње у оне гране из којих се она фактички одлила, а да се при томе не захвати и онај део вишка рада који остаје привредној организацији као резултат њене производње и продуктивности рада. Поред тога, на ниским ценама пољопривредних и других сировинских производа ми не можемо доћи ни до реалног обрачуна личних доходака, нити до реалне стопе вишка рада.

Друга карактеристична супротност, која проистиче једним делом из прве, а другим делом из структурних промена насталих из нашег привредног и друштвеног раста и развоја, јесу односи између производње и извоза, о чему је раније било говора. И ту нисмо створили адекватан систем који би омогућио да извоз на данашњем нивоу привређивања са својом јачом динамиком отклони низ слабости у нашој производњи као што су високи трошкови производње, малосеријска производња, недовољна кооперација, дефицит платног биланса, итд.

Из свега овога могли бисмо закључити да смо у току 1961. године направили крупне промене у целокупном нашем привредном систему, али те промене, иако радикалне, нису решиле све проблеме пред којима је стајала привреда. У 1961. години, даље од онога што је направљено није се, у основи својој, могло ићи а да се не направе крупнији поремећаји. Зато је потребно систематски и плански, полазећи од данашњих позиција, почети проучавати и направити даље захвате у привредном систему као целини, да би се отклониле све ове највидљивије сметње које дејствују у привредном развоју. Јасно је да се и други захвати у систему који предстоје не могу спровести одједанпут, већ етапно, у процесу кретања, свакако брже него што смо то раније чинили, али првенствено на такав начин да не створимо нове поремећаје у привредним односима. За такву операцију тражи се у првом реду једна релативна стабилност тржишта, про-

изводње и потрошње, јер само у таквим условима је могућно ново престројавање привреде. Адаптирајући тако систем материјалним и друштвеним односима ми ћемо отворити још шири пут за једну динамику развоја која ће нас одвести на следећу, нову и вишу етапу привредних кретања.

Ја сам ове проблеме споменуо на овом месту зато што су они као целина, у реалним кретањима привреде у овој години, дејствовали на свој начин како на темпо и токове производње, тако и на прилагођавање привреде на нове услове.

Уважавајући све те моменте, нужно је сада видети какви су резултати привређивања били у 1961. години, да би се могле сагледати све претпоставке плана за следећу годину.

Раније је указано на кретање индустријске и пољопривредне производње у овој години, као и на факторе који су деловали на то кретање. При томе је значајно да је обим индустријске и пољопривредне производње мањи од планских предвиђања. Насупрот томе ишла је унутрашња потрошња, чија је велика експанзија у номиналном изразу прелазила оквире материјалне производње. Природно да су осетна одступања између производње и потрошње довела и до већег удаљавања номиналних од реалних кретања. Инвестиције у основна средства порасле су у номиналном изразу за 20%, док њихово реално повећање износи свега око 5%. У друштвеном сектору лични дохоци номинално су порасли за око 21%, а реално око 11%. Лична потрошња, у њеном реалном виду, порасла је више него што се повећала продуктивност рада. Просечни реални лични дохоци у целој привреди друштвеног сектора порасли су за око 5%, а продуктивност рада повећана је за око 4%.

Смањени обим производње имао је врло јак утицај на извоз и стање платног биланса. Пољопривреда и њен пад у производњи умногоме су утицали на дефицит платног биланса, која је не само реско спустила извоз пољопривредних производа, него је поново наметнула потребу релативно високог увоза основних прехрамбених артикала (пшенице). Услед тога ми морамо следеће године за исхрану становништва да увеземо око милион тона пшенице. С друге стране, пошто ни индустрија није извршила предвиђени план — укупан извоз биће на нивоу прошлогодишњег.

То је стање и биланс овогодишњих привредних кретања, која су била нижа него што се предвиђало, која су била неусклађена више него што се претпостављало и као таква оставила знатне проблеме и тешкоће из области цена, тржишта, потрошње и платног биланса.

Приликом разматрања опште концепције плана за следећу годину поставило се питање да ли су овогодишњи резултати привређивања и проблеми који су настали из тога, такве природе да траже једно мирније привредно кретање, кретање на нижем нивоу од овогодишњег, или једно динамично кретање какво смо имали за ових последњих осам година. Или, другим речима: да ли су проблеми настали у 1961. години таквих размера да су они компликовали настале противуречности у производњи и продукционим односима тако да њихово разрешавање тражи нижи ниво производње. Сва разматрања и анализирања ситуације у 1961. години говоре да ти проблеми, иако неки од њих имају и дуторочнији карактер, нису такви да се не могу решавати и тако рећи у ходу отклонити на вишем нивоу производње. Напротив, нижи ниво производње не би уопште те проблеме решио, него би их још јаче продубио и учинио привредну ситуацију нестабилнијом и тежом.

Остају и у следећој години неки проблеми које планом и за 1962. годину не решавамо, али њихова присутност не може да поремети услове предвиђеног динамичног развоја. На првом месту ту стоје елементи и карактеристике данашњег планирања, као и неки системски проблеми, о којима ће касније бити говора. Треба јасно рећи да је план тежак за извршење, али га је могућно извршити. Његову тежину носе, поред горе наведених чињеница, дефицит у платном билансу, извесни тржишни и финансијски елементи који могу да промене ситуацију у расподели и неке недовољно еластичне категорије потрошње, као што су буџети и лична потрошња, уколико би се појавили са претераном новчаном тражњом.

Постоје сви материјални услови за реално извршење плана за 1962. годину. Материјални услови индустријске производње, као што су расположива основна средства, обртна средства и радна снага, гарантују остварење предвиђене стопе од 13%, која је иначе нешто нижа од стопе остваривање последњих неколико година. Када се још узме у обзир да план не предвиђа ни већу ефикасност основних средстава (ефикасност у односу на 1961. годину треба да се повећа за 0,8%), ни повећање коефицијента обртаја обртних средстава, ни много већу стопу продуктивности рада, док се с друге стране снабдевеност привреде новчаним обртним средствима осетније повећава, онда проблем једино може да се појави на подручју пласмана произведених роба. При томе је најтежи проблем, односно кључно питање за реализацију постојећег плана, у интензивном извозу. Од тога колико ће индустрија успети да повећа свој извоз и да за своје

производе обезбеди пласман на светском тржишту, зависиће и раст индустрије.

Тежиште извоза у 1962. години лежи на индустрији, пошто целокупно повећање извоза треба да понесе индустрија. Стопа извоза у односу на 1961. годину треба да порасте за 18,2%, а само индустријског за 26,5%. Подбацивање пољопривредне производње за ове две последње године, а нарочито у 1961. години, имало је великог утицаја на платни биланс, јер се цени да је изгубљено услед тога у спољној трговини близу 200 милиона долара, што сада треба надокнадити одговарајућим напорима у индустријском извозу. Ако не бисмо остварили задатке извоза, створила би се доста тешка ситуација, пошто у нашим плаћањима у иностранству постоје неке врло нефлексибилне обавезе које су неприлагодљиве свакој нашој ситуацији. Те роковски ограничене обавезе тичу се доспелих отплата по ранијим зајмовима, као и неких нееластичних категорија увоза. Према томе, смањење извоза одразило би се у првом реду на смањење увоза репродукционог материјала, као и роба за широку потрошњу, који се иначе предвиђа да расте успореним темпом, како би се и на тај начин утицало на смањење дефицита платног биланса. Увоз сировина и репродукционог материјала треба да порасте само за 9,2%, што тражи, с једне стране, селекцију увоза, а с друге стране, на што широј основи чврсту преоријентацију индустрије на домаће сировине и репродукционе материјале.

Као што се види, код индустријске производње постоје две стално присутне појаве које могу да дејствују отежавајуће на остварење ове високе стопе извоза. Производња треба да се остварује уз смањење увоза и битно повећање извоза, што опет, с друге стране, значи појачану оријентацију у производњи на виши квалитет и шири асортиман. Овакав темпо извоза неминовно тражи и друга тржишта и друге количине роба него што је то до сада било. Ово тим пре када се има у виду да извоз роба треба нарочито повећати на подручју конвертибилних валута, где имамо дефицит у плаћању и одакле једино можемо добити неке репродукционе материјале.

Поред наведених тешкоћа у нашем извозу, треба подвући још једну, која у последње време нарочито неповољно делује на наш извоз. Та тешкоћа налази се у нашим економским односима и међународном економском положају у вези са интеграционим кретањима у свету. Као што је познато, у Западној Европи све више се иде на спајање мањих интеграционих заједница у заједничко тржиште, а ту појаву кроз организацију СЕВ-а срећемо и на Истоку. Те интеграције нам отежавају нормалну размену роба. Заједничко тржиште врши дискриминацију према нама у виду отежавања увоза путем контингентирања, забране увоза извесних роба, као и другим мерама. Имамо тешкоћа и на Истоку, било када се ради о извесним асортиманима роба, било када их продајемо или купујемо, било кад су у питању тешкоће у вези са реализацијом већ утврђених контингената. Међутим, ми ове групације данас примамо као једну реалност, и наша настојања крећу се у правцу да одржимо што је могућно чвршће односе и са једним и другим подручјем, борећи се истовремено са тешкоћама дискриминације и за квалитетнију производњу и нови асортиман роба. Све те тешкоће морају још више да концентришу нашу пажњу и ојачају напоре у проналажењу ширих путева за експанзију наше производње и њено повезивање са светским тржиштем. Постоје и многа подручја у свету са којима смо ми мало повезани, подручје Азије, Африке, Латинске Америке. Наша иницијатива мора бити бржа и смелија према тим подручјима.

Код увоза нужно је да у 1962. години отклонимо све оне негативне појаве које су се испољиле ове године. Ми смо увозили доста роба које сами производимо, често слабије и горе него што их имамо у земљи. Либерализација увоза схваћена је код многих наших управних органа и увозника толико широко да се она често претварала у потпуно неконтролисан увоз. Јасна је ствар да не треба створити такав систем заштитних мера које нужно воде конзервирању заосталости у нашој индустрији и тако јој онемогућују да се равноправно укључује у светску привреду. Против тих и таквих мера, против таквог курса, треба се упорно борити, али се исто тако треба борити разним заштитним и селективним мерама против такве политике увоза која значи уназађивање како наше индустрије, тако и нашег тржишта. Разна склапајућа индустрија, која није индустрија него трговина, разне лицендне обавезе непокривене девизним средствима, разни увоз роба које по квалитету и асортиману нису ништа боље од наших, све то отежава нашу ситуацију, а нема никаквог значаја како за производњу, тако и за потрошњу. Стога ће бити потребно, између осталог, и због садашњег дефицита, спровести контролу увоза свих оних артикала где наша индустрија задовољава у сваком погледу домаће потребе, и економским мерама спречити бескрајно увожење склапајућих делова на бази иностраних лиценци уместо освајања производње у самој земљи. Системом селективних мера, добро проучених, ми нећемо осиромашити наше тржиште, него ћемо одстранити оне болесне појаве у увозу, које су нам заиста непотребне.

Постављајући себи циљеве и задатке у извозу и увозу, истовремено су предвиђене и мере које треба да обезбеде те циљеве и задатке. Пре свега, потребно је имати у виду све оне покретачке факторе који ће утицати на динамику извоза. Стога предвиђене мере у области спољнотрговинског режима, не значе напуштање принципа и система које смо стварали у 1961. години. Напротив, продужење курса који произилази из већ конституисаног спољнотрговинског система треба чврсто наставити, а конкретне исправке чинити тамо где су оне неопходне. На линији тих мера треба да буде и политика пословних банака које ће ове године располагати са више обртних и инвестиционих средстава за унапређење извоза.

У пољопривреди предвиђа се да ће се моћи повећати производња за 23% у односу на ниску производњу у 1961. години, ако нормални климатски услови буду повољни, а они су за нас још увек важан фактор, јер екстензивна пољопривреда је код нас још у великој мери заступљена на индивидуалном поседу. Код друштвених газдинстава рачуна се са повећањем пољопривредне производње од око 30%. Иако се ни у 1962. години коренитије не побољшава економски положај пољопривредних организација, ипак мере у области цена које су спроведене у току 1961. године, нарочито цене пшенице, омогућиће да пољопривредна производња буде рентабилнија и код друштвеног и код индивидуалног произвођача. Исто тако, повећање регреса, премија, нарочито код меса, омогућиће повољнији економски положај пољопривредних произвођача. Измена тога положаја још није таква да допушта неку већу акумулацију код пољопривредних организација да би оне преко тога могле самостално да врше проширену репродукцију. Поред регреса и премија, које за идућу годину износе преко 50,7 милијарди динара, предвиђају се из Општег инвестиционог фонда улагања у пољопривреду у висини од око 75 милијарди динара. Иако све ове мере значе напредак у правцу измене ситуације, иако се већ сада може видети да ће се извршити корекција још неких цена пољопривредних производа, ипак остаје да се темељитије размотри стање и положај пољопривреде код нас. Савезно извршно веће већ припрема материјале и, у вези с изучавањем и дискусијама које ће се спровести о тим материјалима, може се очекивати и одговарајућа адаптација система за још један заокрет у положају пољопривредних организација у следећим годинама. Даље се није могло отићи од ових позитивних, негде дубљих а негде и палијативних мера којима се отклањају многе препреке у нормалној производњи, јер нови положај пољопривреде у којем би се отклонила њена веома ниска акумулативност повлачи за собом разматрање стандарда, као и питање положаја целе наше привреде. Зато су претходно потребна испитивања и свестраније анализе материјалних односа у целини, да би се солидније одредио правац и путеви бржег побољшања услова привређивања ове значајне гране наше привреде.

Додатна средства која ће пољопривреда добити било путем регреса и премија, било преко Општег инвестиционог фонда, треба да нађу најцелисходнију употребу, да се не улажу, као до сада, без недовољних економских основа у разне гране пољопривреде, него највећим делом у ону пољопривредну производњу која ће дати најбрже и најрентабилније резултате. У вези са оваквом инвестиционом политиком посебно се намеће потреба хитног решавања повећане производње поврћа, јаја и живине, пошто нам велике осцилације у ценама тих производа непрестано уносе поремећаје у животном стандарду. Ту није потребна нека велика количина земљишног фонда, а ни нека велика новчана средства да би се тај задатак остварио. То је у првом реду брига комуна у великим потрошачким центрима, то је исто тако брига и привредних организација у тим центрима да се тај проблем почне озбиљније решавати заједничким средствима, комбинованим још, ако је потребно, и са средствима пољопривредне банке. За релативно кратко време те проблеме могли бисмо да решимо. Ово питање тражи и једну другу, савременију трговину овим производима, која би морала да путем вишегодишњег уговарања и гарантовањем заштитних цена осигура стабилност ове производње. Заиста је крајње време да ову врсту производње у многим потрошачким центрима почнемо решавати темељитије него до сада.

Основне карактеристике односа у расподели у овогодишњем плану могле би се свести на следеће:

Фондови за унутрашњу потрошњу, који ће износити 3,424 милијарде динара, не могу да расту у истој динамици као и друштвени производ, него спорије, тј. за око 3 поена ниже од друштвеног производа, и то услед смањења додатних иностраних средстава. У томе лична потрошња расте упоредо са расположивим средствима (расположива средстава расту за 10,9%).

План рачуна са порастом личних доходака у друштвеном сектору са 15%, док би реална просечна примања порасла за око 4%. Приликом разматрања проблема реалних повећања личне потрошње пошло се, с једне стране, од расположивих материјалних средстава која ће стајати на располагању

куповним фондовима за личну потрошњу, разуме се уколико се оствари планом предвиђени ниво производње, а с друге стране, од доследног спровођења принципа да лични дохоци могу да се крећу једино у сразмери повећања продуктивности рада и производње. У периоду од 1958. до 1961. године, тј. за последње четири године, пораст реалних личних доходака кретао се годишње просечно по стопи од преко 6%. Такво његово интензивно кретање имало је врло позитивно дејство на темпо пораста друштвене производње и проширења унутрашњег тржишта. Такав раст личне потрошње несумњиво је представљао један од најзначајнијих чинилаца у општем развоју националне економије. Али, када се та појава гледа и са њене друге стране, онда се може видети да лични дохоци у привреди расту знатно брже од повећања друштвеног производа. Док је просечна годишња стопа раста личних доходака у друштвеном сектору у времену од 1958. до 1961. године износила 18,3%, друштвени производ растао је по стопи од 13,7%. Поставља се питање да ли овакав несклад може да буде трајнији елеманат у нашој привредној политици. Сигурно да не, јер би се њиме као таквим још више у нашој привреди продубиле материјалне диспропорције и, заједно са осталим негативним појавама, платни биланс би се учинио стално болесним, а његове тешкоће једном хроничном појавом која би те тешкоће претворила у кочницу привредног развоја.

Посебно треба истаћи да раскорак између личних доходака у друштвеној привреди и продуктивности рада није карактеристичан за све гране и групације, већ само за неке које су и ове године наставиле такву праксу. Имајући у виду ову чињеницу, као и расположива средства у идућој години, план је пошао од тога да производња и продуктивност рада у идућој години расту нешто брже од пораста личне потрошње, тако да, узимајући заједно ову и идућу годину, буду успостављени нормални односи између личне потрошње, с једне стране, и производње и продуктивности рада, с друге стране. То значи да би оне привредне организације које су у овој години повећале личне дохотке без адекватне производње и продуктивности рада, требало у идућој години да повећавају личне дохотке споријим темпом, како би на тај начин компензирали неоправдани пораст личних доходака из ове године.

Пошто привредне организације саме издвајају и саме распоређују свој фонд личних доходака и пошто за његово ограничавање не постоје инструменти, то нормално кретање личних доходака зависи искључиво од самих привредних организација. Како ће се оне поставити и на ком нивоу ће се задржати, зависи од комуне као заједнице произвођача и већа произвођача, као и осталих друштвених организација у комуни. Уколико у правилницима које доносе сада привредне организације, као и у пракси у току 1962. године, буде доследно спроведен принцип награђивања према раду у свим привредним јединицама, ми нећемо имати крупнијих поремећаја на тржишту. Ако би се лични дохоци повећали изнад предвиђених 15%, на пример за 20%, при производњи и продуктивности рада како се оне предвиђају, онда би се заоштрила нарочито два проблема. Прво, заоштрили би се даље услови привређивања међу привредним групацијама и гранама, пошто неке гране не би могле да прате такво повећање. Друго, то би повукло целу привреду, различито према томе колико која грана може да поднесе, без обзира на продуктивност рада, на веће личне дохотке, чиме бисмо онемогућили правилно остварење принципа награђивања према раду. То би истовремено изазвало поремећаје на тржишту, скокове цена и јачање разлика између номиналних и реалних кретања. Природно је уколико уследи повећање продуктивности рада и производње, да и повећање личних доходака има своју оправдану логику.

Сви ови односи указују на потребу да се обезбеди одговарајућа друштвена контрола, првенствено у комуни, као и ефикаснији друштвено-политички утицај који би отклањао неоправдане тенденције у раскораку између кретања личних доходака, продуктивности рада и обима производње. Потребу је та контрола потребна и значајна зато што ће она бити повезана и са контролом кретања распона у личним доходима, јер је безусловно потребно сузбијати појаве претераних распона у личним доходима, који су за наше данашње услове неодрживи како са економског, тако и са социјалног и политичког становишта.

Инвестиције следеће године повећавају се по стопи од 9% у односу на 1961. годину, што значи да и следеће године имамо једно лагано опадање стопе акумулације. Главне тенденције, а и карактеристике у инвестиционој политици следеће године, састоје се у радикалном ограничавању улоге федерације у инвестицијама у основна средства, и то сада више у погледу ограничавања праваца улагања него у квантитативном погледу. Тежиште Општег инвестиционог фонда своди се на политику планског усмеравања материјалних кретања у привреди и финансирања неразвијених република и неразвијених подручја. За разлику од инвестиција у основна средства, код обртних средстава можемо већ почетком следеће

године да децентрализујемо и квантитативна средства и правце улагања. Улога федерације свела би се на једно сасвим уско подручје, које се задржава ради остварења привредног програма. Са оваквом политиком обртних средстава олакашаће се досадашњи проблеми који су постојали и привреда ће са више ефикасности бити снабдевена обртним средствима. Оваквом политиком такође ће се искључити потреба да се огроман број привредних организација појављује са захтевом за обртна средства код централних органа, јер ти органи неће располагати тим средствима, па према томе неће ни имати могућности да решавају постојеће проблеме. У 1962. години наставља се даља децентрализација средстава код примарне расподеле између привреде и друштва, тако да се учешће федерације своди са 28% у 1960. на 24,2% у 1962. години, а код финалне расподеле, значи укључујући ове друге инструменте опорезивања и обавеза итд., учешће федерације у средствима расподеле опада од 32% на 29%.

Упоредо са израдом Савезног друштвеног плана за 1962. годину текао је и рад на проучавању дејства нашег привредног система и доношења мера које треба да створе повољније услове привређивања, а тиме и услове за извршење задатака постављених у плану. Иако недостаје један комплетан осврт о деловању система у току ове године, јер је за то неопходно имати завршне рачуне, ипак се може рећи да су његова позитивна дејства дошла до изражаја пре свега у сређивању унутрашњих односа у предузећима и у широко проведеним дискусијама за примену стимулативних облика награђивања, као и у тражењу унутрашњих извора за економичније и рентабилније пословање.

Већа средства која по новом систему расподеле дохотка припадају привредним организацијама, нису могла доћи до изражаја у овој години због примене општеусвојеног начела да средства стечена у једној години могу бити трошена тек у наредној години. Запажа се, ипак, да је на бази новог положаја привредних организација дошло до знатних разлика између различитих групација привредних организација, како у личним доходима, тако и у расположивим фондовима. По правилу, и раније акумулативне привредне организације постале су још акумулативније због укидања прогресивног метода расподеле нето дохотка, док је код привредних организација са малим фондовима, или чак без фондова, још озбиљнији постао проблем како обезбедити њихово текуће пословање, као и проблем њихове реорганизације и реконструкције да би могли опстати и рационално пословати. Ове разлике у расположивим средствима искоришћене су у једном делу привредних организација за њихов даљи развој и коректуру личних доходака, јер су повећани фондови у овој години били резултат пре свега промене односа између федерације и предузећа и смањења обавеза предузећа. Ова ситуација искоришћена је код извесних предузећа да повећају несразмерно личне дохотке. Таква тенденција била је и код ниско акумулативних привредних организација, које су каткад и по цену ликвидације својих фондова ишле на повећање личних доходака. До оваквих је појава неминовно дошло због знатних промена у квантитативном деловању појединих инструмената, али је ова појава истакла на дневни ред и сав значај и потребу друштвеног утицаја и бриге свих чинилаца, у првом реду комуна, да се избегну ексцеси и подстакне здрава оријентација у понашању колектива кад год се ради о расподели дохотка на личне дохотке и фондове, водећи рачуна у једнакој мери како о текућој потрошњи, тако и о штедњи и одвајању фондова ради будуће веће потрошње на бази бржег развоја производње и средстава за производњу.

У ситуацији када још нисмо у стању да на бази годишњих резултата дискутујемо о предностима и проблемима система, наша основна оријентација у вези са предлогом плана за 1962. годину је била да сви предлози, пре свега, буду на линији доследне примене принципа механизма привређивања, да што мање мењамо, да што мање уносимо узнемирења код привредних организација и на тржишту, све док за то немамо довољно проверена искуства и анализе. За крупније и принципијелније промене има места ако на бази досадашњих дискусија, било о систему, или у вези са нацртом новог устава, имамо довољно сигурности, у конкретним чињеницима, да су те промене на линији даљег развоја нашег друштвеног и привредног система. На ову оријентацију је упућивала и потреба за већом институционалном стабилношћу, која је неопходна за несметани привредни развој.

Ако са те тачке гледишта ценимо предложене промене, онда се оне могу сврстати у две групе. Прва група промена уноси само квантитативне коректуре у већ постојеће обавезе по важећим облицима расподеле: камате на основна и обртна средства, доприноси из дохотка и сл., и друга, која има принципијелни карактер, јер указује на другачије место републике и комуне у погледу њиховог права да врше извесне интервенције у привреди, да добију извесне нове, проширене функције у расподеле средстава привредних оганизација, или да путем јачег утицаја кроз кредитни и банкарски механи-

зам могу да се непосредније укључе у регулисање текућих привредних кретања. При томе се ради, пре свега, о праву народних република да попут федерације формирају друштвене резерве на нивоу републике, односно републичких банака, затим да утврде квантитативно већи удео комуне и саме републике у фондовима привредних организација, што даје веће материјалне могућности тим политичкотериторијалним јединицама да интервенишу како у циљу одређене привредне изградње на појединим тачкама или рејонима, тако исто и да непосредније утичу на равномерније снабдевање привреде обртним средствима. Најзад, увођењем могућности република да стварају депозите на рачун банкарских средстава комуналних банака, оне постепено постају фактор прераспореда и банкарских средстава и све више преузимају одговорност да благовремено утичу на кретање на тржишту, на привремену реализацију роба и хармоничан ток производње. Није при томе битно да су ове нове функције република и комуна квантитативно скромно изражене, колико је значајно да се тиме уноси њихов другачији однос у целокупном систему расподеле дохотка и регулисања кретања привреде.

Посебно морам да се осврнем на ванредни допринос, његов карактер, место и улогу коју треба да има у наредној години. Поводом њега било је највише дискусија у припремама за овогодишњи план, па зато и заслужује посебан осврт. Овај додатни метод расподеле, који на одређен начин задржава пропресивно деловање у расподели нето дохотка, уведен је, као што је познато, са ограниченим дејством за 1961. годину. Његово увођење није било диктирано, као што се мисли, неким фискалним или билансним разлозима, мада и они имају ту своје место, већ пре свега због постојања веома значајних разлика у екстра доходима између различитих области и грана делатности, између различитих групација привредних организација, па и унутар њих. Анализе које су у вези са овим вршене показују да ове разлике нису резултат само разлика у продуктивности рада и економичности пословања, већ имају своје корене у различитом органском саставу средстава, у различитој процени вредности средстава, у наслеђеном неравномерном развоју привреде, у односима у ценама и у дефициту платног биланса који диктира значајна ограничења у размени са иностранством и омогућује монополистички положај појединих привредних организација или група произвођача. Неоправдано лако зарађивање без одговарајућег сопственог напора, ствара илузију код таквих произвођача да су високо продуктивни, смањује њихове напоре на повећање производње, а често доводи и до олаког трошења средстава за различите сврхе.

Док год постоје овакви услови привређивања, постоји трајнија потреба за посебним третирањем тзв. екстра дохотка. Њега пре свега треба одстрањивати погоднијим постављањем редовних инструмената, правилном проценом вредности средстава, порезом на промет, али и његовим посебним третирањем, разуме се, у складу са читавим нашим механизмом привређивања. До ове тачке се мање или више сви слажу. Спор настаје око конкретног метода који је назван ванредним доприносом, и који и даље има привремени карактер, јер важи само за 1962. годину, због извесних испољених слабости у вези са израчунавањем екстра дохотка, положаја привредних организација са ниским органским саставом средстава и положаја тзв. старе индустрије.

Критике које се у овом смислу износе на овај инструменат имају у извесном смислу своје основе и због тога што смо сматрали да њега треба и даље третирати не само привременим, већ унети битне поправке које већ за наредну годину треба да ублаже, ако не и отклоне она негативна својства ванредног доприноса на која је указано. У том смислу дате су две допуне које знатно олакшавају положај предузећа са ниским органским саставом средстава, на основу чега ће читаве области, као, на пример, пољопривреда, услужно занатство, грађевинарство и саобраћај, практично испасти из примене ванредног доприноса, као и друга допуна, која олакшава положај предузећа чија су средства отписана за преко 30%. Тиме је и проблем старе индустрије и осталих предузећа са застарелим средствима повољно решен.

У још већој мери него што је то речено за расподелу дохотка привредних организација, важи констатација за банкарски и кредитни механизам да он није могао у потпуности да дође до изражаја. Читав систем комуналних банака, који је окосница новог кредитног и банкарског система, био је читаве године у процесу формирања, а при томе без довољно средстава за активније самостално деловање. Друштвени план у том погледу предвиђа проширено деловање комуналних банака, располагање са знатно већим банкарским депозитима и у вези с тим својење улоге Народне и специјализованих банака на емисиону функцију и задатке строго ограничених интервенција у кредитима за посебне намене. Ове промене, једне од најдубљих, довољно речито говоре о одговорности у располагању огромним средствима привреде која ће се налазити у комуналним банкама и о потреби њиховог коришћења највећим делом ради остварења

високе производње и извоза које друштвени план предвиђа за наредну годину.

Ја не бих пружио целовиту слику о намерама Савезног извршног већа и његових органа у овом домену, ако не бих показао у којем правцу ће се кретати истраживања и напори на даљем унапређивању механизма привређивања. Пре свега, у идућој години нас очекује, поред већ раније споменутих проблема, акција за реваловризацију уложених основних средстава. Рад на овом проблему је у таквој фази да се у току I полугођа идуће године ова акција може припремити и спровести са циљем да нова вредност средстава буде основица за формирање трошкова производње и утврђивање обавеза привредних организација у 1963. години.

У току су и изучавања која треба на трајнијој основи да поставе систем доприноса из личних доходака, у циљу да се садашњи пропорционални допринос из личних доходака и прогресивни порез на лични приход грађана споје у један јединствени прогресивни облик који би могао да буде фактор стабилизовања односа у расподели дохотка на личне дохотке и фондове, да утиче на правилнију оријентацију предузећа у расподели, и најзад, да буде база за равномернији односе у личним дохоцима различитих категорија радника.

Пред нама су и задаци проучавања система формирања цена, фактора који утичу на кретање цена, као и проблем тржишта и цена, као једне од најзначајнијих компонената нашег привредног система која је од ванредног значаја за општу стабилност привреде и положај привредних организација. До сада извршене промене у политици цена само су назначиле општи правац и почетак темељнијих и дубљих промена које на бази дугорочне преоријентације треба спроводити у циљу уношења што више елемената стабилности тржишта и услова привређивања.

Значајно место у даљем истраживању заузимаће и проблеми инвестиција и метода инвестирања, јер се са преношењем акумулације и задатака проширене репродукције са федерације на привредна предузећа, комуне и републике, морају изграђивати и нови методи и критеријуми улагања који ће обезбедити максималну иницијативу и одговорност у доношењу одлука о инвестицијама, уз истовремено обезбеђење да се путем улагања многобројних носилаца средстава обезбеди планирана структура инвестиција и основни задаци развоја производних снага. У склопу тога питања проучаваће се питање финансирања неразвијених подручја, принципи и критеријуми за формирање средстава, одговорност и обавезе носилаца тих средстава, о чему је већ дискутовано, тако да закон о финансирању развоја неразвијених подручја можемо имати пред Скупштином већ почетком године.

Не набрајајући остале проблеме и задатке у даљој разради система, хтео бих да се задржим још на потреби проучавања унутрашњих одлука расподеле дохотка на личне дохотке и фондове, имајући у виду при томе да се ради о сфери расподеле у којој раднички савети самостално одлучују о употреби дохотка који њима остаје на располагању, као и утицај који на општа привредна кретања и целокупну расподелу може имати подстицање једне или друге оријентације у интерној расподели. Курс који је у овој години започет на уношењу стимулативних облика награђивања, требало би у наредној години да добије пун значај и замах, остављајући довољно простора за примену најразличитијих облика награђивања у складу са природом производње и степеном организације и опремљености сваке привредне организације. И у овом домену критичка обрада досадашњих искустава постаје неопходна ради даљег развоја унутрашњих односа у предузећима.

У целини посматрано, када будемо располагали анализама завршних рачуна на бази овогодишњег пословања, има места ангажовању свих заинтересованих фактора — од синдиката, комора и института до одговарајућих државних органа — на претресању досадашњих искустава деловања система и разради оних проблема о којима сам напред говорио. Готово сваки од ових проблема је феномен за себе, како по својој економској, тако и по друштвеној вредности, и зато захтева ангажовање наших најбољих снага, уз широко коришћење досадашњих искустава и нових предлога који могу да прошире наше видике и сазнања о путевима даљег развоја наше привреде и њеног механизма привређивања.

Постављајући себи циљеве и задатке за 1962. годину као реалне, могуће и нужне, уз истовремено доношење неких системских мера, ми треба да остваримо један обим високе продуктивности рада и производње, као и одговарајући раст просечних реалних личних доходака. Ми треба такође да путем једне оптималне стопе производње отклонимо најтеже елементе у нашем платном билансу, који остаје центар и окосница свих наших пројекција, понашања и односа у следећој години, чије решење повлачи за собом низ других решења у области стандарда и уопште потрошње, као и решење неких дугорочнијих проблема. На тим основним циљевима и задацима плана треба да будемо упорни и истрајни.

Иако је план истовремено са циљевима поставио, више него ранијих година, низ мера које треба да обезбеде и његово извр-

шење, ипак његово извршење зависи и од поступака људи и њихове свести колико и како ће се оријентисати према његовим циљевима. Његово извршење зависи и од других планова који се доносе — све до предузећа. Ако ће и субјективно понашање бити такво да у извршавању планова отклањамо у процесу све субјективне слабости и да вршимо упозоравања путем реалних и конкретних предлога уколико су у питању објективни, системски и други проблеми, онда ћемо га извршити. Нарочито је важан свестан субјективни напор, баш зато што се ради и о присуству извесних тешкоћа и сметњи о којима је раније било говора, да он разбије малодушност где се појави, апатију која пушта рамах стихији онде где је она некорисна и где је увек као такву не можемо обуздати планским мерама, али је у нашем друштвеном систему можемо и нужно морамо отклањати свесним напором и социјалистичком праксом прогресивних градитеља социјализма.

Ми треба да имамо у виду да планирање на свим нивоима у нашој земљи нужно мора да узме све факторе који дејствују на остварењу главних, базичних задатака које смо себи поставили. То значи да се морају узети комплетност свих мера, читав тржишни, монетарно-кредитни механизам, као и материјални односи на свим нивоима, да би циљеви били остварени. То је нужно подвући, јер се наши планови остварују, односно доносе при датим оквирима и датом систему, на разним нивоима, са својим посебним мерама, које, уколико нису усклађене са општим поставкама, могу да спрече остварење главног циља. Ако смо са децентрализацијом пренели материјална средства, заједно с њима пренесене су и дужности, обавезе и одговорности свих надлежних органа и самоуправних организација. Свака неадекватност одлука од стране комуна и других привредних фактора са основним задацима плана могла би да изазове угрожавање плана, поготову на сектору стандарда, ако се не би водило рачуна о ценама, чије се померање у току 1962. године не предвиђа, нарочито цена везаних за личну потрошњу.

Имајући у виду овако постављене циљеве и задатке у 1962. години, који су у својој основи реални и нужни, молим вас у име Савезног извршног већа да усвојите предложени Друштвени план за 1962. годину. (Аплауз).

Председник **Петар Стамболић**: Чули сте експозе друга Авда Хума. Претрес Предлога савезног друштвеног плана за 1962. годину водиће се на посебним седницама домова.

Прелазимо на другу тачку дневног реда.

Има реч представник Савезног извршног већа Зоран Полич.

Представник Савезног извршног већа **Зоран Полич** *(Изборни срез Птуј, НР Словенија)*: Другарице и другови народни посланици, планским пропорцијама у Предлогу друштвеног плана за 1962. годину предвиђена је могућност пораста буџетске потрошње у односу на процену реализације у 1961. години за 10%. Водећи рачуна о тој пропорцији, о расположивим средствима која остварује федерација на основу постојећих, односно планом и другим законским прописима предвиђеним инструментима, о задацима које треба да изврше савезни органи у 1962. години, као и о мерама које су предвиђене у погледу плаћања и рада административних органа, савезни буџет је у целини предвиђен за 9,2% већи од одобрених средстава у 1961. години.

Повећање савезног буџета је неопходно, пре свега, због потреба Народне армије, повећања дотација привредно заосталим подручјима, повећања регреса и дотација привреди, обавеза по иностраним зајмовима, због повећања фонда плата и других мањих захтева које треба покрити у наредној години.

Свакако, ради оцене реалности савезног буџета, пре свега, треба сагледати његове приходе.

Оцењујући реализацију прихода за 1961. годину као и услове под којима су се они остваривали као и измене у неким инструментима, приходи су, како су предвиђени у Предлогу буџета за 1962. годину, остварљиви.

Основна измена у приходима је повећање учешћа савезног буџета у заједничким приходима од 3% на 10%. Ова измена се не предлаже искључиво због потреба за већим приходима, већ из дубљих, принципијелних разлога.

Наиме, неопходно је да и савезни буџет са својим административним делом уђе у сферу оног начина одређивања буџетске потрошње у којој се већ налазе народне републике и народни одбори на основу Закона о буџетима и финансирању самосталних установа, који је пре две године у Скупштини прихваћен. У пракси последње две године показало се да буџетска реформа која неће имати одраза и у савезном буџету не би била до краја у живот спроведена реформа. Пошто ускоро приступамо, а свакако у 1962. години, новим принципима одређивања средстава за управне органе, односно новом систему одређивања примања службеника и радника у управи, што ће свакако тражити да се даље разради буџетски систем, да се примене нови принципи који ће омогућити да се и у управи ствара доходак и да с већим радом и више учествује у оствареном приходу, то ће тражити да се и савезни бу-

цет на исти начин, значи, по истим принципима, укључи у тај систем.

Због тога смо у првом делу буџета за 1962. годину покушали да издвојимо такозвану чисту управу, а у даљим деловима, посебно народну одбрану, средства за општедруштвене потребе и средстава за посебне намене у привреди.

Таквој подели, која свакако није завршена, одговарали би и приходи. Због тога би у перспективи требало заједнички приходи да представљају покриће за такозвани први део, како би онда заједнички приходи од федерације до комуне покривали потребе администрације заједнице. И као што се односи, у вези са заједничким приходима, стварају између органа управе у републици или комуни, на исти начин би се морали стварати и у федерацији.

Треба одмах напоменути да први део расхода савезног буџета, у ствари, за сада, није још покривен заједничким приходима, пошто се заједничким приходима остварује 34 милијарде, а издаци првог дела износе 58 милијарди динара. Међутим, то је пре свега, последица још неишчишћеног првог дела расхода, а с друге стране, недовољно анализиране ситуације у заједничким приходима. То ћемо морати у 1962. години темељно проучити, нарочито у вези са доношењем новог закона о награђивању службеника, и донети одговарајуће мере које ће омогућити спровођење у живот новог система у целини.

Код осталих прихода, који су по свом извору и принципу исти као што су били у 1961. години, настају у 1962. години одређене разлике у висини, због измена које су биле извршене у реализацији у протеклој години, као и због нових стопа које ће бити примењене у погледу пореза на промет и царине у 1962. години.

Одмах треба напоменути да су нове стопе, пре свега, одраз нових односа који у погледу одређених роба настају на нашем домаћем тржишту, као и у спољној трговини, па не би смеле проузроковати неке веће промене у погледу цена, односно не би смеле бити разлог за повећање цена, пошто су анализе показале да, и поред повећаних стопа, остаје довољан распон у цени који ће омогућити задовољење основних потреба из расподеле чистог прихода. Свакако је јасно да ће и у том погледу најважнију улогу имати пораст производње, а, с тим у вези, и напори радних људи у 1962. години да се остваре планом предвиђени задаци.

Реалност прихода савезног буџета у целини зависи од испуњења задатака у повећању производње за 13%, како то предвиђа план за 1962. годину.

Предвиђено повећање пореза на промет у 1962. години, у поређењу са остварењем у 1961. години, износи 28%, царина 32%, иако је то у поређењу са планом у 1961. години много мање, односно царине су чак предвиђене ниже од плана за 1961. годину. Све је то последица измена у 1961. години, као и касне примене нових тарифа.

Готово на истом новоу остају приходи из доприноса из дохотка привредних организација, тако да укупни приходи савезног буџета за 1961. годину износе 634.695 милиона, колико су и расходи предвиђени.

Зависност остварења предвиђених прихода и, с тим у вези, остварење предвиђених расхода, од успеха у производњи поставља пред све нас одговорне задатке, а пре свега, тражи од радних колектива да по плану постављен производни задатак испуне, како по обиму, тако и по квалитету и цени, да бисмо задовољили потребе домаћег тржишта и тиме поставке друштвеног плана о нивоу друштвеног стандарда, а да, у исто време, испунимо не лаке задатке спољнотрговинске размене, што ће, исто тако, имати, и то давањем премија, свог одраза у савезном буџету.

Другарице и другови народни посланици, допустите ми да кажем неколико речи о оним изменама у савезном буџету које представљају, било велико повећање издатака, било друкчији, принципијелан начин решавања проблема.

Једно од већих повећања расхода у 1962. години је за потребе Народне армије и то у износу од 21,953 милиона или за 8,8% у поређењу са прошлом годином. Ово је повећање неопходно да би се обезбеђивање потреба Народне армије задржало на прошлогодишњем нивоу. Због тога се главно повећање односи на поскупљење неких материјала и на регулацију плата, у складу са изменама које су извршене и у управи, а само мањи део повећања односи се на модернизацију опреме, с којом треба да се одржи борбена спремност наше армије на неопходном савременом нивоу.

И поред тога, учешће расхода за потребе Народне армије у националном дохотку даље се смањује и износи 7,5% у 1962. години, према 8,1% у 1961. години.

Посебно је питање дотација које предвиђа савезни буџет за неразвијена подручја, односно републике.

Иако су те дотације предвиђене у Закону о буџетима и финансирању самосталних установа, који је Скупштина прихватила у 1960. години у одређеним износима, ми њих за 1962. годину повећавамо за 11 милијарди 960 милиона динара, односно за 49,2%. Захтеви за повећање били су свакако већи, али је требало водити рачуна, како о расположивим средствима у федерацији, тако и о општем кретању буџетске потро-

шње. Да бисмо исправно оценили давање дотације предвиђено заосталим подручјима неопходно је буџетску потрошњу сагледати у нешто дужем периоду, не улазећи у почетне односе између појединих буџета, који су се ипак, током времена, више-мање, изравнали односно задржали одређене особености које ће и у перспективи да значе различито третирање појединих проблема, а тиме и различити ниво обезбеђења појединих потреба.

Средства за потребе буџетске потрошње у републикама и народним одборима износила су 1956. године 149,7 милијарди динара, а у 1960. године 331,9 милијарди динара, што значи за 121,7% више. У истом раздобљу национални доходак је порастао од 1.444 милијарде динара на 2.247 милијарди или за 55,6%, што значи одлучно брже кретање буџетске потрошње, односно сталну прерасподелу расположивих средстава у корист буџетске потрошње.

Ако у том погледу узмемо само последње три године, и ако упоредимо уместо националног дохотка расположива средстава, што свакако више одговара намерама упоређивања, видимо ове односе.

Расположива средстава друштвене привреде у целини расту у 1961. години за 19,4%, у поређењу са 1960. годином, а у 1962. години предвиђен је пораст 10,9%, у поређењу са 1961. годином. За две године пораст би био 32,5%, а буџетска потрошња народних република и народних одбора од 331,9 милијарди динара у 1960. години, по проценi, износиће у 1961. години 385,4 милијарде динара, односно 16% више, што би значило благо изједначивање пораста буџетске потрошње са порастом расположивих средстава, а у 1962. години се оцењују могућности на 425,3 милијарде динара, односно 10,3% више од 1961. године, или за две године пораст буџетске потрошње би износио 28,1%, што значи продуживање благог уклађивања пораста буџетске потрошње са порастом расположивих средстава.

Свакако је питање да ли ће се постављене процене и остварити, пошто досадашња реализација у 1961. години у том погледу показује приличан поремећај у односима буџетске потрошње. Док национални доходак расте са 4,9%, нама је укупна буџетска потрошња од месеца јануара до октобра ове године за 17,5% већа од истог раздобља у 1960. години, а буџетска потрошња само народних република и народних одбора за 20,6% је већа и то, како у републикама које примају дотацију, тако и у онима без дотације. Због тога још не можемо сматрати да је дошло до равномернијег кретања, односно релативног смањивања буџетске потрошње, па треба о томе водити рачуна при одређивању буџетске потрошње за 1962. годину.

Иако савезни буџет има могућности да утиче на буџете само оних политичкотериторијалних јединица којима даје дотације, извршили смо пре одређивања тих дотација анализу свих могућности које постоје у расположивим средствима за кретање буџетске потрошње ових политичкотериторијалних јединица. При томе смо водили рачуна о дискусији која је била и прошле године вођена у Народној скупштини у погледу принципа који треба да одлучују при одређивању дотација. И поред материјала који смо примили из народних република, нисмо успели да предложимо нов систем који би реалније повезивао дотације с општим привредним кретањима, као и кретањима буџетске потрошње у републикама које примају дотацију.

Због тога, за сада, приступамо само привременим изменама, просто узимајући као основу валоризацију плата и материјалних трошкова, и, у складу с тим кретањима, повећаваћемо и дотације.

Свакако, то не може бити прихваћено као дугорочније мерило, пошто у себи крије дестимулативне елементе у погледу буџетске штедње, односно уопште у погледу правилног усмеравања буџетске потрошње.

Привременим одређивањем нових висина дотација, као што је то предвиђено у Предлогу савезног буџета за 1962. годину, односно допуњено амандманом, ми утврђујемо, водећи рачуна о властитим приходима политичкотериторијалних јединица које примају дотацију, њихову буџетску потрошњу на нивоу 15,2% већем од процене извршења буџетске потрошње у 1961. години.

Као што сам већ напоменуо, а што је и предвиђено у пропорцијама Друштвеног плана за 1962. годину, за буџетску потрошњу постоје реалне могућности да у 1962. години порасте за око 10% у односу на процењену потрошњу у 1961. години.

То значи да ће, уз повећање у републикама које примају дотације за 15,2%, у осталим републикама пораст буџетске потрошње бити много мањи, како бисмо постигли укупно предвиђени пораст. И стварно, анализе показују да ће буџетска потрошња у осталим републикама, на основу постојећих могућности да порасте само за 8,8%, што би, у поређењу са 1961. годином. тим народним републикама омогућило повећање фонда плата за 15% и неко минимално повећање материјалних трошкова.

Пошто предвиђени односи прилично олакшавају буџетску ситуацију привредно заосталим подручјима и доводе до оштријег изједначивања буџетске потрошње свих подручја, сматрамо да повећање дотација, како је изменом Закона о буџетима и финанси-

рању самосталних установа предвиђено, одговара, а да би даље њихово повећање без одређених анализа проузроковало поремећај у односима буџетске потрошње између политичкотериторијалних јединица, и чак — пошто је у случају даљег повећања дотације привредно заосталим подручјима реч о прерасподели средстава, односно већем оптерећењу свих подручја — упрозило на подручјима која не примају дотацију извршење задатака за које сматрамо да су битни, што би се њихове могућности повећања буџетске потрошње смањиле на испод 8%, што је минимум да се покрије предвиђено повећање фонда плата, као и утврђени пораст материјалних трошкова.

Свакако, нама још предстоји даља анализа односа који настају у привредно заосталим подручјима уопште и питања у којем правцу треба да се укључује проблем подизања тих подручја у буџетску потрошњу. За сада је већ јасан један принцип који би безусловно требало прихватити, а који говори да чиста управа, а то значи и плаћање службеника у тој управи, безусловно треба да се покрива из заједничких прихода који се и на тим подручјима стварају, а да би требало буџетску потрошњу из дотација које примају републике везивати за друге потребе, то јест за школство, просвету и културу у ширем смислу и можда за још неке. Како ћемо у том смислу стварно уклопити дотације у наш буџетски систем за сада је још тешко предсказати, пошто анализе које су вршиле саме републике, а и оне које су вршили савезни органи, показују да су у том погледу врло неравномерна кретања, која отежавају јединствен приступ у погледу примене новог система финансирања у привредно заосталим републикама. Али, свакако ћемо морати даљим усавршавањем нашег система и у том погледу наћи позитивна, принципијелна решења која ће ускладити давање дотација са општим кретањима, како не бисмо изменама приступили на основу садашњег принципа, наиме, на основу валоризације плата и материјалних трошкова, јер то, у суштини, није принцип који би значио стимулацију за интензивније развијање властитих могућности да се покрију потребе администрације, а да се дотације користе искључиво за развијање тих подручја.

Што се тиче регреса који су предвиђени у IV делу Савезног буџета за 1962. годину, треба, пре свега, напоменути да нама у 1962. години предстоји њихова даља разрада, како бисмо и на том подручју нашли што чвршћу и, због тога, економску везу са створеном ситуацијом.

У почетку 1961. године смо натовестили оштрију политику даљег смањења регреса и премија, пре свега, регреса у пољопривреди. После годину дана спровођења у живот тих мера показало се да смо таквом политиком постигли негативне резултате и да треба, особито у пољопривреди, ићи на одређено повећање средстава која се дају као помоћ, и то има свог одраза у Предлогу савезног буџета за 1962. годину.

Пракса у 1961. години је показала да пољопривреда још није способна да изврши оне задатке које јој постављамо, ако нема пуну подршку заједнице.

Друго је сада питање да ли су регреси које даје буџет правилно лоцирани и да ли не би требало мењати унутрашњу расподелу тих регреса. Сем тога, показало се, а то је нашло свог одраза и у савезном буџету, да треба пољопривреди повећати средства, односно да треба дати неке нове регресе који би служили промету на пољопривредном сектору, како би се, с једне стране, форсирала и повећала производња, а с друге стране, ипак одржале цене пољопривредне производње на одређеном нивоу. Свакако, то нису једине, ни најважније мере на подручју пољопривреде. Али, на основу негативних искустава које смо имали у 1961. години, морамо предузети и у погледу регреса мере, како би пољопривреда још брже кренула у оном правцу који је неопходан ако желимо у погледу привредног развоја постићи успехе који су нам потребни да бисмо могли што брже и оштријим темпом решавати основни проблем који стоји пред нама, а то је побољшање животног стандарда наших радних људи.

Средства која су предвиђена у савезном буџету за премирање извоза су разлика која је неопходна, поред осталих мера, а пре свега, после директног изравнања између увозних и извозних послова, односно враћених пореза. Због тога, спољнотрговински послови су само делимично нашли своје место у савезном буџету, и то у износу од 45 милијарди динара, и ако ће целокупан напор у вези са извршењем тог задатка, бити знатно обимнији, а и тежак.

У вези с тим су и наше обавезе у погледу иностраних зајмова. Већ и иначе, а спровођењем девизне реформе посебно, у 1962. години долази до враћања већих износа зајмова, што представља, у поређењу са 1962. годином, повећање за 20 милијарди. То су приличне обавезе пред којима стоји федерација и треба упозорити, иако то није ствар савезног буџета, на интензивну потребу извршења наших спољноекономских задатака, а то значи потребу за повећањем извоза, али то повећањем економског извоза, извоза који има своју економску рачуницу, који неће значити непосредно задуживање, односно прекомерно трошење наших домаћих средстава.

Посебно желим да кажем неколико речи о проблему личних примања у савезном буџету.

Иако се у првом делу расхода савезног буџета за 1962. годину лична примања привидно смањују, што је последица преношења издатака за јавна тужилаштва у износу од око 1.200 милиона на републике, појављују се две нове ставке, и то средства за повећање плата, унапређења и нова постављења у савезним органима у износу од 1.500 милиона динара и инвалидске припадлежности у исто толиком износу.

Предвиђена средства за повећање плата унета су у савезни буџет како бисмо могли и у савезним органима извршити усклађивање личне потрошње са основним планским пропорцијама.

Друштвени план за 1962. годину предвиђа повећање личних примања за 15% да би се тиме покрило повећање трошкова живота крајем 1961. године у односу на просек тих трошкова у тој години и, у исто време, да бисмо постигли просечно повећање реалних личних примања до 4% у 1962. години. За управу то, у ствари, значи изравнавање односа у платама са просецима предвиђеним за 1961. годину као делимично, то јест до 4% могућност повећања реалних плата у 1962. години.

Треба одмах истаћи, иако је било већ о томе више пута говорено откако је Одлука о повећању плата предложена Народној скупштини, да није реч о линеарном повећању појединачних плата код било којег органа за 10% или 15%, већ је изрично предвиђено да се фонд плата у целини у политичкотериторијалним јединицама може да повећа за тај постотак, с тим што је унутрашња расподела између органа и појединаца ствар овлашћених органа односно шефова појединих институција.

Да бисмо то могли постићи, у изменама садашњих прописа предвиђа се ликвидација ограда које су до сада постојале у погледу положајних плата и дата је могућност шефу оваког органа да, у сарадњи са синдикатом, непосредно сам цени вредност радних места и да у оквиру расположивих средстава одреди одговарајућу положајну плату. На тај начин и то ће бити допринос у испитивању могућности спровођења у живот новог платног система у државној управи који припремамо за 1962. годину. А не само то. Пошто преовладава мишљење, а постоје и доста убедљиве анализе о неравноправностима које су настале због разних допунских прописа, увођења разних посебних додатака, као и због посебних давања без законског основа, све ће се те неравномерности моћи исправити и успоставити односи који највише одговарају задацима, обавезама и одговорностима коју носе поједини органи, као и појединци.

Уколико о том проблему дискутујемо са ширег аспекта, свакако је потребно да извршна већа и народни одбори, који ће бити основни носиоци расподеле тих средстава томе поклоне посебну пажњу и да већ са ових 15% изврше изравнања између служби, а у службама између појединаца, која су се показала неопходним, како не би нека од служби која је, можда, у протеклој години заостала — иако то није била ни намера законодавца, ни општа тенденција — још више заостала у висини личних примања и не би покрила ни планом утврђени пораст нивоа животних трошкова. Ако је то случај са просветом, или неким другим службама, народни одбори морање, пре свега, на њих да употребе предвиђено повећање.

Да не би повећање платног фонда за 15% представљало круту границу које треба да се придржавају, како они који су остварили потребна средства, тако и они за које ова граница представља само неку могућност, пошто нису остварили потребна средства, односно својим личним примањима су већ пре ове мере постигли виши ниво, па нема ни потребе да се сада у повећању фонда плата изједначују са свима — предложено је у измени Закона о јавним службеницима да народни одбори који располажу одговарајућим средствима и којима је то потребно могу повећати фонд плата и преко 15%, али посебним овлашћењем надлежног извршног већа.

Такво је одобрење неопходно како би извршна већа могла водити рачуна да им се фонд плата у управним службама у републици као целини задржи у границама петнаестпостотног повећања 1961. године.

То је, у исто време, оквир у којем су, према предложеним планским пропорцијама, и обезбеђени робни фондови за покриће повећања личне потрошње.

Ако стварно желимо реално повећање личне потрошње, ако желимо да 15% повећања платног фонда у том погледу стварно нешто значи, онда морамо свим снагама покушати да остваримо само планска предвиђања у погледу пораста личне потрошње, а не преко тога, а, у исто време, да поштујемо ограничења која такав пораст обезбеђује.

Свакако се тиме не исцрпљују све могућности, нити су то основе за обезбеђење пораста личне потрошње. Основе су, пре свега, чисто економског карактера, пошто само повећање производње потребне робе, унапређење промета робом, одговарајући увоз, добро организована трговина и снабдевање могу осигурати чврсте и стабилније основе за

трајније побољшање реалне потрошње и за сектор управних радника.

Темељитији приступ ка правилном решењу предвиђеног повећања плата у управи важан је, као што смо напоменули, и због тога што ће нам омогућити да у пракси, иако у уским оквирима, преиспитамо неке од основних елемената новог система плаћања у управним службама.

Нов закон о примањима у државној управи припремљен је за дискусију, и на основу овлашћења које је предвиђено изменом Закона о јавним службеницима покушаћемо одмах у почетку 1962. године с његовом што широм пробном применом у одређеном броју народних одбора, као и у неким републичким и савезним органима.

Рад на томе биће много лакши ако сви органи буду имали одређена искуства, примењујући нове елементе у одређивању дела плата на основу предложеног повећања фонда плата за 15%.

Пошто важе исти елементи који су били меродавни за повећање фонда плата у државној управи, значи, делимични пораст трошкова живота, као и потреба да се повећају реална примања у 1962. години и за друга лична примања у савезном буџету су предвиђена и средства за повећање инвалидских принадлежности. Ово је повећање предвиђено у висини приближно једномесечних примања инвалида, односно 10% годишњег фонда, а посебни прописи одређују конкретну поделу тих средстава.

Иако није у вези са савезним буџетом, само бих узгред напоменуо да је слично решење, наиме, давање 10% пензијског фонда као посебна помоћ у 1962. години, предвиђено и за пензионере. Тако ћемо и на том подручју, не упуштајући се у ново одређивање пензија, бар делимично, иако привремено, то јест до доношења нових прописа о пензијама, извршити изравнање које је потребно због раскорака између примања и трошкова живота и који је проузроковао скок неких цена током, а нарочито крајем 1961. године.

И ту ће посебни прописи одредити начин давања, као и висину посебних пензијских додатака за поједине категорије пензионера.

Принципи који важе за државну управу у погледу повећања фонда плата важе и за установе, које још послују по прописима Закона о јавним службеницима. За самосталне установе и друге организације које имају свој орган управљања и које су донеле посебне правилнике о свом пословању, ти прописи не важе, већ оне деле доходак који остварују по прописима о свом пословању и подлежу у погледу расподеле на лична примања оним истим општим нормама које важе, односно које се предлажу за привредне организације.

Свакако, пословање самосталних установа тиме није решено и мораћемо се у 1962. години детаљније позабавити њиховом проблематиком и што пре донети одговарајуће прописе који би решили питање њиховог финансирања, остваривање дохотка и његове расподеле, кредитирање и друго.

У осталим деловима, главама, партијама и позицијама Предлога савезног буџета за 1962. годину предвиђена су средства за рад савезних органа без већих промена у поређењу са извршењем у 1961. години.

Уверени смо да ће предложена средства бити довољна да савезни органи у целини испуне своје задатке.

Пошто је савезни буџет уравнотежен, значи, предвиђени расходи су покривени у целини планираним приходима, али то на оном високом нивоу који тражи безусловно испуњење постављених основних задатака, и то, пре свега, испуњење производних и спољнотрговинских задатака, основни принцип који треба да заведемо у буџетском пословању је највећа могућа штедња, као и усклађено трошење по савезном буџету, то значи, да трошење средстава савезног буџета треба усклађивати са оствареним текућим приходима. Такав реалан однос треба трајно да задржимо, и ако се у току године смањи могућност реализације прихода, неопходно ћемо морати смањити расходе. То значи да и у текућем буџетском пословању треба да се води одређена политика.

Закон који је предложен Савезној народној скупштини уз материјал у Предлогу савезног буџета за 1962. годину предвиђа овлашћења Савезног извршног већа која треба да омогуће вођење те политике.

Овлашћења се односе, пре свега, на предузимање мера у погледу штедње, на доношење програма у вези са трошењем средстава за унапређивање привредних области, као и на коришћење средстава за повећање плата. Остали прописи закона утврђују начин коришћења средстава, односно омогућују лакше извршење задатака који су у вези са савезним буџетом.

Пошто је предложени савезни буџет за 1962. годину, у складу са основним пропорцијама друштвеног плана, биланасно усклађен и пошто омогућује извршење основних задатака савезних органа — предлажем, у име Савезног извршног већа, другарицама и друговима народним посланицима да савезни буџет за 1962. годину као и закон у целини прихвате како их је Савезно извршно веће предложило, са амандманима прихваћеним у одборима за буџет оба дома (Аплауз).

Председник **Петар Стамболић:** Чули сте експозе представника Савезног извршног већа Зорана Полича.

Претрес Предлога савезног буџета водиће се такође на посебним седницама домова.

Прекидам седницу, с тим да је наставимо после завршеног претреса Предлога савезног буџета у домовима, то значи сутра пре подне.

(Седница је прекинута у 12 ч 35 мин).

Наставак седнице 28. децембра 1961. године у 9 ч 5 мин

Председник **Петар Стамболић:** Настављамо седницу.

Прелазимо на трећу тачку дневног реда: Експозе у вези са Предлогом препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима.

Дајем реч представнику Савезног извршног већа Љупчу Арсову.

Љупчо Арсов *(НР Македонија):* Другарице и другови народни посланици, ова година је била период интензивног рада на изградњи система унутрашње расподеле и даљег развоја самоуправљања у привредним организацијама. Тај процес је започет раније година, али је ове године проширен на све привредне организације, као и на знатан број установа друштвених служби, на основи нових принципа и смерница које смо донели почетком ове године.

Услови за прелазак на нови систем унутрашње расподеле су припремани постепено у току протеклих година. Степен развоја производних снага и друштвених односа омогућио је да се почетком ове године изврше измене у систему расподеле којима су, поред осталог, повећана средства привредних организација, чиме је даље ојачана материјална основа радничког самоуправљања и створени бољи услови за потпуније остваривање начела расподеле према раду.

Нови прописи о унутрашњој расподел су омогућили да радни колективи, самосталнo, без административног и сличног мешања слоја, утврде механизам и основе и мерила за расподелу који ће одговарати њиховим условима и могућностима, као и потребама развоја предузећа и материјалних и друштвених односа, руководећи се једино принципима постављеним у законима и економском политиком и смерницама израженим у друштвеним плановима.

Проблеми пред којима су се нашли радни колективи у изналажењу основа и изради својих интерних прописа — правилника о расподели чистог прихода и правилника о расподели личних доходака — били су много сложенији и тежи него слични проблеми у току последњих година.

Пре свега, треба имати у виду услове под којима су радни колективи у току ове године радили на увођењу новог система унутрашње расподеле. Извршене су многе значајне измене у систему расподеле дохотка у кредитној политици, девизном и спољнотрговинском режиму, као и измене у односу цена, које су откриле проблеме који су и дотад могли постојати у предузећима. Ове измене су од великог значаја за даље развијање целог механизма привређивања, као и за усавршивање механизма унутрашње расподеле на основи резултата рада. Обим и значај тих измена је неопходно захтевао одређено време за прилагођавање и за решавање проблема у вези с тим. Радним колективима је требало времена да би сагледали нове услове привређивања, положај својих предузећа у тим условима и одредили нову оријентацију у производњи, политици цена, начину пословања итд.

Успостављање унутрашње расподеле на новим принципима и смерницама, по својој суштини, значи напуштање остатака тарифне политике, са обележјима плаћања за рад и прелазак на расподелу која значи учешће радника као члана колектива у расподели оствареног дохотка. А таква расподела се није могла успоставити само мањим или већим изменама и допунама у досадањим тарифним правилницима и исправкама постојећих квантитативних односа у њима. Било је потребно да радни колективи приступе изради нових правилника у којима ће утврдити такву политику унутрашње расподеле која ће бити резултат целовитијег претходног сагледавања положаја и проблема предузећа, као и односа личне потрошње и осталих видова потрошње и њеног усклађеног развоја са политиком развоја предузећа. Нарочито је било неопходно да колективи одбаце из расподеле ове облике унапред фиксираних зарада и да утврде таква мерила расподеле по којима би висина личних доходака што непосредније зависила од резултата привређивања остварених заслугом колектива.

Нови односи у расподели, засновани на оствареним резултатима у раду, неопходно воде и променама у међусобним односима радника, као и у њиховом односу према пословању и проблемима предузећа. Тим односима више не одговара да се интересовање радника претежно своди само на питање и проблеме њихових радних места, него се намеће потреба да више дође до изражаја иницијатива радника и да се омогући њихово непосредније учешће у одлучивању о питањима производње, пословања и унутрашње расподеле. На тај начин у радним колективима је остварен дугорочан процес изграђи-

вања нових основа и односа у расподели и привређивању уопште.

У целини узевши, радних колективи су ове године, у вези са активношћу на доношењу правилника о унутрашњој расподели, односно увођењу нових облика и односа у расподели и управљању, постигли значајне резултате. Према подацима може се очекивати да ће, углавном, правилници бити на време донети у свим радним колективима. Рад на доношењу нових правилника подстакао је колективе да разматрају и друга битна питања привређивања, као што су организација рада, усавршивање технолошког процеса, боље коришћење средстава, уопште изналажење унутрашњих резерви, затим, усавршивање међусобних односа, уз увођење нових облика радничког самоуправљања, што је довело и до потребе измена и других односа кроз правила и друга акта предузећа. Зато се у појединим колективима приступило и изради потпуно нових интерних прописа, као што су се и у неким другим колективима вршиле одговарајуће измене у правилима предузећа и другим правилницима, у складу са усвојеним облицима расподеле и организацијом рада и управљања. У том раду значајну помоћ радним колективима су дале друштвене организације и органи власти, нарочито синдикати и коморе.

Резултати постигнути у успостављању унутрашње расподеле на новим принципима у току ове године представљају значајну етапу у развоју и усавршавању облика расподеле, доследније примене принципа расподеле према раду, у развоју радничког самоуправљања и друштвених односа у радним колективима, као и усавршивању привређивања и даљем развитку привреде у целини. Овако позитивни резултати још једном потврђују и зрелост и способност радних колектива и њихових органа самоуправљања — радничких савета и управних одбора да решавају тако сложене проблеме.

Радни колективи су проналазили нова и различита решења у изградњи своје политике расподеле. Све се више у привређивању, па и у расподели, руководе, првенствено, економским разлозима и одређеним друштвеним циљевима. Лични доходак више нема обележје раније плате и постаје функција постигнутих резултата у привређивању, односно функција оствареног дохотка. Очигледна су настојања да се у унутрашњој расподели, када је реч о висини личних доходака, остварује начело расподеле према раду и води рачуна и о обезбеђењу материјалне основе привредне организације у складу са принципом доброг привредника.

У остварењу тих циљева радни колективи готово по правилу се оријентишу на увођење економских јединица као ужих интересних заједница у привредној организацији. Оне су се показале као један од одговарајућих начина за укључивање свих радника у решавању проблематике управљања предузећем и за свестраније, а тиме и објективније разматрање односа који се успостављају у расподели чистог прихода. То се, у исто време, показало као пут за отварање и проширивање смисла за привређивање и привредну активност свих чланова радног колектива.

И поред тога што су радни колективи располагали недовољним искуством из области расподеле, ипак су, у сразмерно кратком периоду, проналазили различна решења, како у погледу основа и мерила, тако и у области економске технике и инструмената расподеле. Већ досадашње искуство показује да се у том погледу најдаље одмакло и да су и резултати најповољнији у оним привредним организацијама у којима су јасно одређени основни принципи расподеле и у којима су на тој основи тражена најједноставнија решења, а да су прилично наилазиле на потешкоће — које доводе и до неправилних односа у расподели — оне привредне организације које су се задовољиле само исправкама досадашњих тарифних правилника или су ишле у другу крајност, усвајајући компликоване начине расподеле и без довољно јасно одређених начела која треба у расподели остварити.

У већини привредних организација рад на доношењу правилника је био у вези са широком активизацијом радних колектива радника, радничких савета итд. То је допринело да су радници шире укључени у решавање проблема привређивања и расподеле и у вођење привредне политике предузећа.

У остваривању непосреднијег учешћа радника у одлучивању у многим предузећима, поред садашњих органа самоуправљања, уведени су нови облици учешћа радника у управљању, као што су зборови радника привредне организације и економских јединица, раднички савети у економским јединицама итд. итд. У оваквим привредним организацијама се заоштрава борба радника против техничко-бирократских тенденција и свих заостатака сличних схватања и привилегија, што води успостављању нових социјалистичких односа и развијању демократског механизма у колективу. Све је то допринело да се у овој години знатно повећао број радника, који непосредније и активно учествују у управљању.

Међутим, поред постигнутих успеха у широкој активизацији радних колектива и органа управљања, успелих облика расподеле, позитивних тенденција и настојања да пораст личних доходака буде у складу са

порастом продуктивности, као и настојања за бржи пораст фондова од пораста личне потрошње, у овој години је било појава и одређених слабости и недостатака, као и ексцеса у расподели који би се могли штетно одразити, пре свега, на саме привредне организације у којима се јављају, на односе у тим колективима и резултате привређивања, ако их колективи не би благовремено отклонили. У појединим организацијама прилично је одлаган рад на припреми и доношењу правилника. Било је организација које нису довољно схватиле потребу увођења таквог механизма унутрашње расподеле који ће одговарати сопственим условима и могућностима и бити схватљив и прихватљив за радни колектив, па су чекале готове, типске правилнике или су се претежно ослањале на спољне сараднике и стручњаке. Друге су, схватајући израду нових правилника претежно као техничко-организациони задатак, њихову израду препуштале углавном економским и другим стручњацима.

Поред објективних потешкоћа, овакви и слични недостаци су онемогућили да се у појединим организацијама у изради правилника у овој години постигну задовољавајући резултати. Слабост се нарочито огледа у томе што су се такве организације углавном задовољиле с мањим или већим исправкама у тарифним правилницима, односно што су донеле нове правилнике без увођења основа и мерила којима би се остварила потпунија примена принципа расподеле према раду.

Пошто за многа предузећа формирање економских јединица и постављање расподеле на тој основи представља новину и пошто је њихово увођење условљено вишим нивоом унутрашње организације, има извесног устезања у појединим привредним организацијама у вези с преношењем права расподеле и управљања на економске јединице. Међутим, то не оправдава извесне појаве централистичког задржавања управљања и руковођење и технократске тенденције руководећег и техничког кадра у неким предузећима. Поред тога, понегде има и слабости у погледу начина и основа по којима се утврђују резултати економских јединица, одређује висина њиховог учешћа у расподели, регулишу међусобни односи економских јединица и њихов однос са предузећем итд.

Има предузећа која нису детаљније сагледавала услове пословања, економски положај и односе у расподели са гледишта потребе даљег бржег развоја предузећа, него су приступила утврђивању политике расподеле на основи нивоа личних доходака у прошлој години. Нарочито је код предузећа недостајало сагледавање својих резултата у поређењу са просечним резултатима привређивања делатности којој припадају или су у том правцу вршена само упоређивања остварених личних доходака без истовременог упоређивања и постигнутих резултата.

Недостаци у успостављању одговарајућег механизма расподеле се јављају, пре свега, у оним организацијама у којима се јаче преплићу старе и нове концепције у расподели. У појединим организацијама није довољно схваћено да лични доходак радника није плата већ удео радника као члана колектива у расподели остваренот дохотка. Стога, у тим организацијама још има схватања о стартном износу личних доходака као мање-више унапред обезбеђеној величини и да се у расподели може ићи само навише од стартних основа, што другим речима, није далеко од старих схватања и праксе поделе вишкова.

Појаве несразмерног повећања нивоа и распона личних доходака, у поређењу са резултатима рада у овој години, углавном су резултат изнетих и сличних неправилних схватања, јер су најчешће биле у организацијама у којима није схваћена суштина извршених измена у систему расподеле дохотка и у осталим областима привредног и друштвеног система.

Несхватања суштине тих измена се огледају и у томе што су поједине организације повећање чистог прихода, настало дејством промена инструмената расподеле, настојале да употребе за повећања личних доходака и у оним случајевима где се то, с обзиром на њихов ниво, није очекивало. Те организације, не чекајући нове правилнике, изменама тарифних правилника повећале су тарифне ставове односно аконтације личних доходака линеарно или за поједине категорије радника углавном до нивоа прошлогодишњих просечних примања, и тиме, унапред, без довољно основа, утврдиле и стартну висину у новим правилницима, без обзира на то какве ће последице имати таква политика на улагања у фондове.

Постоји схватање да је у расподели чистог прихода довољно обезбедити релативно једнак пораст личних доходака и фондова. При томе се губи из вида то што у условима извршених измена и изменама које ће се даље вршити у привредном систему радни колективи морају више него до сада водити рачуна и улагати напоре за даљи развој предузећа и усавршивање пословања, а што захтева да пораст средстава за фондове буде бржи од пораста средстава за личну потрошњу, у просеку за одговарајући краћи или дужи период, према потребама развоја предузећа. То је пак могућно учинити је-

дино ако се води дугорочнија политика расподеле заснована на перспективним плановима развоја привредне организације.

Нецелисходна расподела чистог прихода на личне дохотке и фондове у неким радним колективима умногоме је и последица релативно слабог учешћа ширег круга чланова радног колектива у њиховом доношењу, како приликом постављања основа и мерила, тако и приликом конкретне расподеле. И када се успостављају мерила за расподелу средстава за личне дохотке на поједине раднике, која најнепосредније опредељују положај појединог радника у радном колективу, у расподели средстава на основу заједничког резултата, што се без довољног укључивања чланова радног колектива уводе начини расподеле који у себи понекад носе и неоправдано повлашћивање појединаца. У таквим колективима је отежано развијање нових социјалистичких односа и демократског механизма.

Споменуо сам већ да је процес увођења расподеле према резултатима рада обухватио ове године и установе друштвених служби. Иако је на том подручју реч о почецима расподеле на принципима примењеним у привреди, већ до сада су у многим случајевима постигнути позитивни резултати у јачању интересовања радних колектива за постизање бољих резултата својих установа, за унапређење службе, за економичније коришћење средстава којима управљају и друго. Све то води ка мењању друштвених материјалних услова у радним колективима ових друштвених служби и изједначивању друштвеног положаја њихових чланова са положајем радних људи у привреди. Међутим, досадашња пракса у установама друштвених служби донела је, поред успеха, и извесне појаве и проблеме сличне онима у привредним организацијама. Свакако, при њиховој оцени, треба имати у виду да је у појединим случајевима ниво личних доходака био несразмерно низак, али то није основни разлог што се пришло готово општем повећању нивоа, често и без одговарајуће материјалне подлоге. Тако има појава и тежњи за повећањем личних доходака без обзира на стварне могућности и на резултате у остваривању основних задатака и циљева установе. Често се повећање личних доходака жели остварити углавном повећањем цене услуга, а мање напорима за повећање обима и квалитета услуга и смањењем трошкова пословања. Томе у неким установама доприносе и недовољно прецизирани односи при уговарању цена између њих и корисника њихових услуга.

Радни колективи су самостални у вршењу расподеле. Напуштене су административне мере и мешања споља у доношењу њихових одлука.

Расподела у колективу је друштвена функција, она је саставни део друштвене расподеле у целини. Вршећи ту расподелу, радни колектив одлучује о битним питањима пословања и развоја свог предузећа, о нивоу личне потрошње и животном стандарду радника, дакле, о питањима која су од интереса за целу заједницу, њену економску политику, привредни и друштвени систем. Због тога друштвене заједнице врше одређен утицај на унутрашњу расподелу у радним колективима, уз чување самосталности радних колектива у доношењу одлуке о расподели. Вршење тог утицаја је дужност одговарајућих друштвених органа и организација, а нарочито у комуни. Он је сваким даном интензивнији, али, у целини узевши, још су недовољно изграђени основи, облици и методи за његово вршење, због чега још није довољно ефикасан. Није ретка појава да се у методу вршења тог утицаја полази од висине личних доходака, а не и од постигнутих резултата привређивања.

Као резултат изнетих потешкоћа и недостатака и одређених тенденција у расподели дошло је током године до већег пораста личних доходака од пораста продуктивности рада. Према процени, просечни реални лични дохоци у целој привреди друштвеног сектора порасли су за око 5%, а продуктивност рада за око 4%. У истом периоду је дошло и до неоправданог повећања распона личних доходака између појединих категорија радника, што је нарочито негативно.

Подаци показују да несклад између личних доходака и продуктивности рада није карактеристичан за све гране и групације, нити за све привредне организације у њима, него само за оне које су и ове године продужиле са неоснованом праксом повећања личних доходака без одговарајућег пораста продуктивности. Већа одступања су најчешће учињена у организацијама оних области и грана где је чист приход знатно порастао услед измењених односа у расподели дохотка у корист предузећа и услед остваривања нешто друкчијег нивоа и односа цена од онога с којим се рачунало приликом одмеравања инструмената почетком године.

Али, известан број радних колектива, у жељи да обезбеди средства за проширење и усавршавање производње, у току ове године задржао је ниво личних доходака који је био у нормалним односима према постигнутој продуктивности рада, а у неким случајевима на појединим подручјима и на нижем нивоу од продуктивности рада.

Дуже одступање нивоа личних дохотака од кретања продуктивности рада може имати штетне последице на даље постизање

бољих резултата привређивања и на даљи развој друштвених односа у радним колективима.

Споменуо сам да је у току ове године дошло до недостатака, пропуста, па и до ексцеса у реализацији унутрашње расподеле. Ове појаве су биле оштрије и шире у првом полугодишту, али се ситуација постепено стишавала и поправљала како се и где успешно завршавао рад на доношењу унутрашњих прописа о расподели у привредним организацијама и појачавало ангажовање радних колектива и непосреднији утицај друштвених фактора.

Подаци последњих месеци показују мирније кретање личних доходака у поређењу са њиховим нивоом оствареним у првом полугођу. Све то даје основа да се може очекивати да ће се завршним рачунима за ову годину успоставити знатно повољнији односи између висине просечних реалних личних доходака и продуктивности рада од оних какви су у почетку изгледали.

Другови и другарице народни посланици, Друштвени план за 1962. годину поставља крупне задатке. Међу најважнијима су убрзање динамике производње, а, упоредо с тим, и успостављање стабилнијих кретања на тржишту, отклањањем скока цена и одржавањем појединих видова потрошње у предвиђеним оквирима. У погледу пораста личних доходака у друштвеном сектору, план предвиђа, у глобалу, пораст од 15%, а да реална примања по запосленом порасту за 4%.

Ради остварења постављених задатака привредног развитка и усклађених односа између материјалних могућности и потрошње, савезни друштвени план препоручује да се у наредној години, приликом расподеле чистог прихода, у већој мери ускладе односи између производње, продуктивности рада, личних доходака и фондова, тако да се, узимајући 1961. и 1962. годину заједно, реални лични дохоци ускладе са порастом продуктивности рада.

Успешно остварење постављених задатака и смерница зависи и од даљег усавршивања унутрашње расподеле у радним колективима, у складу с њиховим материјалним и друштвеним условима. У погледу рада на унутрашњој расподели, привредне организације су у нешто повољнијим условима него што су биле почетком ове године, који се особито огледају у овоме:

— у систему привређивања у 1962. години неће бити битнијих промена осим мањих исправки;

— у 1961. години су стечена већа искуства у привређивању и у успостављању одговарајуће политике расподеле у радним колективима;

— постоје разрађени правилници и утврђени односи у расподели као солидна основа за целисходну расподелу и за даљу разраду и усавршивање облика унутрашње расподеле;

— радни колективи имају могућност да више прате и проверавају одраз и деловање успостављених односа и основа расподеле, да проучавају основе и мерила, одстрањујући из њих све оно што не одговара начелу расподеле према раду, потребама и условима радног колектива и да се боре за правилнији однос нивоа личних доходака и продуктивности, а исто тако имају и могућности да раде на сагледавању свог перспективног развоја и, у складу с тим, да успостављају одговарајућу политику расподеле.

Све то указује да је рад на изградњи унутрашње расподеле дугорочан задатак. Стога би у наредној години требало продужити интензиван рад на усавршивању основа и мерила расподеле утврђених у правилницима донетим у овој години и довођењем у потребан склад организације пословања са усвојеним облицима расподеле, као и на усавршивању облика управљања ради што потпуније примене начела расподеле према раду и даљег развоја радничког самоуправљања и социјалистичких друштвених односа у радним колективима.

Савезно извршно веће сматра да би било корисно да Савезна народна скупштина донесе препоруку о расподели чистог прихода у радним колективима, којом би се дала подршка и подстицај позитивним настојањима радних колектива за увођење и усавршавање механизма унутрашње расподеле, односно напорима за доследнију примену принципа расподеле према раду и даљи развој самоуправљања и материјалних и друштвених односа. У исто време, препоруком би требало да се укаже и на извесне недостатке у раду на доношењу правилника, односно на недостатке изградње механизма унутрашње расподеле који су се појавили, као и на извесне негативне тенденције појединих предузећа у вези са расподелом које би требало убудуће отклонити. Ради тога је Савезној народној скупштини достављен Предлог препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима.

Желео бих само да још укажем на битније тачке препоруке. Препоруком се, поред осталог, указује:

— да би радни колективи требало свој систем расподеле да заснивају на одређеним анализама и документацији о овом економском положају, о резултатима привређивања и односима који се успостављају међу људима, предвиђеном расподелом чистог прихода и личних доходака, а, при томе, нарочито да своје критерије за расподелу

разрађују на основу извршених упоређивања резултата привређивања са сопственим резултатима из ранијих периода, као и са резултатима привређивања радних колектива исте или сродне делатности.

— да би радни колективи требало расподелу чистог прихода да поставе тако да пораст средстава за даљи развој привредне организације буде бржи од пораста средстава за личну потрошњу;

— да све одлуке о расподели буду резултат разматрања органа радничког управљања уз непосредно учешће радног колектива. У том погледу треба подржати и даље унапређивати оне облике организације у предузећу и методе у раду органа управљања који ће омогућити најшире учешће радника у изграђивању и спровођењу политике расподеле и развоја предузећа;

— да је потребно и даље подстицати активност друштвених органа и организација ради утицања на унутрашњу расподелу и давања помоћи у том погледу радним колективима, истичући, при томе, да је расподела у привредним и другим организацијама друштвена функција и да је због тога потребан организовани друштвени утицај и помоћ;

— да се упозоре радни колективи на неправилности до којих је дошло у овој години у повећању нивоа и распона личних доходака између појединих категорија радника и да се радним колективима у којима је до тога дошло препоручи да преиспитају своје одлуке и изврше потребне исправке.

Другови и другарице народни посланици, радни колективи су у овој години први пут израдили своје правилнике на новим принципима расподеле. Многи од њих у пракси ће, вероватно, показати и многе слабости и недостатке. У разради облика расподеле смо још на почетку и постепено стичемо искуства. Због тога је неопходно упорно радити не само да се ти недостаци и слабости отклањају, него и да се даље истражују и изграђују други, нови облици расподеле. Овај рад треба да буде добро организован и да има трајан карактер и то, како у самим привредним организацијама, тако и у оним институтима, заводима и институцијама које се баве изучавањем проблема економике предузећа и односа међу људима. Потребно је систематски изучавати примењене облике расподеле, њихово дејство и недостатке, као и даље изналазити нове облике и даље усавршивати целокупан механизам као један од најважнијих фактора привређивања, јер треба још једном истаћи да је доследна примена усвојених принципа расподеле према раду, уз усавршивање осталих инструмената привредног система, биган предуслов за даљњи бржи друштвено-економски развитак земље.

Предлажући у име Савезног извршног већа Предлог препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима, молим вас да га усвојите. (Аплауз)

Председник **Петар Стамболић:** Чули сте експозе представника Свезног извршног већа Љупча Арсова.

Претрес Предлога препоруке водиће се на посебним седницама домова које ће се одржати после ове седнице.

Овим је дневни ред исцрпен и закључујем седницу.

(Седница је закључена у 9 ч 40 мин).

SAVEZNO VEĆE

43. SEDNICA

OD 28. SEPTEMBRA 1961.

SADRŽAJ

Pre dnevnog reda:

Usvajanje zapisnika prethodne sednice.

Dnevni red:

1) Pretres Predloga preporuke o raspodeli čistog prihoda u radnim kolektivima;

2) Pretres Predloga zakona o izmenama Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu.

3) Pretres Predloga zakona o dopunama Zakona o ustanovljenju obaveznih rezervi fondova;

4) Pretres Predloga zakona o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija za 1962. godinu;

5) Pretres Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika;

6) Pretres Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetima i finansiranju samostalnih ustanova;

7) Pretres Predloga zakona o izmenama Zakona o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom (Deviznog zakona);

8) Pretres Predloga odluke o davanju saglasnosti na finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo u 1961. godini;

9) Pretres Predloga odluke o određivanju sredstava kojima će federacija pomagati izgradnju i opremanje određenih univerzitetskih objekata od 1961. do 1965. godine;

10) Pretres Predloga odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije za isplatu regresa u oblasti robnog prometa;

11) Pretres Predloga odluke o izmenama i dopunama Odluke o kamatnim stopama na fondove u privredi;

12) Pretres Predloga odluke o izmenama Odluke o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija;

13) Pretres Predloga odluke o sredstvima za davanje naknade saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju u 1962. godini;

14) Pretres Predloga odluke o načinu finansiranja investicija koje predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane u određenim privrednim organizacijama;

15) Pretres Predloga odluke o izmenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa za socijalno osiguranje;

16) Pretres Predloga odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini;

17) Pretres Predloga odluke o potvrdi uredaba Saveznog izvršnog veća;

18) Pretres Predloga zakona o izmeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima;

19) Pretres Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju;

20) Pretres Predloga odluke o ovlašćenju određenih saveznih organa da utvrde nomenklaturu privrednih i neprivrednih delatnosti;

21) Pretres Predloga zakona o izmeni Zakona o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija;

22) Pretres Predloga odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije;

23) Pretres Predloga odluke o ustupanju zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Saveza gluvih Jugoslavije doprinosa budžetima iz ličnog dohotka;

24) Pretres Predloga zakona o izmenama Osnovnog zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina;

25) Pretres Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu semenske robe;

26) Pretres Predloga zakona o izmenama Osnovnog zakona o zaštiti stoke od stočnih zaraza;

27) Pretres Predloga zakona o grobljima boraca;

28) Pretres Predloga zakona o izmeni Zakona o sudovima;

29) Pretres Predloga zakona o izmeni Zakona o privrednim sudovima;

30) Pretres Predloga zakona o izmeni Zakona o javnom tužilaštvu;

31) Pretres Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku;

32) Pretres Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnim službenicima;

33) Pretres Predloga zakona o izmenama Zakona o ratnim vojnim invalidima;

34) Pretres Predloga zakona o izmenama Zakona o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi;

35) Pretres Predloga zakona o izmenama Osnovnog zakona o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama.

Govornici: Matija Bunjevac, predstavnik Saveznog izvršnog veća Kiro Gligorov, Eduard Jardas, Radivoj Davidović i predstavnik Saveznog izvršnog veća Vojislav Biljanović.

PREDSEDAVAO

PREDSEDNIK

Dr MLADEN IVEKOVIĆ

ZAPISNIČAR

MIRKO POPOVIĆ

Početak u 10 č 5 min

Predsednik dr **Mladen Iveković** *(Izborni srez Samobor, NR Hrvatska):* Otvaram četrdeset treću sjednicu Saveznog vijeća Savezne narodne skupštine.

Zapisnik današnje sjednice vodit će zapisničar, narodni poslanik Mirko Popović.

Molim zapisničara da pročita zapisnik prethodne sjednice.

Zapisničar **Mirko Popović** *(Izborni srez Titovo Užice, NR Srbija)* čita zapisnik 42. sednice Saveznog veća od 27. decembra 1961. godine.

Predsednik dr **Mladen Iveković:** Čuli ste zapisnik prethodne sjednice. Ima li primjedaba na zapisnik? (Nema).

Pošto primjedaba nema zapisnik će biti ovjeren.

Prelazimo na treću tačku dnevnog reda. Pretres Prijedloga preporuke o raspodjeli čistog prihoda u radnim kolektivima. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Tko se javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog preporuke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog preporuke o raspodjeli čistog prihoda u radnim kolektivima.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Tko se javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog zakona na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu.

Prelazimo na petu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o dopunama Zakona o ustanovljenju obaveznih rezervi fondova. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Tko se javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog zakona na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o dopunama Zakona o ustanovljenju obaveznih rezervi fondova.

Prelazimo na šestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija za 1962. godinu. (Videti u prilogu).

Ima riječ narodni poslanik Matija Bunjevac.

Matija Bunjevac *(Izborni srez Osijek, NR Hrvatska):* Drugarice i drugovi narodni poslanici, adekvatnost sistema neposredne raspodjele dohotka manifestira se, kako u odnosima u unutrašnjoj raspodjeli privrednih organizacija, tako i u odnosima u raspodjeli između društvene zajednice i privrednih organizacija. Razvitak ovih odnosa trebalo bi se kretati i usmjeravati uporedo, jer će se u protivnom javljati određene suprotnosti, a s tim u vezi, i određene poteškoće.

I pored mnogih slabosti i nedostataka, u protekloj godini je ostvaren značajan napredak u razvijanju unutrašnjih odnosa u raspodjeli dohotka privrednih organizacija, koji su vidno utjecali na unapređenje proizvodnje, smanjivanje proizvodnih troškova i postizanje većih rezultata u produktivnosti i rentabilnosti poslovanja. O slabostima koje te odnose usporavaju raspravljao je i Treći plenum CK SKJ. Međutim, pokazalo se da i u instrumentima koji reguliŠu odnose između društvene zajednice i privrednih organizacija nije svugdje jednako pogođeno, niti se je moglo odmah pogoditi, i da ih zato treba dalje razvijati i unapređivati kako bi se postigli što objektivniji rezultati u privređivanju, osobito stare industrije u odnosu na novu.

Jedan od takovih istrumenata je Zakon o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija, odnosno izmjene tog zakona, koji sada kao prijedlog pretresamo. Uvođenjem doprinosa na vanredne prihode privrednih organizacija, koji se obračunavao i u 1961. godini, nastojalo se, pored obezbjeđenja određenih sredstava, djelovati u smislu izjednačivanja različnih uvjeta privređivanja, a što je posebno istaknuto i u obrazloženju uz Prijedlog zakona o doprinosu na vanredni prihod privrednih organizacija za 1962. godinu.

Osnovna nejednakost u uvjetima privređivanja javlja se između nove, suvremeno opremljene visokoproduktivne industrije i stare dotrajale industrije, čija su osnovna sredstva u znatnoj mjeri otpisana. Uvođenje doprinosa na vanredni prihod — budući da je isti jednak (25%) za sve privredne organizacije — ne umanjuje ovu razliku, a načinom izračunavanja neoporezivog dijela, u stvari, favorizira novu industriju. Dakle, djeluje suprotno od postavljenih intencija. Ne oporezuje se, pored iznosa određenih osobnih dohodaka, 6% od raspoloživih osnovnih i obrtnih sredstava, pri čemu se osnovna sredstva uzimaju po sadašnjoj vrijednosti, odnosno stvarnoj vrijednosti. Prema tome, način obračunavanja ovog doprinosa novim postrojenjima ostavlja neoporezovano 6% od vrijednosti dobivenih osnovnih sredstava, dok starim postrojenjima ostavlja sve manji procent, srazmjerno otpisanosti osnovnih sredstava, iako su ovim postrojenjima sredstva najpotrebnija kako bi osigurala svoju rekonstrukciju.

Djelovanje ovog instrumenta najviše zahvaća prerađivačku industriju, koja je i inače veoma opterećena porezom na promet, čije se povećanje i dalje predviđa, kao i drugim oblicima davanja društvu. Značaj ovog instrumenta za područja sa izrazito prerađivačkim karakterom industrije možemo utvrditi na primjeru kotara Osijek. Industrijska poduzeća na ovom području, prema devetomjesečnom obračunu za ovu godinu, bila su opterećena sa 476.000.000 dinara doprinosa na vanredne prihode prema 903.000.000 dinara doprinosa iz dohotka, što znači da doprinos na vanredne prihode ima isti efekat kao da je stopa doprinosa iz dohotka podignuta sa 15% na 21,5%. Istovremeno, sadašnja vrijednost osnovnih sredstava ovih poduzeća iznosi svega 64% nabavne vrijednosti. U pojedinim granama ovi odnosi dolaze još više do izražaja, na primjer, u grafičkoj industriji prema 81 milion dinara doprinosa iz dohotka, obračunato je 50,7 miliona dinara doprinosa na vanredne prihode, čime bi stopa doprinosa iz dohotka bila povećana na 24,3%, dok su osnovna sredstva otpisana sa 48,5%. Predložene izmjene u navedenom prijedlogu zakona imale bi utjecaja samo na granu drvne industrije, što iznosi u ovom slučaju svega 10% od ukupnih obaveza doprinosa na vanredan prihod na području osječkog kotara.

S obzirom na to, a u cilju veće objektivizacije zahvaćanja sredstava za zajedničke potrebe, ne ulazeći u bilansne odnose, to jest u masu sredstava koja se ovim instrumentima prikuplja, a pošto je mogućna odgovarajuća kompenzacija smanjenjem stope, podnosim ovaj amandman:

Član 2. stav 1, iza riječi: »ukupnih osnovnih« dodaje se »sredstava po nabavnoj vrijednosti«, tako da izmijenjeni stav glasi:

»Smatraće se da je privredna organizacija ostvarila vanredni prihod ako, pored sredstava za plaćanje određenih ličnih dohodaka radnika, ostvari sredstva za fondove preko iznosa od 6% od ukupnih osnovnih sredstava po nabavnoj vrijednosti i obrtnih sredstava kojima raspolaže u godini za koju se vrši raspodjela dohotka.«

Predloženom izmjenom kao vanredni prihod ne bi se smatrala sredstva za fondove u visini od 6% od sadašnje vrijednosti osnovnih sredstava, već od osnovice za amortizaciju (nabavna vrijednost). Time bi se izbjegao sadašnji nepovoljni položaj stare dotrajale industrije u odnosu na novu i time doprinijelo, u izvjesnoj mjeri, izjednačivanju uvjeta privređivanja, a što je u obrazloženju prijedloga zakona i istaknuto kao jedna od njegovih osnovnih intencija.

Efekat ove izmjene za područje kotar Osijek (budući da ne raspolažemo podacima za zemlju u cjelini) bio bi u tome što bi za 9 mjeseci za ovu godinu osnovnica za amortizaciju iznosila 24.877 miliona dinara, a sadašnja vrijednost je 16.127 miliona dinara, što znači da otpisana vrijednost iznosi 8.749 miliona dinara. Od ovog iznosa do sada 6% ili 525 miliona dinara nije bilo izuzeto od oporezivanja, a što bi po ovoj izmjeni došlo u obzir. Pošto se doprinos plaća po stopi od 25%, dobivamo razliku od 131 milion dinara, to bi se, prema tome, obračunati iznos doprinosa na vanredne prihode smanjio od 476 miliona dinara na 344 miliona dinara.

Pošto se predloženim amandmanom polazi od istih intencija predloženog zakona o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija za 1962. godinu, to smatram da nema nikakovih razloga da se predloženi amandman ne prihvati. Zato molim Savezno vijeće da predloženi amandman prihvati.

Predsednik dr **Mladen Iveković:** Čuli ste prijedlog amandmana narodnog poslanika Matije Bunjevca.

Ima riječ predstavnik Saveznog izvršnog vijeća Kiro Gligorov.

Predstavnik Saveznog izvršnog veća **Kiro Gligorov** *(Izborni srez Štip, NR Makedonija):* Osnovna intencija koja je rukovodila narodnog poslanika Matiju Bunjevca da predloži ovaj amandman da se olakša položaj stare industrije, obezbeđena je dopunskim amandmanom koji smo mi dali u predlogu zakona. Naime, tim našim amandmanom je predloženo da se kod svih onih privrednih organizacija gde je otpisano osnovnih i obrtnih sredstava preko 30% uzima za osnovu nabavna vrednost osnovnih sredstava. Predlog Matije Bunjevca, ako bismo ovu formulaciju usvojili, odnosi se ne samo na staru industriju, nego na celokupnu industriju, jer se u celoj industriji treba da uzme za osnovu nabavna vrednost. Prema tome, ne postižemo onaj efekat koji je bio svrha ovoga predloga da, pre svega, damo odgovarajuće olakšice staroj industriji da bi ona bila u što približnijim uslovima rada s novom industrijom, već odstupamo od tog principa.

Drugo, mi smo se u načelu složili da se može razmatrati problem nabavne vrednosti i u celini kao osnovica za utvrđivanje vanrednog doprinosa, ali posle izvršene revalorizacije. Pošto je Savezno izvršno veće zaključilo da ćemo revalorizaciju sprovesti u život u prvoj polovini naredne godine, molio bih narodne poslanike, da ne bismo prejudicirali tako ustanovljenu novu vrednost uloženih sredstava, da ne usvoje ovaj amandman, jer intencija koja je u ovom predlogu sadržana već je rešena amandmanom Saveznog izvršnog veća.

Predsednik dr **Mladen Iveković:** Čuli ste obrazloženje predstavnika Saveznog izvršnog vijeća. Da li narodni poslanik Matija Bunjevac želi još da govori? (Ne želi).

Pošto se predstavnik Saveznog izvršnog vijeća izjasnio protiv predloženog amandmana, stavljam prijedlog narodnog poslanika Matije Bunjevca na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Niko ne diže ruku.) Ima li tko *protiv*? (Svi dižu ruku). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Prema tome, amandman narodnog poslanika Matije Bunjevca je odbijen.

Da li se još tko javlja za riječ o ovom zakonskom prijedlogu? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija za 1962. godinu.

Prelazimo na sedmu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Riječ ima narodni poslanik Eduard Jardas.

Eduard Jardas *(Izborni srez Rijeka — Stari grad, NR Hrvatska):* Druže predsjedniče i drugovi narodni poslanici, ja nemam amandman nego bih rekao nešto u pogledu ovog prijedloga zakona, jer smatram da je prilično komplikovana procedura u vezi sa sprovođenjem u život ovog zakonskog prijedloga. Ova odredba će u velikoj mjeri da oteža obračun poduzeća, naročito kod isplatioca s velikim brojem radnika i većim brojem općina na čijem je području prebivalište tih radnika. Naime, obračuni ličnih dohodaka u obračunskim platnim spiskovima moraju se grupisati i zbrajati osim po ekonomskim jedinicama, radnim mjestima, kvalifikacijama i tome slično, i po općinama gdje je prebivalište radnika. To znači da će biti neophodno umjesto jednog virmanskog naloga za uplatu izdavati nekoliko virmana, pa još i onoliko virmana koliko općina, prebivališta radnika, postoji, što je skopčano sa ogromnim troškovima ad-

ministracije i doznake tih sredstava. Iako je u pitanju, bar naoko, formalna i tehnička teškoća, ona je u tolikoj mjeri ozbiljna da bi trebalo ozbiljno razmotriti na nadležnom mjestu da li bi se mogao naći neki praktičniji i ekonomičniji izlaz, kao, na primjer, da se godišnje ili polugodišnje utvrđuje procenat učešća pojedinih općina u ostvarenom doprinosu, pa da općina gdje je sjedište isplatioca vrši raspored kod nje uplaćenog doprinosa, kako za doprinose budžetima iz ličnih dohodaka radnika, tako i za doprinos za stambenu izgradnju i da se poslije to eventualno virmanom ili polugodišnje ili godišnje dodjeljuje dotičnoj općini odakle su ti radnici došli, gdje prebivaju. I konačno, ako je to nemoguće, onda bar da sistem ostane kao što je danas, akumulacija iz tog naslova, s tim što bi eventualno republike nastojale da izvrše raspodjelu tih sredstava između pojedinih općina gdje prebivaju ti radnici, a da se nešto mora učiniti to stoji, međutim, bojim se da ovako kako je zamišljeno ne bismo stvorili jednu takvu tehničku teškoću koju je apsolutno nemoguće prebroditi. Zamislite samo jedno veliko poduzeće od 5.000 radnika, u kojem rade radnici iz petnaestak ili više općina. U kakvoj će situaciji biti taj aparat koji će morati da te stvari raščišćava i dotjeruje. Prema tome, samo sam želio upozoriti na teškoće koje će nastati, a nemam nekog konkretnog prijedloga već samo to što sam iznio.

Predsednik dr **Mladen Iveković:** Riječ ima narodni poslanik Radivoj Davidović.

Radivoj Davidović *(Izborni srez Novi Bečej, AP Vojvodina, NR Srbija):* Mene je na diskusiju podstaklo izlaganje druga Eda Jardasa. Tačno je da pri pretpostavci da se pravi nekoliko obračuna zaista postoje tehničke teškoće. Međutim, meni se čini da se ta stvar može sasvim jednostavno rešiti samom organizacijom evidencije radnika u preduzećima odnosno ustanovama gde su radnici iz raznih mesta, upravo koji nisu iz mesta gde živi isplatilac, na taj način što bi se u samom platnom spisku obračuna plata jednostavno redosled upisivanja ili raspored upisivanja postavio tako da se radnici upišu prema prebivalištu, odnosno, ako usvojimo da se izmeni mesto prebivališta odnosno mesto stanovanja, prema mestu stanovanja. U tom slučaju reč je o sastavljanju jedinstvenog platnog spiska, pri čemu samo prema spisku tih mesta ima da se izvrši sumiranje i izvršenje tih isplata. Predlozi koje je dao drug Edo Jardas čini mi se da u tom pogledu ne bi mnogo olakšali nego bi, naprotiv, još komplikovali stvar, jer bi trebalo praviti tromesečne obračune, pa zatim da donesu posebna rešenja bilo opštine ili republike o ovoj raspodeli, a što je još najvažnije postavlja se u tom slučaju pitanje da li bi ta raspodela bila adekvatna stvarnom doprinosu onih radnika iz onih opština o kojima se, u stvari, govori. Zbog toga mislim da rešenje treba tražiti u tome kako će se postaviti način sastavljanja platnog spiska i obračuna, iako se potpuno slažem da ne bi trebalo insistirati na tome da se pravi veći broj obračuna, kako je nagovešteno u obrazloženju zakona.

Predsednik dr **Mladen Iveković:** Da li još tko želi riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika jednoglasno usvojen.

Prelazimo na osmu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetima i finansiranju samostalnih ustanova. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Tko se javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetima i finansiranju samostalnih ustanova.

Prelazimo na devetu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom (Deviznog zakona). (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom (Devizni zakon).

Prelazimo na desetu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o davanju saglasnosti na finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo u 1961. godini. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Tko se javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o davanju saglasnosti na finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo u 1961. godini.

Prelazimo na jedanaestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o određivanju sredstava kojima će federacija pomagati izgradnju i opremanje određenih univerzitetskih ob-

jekata od 1961. do 1965. godine. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o određivanju sredstava kojima će federacija pomagati izgradnju i opremanje određenih investicionih objekata od 1961. do 1965. godine.

Prelazimo na dvanaestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije za isplatu regresa u oblasti robnog prometa. (Videti u prilogu).

Da li netko želi riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o dodjeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije za isplatu regresa u oblasti robnog prometa.

Prelazimo na trinaestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o kamatnim stopama na fondove u privredi. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Pošto se nitko ne javlja za riječ, stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o kamatnim stopama na fondove u privredi.

Prelazimo na četrnaestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o izmjenama Odluke o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Ima riječ drug Eduard Jardas.

Eduard Jardas: Želio bih podnijeti amandman u vezi sa prijedlogom ove odluke i to da se odluka dopuni time što bi se predložilo da se primjenjuje i na završne račune za 1961. godinu, pošto je svrha odluke i bila da se omogući tim putničkim organizacijama da ostvaruju dovoljno sredstava za normalno poslovanje i, prema tome, smatram da bi trebalo uključiti u ovu odluku i ovaj stav kao što sam naveo — da se odnosi i na završne račune za 1961. godinu.

Predsednik dr **Mladen Iveković:** Čuli ste prijedlog amandmana narodnog poslanika Ede Jardasa.

Ima riječ predstavnik Saveznog izvršnog vijeća Kiro Gligorov.

Predstavnik Saveznog izvršnog vijeća **Kiro Gligorov:** Zaista je ova intencija bila ovakva kako je drug Edo Jadras izneo i ja bih predložio da se amandman prihvati.

Predsednik dr **Mladen Iveković:** Pošto se predstavnik Saveznog izvršnog vijeća saglasio sa prijedlogom amandmana, on postaje sastavni dio prijedloga ove odluke, i o njemu ćemo glasati zajedno sa cijelom odlukom, samo ovaj amandman treba formulisati tačno po Poslovniku.

Da li se još tko javlja za riječ?

Dr **Jerko Radmilović** *(Izborni srez Omiš—Brač, NR Hrvatska):* Ne znam šta se ovim htjelo. Najveći dio odluke se odnosi na 1961. godinu. To je zbrka.

Predsednik dr **Mladen Iveković:** Pa, sad je drug Edo Jardas to obrazlagao. Pročitaću ovo što je ovdje predloženo da bi bilo jasno. Predlaže se da se primjenjuje i na završne račune za 1961. godinu. Moram priznati da je tekst ovdje potpuno nejasan.

Molim druga Eda Jardasa da izvoli još jedanput obrazložiti.

Eduard Jardas: Ja sam amandman ukratko formulisao, jer sam smatrao da narodni poslanici poznaju materiju.

Konkretna odluka bi glasila ovako: »1) U Odluci o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija objavljenoj u »Službenom listu FNRJ«, br. 8/61, u tački 2, pod dva dodaju se riječi: »preduzeća za puteve, preduzeća za aerodromske usluge, preduzeća luka i preduzeća pristaništa«;

2) U tački 2. odredbe pod 8) i 10) mijenjaju se i glase: 8) Servisi za knjigovodstvene usluge; 10) Turistički biroi osnovani od strane turističkih društava ili opštinskih narodnih odbora u mestima gde ne postoje druge turističke organizacije, ili njihove poslovne jedinice i poslovnice«. U tački 3) poslije riječi »gradilište zanatske privredne organizacije« stavlja se zarez i poslije zareza dodaju se riječi »kao i turističke privredne organizacije« i samo se stavi zarez i kaže da se odnosi na završni račun za 1961. godinu.

Predsednik dr **Mladen Iveković:** Želi li još tko riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog ove odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija.

Prelazimo na petnaestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o sredstvima za da-

vanje naknada saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju u 1962. godini. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o sredstvima za davanje naknade saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju u 1962. godini.

Prelazimo na šesnaestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o načinu finansiranja investicija koje predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane u određenim privrednim organizacijama. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o načinu finansiranja investicija koje predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane u određenim privrednim organizacijama.

Prelazimo na sedamnaestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa za socijalno osiguranje. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa za socijalno osiguranje.

Prelazimo na osamnaestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini. (Videti u prilogu).

Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini.

Prelazimo na devetnaestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o potvrdi uredaba Saveznog izvršnog vijeća? (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o potvrdi uredaba Saveznog izvršnog vijeća.

Prelazimo na dvadesetu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima. (Videti u prilogu).

Tko se javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima.

Prelazimo na dvadeset prvu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju. (Videti u prilogu).

Tko se javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju.

Prelazimo na dvadeset drugu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o ovlaštenju određenih saveznih organa da utvrde nomenklaturu privrednih i neprivrednih djelatnosti. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Tko se javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog Odluke o ovlaštenju određenih saveznih organa da utvrde nomenklaturu privrednih i neprivrednih djelatnosti.

Prelazimo na dvadeset treću tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Da li tko želi riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog zakona na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija.

Prelazimo na dvadeset četvrtu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o dodjelji-

vanju sredstava iz privrednih rezervi federacije. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o dodjeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije.

Prelazimo na dvadeset petu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga odluke o ustupanju zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Saveza gluvih Jugoslavije doprinosa budžetima iz ličnog dohotka.

Otvaram pretres.

Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog odluke na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog odluke o ustupanju zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Saveza gluvih Jugoslavije doprinosa budžetima iz ličnog dohotka.

Prelazimo na dvadeset šestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama Osnovnog zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Da li tko želi riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog zakona na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjenama Osnovnog zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina.

Prelazimo na dvadeset sedmu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prometu sjemenske robe. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

D li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog zakona na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prometu sjemenske robe.

Prelazimo na dvadeset osmu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama Osnovnog zakona o zaštiti stoke od stočnih zaraza. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja. (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjenama Osnovnog zakona o zaštiti stoke od stočnih zaraza.

Prelazimo na dvadeset devetu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o grobljima boraca. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o grobljima boraca.

Prelazimo na tridesetu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o sudovima. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Da li tko želi riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog zakona na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o sudovima.

Prelazimo na trideset prvu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o privrednim sudovima. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog zakona na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o privrednim sudovima.

Prelazimo na trideset drugu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o javnom tužioštvu. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o javnom tužioštvu.

Prelazimo na trideset treću tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama

i dopunama Zakona o parničnom postupku. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres.

Tko se javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog zakona na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku.

Prelazimo na trideset četvrtu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim službenicima. (Videti u prilogu).

Ima riječ predstavnik Saveznog izvršnog vijeća Vojislav Biljanović.

Predstavnik Saveznog izvršnog vijeća **Vojislav Biljanović** *(NR Crna Gora):* Imam predlog amandmana na član 17. Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim službenicima. U članu 17. predlažem da se doda novi stav 3. koji glasi: »Saglasnost iz prethodnog stava nije obavezna ako su sredstva veća od 15% potrebna za povećanje plata i postavljenja novih nastavnika u školama i drugim ustanovama za obrazovanje i vaspitavanje«.

Stav 3. postaje stav 4.

Na svojoj sjednici od 26. decembra ove godine Savezno izvršno vijeće je, pored ostalog, razmatralo i problem finansiranja školstva. Tada je razmatran i predlog Odbora za organizaciju vlasti Savezne narodne skupštine, koji je podnijet u vezi sa predstavkom Sindikata prosvjetnih i naučnih radnika Jugoslavije o stanju plata prosvjetnih radnika i o njihovom zaostajanju u odnosu na druge službe.

Na ovoj sjednici Savezno izvršno vijeće je zaključilo da se u pogledu ličnih rashoda za potrebe školstva mogu vršiti odstupanja od člana 17. predloženog zakona, to jest da se mogu angažovati i veća sredstva od 15% i da u tom slučaju nije potrebna saglasnost Izvršnog vijeća. Na ovaj način bi se pružila mogućnost da se iznijeto pitanje rješava samostalnije i prema raspoloživim sredstvima.

U tom smislu je formulisan i amandman i stoga predlažem da ga prihvatite.

Predsednik dr **Mladen Iveković**: Čuli ste prijedlog amandmana predstavnika Saveznog izvršnog vijeća. Pošto je to prijedlog Saveznog izvršnog vijeća, on postaje sastavni dio zakonskog prijedloga i glasat ćemo u cjelini zajedno sa amandmanom o ovom zakonu.

Da li još tko želi riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Savezno vijeće jednoglasno usvojilo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim službenicima.

Prelazimo na trideset petu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o ratnim vojnim invalidima. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Tko se javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o ratnim vojnim invalidima.

Prelazimo na trideset šestu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi. (Videti u prilogu).

Otvaram pretres. Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam zakonski prijedlog na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi.

Prelazimo na trideset sedmu tačku dnevnog reda: Pretres Prijedloga zakona o izmjenama Osnovnog zakona o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama. (Videti u prilogu).

Da li se tko javlja za riječ? (Niko se ne javlja).

Stavljam prijedlog zakona na glasanje. Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Niko).

Objavljujem da je Dom jednoglasno usvojio Prijedlog zakona o izmjenama Osnovnog zakona o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama.

Pošto u Vijeću proizvođača još nisu završili rad, nismo mogli usaglasiti zakonske tekstove. Određujem odmor od 20 minuta.

(Posle odmora)

Predsednik dr **Mladen Iveković**: Prelazimo na usaglašavanje zakonskih tekstova usvojenih u Saveznom vijeću i Vijeću proizvođača.

Od predsednika Vijeća proizvođača primio sam izvještaj da je Vijeće proizvođača usvojilo:

Prijedlog preporuke o raspodjeli čistog prihoda u radnim kolektivima, i to sa ovim izmjenama i amandmanom (čita):

»U tački 2. u petom redu, umesto »i« stavlja se zarez, a u šestom redu umesto zareza stavljaju se reči »i sredstva za zajedničku potrošnju«;

Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika, i to sa ovim amandmanom (čita):

»U članu 12. posle stava 1. dodaje se nov stav koji glasi:

»Opštinski narodni odbor na sednici oba veća može propisati i viši procenat dopunskog doprinosa budžetima iz ličnog dohotka, ali najviše do 15%, s tim da se razlika između iznosa doprinosa koji se dobije primenom procenta iz stava 1. i iz ovog stava može upotrebiti isključivo za finansiranje školstva.«

Stav 2. amadmana koji postaje stav 3. menja se i glasi:

»Dopunski doprinos budžetima iz ličnog dohotka iz stava 1. i 2. ovog člana je prihod budžeta one opštine koja je propisala ovaj doprinos.«

»Dosadašnji stav 2. postaje stav 4.«

Da li Dom prihvaća ove izmjene i dopune? (*Glasovi:* Prihvata).

Pošto se Dom slaže, objavljujem da su ovi zakonski prijedlozi usvojeni u oba doma u istovjetnom tekstu.

Dalje, izvještavam Dom da je u Vijeću proizvođača odbijen Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija.

Procedura po Poslovniku bila bi da se izabere komisija oba doma i da ta komisija u roku od 7 dana usaglasi gledišta i podnese prijedlog.

Smatram, i to predlažem da riješi ovaj Dom, da bi najbolje bilo da se stvar na taj način riješi što će se i Savezno vijeće saglasiti sa odlukom Vijeća proizvođača, a s tim bi se složio i predstavnik Saveznog izvršnog vijeća, koje bi naknadno za iduće zasjedanje podnijelo prijedlog, na osnovu kojeg bi se pristupilo raspravljanju, tako da bi odbori za privredu i sami domovi imali prilike da ga prodiskutuju, jer je sada, kao što znate, prijedlog bio podnesen ovom Domu po hitnom postupku.

Ovakvo rješenje ne bi donijelo privredi nikakove teškoće, jer je zakon i tako trebalo da važi od 1. januara naredne godine.

Da li se Dom slaže s ovom procedurom? (*Glasovi:* Slaže se).

Tko je *za*, neka digne ruku. (Svi dižu ruku). Ima li tko *protiv*? (Nema). Da li se tko uzdržava od glasanja? (Narodni poslanik Maks Šnuderl se uzdržao od glasanja).

Znači ova procedura je usvojena i, kao što sam rekao, ovaj zakonski prijedlog doći će na dnevni red oba doma na narednom redovnom zasjedanju Skupštine.

Zatim, predsednik Vijeća proizvođača nas je obavijestio da su usvojili u istovjetnom tekstu kao i Savezno vijeće:

1) Prijedlog saveznog društvenog plana za 1962. godinu;

2) Prijedlog Zakona o saveznom budžetu za 1962. godinu;

3) Prijedlog preporuke o raspodjeli čistog prihoda u radnim kolektivima;

4) Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o saveznom budžetu za 1961. godinu;

5) Prijedlog zakona o dopunama Zakona o ustanovljenju obaveznih rezervi fondova;

6) Prijedlog zakona o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija za 1962. godinu;

7) Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika;

8) Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetima i finansiranju samostalnih ustanova;

9) Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom (Deviznog zakona);

10) Prijedlog odluke o davanju saglasnosti na finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu;

11) Prijedlog odluke o određivanju sredstava kojima će federacija pomagati izgradnju i opremanje određenih univerzitetskih objekata od 1961. do 1965. godine;

12) Prijedlog odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije za isplatu regresa u oblasti robnog prometa;

13) Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o kamatnim stopama na fondove u privredi;

14) Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija;

15) Prijedlog odluke o sredstvima za davanje naknade saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju u 1962. godini;

16) Prijedlog odluke o načinu finansiranja investicija koje predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane u određenim privrednim organizacijama;

17) Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa za socijalno osiguranje;

18) Prijedlog odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini;

19) Prijedlog odluke o potvrdi uredaba Saveznog izvršnog vijeća;

20) Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima;

21) Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju;

22) Prijedlog odluke o ovlaštenjima saveznih organa da utvrde nomenklaturu privrednih i neprivrednih djelatnosti;

23) Prijedlog odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije;

24) Prijedlog odluke o ustupanju zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Saveza gluvih Jugoslavije doprinosa budžetima iz ličnog dohotka;

25) Prijedlog zakona o izmjenama Osnovnog zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina;

26) Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prometu sjemenske robe;

27) Prijedlog zakona o izmjenama Osnovnog zakona o zaštiti stoke od stočnih zaraza.

Objavljujem da su navedeni zakonski prijedlozi usvojeni u oba doma.

Time je dnevni red iscrpen.

Mi smo na kraju stare godine, i želim drugaricama i drugovima narodnim poslanicima mnogo sreće i mnogo uspjeha u novoj, 1962. godini. (Aplauz).

Zaključujem sjednicu.

(Sednica je zaključena u 13 č 35 min).

PRILOZI

PREDLOG
PREPORUKE O RASPODELI U RADNIM KOLEKTIVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 434
20. decembra 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog Preporuke o raspodeli u radnim kolektivima, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoje predstavnike odredilo Ljupča Arsova, sekretara Saveznog izvršnog veća za rad — za predstavnika u Saveznom veću, i Romana Albrehta, državnog podsekretara u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za rad — za predstavnika u Veću proizvođača.

Za poverenike Saveznog izvršnog veća određeni su Svetozar Pepovski, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za rad — za poverenika u Saveznom veću, i Teodor Tomić, načelnik odeljenja u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za rad — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS/A/120
20. decembra 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog preporuke o raspodeli u radnim kolektivima, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu i Odboru za socijalnu politiku i narodno zdravlje na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga preporuke Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Ljupča Arsova, a za poverenika Svetozara Pepovskog, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za rad.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
PREPORUKE O RASPODELI U RADNIM KOLEKTIVIMA

Dostignuti stepen razvoja našeg društvenog-ekonomskog sistema, a posebno razvoja radničkog samoupravljanja, omogućili su da se u toku poslednjih godina u većem broju privrednih organizacija izgrađuju u suštini novi oblici raspodele i samoupravljanja, kojima se razvijaju i novi društveni odnosi u radnim kolektivima. Ove godine stvoreni su još povoljniji uslovi za taj razvoj. Proširena je materijalna osnova delatnosti radnih kolektiva i još više je povećan uticaj neposrednih proizvođača na formiranje dohotka i njegovu raspodelu.

U takvim uslovima 1961. godina značila je period intenzivne izgradnje sistema unutrašnje raspodele, kao i daljeg razvoja samoupravljanja u privrednim organizacijama. Radni kolektivi i njihovi organi upravljanja utvrđivali su nove materijalne i društvene odnose samostalno donesenim pravilima, pravilnicima o raspodeli i drugim svojim aktima od osnovnog značaja za život i rad kolektiva.

Pozitivna i široka orijentacija u kolektivima na stvaranje ekonomskih jedinica u kojima radni ljudi, zainteresovani za ostvarivanje većeg dohotka, neposredno sagledaju probleme privređivanja i svojom aktivnošću i odlukama utiču na bolje rezultate, doprinosi tome da se pažnja i interes radnih ljudi od uskog broja pitanja vezanih za rad na radnom mestu proširuje na problematiku organizacije proizvodnje, tržišta i racionalnog privređivanja uopšte.

Novim pravilnicima uvode se takvi oblici unutrašnje raspodele koji obezbeđuju zavisnost ličnog dohotka radnika i od rezultata njegovog rada i od rezultata privređivanja njegove ekonomske jedinice i preduzeća kao celine. Neposredni proizvođači dobivaju nova prava i odgovornosti na području radnih odnosa, proširene reprodukcije, i drugde.

Time se stvaraju uslovi za dosledniju i potpuniju primenu socijalističkog načela raspodele prema radu, za uklanjanje ostataka najamnih odnosa i najamne psihologije, za brže formiranje radnog čoveka, kao upravljača i privrednika i za potpuniji razvoj svih njegovih stvaralačkih sposobnosti.

Iskustvo je pokazalo da je to put koji obezbeđuje dalji razvoj socijalističkih društvenih odnosa i najbrži porast produktivnosti rada, proizvodnje i životnog standarda. Zato je potrebno da se aktivnosti na izgradnju osnova za dalji razvoj raspodele, samoupravljanja i društvenih odnosa u radnim kolektivima pruži opšta podrška u obezbeđivanju materijalnih uslova i u pružanju društvene pomoći, u političkom i stručnom pogledu.

Različitim oblicima društvene pomoći treba i dalje prenositi pozitivna iskustva i vršiti uticaj i na ona preduzeća u kojima još nije u dovoljnoj meri shvaćena suština primene principa dohotka, značaj raspodele prema radu i potreba produbljivanja i razvoja samoupravljanja. Naime, u nekim radnim kolektivima prišlo se izradi novih pravilnika formalistički, bez težnje da se time dalje unapređuju materijalni i društveni odnosi. U takvim kolektivima se na lični dohodak i dalje gleda kao na unapred utvrđeni iznos koji se formira bez čvršće zavisnosti od rezultata rada i privređivanja. Zapaža se i težnja da se obezbede lični dohoci u visini u kojoj se ostvarivuju u drugim kolektivima, bez obzira na sopstveni nivo produktivnosti rada, kao i težnja da se neosnovano povećavaju rasponi ličnih dohodaka. U nekim preduzećima nije jasno utvrđena politika raspodele čistog prihoda niti su izvršene potpunije analize i sagledane buduće potrebe kolektiva. Usled toga se ponekad u utvrđenoj politici raspodele zapostavljaju fondovi koji su osnov za dalji razvoj preduzeća i poboljšanje životnih uslova radnika. Ove slabosti najčešće se javljaju u preduzećima u kojima radni kolektiv nije aktivno učestvovao u pripremama i razradi nove politike raspodele.

Pored velikog broja kolektiva u kojima su novi oblici organizacije, raspodele i samoupravljanja i do sada primenjivani, u 1962. godini prelazi se i u svim ostalim radnim kolektivima u privredi i u velikom broju kolektiva u društvenim službama na primenu novih pravila i pravilnika. Imajući u vidu da su time otvoreni novi, značajni procesi koje u daljem radu treba razvijati i usavršavati, kao i značaj tih procesa u radnim kolektivima za dalji razvoj društvenih odnosa i za ostvarivanje smernica društvenog plana, Savezna narodna skupština daje sledeću

P R E P O R U K U
O RASPODELI ČISTOG PRIHODA U RADNIM KOLEKTIVIMA

1. Dosledna primena načela raspodele čistog prihoda prema radu, načela formiranja i raspodele dohotka, kao i načela neposrednog upravljanja, predstavlja osnovu za dalji razvoj socijalističkih odnosa u radnim kolektivima, a time i za dalji porast produktivnosti rada i povećanje životnog standarda radnih ljudi.

Savezna narodna skupština smatra da je izgrađivanje unutrašnjih odnosa na tim principima trajan zadatak radnih kolektiva i u privredi i u društvenim službama, i preporučuje da se u svim kolektivima svestrano sagleda delovanje i opravdanost primenjenih oblika i ostvarenih odnosa i da se na osnovu toga usklađuje i usavršava mehanizam raspodele, unutrašnja organizacija i upravljanje.

2. Iskustvo radnih kolektiva u kojima se već uspešno primenjuju novi oblici raspodele čistog prihoda ukazuje na to da je neophodno da se u pravilnicima jasno utvrdi politika raspodele dohotka odnosno čistog prihoda na sredstva za ličnu potrošnju i sredstva za dalji razvoj delatnosti, kao i to da se ta politika raspodele dosledno sprovodi u život dok se ne izmene uslovi, a time i sami instrumenti raspodele u kolektivu. Isto to se odnosi i na raspodelu ličnih dohodaka među članove radnog kolektiva.

3. Da bi kolektiv što celishodnije i realnije utvrđivao i sprovodio svoju politiku raspodele, potrebno je da što potpunije sagleda i analizira rezultate privređivanja i da na osnovu toga ocenjuje svoj ekonomski položaj i odnose u raspodeli.

Radni kolektiv treba naročito da upoređuje svoje uslove i rezultate privređivanja sa uslovima i rezultatima postignutim u ranijim periodima i da ukupna sredstva za ličnu potrošnju izdvaja u zavisnosti od postignutih rezultata.

Isto tako, kolektiv treba da upoređuje svoje uslove u rezultate sa uslovima i rezultatima privređivanja radnih kolektiva iste ili srodne delatnosti. Na osnovu toga kolektiv treba da sagleda u kojoj meri je njegova politika raspodele u skladu sa njegovim rezultatima upoređenim sa rezultatima koje postižu radni kolektivi te delatnosti, da bi visina ličnih dohodaka odgovarala sopstvenim rezultatima i da bi se izdvajala dovoljna sredstva za dalji razvoj, imajući pri tom u vidu i opšti razvitak u toj delatnosti.

Ako kolektiv utvrdi da odnosi koje je uspostavio u raspodeli čistog prihoda ne odgovaraju njegovim rezultatima i ne obezbeđuju sredstva potrebna da bi se preduzeće (ili ustanova) razvijalo u skladu sa njegovim interesima i sa opštim razvitkom, neophodno je da kolektiv razmotri opravdanost svoje politike raspodele, i da postepeno uspostave takve odnose kojima će se prosečna visina ličnih dohodaka uskladiti sa sopstvenim rezultatima u odnosu na druge kolektive te delatnosti. Time bi, naročito u onim kolektivima koji ostvaruju veće lične dohotke nego što bi odgovaralo njihovim rezultatima u društvenim razmerama, trebalo ostvariti veća ulaganja u fondove.

4. Preporučuje se radnim kolektivima da, prilikom raspodele svog dohotka, za ličnu potrošnju koriste ona sredstva koja proizilaze iz rezultata rada ostvarenih zalaganjem kolektiva, pre svega racionalnim privređivanjem, jer se na taj način obezbeđuje stabilnost ličnih dohodaka i sistematsko povećavanje životnog standarda radnika. U interesu radnih kolektiva je da onaj deo dohotka koji proizilazi iz trenutnih kretanja na tržištu, ulažu u razvoj svoje delatnosti.

5. Da bi se obezbedili uslovi za uspešno sprovođenje utvrđene politike raspodele, kao i potrebna stabilnost u raspodeli, i da bi raspodela bila u skladu sa budućim razvojem preduzeća odnosno ustanove, Savezna narodna skupština smatra da dalje izgrađivanje politike raspodele, kao i svaka promena u toj politici i odstupanje od spomenutih kriterijuma u politici raspodele, treba da budu rezultat razmatranja i odluke organa upravljanja uz neposredno učešće radnog kolektiva, na osnovu svestranih analiza kojima su obrazložene te promene.

I u daljoj raspodeli naročito u ekonomskim jedinicama, neophodno je obezbediti šire i neposredno učešće radnika u izgrađivanju politike, osnova i konkretnih merila unutrašnje raspodele. Najbolji rezultati postignuti su u onim kolektivima gde su radnici ne samo upoznati sa mehanizmom raspodele, nego je raspodela neposredan odraz njihove politike i odluka.

6. Ova preporuka u osnovi se odnosi i na radne kolektive društvenih službi. Međutim, zbog njihove specifičnosti posebno se ističe da i radni kolektivi ustanova društvenih službi koji već vrše ili se pripremaju da pređu na raspodelu dohotka treba da polaze od načela raspodele prema radu i od načela racionalnog poslovanja i razvoja službe. To znači da lični dohoci i u tim službama treba da budu odraz rezultata njihovog rada na zadovoljavanju društvenih potreba, a da se u isto vreme izdvajaju potrebna sredstva za razvoj službe. Da bi se za to stvorili potrebni uslovi neophodno je da se između ustanova društvenih službi i korisnika njihovih usluga što pre i što potpunije uspostave takvi materijalni odnosi u kojima će dohodak tih ustanova realno odražavati rezultate njihovog rada. Radni kolektivi društvenih službi ne bi trebalo da poboljšavanje svog materijalnog položaja obezbeđuju neosnovanim povišenjem cena svojih usluga. Prilikom formiranja odnosa u raspodeli treba voditi računa o nivou ličnog dohotka u ostalim ustanovama te delatnosti, kao i u drugim društvenim službama i u privredi.

7. Raspodela u kolektivu je društvena funkcija, ona je sastavni deo društvene raspodele u celini. Vršeći tu raspodelu radni kolektiv ne odlučuje samo o bitnim pitanjima poslovanja i razvoja svog preduzeća, nego i o pitanjima koja zadiru u interese cele zajednice, u njenu ekonomsku politiku, privredni razvoj i društvene odnose.

Savezna narodna skupština smatra da je zato neophodno obezbediti organizovani društveni uticaj na unutrašnju raspodelu i pružiti radnim kolektivima još konkretniju društvenu pomoć u izgrađivanju osnova i sprovođenju u život politike unutrašnje raspodele. To je zadatak svih društvenih faktora, naročito organa i organizacija u komuni. Veća proizvođača više nego do sada treba da prate i razmatraju politiku i osnovne odnose u unutrašnjoj raspodeli, da ocenjuju njihovu opravdanost, da po potrebi daju mišljenja, primedbe i preporuke i da utiču na otklanjanje primećenih nedostataka.

U daljem izgrađivanju mehanizma i u rešavanju konkretnih problema unutrašnje raspodele treba nastojati da se privrednim organizacijama i ustanovama društvenih službi pruži i što veća stručna pomoć, naročito malim organizacijama.

Rad na svestranijem naučnom izučavanju oblika unutrašnje raspodele treba usvojiti kao trajan zadatak. Odgovarajuće naučne ustanove, zavodi i organizacije treba da rade na temeljnijem analiziranju pojedinih metoda i rešenja primenjenih u praksi, u cilju ocenjivanja njihove opravdanosti sa ekonomskog i sa društvenog gledišta, i da prenose pozitivna iskustva pojedinih organizacija.

8. Pošto je u ovoj godini u nekim privrednim organizacijama i ustanovama društvenih službi došlo do porasta nivoa i raspona ličnih dohodaka, koji porast nije bio uvek u skladu sa postignutim rezultatima i smernicama utvrđenim društvenim planovima i našom ekonomskom politikom, preporučuje se da se u tim organizacijama, uz najšire učešće radnog kolektiva, svestrano ispitaju postignuti rezultati i os-

tvareni nivo i odnosi ličnih dohodaka, oceni realnost i opravdanost utvrđenih ili ostvarenih odnosa i na osnovu toga izvrše odgovarajuće ispravke.

•

Izgradnju i usavršavanje oblika raspodele prema rezultatima rada i privređivanja u privrednim organizacijama, uz usavršavanje ostalih instrumenata privrednog sistema, bitan su uslov za dalji društvenoekonomski razvitak zemlje.

Savezna narodna skupština poziva radne kolektive da svoju politiku unutrašnje raspodele izgrađuju i sprovode u skladu sa ovom preporukom, pridržavajući se principa postavljenih zakonima i propisima, kao i usvojenih opštih društvenih normi. Savezna narodna skupština poziva i sve društvene organe i organizacije da pojačanom aktivnošću pomognu radnim kolektivima u ostvarivanju ovog zadatka.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA SOCIJALNU POLITIKU I NARODNO ZDRAVLJE SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU PREPORUKE O RASPODELI U RADNIM KOLEKTIVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za socijalnu politiku
i narodno zdravlje
SNS (A) 120
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 16. novembra 1961. godine, razmatrao je Informaciju Sekretarijata Saveznog izvršnog veća za rad o donošenju pravilnika o unutrašnjoj raspodeli i kretanju ličnih dohodaka u privrednim organizacijama i usvojio osnovne principe iznete u pomenutoj Informaciji, s tim što je u toku razmatranja Informacije stavio izvesne predloge.

Pošto je Savezno izvršno veće usvojilo ove primedbe, dostavilo je Odboru Predlog preporuke o raspodeli čistog prihoda u radnim kolektivima, koju je Odbor razmotrio na svojoj sednici od 25. decembra t. g., pa zato Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje moli Dom da usvoji predlog navedene preporuke.

Za izvestioca Odbor je odredio narodnog poslanika Marijana Cvetkovića.

Sekretar — **Ismet Šaćiri** s. r.
Predsednik — **Vera Aceva** s. r.

Članovi:

Milovan Batanović s. r., **Nikola Cvijetić** s. r., **Rade Jakšić** s. r., **Desimir Jovović** s. r., **Stjepan Jureković** s. r., **Milena Korže** s. r., **Rista Mihajlović** s. r., **Dobrivoje Miletić** s. r., **Nikola Mitevski** s. r., **Radomir Mitrić** s. r., **Asim Mujkić** s. r., **Radisav Nedeljković** s. r., **Katarina Patrnogić** s. r., **Ante Roje** s. r., **Vasilije Smajević** s. r., **Dragan Spirovski** s. r., **Jačim Spirovski** s. r., **Stojadin Stojković** s. r., **Vlado Šegrt** s. r., **Olga Vrabič** s. r.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU PREPORUKE O RASPODELI U RADNIM KOLEKTIVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 120
23. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 16. novembra 1961. godine, razmatrao je Informaciju Sekretarijata Saveznog izvršnog veća za rad o donošenju pravilnika o unutrašnjoj raspodeli i kretanju ličnih dohodaka u privrednim organizacijama i usvojio osnovne principe iznete u pomenutoj Informaciji, s tim što je u toku razmatranja Informacije stavio izvesne predloge, odnosno primedbe.

Pošto je Savezno izvršno veće usvojilo ove primedbe odnosno predloge, dostavilo je Odboru predlog preporuke o raspodeli čistog prihoda u radnim kolektivima, koju je Odbor razmotrio na svojoj sednici od 23. decembra o. g., pa iz tih razloga Odbor za narodnu privredu moli Dom da usvoji predlog navedene preporuke.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar — **Todor Vujasinović** s. r.
Predsednik — **Ivica Gretić** s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Ruković** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fafar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoka Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Pal Šoti** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., inž. **Josip Zmaić** s. r.

PREDLOG

ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O SAVEZNOM BUDŽETU ZA 1961. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 405
8. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoje predstavnike odredilo Zorana Poliča, člana Saveznog izvršnog veća, za predstavnika u Saveznom veću i Josipa Kolara, državnog podsekretara za poslove finansija — za predstavnika u Veću proizvođača.

Za poverenike Saveznog izvršnog veća određeni su Dušan Rolović, načelnik odeljenja u Državnom sekretarijatu za poslove finansija — za poverenika u Saveznom veću i Jovan Hadži-Pešić, načelnik ode-

ljenja u Državnom sekretarijatu za poslove finansija — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS/A/97
8. decembar 1961. godine
Beograd,

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za budžet svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Zorana Poliča, a za poverenika Dušana Rolovića, načelnika odeljenja u Državnom sekretarijatu za poslove finansija.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O SAVEZNOM BUDŽETU ZA 1961. GODINU

Član 1.

U Zakonu o Saveznom budžetu za 1961. godinu u Posebnom delu — Rashodi:

1) u 18 razdelu — Sekretarijat za socijalnu politiku i komunalna pitanja, u glavi 2 — Invalidske prinadležnosti, u partiji 2-94 broj 18.024,000.000.— zamenjuje se brojem 18.724,000.000.—;

2) u 61 razdelu — Obaveze po zajmovima i garancijama, u partiji 9-237, u poziciji 2 broj 36.545,000.000.— zamenjuje se brojem 32.845,000.000.—;

3) u 63 razdelu — Sredstva za nova radna mesta, nagrade i povećanje plata, u partiji 5-268, u poziciji 2 broj 250,000.000.— zamenjuje se brojem 150,000.000.—;

4) u 64 razdelu — Sredstva za povećanje rashoda saveznih organa u vezi sa sprovođenjem devizne reforme, u partiji 5-269 broj 2.890,000.000.— zamenjuje se brojem 2.590,000.000.—;

5) u 65 razdelu — Obaveze po budžetu i budžetska rezerva, u partiji 10-271 broj 10.000.000.000.— zamenjuje se brojem 13.400.000.000.—

Član 2.

Za iznose kojima se u smislu člana 1. ovog zakona povećavaju odnosno smanjuju navedene partije i pozicije rashoda, povećavaju se odnosno smanjuju ukupni iznosi odgovarajućih partija, glava, delova i razdela.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O SAVEZNOM BUDŽETU ZA 1961. GODINU

Sredstva predviđena u Saveznom budžetu za 1961. godinu za podmirenje pojedinih potreba pokazala su se tokom izvršenja budžeta kao nedovoljna, bilo zbog toga što nisu predviđena u dovoljnoj meri, bilo zbog donetih novih propisa koji su izazvali povećane izdatke. Tako, zbog povećanja stopa postojećih doprinosa, odnosno uvođenja novih doprinosa bilo je potrebno obezbediti 770 miliona dinara, za novopostavljene službenike 100 miliona dinara, zbog povećanja položajnih plata i uvođenja posebnih dodataka u nekim saveznim službama 330 miliona dinara i za materijalne rashode saveznih organa 450 miliona dinara, tj. za saveznu upravu u celini ukupno 1.650 miliona dinara. Sva ova naknadna sredstva za podmirenje nedovoljno predviđenih ličnih i materijalnih rashoda saveznih organa odobravana su na teret budžetske rezerve u kojoj su, s obzirom da je ista bila u potpunosti iscrpljena, nedostajala sredstva ne samo za pokriće ovih rashoda u ukupnom iznosu od 1.650 miliona dinara, već i sredstva u iznosu od 1.750 miliona dinara za pokriće raznih potreba federacije koje se finansiraju neposredno iz budžetske rezerve. Stoga je za njihovo pokriće privremeno zaključena pozajmica kod Narodne banke FNRJ. Sem toga, potrebna su naknadna sredstva i za isplatu invalidskih prinadležnosti ratnih vojnih invalida i za njihovu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 700 miliona dinara zbog povećanog broja invalida i poskupljenja troškova njihovog bolničkog, banjskog i klimatskog lečenja.

Prema tome, za sve gornje potrebe nedostaju sredstva u ukupnom iznosu od 4.100 miliona dinara, koja se sada mogu obezbediti na teret onih sredstava odobrenih u saveznom budžetu koja će do kraja ove godine jednim svojim delom ostati neiskorišćena, a to su sredstva za isplatu inostranih zajmova (u iznosu od 3.700 miliona dinara), sredstva za isplatu nagrada službenicima saveznih organa (u iznosu od 100 miliona dinara) i sredstva za sprovođenje devizne reforme kod inostranih plaćanja saveznih organa (u iznosu od 300 miliona dinara).

Detaljnije obrazloženje za sredstva koja nedostaju je sledeće:

1) Rashodi saveznih organa

Za lične rashode saveznih organa bilo je potrebno naknadno obezbediti 1.200 miliona dinara, a za materijalne rashode 450 miliona dinara, tj. ukupno 1.650 miliona dinara.

Ova sredstva nedostajala su iz sledećih razloga:

a) Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika (»Službeni list FNRJ«, br. 9/61), Odlukom o izmenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa za socijalno osiguranje (»Službeni list FNRJ«, br. 8/61), kao i Odlukom o sredstvima za davanje naknade saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju (»Službeni list FNRJ«, br. 16/61) povećana je stopa doprinosa budžetima od 13% na 15%, odnosno uvedeno je plaćanje dopunske stope doprinosa za socijalno osiguranje od 2%, kao i plaćanje naknade od 1% od ličnog dohotka za povlastice u putničkom saobraćaju.

Za isplatu povećanih doprinosa, odnosno novouvedenih doprinosa saveznim organima nedostajala su sredstva u ukupnom iznosu od 770 miliona dinara.

b) Za postavljanje novih službenika u 1961. godini bilo je u saveznom budžetu posebno rezervisano 150 miliona dinara, ali je ova suma, u sklopu mera preduzetih u pravcu ograničavanja prekomerne budžetske potrošnje, naknadno smanjena na 50 miliona dinara. Međutim, ova suma se tokom izvršenja budžeta pokazala kao nedovoljna, jer je za izvršena nova postavljenja, u okviru odobrene sistematizacije radnih mesta, na primer, Upravi carina nedostajalo 72 miliona dinara, Upravi civilnog vazduhoplovstva 6 miliona dinara, Sekretarijatu za informacije 6 miliona dinara, Zavodu za produktivnost rada 7 miliona dinara itd.

Ukupno saveznim organima za novopostavljene službenike nedostajalo je oko 100 miliona dinara.

c) Za isplatu novouvedenih posebnih dodataka za sudije redovnih i privrednih sudova, za javne pravobranioce, za javne tužioce (»Službeni list FNRJ«, br. 26/61) i posebnih dodataka za carinske službenike

(»Službeni list FNRJ«, br. 13/61), kao i za isplatu povećanih položajnih plata nedostajala su odgovarajućim saveznim organima sredstva. Tako, Državnom sekretarijatu za unutrašnje poslove nedostajalo je 149 miliona dinara, Javnom tužilaštvu 68 miliona dinara, Upravi carina 32 miliona dinara, Upravi pomorstva i rečnog saobraćaja 14 miliona dinara, Državnom sekretarijatu za poslove robnog prometa 9 miliona dinara, Upravi civilnog vazduhoplovstva 5 miliona dinara, Saveznom vrhovnom sudu 4 miliona dinara itd.

Ukupno pomenutim i nekim drugim saveznim organima nedostajalo je po gornjem osnovu oko 330 miliona dinara.

d) Za podmirenje materijalnih rashoda pojedinim saveznim organima, isto tako, nedostajala su sredstva, i to uglavnom, zbog povećanja dnevnica i prevoza, zatim zbog povećane tarife za poštansko-telegrafsko-telefonske troškove, kao i zbog opšteg skoka cena. Tako, za pokriće navedenih troškova do kraja ove godine Upravi carina trebalo je obezbediti naknadnih 60 miliona dinara, Državnom sekretarijatu za poslove robnog prometa 20 miliona dinara, Upravi civilnog vazduhoplovstva 26 miliona dinara, Saveznoj narodnoj skupštini 20 miliona dinara, Upravi za mere i dragocene metale 12 miliona dinara, dok su, isto tako, Saveznom izvršnom veću nedostajala sredstva u iznosu od 200 miliona dinara za pokriće troškova u vezi sa prijemom stranih delegacija.

Navedenim i još nekim drugim saveznim organima ukupno je nedostajalo za pokriće njihovih materijalnih rashoda oko 450 miliona dinara.

2) Invalidske prinadležnosti ratnih vojnih invalida sa njihovom zdravstvenom zaštitom

Za isplatu invalidskih prinadležnosti ratnih vojnih invalida i za pokriće troškova oko njihove zdravstvene zaštite treba do kraja 1961. godine obezbediti naknadnih 1.300 miliona dinara, pošto je broj korisnika ličnih invalida porastao za 4.525 lica u odnosu na planirani broj za 1961. godinu za koji su sredstva obezbeđena u budžetu, kao i zbog povećanih troškova u vezi sa njihovim bolničkim, ambulantskim i klimatskim lečenjem.

Za isplatu invalidskih prinadležnosti nedostajaće 950 miliona dinara, a za zdravstvenu zaštitu ratnih vojnih invalida 350 miliona dinara, tj. ukupno oko 1.300 miliona dinara. Međutim, zasad se obezbeđuje samo 700 miliona dinara, a ostatak od 600 miliona dinara podmiriće se u 1962. godini kao obaveza iz 1961. godine na teret sredstava koja se u budžetu svake godine predviđaju za isplatu obaveza iz prethodne godine. Ovo iz razloga, što će se stvarno potrebna naknadna sredstva po gornjem osnovu moći utvrditi tek po isteku 1961. godine, kada se budu prikupili iz bankarske mreže i sredili svi podaci o stvarno izvršenim isplatama u 1961. godini za ratne vojne invalide.

3) Budžetska rezerva

Za rashode federacije koji se neposredno finansiraju iz sredstava budžetske rezerve, kao i za razne vanredne potrebe saveznih organa, po kojima je već doneta odluka Saveznog izvršnog veća o njihovom odobrenju ili će se, s obzirom na njihov karakter i namenu, doneti, potrebno je obezbediti 1.750 miliona dinara.

Prema tome, sredstva budžetske rezerve treba povećati za ukupno 3.400 miliona dinara (1.650 miliona + 1.750 miliona), a invalidske prinadležnosti za 700 miliona dinara, tj. treba putem virmana (prenosom sredstava) u okviru saveznog budžeta za 1961. godinu obezbediti za sve napred navedene potrebe ukupno 4.100 miliona dinara.

Prema priloženom predlogu Zakona o izmenama Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu ova sredstva se obezbeđuju, i to:

	u milionima dinara
1. na teret sredstava predviđenih u saveznom budžetu za isplatu inostranih zajmova (za ovu svrhu bilo je predviđeno 36.545 miliona dinara, a utrošiće se oko 32.845 miliona dinara) — — — — —	3.700
2. na teret sredstava za isplatu nagrada službenicima saveznih organa (od predviđenih 250 miliona dinara za nagrade utrošeno je samo 10 miliona dinara, a 134 miliona dinara za isplatu posebnih dodataka) — — — — — — — — —	100
3. na teret sredstava za sprovođenje devizne reforme kod inostranih plaćanja saveznih organa (od predviđenih 2.890 miliona dinara utrošeno je oko 2.585 miliona dinara) — — — — — — —	300
Svega:	4.100

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA BUDŽET SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O SAVEZNOM BUDŽETU ZA 1961. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za budžet
SNS (A) 97
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za budžet Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 21. decembra 1961. godine, pretresao je i usvojio bez izmena Predlog zakona o izmenama Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu.

Odbor je učinio u zakonskom predlogu neke stilske i redakcijske izmene.

Predlog zakona o izmenama Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu pretresao je i Zakonodavni odbor Saveznog veća.

Odbor za budžet Saveznog veća predlaže Domu da usvoji Predlog zakona o izmenama Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu.

Za izvestioca Odbor je odredio narodnog poslanika Adema Hercegovca.

Za sekretara
Adem Hercegovac s. r.

Predsednik
Raja Nedeljković s. r.

Članovi:
Jašar Ibraimi s. r., **Momir Bošković** s. r., **Božidarka Damnjanović** s. r., **Ivo Družić** s. r., **Dušan Đurđić** s. r., **Edo Jardas** s. r., **Milija Kovačević** s. r., **Boge Kuzmanovski** s. r., **Drago Mažar** s. r., **Miloš Milaković** s. r., **Radovan Pantović** s. r., **Andrej Petelin** s. r., **Petar Munjas** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O SAVEZNOM BUDŽETU ZA 1961. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 97
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojoj sednici od 23. XII 1961. godine pretresao je i bez izmena

usvojio Predlog zakona o izmenama Zakona o Saveznom budžetu za 1961. godinu, koji mu je dostavio Odbor za budžet Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Ivan Kreft.

Sekretar. Predsednik.

Dr Jerko Radmilović s. r. **Dr Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr Zaim Šarac s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r. **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković**, s. r.

PREDLOG

ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O USTANOVLJENJU OBAVEZNIH REZERVI FONDOVA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 410
12. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ustanovljenju obaveznih rezervi fondova, koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a da su za poverenike određeni dr Nikola Balog, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Saveznom veću i Vojo Rakić, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 100
13. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ustanovljenju obaveznih rezervi fondova, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, a koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljeni u obliku dopunskog predloga.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a za poverenika dr Nikolu Baloga, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove.

Predsednik,

Petar Stambolić s. r.

PREDLOG

ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USTANOVLJENJU OBAVEZNIH REZERVI FONDOVA

Član 1.

U Zakonu o ustanovljenju obaveznih rezervi fondova (»Službeni list FNRJ« br. 23/61) posle člana 5. dodaju se dva nova člana koja glase:

»Član 5a.

Narodne republike mogu za fondove iz člana 1. ovog zakona, sa svoje teritorije, ustanovljavati posebne obavezne rezerve.

Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na savezne fondove.

Najviši procenat za obrazovanje posebnih obaveznih rezervi iz stava 1. ovog člana utvrđuje se saveznim društvenim planom odnosno posebnom odlukom Savezne narodne skupštine.

Narodne republike mogu, u okviru procenta iz stava 3. ovog člana, utvrđivati različite procente za određene fondove.

Procenat po kome se vrši obrazovanje posebnih obaveznih rezervi iz ovog člana primenjuje se na osnovicu iz člana 4. ovog zakona.

Član 5b.

Posebne obavezne rezerve iz člana 5a. ovog zakona polažu se kao depozit kod banke narodne republike a ako ova ne postoji — kod druge poslovne banke koja obavlja poslove banke narodne republike.

Sredstva depozita iz stava 1. ovog člana mogu se koristiti, po posebnim propisima narodne republike, za kreditiranje obrtnih sredstava u privredi.«

Član 2.

U članu 9. posle reči: »društveni fondovi za školstvo«, dodaju se reči: »i Opšti investicioni fond«.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE

PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O USTANOVLJENJU OBAVEZNIH REZERVI FONDOVA

Prema sada važećim odredbama zakona, obavezne rezerve na društvene fondove i fondove privrednih organizacija mogle su se obrazovati samo po postupku i na način određen saveznim propisima. Prema tome, nije bila mogućnost da bilo koja druga političkoteritorijalna jedinica svojim propisima ustanovljava obavezne rezerve fondova društvenih pravnih lica, mada se po sebi razume da svaki upravljač fonda može po svom nahođenju za svoj fond da ustanovljava rezervu.

Predloženom izmenom zakona daje se ovlašćenje narodnim republikama da i one mogu, na sličan način kao i federacija, svojim propisima da ustanovljavaju

posebne rezerve fondova. Maksimalnu visinu stope za obrazovanje ovih rezervi, kao što je to slučaj i za obrazovanje rezervi po saveznim propisima, određivala bi Savezna narodna skupština. Međutim usled potrebe zadovoljenja različite politike obrazovanja obaveznih rezervi pojedinih vrsta fondova ili grana privrede, republike mogu ovu stopu diferencirati.

Sredstva rezerve koja bi nastala po predlogu ovog zakona služila bi kao centralni depozit republičkih banaka i koristila bi se za kreditiranje obrtnih sredstava u privredi prema propisima republike, što znači da bi na odgovarajući način, putem kreditnog mehanizma bila stavljena na raspoloženje privredi radi tekućeg finansiranja.

Dalja izmena odnosi se na Opšti investicioni fond za koji se predviđa da u 1961. godini ne izdvaja sredstva obavezne rezerve. Ovo je potrebno učiniti jer su Opštem investicionom fondu saveznim društvenim planom određena maksimalna sredstva koja može da upotrebi za kreditiranje investicija. Kako bez posebnih odluka Savezne narodne skupštine ovaj iznos ne može da se prekorači, a takvih odluka u 1961. godini nije bilo, to je potrebno da se ovaj Fond oslobodi obrazovanja rezerve kako bi mogao finansirati zadatke predviđene Saveznim društvenim planom za 1961. godinu, a u okviru maksimalnog iznosa sredstava predviđenih Planom.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O USTANOVLJENJU OBAVEZNIH REZERVI FONDOVA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 100
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine pretresao je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ustanovljenju obaveznih rezervi fondova i usvojio ga sa sledećim izmenama i dopunama:

Član 1. U članu 5a stav 1. menja se i glasi:

»Narodne republike mogu za fondove iz člana 1. stav 1. ovog zakona, osim za savezne fondove, ustanovljavati posebne obavezne rezerve.«

Stav 2. se briše. U stavu 4. u prvom redu posle reči »stava« umesto »3« stavlja se »2«.

Navedene izmene i dopune usvojio je i Odbor za narodnu privredu Veća proizvođača.

Osim pomenutih izmena i dopuna Odbor je izvršio i neke stilske i redakcijske ispravke.

Podnoseći ovaj izveštaj Odbor moli Dom da ga usvoji.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar,
Todor Vujasinović s. r.

Predsednik,
Ivica Gretić s. r.

Članovi:
Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Buković** s. r., **Radivoje Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., **Josip inž. Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA VEĆA PROIZVOĐAČA O PREDLOGU ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O USTANOVLJENJU OBAVEZNIH REZERVI FONDOVA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 100
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez bitnih izmena, sa kojima se složio i Odbor za narodnu privredu Saveznog veća, usvojio Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o ustanovljenju obaveznih rezervi fondova.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar,
Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik,
Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:
Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Daković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., i **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O DOPRINOSU NA VANREDNE PRIHODE PRIVREDNIH ORGANIZACIJA ZA 1962. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 413
12. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija za 1962. godinu, koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a da su za poverenike određeni dr Nikola Balog, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Saveznom veću i Vojo Rakić, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS/A/103
13. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

B e o g r a d

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija za 1962. godinu, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, a koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Kira Gligovora, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a za poverenika dr Nikolu Baloga, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O DOPRINOSU NA VANREDNE PRIHODE PRIVREDNIH ORGANIZACIJA ZA 1962. GODINU

Član 1.

Privredne organizacije koje u 1962. godini ostvare vanredni prihod, plaćaju doprinos na taj prihod (doprinos na vanredan prihod).

Član 2.

Smatraće se da je privredna organizacija ostvarila vanredan prihod ako, pored sredstava za plaćanje određenih ličnih dohodaka radnika, ostvari sredstva za fondove preko iznosa od 6% od ukupnih osnovnih i obrtnih sredstava kojima raspolaže u godini za koju se vrši raspodela dohotka.

Pod određenim ličnim dohocima podrazumevaju se lični dohoci radnika obračunatih na osnovu prosečnih ličnih dohodaka ostvarenih u protekloj godini u delatnosti kojoj privredna organizacija pripada.

Član 3.

Deo čistog prihoda preko iznosa iz člana 2. stav 1. ovog zakona predstavlja vanredan prihod privredne organizacije.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana neće se smatrati vanrednim prihodom iznos sredstava za fondove manji od 30% od prosečnih ličnih dohodaka radnika, nezavisno od njegovog odnosa prema raspoloživim poslovnim sredstvima privredne organizacije.

Član 4.

Doprinos na vanredan prihod plaća se po stopi od 25% od iznosa vanrednog prihoda.

Doprinos na vanredan prihod obračunava se pre obračunavanja doprinosa za društvene investicione fondove.

Član 5.

Doprinos na vanredan prihod privrednih organizacija je prihod federacije.

Član 6.

Doprinosi na vanredan prihod neće obračunavati i plaćati komunalne privredne organizacije, privredne organizacije uslužnog zanatstva i privredne organizacije koje doprinos iz dohotka plaćaju u paušalnom iznosu.

Doprinos na vanredni prihod ne obračunavaju i ne plaćaju ni ustanove koje obračunavaju svoj dohodak kao privredne organizacije.

Član 7.

Privredna organizacija uvrstiće se u onu grupaciju privrednih odganizacija kojoj pripada po svojoj delatnosti saglasno propisanoj nomenklaturi delatnosti.

Član 8.

Privredne organizacije i odgovorna lica u privrednim organizacijama koji ne obračunavaju i ne uplate doprinos na vanredan prihod, kazniće se po kaznenim odredbama Zakona o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija.

Član 9.

Bliže propise o obračunavanju i plaćanju doprinosa na vanredan prihod doneće savezni Državni sekretarijat za poslove finansija.

Član 10.

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 1962. godine.

Na završne račune za 1961. godinu primeniće se ovaj zakon.

Privredna organizacija može odlučiti da na završni račun za 1961. godinu primeni Zakon o doprinosu na vanredan priod privrednih organizacija koji važi za 1961. godinu.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O DOPRINOSU NA VANREDNE PRIHODE PRIVREDNIH ORGANIZACIJA ZA 1962. GODINU

Doprinos na vanredne prihode kao poseban oblik raspodele uveden je početkom ove godine u okviru opštih izmena odnosa i oblika raspodele izvršenih u isto to vreme. Njegovo ustanovljenje bilo je diktirano pre svega činjenicom da su uslovi poslovanja pojedinih privrednih organizacija i u okviru istih i u proseku različitih delatnosti veoma različiti i da se te razlike nisu dale ukloniti na celishodniji način primenom drugih oblika raspodele. Pretpostavljajući da će i druge istovremeno preduzete mere, a posebno one na sektoru razmene i cena, dovesti kasnije do većeg ujednačavanja uslova poslovanja i da će povećana proizvodnja i konsekventnija primena ostalih oblika raspodele moći osigurati društvenim fondovima potrebna sredstva i mimo ovog oblika raspodele, usvojen je Zakon o doprinosu na vanredne prihode kao godišnji propis, tj. kao propis koji će biti primenjivan u raspodeli prihoda ostvarenih u 1961. godini. Ceo račun se pri tom zasnivao delom na podacima iz završnih računa privrednih organizacija za 1958. godinu, a samo delom i onih za 1959. godinu, jer se novijim podacima, posebno onim za 1960. godinu, nije u to vreme još raspolagalo.

Razlozi, međutim, koji su diktirali ustanovljenje ovog oblika raspodele za 1961. godinu stoje u osnovi i danas, tj. uslovljavaju potrebu da se primena ovog oblika raspodele produži i za narednu — 1962. godinu.

Već završni računi za 1960. godinu pokazali su da su razlike u uslovima, a u vezi s tim i u rezultatima poslovanja bile veće nego što su one s kojima se prvobitno računalo. Podaci, pak, za 1961. godinu pokazuju da je jednim delom izostalo i dejstvo mera preduzetih u toku ove godine u cilju većeg ujednačavanja uslova poslovanja i, posebno, očekivano dejstvo na sektoru cena. Iako podaci iz privremenih obračuna za prvo polugodište 1961. godine nisu potpuni i ne pružaju osnovu za sigurne zaključke u pogledu odnosa kakvi će biti uspostavljeni do kraja godine, oni ipak, zajedno s podacima o kretanju proizvodnje i cena koje beleži redovna statistička služba, upućuju na napred izneti zaključak.

O tome da veoma osetne razlike u uslovima poslovanja postoje i dalje svedoče ubedljivo i podaci o

privremenom obračunu samog doprinosa na vanredne prihode, a koji je u prvom polugodištu obračunat u većem iznosu nego što je pretpostavljeno za celu 1961. godinu. Taj obračun, osim toga, pokazuje da su vanredni prihodi, izrazito koncentrisani u delu organizacija samo nekih delatnosti, a posebno nekih delatnosti u oblasti industrije i trgovine na koje se odnosi oko 85% obračunatog doprinosa na vanredne prihode. Samo u četiri grane industrije — u metalnoj, elektro-industriji, hemijskoj i tekstilnoj industriji — obračunato je oko ¹/₃ ovog doprinosa obračunatog za celu privredu ili oko ¹/₂ toga doprinosa obbračunatog za oblast industrije.

Ovakve razlike u relativnoj veličini dohotka koji ostaje na raspolaganju privrednim organizacijama određenih delatnosti mogu samo delimično biti otklonjene proširenjem poreza na promet u odgovarajućoj proizvodnji, jer i primena ovog oblika raspodele ima sasvim određene granice koje ne mogu bez štetnih posledica biti prekoračene. Zatim ovaj, kao i drugi oblici raspodele koji se jednako odnose na sva preduzeća jedne ili više delatnosti, može da ukloni samo razlike među različitim delatnostima, dok razlike između preduzeća iste delatnosti čini još većim. No, koliko god mogućnosti koje načelno u ovom smislu pružaju drugi oblici raspodele i bile značajne, njihova primena je u ovom momentu, kad se još ne raspolaže sigurnijim podacima o aktuelnim odnosima, veoma otežana i nužno ograničena samo na tačke na kojima se može s većom sigurnošću računati s određenim odnosima. Ne može se, osim toga, za iduću godinu računati ni sa značajnim dejstvom drugih faktora — cena, materijalnih izmena u strukturi proizvodnje, izvoza i uvoza i sl., koji bi delovali u pravcu većeg usklađivanja položaja pojedinih delatnosti i preduzeća, pa se stoga i za iduću godinu primena doprinosa na vanredan prihod pokazuje neophodnom. Ovaj doprinos ne fiksira veličinu obaveza preduzeća unapred i deluje samo tamo gde se stvarno pokažu znatnija odstupanja u relativnoj veličini dohotka od prosečne. Na neophodnost primene upućuje zatim i činjenica da ovaj oblik raspodele predstavlja važan izvor prihoda saveznih fondova koji u ovom momentu ne može biti kompenziran drugima, pa iako će njegov efekat, ukoliko se usvoje odgovarajući predlozi za proširenje poreza na promet, biti verovatno manji nego u ovoj godini, ne može ni ovaj momenat biti zanemaren.

U primeni doprinosa na vanredne prihode u toku ove godine uočeni su, međutim, izvesni nedostaci u dosadašnjem načinu utvrđivanja doprinosa pa ih je predloženom izmenom Zakona o doprinosu na vanredne prihode trebalo otkloniti.

Naime, vanredni prihod se utvrđuje primenom prosečnih merila na individualne uslove poslovanja pojedinih preduzeća, tj. prosečnih ličnih dohodaka i prosečnih stopa fondova prema sredstvima na sredstva i radnu snagu koje ta preduzeća u svom poslovanju stvarno angažuju. U vezi s tim postaje veoma osetljivo pitanje pravilnog utvrđivanja ovih prosečnih merila, a jednako i uvažavanja izvesnih individualnih situacija u kojima ta merila ne daju sasvim adekvatnu sliku stvarnog položaja odgovarajućih preduzeća. To se posebno odnosi, s jedne strane, na pitanje prosečnih ličnih dohodaka u pojedinim delatnostima koji se uzimaju za osnovu utvrđivanja relativne veličine dohotka i, s druge strane, na individualne situacije u kojima se zbog izuzetno slabe opremljenosti rada sredstvima pokazuje kao vanredan prihod i deo takvog dohotka koji odgovarajućim preduzećima ne osigurava još ni prosečne uslove razvoja. Oba pitanja su, osim toga, međusobno povezana, jer ukoliko su određeni lični dohoci neadekvatno primenjeni i pokazuju tako relativno veći dohodak utoliko je i dejstvo drugog momenta izrazitije.

U vezi s tim pojavilo se konkretno pitanje svrstavanja pojedinih preduzeća u određene delatnosti čiji se prosečni lični dohoci uzimaju kao osnova za merenje njihovog individualnog položaja. Kako je dosadašnje svrstavanje pojedinih preduzeća u određene delatnosti imalo stvarno niz slabosti, izrađena je u sporazumu sa svim zainteresovanim faktorima nova jedinstvena nomenklatura delatnosti koja bi u buduće bila osnova kako za ovu tako i za sve druge potrebe, tj. za redovnu evidenciju i statistiku, za radne analize uslova i rezultata poslovanja pojedinih delatnosti i sl. No, iako su ovom novom nomenklaturom otklonjene mnoge slabosti dosadašnje prakse, ni po njoj pojedine delatnosti nisu niti mogu biti toliko homogene da ne bi trebalo uvažavati nikakve individualne razlike među pojedinim preduzećima unutar ovako utvrđenih delatnosti. Zbog toga je bilo potrebno uneti dopunu u mehanizam odmeravanja vanrednog prihoda koja bi davala izvesnu mrežu sigurnosti da će nužna individualna odstupanja od prosečnih uslova biti u potrebnoj meri respektovana.

Budući da je slično rešenje zahtevao i spomenuti problem u vezi sa slabijom opremljenošću rada sredstvima, predlaže se odgovarajuća dopuna postojećih propisa prema kojoj se ne bi smatralo vanrednim prihodom ni deo dohotka koji ne prelazi određene lične dohotke za 30% makar da prelazi određenu relativnu veličinu, tj. 6%, u odnosu na raspoloživa sredstva. Na taj način izuzet je iz mogućnosti zahvatanja doprinosa na vanredne prihode deo dohotka koji stvarno ne predstavlja vanredan prihod bilo da se radi o razlici između prosečnih ličnih dohodaka i onih koji u pojedinim organizacijama, zbog posebnih uslova ili karaktera rada, moraju i pri prosečnim rezultatima biti veći od prosečnih bilo u fondovima onih organizacija koje imaju veoma slabu opremljenost rada sredstvima.

Kad na osnovu podataka iz završnih računa za 1961. godinu i drugih podataka koji se odnose na uslove poslovanja i položaj pojedinih delatnosti i privrednih organizacija unutar njih bude moguće s većom sigurnošću ceniti ove uslove i položaj, biće neophodno ponovo i u celini razmotriti kako karakter i celishodnost primene ovog doprinosa tako i karakter i primenu ostalih oblika raspodele odnosno mogućnost postizanja odgovarajućih efekata u usklađivanju i usmeravanju privrednih kretanja i drugim merama mimo neposredne raspodele dohotka privredne organizacije. Za sada za ovakva razmatranja nedostaju potrebne pretpostavke, ali kako će one biti date već u prvoj polovini iduće godine moći će se tada izvršiti odgovarajuće analize i dati novi predlozi.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O DOPRINOSU NA VANREDNE PRIHODE PRIVREDNIH ORGANIZACIJA ZA 1962. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS /A/ 103
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine pretresao je Predlog zakona o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija za 1962. godinu i usvojio ga sa sledećim izmenama i dopunama:

Član 2. u stavu 1. u trećem redu posle reči »sredstva« umesto reči »za fondove« stavljaju se reči »čistog prihoda«. Na kraju istog stava umesto tačke stavlja se zarez i dodaju reči: »ili preko iznosa od

30% od određenih ličnih dohodaka ako je ovaj iznos veći.«

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

»Ukupna osnovna i obrtna sredstva iz stava 1. ovog člana uvećavaju se za iznos otpisa osnovnih sredstava koji prelazi 30%.«

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

»Izuzetno od odredbe stava 3. ovog člana, za privredne organizacije unutrašnje trgovine za obračun doprinosa na vanredan prihod primeniće se jedinstveni prosečni lični dohoci ovih organizacija, bez obzira da li se bave prometom na veliko ili prometom na malo.«

Član 3. stav 2. briše se.

Član 6. u prvom stavu u trećem redu posle reči »zanatstva« dodaju se reči »ugostiteljske privredne organizacije.«.

Član 8. u trećem redu posle reči »kazniće se« umesto reči »po kaznenim odredbama« stavljaju se reči »za privredni prestup po odredbama«.

Član 10. menja se i glasi:

»Na završne račune za 1961. godinu primeniće se ovaj zakon.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava privredne organizacije koje su po važećim propisima obavezne da plaćaju doprinos za eksploataciju rudnog blaga u 1961. godini mogu odlučiti da na završne račune za 1961. godinu primene Zakon o doprinosu na vanredan prihod privrednih organizacija koji važi za 1961. godinu.«

Posle člana 10. dodaje se novi član 11. koji glasi:

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 1962. godine.«

Navedene izmene i dopune usvojio je i Odbor za narodnu privredu Veća proizvođača.

Osim navedenih izmena i dopuna Odbor je učinio i neke stilske i redakcijske ispravke.

Podnoseći ovaj izveštaj Odbor moli Dom da ga usvoji.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar — **Todor Vujasinović** s. r.

Predsednik — **Ivica Gretić** s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Baković** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., ing. **Josip Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ

ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O DOPRINOSU NA VANREDNE PRIHODE PRIVREDNIH ORGANIZACIJA ZA 1962. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS/A/103
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine pretresao je Predlog zakona o doprinosu na vanredne prihode privrednih organizacija za 1962. godinu, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Pretresajući ovaj zakonski predlog Odbor je predložio da se u istom izvrše neznatne izmene sa kojima se složio i Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar — **Dr Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik — **Dr Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr Zaim Šarac s. r., **Aljuš Gaši** s. r. **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r. i **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG

ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSU BUDŽETIMA IZ LIČNOG DOHOTKA RADNIKA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 415
12. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika, koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a da su za poverenike određeni dr Nikola Balog, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Saveznom veću i Vojo Rakić, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPSTINA
PREDSEDNIK
SNS/A/105
13. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika, koji je Skupštini podnelo Savezno

izvršno veće, a koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a za poverenika dr Nikolu Baloga, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove.

Predsednik,
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSU BUDŽETIMA IZ LIČNOG DOHOTKA RADNIKA

Član 1.

U Zakonu o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika (»Službeni list FNRJ«, br. 17/61 i 44/61), u članu 12. stav 1. menja se i glasi:

»Opštinski narodni odbor na sednicama oba veća može propisati za radnike i službenike pojedinih grana privrede, grupa privrednih organizacija ili pojedinih privrednih organizacija, poslovnih ili pogonskih jedinica i za radnike i službenike državnih organa, ustanova, društvenih i drugih organizacija na svom području, dopunski doprinos budžetima iz ličnog dohotka, koji ne može biti veći od 10% od iznosa doprinosa budžetima iz ličnog dohotka koji se plaća po odredbama ovog zakona«.

Član 2.

Član 35. menja se i glasi:

»Doprinos budžetima iz ličnog dohotka plaća se u opštini na čijem se području nalazi prebivalište radnika iz čijeg se ličnog dohotka plaća ovaj doprinos.

Dopunski doprinos budžetima iz ličnog dohotka (član 12) plaća se u onoj opštini na čijem se području nalazi sedište ili prebivalište isplatioca ličnog dohotka iz koga se plaća ovaj doprinos odnosno u onoj opštini na čijem se području nalazi sedište poslovne ili pogonske jedinice u kojoj je radnik radio«.

Član 3.

Član 38. briše se.

Član 4.

Odredbe ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

Izuzetno od odredaba prethodnog stava doprinos budžetima iz ličnog dohotka ostvarenog u 1961. godini plaćaće se po dosadašnjim propisima iako se isplata tog dohotka vrši u 1962. godini.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSU BUDŽETIMA IZ LIČNOG DOHOTKA RADNIKA

Dosadašnjim odredbama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika propisano je da se naplaćeni doprinos budžetima iz ličnog dohotka plaća u opštini u kojoj je radnik ostvario lični dohodak iz koga se plaća ovaj doprinos. Zakonom je predviđeno da se smatra da je radnik ostvario dohodak u onoj opštini u kojoj je sedište ili prebivalište isplatioca tog doprinosa odnosno u opštini u kojoj je sedište poslovne ili pogonske jedinice u kojoj je radnik radio. Na taj način učešće u ovom doprinosu imale su samo one opštine na čijem se području nalazi sedište isplatioca ličnih dohodaka (privredne organizacije, državnog organa ili ustanove itd), a to su privredno razvijenije opštine, dok one opštine na čijem se području nalazi prebivalište radnika nisu imale nikakvog učešća u ovom doprinosu.

Pošto se u prilično broju slučajeva (na osnovu izvršene ankete prosečno oko 16%) prebivalište radnika ne nalazi na području iste opštine gde se nalazi i sedište isplatioca ličnog dohotka, već oni na posao dolaze sa područja drugih opština, to se od strane ovih opština na čijem području radnici imaju svoje prebivalište opravdano javljaju prigovori i zahtevi da se odredbe Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika izmene u tom smislu što bi se plaćanje ovog doprinosa vršilo u opštini prebivališta radnika, a ne u opštini mesta rada. Ovo stoga što radnici i njihove porodice koriste u opštini prebivališta komunalne, zdravstvene, prosvetne i druge usluge, a da za korišćenje tih usluga nisu dosad plaćali ništa.

Razmatrajući ovo pitanje došlo se do zaključka da opštine prebivališta radnika podmiruju najveći deo njihovih potreba i potreba njihovih porodica u komunalnim, zdravstvenim, prosvetnim i drugim uslugama je opravdano da te opštine dobiju učešće u doprinosu budžetima koji se plaća iz ličnog dohotka ovih radnika.

Izmenom mesta plaćanja ovog doprinosa nastaće promene u obračunu kod isplatilaca ovog doprinosa. Naime, do sada su isplatioci ličnih dohodaka (organizacije, organi i ustanove) imali samo jedan obračun; ukupan iznos obračunatog doprinosa budžetima uplaćivali su jednom uplatiocu u opštini na čijem se području nalazi njihovo sedište. Sada će isplatioci ličnih dohodaka morati da vrše više obračuna ako zapošljavaju radnike sa područja drugih opština. Smatra se, međutim, da to neće predstavljati naročito opterećenje uplatilaca s obzirom na stabilnost prebivališta radnika.

U vezi sa ovim razmatrano je i pitanje da se kao mesto plaćanja ovog doprinosa uzme mesto stanovanja radnika, pa se došlo do zaključka da bi to bilo, pored načelnih slabosti teško sprovodljivo u praksi, jer je mesto stanovanja privremenog karaktera koje se može češće menjati, tako da bi isplatioci ličnih dohodaka bili u nemogućnosti da prate te promene i da prema njima uplaćuju ovaj doprinos opštini mesta stanovanja. Stoga je kao pravilno i izvodljivo rešenje za određivanje mesta plaćanja ovog doprinosa usvojeno prebivalište radnika. Ovo stoga što se, prema propisima o prijavljivanju prebivališta i boravka, pod prebivalištem podrazumeva mesto u kome se određeno lice nastani u nameri da tamo stalno prebiva, a to je u stvari mesto gde mu se nalazi i porodica, pa je stoga i usvojeno da se prema ovom mestu određuje i mesto plaćanja ovog doprinosa.

Napominje se da je u vezi sa ovim pitanjem razmatrana i mogućnost da se dopunski doprinos budžetima iz ličnog dohotka koji propisuje opštinski narodni odbor prepusti onim opštinama na čijem se području nalazi prebivalište radnika, pa se došlo do zaključka da to ne bi bilo opravdano i da bi predstavljalo velike teškoće za isplatioce ličnih dohodaka. Naime, samo postojanje jedne privredne organizacije, organa ili ustanove u jednom mestu stvara izvesne obaveze za opštinu na čijem se području nalazi to mesto, pa je opravdano da se toj opštini za pokriće tih obaveza prepusti dopunski doprinos budžetima iz ličnog dohotka. Sem toga, prepuštanje ovog doprinosa opštini prebivališta radnika stvaralo bi za isplatioce ličnih dohodaka velike teškoće, jer bi za obračunavanje ovog doprinosa morali da primenjuju onoliko stopa dopunskog doprinosa koliko ima opšti-

na sa čijeg područja su zaposleni radnici kod tih isplatilaca.

Posebno se ističe, da se odredbom o plaćanju doprinosa budžetima u onoj opštini u kojoj se nalazi prebivalište radnika iz čijeg se ličnog dohotka izdvaja taj doprinos, automatski rešava da se i doprinos za stambenu izgradnju uplaćuje u fond za stambenu izgradnju one opštine na čijem se području nalazi prebivalište radnika iz čijeg se ličnog dohotka izdvaja ovaj doprinos za stambenu izgradnju).

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSU BUDŽETIMA IZ LIČNOG DOHOTKA RADNIKA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS/A/105
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

B e o g r a d

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine pretresao je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika i usvojio ga sa sledećim izmenama i dopunama:

Dodaje se novi član 1. koji glasi:

»U Zakonu o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika (»Službeni list FNRJ«, br. 17/61 i 44/61) član 10. menja se i glasi:

»Doprinos budžetima iz ličnog dohotka radnika je prihod budžeta opštine i drugih političkoteritorijalnih jedinica na čijem se području nalazi prebivalište radnika iz čijeg se ličnog dohotka plaća ovaj doprinos, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Procenat učešća političkoteritorijalnih jedinica u doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika određuje se posebnim saveznim zakonom.«

Dosadašnji član 1. postaje član 2. s tim da njegova uvodna rečenica glasi:

»U članu 12. stav 1. menja se i glasi:«.

U članu 12. posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

»Dopunski doprinos budžetima iz ličnog dohotka iz stava 1. ovog člana je prihod budžeta one opštine koja je propisala ovaj doprinos.«

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Posle člana 2. dodaje se novi član 3. koji glasi:

»U članu 27a. stav 2. menja se i glasi:

»Narodne republike mogu propisati da se iz doprinosa budžetima iz ličnog dohotka radnika izdvaja za društvene fondove za školstvo i više od 1% na teret dela koji posle raspodele ostaje narodnoj republici i narodnim odborima na njenoj teritoriji. Narodni odbor propisaće visinu doprinosa za društvene fondove za školstvo koji će se izdvajati iz dela doprinosa budžetima iz ličnog dohotka koji njima pripadaju.«

Član 2. postaje član 4.

Član 3. postaje član 5.

Član 6. menja se i glasi:

»Odredbe ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 1962. godine, s tim da se doprinos budžetima iz ličnog dohotka ostvarenog u 1961. godini plaća po dosadašnjim propisima iako se isplata tog dohotka vrši u 1962. godini.«

Član 5. postaje član 7.

Navedene izmene i dopune usvojio je i Odbor za narodnu privredu Veća proizvođača.

Osim pomenutih izmena i dopuna Odbor je izvršio i neke stilske i redakcijske ispravke.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar — **Todor Vujasinović** s. r.

Predsednik — **Ivica Gretić** s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Bukvić** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Talevski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., ing. **Josip Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSU BUDŽETIMA IZ LIČNOG DOHOTKA RADNIKA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS/A/105
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

B e o g r a d

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu budžetima iz ličnog dohotka radnika, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar — Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETIMA I FINANSIRANJU SAMOSTALNIH USTANOVA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 416
12. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

B e o g r a d

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetima i finansiranju samostalnih ustanova, koji je u načelu prihva-

ćen od strane Saveznog izvršnog veća, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a da su za poverenike određeni dr Nikola Balog, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Saveznom veću i Vojo Rakić, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS/A/106
13. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

B e o g r a d

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetima i finansiranju samostalnih ustanova, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, a koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove a za poverenika dr Nikolu Baloga, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

P R E D L O G

ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETIMA I FINANSIRANJU SAMOSTALNIH USTANOVA

Član 1.

U Zakonu o budžetima i finansiranju samostalnih ustanova (»Službeni list FNRJ«, br. 52/59) stav 1. u članu 29. menja se i glasi:

»Od prihoda ostvarenih iz zajedničkih izvora prihoda (zajednički prihodi) na teritoriji narodne republike, narodnoj republici, srezovima i opštinama pripada ukupno 90%, a federaciji 10%«.

Stav 2. člana 29. se briše.

Stav 3. istoga člana postaje stav 2.

Umesto sadašnjeg stava 3. člana 29. unosi se novi stav 3. koji glasi:

»Republičkim zakonom utvrđuje se u jedinstvenom procentu i najmanji udeo koji pripada opštini u zajedničkim prihodima ostvarenim na njenom području«.

U stavu 6. umesto reči: »po stavu 2« stavljaju se reči: »po stavu 3«.

U stavu 7. umesto reči »stavu 3« stavljaju se reči: »stavu 2«.

Član 2.

Član 30. se briše.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETIMA I FINANSIRANJU SAMOSTALNIH USTANOVA

Izmenama u sistemu raspodele ukupnog prihoda i dohotka privrednih organizacija, koje se predlažu u nizu zakonskih propisa, narodnim republikama i opštinama date su znatno šire mogućnosti u odlučivanju o veličini doprinosa društvenim investicionim fondovima, o veličini doprinosa budžetima iz ličnog dohotka, o porezu na promet robe na malo i o drugim zajedničkim prihodima političkoteritorijalnih jedinica.

Pošto ovi prihodi služe prvenstveno finansiranju društvenih službi koje ima i federacija, a čije je učešće u tim prihodima od svega 3% bilo u izrazitoj nesrazmeri sa stvarnim odnosima u toj oblasti, to se ovim zakonom predlaže da se ovo učešće federacije poveća na 10%. Ovde je potrebno istaći da je učešće federacije u ovim prihodima vezano i za granice zahvatanja potrebnih sredstava u savezne fondove oblicima raspodele koji su vezani za sredstva, cene i slično, odnosno i za konkretne odnose u obimu zadataka koje savezni i drugi društveni fondovi treba da finansiraju.

U vezi sa napred navedenim došlo bi u obzir da se i saveznim propisima pojača značaj odnosno proširi dejstvo sadašnjeg poreza na lični prihod građana koji se plaća po progresivnim stopama i koji vremenom treba da postane jedan od glavnih instrumenata naše poreske politike. Proširenje dejstva ovog poreza moglo bi se vezati i za opštu naplatu doprinosa iz ličnih dohodaka.

Međutim, i u sadašnjem opsegu poreza na lični prihod građana ima opšti karakter, njegovo plaćanje je regulisano saveznim zakonom, plaća se po progresivnim stopama čija je visina u tesnoj vezi sa politikom formiranja ličnih dohodaka, tako da se dejstvo ovoga poreza oseća na privredne prilike u celoj državi, a ne samo na području opštine dge je naplaćen i kojoj je do sada pripadao kao prihod budžeta.

Zbog svega izloženog predlaže se da se ovaj porez uvrsti u red zajedničkih prihoda političkoteritorijalnih jedinica jer on po svojoj važnosti i karakteru predstavlja zajednički interes svih političkoteritorijalnih interesa.

I Z V E Š T A J

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETIMA I FINANSIRANJU SAMOSTALNIH USTANOVA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 106
25. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

B e o g r a d

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. de-

cembra 1961. godine, pretresao je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetima i finansiranju samostalnih ustanova i usvojio ga bez izmena, pa stoga Odbor moli Dom da usvoji ovaj izveštaj.

Za svog izvestioca Odbor je odredio narodnog poslanika Dušana Bogdanova.

Sekretar — Predsednik

Todor Vujasinović s. r. — **Ivica Gretić** s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Bukvić** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Doko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., **Josip inž. Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETIMA I FINANSIRANJU SAMOSTALNIH USTANOVA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 106
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojoj sednici održanoj 24. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetima i finansiranju samostalnih ustanova, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar — Predsednik

Dr **Jerko Radmilović** s. r. — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O REGULISANJU PLATNOG PROMETA SA INOSTRANSTVOM (DEVIZNOG ZAKONA)

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 419
18. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom (Deviznog zakona), s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Josipa Kolara, državnog podsekretara za poslove finansija, a da su za poverenike određeni Nastas Krstić, glavni devizni inspektor u Državnom sekretarijatu za poslove finansija — za poverenika u Saveznom veću i Jovan Leposavić, načelnik u Državnom sekretarijatu za poslove finansija — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 118
20. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom (Deviznog zakona), koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Josipa Kolara, državnog podsekretara za poslove finansija, a za poverenika Nastasa Krstića, glavnog deviznog inspektora u Državnom sekretarijatu za poslove finansija.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O REGULISANJU PLATNOG PROMETA SA INOSTRANSTVOM (DEVIZNI ZAKON)

Član 1.

U Zakonu o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom (Devizni zakon) (»Službeni list FNRJ«, br. 86/46) član 16a menja se i glasi:

»Privredna organizacija ili samostalna ustanova kazniće se za privredni prestup:

1) za povredu odredaba člana 15. tač. 1, 3, 9. i 17. ovog zakona novčanom kaznom od 50.000.— do 2,000.000.— dinara, a ako su prouzrokovane teže posledice — do 5,000.000.— dinara;

2) za povredu odredaba člana 15. tač. 11. do 15. i 24. do 26. ovog zakona novčanom kaznom od 30.000.— do 1,000.000.— dinara, a ako su prouzrokovane teže posledice — do 3,000.000.— dinara.

Privredna organizacija ili samostalna ustanova kazniće se i za pokušaj privrednog prestupa iz stava 1. ovog člana.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednoj organizaciji ili samostalnoj ustanovi, i to za privredni prestup iz tačke 1. — novčanom kaznom do 100.000.— dinara, a za privredni prestup iz tačke 2. — novčanom kaznom do 50.000.— dinara.«

Član 2.

Član 16b. menja se i glasi:

»Privredna organizacija ili samostalna ustanova kazniće se za privredni prestup novčanom kaznom

od 10.000.— do 2,000.000.— dinara, a ako su prouzrokovane teže posledice — do 3,000.000.— dinara, ako izvrši isplatu stranih sredstava plaćanja pre nego što je konačno zaključen ugovor sa inostranstvom ili ako izvrši isplatu većeg iznosa stranih sredstava plaćanja nego što iznosi dugovanje.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednoj organizaciji ili samostalnoj ustanovi novčanom kaznom do 50.000.— dinara.«

Član 3.

U članu 16v. stav 1. menja se i glasi:

»U slučaju prekršaja iz člana 15. tač. 1, 2, 3, 7, 15, 17, 18. i 26. ovog zakona može se pored novčane kazne izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta prekršaja u celini ili delimično, a u slučaju prekršaja iz člana 15. tač. 1, 3. i 26. može se izreći i zaštitna mera oduzimanja prevoznog sredstva ako su njegova tajna odnosno skrovita mesta bila iskorišćena za skrivanje predmeta prekršaja.«

Član 4.

Član 17. menja se i glasi:

»Administrativno-kazneni postupak za prekršaje iz člana 15. ovog zakona ne može se preduzeti kad proteknu tri godine od dana izvršenja prekršaja. Zastarevanje se prekida svakom radnjom nadležnog organa koja je upravljena na vođenje administrativno-kaznenog postupka protiv učinioca prekršaja. Posle svakog prekida zastarevanje počinje ponovo teći, ali se postupak ne može ni u kom slučaju preduzeti po isteku šest godina od dana izvršenja prekršaja.

Izrečena kazna i zaštitna mera za prekršaje ne može se izvršiti kad proteknu tri godine od dana pravosnažnosti rešenja o prekršaju. Zastarevanje se prekida svakom radnjom nadležnog organa koja je upravljena na izvršenje kazne. Posle svakog prekida zastarevanje počinje ponovo teći, ali zastarelost izvršenja kazne i zaštitne mere nastaje u svakom slučaju po isteku šest godina od dana pravosnažnosti rešenja o prekršaju.«

Član 5.

Član 23. menja se i glasi:

»Prihodi od novčanih kazni izrečenih zbog privrednog prestupa i prekršaja, kao i vrednost sredstava plaćanja i drugih predmeta oduzetih po ovom zakonu, uplaćuju se u savezni budžet.«

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

OBRAZLOŽENJE

ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O REGULISANJU PLATNOG PROMETA SA INOSTRANSTVOM (DEVIZNI ZAKON)

U Zakonu o privrednim prestupima (»Službeni list FNRJ«, br. 16/60) definisan je pojam privrednog prestupa i određen raspon novčane kazne i to: za pravno lice od 10.000 do 5,000.000 dinara a za odgovorno lice u pravnom licu od 1.000 do 100.000 dinara. Pored toga određeno je koje se vrste zaštitnih mera mogu izreći.

U članu 127. istog Zakona određeno je da se svi propisi, koji su doneti do stupanja na snagu navedenog zakona, a nisu u saglasnosti s njegovim odredbama imaju usaglasiti sa odredbama toga zakona do 1. I 1962. godine.

Na osnovu prednjeg predlaže se usaglašavanje i dopuna čl. 16a, 16b, 16v, 17. i 23. Deviznog zakona, i to:

1) u članu 1. i 2. predloga — određuje se da se povrede iz čl. 16a. i 16b, smatraju privrednim prestupima, a visina novčanih kazni usaglašava se odredbama o visini kazni po zakonu o privrednim prestupima.

2) u članu 3. predloga — predviđeno je da se protiv učinioca deviznog prekršaja može izreći i zaštitna mera oduzimanja prevoznog sredstva ako su tajna i skrovita mesta prevoznog sredstva iskorišćena za skrivanje predmeta prekršaja (domaći novac, strana valuta ili plemeniti metali) pri prelasku državne granice.

Ova dopuna, i ako ne spada u domen usaglašavanja, predlaže se iz razloga što su sve češći slučajevi da pojedinci, naročito inostranci, prenose svojim putničkim automobilima veće iznose deviznih sredstava skrivene na razne načine u automobilu (dupli blatobran, duplo dno i dr.). Kako prema sadašnjim propisima ne postoji mogućnost da se u takvim slučajevima izreče i mera oduzimanja automobila, to se u tom smislu predlaže dopuna člana 16v Deviznog zakona. Napominje se da je slična odredba predviđena u čl. 164. Carinskog zakona, kada se radi o carinskom prekršaju.

3) u članu 4. predloga koja odredba takođe ne spada u domen usaglašavanja, — predviđeno je usklađivanje odredaba o zastarelosti za devizne prekršaje sa odredbama o zastarelosti za devizne prestupe. Naime, u članu 17. Deviznog zakona predviđen je zastarni rok za vođenje administrativno-kaznenog postupka za devizne prekršaje od 5. godina odnosno apsolutno zastarni rok od 8. godina, dok se prema čl. 32. do 35. Zakona o privrednim prestupima predviđa da zastara za privredne prestupe nastaje kad proteče tri godine odnosno apsolutna zastara kad proteče 6 godina. U vezi sa tim, predloženo je skraćivanje rokova zastarelosti kod deviznih prekršaja, jer bi inače ostala nenormalna situacija, tj. da rokovi zastare za devizne prekršaje budu duži od rokova zastare za devizne privredne prestupe.

4) u članu 5. predloga, — predviđeno je da se prihodi od novčanih kazni i od oduzetih predmeta u vezi sa deviznim prestupima i prekršajima uplaćuju i dalje u Savezni budžet. Naime, ako se ne bi donela predložena izmena čl. 23. Deviznog zakona onda bi se, s obzirom da je Devizni zakon donet pre Zakona o privrednim prestupima, moglo smatrati da se prihodi od novčanih kazni i oduzetih predmeta za devizne prestupe imaju, u smislu čl. 117. i 121. Zakona o privrednim prestupima, uplaćivati polovina u budžet opštine a polovina u budžet narodne republike. U pogledu deviznih prekršaja zadržana je dosadašnja odredba čl. 23. Deviznog zakona, prema kojoj je rečeno da se navedeni prihodi uplaćuju u savezni budžet.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O REGULISANJU PLATNOG PROMETA SA INOSTRANSTVOM (DEVIZNOG ZAKONA)

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 118
25. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom (Devizni zakon) i usvojio

ga bez izmena, pa stoga Odbor moli Dom da usvoji ovaj izveštaj.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar — Predsednik

Todor Vujasinović s. r. — **Ivica Gretić** s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Buković** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., **Josip inž. Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O REGULISANJU PLATNOG PROMETA SA INOSTRANSTVOM (DEVIZNOG ZAKONA)

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 118
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o regulisanju platnog prometa sa inostranstvom (Deviznog zakona), koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar — Predsednik

Dr **Jerko Radmilović** s. r. — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

FINANSIJSKI PLAN
SAVEZNOG DRUŠTVENOG FONDA ZA ŠKOLSTVO ZA 1961. GODINU SA PREDLOGOM ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ISTI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 348
24. oktobar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu sa Predlogom odluke o davanju saglasnosti na isti, koji su prihvaćeni od strane Koordinacionog odbora Saveznog izvršnog veća, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 31. oktobar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Krste Crvenkovskog, člana Saveznog izvršnog veća.

Za poverenike Saveznog izvršnog veća određeni su Jovan Hadži-Pešić, načelnik odeljenja u Državnom sekretarijatu za poslove finansija — za poverenika u Saveznom veću i Rodoljub Jeunović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za prosvetu i kulturu — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 93
25. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu sa Predlogom odluke o davanju saglasnosti na isti, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, a koji su prihvaćeni od strane Koordinacionog odbora Saveznog izvršnog veća, i molim da isti uputite Odboru za prosvetu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 31. oktobar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog plana i predloga odluke Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Krste Crvenkovskog, a za poverenika Jovana Hadži-Pešića, načelnika odeljenja u Državnom sekretarijatu za poslove finansija.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN SAVEZNOG DRUŠTVENOG FONDA ZA ŠKOLSTVO ZA 1961. GODINU

Daje se saglasnost na Finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu, koji je doneo Upravni odbor Saveznog društvenog fonda za školstvo na svojim sednicama od 28. juna 1961. godine i od 10. oktobra 1961. godine, čiji prihodi iznose 1.238,000.000 dinara, a rashodi — 1.238,000.000 dinara.

OSNOVNI PRINCIPI
I POLITIKA RASPODELE SREDSTAVA SAVEZNOG DRUŠTVENOG FONDA ZA ŠKOLSTVO U 1961. GODINI

utvrđeni na sednicama Upravnog odbora Fonda održanim 28. juna i 10. oktobra 1961. godine

1. Sredstva fonda u 1961. godini i njihova namena

Sredstva kojima će Savezni društveni fond za školstvo (SaDFŠ) raspolagati u 1961. godini iznose

ukupno oko 1,238.000.000.— dinara, od čega je 238,000.000.— prenetih neutrošenih i neraspoređenih sredstava bivšeg Saveznog fonda za kadrove u privredi prema čl. 67. i 69. Osnovnog zakona o finansiranju školstva (»Službeni list FNRJ«, broj 53/60), a 1,000.000.000.— dinara dotirano je iz privrednih rezervi federacije prema Odluci o prihodima Saveznog društvenog fonda za školstvo u 1961. godini (»Službeni list FNRJ«, br. 10/61).

Ova sredstva pripadaju SaDFŠ bez unapred određene namene, a mogu se na osnovu čl. 53. Osnovnog zakona o finansiranju školstva koristiti, i to:

1) za davanje pomoći republičkim društvenim fondovima za školstvo za razvoj škola i drugih ustanova i oblika za obrazovanje stručnih kadrova u nerazvijenim područjima;

2) za davanje pomoći ili zajmova u cilju podsticanja razvoja pojedinih vrsta obrazovno-vaspitnih ustanova odnosno za obrazovanje određenih vrsta kadrova;

3) za davanje pomoći za organizovanje stručnog obrazovanja omladine na omladinskim radnim akcijama opštejugoslovenskog značaja; i

4) za obezbeđivanje sredstava za osnovne delatnosti škola koje su osnovali savezni organi, ako je aktom o osnivanju ovih škola to predviđeno.

2. Principi za raspodelu sredstava

Pošto se u 1961. godini neće donositi višegodišnji program upotrebe sredstava SaDFŠ (čl. 29. Uredbe o organizaciji i upravljanju društvenim fondovima za školstvo — »Službeni list FNRJ«, br. 10/61), Finansijski plan SaDFŠ za 1961. godinu doneće se, polazeći od sledećih osnovnih principa:

1) u smislu odredaba tač. 1. i 2. čl. 53. Osnovnog zakona o finansiranju školstva SaDFŠ neće u 1961. god., po pravilu, neposredno pomagati izgradnju i opremanje pojedinih obrazovnih ustanova (škola), već će to činiti preko društvenih fondova za školstvo narodnih republika. Samo izuzetno, izgradnja i oprema onih škola koje imaju širi značaj ili u čijem finansiranju učestvuju savezni organi, savezne ustanove i savezne komore mogu se sredstvima SaDFŠ pomagati i neposredno;

2) sredstva SaDFŠ dodeljivaće se samo onim političko-teritorijalnim jedinicama koje su pravilno primenile Osnovni zakon o finansiranju školstva i na taj način sa svoje strane učinile sve što je bilo u njihovim mogućnostima u cilju poboljšanja uslova rada škola na svome području. Stoga će se za svaku političko-teritorijalnu jedinicu, za koju se traži pomoć iz sredstava SaDFŠ, obavezno dostaviti Saveznom (ako ovaj neposredno finansira školu) ili republičkom društvenom fondu za školstvo potrebna dokumentacija na osnovu koje se može sa sigurnošću utvrditi pravilno sprovođenje pomenutog Zakona, a naročito: da li je pravilno primenjen član 77. Zakona koji se odnosi na obezbeđenje sredstava za osnovnu delatnost škola u 1961. godini, da li su u skladu sa odredbama čl. 43. uvedeni svi izvori prihoda opštinskog društvenog fonda za školstvo, i da li su donete odluke o kategorijama škola i objektivnim merilima za dodeljivanje sredstava za osnovnu delatnost škola;

3) sredstva SaDFŠ moći će se dodeljivati za izgradnju i opremanje škola samo pod uslovom prethodnog ulaganja od strane investitora jednog dela potrebnih sredstava iz drugih izvora;

4) dodeljivanjem pomoći za 1961. godinu u bilo koje svrhe Sa DFŠ ne preuzima nikakve obaveze za finansiranje iste akcije u 1962. i narednim godinama. Jedino ako sredstva dodeljena u 1961. godini za određenu namenu ne budu iz objektivnih razloga u potpunosti iskorišćena do 31. decembra 1961. godine, dodeliće se ova sredstva u 1962. godini za istu namenu i uz iste uslove pod kojima su dodeljena u 1961. godini ako to zatraži korisnik sredstava.

3. Politika SaDFŠ u 1961. godini

Polazeći od zakonom predviđene namene sredstava SaDFŠ, Upravni odbor utvrdio je sledeće smernice za raspodelu sredstava SaDFŠ u 1961. godini:

1) u globalnoj raspodeli do 60% od svih sredstava SaDFŠ izdvojiće se kao pomoć republičkim društvenim fondovima za školstvo u cilju pomaganja razvoja škola u nedovoljno razvijenim područjima. Ova sredstva dodelila bi se republičkim fondovima isključivo za izgradnju i opremanje škola. Raspodela ovih sredstava na pojedine republike izvršiće se u osnovi analogno kriterijumu utvrđenom za raspodelu sredstava Fonda za razvoj privredno nerazvijenih područja Jugoslavije, utvrđenom u gl. VIII tač. 10 Društvenog plana privrednog razvoja Jugoslavije od 1961. do 1965. godine (»Službeni list FNRJ«, broj 53/60, str. 983), s tim što će se odnosi među republikama i nerazvijenim područjima prema tom kriterijumu nešto korigovati u korist NR Crne Gore i AKMO. Nužnost ove korekcije za NR Crnu Goru je u tome, što u ovoj Republici treba u 1961. godini nastaviti i završiti sa izgradnjom i opremanjem nekoliko većih objekata (građevinski školski centar u Titogradu i Industrijsko-metalurška škola u Nikšiću), a sredstva potrebna za ovu svrhu prevazilaze mogućnosti fondova za školstvo i drugih izvora sredstava u ovoj Republici. Povećana pomoć za AKMO u ovoj godini nužna je s obzirom na potrebu preduzimanja što efikasnijih mera u cilju bržeg ublažavanja problema školstva u ovoj Oblasti, a naročito u odnosu na perspektivu opšteg privrednog i društvenog razvitka ove oblasti. I ovde treba imati u vidu široki front zahvaćene izgradnje školskih objekata, kao i maksimalne napore koje ulažu NR Srbija i AKMO za razvijanje školstva u ovoj oblasti.

Sredstva koja će se dodeliti republičkim fondovima za školstvo za pomaganje razvoja škola u nedovoljno razvijenim područjima moći će se da koriste samo pod sledećim uslovima:

a) ako su u određenoj opštini (srezu) ispunjeni uslovi iz tač. 2. napred utvrđenih principa;

b) ako se na nerazvijenom području najmanje 10% ovih sredstava upotrebi za nabavku nastavne opreme, i

c) uz obavezno ulaganje sredstava iz drugih izvora (republičkog i opštinskog fonda za školstvo, privrednih organizacija i dr.) i to tako da se na svaki dinar utrošen iz drugih izvora za građevinske radove i nabavku opreme izvršene u 1961. godini može koristiti najviše dinar iz sredstava dodeljenih od SaDFŠ.

Da bi Upravni odbor SaDFŠ imao uvida u raspodelu sredstava dodeljenih kao pomoć iz ovog fonda, republički fondovi za školstvo će, odmah po donošenju svojih finansijskih planova, dostaviti SaDFS specifikaciju iz koje će se videti za koje političko-teritorijalne jedinice odnosno škole i za koje namene su raspoređena sredstva određena iz SaDFŠ, te kakvo je za istu svrhu ulaganje sredstava iz drugih izvora;

2) deo sredstava SaDFŠ upotrebiće se za stimuliranje unošenja savremene opreme za poboljšanje i unapređenje uslova nastave prirodnih nauka, tehničkog obrazovanja i vaspitanja kao i za kinofikaciju u stručnim školama i gimnazijama. Sredstva namenjena za ove svrhe rasporediće se po kvotama na pojedine narodne republike polazeći od broja stanovnika u pojedinim narodnim republikama, s tim što će se tako dobijeni odnosi, u cilju što pravilnije raspodele pomoći iz sredstava federacije, korigovati prema nacionalnom dohotku u pojedinim republikama. Raspodela sredstava na kvote po republikama važiće samo do 31. decembra 1961. godine.

Dodeljena pomoć za ove svrhe moći će se koristiti samo uz prethodno ulaganje najmanje 70% sredstava iz drugih izvora, odnosno na taj način da se na svakih 70 dinara utrošenih iz drugih izvora može koristiti 30 dinara iz sredstava dodeljenih od SaDFS.

Spisak učila i opreme za čiju se nabavku mogu koristiti sredstva dodeljena za ove svrhe utvrdiće Savezni zavod za proučavanje školskih i prosvetnih pitanja i Zavod za školsku opremu u Zagrebu. Pri utvrđivanje spiska, a u cilju što racionalnijeg angažovanja ovih sredstava, vodiće se računa o tome da se pojedine vrste učila i opreme svrstaju po mogućstvu u funkcionalne komplete, s tim da se nabavka ovih učila i opreme uz učešće sredstava iz SaDFS može usloviti nabavkom takvih kompleta. O tome će se, kao i drugim tehničkim uslovima raspodele, dati bliža uputstva u samom spisku subvencionirane opreme.

Ovom akcijom, sa ulaganjem oko 250,000.000.— dinara iz SaDFS, moglo bi se privući oko 600,000.000.— dinara sredstava zainteresovanih političkoteritorijalnih jedinica i škola, odnosno drugih osnivača i investitora i na taj način u značajnoj meri uticati na usavremenjavanje opreme u školama drugog stupnja;

4) u cilju podsticanja napora za uvođenje savremenih metoda nastave, izdvojiće se iznos od 10,000.000.— dinara kao učešće SaDFS u finansiranju demonstracija — ogleda za uvođenje savremenih metoda nastave fizike u srednjim školama. Ova akcija sprovešće se u školskoj 1961/62. godini u saradnji Saveznog zavoda za proučavanje školskih i prosvetnih pitanja i Komiteta za naučne i tehničke kadrove pri Organizaciji za evropsku ekonomsku saradnju (OECE). Prema definitivno razrađenom predračunu, izvođenje ove akcije koštaće oko 36,000.000.— dinara, u čemu OECE učestvuje u dinarskoj vrednosti sa oko 16,000.000.—. Iznos od 10,000.000.— dinara obezbeđuju zavodi za školstvo NR Srbije i NR Hrvatske, pošto će se ogledi ove školske godine vršiti u gimnazijama na njihovoj teritoriji. Ostatak od 10,000.000.— dinara, s obzirom na značaj akcije za unapređenje nastave u celoj zemlji, treba dati iz sredstava SaDFS;

5) u SaDFS izdvojiće se potrebna sredstva za davanje pomoći za razvoj škola od posebnog značaja, odnosno onih u kojima se spremaju određene vrste kadrova. Ovde se ima u vidu pomoć školama u kojima se spremaju nastavni kadrovi, i to:

— pomoć za opremanje laboratorija, kabineta i radionica Više stručne pedagoške škole u Rijeci, u kojoj se spremaju nastavnici za stručne škole cele zemlje. Pomoć bi se dodelila u ukupnom iznosu od oko 15,000.000.— dinara; i

— pomoć za ubrzanje izgradnje škola za nastavnike fizičke kulture. Pri orijentaciji na pomoć ovim školama pošlo se od toga da kapaciteti i uslovi rada postojećih škola za nastavnike fizičke kulture nisu dovoljni da se u dogledno vreme reši akutni nedostatak ovog nastavnog kadra. Za ovu svrhu izdvojiće se oko 85,000.000.— dinara, koja će se sredstva staviti na raspolaganje Saveznoj komisiji za fizičku kulturu odnosno školama koje ona odredi, imajući u vidu, pored ostalog, efikasnost realizacije ovih sredstava do kraja godine.

6) iz sredstava SaDFS pružiće se pomoć za nastavak i proširenje akcija na proučavanju i utvrđivanju ekonomičnijeg i racionalnijeg građenja škola, domova i drugih ustanova za obrazovanje i vaspitanje. Organizovanje ovih akcija već su izvršili Sekretarijat SIV-a za prosvetu i kulturu, Savezni savet za naučni rad i Savezna građevinska komora. Do sada su u okviru ovih akcija kod saveznih organa i organizacija izgrađeni normativi za izgradnju osnovnih škola i dati na javnu diskusiju. U pripremi su tipski projekti za najmasovnije objekte, dok su u završnoj fazi poslovi na izradi normativa za izgradnju đačkih i studentskih domova, a u daljoj fazi treba raditi i na pripremi normativa za stručne škole i školske centre.

Sa pružanjem pomoći za navedene i druge odgovarajuće akcije biće moguće znatno ubrzati dalji rad na njihovom sprovođenju. Sredstva bi se stavila na raspolaganje Sekretarijatu SIV-a za prosvetu i kulturu, u iznosu od oko 10,000.000.— dinara, koji će sa odgovarajućim stručnim organima, ustanovama, organizacijama i pojedinim stručnjacima obavezno sklopiti ugovore za izvršenje konkretnih zadataka.

Značaj ovih istraživanja i njihova hitnost posebno se ogleda u činjenici da je Petogodišnjim planom predviđeno povećanje školskog prostora za oko 50% uz višestruko povećanje investicionih ulaganja u poređenju sa prethodnim periodom. Uspešno izvršavanje ovakvog plana nesumnjivo da će zavisiti i od toga u kojoj će meri biti racionalizirana buduća izgradnja školskih objekata i ukoliko će biti celishodnije postavljen budući razvoj školske mreže;

7) i ove godine biće potrebno dati pomoć za stručno obrazovanje koje na radnim akcijama saveznog značaja organizuje Centralni komitet Narodne omladine Jugoslavije. Za ovu svrhu je u prošlim godinama dodeljivana pomoć iz Saveznog fonda za kadrove u privredi, i to: u 1959. godini 54,000.000.— i u 1960. godini 85,000.000.— dinara. Imajući u vidu potrebu znatno širih akcija kao i potrebu podizanja nivoa nastave na stručnom obrazovanju omladine na radnim akcijama, omogućujući kroz to njihovo usmeravanje za uključenje u privredu, i polazeći od toga da je sredstvima iz prošlih godina u znatnoj meri pribavljena oprema za praktičnu nastavu, kao i to da CK NOJ treba da u ovoj godini u većoj meri nego do sada obezbedi učešće zainteresovanih privrednih organizacija i političkoteritorijalnih jedinica u pogledu davanja pomoći u novčanim sredstvima, opremi i kadrovima instruktora, Upravni odbor je prihvatio zahtev CK NOJ, da se u 1961. godini za stručno obrazovanje omladine na Auto-putu »Bratstvo-jedinstvo« izdvoji iz sredstava SaDFS iznos od 118,000.000.— dinara;

8) u operativnoj rezervi zadržaće se samo najnužniji iznos za nepredviđene administrativne potrebe, obaveze prema banci i sl.

4. Metod rada Upravnog odbora

U cilju proučavanja konkretnih zahteva i predloga u vezi sa obavljanjem posla SaDFS, Upravni odbor SaDFS je obrazovao posebnu radnu grupu, koja će pretresati sve postavljene zahteve i sa svojim mišljenjem i predlozima dostavljati ih Upravnom odboru na konačno rešavanje.

Pored ove radne grupe Upravni odbor je zaključio da po potrebi formira posebne stručne komisije koje bi Upravnom odboru mogle pružiti pomoć za ocenu racionalnosti i ekonomičnosti akcija u čijem finansiranju SaDFS učestvuje.

U toku godine Upravni odbor će neposredno preko svojih članova ili preko Sekretarijata SIV-a za prosvetu i kulturu i posebno formiranih stručnih komisija sistematski pratiti kako se koriste sredstva dodeljena iz SaDFS pojedinim korisnicima i s tim u vezi donositi odgovarajuće odluke u cilju bržeg završavanja započetih akcija i što boljeg korišćenja sredstava Fonda.

Beograd
10. oktobar 1961. godine

Predsednik
Upravnog odbora
Krste Crvenkovski s. r.

SEKRETARIJAT SAVEZNOG IZVRŠNOG VEĆA ZA PROSVETU I KULTURU
SAVEZNI DRUŠTVENI FOND ZA ŠKOLSTVO
Broj 0450—3066/1
10. oktobar 1961. godine
Beograd

FINANSIJSKI PLAN

SAVEZNOG DRUŠTVENOG FONDA ZA ŠKOLSTVO (SaDFŠ) ZA 1961. GODINU

donet na sednici Upravnog odbora Fonda od 28. juna i 10. oktobra 1961. godine

ŠIFRA			NAIMENOVANJE	Iznos u 000 dinara		
partija	pozicija	potpozicija		potpozicije	pozicije	partije
1	2	3	4	5	6	7
			PRIHODI			
6			Dotacije iz drugih društvenih fondova			238.000
	6—3		Opšte dotacije bez određene namene		238.000	
		6—31	Preneta neutrošena i neraspoređena sredstva, kao i naknadno uplaćena sredstva ukinutog Saveznog fonda za kadrove u privredi u smislu odredaba člana 66. i 69. Osnovnog zakona o finansiranju školstva (»Službeni list FNRJ«, broj 53/60).	238.000		
7			Ostale dotacije i pomoći			1,000.000
	7—3		Opšte dotacije bez određene namene		1,000.000	
		7—31	Sredstva iz privrednih rezervi federacije dodeljena prema Odluci Savezne narodne skupštine broj SNS (A) 20 od 1. marta 1961. godine (»Službeni list FNRJ«, broj 10/61)	1,000.000		
			UKUPNO PRIHODI:			1,238.000
			RASHODI			
2			Rashodi za osnovnu delatnost škola u čijem finansiranju SaDFŠ učestvuje			128.000
	2—18		Ostale ustanove za obrazovanje i vaspitanje		128.000	
		2—1801	— za sprovođenje demonstracija — ogleda za uvođenje savremenih metoda nastave u gimnazijama i stručnim školama	10.000		
		2—1802	— za stručno obrazovanje omladine na izgradnji Auto-puta »Bratstvo-jedinstvo«	118.000		
4			Neposredni rashodi za investicije škola u čijem finansiranju SaDFŠ učestvuje			250.000
	4—02 do 4—12		— regres školama za nabavku određenih učila i opreme prema specifikaciji u priloženoj tabeli I		250.000	
6			Dotacije za investicije u čijem finansiranju SaDFŠ učestvuje			110.000
	6—05		Škole za obrazovanje nastavnog kadra		100.000	
		6—0501	— Saveznoj komisiji za fizičku kulturu — za izgradnju škola za nastavni kadar fizičke kulture	85.000		
		6—0502	— Višoj stručnoj pedagoškoj školi, Rijeka za opremu	15.000		
	6—18		Ostale ustanove za obrazovanje i vaspitanje		10.000	
		6—1801	— Sekretarijatu SIV-a za prosvetu i kulturu za pomaganje akcije za ekonomičnije građenje škola	10.000		
8			Dotacije drugim društvenim fondovima za školstvo — za investicije			746.000

1	2	4	4	5	6	7
	8—01 do 8—18		— dotacije republičkim društvenim fondovima za školstvo za izgradnju i opremu škola na područjima koja se prema odredbama društvenih planova privrednog razvoja (Saveznom i republičkom) smatraju privredno nerazvijenim — prema specifikaciji u priloženoj tabeli II			
12			Operativna rezerva			4.000
			UKUPNO RASHODI:			1,238.000

NAPOMENA: 1) Ovim Finansijskim planom obuhvaćeno je privremeno finansiranje na temelju privremenog finansijskog plana SaDFŠ donetog od strane Upravnog odbora na sednici od 28. juna 1961. godine.

2) Priložene tabele, i to: tabela I, u kojoj je data specifikacija raspodele sredstava o partiji 4. rashoda i tabela II, u kojoj je data specifikacija raspodele sredstava po partiji 8. rashoda ovog finansijskog plana, kao i obrazloženje ovog finansijskog plana, njegov su sastavni deo.

10. oktobra 1961. godine
Beograd

Predsednik
Upravnog odbora Saveznog društvenog fonda za školstvo,
Krste Crvenkovski s. r.

Tabela I

SPECIFIKACIJA

partije 4 pozicije 4-02 do 4-12 rashoda Finansijskog plana Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu — regres školama za nabavku određenih učila i opreme

Škole na teritoriji NR	iznos
Srbije	102,500.000.—
Hrvatske	43,750.000.—
Slovenije	10,750.000.—
Bosne i Hercegovine	53,500.000.—
Makedonije	29,000.000.—
Crne Gore	10,500.000.—
Ukupno	250,000.000.—

Napomene: 1) Ova sredstva moći će škole koristiti samo za nabavku učila i opreme prema Spisku subvencionirane opreme, koji je utvrđen od strane Saveznog zavoda za školska i prosvetna pitanja u Beogradu i Zavoda za školsku opremu u Zagrebu.

2) Za nabavljenu opremu po Spisku subvencionirane opreme škole će plaćati 70% od fakturne vrednosti nabavljene opreme, a za 30% od fakturne vrednosti davaće se regres iz ovih sredstava.

3) Gornja raspodela po kvotama za pojedine republike važi samo do 31 decembra 1961. godine.

Tabela II

SPECIFIKACIJA

partije 8 pozicije 8-01 do 8-18 rashoda Finansijskog plana Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu — dotacije republičkim društvenim fondovima za školstvo za izgradnju i opremu škola na područjima koja se smatraju privredno nerazvijenim

Društveni fond za školstvo narodne republike		iznos
Srbije — svega		285,100.000.—
Od toga:		
— nerazvijena područja bez AKMO	104,600.000.—	
— AKMO	180,500.000.—	
Hrvatske		53,000.000.—
Bosne i Hercegovine		176,500.000.—
Makedonije		160,300.000.—
Crne Gore		71,100.000.—
Ukupno		746,000.000.—

OBRAZLOŽENJE

FINANSIJSKOG PLANA SAVEZNOG DRUŠTVENOG FONDA ZA ŠKOLSTVO (SaDFŠ) ZA 1961. GODINU, KOJI JE DONET NA SEDNICI UPRAVNOG ODBORA ODRŽANOJ 28. JUNA I 10. OKTOBRA 1961. GODINE

I — PRIHODI

Ukupni prihodi za 1961. godinu SaDFŠ predviđaju se u iznosu od 1.238,000.000.— (jedna milijarda devetstotina tridesetosam miliona) dinara.

U ovaj iznos ulazi:

1) 238,000.000.— (dvestotinetridesetosam miliona) dinara prenetih neutrošenih i neraspoređenih sredstava ukinutog Saveznog fonda za kadrove u privredi na dan 31. decembra 1960. godine — u iznosu od 143,277.177.— dinara, i sredstava za koja se predviđa da će se naknadno uplatiti kao obaveza iz 1960. godine prema Saveznom fondu za kadrove u privredi, povraćaji utroška sredstava iz ranijih godina, ostaci sredstava po podmirenju obaveza i drugih prihoda koji se odnose na ukinuti Savezni fond za kadrove u privredi — u iznosu od oko 95,000.000.— dinara. Sva ova sredstva pripadaju Saveznom društvenom fondu za školstvo u smislu odredaba čl. 66. i 69. Osnovnog zakona o finansiranju školstva (»Službeni list FNRJ«, br. 53/60), bez unapred određene namene.

2) 1.000,000.000.— (jedna milijarda) dinara, koja se sredstva dotiraju iz privrednih rezervi federacije u korist SaDFŠ prema odluci Savezne narodne skupštine o prihodima Saveznog društvenog fonda za škol-

stvo za 1961. godinu — broj SNS (A) 20 od 1. marta 1961. godine (»Službeni list FNRJ«, br. 10/61) a u vezi sa odredbom člana 45. Osnovnog zakona o finansiranju školstva, prema kojoj SaDFŠ pripada deo prihoda federacije koji odredi Savezna narodna skupština.

II — RASHODI

Ukupni rashodi za 1961. godinu SaDFŠ predviđaju se u iznosu od 1.234,000.000.— (jedna milijarda dvestotine trideset četiri miliona) dinara, dok se kao operativna rezerva predviđa iznos od 4,000.000.— (četiri milona) dinara.

Finansijskim planom utvrđeni su sledeći rashodi:

1) 10,000.000.— (deset miliona) dinara kao učešće SaDFŠ u finansiranju demonstracija — ogleda za uvođenje savremenih metoda nastave fizike u gimnazijama i stručnim školama. Ova sredstva staviće se na raspolaganje Saveznom zavodu za proučavanje školskih i prosvetnih pitanja, Beograd, koji će ova sredstva moći koristiti samo prema utvrđenom predračunu za pomenutu akciju;

2) 118,000.000.— (sto osamnaest miliona) dinara za stručno obrazovanje omladine na izgradnji Auto-puta »Bratstvo-jedinstvo«. Ova sredstva dodeljuju se Glavnom štabu omladinskih radnih brigada na izgradnji Auto-puta »Bratstvo-jedinstvo« u Kumanovu i mogu se koristiti za lične i materijalne rashode, nabavku opreme, kao i eventualno potrebnu izgradnju, odnosno montažu objekata i uređaja isključivo za potrebe sledećih kursova: ratarsko-traktorskih, poljoprivrednih, građevinskih, vodoinstalaterskih i domaćičkih (društveno domaćinstvo), a prema utvrđenom predračunu za sprovođenje ovih kursova.

Ceo iznos obuhvaćen je privremenim finansiranjem na osnovu privremenog finansijskog plana SaDFŠ;

3) 250,000.000 (dvestotine pedeset miliona) dinara za davanje regresa školama za nabavku određenih učila i opreme. Ovaj iznos raspoređen je za škole na teritorijama pojedinih republika kako je izneto u priloženoj specifikaciji (tabela I), s tim da ova raspodela važi samo do 31. decembra 1961. godine. Škole će moći koristiti ovaj regres samo za nabavku učila i opreme koji se nalaze u Spisku subvencionirane opreme, utvrđenom od strane Saveznog zavoda za proučavanje školskih i prosvetnih pitanja u Beogradu i Zavoda za školsku opremu u Zagrebu, i uslovima za korišćenje regresa koji su utvrđeni u tom spisku. Škola će plaćati 70% od fakturne vrednosti nabavljene opreme, a za 30% od fakturne vrednosti nabavljene opreme davaće se regres iz ovih sredstava.

Privremenim finansiranjem je za ovu svrhu izdvojeno 200,000.000.— dinara;

4) 85,000.000.— (osamdeset pet miliona) dinara, za izgradnju škola za nastavni kadar fizičke kulture. Ova sredstva dodeliće se za izgradnju određenih škola prema zahtevu Savezne komisije za fizičku kulturu Saveznog izvršnog veća i staviće se na raspolaganje neposrednim investitorima putem akreditiva.

Privremenim finansiranjem je za ovu svrhu dodeljeno 68,000.000.— dinara;

5) 15,000.000.— (petnaest miliona) dinara za nabavku opreme za laboratorije, kabinete i radionice Više stručne pedagoške škole u Rijeci. Viša stručna pedagoška škola moći će ova sredstva koristiti samo za nabavku opreme prema spisku opreme sa kojim se saglasio Društveni fond za školstvo NR Hrvatske.

Privremenim finansiranjem je za ovu svrhu dodeljeno 12,000 000.—dinara;

6) 10,000.000.— (deset miliona) dinara za pomaganje akcija za ekonomičnije građenje škola. Ova sredstva staviće se na raspolaganje Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za prosvetu i kulturu putem akreditiva i moći će se koristiti samo na osnovu rasporeda troškova utvrđenim u ugovorima sa odgovarajućim stručnim organima, ustanovama, organizacijama i pojedinim stručnjacima za izvršenje zadataka u okviru ovih akcija.

Ceo ovaj iznos dodeljen je putem privremenog finansiranja;

7) 746,000.000.— (sedam stotina četrdeset šest miliona) dinara kao dotacije republičkim društvenim fondovima za školstvo za izgradnju i opremu škola na područjima koja se smatraju privredno nerazvijenim, a prema propisima Saveznog i republičkog društvenog plana razvoja. Ovaj iznos raspoređen je na pojedine republičke fondove kako je izneto u priloženoj specifikaciji (tabela II), s tim što će republički fondovi dodeljena sredstva samostalno rasporediti na pojedine škole odnosno pojedine lokalne društvene fondove za školstvo, vodeći računa o sledećim uslovima:

a) da se najmanje 10% od odobrenog iznosa izdvoji za nabavku nastavne opreme;

b) da su na teritoriji komune, na kojoj se nalazi škola ili druga obrazovna ustanova za čiju izgradnju i opremu republički fond namerava da upotrebi ova sredstva, pravilno primenjene odredbe Osnovnog zakona o finansiranju školstva (Zakon), a posebno:

— odredbe člana 77. zakona, tj. da sredstva koja je političkoteritorijalna jedinica obezbedila iz svojih ukupnih prihoda (član 22. zakona) za osnovne delatnosti škola za 1961. godinu nisu manje od sredstava koja su za iste svrhe bila odobrena u 1960. godini,

— odredbe člana 43. zakona, tj. da su uvedeni svi zakonom predviđeni izvori opštinskog fonda za školstvo, a posebno izvori predviđeni u tač. 3. i 4. pomenutog člana, i

— odredbe člana 23. zakona, tj. da je doneta odluka kojom su utvrđene kategorije škola na teritoriji komune, razvrstane škole u pojedine kategorije, kao i utvrđena objektivna merila za dodeljivanje sredstava za osnovne delatnosti škola;

c) da su prethodno uložena sredstva iz drugih izvora i to tako da se na svaki 1 dinar sredstava uloženih iz drugih izvora za izvršene građevinske radove i nabavljenu opremu za škole i druge obrazovne ustanove na nerazvijenom području u 1961. godini može isplatiti najviše 1 dinar iz sredstava dodeljenih po ovom Finansijskom planu.

Privremenim finansiranjem dodeljeno je republičkim fondovima ukupno 560.000.000.— dinara po ovoj poziciji.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA PROSVETU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN SAVEZNOG DRUŠTVENOG FONDA ZA ŠKOLSTVO ZA 1961. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPSTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za prosvetu
SNS (A) 93
10. novembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za prosvetu Saveznog veća Savezne narodne skupštine, na svojoj sednici od 9. novembra 1961 godine, pretresao je Finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu i Predlog

odluke o davanju saglasnosti na Finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu.

Odbor je usvojio Finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu sa sledećom izmenom:

U specifikaciji partije 4 pozicije 4-02 do 4-12 rashoda Finansijskog plana Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu — regres školama za nabavku određenih učila i opreme, tekst tačke 3. menja se i glasi:

»3. Gornja raspodela po kvotama za pojedine republike važi do 30. juna 1962. godine.«

Sa ovom izmenom saglasio se i predstavnik Saveznog izvršnog veća, tako da ona postaje sastavni deo Finansijskog plana Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu.

Na tekst Predloga odluke o davanju saglasnosti na Finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu Odbor nije imao primedaba.

Odbor za prosvetu Saveznog veća Savezne narodne skupštine predlaže Saveznom veću da na osnovu čl. 42. Osnovnog zakona o finansiranju školstva, usvoji predloženu Odluku o davanju saglasnosti na Finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu.

Sekretar — **Tanasije Mladenović** s. r.

Predsednik — **Milka Minić** s. r.

Članovi:

Stanka Veselinov s. r., **Miloslav Gonja** s. r., **Rajko Gagović** s. r., **Milojko Drulović** s. r., **Živko Žižić** s. r., **Miloš Žanko** s. r., **Ljubica Mihić** s. r., **Anica Magašić** s. r., **Vladko Majhen** s. r., **Olga Marasović** s. r., **Srećko Nedeljković** s. r., **Stjepan Puklek** s. r., **Enver Redžić** s. r. **Mika Tripalo** s. r., **Kolj Široka** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN SAVEZNOG DRUŠTVENOG FONDA ZA ŠKOLSTVO ZA 1961. GODINU

SAVEZNA NARODNA SKUPSTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS(A) 93
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 25. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog odluke o davanju saglasnosti na Finansijski plan Saveznog društvenog fonda za školstvo za 1961. godinu, koji mu je dostavio Odbor za prosvetu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Ivan Kreft.

Sekretar — Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik — Dr Maks **Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r, **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ODLUKE O ODREĐIVANJU SREDSTAVA KOJIMA ĆE FEDERACIJA POMAGATI IZGRADNJU I OPREMANJE ODREĐENIH UNIVERZITETSKIH OBJEKATA OD 1961. DO 1965. GODINE

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 396
1. decembar 1961.
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o određivanju sredstava kojima će federacija pomagati izgradnju i opremanje određenih univerzitetskih objekata od 1961. do 1965. godine, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Krste Crvenkovskog, člana Saveznog izvršnog veća i sekretara za prosvetu i kulturu, a da su za poverenike određeni Rodoljub Jemuović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za prosvetu i kulturu — za poverenika u Saveznom veću i Pero Djetelić, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za prosvetu i kulturu — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS(A)94
5. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog odluke o određivanju sredstava kojima će federacija pomagati izgradnju i opremanje određenih univerzitetskih objekata od 1961. do 1965. godine, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga odluke Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Krste Crvenkovskog, a za poverenika Rodoljuba Jemuovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za prosvetu i kulturu.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ODLUKE O ODREĐIVANJU SREDSTAVA KOJIMA ĆE FEDERACIJA POMAGATI IZGRADNJU I OPREMANJE ODREĐENIH UNIVERZITETSKIH OBJEKATA OD 1961. DO 1965. GODINE

1. U cilju podsticanja razvoja materijalne osnove za školovanje na fakultetima kadrova za potrebe privrede i pojedinih društvenih službi, federacija će svojim sredstvima u iznosu od 15.000 miliona dinara pomagati u periodu od 1961. do 1965. godine izgradnju i opremanje objekata poljoprivrednih, šumarskih, veterinarskih, tehničkih, filozofskih i prirodno-matema-

tičkih fakulteta ili njima odgovarajućih visokih škola, kao i hemijskih i fizičkih instituta koji u celini služe univerzitetima.

2. Sredstva iz tačke 1. ove odluke raspodeliće na narodne republike Savezno izvršno veće prema merilima koje ono odredi.

3. Sredstva koja će se u pojedinoj godini dodeljivati narodnim republikama u okviru ukupnih iznosa određenih raspodelom koju će izvršiti Savezno izvršno veće prema tački 2. ove odluke, utvrđivaće se saveznim budžetom za odnosnu godinu.

Neutrošena sredstva prenose se iz jedne godine u narednu godinu.

4. Objekte na koje će se trošiti sredstva predviđena ovom odlukom odrediće republička izvršna veća u skladu sa republičkim društvenim planovima.

5. Narodne republike mogu koristiti sredstva federacije predviđena ovom odlukom ako iz svojih sredstava ili iz sredstava ostalih investitora koji učestvuju u izgradnji i opremanju odgovarajućih objekata isplate najmanje 50% od iznosa situacija odnosno faktura za izvršene radove ili nabavke predviđene u određenoj godini za svaki objekt pojedinačno.

6. U sredstva iz tačke 1. ove odluke uračunava se i iznos od 3.000 miliona dinara, koji je predviđen u saveznom budžetu za 1961. godinu za namene predviđene u ovoj odluci.

7. Bliže uslove i način na koji će se koristiti sredstva predviđena ovom odlukom odrediće Savezno izvršno veće.

8. Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1961. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDLOGA ODLUKE O ODREĐIVANJU SREDSTAVA KOJIMA ĆE FEDERACIJA POMAGATI IZGRADNJU I OPREMANJE ODREĐENIH UNIVERZITETSKIH OBJEKATA OD 1961. DO 1965. GODINE

U cilju podsticanja razvoja materijalne osnove za školovanje fakultetski obrazovanih kadrova za potrebe privrede i pojedinih društvenih službi, Savezno izvršno veće je u toku 1958. godine donelo načelnu odluku o pomaganju od strane federacije izgradnje i opremanje poljoprivrednih, šumarskih, veterinarskih i tehničkih fakulteta i njima odgovarajućih visokih škola, kao i hemijskih i fizičkih instituta koji služe univerzitetima u celini.

Pomoć federacije je u toku 1959. i 1960. godine dala značajne rezultate, jer je mobilisala znatna republička sredstva za izgradnju objekata onih fakulteta ili visokih škola u kojima se školuju kadrovi za kojima se oseća najveća potreba. U te svrhe utrošeno je iz saveznih sredstava u 1959. godini 1.167,3 miliona a u 1960. godini 2.832,7 miliona dinara.

S obzirom na to da se u društvenom planu privrednog razvoja Jugoslavije od 1961. do 1965. godine, u skladu sa odgovarajućim potrebama u kadrovima, predviđa veoma brz razvoj visokog školstva, potrebno je pomoć federacije u izgradnji određenih univerzitetskih objekata obezbediti i u narednom potegodišnjem periodu, kako bi se odgovarajući program razvoja fakulteta i visokih škola mogao zaista i ostvariti. U tom cilju je u Saveznom budžetu za 1961. godinu predviđen iznos od 3.000 miliona dinara.

Određivanjem pomoći federacije za jedan duži period omogućice se stabilnije planiranje i izgradnja materijalne osnove visokog školstva — što je, s obzirom na karakter te izgradnje, neophodno potrebno. Jednovremeno se predviđa da raspodelu sredstava predviđenih ovom odlukom na narodne republike izvrši takođe unapred Savezno izvršno veće svojom posebnom odlukom. Novim načinom određivanja pomoći federacije izbeći će se i dosadašnje slabosti u učestvovanju federacije u izgradnji univerziteta, a narodne republike navesti na racionalnije trošenje raspoloživih sredstava. Predviđeni uslov da se pomoć federacije može koristiti tek pošto investitor isplati najmanje 50% od iznosa situacije i faktura u određenoj godini — s jedne, i okolnost da je pomoć federacije unapred utvrđena — s druge strane, dovešće narodne republike u situaciju da iz svojih sredstava pokrivaju sva eventualna prekoračenja utvrđenih investicionih suma, što će doprineti tome da se izgradnja odgovarajućih objekata uskladi sa našim potrebama i mogućnostima. Na taj način će otpasti i potreba za daljom administrativnom kontrolom od strane federacije racionalnosti građenja, što će ceo postupak oko korišćenja pomoći federacije znatno uprostiti.

Vrste fakulteta u čijoj izgradnji treba da učestvuje svojim sredstvima i federacija su u predloženoj odluci proširene filozofskim i prirodno-matematičkim fakultetima, s obzirom na to što je već sada potrebno preduzeti odgovarajuće mere da se obezbede kapaciteti u kojima će se školovati nastavni kadar neophodan za podmirenje kako sadašnjih, tako i potreba vezanih za planirani veoma dinamični razvoj školstva u perspektivi.

Pri razmatranju predložene odluke treba imati u vidu da su potrebe za investicionom izgradnjom univerziteta u narednih pet godina Društvenim planom privrednog razvoja Jugoslavije u godinama 1961 do 1965. ocenjene najmanje na 33.8 milijarde dinara (obuhvaćene su samo potrebe za izgradnjom nastavnih zgrada i opreme za njih) u cenama iz 1959. godine, od čega se iz sredstava federacije obezbeđuje 15 milijardi dinara u globalnom iznosu, što znači da će se njima isplaćivati situacije za izvršene radove ili nabavke u tekućim cenama. Međutim, treba posebno ukazati na okolnost da su od 1959. godine do danas cene izgradnje i opremanja objekata porasle u proseku za preko 30%, što otvara nove probleme pri realizaciji planova investicione izgradnje univerziteta, pa bi i to trebalo uzeti u obzir.

I Z V E Š T A J

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O ODREĐIVANJU SREDSTAVA KOJIMA ĆE FEDERACIJA POMAGATI IZGRADNJU I OPREMANJE ODREĐENIH UNIVERZITETSKIH OBJEKATA OD 1961. DO 1965. GODINE

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS(A) 94
25. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog odluke o određivanju sredstava kojima će federacija pomagati izgradnju i opremanje određenih univerzitetskih objekata od 1961. do 1965. godine i usvojio ga bez izmena, pa stoga Odbor moli Dom da usvoji ovaj izveštaj.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar
Todor Vujasinović s. r.

Predsednik
Ivica Gretić s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Bukvić** s. r. **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., ing. **Josip Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O ODREĐIVANJU SREDSTAVA KOJIMA ĆE FEDERACIJA POMAGATI IZGRADNJU I OPREMANJE ODREĐENIH UNIVERZITETSKIH OBJEKATA OD 1961. DO 1965. GODINE

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS(A) 94
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog odluke o određivanju sredstava kojima će federacija pomagati izgradnju i opremanje određenih univerzitetskih objekata od 1961. do 1965. godine, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Ivan Kreft.

Sekretar — Dr **Jerko Radmilović** s. r.
Predsednik — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Sarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ODLUKE O DODELJIVANJU SREDSTAVA IZ PRIVREDNIH REZERVI FEDERACIJE ZA ISPLATU REGRESA U OBLASTI ROBNOG PROMETA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 398
1. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoje predstavnike odredilo Josipa Kolara, državnog podsekretara za poslove finansija — za predstavnika u Saveznom veću i Nikolu Minčeva, državnog sekretara za poslove finansija — za predstavnika u Veću proizvođača.

Za poverenike Saveznog izvršnog veća određeni su dr Branko Stjepanović, načelnik u Državnom sekretarijatu za poslove finansija — za poverenika u Saveznom veću i Jovan Hadži-Pešić, načelnik u Državnom sekretarijatu za poslove finansija — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS(A)96
5. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga odluke Savezno izvršno veće je odredilo Josipa Kolara, državnog podsekretara za poslove finansija, a za poverenika dr Branka Stjepanovića, načelnika u Državnom sekretarijatu za poslove finansija.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ODLUKE O DODELJIVANJU SREDSTAVA IZ PRIVREDNIH REZERVI FEDERACIJE

1. Iz sredstava privrednih rezervi federacije koje se obrazuju shodno odredbi stava 1. glave XX Saveznog društvenog plana za 1961. godinu, dodeljuje se bez obaveze vraćanja saveznom budžetu za 1961. godinu 4.800 miliona dinara za isplatu regresa u oblasti robnog prometa.

2. Bliže propise za primenu ove odluke doneće, po potrebi, savezni Državni sekretarijat za poslove robnog prometa, u saglasnosti sa saveznim Državnim sekretarijatom za poslove finansija.

3. Ova odluka stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ODLUKE O DODELJIVANJU SREDSTAVA IZ PRIVREDNIH REZERVI FEDERACIJE

Saveznim budžetom za 1961. godinu odobrena su, u razdelu 60, glava 2, sredstva za isplatu regresa za dotaciju u iznosu od 73.360 miliona dinara.

U okviru ovih sredstava sadržan je iznos od 6.000 miliona dinara, predviđen za davanje naknade za 460.000 tona pšenice iz uvoza na ime razlike između nabavnih i određenih cena za ovaj proizvod. Uvoz ove pšenice izvršen je tokom prva tri tromesečja o.g. i za devet meseci isplaćeno je na ime naknade 5.820 miliona dinara.

Međutim, za novih 300.000 tona pšenice čiji je uvoz zaključen iz pomoći SAD, nisu obezbeđena sredstva za isplatu naknada u Saveznom budžetu za 1961. godinu. Razlika između određenih domaćih prodajnih cena i prosečnih nabavnih cena za ovu pšenicu iznosi 16 dinara po kilogramu, odnosno za 300.000 tona 4.800 miliona dinara.

S obzirom da ovaj iznos nije predviđen u budžetu, predlaže se dodeljivanje iz privrednih rezervi federacije.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O DODELJIVANJU SREDSTAVA IZ PRIVREDNIH REZERVI FEDERACIJE ZA ISPLATU REGRESA IZ OBLASTI ROBNOG PROMETA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 96
25. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine pretresao je Predlog odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije i usvojio ga bez izmena, pa stoga Odbor moli Dom da usvoji ovaj izveštaj.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar — Predsednik

Todor Vujasinović s. r. — **Ivica Gretić** s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Bukvić** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoka Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Pal Šoti** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., ing. **Josip Zmaić** s. r.

IZVEŠTAJ

ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O DODELJIVANJU SREDSTAVA IZ PRIVREDNIH REZERVI FEDERACIJE ZA ISPLATU REGRESA IZ OBLASTI ROBNOG PROMETA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 96
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine pretresao je Predlog odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća i usvojio ga bez izmena i dopuna.

Podnoseći ovaj izveštaj, Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar — Predsednik

Dr **Jerko Radmilović** s. r. — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG

ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O KAMATNIM STOPAMA NA FONDOVE U PRIVREDI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 411
12. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o izmenama i dopunama Odluke o kamatnim stopama na fondove u privredi, koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o.g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a za poverenike su određeni dr Nikola Balog, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Saveznom veću i Voja Rakić, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 101
13. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog odluke o izmenama i dopunama Odluke o kamatnim stopama na fondove u privredi, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, a koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o.g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga odluke Savezno izvršno veće je odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a za poverenika dr Nikolu Baloga, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

P R E D L O G

ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O KAMATNIM STOPAMA NA FONDOVE U PRIVREDI

1. U Odluci o kamatnim stopama u privredi (»Službeni list FNRJ«, br. 8/61, 13/61 i 26/61) vrše se sledeće izmene i dopune:

a) U tački 2. u odredbi pod 1) posle reči: »železare« dodaje se reč: »koksare«.

b) U tački 2. u odredbi pod 2) u odredbi pod a) iza reči »preduzeća luka i skladišta« dodaju se reči: »kao i preduzeća luka i preduzeća pristaništa«.

c) U tački 2. u odredbi pod 2) odredba pod g) menja se i glasi:

»g) preduzeća elektroprivrede, elektroprivredne zajednice i elektrane koje se kao pogoni nalaze u sastavu pojedinih preduzeća, a koje imaju uslove za učlanjenje u zajednicu elektroprivrednih preduzeća i koji isporučuje električnu energiju u mreži zajednice;«.

d) U tački 2. u odredbi pod 3) odredbe pod a) i b) brišu se.

Odredba pod v) postaje odredba pod a) i u njoj se brišu reči: »i preduzeća za proizvodnju učila«.

Odredba pod g) postaje odredba pod b) i ispred tačke i zareza dodaju se reči: »i preduzeća za aerodromske usluge«.

Odredbe pod d), đ) i e) postaju odredbe pod v) g) i d).

e) U tački 3. u odredbi pod 3) na kraju teksta briše se tačka i dodaju se reči: »i preduzeća za puteve«.

f) U tački 3. dodaje se nova odredba pod 4) koja glasi:

»4) turistički biroi osnovani od strane turističkih društava ili opštinskih narodnih odbora u mestima gde ne postoje druge turističke privredne organizacije ili njihove poslovne jedinice.«.

g) Posle tačke 4. dodaje se nova tačka 5. koja glasi:

»5. Do donošenja zakona o fondu za finansiranje investicija u privredno nerazvijenim područjima, društveni investicioni fondovi političkoteritorijalnih jedinica sa teritorija narodnih republika Makedonije i Crne Gore i područja Autonomne Kosovsko-Metohijske Oblasti oslobođavaju se od plaćanja kamate na fondove u privredi u 1961. i 1962. godini.«.

2. Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDLOGA ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O KAMATNIM STOPAMA NA FONDOVE U PRIVREDI

Promene kamatnih stopa koje se vrše ovim nacrtom Odluke o izmenama i dopunama Odluke o kamatnim stopama na fondove u privredi sastoji se u sledećem:

— privredne organizacije elektroprivrede koje su do sada uživale kamatnu stopu od 1%, plaćaće od 1. januara iduće godine kamatnu stopu 2% na sredstva svog poslovnog fonda. Procenjeni efekat ove mere iznosi godišnje oko 2 milijarde dinara. Preduzeća za distribuciju električne energije su komunalna preduzeća kojima narodni odbori opština određuju kamatu na poslovni fond. Pretpostavlja se da će i kamata na poslovni fond distributivnih preduzeća biti određena na taj način u visini opšte kamatne stope za elektroprivredu kao što je bio slučaj i do sada;

— koksare koje po postojećim propisima plaćaju kamatu po stopi od 1%, imale bi ubuduće plaćati kamatu po stopi od 4%. Godišnje povećanje kamate iznosilo bi oko 240 miliona;

— preduzeća za snimanje filmova, za tehničku izradu i obradu filmova koja sada plaćaju kamatu po stopi od 2% kao i preduzeća za proizvodnju učila koja su do sada plaćala kamatu po stopi od 1% — plaćala bi od 1. januara 1962. godine kamatu po opštoj kamatnoj stopi;

— odlukom se određuju niže kamate na poslovni fond za one privredne organizacije koje su osnovane po posebnim propisima i to: za preduzeća luka i preduzeća pristaništa (2%), za preduzeća za aerodromske usluge (1), a preduzeća za puteve se oslobađaju plaćanja kamate;

— turistički biroi koji su osnovani od strane turističkih društava ili opštinskih narodnih odbora u mestima gde ne postoje druge turističke privredne organizacije ili njihove poslovne jedinice oslobađaju se plaćanja kamate na poslovni fond;

— i, na kraju, odlukom se predviđa da se društveni investicioni fondovi političkoteritorijalnih jedinica iz privredno nerazvijenih područja oslobode plaćanja kamate. Ovo je potrebno učiniti s obzirom da je Saveznim društvenim planom za 1961. godinu predviđeno da se mogu utvrditi posebne olakšice za ova područja ukoliko to bude potrebno usled promena koje nastaju primenom novog načina raspodele dohotka u 1961. godini. Na ovaj način popravlja se finansijski položaj ovih područja što je i bila intencija navedene odredbe Saveznog društvenog plana za 1961. godinu.

I Z V E Š T A J

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O KAMATNIM STOPAMA NA FONDOVE U PRIVREDI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS /A/ 101
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine pretresao je Predlog odluke o izmenama i dopunama Odluke o kamatnim stopama na fondove u privredi i usvojio ga sa sledećim izmenama i dopunama:

Tačka 1. pod b) treba da glasi:

»U tački 2. pod 2. u odredbi pod a) umesto reči: »skladišta« staviti reči »preduzeća za lučko-pretovarne usluge«, a umesto reči »preduzeća za utovar, istovar i uskladištenje robe u rečnim i jezerskim pristaništima i železničkim stanicama« stavljaju se reči: preduzeća pristaništa i preduzeća za pretovarne usluge u rečnim i jezerskim pristaništima i železničkim stanicama«.

U tački 1. odredba pod c) menja se i glasi:

»U tački 2. pod 2. u odredbi pod b) briše se tačka i zarez i dodaju reči: (prodaji) na unutrašnjem tržištu. Ova se odredba odnosi na spoljnotrgovinske privredne organizacije samo za promet (prodaju) prehrambenih proizvoda domaćeg porekla;«.

U tački 1. odredba pod d) menja se i glasi:

»đ) u tački 2. pod 3. odredba pod b) briše se.«

Odredba pod v) postaje odredba pod b) i u njoj se brišu reči: »i preduzeća za proizvodnju učila«.

Odredba pod g) postaje odredba pod v).

Odredbe pod d), đ) i e) postaju odredbe pod g), d) i đ).

Navedene izmene i dopune usvojio je i Odbor za narodnu privredu Veća proizvođača.

Osim navedenih izmena i dopuna Odbor je usvojio i neke stilske i redakcijske ispravke.

Podnoseći ovaj izveštaj Odbor moli Dom da ga usvoji.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar — Predsednik

Todor Vujasinović s. r. — **Ivica Gretić** s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Buković** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., **Josip** inž. **Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O KAMATNIM STOPAMA NA FONDOVE U PRIVREDI

SAVEZNA NARODNA SKUPSTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 101
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine, pretresao je i bez izmena usvojio Predlog odluke o izmenama i dopunama Odluke o kamatnim stopama na fondove u privredi, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar — Predsednik

Dr **Jerko Radmilović** s. r. — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ODLUKE O IZMENAMA ODLUKE O STOPAMA DOPRINOSA IZ DOHOTKA PRIVREDNIH ORGANIZACIJA

SAVEZNA NARODNA SKUPSTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 412
12. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o izmenama Odluke o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija, koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a da su za poverenike određeni dr Nikola Balog, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Saveznom veću i Vojo Rakić, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS/A/102
13. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog odluke o izmenama Odluke o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, a koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga odluke Savezno izvršno veće je odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a za poverenika dr Nikolu Baloga, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ODLUKE O IZMENAMA ODLUKE O STOPAMA DOPRINOSA IZ DOHOTKA PRIVREDNIH ORGANIZACIJA

1. U Odluci o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija (»Službeni list FNRJ«, br. 8/61) u tački 2. odredba pod 2) dodaju se reči: »preduzeća za puteve; preduzeća za aerodromske usluge; preduzeća luka i preduzeća pristaništa;«.

2. U tački 2. odredbe pod 8) i 10) menjaju se i glase:

»8) servisi za knjigovodstvene usluge;

10) turistički biroi osnovani od strane turističkih društava ili opštinskih narodnih odbora u mestima gde ne postoje druge turističke privredne organizacije ili njihove poslovne jedinice (poslovnice).«

3. U tački 3. iza reči »građevinsko-zanatske privredne organizacije« stavlja se zarez i posle zareza dodaju se reči: »kao i turističke privredne organizacije«.

OBRAZLOŽENJE

PREDLOGA ODLUKE O IZMENAMA ODLUKE O STOPAMA DOPRINOSA IZ DOHOTKA PRIVREDNIH ORGANIZACIJA

Ovom odlukom predlažu se pojedinačne izmene u pogledu obračunavanja doprinosa iz dohotka privrednih organizacija. Tako preduzeća za proizvodnju gramofonskih ploča i preduzeća specijalizovana za proizvodnju učila bila su u 1961. godini oslobođena od plaćanja doprinosa iz dohotka. Predlaže se da ova preduzeća u 1962. godini pređu na redovan obračun, tj. da plaćaju 15% doprinosa iz dohotka privrednih organizacija, s obzirom da ne postoje nikakvi razlozi koji bi zahtevali da se ove privredne organizacije tretiraju povoljnije od ostalih koje plaćaju taj doprinos.

Prema podacima iz završnih računa za 1960. godinu proizilazi da su ova preduzeća ostvarila u 1960. godini takav rentabilitet koji odgovara prosečnom rentabilitetu industrije.

Odlukom se predlaže oslobođenje od plaćanja doprinosa iz dohotka servisa za knjigovodstvene usluge, s obzirom da ove organizacije treba da vrše usluge, malim preduzećima i radnjama koje se uglavnom bave snabdevanjem i uslugama stanovništvu.

U manjim turističkim mestima turistički biroi osnovani od turističkih društava i narodnih odbora, pored obavljanja turističkih usluga, vrše i lokalnu informativnu službu, turističku propagandu i organizaciju zabavnog života turista. Pošto ovi biroi posluju samo za vreme turističke sezone, to im ostvareni prihod ne omogućava pokriće redovnih rashoda i pored dotacije narodnih odbora. S obzirom na takvo stanje, a imajući u vidu da ovi biroi vrše važnu društvenu funkciju u pogledu turističko-informativne i propagandne službe, smatra se da bi ih trebalo osloboditi od plaćanja doprinosa iz dohotka.

Da bi se omogućio brži razvoj turističkih organizacija sredstvima koja samostalno ostvaruju, odlukom se predlaže da se ovim organizacijama ustupi 50% od doprinosa iz dohotka u njihov poslovni fond. Ova sredstva turističke privredne organizacije koristile bi u prvom redu za nabavku potrebnog broja novih turističkih autobusa za pružanje usluga prevoza inostranim turistima i nabavku ostale opreme, i za veću propagandnu aktivnost na inostranom tržištu, koja je u neposrednoj zavisnosti od finansijskog uspeha u poslovanju.

Predlaže se takođe da nova preduzeća čija se delatnost prvi put pojavljuje, a to su preduzeća za puteve, preduzeća za aerodromske usluge, preduzeća luka i preduzeća pristaništa, budu oslobođena od plaćanja doprinosa iz dohotka.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O IZMENAMA ODLUKE O STOPAMA DOPRINOSA IZ DOHOTKA PRIVREDNIH ORGANIZACIJA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 102
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine pretresao je Predlog odluke o izmenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija i usvojio ga sa sledećim izmenama i dopunama:

Dodaje se nova tačka 1. koja glasi:

»1. U Odluci o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija (»Službeni list FNRJ«, br. 8/61 i 44/61) u tački 2. pod 1) dodaju se reči: »preduzeća industrije ukrasnog kamena; preduzeća koja se bave industrijskom eksploatacijom šuma; privredne organizacije za proizvodnju rezane građe; pilane i privredne organizacije za proizvodnju nameštaja;«.

Tačka 1. postaje tačka 2. menja se i glasi:

»U tački 2. pod 2) reči: »preduzeća za utovar, istovar i uskladištenje robe u rečnim i jezerskim pristaništima i železničkim stanicama i preduzeća luka i skladišta;« zamenjuju se rečima: »preduzeća luka; preduzeća za lučko-pretovarne usluge; preduzeća pristaništa; preduzeća za pretovarne usluge u rečnim i jezerskim pristaništima i železničkim stanicama; preduzeća za puteve i preduzeća za aerodromske usluge;«.

U tački 2. pod 6) briše se tačka i zarez i dodaju reči »(prodaji) na unutrašnjem tržištu. Ova odredba odnosi se i na spoljnotrgovinske privredne organizacije samo za promet (prodaju) prehrambenih proizvoda domaćeg porekla.«

Posle tačke 2. dodaje se nova tačka 3. koja glasi:

»3. U tački 4. stav 1. briše se.

U stavu 2. koji postaje stav 1. posle reči »Novinsko-izdavačka preduzeća« dodaju se reči »i izdavačka preduzeća«.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 2.

Tačka 3. postaje tačka 4.

Posle tačke 4. dodaje se nova tačka 5. koja glasi:

»Posle tačke 5. dodaje se nova tačka 5a koja glasi:

Izuzetno od odredbe tačke 1. ove odluke privredne organizacije koje se bave proizvodnjom kaustičke i kalcinirane sode po amonijačnom postupku ne plaćaju u 1961. godini doprinos iz dohotka.«.

Posle tačke 5. dodaje se nova tačka 6. koja glasi:

»Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine, osim odredaba tač. 1, 2. i 3. koje se primenjuju za celu 1961. godinu.«

Navedene izmene i dopune usvojio je i Odbor za narodnu privredu Veća proizvođača.

Osim navedenih izmena i dopuna Odbor je izvršio i neke stilske i redakcijske ispravke.

Podnoseći ovaj izveštaj Odbor moli Dom da ga usvoji.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar
Todor Vujasinović s. r.

Predsednik
Ivica Gretić s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Bukvić** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., **Josip inž. Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O IZMENAMA ODLUKE O STOPAMA DOPRINOSA IZ DOHOTKA PRIVREDNIH ORGANIZACIJA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 102
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i sa izvesnim izmenama i dopunama, sa kojima se složio i Odbor za narodnu privredu Saveznog veća, usvojio Predlog odluke o izmenama Odluke o stopama doprinosa iz dohotka privrednih organizacija.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar
Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik
Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ODLUKE O SREDSTVIMA ZA DAVANJE NAKNADE SAOBRAĆAJNIM PRIVREDNIM ORGANIZACIJAMA ZA POVLASTICE U PUTNIČKOM SAOBRAĆAJU U 1962. GODINI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 420
18. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o sredstvima za davanje naknade saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju u 1962. godini, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoje predstavnike odredilo Josipa Kolara, državnog podsekretara za poslove finansija — za predstavnika u Saveznom veću i Nikolu Minčeva, državnog sekretara za poslove finansija — za predstavnika u Veću proizvođača.

Za poverenike Saveznog izvršnog veća određeni su Božidar Jovanović, pomoćnik državnog sekretara za poslove finansija — za poverenika u Saveznom veću i Jovan Hadžipešić, načelnik u Državnom sekretarijatu za poslove finansija — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 114
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog odluke o sredstvima za davanje naknade saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju u 1962. godini, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga odluke Savezno izvršno veće je odredilo Josipa Kolara, državnog podsekretara za poslove finansija, a za poverenika Božidara Jovanovića, pomoćnika državnog sekretara za poslove finansija.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ODLUKE O SREDSTVIMA ZA DAVANJE NAKNADE SAOBRAĆAJNIM PRIVREDNIM ORGANIZACIJAMA ZA POVLASTICE U PUTNIČKOM SAOBRAĆAJU U 1962. GODINI

1. Sredstva za davanje naknade saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju (naknada) u 1962. godini obezbeđuju svi isplatioci ličnih dohodaka, penzija i invalidskih prinadležnosti i privatni poslodavci.

Naknada se obračunava i plaća na svako primanje na koje se obračunava i plaća doprinos budžetima iz ličnog dohotka, kao i na iznos penzija i invalidskih prinadležnosti.

Izuzetno od odredbe stava 2. ove tačke u osnovicu za obračunavanje naknade ne ulaze lična primanja iz privremenog radnog odnosa lica zaposlenih u poljoprivrednim organizacijama.

2. Naknada se obračunava primenom stope od 1% na osnovicu koju čine bruto iznosi ličnih dohodaka, penzija i invalidskih prinadležnosti, a plaća se na poseban račun kod banke u rokovima i na način koji su predviđeni za uplaćivanje doprinosa budžetima iz ličnog dohotka.

Ako se redovni doprinosi iz ličnog dohotka plaćaju prema paušalnim osnovicama, kao osnovica za obračunavanje naknade služe te paušalne osnovice, a ako se redovni doprinosi iz ličnog dohotka plaćaju u paušalnim iznosima, osnovicu za obračunavanje naknade čini neto primanje (tačka 1. stav 2) uvećano za paušalne iznose redovnih doprinosa iz ličnog dohotka.

3. Naknada se plaća iz sredstava iz kojih se isplaćuju primanja iz tačke 1. stav 2. ove odluke.

4. Privredne organizacije železničkog, pomorskog, rečnog, vazdušnog i drumskog saobraćaja ostvarivaće naknadu za povlastice na način i pod uslovima koje propiše savezni Državni sekretarijat za poslove finansija, u saglasnosti sa Sekretarijatom Saveznog izvršnog veća za saobraćaj i veze.

Ako sredstva za naknadu po ovoj odluci ne budu dovoljna za predviđene svrhe, razlika će se podmiriti iz sredstava saveznog budžeta za 1962. godinu.

5. Savezni Državni sekretarijat za poslove finansija, u saglasnosti sa Sekretarijatom Saveznog izvršnog veća za saobraćaj i veze, propisaće uslove pod kojima lica slobodnih profesija koja su po dosadašnjim propisima imala pravo na povlasticu u putničkom saobraćaju za korišćenje godišnjeg odmora, mogu zadržati to pravo.

Ovlašćuje se savezni Državni sekretarijat za poslove finansija da, po potrebi, donese propise za primenu ove odluke.

6. Ova odluka stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

OBRAZLOŽENJE

PREDLOGA ODLUKE O SREDSTVIMA ZA DAVANJE NAKNADE SAOBRAĆAJNIM PRIVREDNIM ORGANIZACIJAMA ZA POVLASTICE U PUTNIČKOM SAOBRAĆAJU U 1962. GODINI

Pošto se sistem, vrste i visine povlastica u železničkom, pomorskom, rečnom, vazdušnom i drumskom saobraćaju, utvrđeni za 1961. godinu, zadržavaju i u 1962. godini, predlaže se donošenje ove odluke prema kojoj isplatioci ličnih dohodaka obavezno učestvuju u davanju naknada saobraćajnim privrednim organizacijama na isti način i pod istim uslovima predviđenim za 1961. godinu.

Predložena odluka sadrži i odredbu da će se, ukoliko sredstva dobivena po predviđenoj stopi ne budu dovoljna, razlika podmiriti iz sredstava saveznog budžeta za 1962. godinu. Za ovu svrhu predviđeno je u predlogu Saveznog budžeta za 1962. godinu 6.200 miliona dinara.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O SREDSTVIMA ZA DAVANJE NAKNADE SAOBRAĆAJNIM PRIVREDNIM ORGANIZACIJAMA ZA POVLASTICE U PUTNIČKOM SAOBRAĆAJU U 1962. GODINI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 114
25. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog odluke o sredstvima za davanje naknade saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju u 1962. godini, i usvojio ga bez izmena, pa stoga Odbor moli Dom da usvoji ovaj izveštaj.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar — **Todor Vujasinović** s. r.

Predsednik — **Ivica Gretić** s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Bukvić** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., **Josip inž. Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ

ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O SREDSTVIMA ZA DAVANJE NAKNADE SAOBRAĆAJNIM PRIVREDNIM ORGANIZACIJAMA ZA POVLASTICE U PUTNIČKOM SAOBRAĆAJU U 1962. GODINI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 114
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog odluke o sredstvima za davanje naknade saobraćajnim privrednim organizacijama za povlastice u putničkom saobraćaju u 1962. godini, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar — **Dr Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik — **Dr Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr Zaim Šarac s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Jurica Draušnik** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG

ODLUKE O NAČINU FINANSIRANJA INVESTICIJA KOJE PREDSTAVLJAJU PROIZVODNU REZERVU DRŽAVNOG SEKRETARIJATA ZA POSLOVE NARODNE ODBRANE U ODREĐENIM PRIVREDNIM ORGANIZACIJAMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 423
18. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o načinu finansiranja investicija koje predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane u određenim privrednim organizacijama, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a da su za poverenike određeni dr Nikola Balog, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove —

za poverenika u Saveznom veću i Milan Mihajlović, načelnik u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 115
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog odluke o načinu finansiranja investicija koje predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane u određenim privrednim organizacijama, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga odluke Savezno izvršno veće je odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a za poverenika dr Nikolu Baloga, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG

ODLUKE O NAČINU FINANSIRANJA INVESTICIJA KOJE PREDSTAVLJAJU PROIZVODNU REZERVU DRŽAVNOG SEKRETARIJATA ZA POSLOVE NARODNE ODBRANE U ODREĐENIM PRIVREDNIM ORGANIZACIJAMA

1. Finansiranje investicija iz sredstava Opšteg investicionog fonda predviđenih za vojnu industriju, ukoliko se odnosi na nabavku osnovnih sredstava koja u određenim privrednim organizacijama predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane, vršiće se bez obaveze vraćanja.

Iznos sredstava dodeljen privrednoj organizaciji po stavu 1. ove tačke, unosi se u njen poslovni fond.

2. Krediti iz Opšteg investicionog fonda, odobreni do stupanja na snagu ove odluke privrednim organizacijama za finansiranje nabavke osnovnih sredstava iz tačke 1. stav 1. ove odluke, pretvaraju se u finansiranje bez obaveze vraćanja.

Iznosi iz stava 1. ove tačke unose se u poslovni fond privrednih organizacija.

3. Državni sekretarijat za poslove narodne odbrane, u saglasnosti sa Sekretarijatom Saveznog izvršnog veća za industriju propisaće, na koja će se osnovna sredstva određenih privrednih organizacija primeniti ova odluka.

4. Bliže propise za sprovođenje ove odluke donosi, po potrebi, Državni sekretarijat za poslove narodne odbrane.

5. Ova odluka stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE

PREDLOGA ODLUKE O NAČINU FINANSIRANJA INVESTICIJA KOJE PREDSTAVLJAJU PROIZVODNU REZERVU DRŽAVNOG SEKRETARIJATA ZA POSLOVE NARODNE ODBRANE U ODREĐENIM PRIVREDNIM ORGANIZACIJAMA

Iz namenske kvote Opšteg investicionog fonda za vojnu industriju vrši se finansiranje i osnovnih sredstava u privrednim organizacijama koja predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane a čije se korišćenje predviđa samo u izvanrednim slučajevima.

Kako ova osnovna sredstva privrednih organizacija ne donose nikakvu akumulaciju, to se predlaže da se dodeljivanje finansijskih sredstava za nabavku ovakvih osnovnih sredstava iz namenske kvote Opšteg investicionog fonda za vojnu industriju vrši bez obaveze privredne organizacije da vrati takva sredstva navedenom fondu.

U smislu prednjeg predlaže se i brisanje duga prema stanju na dan stupanja na snagu ove odluke za ovakva do sada nabavljena osnovna sredstva iz namenske kvote Opšteg investicionog fonda za vojnu industriju. Ova mera bila bi primenjena samo kod manjeg broja preduzeća za koja ova obaveza predstavlja ne samo visoko ekonomsko opterećenje fonda, već pored toga onemogućava ozbiljnije angažovanje vlastitih sredstava tih preduzeća u njihovoj preorijentaciji na proizvodnju za tržište. Prema grubom proračunu, ovakve obaveze koje treba brisati iznosile bi oko 4 milijarde dinara.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O NAČINU FINANSIRANJA INVESTICIJA KOJE PREDSTAVLJAJU PROIZVODNU REZERVU DRŽAVNOG SEKRETARIJATA ZA POSLOVE NARODNE ODBRANE U ODREĐENIM PRIVREDNIM ORGANIZACIJAMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 115
25. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog odluke o načinu finansiranja investicija koje predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane u određenim privrednim organizacijama, i usvojio ga bez izmena, pa stoga Odbor moli Dom da usvoji ovaj izveštaj.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar
Todor Vujasinović s. r.

Predsednik
Ivica Gretić s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Baković** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Doko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., **Josip inž. Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O NAČINU FINANSIRANJA INVESTICIJA KOJE PREDSTAVLJAJU PROIZVODNU REZERVU DRŽAVNOG SEKRETARIJATA ZA POSLOVE NARODNE ODBRANE U ODREĐENIM PRIVREDNIM ORGANIZACIJAMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 115
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog odluke o načinu finansiranja investicija koje predstavljaju proizvodnu rezervu Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane u određenim privrednim organizacijama, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar
Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik
Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:
Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O STOPAMA DOPRINOSA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 430
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o izmenama i dopunama Odluke o stopama za socijalno osiguranje, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Romana Albrehta, državnog podsekretara u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za rad, a da su za poverenike određeni Jovan Popović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za rad — za poverenika u Saveznom veću i dr Nikola Dilber, viši savetnik u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za rad — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 116
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog odluke o izmenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa za socijalno osiguranje, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga odluke Savezno izvršno veće je odredilo Romana Albrehta, državnog podsekretara u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za rad, a za poverenika Jovana Popovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za rad.

Predsednik,
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O STOPAMA DOPRINOSA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE

1. U Odluci o stopama doprinosa za socijalno osiguranje (»Službeni list FNRJ«, br. 17/59, 27/60, 44/60 i 8/61) u tački 13a. stav 1. reči: »u 1960. i 1961. godini« zamenjuju se rečima: »u 1960, 1961. i 1962. godini«.

U st. 5. i 6. reči: »u 1960. odnosno 1961. godini« zamenjuju se rečima: »u 1960, 1961. odnosno 1962. godini«.

2. Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O STOPAMA DOPRINOSA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE

Kako se pokazalo da opšta stopa doprinosa za socijalno osiguranje određena Odlukom o stopama doprinosa za socijalno osiguranje (»Službeni list FNRJ«, br. 17/59), u visini 22% odnosno 20% nije bila dovoljna za pokriće ukupnih potreba u socijalnom osiguranju, to je Odlukom o izmenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa za socijalno osiguranje (»Službeni list FNRJ«, br. 27/60, 44/60 i 8/61) ustanovljena i dopunska opšta stopa doprinosa od 2% sa važnošću za 1960. i 1961. godinu.

Uvođenje ovog dopunskog doprinosa izuzetno za 1960. i 1961. godinu imalo je za cilj privremeno rešenje za obezbeđenje sredstava za potrebe socijalnog osiguranja do donošenja novog Zakona o organizaciji i finansiranju socijalnog osiguranja.

Obzirom da ovaj zakon neće biti donet ni do kraja 1961. godine, a potrebe socijalnog osiguranja i za 1962. godinu neće moći biti pokrivene sredstvima iz osnova 22% odnosno 20%, to se predlaže produženje važnosti dopunske opšte stope 2% i za 1962. godinu.

Ovu meru treba sprovesti i iz razloga što je proporcijama nacrta Saveznog društvenog plana za 1962. godinu, pokriće potreba socijalnog osiguranja predviđeno i sredstvima dopunske opšte stope od 2%.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O STOPAMA DOPRINOSA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 116
25. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog odluke o izmenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa za socijalno osiguranje i usvojio ga bez izmena, pa stoga Odbor moli Dom da usvoji ovaj izveštaj.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar — Predsednik

Todor Vujasinović s. r. — **Ivica Gretić** s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Bukovič** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., **Josip** inž. **Zmaić** s. r., **Paj Šotj** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O IZMENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O STOPAMA DOPRINOSA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 116
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog odluke o izmenama i dopunama Odluke o stopama doprinosa za socijalno osiguranje, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Ivan Kreft.

Sekretar — Predsednik

Dr **Jerko Radmilović** s. r. — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ODLUKE O UVOĐENJU POSEBNOG DODATKA NA PENZIJE U 1962. GODINI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 436
21. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoje predstavnike odredilo Ljupča Arsova, sekretara Saveznog izvršnog veća za rad — za predstavnika u Saveznom veću i Romana Albrehta, državnog podsekretara u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za rad — za predstavnika u Veću proizvođača.

Za poverenike Saveznog izvršnog veća određeni su Jovan Popović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za rad — za poverenika u Saveznom veću i dr Nikola Dilber, viši savetnik u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za rad — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 121
22. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog odluke o uvođenju posebnog dodatka na penziju u 1962. godini, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za socijalnu politiku i narodno zdravlje svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga odluke Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Ljupča Arsova, a za poverenika Jovana Popovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za rad.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ODLUKE O UVOĐENJU POSEBNOG DODATKA ZA PENZIJE U 1962. GODINI

1. Užívaocima ličnih, porodičnih i invalidskih penzija i užívaocima drugih primanja iz invalidskog osiguranja koja se određuju od prosečnih penzijskih osnova, isplaćivaće se u 1962. godini za svako kalendar-

sko tromesečje poseban dodatak u određenom procentu od iznosa njihove penzije, i to:

% od iznosa penzije	za uživaoce razvrstane u
4,6%	Ia osiguranički razred
5,1%	I „ „
5,7%	II „ „
6,1%	III „ „
6,7%	IV „ „
7,2%	V „ „
7,7%	VI „ „
8,3%	VII „ „
8,6%	VIII „ „
9,3%	IX „ „
9,7%	X „ „
10,5%	XI „ „
11,3%	XII „ „
11,7%	XIII „ „
12,6%	XIV „ „
13,5%	XV „ „
13,9%	XVI „ „
14,6%	XVII „ „
15,3%	XVIII „ „
16,0%	XIX „ „
16,2%	XX „ „

Uživaocima penzije kojima se uz penziju isplaćuje i zaštitni dodatak, isplaćivaće se poseban dodatak obračunat u procentu iz stava 1. ove tačke od iznosa ukupnih primanja koji čini penzija sa zaštitnim dodatkom.

2. Poseban dodatak za pojedino kalendarsko tromesečje pripada uživaocima koji imaju pravo na penziju prvog dana odnosnog tromesečja.

3. Izuzetno od tačke 1. ove odluke, poseban dodatak ne pripada: zaposlenim uživaocima penzije kojima se zbog toga isplaćuje samo određeni deo penzije ili im se penzija ne isplaćuje, zaposlenim uživaocima invalidnine, uživaocima penzije i invalidnine koji žive u inostranstvu, uživaocima kojima penzija pripada iz osiguranja na osnovu ugovora, niti uživaocima kojima je penzija određena od proseka primanja koji premaša najveći iznos predviđen u tački 7. ove odluke.

4. Iznos dodatka koji učesnicima narodnooslobodilačkog rata i španskog građanskog rata pripada po članu 265a. Zakona o penzijskom osiguranju (»Službeni list FNRJ«, br. 51/57, 27/59, 48/59 i 10/61), određivaće se u visini razlike između proseka ostvarenih ličnih dohodaka odnosno plata i iznosa od 24.000 dinara.

5. Isplatu posebnog dodatka vršiće zavodi za socijalno osiguranje nadležni za isplatu penzija, po službenoj dužnosti i bez donošenja rešenja, i to za svako kalendarsko tromesečje u toku prvog meseca odnosnog tromesečja.

6. Poseban dodatak po ovoj odluci neće se uračunavati u prihod uživaoca penzije odnosno njegovog domaćinstva koji se uzima u obzir za sticanje ili gubitak nekog prava.

7. Osiguranicima koji će pravo na penziju ostvarivati u 1962. godini, do donošenja novih zakonskih propisa o penzijskom sistemu u prosečan mesečni iznos primanja prema kome se osiguranik razvrstava u osiguranički razred radi određivanja penzijskog osnova, uzimaće se samo lični dohoci ostvareni pre 1. januara 1962. godine, i to najviše do iznosa od 140.000 dinara.

Izuzetno od stava 1. ove tačke, osiguraniku koji je stupio u osiguranje u toku 1962. godine, za razvrstavanje u osiguranički razred radi određivanja penzijskog osnova uzeće se lični dohoci ostvareni u 1962. godini do najvišeg iznosa određenog u tom stavu.

8. Bliže propise za sprovođenje ove odluke doneće, po potrebi, Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za rad.

9. Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ODLUKE O UVOĐENJU POSEBNOG DODATKA ZA PENZIJE U 1962. GODINI

Sadašnji iznosi penzija, invalidnina i drugih stalnih primanja iz invalidskog i penzijskog osiguranja regulisani su poslednjim izmenama i dopunama Zakona o penzijskom osiguranju iz marta 1961. i pripadaju uživaocima od početka 1961. godine.

Opšta kretanja u privredi i na tržištu, koja se odražavaju na troškove života i standard, uslovljavaju potrebu da se i nivo ukupnih primanja penzionera u 1962. godini poveća. U tom smislu doneta je i načelna odluka Saveznog izvršnog veća na sednici od 16. decembra o.g., koja se ovim predlogom konkretizuje.

Uzimajući za osnovu one elemente prema kojima je rešavano pitanje povećanja primanja javnih službenika za 1962. godinu, u predlogu se polazi od toga da bi povećanje primanja penzionera u 1962. godini trebalo obezbediti u opštem proseku za oko 10%, na ime kompenzacije za porast troškova života a na ime povećanja životnog standarda.

Predlogom odluke predlaže se da se povećanje primanja penzionera realizuje u 1962. godini uspostavljenjem posebnog dohotka koji će se isplaćivati kvartalno unapred, i zatečenim i novim penzionerima, a ne izmenom zakona koja bi povlačila opšte povećanje svih penzija.

Ovakav način povećanja penzijskih primanja predlaže se zbog toga da se izbegnu ponovne izmene i dopune Zakona o penzijskom osiguranju i novo zakonsko utvrđivanje povećanih penzijskih osnova, s obzirom da se u 1962. godini priprema kompleksnija revizija sistema penzijskog osiguranja u okviru koje treba da se ponovo reši i pitanje utvrđivanja penzijskih osnova.

Polazeći od strukture raspona penzijskih osnova koja je utvrđena u zakonu, a saglasno intenciji da se relativno veće povećanje penzijskih primanja obezbedi uživaocima penzija razvrstanim u niže osiguranićke razrede, predloženi poseban dodatak raspoređen je u rasponu od 16,2% za penzionere u XX (najnižem) do 4,6% za penzionere u Ia (najvišem) osiguranićkom razredu, tako da bi u srednjem (XI) razredu, koji obuhvata najveći broj uživalaca invalidskih penzija i znatan broj uživalaca ličnih penzija, taj dodatak iznosio 10,5%. Ovaj privremeni dodatak izražen u mesečnim iznosima kreće se od 1.450 dinara u najnižem (XX) osiguranićkom razredu, preko 1.550 u srednjem (X do XII), do 1.800 dinara u najvišem (Ia) osiguranićkom razredu.

Slična progresija u korist uživalaca penzija u nižim osiguranićkim razredima bila je primenjena i prilikom ranijih povećanja penzija putem izmena Zakona o penzijskom osiguranju.

Od prava na poseban dodatak isključuju se oni uživaoci penzija koji su zaposleni u redovnom radnom odnosu sa punim radnim vremenom, jer oni ostvaruju povećanje primanja kroz lične dohotke. Izuzimaju se i osiguranici ugovornih osiguranja jer se tim ugovorima ne obezbeđuju vanredna primanja kao što je predloženi poseban dodatak.

Da bi se otklonile disproporcije između penzijskih primanja uvećanih posebnim dodatkom i penzijskih primanja novih penzionera kojima će se u 1962. godini određivati penzije, predlaže se da se u 1962. godini penzijski osnovi novih penzionera utvrđuju samo na osnovi proseka primanja ostvarenih pre 1. januara 1962. godine. U protivnom, pošto se zadržavaju sadašnje skale penzijskih razreda i raspona po razredima, novi penzioneri dospeli bi u 1962. godini — usled opšteg kretanja ličnih dohodaka u međuvremenu u više razrede nego što to odgovara odnosima u razvrstavanju penzionera.

U pogledu ličnih dohodaka koji se uzimaju u obzir za utvrđivanje prosečnog mesečnog iznosa plata u najvišem (Ia) osiguranićkom razredu, predlaže se ograničenje na 140.000 dinara, čime se iznos najveće

moguće penzije ograničava na oko 89.000 dinara. Ovo ograničenje nema uticaja na ovlašćenje Saveznog izvršnog veća da u pojedinim slučajevima odredi i veće iznose ličnih ili porodičnih penzija u smislu odredaba čl. 80. i 132. Zakona o penzijskom osiguranju.

Potreba uvođenja ograničenja proseka ličnih dohodaka koji se uzima u obzir za utvrđivanje penzijskog osnova nameće se zbog pojava preterano visokih ličnih dohodaka koje ostvaruju osiguranici u pojedinim organizacijama i samostalnim ustanovama, a koji predstavljaju očite ekscese u režimu formiranja ličnih dohodaka.

U vezi sa ovim povećanjem penzijskih primanja predlaže se i novo određivanje granice za obračunavanje boračkog dodatka koji pripada radnicima i službenicima — učesnicima NOR-a. Nova granica od 24.000 dinara dobijena je tako što je prosečni osnov VIII osiguraničkog razreda uvećan za odgovarajući iznos posebnog dodatka, pa taj iznos uvećan za 20% i zaokružen na 24.000 dinara.

FINANSIJSKI EFEKAT

Poseban dodatak obuhvatao bi oko 594.865 penzija, od toga 220.465 invalidskih, 192.127 ličnih i 182.273 porodične penzije i oko 23.300 uživalaca posebnog dodatka učesnicima narodnooslobodilačkog rata.

Prema predviđanjima za 1962. godinu ukupni izdaci za lične invalidske i porodične penzije, kao i druga davanja iznosiće oko 108 milijardi dinara. Ukupni izdaci za predviđeno povećanje nivoa penzija iznosili bi prema toj osnovi oko 11 milijardi dinara, uzimajući kao prosek visine tog dodatka 10,2%.

Povećanje iznosa posebnog boračkog dodatka učesnicima NOR-a iznelo bi do 130 miliona dinara (ovaj efekat se smanjuje povećanjem ličnih dohodaka).

Prema tome, ukupna sredstva za pokriće predviđenog posebnog dodatka iznela bi oko 11,1 milijardu dinara.

Ova kalkulacija predstavlja, međutim, maksimalno opterećenje obračunato na penzijske osnove uživalaca penzija razvrstanih po osiguraničkim razredima. Pošto se sve penzije ne realizuju u punim iznosima, jer postoji znatan broj nepunih penzija svih kategorija, realno je predviđanje da će stvarni efekat izvršenja predložene mere biti za oko 20—25% niži.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA SOCIJALNU POLITIKU I NARODNO ZDRAVLJE SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O UVOĐENJU POSEBNOG DODATKA NA PENZIJE U 1962. GODINI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje
SNS (A) 121
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje Saveznog veća Savezne narodne skupštine, na svojoj sednici od 25. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini i usvojio ga sa sledećom izmenom:

U tački 1. posle drugog stava dodaje se nov stav koji glasi:

»Poseban dodatak isplaćuje se tromesečno unapred, za svako kalendarsko tromesečje.«

Odbor predlaže Domu da usvoji Predlog odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini, sa učinjenom izmenom.

Za izvestioca Odbor je odredio narodnog poslanika Antu Roje.

Sekretar **Ismet Šaćiri** s. r. — Predsednik **Vera Aceva** s. r.

Članovi:

Spasenija Babović s. r., **Milovan Batanović** s. r., **Marijan Cvetković** s. r., **Nikola Cvijetić** s. r., **Rade Jakšić** s. r., **Desimir Jovović** s. r., **Stjepan Jureković** s. r., **Milena Korže** s. r., **Rista Mihailović** s. r., **Dobrivoje Miletić** s. r., **Nikola Mitevski** s. r., **Radomir Mitrić** s. r., **Asim Mujkić** s. r., **Radisav Nedeljković** s. r., **Katarina Patrnogić** s. r., **Ante Roje** s. r., **Vasilije Smajević** s. r., **Dragan Spirovski** s. r., **Jaćim Spirovski** s. r., **Stojadin Stojković** s. r., **Vlado Šegrt** s. r., **Ogla Vrabič** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O UVOĐENJU POSEBNOG DODATKA NA PENZIJE U 1962. GODINI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 121
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 25. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez bitnih izmena, sa kojima se složio i Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje Saveznog veća, usvojio Predlog odluke o uvođenju posebnog dodatka na penzije u 1962. godini.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Milena Korže.

Sekretar **Dr Jerko Radmilović** s. r. — Predsednik **Dr Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr Zaim Sarac s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ODLUKE O POTVRDI UREDABA SAVEZNOG IZVRŠNOG VEĆA

SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 418
18. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Savezno izvršno veće donelo je, na osnovu odeljka II Odluke o potvrdi uredaba Saveznog izvršnog veća i o daljem radu na pripremi zakona o privrednom si-

stemu (»Službeni list FNRJ«, br. 8/54), Uredbu o izmeni Uredbe o trgovinskoj delatnosti i trgovinskim preduzećima i radnjama (»Službeni list FNRJ«, br. 27/61) i Uredbu o dopunama Uredbe o privrednim organizacijama za trgovinske usluge (»Službeni list FNRJ«, br. 30/61). Molimo Vas da ove uredbe podnesete Saveznom veću i Veću proizvođača na potvrdu u smislu člana 20. tačke 2. Zakona o sprovođenju Ustavnog zakona.

Sekretar
Veljko Zeković s. r.

SPISAK
UREDABA ZA KOJE JE SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE PREDLOŽILO DA SE POTVRDE

1. Uredba o izmeni Uredbe o trgovinskoj delatnosti i trgovinskim preduzećima i radnjama (»Službeni list FNRJ«, br. 27/61).

2. Uredba o dopunama Uredbe o privrednim organizacijama za trgovinske usluge (»Službeni list FNRJ«, br. 30/61).

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 108
18. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Savezno izvršno veće podnelo je Skupštini predlog da potvrdi uredbe koje je Veće donelo u međuvremenu od poslednjeg zasedanja Skupštine na osnovu tačke II Odluke o potvrdi uredaba Saveznog izvršnog veća i o daljem radu na pripremi zakona o privrednom sistemu.

U vezi sa ovim predlogom, molim da Odbor za narodnu privredu Vašeg Doma razmotri pomenute uredbe, koje su navedene u priloženom spisku, i podnese Domu svoj predlog u vezi sa traženom potvrdom.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O POTVRDI UREDABA SAVEZNOG IZVRŠNOG VEĆA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 108
25. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici održanoj 23. decembra 1961. godine, razmatrao je uredbe koje je Savezno izvršno veće donelo na osnovu ovlašćenja iz odeljka II Odluke o potvrdi uredaba Saveznog izvršnog veća i o daljem radu na pripremi zakona o privrednom sistemu, koje je Savezno izvršno veće podnelo Skupštini na potvrdu.

Kako su ove uredbe u saglasnosti sa našom opštom privrednom politikom i postojećim propisima, Odbor predlaže Domu da donese odluku o njihovoj potvrdi.

Predlog odluke prilaže se uz ovaj izveštaj.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar
Todor Vujasinović s. r.

Predsednik
Ivica Gretić s. r.

Članovi:
Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Baković** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoka Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Pal Šoti** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., inž. **Josip Zmaić** s. r.

PREDLOG
ODLUKE O POTVRDI UREDABA SAVEZNOG IZVRŠNOG VEĆA

Potvrđuju se uredbe koje je Savezno izvršno veće donelo na osnovu ovlašćenja iz tačke II Odluke o potvrdi uredaba Saveznog izvršnog veća i o daljem radu na pripremi zakona o privrednom sistemu, i to:

1) Uredba o izmeni Uredbe o trgovinskoj delatnosti i trgovinskim preduzećima i radnjama (»Službeni list FNRJ«, br. 27/61),

2) Uredba o dopunama Uredbe o privrednim organizacijama za trgovinske usluge (»Službeni list FNRJ«, br. 30/61)

PREDLOG
ZAKONA O IZMENI I DOPUNI ZAKONA O DOPRINOSU DRUŠTVENIM INVESTICIONIM FONDOVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 414
12. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima, koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a za poverenike su određeni dr Nikola Balog, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Saveznom veću i Vojo Rakić, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Veću proizvođača.

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 104
13. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE
Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, a koji je u načelu prihvaćen od strane Saveznog izvršnog veća, i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Eventualne izmene i dopune koje budu usvojene na sednici Saveznog izvršnog veća, zakazanoj za 15. decembar o. g., biće naknadno dostavljene u obliku dopunskog predloga.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a za poverenika dr Nikolu Baloga, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENI I DOPUNI ZAKONA O DOPRINOSU DRUŠTVENIM INVESTICIONIM FONDOVIMA

Član 1.

U članu 4. stav 1. Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima (»Službeni list FNRJ« br. 8/61) umesto stope: »20%« stavlja se stopa: »30%«, a umesto stope: »10%«, koja se nalazi na kraju rečenice, stavlja se stopa: »20%«.

U istom članu dodaje se novi stav 4. koji glasi:

»Do visine stopa iz stava 1. ovog člana svaka političko-teritorijalna jedinica može odrediti različite stope doprinosa za privredne organizacije, vodeći računa o uslovima i rezultatima rada privredne organizacije, odnosno o odnosu veličine fondova prema ličnim dohocima i raspoloživim sredstvima.«

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENI I DOPUNI ZAKONA O DOPRINOSU DRUŠTVENIM INVESTICIONIM FONDOVIMA

Izmena koja se predlaže ovim zakonom jedna je od mera koje treba da doprinesu daljem jačanju uloge republika i opština u regulisanju odnosa i kretanja u privredi. Ovom se, naime, izmenom daje mogućnost republici da svojim propisima utvrdi stopu doprinosa društvenim investicionim fondovima republika i opština u ukupnom iznosu do 30%, tj. za 50% veću od dosadašnje koja je po važećim propisima mogla da iznosi do 20%, a ona to pravo i odgovarajuće prihode može u celini ili delimično preneti i na opštinu.

Potreba za ovom izmenom, kao i za nekim drugim koje republikama i opštinama pružaju slične mogućnosti, proističe iz činjenice da su njihove dosadašnje mogućnosti interveniranja na sektoru usklađivanja i usmeravanja privrednih kretanja i razvoja bile relativno skromne i nisu dozvoljavale da se neophodne društvene intervencije u potrebnoj meri prilagode konkretnim prilikama u privredi na odgovarajućem području. Zbog toga su ovakve intervencije morale ili izostati ili biti ostvarivane na manje celishodan način, a što je u oba slučaja umanjivalo prednosti skladnog odnosno društveno usmerenog privrednog razvoja.

Ovo naročito dolazi do izražaja u vezi s veoma izraženim razlikama u uslovima poslovanja i razvoja različitih privrednih delatnosti kao i u uslovima poslovanja i razvoja različitih privrednih organizacija unutar istih delatnosti, a koje se razlike ne mogu u potrebnoj meri otkloniti opštim merama koje jednako deluju na celom području zemlje. Na užim područjima one se, međutim, pojavljuju u drukčijim relacijama i mogu se merama koje se odnose samo na određeno područje bitnije smanjiti. Društveni organi na ovim užim područjima su, osim toga, bliži odgovarajućim privrednim organizacijama, bolje poznaju stvarne uslove poslovanja i razloge datih nejednakosti, pa mogu i bolje da ocene potrebu za društvenim intervencijama odnosno da nađu bolji oblik i pravilniju meru takvih intervencija.

U vezi s tim je republikama i opštinama trebalo dati veće i raznolike mogućnosti, pa se tako osim ove izmene u Zakonu o doprinosu društvenim investicionim fondovima predlažu i druge. U oblasti raspodele to se posebno odnosi na proširenje mogućnosti zavođenja poreza na maloprodajni promet, ali se ovakvo proširenje mogućnosti republika i opština predlaže i u oblasti drugih odnosa mimo raspodele. Među ovima poseban značaj imaju izmene u oblasti kreditnih odnosa i u oblasti odnosa koji regulišu uslove korišćenja sredstava društvenih fondova, a kojima su naročito republici data veoma značajna ovlašćenja.

Iz ovakve prirode predloženih izmena i razloga koji su zahtevali te izmene proizilazi i specifičan karakter ovlašćenja koja se odgovarajućim propisima daju republici ili opštini. Nije tu, naime, u pitanju neposredno utvrđivanje odgovarajućih mera saveznim propisima, koje onda daju samo veća materijalna sredstva republici i opštini, nego pre svega davanje mogućnosti republici ili opštini da same ocene i odluče da li je i u kojoj meri potrebno odgovarajuće mere utvrditi i primeniti. Drugim rečima, pretpostavka je ovih izmena da će biti ili da mogu biti na različitim područjima i u različitim uslovima različito primenjene, pa u vezi s tim nije moguće unapred utvrditi niti njihov materijalni efekat. Inače, samo ova izmena u Zakonu o doprinosu društvenim investicionim fondovima mogla bi integralno primenjena dati efekat u povećanju sredstava investicionih fondova republika i opština za oko 30 milijardi dinara.

Zbog ovakvog karaktera ove izmene data je u predlogu i odredba da republike odnosno opštine mogu utvrđivati različite stope doprinosa, vodeći računa o uslovima i rezultatima rada privrednih organizacija na koje se odgovarajuće stope odnose.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENI I DOPUNI ZAKONA O DOPRINOSU DRUŠTVENIM INVESTICIONIM FONDOVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS(A) 104
27. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE
Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojim sednicama od 23. i 27. decembra 1961. godine pretresao je Predlog za-

kona o izmeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima i usvojio ga sa sledećim izmenama i dopunama:

Posle člana 1. dodaje se novi član 2. koji glasi:

»Posle člana 4. dodaje se novi član 4a. koji glasi:

Na sredstva čistog prihoda koji privredne organizacije unesu u poslovni fond i fond zajedničke potrošnje do kraja 1962. godine neće se primenjivati stope iz člana 4. stav 1. ovog zakona, već će se primenjivati stope koje su važile do 31. XII 1961. godine.«

Član 2. postaje član 3.

Navedene izmene i dopune usvojio je i Odbor za narodnu privredu Veća proizvođača.

Osim pomenutih izmena i dopuna Odbor je izvršio i neke stilske i redakcijske ispravke.

Podnoseći ovaj izveštaj Odbor moli Dom da ga usvoji.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar — **Todor Vujasinović** s. r. — Predsednik — **Ivica Gretić** s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r. **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Bukovič** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Doko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., inž. **Josip Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ

ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENI I DOPUNI ZAKONA O DOPRINOSU DRUŠTVENIM INVESTICIONIM FONDOVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPSTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS(A) 104
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24. 26. i 27. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmeni i dopuni Zakona o doprinosu društvenim investicionim fondovima, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar — Dr **Jerko Radmilović**, s. r. — Predsednik — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r. **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG

ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSU ZA STAMBENU IZGRADNJU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 424
16. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a da su za poverenike određeni dr Nikola Balog, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Saveznom veću i Vojo Rakić, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS(A) 109
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Kira Gligorova, sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove, a za poverenika dr Nikolu Baloga, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG

ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSU ZA STAMBENU IZGRADNJU

Član 1.

U Zakonu o doprinosu za stambenu izgradnju (»Službeni list FNRJ«, br. 9/61) član 7. menja se i glasi:

»Doprinos za stambenu izgradnju plaća se u fond za stambenu izgradnju one opštine, na čijem se području nalazi prebivalište radnika na čiji se lični dohodak odnosno primanja obračunava i plaća taj doprinos, osim ako propisima Savezne narodne skup-

štine nije za pojedine privredne organizacije, državne organe ili ustanove određeno da ovaj doprinos u celini ili delimično uplaćuju u republički fond za stambenu izgradnju.

Izuzetno, zakonom narodne republike može se propisati da se deo doprinosa za stambenu izgradnju uplaćuje u fond za stambenu izgradnju one opštine na čijem se području nalazi sedište odnosno prebivalište isplatioca ličnog dohotka radnika.

Doprinos za stambenu izgradnju uplaćuje se u rokovima i na način koji su određeni za uplaćivanje doprinosa budžetima iz ličnog dohotka radnika.«

Član 2.

U članu 8. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

»Odredba člana 7. stav 2. ovog zakona važi i u pogledu uplaćivanja doprinosa za stambenu izgradnju na primanja lica iz stava 1. ovog člana.«

Član 3.

U članu 10. stav 1. reči: »a 20% u fond za stambenu izgradnju opštine kod koje se uplaćuje doprinos budžetima.« zamenjuju se rečima: »a 20% u fond za stambenu izgradnju opštine određene u članu 7. st. 1. i 2. ovog zakona«.

Član 4.

Odredbe ovog zakona primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, doprinos za stambenu izgradnju na lične dohotke ostvarene u 1961. godini plaćaće se po dosadašnjim propisima iako se isplata tih dohodaka vrši u 1962. godini.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE

PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSU ZA STAMBENU IZGRADNJU

Predloženom izmenom Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju predvida se da se doprinos za stambenu izgradnju, kao i doprinos budžetima iz ličnog dohotka radnika, plaća u fond za stambenu izgradnju one opštine na čijem se području nalazi prebivalište (mesto stanovanja) radnika na čiji se dohodak obračunava doprinos za stambenu izgradnju. Prema tome, doprinos za stambenu izgradnju pripada fondu za stambenu izgradnju one opštine, kojoj pripada i doprinos budžetima. Ali, da zbog predložene izmene odnosno promene korisnika sredstava od doprinosa za stambenu izgradnju ne bi došlo do eventualnih poremećaja u obezbeđivanju sredstava za stambenu izgradnju u većim industrijskim mestima i gradovima, u predloženom zakonu daje se ovlašćenje narodnim republikama da one svojim zakonom mogu odstupiti od gornjeg principa i propisati da se doprinos za stambenu izgradnju i dalje plaća prema mestu rada a ne prema mestu stanovanja radnika na čiji se lični dohodak plaća taj doprinos. Na taj način predloženi zakon, iako predstavlja princip da doprinos za stambenu izgradnju pripada fondu one opštine gde se nalazi mesto stanovanja radnika, daje mogućnost da narodne republike prema svojim konkretnim potrebama same odrede da se taj doprinos može plaćati i dalje prema mestu rada.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSU ZA STAMBENU IZGRADNJU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 109
27. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojim sednicama od 23. i 27. decembra 1961. godine pretresao je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju i usvojio ga sa sledećim izmenama i dopunama:

U članu 1. u stavu 2. u drugom redu umesto reči »deo«, unose se reči »u 1962. godini do 50%.«

Navedene izmene i dopune usvojio je i Odbor za narodnu privredu Veća proizvođača.

Osim pomenutih izmena i dopuna Odbor je izvršio i neke stilske i redakcijske ispravke.

Podnoseći ovaj izveštaj Odbor moli Dom da ga usvoji.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar
Todor Vujasinović s. r.

Predsednik
Ivica Gretić s. r.

Članovi:

Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Buković** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r. **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., inž. **Josip Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ

ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSU ZA STAMBENU IZGRADNJU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 109
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24, 26. i 27. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o doprinosu za stambenu izgradnju, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar
Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik
Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r. **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG

ODLUKE O OVLAŠĆENJU ODREĐENIH SAVEZNIH ORGANA DA UTVRDE NOMENKLATURU PRIVREDNIH I NEPRIVREDNIH DELATNOSTI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 425
18. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

B e o g r a d

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o **ovlašćenju određenih saveznih organa da utvrde** nomenklaturu privrednih i neprivrednih delatnosti, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika u oba doma odredilo Romana Albrehta, državnog podsekretara u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za rad, a da su za poverenike određeni Svetozar Pepovski, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za rad — za poverenika u Saveznom veću i Teodor Tomić, načelnik odeljenja u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za rad — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 117
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

B e o g r a d

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog odluke o ovlašćenju određenih saveznih organa da utvrde nomenklaturu privrednih i neprivrednih delatnosti, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za narodnu privredu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga odluke Savezno izvršno veće je odredilo Romana Albrehta, državnog podsekretara u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za rad, a za poverenika Svetozara Pepovskog, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za rad.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

P R E D L O G

ODLUKE O OVLAŠĆENJU ODREĐENIH SAVEZNIH ORGANA DA UTVRDE NOMENKLATURU PRIVREDNIH I NEPRIVREDNIH DELATNOSTI

1. Radi omogućavanja praćenja izvršenja društvenih planova i uspešnog izvršavanja zadataka Službe statistike, Službe društvenog knjigovodstva i određenih državnih organa, saveznim propisima utvrdiće se nomenklatura privrednih i neprivrednih delatnosti, prema vrsti delatnosti.

2. Ovlašćuje se Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove da, u saglasnosti sa saveznim Državnim sekretarijatom za poslove finansija i Sekretarijatom Saveznog izvršnog veća za rad, odredi način i postupak raspoređivanja privrednih organizacija, ustanova, društvenih organizacija i državnih organa u odgovarajuće oblasti, grane odnosno grupacije — prema nomenklaturi privrednih i neprivrednih delatnosti.

Propisima donetim na osnovu ovlašćenja iz stava 1. ove tačke može se predvideti da se protiv rešenja o raspoređivanju može pokrenuti upravno-računski spor u smislu Zakona o društvenom knjigovodstvu.

3. Nadležni savezni državni organi propisaće namenu i obaveznost nomenklature privrednih i neprivrednih delatnosti, a Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za rad, u saglasnosti sa Saveznim izvršnim većem — obaveznost vođenja statistike zaposlenosti, ličnih dohodaka i produktivnosti rada.

4. Ova odluka stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDLOGA ODLUKE O OVLAŠĆENJU ODREĐENIH SAVEZNIH ORGANA DA UTVRDE NOMENKLATURU PRIVREDNIH I NEPRIVREDNIH DELATNOSTI

Za potrebe privrednog planiranja, statističke službe i društvenog knjigovodstva, kao i za potrebe državnih organa i društvenih organizacija pri praćenju, prikazivanju i analiziranju privrednih i društvenih kretanja, do sada je služila privremena nomenklatura delatnosti, koju je propisala bivša Savezna planska komisija još 1947. godine. U proteklom vremenskom periodu od preko 14 godina razvile su se u većoj meri određene delatnosti, ali se nomenklatura nije menjala nekim zakonskim propisom, nego su Služba društvenog knjigovodstva pri Narodnoj banci, Savezni zavod za statistiku, Savezni zavod za privredno planiranje i drugi unosili u privremenu nomenklaturu izmene svaki za sebe i svaki na svoj način. Tokom vremena dolazilo je do sve većih razlika u pogledu broja i mesta grupa delatnosti u okviru oblasti i grana. Pored toga, grupisanje delatnosti je 1947. godine vršeno na principima koji ne odgovaraju današnjim potrebama praćenja privrednih i društvenih kretanja.

Opšti proces decentralizacije i sve većeg osamostaljivanja privrednih organizacija i ustanova, s jedne strane, a potreba planiranja i kontrole osnovnih sredstava privrednog razvoja, s druge strane, traže osetno finije sagledavanje, praćenje i analiziranje nego što je bilo ranije potrebno.

Pored već navedenog potrebno je da se omogući i uvođenje redovne prakse da svaka privredna organizacija sistematski i periodično upoređuje rezultate svog poslovanja sa rezultatima poslovanja sličnih priv-

rednih organizacija. Zbog toga se sve više oseća nedostatak detaljnijih analiza. Uviđajući da analize u globalu po privrednim oblastima nisu mogle da daju zadovoljavajuće rezultate, ustanove su vršile detaljnija analiziranja svrstavajući preduzeća u manje grupacije, ali svaka na svoj način i primenjujući različite kriterijume za grupisanje delatnosti, što je otežavalo rad, sistematska upoređivanja i racionalno korišćenje podataka. Pored toga, naročito se osećao nedostatak propisa o jedinstvenom postupku za raspoređivanje organizacija u grupe.

Zbog svega toga ukazala se potreba da se propiše i uvede jedinstvena nomenklatura delatnosti, kojom bi se služile sve organizacije za odgovarajuće potrebe, i da nove grupacije obuhvataju relativno homogene skupine sličnih preduzeća.

Kako postojeći zakonski propisi ne sadrže nikakvu odredbu na osnovu koje bi se mogao doneti propis o nomenklaturi, potrebno je da Savezna narodna skupština svojom odlukom ovlasti Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za opšte privredne poslove da u saglasnosti sa saveznim Državnim sekretarijatom za poslove finansija i Sekretarijatom Saveznog izvršnog veća za rad odredi način i postupak raspoređivanja privrednih, društvenih i ostalih organizacija (ustanova i državnih organa) u grupe prema nomenklaturi privrednih i neprivrednih delatnosti.

Potrebno je istom odlukom ovlastiti nadležni savezni državni organ da propiše namenu i obaveznost nomenklature privrednih i neprivrednih delatnosti, a Sekretarijat SIV-a za rad da u saglasnosti sa Saveznim izvršnim većem propiše obavezno vođenje statistike zaposlenosti, ličnih dohodaka i produktivnosti rada.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA NARODNU PRIVREDU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O OVLAŠĆENJU ODREĐENIH SAVEZNIH ORGANA DA UTVRDE NOMENKLATURU PRIVREDNIH I NEPRIVREDNIH DELATNOSTI

SAVEZNA NARODNA SKUPSTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za narodnu privredu
SNS (A) 117
25. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPSTINE

Beograd

Odbor za narodnu privredu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog odluke o ovlašćenju određenih saveznih organa da utvrde nomenklaturu privrednih i neprivrednih delatnosti, i usvojio ga bez izmena, pa stoga Odbor moli Dom da usvoji ovaj izveštaj.

Za izvestioca Odbora određen je narodni poslanik Dušan Bogdanov.

Sekretar
Todor Vujasinović s. r.

Predsednik
Ivica Gretić s. r.

Članovi:
Dušan Bogdanov s. r., **Dimče Bojanovski** s. r., **Ivan Baković** s. r., **Radivoj Davidović** s. r., **Tone Fajfar** s. r., **Nikola Kmezić** s. r., **Voja Leković** s. r., **Džavid Nimani** s. r., **Đoko Pajković** s. r., **Ante Raos** s. r., **Blagoje Taleski** s. r., **Ilija Tepavac** s. r., **Vidoe Smilevski** s. r., **Božo Tomić** s. r., inž. **Josip Zmaić** s. r., **Pal Šoti** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ODLUKE O OVLAŠĆENJU ODREĐENIH SAVEZNIH ORGANA DA UTVRDE NOMENKLATURU PRIVREDNIH I NEPRIVREDNIH DELATNOSTI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 117
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 24, 26. i 27. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog odluke o ovlašćenju određenih saveznih organa da utvrde nomenklaturu privrednih i neprivrednih delatnosti, koji mu je dostavio Odbor za narodnu privredu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Ivan Krefl.

Sekretar
Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik
Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:
Dr **Zaim Sarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Mlenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENI ZAKONA O DOPRINOSU IZ DOHOTKA PRIVREDNIH ORGANIZACIJA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 445
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo predlog Zakona o izmeni Zakona o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija, s molbom da se na predstojećem zasedanju Savezne narodne skupštine uzme u pretres po hitnom postupku.

Hitnost postupka predlaže se jer je već prilikom uvođenja novog privrednog sistema u toku ove godine trebalo da se pređe sa obračuna raspodele ukupnog dohotka privrednih organizacija od fakturisane na naplaćenu realizaciju. Međutim, bilo je potrebno da se izvesni prethodni problemi reše kako bi ova promena mogla da se sprovede od 1. januara 1962. godine.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Josipa Kolara, državnog podsekretara za poslove finansija, a da su za poverenike određeni Uroš Vidović, pomoćnik državnog sekretara za poslove finansija — za poverenika u Saveznom veću i Mihailo Šćekić, načelnik odeljenja u Državnom sekretarijatu za poslove finansija — za poverenika u Veću proizvođača.

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 125
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmeni Zakona o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće s molbom da se donese po hitnom postupku na ovom zasedanju Skupštine.

Molim da na sednici svog Doma predložite da se navedeni predlog stavi na dnevni red, s tim da se pretres predloga obavi po hitnom postupku.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Josipa Kolara, državnog podsekretara za poslove finansija, a za poverenika Uroša Vidovića, pomoćnika državnog sekretara za poslove finansija.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENI ZAKONA O DOPRINOSU IZ DOHOTKA PRIVREDNIH ORGANIZACIJA

Član 1.

U Zakonu o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija (»Službeni list FNRJ«, br. 8/61 i 26/61) član 13. menja se i glasi:

»Ukupan prihod privredne organizacije čine naplaćeni iznosi za prodatu robu i izvršene usluge, kao i naplaćeni iznosi za druge vrednosti, koje privredna organizacija ostvari u svom poslovanju, bez obzira da li se naplaćeni iznosi odnose na prodatu robu, izvršene usluge i druge vrednosti po kojima su izdate fakture ili po kojima nisu izdate fakture.«

Član 2.

Naknada za prodatu robu, izvršene usluge i za druge vrednosti koja je uneta u ukupan prihod privredne organizacije do kraja 1961. godine, a koja bude naplaćena posle 31. decembra 1961. godine, neće se prilikom naplate unositi u ukupan prihod.

Ovlašćuje se savezni Državni sekretarijat za poslove finansija da donese bliže propise za sprovođenje odredbe stava 1. ovog člana.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENI ZAKONA O DOPRINOSU IZ DOHOTKA PRIVREDNIH ORGANIZACIJA

Utvrđivanje i raspodela ukupnog prihoda i dohotka privrednih organizacija vrši se do sada na osnovu realizacije po izdatim fakturama i drugim vidovima realizacije koji se izjednačuje sa fakturisanom realizacijom, bez obzira da li su iste naplaćene ili ne. Ovakav način utvrđivanja i raspodele ukupnog prihoda i dohotka ima izvesne nedostatke. Stoga se predlaže izmena Zakona o doprinosu iz dohotka privrednih organizacija, da bi se prešlo na raspodelu na osnovu naplaćene realizacije.

Ukupan prihod privredne organizacije, prema sadašnjem sistemu, čini:

1) vrednost prodate robe i izvršenih usluga prema izdatim fakturama, bez obzira da li je naplata izvršena od dana sastavljanja obračuna ukupnog prihoda i raspodele dohotka ili ne,

2) naplaćeni iznos za prodatu robu i izvršene usluge po kojima se fakture ne izdaju,

3) druge vrednosti koje privredna organizacija ostvari u svome poslovanju,

4) vrednost proizvoda sopstvene proizvodnje (kao i vrednost trgovačke robe) i sopstvenih usluga koje privredna organizacija upotrebi za svoje investicione svrhe,

5) vrednost davanja odnosno usluga koja privredna organizacija učini bez naknade drugim licima, i

6) primljene dotacije ako davalac dotacija nije odredio njihovu drugu svrhu.

Pored toga u realizaciju se uračunavaju i iznosi vanrednih prihoda koje privredna organizacija ostvari u toku obračunskog perioda bez obzira na period na koji se ti prihodi stvarno odnose (naplata potraživanja koja su bila otpisana kao nenaplativa, naplate po sudskim presudama i sl. bi viškovi stvari iz obrtnih sredstava nađenih prilikom inventarisanja i dr.).

Na visinu realizacije po izdatim fakturama utiču i razlike po računima vremenskih razgraničenja troškova, jer se u jednim slučajevima realizacija povećava a u drugim smanjuje tim razlikama vremenskih razgraničenja.

Predloženi sistem utvrđivanja i raspodele ukupnog prihoda i dohotka privrednih organizacija zasnivao bi se na naplaćenoj realizaciji i drugim vidovima realizacije koji se izjednačuju sa naplaćenom realizacijom.

U ovom sistemu bi se ukupan prihod privrednih organizacija sastojao:

a) iz iznosa koji su naplaćeni za prodatu robu (proizvode) i izvršene usluge, bez obzira da li su fakture bile izdate ili ne i bez obzira kada su bile izdate;

b) iz vrednosti proizvoda sopstvene proizvodnje i sopstvenih usluga (radova) upotrebljenih za svoje investicione svrhe koje se finansiraju iz namenskih sredstava (krediti za osnovna sredstva i sopstveni namenski fondovi). Ovamo dolazi i vrednost nabavljene trgovinske robe koju privredna organizacija upotrebi za svoje investicione svrhe;

c) iz vrednosti proizvoda sopstvene proizvodnje i iz vrednosti nabavljene trgovinske robe koje privredna organizacija da drugom bez naknade, kao i iz vrednosti usluga koje učini drugome bez naknade, a čije se pokriće vrši sredstvima iz sopstvenih fondova;

d) iz vrednosti proizvoda (robe) i usluga primljenih od drugoga bez naknade;

e) iz sredstava primljenih u vidu dotacije ili za samaciju ako davalac tih sredstava nije odredio svrhu u koju će se ta sredstva upotrebiti;

f) iz vanrednih prihoda (naplaćenih potraživanja koja su bila otpisana, iz vrednosti viškova stvari iz obrtnih sredstava nađenih prilikom inventarisanja i dr.).

Kao i na ukupan prihod koji se sada zasniva na fakturisanoj realizaciji, tako će i na ukupan prihod koji će se zasnivati na naplaćenoj realizaciji uticati razlike po računima vremenskih razgraničenja.

Iz prednjeg izlazi da po nekim vidovima realizacije koji ulaze u ukupan prihod privrednih organizacija na osnovu naplaćene realizacije neće biti razlike od njihovog dosadašnjeg tretiranja u sistemu fakturisane realizacije. Tako, na primer:

a) vrednost proizvoda (robe) i usluga primljenih od drugoga bez naknade mogla se i do sada unositi u ukupan prihod tek kad su ti proizvodi (roba) primljeni odnosno kad je usluga izvršena u korist privredne organizacije. Tako će se postupati i u sistemu naplaćene realizacije;

b) sredstva primljena u vidu dotacije ili za sanaciju i do sada su redovno unošena u ukupan prihod kada su primljena a ne kada su bila obećana, pa će se i u sistemu naplaćene realizacije unositi u ukupan prihod tek kada bude primljena;

c) vanredni prihodi su i do sada u stvari izkazivani u ukupnom prihodu kada su bili realizovani u vidu naplate, kada su viškovi bili utvrđeni, odnosno kada su nastali drugi momenti odgovarajućeg vida realizacije. Tako će postupati i u sistemu naplaćene realizacije.

Prelaskom na sistem obračuna po naplaćenoj realizaciji postiglo bi se da se raspodela dohotka vrši na bazi konačnog rezultata u smislu već realizovanih sredstava u samoj privrednoj organizaciji. Otkloniće se razni vidovi fiktivnih obračuna koji su zapaženi kod izvesnog broja privrednih organizacija u dosadašnjem načinu obračuna. Uneće se veća disciplina u trošenju sredstava ne samo kod privrednih organizacija već i kod ostalih nosioca društvenih sredstava koji se alimentiraju iz raspodele dohotka privrednih organizacija. Pored ostalih prednosti, prelaskom na sistem obračuna na bazi naplaćene realizacije privredne organizacije bi bile stimulirane da se pri prodaji orijentišu na one kupce koji imaju obezbeđena sredstva za plaćanje, tj. koji predstavljaju platežno sposobnu stranu na tržištu.

Ovakva orijentacija doprinela bi smanjenju obima međusobnog kreditiranja u privredi i, u vezi s tim, povećanju stepena likvidnosti privrednih organizacija.

U istom smislu delovala bi i orijentacija privrednih organizacija na nabavku samo onih proizvoda odnosno roba koje su im neophodno potrebne odnosno za koju sa svoje strane mogu prometno naći na tržištu platežno sposobne kupce.

Sa stanovišta društvene kontrole svakako je daleko pouzdaniji obračun po naplaćenoj realizaciji, pošto postoji mogućnost automatskog uporedivanja toga elementa po evidenciji Službe društvenog knjigovodstva i obračuna preduzeća. Treba naglasiti da se u društvenom knjigovodstvu ne može vršiti samostalni obračun odnosno utvrđivanje ostvarenog dohotka preduzeća, ali postoji mogućnost usklađivanja naplaćene realizacije prema podacima banke sa podacima u knjigovodstvu preduzeća, s tim da se propisima odredi šta se ima smatrati naplaćenom realizacijom. Sem elemenata naplaćene realizacije bio bi osnova za obračun dohotka i koliko bi se on realno iskazivao, utoliko i visina samog dohotka bila daleko pouzdanija — realnija.

PREDLOG

ODLUKE O DODELJIVANJU SREDSTAVA IZ PRIVREDNIH REZERVI FEDERACIJE

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 446
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije, s molbom da se na predstojećem zasedanju Savezne narodne skupštine uzme u pretres po hitnom postupku.

Hitnost postupka predlaže se s obzirom na to da je kraj godine, da su sredstva za ovu svrhu obezbeđena u privrednim rezervama federacije i da je 50. konkurs (1961—1962) zaključen, pa je pristupljeno njegovom finansiranju.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Blagoja Bogavca, državnog podsekretara u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za saobraćaj i veze, a da su za poverenike određeni Ljubiša Veselinović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za saobraćaj i veze — za poverenika u Saveznom veću, i dr Gracije Marinić, savetnik u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za saobraćaj i veze — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 126
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Dostavljam Vam Predlog odluke o dodeljivanju sredstava iz privrednih rezervi federacije, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće s molbom da se donese po hitnom postupku na ovom zasedanju Skupštine.

Molim da na sednici svog doma predložite da se navedeni predlog stavi na dnevni red, s tim da se pretres predloga obavi po hitnom postupku.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Blagoja Bogavca, državnog podsekretara u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za saobraćaj i veze, a za poverenika Ljubišu Veselinovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za saobraćaj i veze.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG

ODLUKE O DODELJIVANJU SREDSTAVA IZ PRIVREDNIH REZERVI FEDERACIJE

1. Iz sredstava privrednih rezervi federacije koja se obrazuju shodno odredbi glave XX Saveznog društvenog plana za 1961. godinu, dodeljuje se, bez obaveza vraćanja, saveznom budžetu za 1961. godinu, i to:

	miliona dinara
1) na ime ostatka regresa za brodove prekomorske plovidbe isporučene do kraja 1961. godine, iz okvira programa za 1957—1961. godinu, iznos od — — — — — — — —	3.318
2) za davanje regresa za prekomorske brodove po programu izgradnje za 1961—1965. godinu, za faze izgradnje izvršene u 1961. godini, iznos od — — — — — — — — —	2.600

2. Bliže propise za izvršenje tačke 1. ove odluke doneće savezni Državni sekretarijat za poslove finansija, u saglasnosti sa Sekretarijatom Saveznog izvršnog veća za saobraćaj i veze.

3. Ova odluka stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDLOGA ODLUKE O DODELJIVANJU SREDSTAVA IZ PRIVREDNIH REZERVI FEDERACIJE

Po programu izgradnje brodova prekomorske plovidbe zauzet je još 1959. godine u Saveznoj narodnoj skupštini stav da se ovi brodovi daju domaćim brodarskim preduzećima po izvoznim odnosno svetskim cenama, kako bi domaća brodarska preduzeća bila u mogućnosti da na svetskom tržištu obavljaju delatnost prevoza pod sličnim uslovima kao inostrana brodarska preduzeća. Razliku između tih cena i cena domaćih brodogradilišta pokrivao je regres. Prema programu izgradnje za period 1957—1961. predviđena je izgradnja prekomorskih brodova od 170.335 BRT. Finansiranje izgradnje vršeno je iz sredstava OIF-a putem desetog konkursa i van konkursa iz sredstava brodarskih preduzeća i učešća OIF-a. U saveznom budžetu predviđeni su iznosi regresa na bazi cena 1956—1957. godine. Predloženom odlukom traže se dodatna sredstva iz razloga što je u toku izgradnje koja je trajala do kraja 1961. godine usled promene instrumenata i povećanja cena došlo do većih troškova izgradnje.

U okviru programa izgradnje prekomorskih brodova po programu 1961—1965. godine raspisan je u avgustu mesecu I konkurs za davanje investicionih kredita iz sredstava Opšteg investicionog fonda za izgradnju prekomorskih brodova (»Službeni list FNRJ«, br. 31/61) sa rokom podnošenja zahteva do 10. oktobra 1961. godine. Ovaj konkurs obuhvatio je 89.000 BRT, tj. samo deo pomenutog programa za period 1961—1965. godine.

S obzirom na stav Savezne narodne skupštine zauzet još u 1959. godini, nabavka prekomorskih brodova ima da se obezbedi brodarskim preduzećima po izvoznim (svetskim) cenama.

Pri podnošenju saveznog budžeta za 1961. godinu nije se znalo kada će, kako i u kom obimu, biti izgrađeni prekomorski brodovi po programu za 1961—1965. godinu koji je obuhvatio Društveni plan razvoja Jugoslavije za ovaj period i stoga nisu u saveznom budžetu predviđena sredstva za pokriće razlike između izvoznih cena ovih brodova i domaćih cena tih brodova kod domaćih brodogradilišta. Stoga se sada predlaže dodeljivanje sredstava iz privrednih rezervi federacije za ovu svrhu, pošto je sada na osnovu obavljenog rada na pomenutom konkursu moguće oceniti orijentaciono potreban iznos. U privrednim rezervama rezervisana su odgovarajuća sredstva, jer je bilo poznato da će u 1961. godini izgradnja ovih brodova biti delimično izvršena.

P R E D L O G

ODLUKE O USTUPANJU ZAŠTITNIM RADIONICAMA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE INVALIDA SAVEZA GLUVIH JUGOSLAVIJE DOPRINOSA BUDŽETIMA IZ LIČNOG DOHOTKA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 447
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPSTINE

B e o g r a d

Priloženo Vam dostavljamo Predlog odluke o ustupanju zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Saveza gluvih Jugoslavije doprinosa budžetima iz ličnog dohotka, s molbom da se na predstojećem zasedanju Savezne narodne skupštine uzme u pretres po hitnom postupku.

Hitnost postupka predlaže se da bi se poslovi oko ustupanja (deblokade) sredstava Saveznom odboru Saveza gluvih Jugoslavije mogli obaviti do kraja ove godine.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Lidiju Šentjurc, sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja, a da su za poverenike određeni Boža Pavlović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja — za poverenika u Saveznom veću, i Budimir Vesić, savetnik u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja — za poverenika u Veću proizvođača.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 127
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

B e o g r a d

Dostavljam Vam Predlog odluke o ustupanju zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Saveza gluvih Jugoslavije doprinosa budžetima iz ličnog dohotka, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće s molbom da se donese po hitnom postupku na ovom zasedanju Skupštine.

Molim da na sednici svog Doma predložite da se navedeni predlog stavi na dnevni red, s tim da se pretres predloga obavi po hitnom postupku.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Lidiju Šentjurc, a za poverenika Božu Pavlovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

P R E D L O G

ODLUKE O USTUPANJU ZAŠTITNIM RADIONICAMA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE INVALIDA SAVEZA GLUVIH JUGOSLAVIJE DOPRINOSA BUDŽETIMA IZ LIČNOG DOHOTKA

1. Zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Saveza gluvih Jugoslavije ustupa se doprinos budžetima iz ličnog dohotka radnika naplaćen od njih od 1. avgusta 1958. godine do 31. decembra 1961. godine.

2. Od iznosa naplaćenog doprinosa budžetima iz ličnog dohotka radnika iz tačke 1. ove odluke upotrebiće se: 50% za izgradnju Centra za profesionalnu rehabilitaciju gluvih u grafičkoj struci u Beogradu, a 50% uneće zaštitne radionice u svoje fondove.

3. Ova odluka stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDLOGA ODLUKE O USTUPANJU ZAŠTITNIH RADIONICA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE INVALIDA SAVEZA GLUVIH JUGOSLAVIJE DOPRINOSA BUDŽETIMA IZ LIČNOG DOHOTKA

Savez gluvih Jugoslavije razvio je dosta široku delatnost u oblasti profesionalne rehabilitacije i zapo-

šljavanja gluvih lica. U okviru toga, Savez je u cilju sprovođenja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osnovao 94 radionice, okupljene u 18 većih ustanova širom zemlje. U ovim radionicama danas je obuhvaćeno 2.512 lica, od kojih su 1.050 gluvih na rehabilitaciji i zapošljavanju.

Velike teškoće u radu ovih radionica predstavljale su nedostatak finansijskih sredstava i neregulisan status, jer nisu bile ustanove (pošto su poslovale kao privredne organizacije), niti su bile privredne organizacije (pošto nisu imale organe radničkog samoupravljanja i dr.).

S obzirom da se Savez gluvih Jugoslavije finansira iz dotacija koje dobija od zajednice i na obaveze koje je imao kao osnivač ovih radionica, još 1954 godine dobio je ovlašćenje od nadležnih organa uprave da raspolaže viškovima prihoda nad rashodima ovih radionica (dobit), sve dok se ne reši pravni položaj ovih radionica.

Kada je od 1. januara 1958. godine umesto dobiti uveden dohodak, Savez gluvih Jugoslavije obratio se nadležnim organima za odobrenje da ubira neke vrste doprinosa iz dohotka kako bi mogao da nastavi finansiranje troškova rehabilitacije u svojim radionicama, da formira fondove i pokriva poslovne gubitke. U tom smislu osnovan je pri Centralnom odboru ovog Saveza Fond za profesionalnu rehabilitaciju gluvih sa upravnim odborom, sastavljen od predstavnika nadležnih i zainteresovanih organa uprave ustanova i organizacija.

Prema rešenju saveznog Državnog sekretarijata za poslove finansija br. 12—6836/2 i 3 od 27. VIII 1958. godine, koje je kasnije obnavljano za svaku tekuću godinu, pomenuti Fond ubira sledeće vrste sredstava koje bi po pravilu trebalo da pripadaju nadležnim političkoteritorijalnim jedinicama, i to:

— doprinos budžetima iz ličnih dohodaka radnika,

— doprinos iz dohotka privrednih organizacija,

— kamata na fond osnovnih sredstava, i

— kamata na fond obrtnih sredstava,

s tim da se doprinos budžetima iz ličnih dohodaka koristi za ciljeve profesionalne rehabilitacije gluvih do 31. VII 1958. godine, a sva sredstva ubirana na ime ovog doprinosa posle 1. VIII 1958. godine da bude na posebnom tekućem računu ovog Fonda do momenta regulisanja statusa ovih radionica.

U međuvremenu je članom 106. stav 4. Zakona o invalidskom osiguranju određeno da se sve zaštitne radionice za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida (bez obzira ko ih je osnovao) oslobađaju u celini ili delimično od plaćanja doprinosa iz dohotka privrednih organizacija, kamate na fond osnovnih sredstava, kamate na fond obrtnih sredstava i zemljarine. Na taj način ostalo je još da se reši pitanje doprinosa budžetima iz ličnog dohotka radnika.

U periodu od 1. VIII 1958. godine do 30. IX 1961. godine na ime ovog doprinosa uplaćeno je u Fond ukupno Dinara 250,660.063 koja su sredstva na posebnom računu kod banke, a evidentirana su u specijalnom knjigovodstvu toga Fonda.

Savez gluvih Jugoslavije je u cilju da se ova sredstva sačuvaju za pomoć radionicama prilikom njihovog prevođenja na novi status, pored pomenutih prihoda Fonda za finansiranje profesionalne rehabilitacije svake godine redovno odvajao najmanje polovinu sredstava, koje je na ime dotacije dobijao od Jugoslovenske lutrije.

Početkom ove godine donet je Pravilnik o zaštitnim radionicama za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida (»Službeni list FNRJ«, br. 3/61), kojim su regulisani osnivanje, organizacija, rad i poslovanje ovih radionica. U članu 70. ovog pravilnika predviđeno je da republički saveti za socijalnu politiku, na predlog posebne stručne komisije, donesu rešenje kojim će odobriti koje će od postojećih radionica, bez obzira na dosadašnji status, naziv i osnivača, biti prevedene prema propisima ovog pravilnika. Kao krajnji rok za prevođenje određen je 31. XII 1961. godine.

Posle stupanja na snagu ovog pravilnika i u vezi sa sredstvima koja su do sada uplaćena na ime doprinosa budžetima iz ličnih dohodaka radnika u pomenuti Fond, došla su do izražaja dva važna momenta.

Rešenjima republičkih saveta za socijalnu politiku određeno je da gotovo sve dosadašnje radionice Saveza gluvih Jugoslavije treba da postanu zaštitne radionice, s tim da njihov osnivač i dalje bude Savez gluvih Jugoslavije, s obzirom da u ovom momentu nije bilo moguće dobiti saglasnost narodnih odbora, Zavoda za socijalno osiguranje i zavoda za zapošljavanje radnika da oni preuzmu ove radionice.

Savez gluvih Jugoslavije prihvatio se ove uloge i zadatka i na sebe preuzeo znatne obaveze koje će imati kao osnivač. Ovde dolazi ne samo garantovanje iznosa ličnih dohodaka, već i pomoć postojećim radionicama prilikom prevođenja na novi status za poboljšanje sastava osnovnih sredstava, otpis dubioznih potraživanja, sniženje cene nekurentnoj robi i materijalu, itd.

S druge strane, u toku ove godine Savez je otpočeo sa izgradnjom Centra za profesionalnu rehabilitaciju gluvih u grafičkoj struci u Beogradu. U ovoj zgradi bi se pored Centra nalazile i prostorije za društvene potrebe gluvih u Beogradu, kao i svi organi i institucije Saveza u Beogradu. Za izgradnju ovog objekta predviđena je suma od 320,000.000 dinara. U ovaj iznos Savez je uneo 60,000.000 dinara koje je dobio od saveznog Državnog sekretarijata za poslove finansija, kao deo naknade za srušenu zgradu Saveza u Deligradskoj ulici u Beogradu, koja je procenjena na 308,000.000 dinara, zatim 70,000.000 dinara na ime dotacije od Jugoslovenske lutrije, a predviđa se da će se dobiti 55,000.000 dinara od ostalih učesnika u gradnji i 5,000.000 dinara od prodaje materijala. Ostala je nepokrivena razlika od 130,000.000 dinara. Tokom proteklih meseci dobijena je lokacija u Beogradu, izrađena idejna skica, otkupljeno zemljište i vrše se pripreme za iseljenje dosadašnjih stanara.

U ovakvoj situaciji Savez gluvih Jugoslavije obratio se sa molbom da mu se do sada uplaćena sredstva doprinosa iz ličnih dohodaka radnika, koja će do kraja godine verovatno dostići sumu od 260,000.000 dinara, ustupe za izgradnju pomenutog Centra i pomoć radionicama. Predloženo je da se ova sredstva upotrebe u sledeće svrhe:

— 50% za izgradnju Centra u Beogradu, i

— 50% za pomoć zaštitnim radionicama.

Pri rešavanju ove molbe, treba imati naročito u vidu:

— da se ova sredstva već nalaze u Fondu za profesionalnu rehabilitaciju gluvih na posebnom tekućem računu;

— da su ova sredstva u celini ostvarena od strane zaštitnih radionica Saveza gluvih Jugoslavije;

— da je Savez gluvih Jugoslavije preuzimanjem uloge osnivača primio na sebe značajne zadatke finansijske prirode; a da sem sredstava iz Jugoslovenske lutrije nema drugih prihoda;

— da je izgradnja pomenutog Centra u Beogradu opravdana i korisna i da bi ova sredstva jednim delom učestvovala u finansiranju gradnje;

— da je za srušenu zgradu u Beogradu na čijem je mestu trebalo zidati ambasadu jedne strane zemlje, dobio samo deo naknade, i

— da većina narodnih odbora do sada nije pokazivala interes za dobijanje ovih sredstava, čak je bilo slučajeva ustupanja dela doprinosa Savezu gluvih Jugoslavije.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZAŠTITI BILJA OD BOLESTI I ŠTETOČINA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 442
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Osnovnog zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina, s molbom da se na predstojećem zasedanju Savezne narodne skupštine uzme u pretres po hitnom postupku.

Hitnost postupka predlaže se da bi se do kraja ove godine moglo izvršiti potrebno usaglašavanje na osnovu člana 127. Zakona o privrednim prestupima.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Slavka Komara, sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo, a da je za poverenika određen Milun Ivanović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo.

Smrt fašizmu — Sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 128
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama i dopunama Osnovnog zakona o zaštiti bilja od bolesti i štetočina, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće s molbom da se donese po hitnom postupku na ovom zasedanju Skupštine.

Molim da na sednici svog Doma predložite da se navedeni predlog stavi na dnevni red, s tim da se pretres predloga obavi po hitnom postupku.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Slavka Komara, sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo, a za poverenika Miluna Ivanovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZAŠTITI BILJA OD BOLESTI I ŠTETOČINA

Član 1.

U Osnovnom zakonu o zaštiti bilja od bolesti i štetočina (»Službeni list FNRJ«, br. 26/54) u članu 53 stav 1. reč: »povredu« zamenjuje se rečima: »privredni prestup«.

Stav 2. briše se.

Član 2.

U članu 58. stav 1. posle reči: »kazniće se« dodaju se reči: »za privredni prestup«.

U stavu 2. reči: »tačke 2)« brišu se.

Član 3.

Član 61 menja se i glasi:

»Pored novčane kazne za prekršaje iz čl. 59. i 60. ovog zakona, može se prema učiniocu prekršaja izreći i zaštitna mera oduzimanjem predmeta i proizvoda kojim je prekršaj učinjen ili koji su nastali izvršenjem prekršaja.«

Član 4.

U članu 62. st. 2. i 3. brišu se.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZAŠTITI BILJA OD BOLESTI I ŠTETOČINA

Prema odredbi člana 127. Zakona o privrednim prestupima (»Službeni list FNRJ«, br. 16/60) propisi kojima su određeni privredni prestupi doneseni do stupanja na snagu ovog zakona ostaju na snazi do 1. januara 1962. godine iako su u suprotnosti sa odredbama člana 1. do 16. ovog zakona. Posle ovoga roka prestaju važiti odredbe o privrednim prestupima pojedinih propisa koje nisu usaglašene sa ovim zakonom.

U vezi prednjeg, bilo je potrebno izmeniti pojedine odredbe o privrednim prestupima iz ovoga Zakona u cilju usaglašavanja sa Zakonom o privrednim prestupima.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROMETU SEMENSKE ROBE

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 444
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu semenske robe, s molbom da se na predstojećem zasedanju Savezne narodne skupštine uzme u pretres po hitnom postupku.

Hitnost postupka predlaže se da bi se do kraja ove godine moglo izvršiti potrebno usaglašavanje na osnovu člana 127. Zakona o privrednim prestupima.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Slavka Komara, sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo, a da je za poverenika određen Milun Ivanović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 129
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o prometu semenske robe, koji je

Skupštini podnelo Savezno izvršno veće s molbom da se donese po hitnom postupku na ovom zasedanju Skupštine.

Molim da na sednici svog Doma predložite da se navedeni predlog stavi na dnevni red, s tim da se pretres predloga obavi po hitnom postupku.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Slavka Komara, sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo, a za poverenika Miluna Ivanovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROMETU SEMENSKE ROBE

Član 1.

U Zakonu o prometu semenske robe (»Službeni list FNRJ«, br. 27/54) u članu 21. stav 1. posle reči: »sa samostalnim finansiranjem« dodaju se reči: »za privredni prestup«.

Član 2.

U članu 21. i 22. reči: »ustanova sa samostalnim finansiranjem« zamenjuju se rečima: »samostalne ustanove« u odgovarajućem padežu.

Član 3.

U članu 23. stav 1. tačka 2. i stav 2. tačka 2. reči: »na samostalnom finansiranju« zamenjuju se rečima: »samostalna ustanova«.

Član 4.

Član 24. menja se i glasi:

»Pored novčane kazne za prekršaje iz čl. 22. i 23. ovog zakona, može se prema učiniocu prekršaja izreći zaštitne mere oduzimanja predmeta odnosno proizvoda kojima je prekršaj učinjen ili koji su nastali izvršenjem prekršaja.«

Član 5.

U članu 25. st. 1. i 2. brišu se.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PROMETU SEMENSKE ROBE

Prema odredbi člana 127. Zakona o privrednim prestupima (»Službeni list FNRJ«, br. 16/60) propisi kojima su određeni privredni prestupi doneseni do stupanja na snagu ovog zakona ostaju na snazi do 1. januara 1962. godine i ako su u suprotnosti sa odredbama člana 1. do 16. ovog zakona. Posle ovog roka prestaju važiti odredbe o privrednim prestupima pojedinih propisa koje nisu usaglašene sa ovim zakonom.

U vezi prednjeg, bilo je potrebno izmeniti pojedine odredbe o privrednim prestupima iz ovog zakona u cilju usaglašavanja sa Zakonom o privrednim prestupima.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZAŠTITI STOKE OD STOČNIH ZARAZA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 130
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama i dopunama Osnovnog zakona o zaštiti stoke od stočnih zaraza, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće s molbom da se donese po hitnom postupku na ovom zasedanju Skupštine.

Molim da na sednici svog Doma predložite da se navedeni predlog stavi na dnevni red, s tim da se pretres predloga obavi po hitnom postupku.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Slavka Komara, sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo, a za poverenika Miluna Ivanovića pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 443
26. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Osnovnog zakona o zaštiti stoke od stočnih zaraza, s molbom da se na predstojećem zasedanju Savezne narodne skupštine uzme u pretres po hitnom postupku.

Hitnost postupka predlaže se da bi se do kraja ove godine moglo izvršiti potrebno usaglašavanje na osnovu člana 127. Zakona o privrednim prestupima.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Slavka Komara, sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo, a da je za poverenika određen Milun Ivanović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za poljoprivredu i šumarstvo.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZAŠTITI STOKE OD STOČNIH ZARAZA

Član 1.

U osnovnom zakonu o zaštiti stoke od stočnih zaraza (»Službeni list FNRJ«, br. 26/54) u članu 62. stav 1. reč: »povredu« zamenjuje se rečima: »privredni prestup«.

Stav 2. briše se.

Član 2.

U članu 73. st. 2. i 3. brišu se.

Član 3.

Član 74. menja se i glasi:

»Pored novčane kazne za prekršaje iz čl. 71. i 72. ovog zakona, može se prema učiniocu prekršaja izreći i zaštitna mera oduzimanja predmeta i proizvoda kojima je prekršaj učinjen ili koji su nastali izvršenjem prekršaja.«

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZASTITI STOKE OD STOČNIH ZARAZA

Prema odredbi člana 127. Zakona o privrednim prestupima (»Službeni list FNRJ«, br. 16/60) propisi kojima su određeni privredni prestupi doneseni do stupanja na snagu ovog zakona ostaju na snazi do 1. januara 1962. godine i ako su u suprotnosti sa odredbama člana 1. do 16. ovog zakona. Posle ovog roka prestaju važiti odredbe o privrednim prestupima pojedinih propisa koje nisu usaglašene sa ovim zakonom.

U vezi prednjeg, bilo je potrebno izmeniti pojedine odredbe o privrednim prestupima iz ovog zakona u cilju usaglašavanja sa Zakonom o privrednim prestupima.

P R E D L O G
ZAKONA O GROBLJIMA BORACA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 406
8. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Prilženo Vam dostavljamo Predlog zakona o grobljima boraca, sa obrazloženjem i odgovarajućom informacijom, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Lidiju Sentjurc, člana Saveznog izvršnog veća, a za poverenika Božu Pavlovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 98
9. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o grobljima boraca, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za organizaciju vlasti i upravu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Lidiju Šentjurc, a za poverenika Božu Pavlovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

P R E D L O G
ZAKONA O GROBLJIMA BORACA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

U cilju očuvanja vidne uspomene na žrtve koje su narodi Jugoslavije i njihovi saveznici dali u borbama za oslobođenje, i odavanja dužne pošte palim borcima, groblja i grobovi boraca nalaze se pod zaštitom i uređuju se i održavaju po odredbama zakona.

Član 2.

Pod grobljima i grobovima boraca, u smislu ovog zakona, podrazumevaju se:

1) groblja i grobovi jugoslovenskih boraca, Jugoslovena ratnih zarobljenika, interniranih lica i drugih žrtava neprijateljskog terora, na teritoriji Jugoslavije, iz drugog svetskog rata i ranijih ratova;

2) groblja i grobovi jugoslovenskih boraca, Jugoslovena ratnih zarobljenika, interniranih lica i drugih žrtava neprijateljskog terora, u inostranstvu, iz drugog svetskog rata i ranijih ratova (u daljem tekstu: groblja i grobovi jugoslovenskih boraca u inostranstvu);

3) groblja i grobovi boraca savezničkih armija na teritoriji Jugoslavije iz drugog svetskog rata i ranijih ratova;

4) groblja i grobovi boraca stranih armija ili odreda, sahranjenih na teritoriji Jugoslavije, a koji su se u drugom svetskom ratu borili u Jugoslaviji protiv zajedničkog neprijatelja.

Član 3.

Uređivanje i održavanje groblja i grobova iz člana 2. tačka 1. ovog zakona regulisaće narodne republike svojim propisima.

II UREĐIVANJE I ODRŽAVANJE GROBLJA

Član 4.

Radi uređivanja i što boljeg održavanja groblja i grobova boraca savezničkih i stranih armija ili odreda iz člana 2. tač. 3. i 4. ovog zakona (u daljem tekstu: groblja i grobovi boraca savezničkih i stranih armija), posmrtni ostaci ovih boraca sahranjeni u pojedinačnim grobovima i manjim grobljima sakupiće se i sahraniće se na postojećim grobljima ili na novim grobljima boraca koja će se u tu svrhu podići.

Rešenje o premošćenju i sahranjivanju posmrtnih ostataka boraca, u smislu odredbe stava 1. ovog člana, donosi Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja.

Premošćenje i sahranjivanje posmrtnih ostataka boraca po rešenju iz stava 2. ovog člana organizuje nadležni organ narodnog odbora opštine na čijem se području nalaze rastureni grobovi i manja groblja ovih boraca.

Član 5.

Radi što lakšeg sakupljanja posmrtnih ostataka boraca savezničkih i stranih armija sahranjenih na teritoriji Jugoslavije i njihovog sahranjivanja u određena groblja, opštinski narodni odbori dužni su da na području opštine obezbede od oštećenja i uništenja spomenike, obeležja i znakove na ovim grobovima, kao i da čuvaju sve dokumente koji se odnose na te grobove.

Član 6.

Groblja i grobovi jugoslovenskih boraca u inostranstvu uređuju se u skladu sa mesnim običajima i, po pravilu, na način na koji su uređena groblja i grobovi boraca drugih država, ako međudržavnim sporazumom između odnosne države i Jugoslavije nije drukčije određeno.

Član 7.

O uređivanju i održavanju groblja i grobova boraca saveznićkih i stranih armija stara se narodni odbor opštine na čijem se području ova groblja i grobovi nalaze.

O uređivanju i održavanju groblja i grobova jugoslovenskih boraca u inostranstvu staraju se jugoslovenska diplomatska predstavništva i konzulati.

Član 8.

O grobljima i grobovima boraca vodi se evidencija.

Evedenciju o grobljima i grobovima boraca iz člana 2. tač. 2, 3. i 4. ovog zakona vodi Sekroterijat Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja.

Republičkim propisima utvrdiće se koji će organ uprave voditi evidenciju o grobljima i grobovima boraca iz člana 2. tačka 1. ovog zakona.

Član 9.

Jugoslovenska diplomatska predstavništva i konzulati, kao i nadležni organi uprave opštinskih narodnih odbora, dužni su da Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja dostavljaju na njegov zahtev podatke potrebne za vođenje evidencije o grobljima i grobovima boraca iz člana 2. tač. 2, 3 i 4. ovog zakona.

Član 10.

Finansijska sredstva potrebna za prenošenje i sahranjivanje posmrtnih ostataka boraca pomenutih u članu 2. tač. 2, 3. i 4. ovog zakona a za uređivanje i održavanje njihovih groblja i grobova obezbeđuju se u saveznom budžetu.

III PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11.

Groblja i grobovi pripadnika stranih armija koji nisu obuhvaćeni odredbama ovog zakona, a nalaze se na teritoriji Jugoslavije, obeležiće se i održavaće se u skladu sa međunarodnim obavezama Jugoslavije.

Član 12.

Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja staraće se o sprovođenju ovog zakona.

Član 13.

Do donošenja republičkih propisa, predviđenih u članu 3. ovog zakona, u pogledu uređivanja i održavanja groblja i grobova jugoslovenskih boraca, Jugoslovena ratnih zarobljenika, interniranih lica i drugih žrtava neprijateljskog terora sahranjenih na teritoriji Jugoslavije, primenjuju se odredbe Zakona o zaštiti grobove boraca palih u narodnooslobodilačkom ratu i žrtava fašističkog terora (»Službeni list FNRJ«, br. 29/54).

Član 14.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O GROBLJIMA BORACA

Predloženim zakonom su obuhvaćena sva groblja palih boraca u zemlji i inostranstvu. Međutim, njime se detaljnije regulišu pitanja u vezi sa uređivanjem i održavanjem groblja jugoslovenskih boraca u inostranstvu i groblja boraca saveznićkih i drugih stranih armija, dok će narodne republike pitanja u vezi sa grobljima jugoslovenskih boraca u Jugoslaviji regulisati svojim propisima.

Predlogom je predviđeno da uređivanje i održavanje groblja naših boraca u inostranstvu spada u nadležnost jugoslovenskih diplomatskih predstavništava i konzulata, a uređivanje i održavanje groblja stranih boraca u Jugoslaviji spada u nadležnost narodnih odbora opština.

Finansijska sredstva za uređivanje i održavanje groblja i jednih i drugih boraca obezbeđuju se u saveznom budžetu.

Predloženim zakonom je određen Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja da vodi evidenciju o ovim grobljima da donosi rešenja o prenosu posmrtnih ostataka boraca stranih armija iz pojedinačnih grobova u veća groblja i uopšte da se stara o sprovođenju zakona.

Predlogom zakona obuhvaćena su groblja jugoslovenskih boraca u Jugoslaviji samo opštom formulacijom da se nalaze pod zaštitom i uređuju i održavaju po odredbama zakona. Dok narodne republike ne donesu svoje propise, propisano je primenjivanje odredaba zakona donetog 1954. godine. Donošenje republičkih propisa tim pre je potrebno što je zakonom iz 1954. godine samo delimično i nepotpuno rešeno pitanje boraca palih u narodnooslobodilačkom ratu i žrtava fašističkog terora, dok pitanje ostalih groblja nije uopšte regulisano.

U prelaznim odredbama predloženog zakona propisano je i to, da će se groblja i grobovi pripadnika stranih neprijateljskih armija obeležavati i održavati shodno međunarodnim obavezama Jugoslavije.

INFORMACIJA
O GROBLJIMA BORACA SAVEZNIČKIH ARMIJA U JUGOSLAVIJI I O GROBLJIMA NAŠIH BORACA U INOSTRANSTVU

I GROBLJA BORACA SOVJETSKE I BUGARSKE ARMIJE

Prema podacima dobijenim preko Sovjetske i Bugarske ambasade na teritoriji Jugoslavije sahranjeno je 7.878 boraca Sovjetske armije i 5.534 boraca Bugarske armije, koji su poginuli 1944. i 1945. godine u borbama protiv hitlerovske Nemačke. Posmrtni ostaci ovih boraca uglavnom su rastureni po manjim grobljima. Takva manja groblja teško su se dala uređivati i održavati.

Na osnovu zaključaka Koordinacionog odbora Saveznog izvršnog veća Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja preduzeo je akciju uređivanja ovih groblja. Da bi se uređivanje groblja ovih boraca uspešnije sprovelo i da bi se kasnije ova groblja bolje mogla održavati, prišlo se koncentraciji posmrtnih ostataka ovih boraca.

Posmrtni ostaci boraca Sovjetske armije koncentrisaće se u Svetozarevu sa teritorije uže Srbije, sem Beograda, u Beogradu onih boraca koji su poginuli u bombama za oslobođenje Beograda, u Batinoj Skeli sa teritorije Hrvatske i Slovenije i u Iloku sa teritorije Autonomne Pokrajine Vojvodine i iz Hrvatske sa teritorije sreza Vinkovci. Ova mesta su određena za koncentraciju, jer u Beogradu, Batinoj Skeli i Iloku već postoje uređena groblja boraca Sovjetske armije, a Svetozarevo zauzima centralni položaj terena sa koga će se posmrtni ostaci prikupljati u njemu. Pored toga, ostaće i groblje boraca Sovjetske armije u Subotici, gde su prošle godine sakupljeni posmrtni ostaci sa teritorije sreza Subotica.

Posmrtni ostaci boraca Bugarske sahranjeni na teritoriji Hrvatske i Autonomne Pokrajine Vojvodine prikupiće se u Jelas Sumi, gde već postoji njihovo veće i uređeno groblje.

Određivanje mesta za koncentraciju posmrtnih ostataka boraca Bugarske armije sahranjenih na teritoriji Srbije i Makedonije je za sada u razmatranju.

Sada je u toku sređivanje postojećih podataka i njihovo sravnjivanje sa stanjem na terenu. U toku su i pripreme za neposredno uređivanje groblja i prenošenje posmrtnih ostataka. Sa prenošenjem posmrtnih ostataka započeće se ove godine a nastaviti u idućoj godini.

Uređivanje groblja i koncentracija posmrtnih ostataka boraca Sovjetske i Bugarske armije izvršiće se saveznim sredstvima.

II GROBLJA NAŠIH BORACA U INOSTRANSTVU

Kako pozitivnim propisima nije bilo regulisano pitanje ko će se starati o uređivanju i održavanju naših groblja u inostranstvu, to su se, s obzirom na prirodu problema, ovim poslom bavila naša diplomatska predstavništva. Otuda je aktivnost po ovom pitanju u mnogome zavisila od toga koliko su naša diplomatska predstavništva u pojedinim zemljama tome problemu pridavala značaja. Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja, u čiji domen rada spadaju borački problemi, pa i problemi groblja boraca, nije imao do sada bližeg i neposrednijeg uvida u ovaj problem, pa se ni on njegovom rešavanju nije angažovao.

Prema informacijama koje je Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja dobijao od građana, boračkih organizacija i Državnog sekretarijata za inostrane poslove da se zaključiti da groblja naših boraca sahranjenih u inostranstvu često nisu uređena i ne održavaju se onako kako bi trebalo da se održavaju. Prema tim podacima, koji nisu potpuni, situacija groblja naših boraca u inostranstvu izgleda ovako:

Austrija

U Austriji ima više groblja naših boraca sahranjenih u prvom i drugom svetskom ratu. Neka od ovih groblja su vrlo velika. Poseban problem predstavljalo je groblje naših boraca u Gracu, koje je bilo neuređeno, a nalazilo se je u sklopu drugih uređenih vojnih groblja. Za uređivanje ovog groblja pružena su potrebna savezna sredstva i njegovo uređivanje je nedavno završeno. 1. novembra ove godine otkriven je spomenik našim borcima u Gracu.

Sada se radi na uređivanju i ostalih groblja naših boraca u Austriji.

Italija

U Italiji postoji veći broj groblja naših boraca i žrtava rata, a naročito iz drugog svetskog rata. Preko 8.000 boraca narodnooslobodilačke borbe sahranjeno je u Italiji (Bari, Gruma, Gravina, Altomura, Taranta), koji su se tamo nalazili na lečenju. I pored mera koje su do sada preduzimane još uvek neka od ovih groblja nisu uređena. Pored toga i u Gonarsu se nalazi groblje naših boraca, koje još nije uređeno.

U zajednici sa italijanskim vlastima radi se na sređivanju materijala za uređivanje ovih groblja.

Egipat

U Egiptu se nalaze dva groblja naših građana koji su za vreme drugog svetskog rata u zbegu tamo umrli, i to: u El Šatu gde je sahranjeno 650 lica i u El Katadbi gde je sahranjeno 165 lica. U El Šatu je groblje bilo uređeno, ali s obzirom da se nalazi na pustinjskom terenu ruinira se tako da je sada opet u dosta neurednom stanju. U toku je pripremanje elaborata od strane jugoslovenskih arhitekata, kako bi se za ova groblja našlo trajnije rešenje.

Norveška

U Norveškoj ima nekoliko groblja u kojima je sahranjeno u toku drugog svetskog rata 1.657 naših boraca i žrtava rata. Još ne raspolažemo potpunom evidencijom o grobljima naših građana u Norveškoj. Neka groblja u Norveškoj su uređena i uredno održavana.

U toku su pregovori sa norveškim vlastima da se i ostala groblja naših građana urede.

Nemačka

Groblja naših boraca i žrtava rata u Nemačkoj uglavnom se nalaze na mestima u kojima su za vreme drugog svetskog rata bili veliki logori. U ovim mestima groblja su uređena od međunarodnih organizacija, pa je u tom sklopu rešeno i pitanje groblja naših boraca.

U Francuskoj, Čehoslovačkoj, Grčkoj, Mađarskoj, Tunisu i Alžiru ima groblja naših boraca, i to uglavnom iz prvog svetskog rata. Neka od ovih groblja su uređena i održavana (u Grčkoj, Čehoslovačkoj, Francuskoj), dok je veći broj neuređenih. Postoje groblja naših boraca iz drugog svetskog rata i španske revolucije u SSSR, Španiji i na Malti, koja nisu uređena.

Preduzete su mere da se prikupe podaci o stanju groblja naših boraca u ovim zemljama.

Da bi se pitanje uređivanja i održavanja groblja naših boraca u inostranstvu uspešnije rešavalo potrebno je da se donesu propisi kojima bi se regulisalo pitanje nadležnosti i načina uređivanja i održavanja ovih groblja.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA ORGANIZACIJU VLASTI I UPRAVU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O GROBLJIMA BORACA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za organizaciju vlasti i upravu
SNS (A) 98
23. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. XII 1961. godine, pretresao je Predlog zakona o grobljima boraca.

Odbor je usvojio Predlog zakona bez izmena.

Molimo Savezno veće da predloženi tekst Predloga zakona usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Rant Franc.

Sekretar
Dr Ivo Sunarić s. r.

Predsednik
Vlada Zečević s. r.

Članovi:

Milka Agbaba s. r., **Metodi Antov** s. r., **Rista Antunović** s. r., **Niko Belopavlović** s. r., **Radomir Borisavljević** s. r., **Zvonko Brkić** s. r., **Predrag Gligorić** s. r., **Čedo Grbić** s. r., **Stjepan Ivić** s. r., **Đura Jovanović** s. r. **Mara Neceva** s. r., **Dragomir Nikolić** s. r., **Nikola Rački** s. r., **Milija Radovanović** s. r., **Franc Rant** s. r., **Ilija Rikanović** s. r., **Vladimir Simić** s. r., **Hamid Taći** s. r., **Josip Trajković** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O GROBLJIMA BORACA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 98
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojoj sednici održanoj 23. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o grobljima boraca, koji mu je dostavio Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Firuz Demir.

Sekretar
Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik
Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENI ZAKONA O SUDOVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 422
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmeni Zakona o sudovima, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Josipa Hrnčevića, sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove, a za poverenika Nenada Petrovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 110
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmeni Zakona o sudovima, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće, i molim da isti uputite Odboru za organizaciju vlasti i upravu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Josipa Hrnčevića, a za poverenika Nenada Petrovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENI ZAKONA O SUDOVIMA

Član 1.

U Zakonu o sudovima (»Službeni list FNRJ«, br. 30/54, 15/57, 52/57 i 24/59) član 115. menja se i glasi:

»Sredstva za finansiranje Saveznog vrhovnog suda obezbeđuju se u saveznom budžetu, a sredstva za finansiranje ostalih sudova — u budžetima narodnih republika odnosno u budžetu Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Zakonom narodne republike može se odrediti da se sredstva za finansiranje okružnih i sreskih sudova obezbeđuju u budžetima srezova ili opština.«

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanje u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENI ZAKONA O SUDOVIMA

Prema sadašnjem tekstu člana 115. Zakona o sudovima okružni sudovi finansiraju se iz republičkih budžeta odnosno iz budžeta Autonomne Pokrajine Vojvodine, a sreski sudovi samo ukoliko zakonom o budžetu narodne republike u pogledu njih nije drukčije određeno. Ovo zakonsko ovlašćenje je iskorišćeno u svim narodnim republikama, osim u Crnoj Gori, tako da se sreski sudovi već duže vreme finansiraju od strane srezova. Premošenje nadležnosti za finansiranje sreskih sudova sa republika na srezove u praksi je pokazalo dobre rezultate.

Ovim izmenama ide se na stvaranje uslova za dalju decentralizaciju u finansiranju ne samo sreskih, već i okružnih sudova. Smisao predloženih izmena člana 115. Zakona o sudovima je u tome da se pruži mogućnost narodnim republikama da prema svojim uslovima i mogućnostima već od nove budžetske godine, koja počinje 1. januara 1962. godine, mogu preneti finansiranje okružnih i okružnih privrednih sudova na srezove ili opštine, a finansiranje sreskih sudova, koje već sada finansiraju srezovi, na opštine.

Predloženim izmenama ne ulazi se u samo pitanje u kojim je narodnim republikama, kada i do koje mere moguće sprovesti dalju decentralizaciju u finansiranju ovih sudova, niti se u tom pogledu za narodne republike stvaraju određene obaveze. Ovim se zakonskim predlogom ustvari daje narodnim republikama ovlašćenje da svojim zakonima urede način finansiranja sudova na svom području.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA ORGANIZACIJU VLASTI I UPRAVU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENI ZAKONA O SUDOVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za organizaciju vlasti i upravu
SNS (A) 110
23. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od

23. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog zakona o izmeni Zakona o sudovima.

Odbor je usvojio Predlog zakona bez izmena.

Molimo Savezno veće da predloženi tekst Predloga zakona usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Rant Franc.

Sekretar
Dr **Ivo Sunarić** s. r.

Predsednik
Vlada Zečević s. r.

Članovi:

Milka Agbaba s. r., **Metodi Antov** s. r., **Rista Antunović** s. r., **Niko Belopavlović** s. r., **Radomir Borisavljević** s. r., **Zvonko Brkić** s. r., **Predrag Gligorić** s. r., **Čedo Grbić** s. r., **Stjepan Ivić** s. r., **Đura Jovanović** s. r., **Mara Naceva** s. r., **Dragomir Nikolić** s. r., **Nikola Rački** s. r., **Milija Radovanović** s. r., **Franc Rant** s. r., **Uija Rikanović** s. r., **Vladimir Simić** s. r., **Hamid Tači** s. r., **Josip Trajković** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENI ZAKONA O SUDOVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 110
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojoj sednici održanoj 23. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmeni Zakona o sudovima, koji mu je dostavio Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Spasoje Đaković.

Sekretar
Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik
Dr **Maks Šnuderl** s. r

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENI ZAKONA O PRIVREDNIM SUDOVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 427
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmeni Zakona o privrednim sudovima, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Josipa Hrnčevića, sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove, a za poverenika Nenada Petrovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 111
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmeni Zakona o privrednim sudovima, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za organizaciju vlasti i upravu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Josipa Hrnčevića, a za poverenika Nenada Petrovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENI ZAKONA O PRIVREDNIM SUDOVIMA

Član 1.

U Zakonu o privrednim sudovima (»Službeni list FNRJ«, br. 31/54, 32/55 i 24/59) član 95. menja se i glasi:

»Sredstva za finansiranje Vrhovnog privrednog suda obezbeđuju se u saveznom budžetu, a sredstva za finansiranje ostalih privrednih sudova — u budžetima narodnih republika odnosno u budžetu Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Zakonom narodne republike može se odrediti da se sredstva za finansiranje okružnih privrednih sudova obezbeđuju u budžetima srezova ili opština.«

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENI ZAKONA O PRIVREDNIM SUDOVIMA

Okružni privredni sudovi se prema sadašnjoj odredbi člana 95. Zakona o privrednim sudovima finansiraju iz republičkih budžeta odnosno budžeta Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Predloženom izmenom ove odredbe ide se za tim da se u sklopu sa decentralizacijom u finansiranju redovnih sreskih i okružnih sudova stvore uslovi i za prenošenje finansiranja okružnih privrednih sudova na srezove ili opštine.

Ovim izmenama ne ulazi se u samo pitanje u kojim je narodnim republikama kada i do koje mere moguće decentralisati finansiranje okružnih privrednih sudova, niti se za narodne republike u tom pogledu stvaraju određene obaveze. Smisao ove izmene je u

tome što se daje ovlašćenje narodnim republikama da prema svojim uslovima i mogućnostima mogu već od početka nove budžetske godine, koja počinje 1. januara 1962. godine, urediti način finansiranja ovih sudova na svom području.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA ORGANIZACIJU VLASTI I UPRAVU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENI ZAKONA O PRIVREDNIM SUDOVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za organizaciju vlasti i upravu
SNS (A) 111
23. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. XII 1961. godine pretresao je Predlog zakona o izmeni Zakona o privrednim sudovima.

Odbor je usvojio Predlog zakona bez izmena.

Molimo Savezno veće da predloženi tekst Predloga zakona usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Rant Franc.

Sekretar — Predsednik
Dr **Ivo Sunarić** s. r. — **Vlada Zečević** s. r.

Članovi:

Milka Agbaba s. r., **Metodi Antov** s. r., **Rista Antunović** s. r., **Niko Belopavlović** s. r., **Radomir Borisavljević** s. r., **Zvonko Brkić** s. r., **Predrag Gligorić** s. r., **Čedo Grbić** s. r., **Stjepan Ivić** s. r., **Đura Jovanović** s. r., **Mara Naceva** s. r., **Dragomir Nikolić** s. r., **Nikola Rački** s. r., **Milija Radovanović** s. r., **Franc Rant** s. r., **Ilija Rikanović** s. r., **Vladimir Simić** s. r., **Hamid Tači** s. r., **Josip Trajković** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENI ZAKONA O PRIVREDNIM SUDOVIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 111
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojoj sednici održanoj 23. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmeni Zakona o privrednim sudovima, koji mu je dostavio Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Spasoje Daković.

Sekretar — Predsednik
Dr **Jerko Radmilović** s. r. — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Daković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENI ZAKONA O JAVNOM TUŽIOŠTVU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 426
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmeni Zakona o javnom tužioštvu, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Josipa Hrnčevića, sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove, a za poverenika Nenada Petrovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENI ZAKONA O JAVNOM TUŽIOŠTVU

Član 1.

U Zakonu o javnom tužioštvu («Službeni list FNRJ«, br. 51/54 i 15/57) član 31. menja se i glasi:

»Sredstva za finansiranje Saveznog javnog tužilaštva obezbeđuju se u saveznom budžetu.

Predračun prihoda i rashoda Saveznog javnog tužilaštva sastavlja savezni javni tužilac i podnosi Saveznom izvršnom veću.

Sredstva za finansiranje republičkog, pokrajinskog okružnih i sreskih javnih tužilaštava obezbeđuju se u budžetu narodne republike.

Predračun prihoda i rashoda republičkog, pokrajinskog, okružnih i sreskih javnih tužilaštava sastavlja republički javni tužilac i podnosi republičkom izvršnom veću.

Zakonom narodne republike može se odrediti da se sredstva za finansiranje okružnih i sreskih javnih tužilaštava obezbeđuju u budžetima srezova ili opština.«

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 1962. godine

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNOM TUŽIOŠTVU

U sklopu celokupne reorganizacije pravosudnih organa treba očekivati da će Zakon o javnom tužioštvu biti u velikom delu izmenjen. Međutim, jedno pitanje je naročito hitno. Prema sadašnjim propisima u savezni budžet ulaze rashodi svih javnih tužilaštava u celoj zemlji. To se pokazalo kao necelishodno i izaziva teškoće u rešavanju niza pitanja od interesa za javno tužilaštvo i njegove kadrove. Stoga se stalo na gledište da već u 1962. godini, bez obzira na predstojeću izmenu Zakona o javnom tužioštvu, treba preneti finansiranje javnog tužilaštva sa saveznog na republičke budžete, uz mogućnost da se zakonima narodnih republika ova decentralizacija u finansiranju sprovede još dalje, a naime do srezova i opština. Prema tome, svrha je ovog zakonskog predloga da se za 1962. godinu finansiranje javnog tužilaštva prenese

na narodne republike odnosno srezove i opštine, da bi se olakšalo finansiranje javnog tužilaštva i u vezi sa izmenama koje se očekuju stvoriti već sada uslovi za buduću reorganizaciju javnog tužilaštva.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA ORGANIZACIJU VLASTI I UPRAVU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENI ZAKONA O JAVNOM TUŽIOŠTVU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za organizaciju vlasti i upravu
SNS (A) 112
23. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. XII 1961. godine pretresao je Predlog zakona o izmeni Zakona o javnom tužioštvu.

Odbor je usvojio Predlog zakona bez izmena.

Molimo Savezno veće da predloženi tekst Predloga zakona usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Rant Franc.

Sekretar — Dr **Ivo Sunarić** s. r.
Predsednik — **Vlada Zečević** s. r.

Članovi:

Milka Agbaba s. r., **Metodi Antov** s. r., **Rista Antunović** s. r., **Niko Belopavlović** s. r., **Radomir Borisavljević** s. r., **Zvonko Brkić** s. r., **Predrag Gligorić** s. r., **Čedo Grbić** s. r., **Stjepan Ivić** s. r., **Đura Jovanović** s. r., **Mara Naceva** s. r., **Dragomir Nikolić** s. r., **Nikola Rački** s. r., **Milija Radovanović** s. r., **Franc Rant** s. r., **Ilija Rikanović** s. r., **Vladimir Simić** s. r., **Hamid Taći** s. r., **Josip Trajković** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENI ZAKONA O JAVNOM TUŽIOŠTVU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS/A/112
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojoj sednici održanoj 23. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmeni Zakona o javnom tužilaštvu, koji mu je dostavio Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu ga da usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Spasoje Đaković.

Sekretar — Dr **Jerko Radmilović** s. r.
Predsednik — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 428
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Josipa Hrnčevića, sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove, a za poverenika Nenada Petrovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS(A) 113
19. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za organizaciju vlasti i upravu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Josipa Hrnčevića, a za poverenika Nenada Petrovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za pravosudne poslove.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Član 1.

U Zakonu o parničnom postupku (»Službeni list FNRJ«, br. 4/57) u članu 457. tačka 1. iznos: »1,000.000« zamenjuje se iznosom: »3,000.000«.

Član 2.

U članu 459. stav 1. iznos: »100.000« zamenjuje se iznosom: »500.000«.

Član 3.

U članu 460. tačka 1. iznos: »1,000.000« zamenjuje se iznosom: »3,000.000«.

Član 4.

Posle člana 481. dodaje se novi član 481a, koji glasi:

»O predlozima da se izda platni nalog odlučuje, bez obzira na vrednost predmeta spora, mesno nadležni okružni privredni sud.

Ako sud ne usvoji predlog za izdavanje platnog naloga, ili ako je protiv platnog naloga izjavljen prigovor a sud ne odbaci prigovor kao neblagovremen ili nedozvoljen, postupak se nastavlja pred sudom koji je nadležan prema vrednosti predmeta spora.«

Član 5.

Predmete u kojima parnični postupak pokrenut pre stupanja na snagu ovog zakona još nije pravosnažno okončan, dovršiće sudovi nadležni po dosadašnjim propisima.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 1962. godine.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

Prvostepena nadležnost za suđenje u privrednim i pomorskim sporovima i sporovima za naknadu štete podeljena je između okružnih privrednih sudova i viših privrednih sudova. Viši privredni sudovi su u isto vreme nadležni da odlučuju u drugom stepenu protiv prvostepenih odluka okružnih privrednih sudova. Kao osnov za razgraničenje njihove prvostepene nadležnosti uzeta je vrednost spora. Okružni privredni sudovi nadležni su da sude sporove čija vrednost ne prelazi iznos od 1,000.000 dinara. Preko te granice za suđenje svih sporova nadležni su viši privredni sudovi.

Ovakva podela prvostepene nadležnosti ustanovljena je još 1954. godine Zakonom o privrednim sudovima, pa je potom preuzeta Zakonom o parničnom postupku, koji je donet 1957. godine. Kod određivanja ove granične vrednosti imalo se u vidu da je potrebno da sporovi veće vrednosti i od većeg značaja za privredu budu u nadležnosti viših privrednih sudova, čime se obezbeđuje ujedno i kontrola Vrhovnog privrednog suda, koji u drugom stepenu odlučuje o žalbama protiv odluka viših privrednih sudova donetih u prvom stepenu.

U međuvremenu do danas odnosi u privredi i naročito cene robe i usluga znatno su se izmenili. Usled porasta cena znatno se povećao broj sporova koji po postojećim propisima, s obzirom na vrednost, spadaju u prvostepenu nadležnost viših privrednih sudova. Istovremeno se povećao i ukupan broj privrednih sporova, što je takođe dovelo do znatnog povećanja sporova u višim privrednim sudovima. U 1957. godini svi privredni sudovi rešili su 310.351 privredni spor, a u 1960. godini 692.231. Samo viši privredni sudovi rešili su u 1957. godini 24.300 privrednih sporova, a u 1960. godini 88.512. Takvo opterećenje viših privrednih sudova prvostepenim predmetima imalo je za posledicu da se povećao i broj predmeta o kojima rešava Vrhovni privredni sud u drugom stepenu. To povećanje samo za poslednje dve godine iznosi više od 100%.

Ovo se potvrđuje daljim podacima koji se odnose na strukturu rešenih predmeta u višim privrednim sudovima po vrednosti. Prema podacima Vrhovnog privrednog suda za prvih 10 meseci 1961. godine oko 50% od ukupnog broja predmeta u višim privrednim sudovima čine sporovi koji bi prema ovom predlogu spadali u nadležnost okružnih privrednih sudova.

Okružni privredni sudovi, s obzirom na broj sudija i ostalih pravnika koji rade u tim sudovima, bili bi u mogućnosti da bez posebnih teškoća savladaju ovo povećanje posla, a viši privredni sudovi i Vrhovni privredni sud bi usled smanjenog broja predmeta dobili više mogućnosti da se posvete razmatranju problema koji se javljaju kroz privredne sporove i rukovođenju sudskom praksom.

U vezi s predloženim proširenjem stvarne nadležnosti okružnih privrednih sudova, pokazuje se kao nužno da se u odgovarajućoj meri proširi i nadležnost sudije pojedinca u okružnom privrednom sudu. Ona je sada ograničena samo na sporove čija vrednost ne prelazi 100.000 dinara. Ovim se izmenama predviđa da se ova granica poveća do iznosa od 500.000 dinara.

Predlog u članu 4. predviđa izmenu i u pogledu nadležnosti privrednih sudova za odlučivanje o predlozima za izdavanje platnih naloga. Prema sada važećim propisima ova je nadležnost podeljena između okružnih i viših privrednih sudova prema vrednosti spora. No, s obzirom da se kod izdavanja platnih naloga ne radi o suđenju u pravom smislu reči, već o utvrđivanju da li su ispunjeni uslovi za izdavanje platnog naloga, što predstavlja više jednu tehničku radnju, stalo se na gledište da sve platne naloge, bez obzira na vrednost spora, mogu izdavati okružni privredni sudovi. U svakom slučaju, ako stranka protiv platnog naloga izjavi prigovor, suđenje će se obaviti pred sudom koji je nadležan prema vrednosti spora. Prema tome, ako se radi o prigovoru protiv platnog naloga čija vrednost prelazi 3,000.000 dinara, spor će u svakom slučaju raspraviti viši privredni sud.

Predlog sadrži i jednu prelaznu odredbu kojom se reguliše nadležnost za dalji rad po nesvršenim predmetima koji bi, prema ovim izmenama zakona, sada prešli u nadležnost okružnih privrednih sudova. Predloženo je da po svim takvim predmetima, primljenim pre stupanja na snagu ovog zakona, parnični postupak dovrše sudovi koji su bili nadležni po dosadašnjim propisima. Takvo rešenje prihvaćeno je pre svega zato što se ne radi o velikom broju takvih predmeta i što je celishodnije da se postupak do kraja provede pred sudom koji je već izvodio parnične radnje, često veoma složene (veštačenja i dr.). Upućivanje okružnim privrednim sudovima predmeta koji su već u toku pred višim privrednim sudovima po pravilu bi imalo za posledicu ponovno izvođenje dokaza, ponavljanje pojedinih parničnih radnji, povećalo bi broj ročišta i u krajnjem rezultatu usporilo bi postupak i učinilo ga skupljim. Viši privredni sudovi u mogućnosti su da ove nesvršene predmete u kratkom roku okončaju, pogotovo što će se od dana stupanja na snagu ovog zakona njihovo opterećenje prvostepenim predmetima svesti skoro na polovinu.

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA ORGANIZACIJU VLASTI I UPRAVU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA

SAVEZNO VEĆE

Odbor za organizaciju vlasti i upravu

SNS(A) 113

23. decembar 1961. godine

Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE

Beograd

Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. XII 1961. godine pretresao je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku.

Odbor je usvojio Predlog zakona bez izmena.

Molimo Savezno veće da predloženi tekst Predloga zakona usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Rant Franc.

Sekretar — Predsednik
Ivo Sunarić s. r. — **Vlada Zečević** s. r.

Članovi:

Milka Agbaba s. r., **Metodi Antov** s. r., **Rista Antunović** s. r., **Niko Belopavlović** s. r., **Radomir Borisavljević** s. r., **Zvonko Brkić** s. r., **Predrag Gligorić** s. r., **Čedo Grbić** s. r., **Stjepan Ivić** s. r., **Đura Jovanović** s. r., **Mara Naceva** s. r., **Dragomir Nikolić** s. r., **Nikola Rački** s. r., **Milija Radovanović** s. r., **Franc Rant** s. r., **Ilija Rikanović** s. r., **Vladimir Simić** s. r., **Hamid Taci** s. r., **Josip Trajković** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS(A) 113
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojoj sednici održanoj 23. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, koji mu je dostavio Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Spasoje Đaković.

Sekretar — Predsednik
Dr **Jerko Radmilović** s. r. — Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r. **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrijevski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM SLUŽBENICIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 421
18. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnim službenicima, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Voju Biljanovića, sekretara Saveznog izvršnog veća za opštu upravu, a za poverenika Jovana Jovanovića, višeg savetnika u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za opštu upravu.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS(A) 119
20. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnim službenicima, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za organizaciju vlasti i upravu svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Voju Biljanovića, sekretara Saveznog izvršnog veća za opštu upravu, a za poverenika Jovana Jovanovića, višeg savetnika u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za opštu upravu.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM SLUŽBENICIMA

Član 1.

U Zakonu o javnim službenicima (»Službeni list FNRJ«, br. 53/57, 44/58, 1/59, 52/59, 27/60 i 53/60) u članu 68. stav 4. briše se.

Član 2.

U članu 72. stav 2. menja se i glasi:

»(2) Plata pomoćnih službenika određuje se propisima iz člana 71. ovog zakona.«

Stav 3. briše se.

Član 3.

U članu 79. na kraju stava 2. dodaje se nova rečenica, koja glasi: »Isto tako, ocenjivanju zakonitosti ne podleže rešenja o položajnoj plati i posebnom dodatku službenika.«

Član 4.

U članu 158. stav 2. menja se i glasi:

»(2) Bliže propise o određivanju položajnih plata službenika saveznih i republičkih organa donosi starešina organa u saglasnosti sa izvršnim većem.«

Posle stava 2. dodaju se dva nova stava, koji glase:

»(3) Bliže propise o određivanju položajne plate službenika jedinica i ustanova Jugoslovenske narodne armije odnosno Državnog sekretarijata za poslove narodne odbrane donosi Državni sekretarijat za poslove narodne odbrane.

(4) Bliže propise o određivanju položajne plate službenika narodnih odbora donosi narodni odbor.«

Član 5.

Čl. 159. i 160. brišu se.

Član 6.

U članu 224. stav 1. menja se i glasi:

»(1) Položajna plata sudija i predsednika sudova, kao i javnih tužilaca i njihovih zamenika, utvrđuje se prema zvanjima odnosno položajima. Bliže propise o određivanju položajne plate sudija i predsednika sudova, kao i javnih tužilaca i njihovih zamenika, donosi organ u čijem se budžetu obezbeđuju sredstva za finansiranje suda odnosno javnog tužilaštva.«

Stav 3. briše se.

Član 7.

U članu 230. u stavu 1. na kraju tačka se zamenjuje zarezom i posle toga dodaju se reči: »s tim da u pogledu nadležnosti za donošenje bližih propisa o određivanju položajne plate stručnih saradnika i ostalih službenika javnih tužilaštva važe odredbe člana 224. stav 1. ovog zakona.«

Član 8.

Član 237. menja se i glasi:

»(1) Položajna plata službenika prosvetnih ustanova određuje se prema radnom mestu, stepenu stručne spreme potrebne za vršenje poslova radnog mesta i prema drugim činiocima od uticaja na određivanje položajne plate.

(2) Položajnu platu službenika prosvetnih ustanova utvrđuje osnivač. Za službenike ustanova visokog školstva koje se osnuju zakonom, položajna plata utvrđuje se propisima izvršnog veća.

(3) Organi iz stava 2. ovog člana mogu utvrđivanje položajne plate službenika prosvetnih ustanova preneti na organe upravljanja tih ustanova.«

Član 9.

Član 285. menja se i glasi:

»(1) Položajnu platu službenika ustanova u oblasti kulture utvrđuje organ koji vrši prava osnivača.

(2) Organ iz stava 1. ovog člana može utvrđivanje položajne plate preneti na organe upravljanja tih ustanova.«

Član 10.

Član 350. menja se i glasi:

»(1) Položajnu platu službenika veterinarskih ustanova utvrđuje organ koji vrši prava osnivača.

(2) Organ iz stava 1. ovog člana može utvrđivanje položajne plate preneti na organe upravljanja tih ustanova.«

Član 11.

Član 362. menja se i glasi:

»Položajnu platu službenika zavoda za socijalno osiguranje utvrđuju izvršni odbori zavoda.«

Član 12.

Član 372. menja se i glasi:

»Položajnu platu utvrđuje najviši organ upravljanja ustanove.«

Član 13.

U članu 382. stav 1. reči: »o položajnim platama« brišu se.

Član 14.

Posle člana 382. dodaje se novi član 382a, koji glasi:

»Položajnu platu službenika komora i zadružnih saveza utvrđuje upravni odbor.«

Član 15.

Član 386. menja se i glasi:

»Položajna plata službenika Narodne banke određuje se u granicama koje propiše uprava u Narodnoj banci.«

Član 16.

Saglasno odredbama člana 9. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnim službenicima (»Službeni list FNRJ«, br. 53/60), osnovna plata od 1. januara 1962. godine zaokružena iznosi mesečno dinara:

Platni razred	Osnovna plata
I_1	45.000
I_2	43.000
II_1	40.000
II_2	37.000
III	33.500
IV	30.500
V	28.500
VI	27.000
VII	25.500
VIII	24.000
IX	22.500
X	21.000
XI	19.500
XII	18.000
XIII	16.500
XIV	15.500
XV	14.500
XVI	13.500
XVII	13.000
XVIII	12.500
XIX	12.000
XX	11.500

Član 17.

U budžetima političkoteritorijalnih jedinica može se predvideti do 15% sredstava više za lične rashode u 1962. godini. Ova sredstva koristiće se za povećanje plata, za nova postavljenja i za napredovanje službenika. Do istog iznosa i za istu svrhu mogu se predvideti i sredstva za službenike organizacija na koje se primenjuje Zakon o javnim službenicima.

Ako bi popunjavanje novih radnih mesta zahtevalo sredstva veća od onih koja se predviđaju po odredbi prethodnog stava, narodni odbor u takvom slučaju dužan je tražiti saglasnost nadležnog izvršnog veća. Pri davanju saglasnosti pojedinim opštinama i srezovima, izvršno veće vodiće računa da ukupno povećanje sredstava za povećanje plata, nova postavljenja i napredovanja službenika u narodnoj republici ne pređu iznos od 15%.

Prilikom utvrđivanja visine sredstava po odredbama prethodnih stavova uzimaće se kao osnov za obračunavanje stanje ličnih rashoda na dan 31. XII 1961. godine.

Član 18.

U cilju proveravanja mogućnosti obezbeđenja sredstava za rad državnih organa i unutrašnje raspodele tih sredstava po principima dohotka, u pojedinim državnim organima odnosno narodnim odborima koji budu određeni mogu se vršiti odstupanja od dosadašnjih propisa o organizaciji, sistematizaciji radnih mesta, načinu finansiranja i načinu određivanja plata službenika.

U kojim će se državnim organima odnosno narodnim odborima i pod kojim uslovima vršiti proveravanje u smislu stava 2. ovog člana, odrediće Savezno izvršno veće odnosno organ koji ono odredi.

Član 19.

Ovlašćuje se Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za opštu upravu da propisuje uputstva za sprovođenje odredaba ovog zakona.

Član 20.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM SLUŽBENICIMA

Proces uvođenja novog sistema finansiranja i unutrašnje raspodele u javnim službama, koji je počeo donošenjem Opšteg zakona o organizaciji zdravstvene službe, nije mogao da se odvija jednovremeno niti jedinstveno. U tom pogledu, pretežno iz objektivnih razloga, taj proces potrajaće još izvesno vreme. Ovo se pre svega odnosi na državnu upravu i ustanove u oblasti prosvete i kulture, kao i na neke druge samostalne ustanove i organizacije. Za ove se, kao realan termin uvođenja novog sistema, predviđa poslednji kvartal 1962. godine, što znači da se praktično produžava i sadašnji sistem plata skoro za još jednu godinu.

Takvo stanje nameće potrebu da se izvrše izmene u Zakonu o javnim službenicima i reši pitanje visine sredstava koja bi se predvidela u budžetima političko-teritorijalnih jedinica za plate službenika, u skladu sa kretanjem troškova života a u okviru opštih proporcija i stope porasta realnih plata.

Izvršene analize podataka o kretanju troškova života i o nivou plata službenika u javnoj upravi i u prosveti (prosečna plata u državnoj upravi oko 24.000 dinara) pokazuju da bi u budžetima političko-teritorijalnih jedinica za povećanje plata u 1962. godini trebalo obezbediti 15% sredstava više od ličnih rashoda u prošloj godini, pri čemu bi se uzimala kao osnova za obračun stanja na dan 31. XII 1961. godine. Ova sredstva koristila bi se za povećanje plata, za nova postavljenja i za napredovanje službenika.

Ako bi pojedinim opštinama ili srezovima bila potrebna veća sredstva (zbog većeg broja nepopunjenih radnih mesta i dr.), narodni odbor bi u takvom slučaju bio dužan da traži saglasnost nadležnog izvršnog veća. Pri davanju ove saglasnosti vodilo bi se računa da ukupno povećanje u republici ne pređe opšti okvir od 15%.

Povećanje plata, za razliku od ranijih zakonskih odredaba, sprovelo bi se na drugi način, jer je ustanovljeno da je usled porasta troškova života i dosadašnje prakse linearnog povećanja plata došlo do većeg nesklada između nominalne i realne plate kod službenika sa nižim platama. Tako se, naprimer, početna plata službenika sa nižom stručnom spremom kreće oko 13.000.—, a završna, posle 24 godine službe, oko 24.000 dinara. Statistički podaci (stanje na dan 1. IV 1961. godine) pokazuju da od ukupnog broja službenika u državnoj upravi, tj. od 118.180, platu do 30.000 dinara prima oko 98.000 službenika.

Pored toga postoji i problem neusklađenosti plata i izvesnih anomalija unutar državnih organa i službi, naročito kod narodnih odbora, što je došlo kao posledica ustanovljavanja posebnih dodataka za pojedina radna mesta ili službe.

Iz tih razloga, umesto linearnog povećanja koje ovog puta ne bi bilo celishodno, predloženo je sledeće rešenje:

1) Svaka političko-teritorijalna jedinica u granicama predviđenih sredstava sama bi vršila povećanje plata, s tim što bi se u tu svrhu mogle koristiti i ostvarene uštede sredstava koja su predviđena za nova postavljenja i dr. To znači da bi maksimalno povećanje plata, ukoliko se postignu i uštede, moglo da se kreće do 15% u odnosu na lične rashode u 1961. godini.

2) Raspodela predviđenih sredstava vršila bi se uglavnom putem položajne plate, radi čega bi se ukinuli sadašnji plafoni tih plata, propisani zakonom. Oni se pokazuju sada i kao suvišni, jer ograničenje da se povećanje plata može vršiti u granicama predviđenih sredstava (do 15%) predstavlja samo po sebi nove plafone i to konkretno za svaku političko-teritorijalnu jedinicu pa i za svaki organ. U vezi s tim ukinulo bi se i ocenjivanje rešenja o položajnim platama i posebnim dodacima.

3) Napustio bi se dosadašnji način određivanja položajnih plata u prosveti, sudstvu i tužilaštvu putem jedinstvenih saveznih propisa. Ubuduće bi propise o tome donosili odgovarajući narodni odbori i republike.

4) Sredstva namenjena za nagrade predvidela bi se u predračunima organa i nadležnost za dodeljivanje nagrada prenela takođe na organe. U vezi s tim predložila bi se naknadno izmena odgovarajućih propisa (uredaba Saveznog izvršnog veća).

5) Na odgovarajući način sprovele bi se i izmene o platama tehničkog osoblja (radnika) zaposlenog u službama na koje se primenjuje Zakon o javnim službenicima.

★

Prednosti ovakvih mera su u tome što bi se pružale veće mogućnosti svima političko-teritorijalnim jedinicama da pravilnije rešavaju pitanja nagrađivanja službenika i da se otklone neusklađenosti i izvesne anomalije u odnosima na plate službenika pojedinih službi u okviru jedne komune (uprava, prosveta, organi pravosuđa). Pored toga predložene izmene bi doprinele da se likvidira sadašnja praksa odobravanja raznih vidova primanja po nezakonitim osnovama, koja može imati dosta negativnih posledica ukoliko se i dalje nastavi.

Naročito se naglašava potreba pravilnog korišćenja predviđenih sredstava u skladu sa kretanjem troškova života, koji se ne odražavaju podjednako na sve službenike. Zato se predlaže i tekst preporuke koju bi dalo Savezno izvršno veće u vezi s tim, a u kojoj bi se posebno to ukazalo i preporučilo da se sredstva u prvom redu koriste za poboljšanje položaja službenika sa nižim platama.

Istovremeno bi se ukazalo i na mogućnost bržeg donošenja pravilnika od strane škola i drugih ustanova za obrazovanje i vaspitanje, ukoliko bi se nova sredstva u globalu stavila na raspolaganje tim ustanovama.

Iz tih razloga bi se tekst preporuke objavio zajedno sa izmenom Zakona.

NAPOMENE UZ POJEDINE ČLANOVE

Uz čl. 1. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13:

Izmene i dopune ovih odredaba su u skladu sa već iznetim predlogom rešenja da se povećanje plata vrši putem položajne plate. Prema tome, predloženim izmenama i dopunama:

1) ukidaju se odredbe o najnižoj i najvišoj položajnoj plati (član 1. nacrta);

2) umesto sadašnjih okvirnih odluka o položajnim platama, propisalo bi se da odluke o tome za službenike saveznih i republičkih organa donosi starešina organa u saglasnosti sa izvršnim većem. Bliže odredbe o položajnim platama u jedinicama i ustanovama JNA (civilna lica) propisivao bi Državni sekretarijat za poslove narodne odbrane (član 4. i 5.);

3) ukidaju se plafoni položajnih plata u saveznim i republičkim organima odnosno narodnim odborima (čl. 5);

4) prenosi se nadležnost za utvrđivanje položajnih plata u sudstvu i tužilaštvu na političko-teritorijalne jedinice koje svojim budžetima obezbeđuju sredstva za njihovo finansiranje (čl. 6);

5) menjaju se, kao pod 4), i odgovarajuće odredbe koje se odnose na prosvetu, ustanove u oblasti kulture, veterinarske ustanove, zavode za socijalno osiguranje i određene samostalne ustanove (čl. 8—12).

Uz čl. 14. i 15:

Do prelaska na novi sistem odredbe Zakona o javnim službenicima primenjuje i Narodna banka, kao i zadružni savezi i komore. Zato se predlaže i izmena odgovarajućih odredaba o položajnim platama koja se odnose na službenike ovih organizacija (čl. 14. i 15.).

Uz član 2:

Do sada su plate pomoćnih službenika bile regulisane Zakonom i Uredbom o platama tehničkog osoblja. S obzirom na način kako će se vršiti povećanje plata nužno je da se cela materija reguliše pomenutom uredbom, pa je u tom smislu i formulisana odredba člana 2.

Uz član 16:

Odredbom člana 16. fiksiraju se iznosi osnovnih plata prema povećanju iz prošle godine (»Sl. list FNRJ«, br. 53/60), koje je bilo bazirano na konkretnim platama (pojedinačna rešenja). Prema tome, odredba člana 16. sadrži iznose osnovnih plata koje službenici sada imaju. Izmene su izvršene samo utoliko što su iznosi zaokruženi na 500 dinara, ali tako da je povećanje veće kod početnih platnih razreda. Prema tome, ovakva korekcija je u skladu i sa preporukom, čiji se tekst nalazi u prilogu. Finansijski efekat ovih ispravki iznosi 2,1%.

Uz član 17:

Odredbama člana 17. određuje se visina sredstava i samim tim propisuje ograničenje u pogledu visine plata za svaku političko-teritorijalnu jedinicu. Prema tome, raspodela sredstava na pojedine organe vršila bi se naknadno.

Način na koji se rešava pitanje povećanja sredstava za lične rashode u 1962. godini pruža mogućnosti da se koriste i ostvarene uštede i da se plate povećaju i do 15%.

Stoga se očekuje da će ovo biti stimulativno za kolektive svakog organa ili ustanove i da će doprineti da se nova postavljenja svedu na najnužniju meru, pa samim tim da se postigne i realna sistematizacija.

Uz član 18:

U dosadašnjem radu na pripremama za uvođenje novog sistema finansiranja i raspodele sredstava u državnim organima utvrđeni su principi na kojima bi trebalo da se zasniva novi sistem, i na osnovu toga izrađeni su i dati na diskusiju odgovarajući nacrti propisa.

Diskusija o nacrtima ovih propisa provedena je na vrlo širokoj osnovi, jer su ovi nacrti razmatrani ne samo u svim državnim organima od lokalnih pa do saveznih nego i u velikom broju sindikalnih organizacija u kojima su organizovani službenici državnih organa.

Iz primedaba koje su do sada primljene na pomenute nacrte proizilazi da je sistem, kako je u nacrtima dat, u osnovi prihvaćen i ne predlažu se neke bitnije izmene koje bi ga dovodile u pitanje. Međutim, iz nekih primedaba vidi se da po nekim rešenjima datim u nacrtima postoji izvesna rezervisanost i predlažu se drugačija rešenja i veća elastičnost u rešavanju pojedinih pitanja (na primer: pitanje izvora sredstava, načina njihove raspodele među organima, uloga radnog kolektiva, položaj starešine organa i njegov odnos prema organima radnog kolektiva itd.).

S obzirom na navedene primedbe i predloge, a pošto novi sistem finansiranja i raspodele sredstava u državnim organima nije praktično proveravan, bilo bi korisno da se u određenom odabranom broju državnih organa izvrši proveravanje.

U odabranim organima izvršilo bi se proveravanje svih rešenja datih u nacrtima propisa tj. počev od opšte raspodele pa sve do raspodele na konkretna radna mesta, naravno, uz prethodno donošenje svih potrebnih propisa.

Proveravanje bi trebalo tako sprovesti da državni organi samostalno iznalaze rešenja za određena pitanja u skladu sa svojim specifičnostima i potrebama, a naročito da im se da puna sloboda u izboru osnova i merila raspodele sredstava za lične dohotke.

U skladu s tim predlaže se i davanje ovlašćenja da se proveravanje novog sistema može vršiti i da se u tu svrhu mogu donositi odgovarajući propisi.

Uz član 19:

Uputstvom koje bi propisao Sekretarijat Saveznog izvršnog veća za opštu upravu regulisalo bi se uglavnom tehničko sprovođenje izmenjenih odredaba (izdavanje novih rešenja službenicima, njihov sadržaj i sl.).

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA ORGANIZACIJU VLASTI I UPRAVU SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM SLUŽBENICIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za organizaciju vlasti i upravu
SNS (A) 119
23. decemar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća Savezne narodne skupštine na svojoj sednici od 23. XII 1961. godine pretresao je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnim službenicima i usvojio ga sa sledećim izmenama i dopunama.

Član 7. u četvrtom redu posle reči »Službenika« dodaju se reči »sudova i«.

Član 18. u stavu 1. u četvrtom redu posle reči »odborima« dodaju se reči »i organizacijama«. U stavu 2. u drugom redu posle reči »odborima« dadaju se reči »i organizacijama«.

S predmjim izmenama se saglasio i Zakonodavni odbor Saveznog veća Savezne narodne skupštine.

Podnoseći ovaj izveštaj Odbor moli Dom da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Franc Rant.

Sekretar
Dr **Ivo Sunarić** s. r.

Predsednik
Vlada Zečević s. r.

Članovi:
Milka Agbaba s. r., **Metodi Antov** s. r., **Rista Antunović** s. r., **Niko Belopavlović** s. r., **Radomir Borisavljević** s. r., **Zvonko Brkić** s. r., **Predrag Gligorić** s. r., **Čedo Grbić** s. r., **Stjepan Ivić** s. r., **Dura Jovanović** s. r., **Mara Naceva** s. r., **Dragomir Nikolić** s. r., **Nikola Rački** s. r., **Milija Radovanović** s. r., **Franc Rant** s. r., **Ilija Rikanović** s. r., **Vladimir Simić** s. r., **Hamid Tači** s. r., **Josip Trajković** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNIM SLUŽBENICIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 119
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 23. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o iz-

menama i dopunama Zakona o javnim službenicima, koji mu je dostavio Odbor za organizaciju vlasti i upravu Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Bogomir Brajković.

Sekretar — Predsednik

Dr Jerko Radmilović s. r. — Dr Maks Šnuderl s. r.

Članovi:

Dr Zaim Šarac s. r., Aljuš Gaši s. r., Bogomir Brajković s. r., Firuz Demir s. r., Živan Dimitrijević s. r., Mito Dimitrievski s. r., Spasoje Đaković s. r., Gojko Garčević s. r., Milena Korže s. r., Ivan Kreft s. r., Osman Miftari s. r., Stojan Milenković s. r., Sreten Vučković s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O RATNIM VOJNIM INVALIDIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 437
21. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama Zakona o ratnim vojnim invalidima, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Lidiju Šentjurc, sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja, a da je za poverenika određen Boža Pavlović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 122
21. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama Zakona o ratnim vojnim invalidima, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za socijalnu politiku i narodno zdravlje svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Lidiju Šentjurc, a za poverenika Božu Pavlovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O RATNIM VOJNIM INVALIDIMA

Član 1.

U Zakonu o ratnim vojnim invalidima (»Službeni list FNRJ«, br. 33/57, 44/58, 42/59, 48/59 i 10/61) u članu 22. stav 1. iznos: »10.000« zamenjuje se iznosom: »11.000«.

Član 2.

U članu 23. stav 2. u tački 1. reči: »najmanje 4.500, a najviše 13.900« zamenjuju se rečima: »do 15.500«, u tački 2. reči: »najmanje 4.500, a najviše 9.200« zamenjuju se rečima: »do 10.000« i u tački 3. reči: »najmanje 1.200, a najviše 12.800« zamenjuju se rečima: »do 14.500«.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

OBRAZLOŽENJE
PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O RATNIM VOJNIM INVALIDIMA

Invalidski dodatak predstavlja instrumenat za materijalno obezbeđenje ratnih vojnih invalida i porodica palih boraca i priznaje se korisnicima koji su s obzirom na nesposobnost za privređivanje i ekonomsko stanje upućeni da se isključivo ili pretežno izdržavaju od invalidskih prinadležnosti. Dodatak za negu i pomoć drugog lica koji pripada ratnim vojnim invalidima I grupe takođe već po svom karakteru predstavlja nadoknadu za pratioca. Prema tome, ovi oblici invalidskih prinadležnosti dolaze u obzir za povećanje u srazmeri sa povećanjem plate i penzije.

Predloženim izmenama povećava se dodatak za negu i pomoć drugog lica za 10%, dok se povećanjem maksimalnih iznosa invalidskog dodatka za 10% omogućava povećanje pojedinačnih iznosa dodatka posebnom Uredbom o invalidskom dodatku.

FINANSIJSKI EFEKAT POVEĆANJA INVALIDSKIH PRINADLEŽNOSTI RATNIH I MIRNODOPSKIH VOJNIH INVALIDA

	Broj korisnika	Godišnji finansijski efekat
1. Dodatak za negu i pomoć drugog lica od 10.000 na 11.000 dinara — —	1.516	18,192.000.—
2. Povećanje invalidskog dodatka 10%		
a) lični invalidi — —	14.319	135,840.000.—
b) porodični — — —	47.814	413,601.600.—
c) poseban dodatak za školovanje dece palih boraca — — — —	23.000	213,288.000.—
Svega: (a+b+c) — —	85.133	762,729.600.—
3. Povećanje u vezi sa ostalim izmenama i dopunama odredaba o invalidskom dodatku		
a) lični invalidi — —		52,586.400.—
b) porodični — — —		92,078.400.—
c) poseban dodatak za školovanje dece palih boraca — — — —		216,996.000.—
Svega: (a+b+c) — —		361,660.800.—
Ukupno (2+3) — — —		1.124,390.400.—
SVE UKUPNO (1+2+3)		1.142,582.400.—

NAPOMENA: U Saveznom budžetu za 1962. godinu obezbeđena su sredstva za isplatu invalidskih prinadležnosti invalidnina, dodatak za negu i pomoć drugog lica, invalidski dodatak i posebni dodatak za školovanje dece palih boraca) u iznosu
od — — — — — — — — 17.605.752.000.—

IZVEŠTAJ
ODBORA ZA SOCIJALNU POLITIKU I NARODNO ZDRAVLJE SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O RATNIM VOJNIM INVALIDIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje
SNS (A) 122
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje Saveznog veća Savezne narodne skupštine, na svojoj sednici od 25. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog zakona o izmenama Zakona o ratnim vojnim invalidima i usvojio ga bez izmena.

Odbor predlaže Domu da usvoji Predlog zakona o izmenama Zakona o ratnim vojnim invalidima.

Za izvestioca Odbor je odredio narodnog poslanika Antu Roje.

Sekretar
Ismet Šaćiri s. r.

Predsednik
Vera Aceva s. r.

Članovi:
Spasenija Babović s. r., **Milovan Batanović** s. r., **Marijan Cvetković** s. r., **Nikola Cvijetić** s. r., **Rade Jakšić** s. r., **Desimir Jovović** s. r., **Stjepan Jureković** s. r., **Milena Korže** s. r., **Rista Mihailović** s. r., **Dobrivoje Miletić** s. r., **Nikola Mitevski** s. r., **Radomir Mitrić** s. r., **Asim Mujkić** s. r., **Radisav Nedeljković** s. r., **Katarina Patrnogić** s. r., **Ante Roje** s. r., **Vasilije Smajević** s. r., **Dragan Spirovski** s. r., **Jaćim Spirovski** s. r., **Stojadin Stojković** s. r., **Vlado Šegrt** s. r., **Olga Vrabič** s. r.

IZVEŠTAJ
ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O RATNIM VOJNIM INVALIDIMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 122
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 25. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmenama Zakona o ratnim vojnim invalidima, koji mu je dostavio Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Milena Korže.

Sekretar
Dr Jerko Radmilović s. r.

Predsednik
Dr Maks Snuderl s. r.

Članovi:
Dr Zaim Šarac s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O POMOĆI ČLANOVIMA PORODICA ČIJI SU HRANIOCI NA OBAVEZNOJ VOJNOJ SLUŽBI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 438
21. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama Zakona o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo Lidiju Šentjurc, sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja, a da je za poverenika određen Boža Pavlović, pomoćnik sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 123
21. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama Zakona o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi, i molim da isti uputite Odboru za socijalnu politiku i narodno zdravlje svog Veća na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo svog člana Lidiju Šentjurc, a za poverenika Božu Pavlovića, pomoćnika sekretara Saveznog izvršnog veća za socijalnu politiku i komunalna pitanja.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

PREDLOG
ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O POMOĆI ČLANOVIMA PORODICA ČIJI SU HRANIOCI NA OBAVEZNOJ VOJNOJ SLUŽBI

Član 1.

U Zakonu o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi (»Službeni list FNRJ«, br. 17/59, 48/59 i 10/61) u članu 11. stav 1. iznos: »1.150« zamenjuje se iznosom: »1.750«, a iznos: »9.000« zamenjuje se iznosom: »10.000«.

Član 2.

Povećanje plata, penzija ili invalidskog dodatka izvršeno po Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o javnim službenicima (»Službeni list FNRJ«, br. 52/61), Odluci o privremenom dodatku na penzije (»Službeni

list FNRJ«, br. 52/61) i Zakon o izmenama Zakona o ratnim vojnim invalidima (»Službeni list FNRJ«, br. 52/61), neće se uzeti u obzir pri određivanju prava na pomoć po Zakonu o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u »Službenom listu FNRJ«, a primenjivaće se od 1. januara 1962. godine.

OBRAZLOŽENJE

PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O POMOĆI ČLANOVIMA PORODICA ČIJI SU HRANIOCI NA OBAVEZNOJ VOJNOJ SLUŽBI

U vezi sa povećanjem plata i penzija potrebno je izvršiti povećanje za 10% okvirnih iznosa pomoći predviđenih u Zakonu o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi uz zaokruženje, kako bi se u okviru tako povećanih okvirnih iznosa moglo posebnom odlukom da izvrši povećanje diferenciranih iznosa prema vrsti i karakteru prihoda.

U predlogu se predviđa odredba kojom se otklanja negativno dejstvo povećanja plate, penzije, i drugih primanja na ovu pomoć.

Finansijska sredstva za realizaciju ove pomoći predviđaju se u budžetima narodnih odbora opština a finansijski efekat ovog povećanja iznosi oko 30 miliona dinara godišnje.

IZVEŠTAJ

ODBORA ZA SOCIJALNU POLITIKU I NARODNO ZDRAVLJE O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O POMOĆI ČLANOVIMA PORODICA ČIJI SU HRANIOCI NA OBAVEZNOJ VOJNOJ SLUŽBI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje
SNS (A) 123
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje Saveznog veća Savezne narodne skupštine, na svojoj sednici od 25. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog zakona o izmenama Zakona o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi i usvojio ga bez izmena.

Odbor predlaže Domu da usvoji Predlog zakona o izmenama Zakona o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi.

Za izvestioca Odbor je odredio narodnog poslanika Antu Roje.

Sekretar
Ismet Šaćiri s. r.

Predsednik
Vera Aceva s. r.

Članovi:

Spasenija Babović s. r., **Milovan Batanović** s. r., **Marijan Cvetković** s. r., **Nikola Cvijetić** s. r., **Rade Jakšić** s. r., **Desimir Jovović** s. r., **Stjepan Jureković** s. r., **Milena Korže** s. r., **Rista Mihailović** s. r., **Dobrivoje Miletić** s. r., **Nikola Mitevski** s. r., **Radomir Mitrić** s. r., **Asim Mujkić** s. r., **Radisav Nedeljković** s. r., **Kvarina Patrnogić** s. r., **Ante Roje** s. r., **Vasilije Smajević** s. r., **Dragan Spirovski** s. r., **Jaćim Spirovski** s. r., **Stojadin Stojković** s. r., **Vlado Šegrt** s. r., **Olga Vrabič** s. r.

IZVEŠTAJ

ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA ZAKONA O POMOĆI ČLANOVIMA PORODICA ČIJI SU HRANIOCI NA OBAVEZNOJ VOJNOJ SLUŽBI

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 123
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 25. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmenama Zakona o pomoći članovima porodica čiji su hranioci na obaveznoj vojnoj službi, koji mu je dostavio Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Milena Korže.

Sekretar
Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik
Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:

Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

PREDLOG

ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZDRAVSTVENOM NADZORU NAD ŽIVOTNIM NAMIRNICAMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO IZVRŠNO VEĆE
01 Br. 439
23. decembar 1961. godine
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Priloženo Vam dostavljamo Predlog zakona o izmenama Osnovnog zakona o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama, s molbom da se preuzme na dalji rad u Saveznoj narodnoj skupštini.

Istovremeno Vas obaveštavamo da je Savezno izvršno veće za svoga predstavnika odredilo dr Herberta Krausa, državnog podsekretara u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za narodno zdravlje, a da je za poverenika određen Milutin Jovanović, načelnik Pravnog odeljenja u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za narodno zdravlje.

Smrt fašizmu — sloboda narodu!

Sekretar
Saveznog izvršnog veća
Veljko Zeković s. r.

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
PREDSEDNIK
SNS (A) 124
23. decembar 1961.
Beograd

PREDSEDNIKU SAVEZNOG VEĆA
SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Druže predsedniče,

Dostavljam Vam Predlog zakona o izmenama Osnovnog zakona o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama, koji je Skupštini podnelo Savezno izvršno veće i molim da isti uputite Odboru za socijalnu politiku i narodno zdravlje na pretresanje i dalji postupak.

Za svog predstavnika pri pretresanju ovog zakonskog predloga Savezno izvršno veće je odredilo Herberta Krausa, državnog podsekretara u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za narodno zdravlje, a za poverenika Milutina Jovanovića, načelnika Pravnog odeljenja u Sekretarijatu Saveznog izvršnog veća za narodno zdravlje.

Predsednik
Petar Stambolić s. r.

P R E D L O G
ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZDRAVSTVENOM NADZORU NAD ŽIVOTNIM NAMIRNICAMA

Član 1.

U Osnovnom zakonu o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama (»Službeni list FNRJ«, br. 17/56) član 59. menja se i glasi:

»Privredna organizacija, samostalna ustanova ili društvena organizacija koja vrši privrednu delatnost kazniće se za prestup novčanom kaznom do 5,000.000 dinara:

1) ako stavi u promet namirnice škodljive po zdravlje ili pokvarene (čl. 9. i 10);

2) ako proizvede namirnice od sirovina škodljivih po zdravlje ili pokvarenih (čl. 9. i 10);

3) ako stavi u promet falsifikovane namirnice (član 11);

4) ako za bojenje namirnica upotrebi boje koje su škodljive po zdravlje ili sadrže materije škodljive po zdravlje (član 13);

5) ako za konzerviranje namirnica upotrebi hemijska sredstva koja nisu dozvoljena za konzerviranje namirnica (član 14);

6) ako upotrebi materijal za pakovanje koji dolazi u neposredan dodir sa namirnicama, koji sadrži sastojke škodljive po zdravlje (član 16);

7) ako pri reklamiranju, oglašavanju ili nuđenju na prodaju namirnica navede podatke koji ne odgovaraju podacima iz deklaracije odnosno podacima datim prilikom registracije (član 21);

8) ako postupi protivno naređenjima odnosno rešenjima za primenu mera obezbeđenja u pogledu stavljanja u promet, uvoza, raspolaganja ili uništenja namirnica (čl. 46, 47. i 49. do 51);

9) ako omogući da namirnice čija je upotreba ili prerada dozvoljena samo za druge svrhe (član 46), budu upotrebljene za ishranu ljudi.

Za prestup iz stava 1. ovog člana izreći će se pored novčane kazne i zaštitna mera oduzimanja imovinske koristi, ako je ona stečena izvršenim prestupom.

Za koju od radnji iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom do 100.000 dinara i odgovorno lice u privrednoj organizaciji ili samostalnoj ustanovi odnosno u društvenoj organizaciji koja vrši privrednu delatnost.«

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu FNRJ«.

O B R A Z L O Ž E N J E
PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZDRAVSTVENOM NADZORU NAD ŽIVOTNIM NAMIRNICAMA

Odredbama člana 127. stav 1. Zakona o privrednim prestupima (»Službeni list FNRJ«, br. 16/60) predviđeno je da sa 1. januarom 1962. godine prestaju važiti propisi kojima su određeni privredni prestupi, čije odredbe nisu usaglašene sa odredbama navedenog zakona.

S tim u vezi predlaže se izmena člana 59. Osnovnog zakona o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama u pravcu usaglašavanja tih odredaba sa članom 17. u vezi sa članom 23. Zakona o privrednim prestupima.

Predlogom se u stavu 2. za privredne organizacije, samostalne ustanove ili društvene organizacije koje vrše privrednu delatnost, propisuje za učinjeni prestup, pored novčane kazne, i zaštitna mera oduzimanja imovinske koristi, u slučaju da je ta korist stečena izvršenim prestupom. Ovo iz razloga što se prestupi najčešće čine iz ekonomske zainteresovanosti, te se svrha kažnjavanja primenom usaglašenih odredaba može u potpunosti ostvariti samo ako se izricanje navedene zaštitne mere predvidi propisom kojim se određuje privredni prestup.

I Z V E Š T A J
ODBORA ZA SOCIJALNU POLITIKU I NARODNO ZDRAVLJE SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZDRAVSTVENOM NADZORU NAD ŽIVOTNIM NAMIRNICAMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje
SNS (A) 124
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje Saveznog veća Savezne narodne skupštine, na svojoj sednici od 25. decembra 1961. godine, pretresao je Predlog zakona o izmenama Osnovnog zakona o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama i usvojio ga bez izmena.

Odbor predlaže Domu da usvoji Predlog zakona o izmenama Osnovnog zakona o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama.

Za izvestioca Odbor je odredio narodnog poslanika Antu Roje.

Sekretar
Ismet Šaćiri s. r.

Predsednik
Vera Aceva s. r.

Članovi:

Spasenija Babović s. r., **Milovan Batanović** s. r., **Marijan Cvetković** s. r., **Nikola Cvijetić** s. r., **Rade Jakšić** s. r., **Desimir Jovović** s. r., **Stjepan Jureković** s. r., **Milena Korže** s. r., **Rista Mihailović** s. r., **Dobrivoje Miletić** s. r., **Nikola Mitevski** s. r., **Radomir Mitrić** s. r., **Asim Mujkić** s. r., **Radisav Nedeljković** s. r., **Katarina Patrnogić** s. r., **Ante Roje** s. r., **Vasilije Smajević** s. r., **Dragan Spirovski** s. r., **Jaćim Spirovski** s. r., **Stojadin Stojković** s. r., **Vlado Šegrt** s. r., **Olga Vrabič** s. r.

IZVEŠTAJ

ZAKONODAVNOG ODBORA SAVEZNOG VEĆA O PREDLOGU ZAKONA O IZMENAMA OSNOVNOG ZAKONA O ZDRAVSTVENOM NADZORU NAD ŽIVOTNIM NAMIRNICAMA

SAVEZNA NARODNA SKUPŠTINA
SAVEZNO VEĆE
Zakonodavni odbor
SNS (A) 124
26. decembar 1961. godine
Beograd

SAVEZNOM VEĆU SAVEZNE NARODNE SKUPŠTINE

Beograd

Zakonodavni odbor Saveznog veća na svojim sednicama održanim 25. i 26. decembra 1961. godine pretresao je i bez izmena usvojio Predlog zakona o izmenama Osnovnog zakona o zdravstvenom nadzoru nad životnim namirnicama, koji mu je dostavio Odbor za socijalnu politiku i narodno zdravlje Saveznog veća.

Podnoseći ovaj izveštaj Zakonodavni odbor predlaže Domu da ga usvoji.

Za izvestioca je određen narodni poslanik Milena Korže.

Sekretar
Dr **Jerko Radmilović** s. r.

Predsednik
Dr **Maks Šnuderl** s. r.

Članovi:
Dr **Zaim Šarac** s. r., **Aljuš Gaši** s. r., **Bogomir Brajković** s. r., **Firuz Demir** s. r., **Živan Dimitrijević** s. r., **Mito Dimitrievski** s. r., **Spasoje Đaković** s. r., **Gojko Garčević** s. r., **Milena Korže** s. r., **Ivan Kreft** s. r., **Osman Miftari** s. r., **Stojan Milenković** s. r., **Sreten Vučković** s. r.

ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА

43. СЕДНИЦА

ОД 28. ДЕЦЕМБРА 1961. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ

Пре дневног реда:

1) Усвајање записника претходне седнице;
2) Допуна дневног реда.

Дневни ред:

1) Претрес Предлога препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима;

2) Претрес Предлога закона о изменама Закона о савезном буџету за 1961. годину;

3) Претрес Предлога закона о допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова;

4) Претрес Предлога закона о доприносу на ванредне приходе привредних организација за 1962. годину;

5) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника;

6. Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о буџетима и финансирању самосталних установа;

7) Претрес Предлога закона о изменама Закона о регулисању платног промета са иностранством (Девизног закона);

8) Претрес Предлога одлуке о давању сагласности на финансијски план Савезног друштвеног фонда за школство за 1961. годину;

9) Претрес Предлога одлуке о одређивању средстава којима ће федерација помагати изградњу и опремање одређених универзитетских објеката од 1961. до 1965. године;

10) Претрес Предлога одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације за исплату регреса у области робног промета;

11) Претрес Предлога одлуке о изменама и допунама Одлуке о каматним стопама на фондове у привреди;

12) Претрес Предлога одлуке о изменама Одлуке о стопама доприноса из дохотка привредних организација;

13) Претрес Предлога одлуке о средствима за давање накнаде саобраћајним привредним организацијама за повластице у путничком саобраћају у 1962. години;

14) Претрес Предлога одлуке о начину финансирања инвестиција које представљају производну резерву Државног секретаријата за послове народне одбране у одређеним привредним организацијама;

15) Претрес Предлога одлуке о изменама и допунама Одлуке о стопама доприноса за социјално осигурање;

16) Претрес Предлога одлуке о потврди уредаба Савезног извршног већа;

17) Претрес Предлога закона о измени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима;

18) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносу за стамбену изградњу;

19) Претрес Предлога одлуке о овлашћењу одређених савезних органа да утврде номенклатуру привредних и непривредних делатности;

20) Претрес Предлога одлуке о увођењу посебног додатка на пензије у 1962. години;

21) Претрес Предлога закона о измени Закона о доприносу из дохотка привредних организација;

22) Претрес Предлога закона о изменама Основног закона о заштити биља од болести и штеточина;

23) Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о промету семенске робе;

24) Претрес Предлога закона о изменама Основног закона о заштити стоке од сточних заразa;

25) Претрес Предлога одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације;

26) Претрес Предлога одлуке о уступању заштитним радионицама за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Савеза глувих Југославије доприноса буџетима из личног дохотка радника;

27) Претрес Извештаја Одбора за привредне организације о потврди Статута Савезне индустријске коморе.

Говорници: инж. Филип Кнежевић, Владо Стијеповић, Љубомир Мијатовић, представник Савезног извршног већа Теодор Томић, Хајрија Капић, Имре Балинт, Винко Грбац, представник Савезног извршног већа Киро Глигоров, Владимир Логар, Божидар Ђаловић, инж. Павле Шумановац, Антон Шинко, инж. Миран Мејак, инж. Славко Баум, представник Савезног извршног већа Јосип Колар, Антон Милковић, Јанез Кермавнер, Антон Петковшек, Петер Шпрајц, Војин Живановић и инж. Емерик Блум.

ПРЕДСЕДАВАО
ПРЕДСЕДНИК
ПАШКО РОМАЦ

ЗАПИСНИЧАР
ДРАГИЦА РОМЕ

Почетак у 10 ч 5 мин

Председник **Пашко Ромац** *(Изборни срез Зрењанин—Кикинда АП Војводина, НР Србија):* Отварам четрдесет трећу седницу Већа произвођача Савезне народне скупштине. Записник данашње седнице водиће записничар, народни посланик Драгица Роме.

Молим записничара да прочита записник прошле седнице.

Записничар **Драгица Роме** *(Изборни срез Крањ, НР Словенија)* чита записник 42. седнице од 27. децембра 1961. године.

Председник **Пашко Ромац:** Има ли примедаба на прочитани записник? (Нема). Пошто примедаба нема, записник се оверава.

Пре преласка на дневни ред, изволите чути једно саопштење. Дом је примио од Одбора за привредне организације извештај о потврди Статута Савезне индустријске коморе. Према томе предлажем да се дневни ред допуни тачком 28: Претрес извештаја Одбора за привредне организације о потврди Статута Савезне индустријске коморе.

Да ли Дом прихвата ову допуну дневног реда? *(Гласови:* Прихвата).

Прелазимо на трећу тачку дневног реда: Претрес Предлога препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима. (Видети у прилогу).

Отварам претрес.

Реч има народни посланик инж Филип Кнежевић.

Инж. **Филип Кнежевић** *(Изборни срез Загреб — Трешњевка I, НР Хрватска):* Другарице и другови народни посланици, Приједлог препоруке о расподјели чистог прихода у радним колективима о којем треба у овом Дому да донесемо одлуку, сам по себи, јасно говори о циљевима и начину којим треба ићи да се у подузећима и међу њима успоставе правилни односи у расподјели чистог прихода и награђивања према раду и да тим још више учврстимо пут развоја самих подузећа и друштвених служби.

Сигурно је да ће ова препорука покренути радне колективе, а и све друштвене снаге, у правцу остварења њених циљева, заправо у правцу остварења циљева наше социјалистичке изградње.

Ова препорука, у својој суштини, обавезује свјесни субјективни фактор на акцију, на тражење метода и форме да се о расподјели у колективима, а и међу колективима и заједнице, поведе више рачуна и да се на овом послу ангажује све више и више људи и да се заложе на сврсисходној расподјели дијела националног дохотка који према датим условима нашег развоја остаје на располагању радним колективима.

Радни колективи подузећа и друштвене службе су одлучујући фактор развоја основне друштвене ћелије. Од смишљене расподјеле властитих средстава зависи перспектива самог подузећа, а од тога зависи да ли

ће подузеће расти скупа са цијелом друштвеном заједницом или ће назадовати, а тиме имати и све мање средстава за унутрашњу расподјелу, а и саме личне дохотке.

Неопходно је осигурати широко учешће радника у расподјели и у доношењу одлука за развој властитог подузећа.

Наша је социјалистичка пракса показала да су кретања била увијек правилна и чврста тамо гдје су радници били упознати с механизмом расподјеле, са својим правима и дужностима. Одлуке таквих колектива биле су увијек правилне и осигурале су добру политику развоја свом подузећу и унутарњих друштвено-привредних односа.

Од правилног вршења функције расподјеле у основној друштвеној ћелији — у свом радном колективу, не зависи само перспектива и правилан живот тог радног колектива, него свако подузеће, сваки колектив друштвених служби, свако мјесто гдје се врши одређена расподјела утјече и на развој саме заједнице.

А заједница тражи да се ускладе, среде и сведу на праву мјеру све компоненте за њен развој, како би са тако усклађеним односима и развој нашег социјалистичког друштва био бржи и квалитетнији.

Пошто Приједлог препоруке о расподјели чистог прихода у радним колективим указује, препоручује и позива на акцију све колективе, све друштвене факторе наше заједнице за правилнију расподјелу према раду — расподјелу која отвара и осигурава перспективу наших подузећа и друштвених служби, а тиме и нашег друштва у цјелини, предлажем овом Дому да гласа за Приједлог ове препоруке. (Аплауз).

Предсједник **Пашко Ромац:** Реч има народни посланик Владо Стијеповић.

Владо Стијеповић *(Изборни срез Пљевља, НР Црна Гора):* Другарице и другови народни посланици, угаони камен новог привредног система је самосталност привредних организација у расподјели дохотка. То значи да привредна организација у оквиру друштвеног плана самостално одлучује о производњи и самостално распоређује створену вриједност. Тај факт са своје стране има за посљедицу формирање нових друштвених односа, јер на социјалистички начин непосредно спаја произвођача као основног носиоца прогреса са друштвеним средствима за производњу, тако што уклања антагонизам између непосредног произвођача и друштвених средстава за производњу, ликвидира зависност произвођача од власника средстава за производњу и превазилази стари најамни однос као основну противрјечност друштва.

Створене су могућности да друштво одређује услове свог развитка. Нови привредни систем даје непосредне инструменте за остварење таквих услова. Иако имамо релативно кратак период у примјени нових привредних мјера, може се констатовати да су се оне, у основу, позитивно одразиле на повећање пословних резултата у привреди као цјелини и битно убрзавају процес општедруштвеног развитка.

Основна позитивна страна новог система расподјеле дохотка је повећање стимулативности радних колектива за боље пословање, а огледа се у јачању материјалне основе радничког и друштвеног управљања и самоуправљања.

Новонастали друштвено-економски односи су нашли свој прави израз у Закону о средствима привредних организација, Закону о радним односима и нормативним актима које самостално, на њиховој основи, доноси привредна организација, као што су: правилник о расподјели чистог прихода, правилник о расподјели личних доходака, правила и други интерни прописи.

На тај начин регулисан је нови систем односа у привреди и нови систем расподјеле личних доходака.

Расте број радних колектива који су донијели и доносе напријед поменуте нормативне акте — интерне правилнике о расподијели дохотка. Они који их примјењују постигли су врло позитивне резултате, јер су у том правилнику, у чијем је доношењу активно учествовао радни колектив, нашли најбоље рјешење. Ти колективи су постигли повећање продуктивности, доходака, фондова и личних доходака. У таквим радним колективима нема појаве да лични дохоци расту на штету фондова већ се крећу у складу с повећаном продуктивношћу рада, а и распон у старту личних доходака се углавном реално поставља. У такве радне колективе у Црној Гори можемо убројити рудник угља Шупљу Стену у Плевљама, рудник боксита, пивару и Дрвни комбинат у Никшићу, Дувански комбинат у Титограду, бродоградилиште „Бијела", солану Улцињ, Дрвни комбинат у Мојкору, и др.

Даљњи корак у развијању самоуправљања непосредних произвођача учиниле су оне привредне организације које формирају доходак на нивоу ужих организационих јединица. Тамо непосредни произвођачи све снажније испољавају самоиницијативу и заинтересованост за постизање што бољих пословних резултата не само своје економске јединице, већ предузећа као цјелине.

Оне привредне организације односно економске јединице које расподјелу чистог прихода врше полазећи од правилне политике расподјеле и интенција изражених у друштвеном плану, које су схватиле потребу издвајања средстава из чистог прихода у своје фондове, постигле су добре резултате

у 1961. години. Оне су се у пракси освједочиле да правилна расподјела на личне дохотке и фондове одговара потребама и интересима како сваког радника појединачно, тако и интересима привредне организације односно економске јединице и општедруштвеним интересима.

Привредне организације односно економске јединице које су систем расподјеле и систем личних доходака заснивале на анализи стања у свом предузећу и умјеле одвојити доходак као резултат уложеног рада од дохотка оствареног као резултата промјена на тржишту или олакшице у инструментима, постигле су то да је расподјела чистог прихода вршена тако да су фондови брже расли од личних доходака, тако да је крајњи резултат опет повећање производње.

Међутим, има привредних организација које расподјелу дохотка врше на основи правилника који не одражавају стварно стање привредне организације. Такви правилници нису резултат анализе сопственог положаја већ се расподјела врши према правилницима који се купују или преписују од других привредних организација или их сачини ужа група у самом колективу и то тако да сопствене интересе претпостави интересима људи који производе, а распони личних доходака онда добијају чудовишне размјере. Органи управљања и радни колективи у цјелини у таквој ситуацији нису у могућности да воде политику расподјеле, нити да расподјелу врше на основи уложеног рада сваког појединца, на основи залагања колектива као цјелине или на основи уштеда материјала и општег успјеха пословања привредне организације. Таква ситуација рађа незадовољство радника, осјећање нестабилности у послу и слаб успјех привредне организације као цјелине. То је разлог што се стављају многи приговори на систем расподјеле, што доводи до колебања и неповјерења код појединих и добронамерних људи у правилност система у цјелини.

Ако посматрамо кретање личних доходака радника у НР Црној Гори, према подацима Савезног завода за статистику, они су нижи од југословенског просјека за 17% или од просјека у НР Словенији за 36%. У појединим гранама привреде (електропривреда, обојени метали, индустрија дувана, електроиндустрија) продуктивност рада је расла брже од пораста личних доходака. То све не значи да се извјесне негативне појаве и тенденције, о којима је напријед било ријечи, не појављују у појединим привредним организацијама и у Црној Гори.

Препорука која је предложена данас указује на слабости које се појављују у систему расподјеле чистог прихода и личних доходака и она ће, увјерен сам, мобилизаторски дјеловати у правцу усвајања суштине и духу новог привредног система у области расподјеле чистог прихода привредних организација и у правцу отклањања неправилности на које указује. Тим ће она допринијети даљњем јачању и усавршавању новог система расподјеле и самоуправљања.

Изјављујем да ћу за предложену препоруку гласати. (Аплауз).

Председник **Пашко Ромац:** Има реч народни посланик Љубомир Мијатовић.

Љубомир Мијатовић *(Изборни срез Титово Ужице, НР Србија):* Другарице и другови народни посланици, пре свега, желим да истакнем значај доношења ове препоруке, јер сматрам да је она неопходна и да ће омогућити да се проблеми расподјеле у колективима привредних организација и установа још боље поставе, да ће се на колективима шире разматрати и доследније спроводити у живот политика расподеле према раду. Мислим да је у препоруци констатовано да у колективима постоји правилна оријентација и о томе не желим дуже говорити. Сматрам да су синдикати, коморе и други друштвени фактори дали велики допринос у таквој оријентацији наших колектива.

У овој години на разним нивоима, од комуне до републике, а сада и на нивоу федерације, вођена је широка дискусија и заузимани су ставови у вези са расподелом чистог прихода и личних доходака у колективима. Та дискусија је била, мање-више, условљена, подстакнута извесним проблемима који су се појавили у колективима појединих привредних организација. Пре свега, реч је о појединачним ексцесима у неким привредним организацијама, у једном делу привредних организација.

Пратећи ту дискусију, некако се стално стицао утисак да те ствари нису увек јасно постављене. Увек ми се чинило, а и сада имам утисак, да се некако боримо против високих плата, против тога да се више подели. И баш о томе хоћу нешто да кажем. Лично мислим да предлагачи ове препоруке нису тог мишљења, немају такав став, али, некако ми се чини да је у тим дискусијама дошло на ред питање колико се дели. За мене није проблем колико се дели, нити сам мишљења да против таквог става треба бити. За мене је проблем шта је иза такве расподеле, односно какви су резултати остварени да би таква расподела одговарала дотичном колективу привредне организације, односно установе. Мислим да је некако увек, кад се дискутује о оваквим питањима потребно веома детаљно и свестрано размотрити резултате продуктивности рада који се постижу у предузећима, установама, појединим гранама итд., па онда на основи резултата ценити и судити о расподели, о висини личних доходака. Наиме, сматрам да се морамо борити за

веће личне дохотке него што су сада, али да иза њих стоји повећана продуктивност рада.

Даље, често се у нашим дискусијама, а и у штампи и у јавном мнењу, недовољно објективно анализира стање у расподели, па се критикују поједине гране, организације итд. На пример, у последње време је спољна трговина предмет опште критике, у том смислу да су тамо највећи лични дохоци итд. Хтео бих рећи како то према статистици изгледа.

Службеници са високом стручном спремом у периоду јануар—септембар ове године имају просек 35.580 исплаћених личних доходака, цела привреда 40.500. Службеници средње стручне спреме у спољној трговини 23.330, у целој привреди 23.990. Висококвалификовани радници у спољној трговини ни 26.280, у целој привреди 30.340. Квалификовани радници у спољној трговини 25.340, привреда у целини 20.320 итд. Значи, мора се узети квалификациона структура радне снаге, па онда судити о томе да ли су у неким гранама високи лични дохоци или нису, јер се не може у статистичким прегледима мерити неквалификовани рданик са инжењером. Мислим да је потребно на то указати, упркос томе што у спољној трговини има, можда, више него у другим гранама ексцеса, неправилне расподјеле чистог прихода и личних доходака.

Кад је реч о спољној трговини, сматрам да постоје два проблема. Један је проблем кретање резултата рада и личних доходака. Ту имамо великих аномалија. У неким предузећима, на пример, у „Контактору" — Београд доходак је порастао за девет месеци по индексу, у поређењу са прошлом годином, на 88, значи 12% је мањи, а лични доходак 133. Или у „Ауто-центру" — Загреб доходак је 67, у поређењу са прошлом годином, лични доходак 118, или у „Електро-везама" — Београд доходак 50, лични доходак 110 итд. Ту су, по мом мишљењу, проблеми у тим колективима како се развија и како се доследно примењује кретање личних доходака према оствареним резултатима у раду. Сматрам да је то питање једно од основних и њему је у препоруци поклоњена одговарајућа пажња, иако мислим да у препоруци није најбоље то питање формулисано.

Значи, оно на чему желим да инсистирам у овој дискусији и уопште у дискусијама овакве врсте је да водимо битку и да истичемо високе резултате и високе личне дохотке који би служили као пример другима у борби за веће резултате пословања, у борби за веће личне дохотке и већи стандард, а да истовремено указујемо и на слабости. Посебно мислим да су слабости, о којима је говорио друг Љупчо Арсов, у погледу повећања распона привредним организацијама. Ту има и безобразлука. Ја сам гледао деветомесечне извештаје појединих привредних организација и има и таквих појава да је општи индекс исплаћених личних доходака за девет месеци 98% у односу на просек прошле године. Најниже исплаћени лични доходак је 124, највећи 183. Према томе, најнижима смо повећали да бисмо могли и онима горе. Те појаве треба осудити. Те појаве говоре о томе да колективи нису учествовали приликом решавања тих проблема. Онај део у препоруци који указује на значај учешћа колектива при решавању ових питања за мене је посебно значајан, баш због тога што мислим да не можемо та питања решавати правилно и успешно само спољним снагама, већ, пре свега, унутарњим снагама, снагама колектива.

На крају, желео бих да препоручим друговима — предлагачима препоруке да у тачки 2. после речи „на средства за личну потрошњу и средства за даљи развој делатности", додају „и средства заједничке потрошње", јер, као што је познато, имамо три облика потрошње. То су: лични доходи, инвестициона потрошња и заједничка потрошња. Мислим да сваки од ових облика потрошње треба да има своје место и у овој препоруци.

Председник **Пашко Ромац:** Народни посланик Љубомир Мијатовић је дао предлог за допуну препоруке.

Има реч представник Савезног извршног већа Тодор Томић.

Представник Савезног извршног већа **Тодор Томић:** То је питање више редакцијске природе. Наиме, лична потрошња обухвата не само личне дохотке, него и средства за заједничку потрошњу, која углавном иду на личну потрошњу, како је народни посланик Љубомир Мијатовић и споменуо. Средства заједничке потрошње користе се претежно за стамбену изградњу, за домове одмора, за радничке ресторане, итд, што је такође лична потрошња. Зато се поставља питање да ли да се каже: лична потрошња и заједничка потрошња или је првом све обухваћено. Мислим да је изразом лична потрошња довољно направљена разлика између личне потрошње у целини и пословне потрошње, па не би требало посебно истицати заједничку потрошњу.

Председник **Пашко Ромац:** Да ли је народни посланик Љубомир Мијатовић задовољан обавештењем или инсистира да се гласа?

Љубомир Мијатовић: Не инсистирам да се гласа. Ми знамо шта је лична и шта је инвестициона потрошња, али када се обраћамо колективима, онда на један начин то треба рећи.

Председник **Пашко Ромац:** Да ли још неко жели да дискутује? (Нико се не јавља).

Стављам Предлог препоруке на гласање са допуном коју је дао народни посланик Љубомир Мијатовић. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима.

Прелазимо на четврту тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о изменама Закона о савезном буџету за 1961. годину. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам Предлог закона о изменама Закона о савезном буџету за 1961. годину на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Два народна посланика се уздржавају од гласања).

Објављујем да је Дом усвојио Предлог закона о изменама Закона о савезном буџету за 1961. годину са два уздржана гласа.

Прелазимо на пету тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова. (Видети у прилогу).

Отварам претрес. Ко се јавља за реч. (Нико се не јавља).

Стављам Предлог закона о допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог закона о допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова.

Прелазимо на шесту тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о доприносу на ванредне приходе привредних организација за 1962. годину. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу.

Реч има народни посланик Хајрија Капић.

Хајрија Капић *(Изборни срез Сарајево — Центар, НР Босна и Херцеговина):* Другови и другарице народни посланици, у образложењу овог Предлога закона се каже да је допринос на ванредни приход уведен као посебан облик расподјеле и као регулатор услова пословања појединих привредних организација. Друг Авдо Хумо у свом експозеу о Предлогу савезног друштвеног плана за 1962. годину такође образлаже да је овај допринос инструмент за захватање екстра-прихода.

Све то може да стоји ако су исправни параметри који регулишу начин утврђивања просјечних личних доходака. Међутим, имамо искуство ове године да је начин на који су утврђени просјечни лични дохоци појединих привредних грана довео до тога да овај инструмент није захватио екстра-приход, односно екстра-добит, него је дестимулативно дјеловао на повећање продуктивности рада, па чак и на повећање друштвеног доприноса на личне дохотке од око 7% који је уведен ове године и захватио екстра-приход.

Исправке које су извршене у овом закону и које треба да нам ријеше проблем личних доходака у 1962. години — али погрешно израчунатих личних доходака у 1961. години — неће бити ефектне у 1961. години.

У свом експозеу друг Авдо Хумо такође каже да ће овим допунама закона ниско акумулативне гране, као што су пољопривреда, грађевинарство и комунална привреда, бити потпуно искључене из плаћања овог доприноса у 1962. години, а у образложењу овог закона се констатује да је досадашње сврставање појединих предузећа у односне дјелатности имало низ слабости, па је онда неопходно да Савезно извршно вијеће поново размотри просјечне личне дохотке утврђене у 1961. години и да се просјек утврђује на основи износа средстава издвојених из чистог прихода за личне дохотке, а не из обрачунатих и исплаћених личних доходака. (тзв. укалкулисаних личних доходака).

Зато бих молила представника Савезног извршног вијећа да ми одговори на ова питања:

1) Да ли је исправно да се повећање доприноса из личних доходака за око 7% у 1961. години треба да сматра ванредним приходом и

2) да ли ће Савезно извршно вијеће после сагледаних слабости при обрачунавању просјечних личних доходака у 1961. години прићи поновном разматрању и ревизији одређених личних доходака у 1961. години, јер ће овај закон, према предлогу, важити и за 1961. годину?

Председник **Пашко Ромац:** Реч има народни посланик Имре Балинт.

Имре Балинт *(Изборни срез Суботица — Стари град, АП Војводина, НР Србија):* Другарице и другови народни посланици, чини ми се да је у овој години прилично материјала утрошено на то да се докаже — у сасвим доброј намери и с озбиљном подршком — основна интенција ванредног доприноса, а не, како је јуче у експозеу било изнето, да неки другови сматрају ванредни допринос чиновничким актом и томе слично, него да доле, на терену, има чак сасвим позитивних мишљења о ванредним доприносима ако се интенција доследно спроводи у живот, управо онако како је у образложењу речено.

Међутим, као што сам рекао у почетку, у овој години је уложено врло много напора да се докаже једноставно дејство овог прописа, а чини ми се да је штетно дејство тамо

где се то уопште није желело. Мислим да није потребно говорити о аномалији доприноса кад делује и на такве организације као што су занатске организације које су завршиле годину са губитком, па су ипак морале да плате ванредни допринос, или у пољопривреди или у још неколико привредних грана, односно привредних организација. Чини ми се да је озбиљна аномалија то што се стара индустрија, о чијем сам положају говорио приликом дискусије о Предлогу савезног друштвеног плана, захвата ванредним доприносом. Ако би требало документовати, онда само желим рећи да је од 51 индустријске организације, колико има у суботичком срезу, а код којих је једним добрим делом веома стара индустрија, наплаћено за 9 месеци 354 милиона динара ванредног доприноса, тако да се цени да ће ванредни допринос само на територији суботичког среза, и то искључиво од индустрије, износити око 500 милиона динара.

Желим рећи да овакву измену треба поздравити. Сматрам да је то корак даље ка исправљању, односно ка корекцији извесних уочених слабости. Али, рекао сам да је то само корак даље због тога што није, у исто време, успешно решено оно на шта смо пледирали у образложењу овог Предлога закона да се избегне та неправилност и да се не захвата од нискоакумулативних предузећа. Да то није постигнуто желим само да подсетим представника Савезног извршног већа на то што би код индустрије, од које је за 9 месеци захваћено 354 милиона, према овој новој скали тај износ био за 9 месеци 312 милиона. Према томе, ослобођењем занатских организација и још неких, како је предложено, није истовремено решен веома тежак положај нискоакумулативних, а, у исто време, добро организованих предузећа.

Чини ми се да не треба одбацити овакве, иако мало грубе коментаре да је то — ако је реч о захватању ванредним доприносом и нискоакумулативних предузећа — како се коментарише, порез на заосталост. Предлажем да из тих разлога усвојимо оно што је речено у последњем ставу образложења и да би се добила чиста слика на крају завршног рачуна за 1961. годину предлажем да се поново размотри овај предлог.

Мислим да има разлога да се овај закон усвоји само условно, и, ако се ипак захватају и нискоакумулативна предузећа, од којих се иначе не жели захватити, да се онда приликом тог разматрања, ако је то могућно још у овом сазиву Скупштине, изврши корекција и да се то односи и на 1961. годину, јер тврдим да је ту реч о тешким милионима који би веома добро дошли тој индустрији, а који су неправилно захваћени.

Председник **Пашко Ромац:** На овај законски предлог имамо амандман. Он је умножен и подељен народним посланицима. (Видети у прилогу). Амандман су поднели народни посланици Винко Грбац, Коста Иглић и Антон Шинко.

Има реч један од подносилаца амандмана, народни посланик Винко Грбац.

Винко Грбац *(Изборни срез Ријека — Стари град I, НР Хрватска):* Другарице и другови народни посланици, с обзиром на то да сте амандман примили на вријеме, вјерујем да сте га и прочитали. Било је низ примједаба када смо о овом законском приједлогу расправљали са представницима привреде и Управним одбором Друштва економиста у Ријеци, а и друг Авдо Хумо је у свом експозеу изнио да ће неке гране привреде, особито пољопривреда, практично бити ослобођене и већ су излучене из тога. Према томе не бих имао нешто посебно да додам, то је за дискусију и треба да видимо да ли се овакав амандман може прихватити, да ли се могу неке ствари измијенити и да се ово питање темељито размотри, тако да привредне организације не ставимо у веома тежак положај у којем су биле у свом пословању у 1961. години.

Председник **Пашко Ромац:** Има реч представник Савезног извршног већа Киро Глигоров да се изјасни о поднесеном амандману.

Представник Савезног извршног већа **Киро Глигоров** *(Изборни срез Штип, НР Македонија):* Сматрам да је овај амандман највећим делом решен допунским амандманом који је накнадно дало Савезно извршно веће. Тиме је тај проблем старе индустрије, односно узимања у калкулацију набавне вредности, великим делом решен. То се односи на све привредне организације које су отписале преко 30%, а то практично значи које су старе 5, 6 или 7 година.

Зашто нисмо ишли у целини на набавну вредност? Зато што се набавна вредност, док се не изврши ревалоризација, бележи веома различно, како је ко набављао основна средства по тада важећим ценама. Желећи да исправимо једну неправду, ми бисмо, вероватно, направили једну нову неправду, јер бисмо унели различне критеријуме у погледу израчунавања ванредног доприноса.

Сматрали смо да бисмо у овом периоду предложеном изменом извршили две битне коректуре. Једна коректура је да код нискоакумулативних привредних организација узимамо у рачун висину личних доходака, односно да се одбија 30%, преко укупно исплаћених личних доходака и да то не буде предмет опорезивања ванредног доприноса.

Друга коректура је у вези са старим предузећима. Морам рећи да је и овај амандман био један од разлога зашто смо предложили

допуну. Према томе, могу да кажем да је у својој суштини предложени амандман већ прихваћен, тако да даље инсистирање на свим његовим детаљима мислим да не би било неопходно, поготово што се у њему предлаже и прогресивно опорезивање по основи ванредног доприноса према степену отписаности, што, са своје стране, покреће низ других проблема и, пре свега, да ли се може ићи на такав метод.

Због тога бих предложио, пошто је основна интенција овог амандмана практично усвојена у амандману Савезног извршног већа, да се овај амандман повуче или не усвоји, ако се не би повукао, а да после извршене ревалоризације, о чему је Савезно извршно веће већ и донело свој став да ће се ићи на ревалоризацију у првој половини наредне године — овај принцип набавне вредности ће доћи поново на дневни ред да га продискутујемо и, евентуално, усвојимо онај облик опорезивања екстра-дохотка за који се будемо одлучили, јер морам напоменути да је важност ове одлуке привремена и важи само за 1962. годину.

Толико што се тиче тога амандмана.

Сада бих одговорио на питања која су поставили народни посланици Хајрија Капић и Имре Балинт.

Што се тиче ревизије просечног личног дохотка, могу рећи да ћемо то узети у обзир и да ћемо где је то неопходно такву ревизију извршити, нарочито у вези с оним што се један део исплаћених личних доходака на терет 1960. године не узима у обзир по завршном рачуну, односно обрачунима како су привредне организације подносиле у 1961. У том смислу би то допринело да се отклоне оне тешкоће о којима је другарица Хајрија Капић говорила, а које постоје.

Што се тиче 7%, то је већ питање које је решено узимањем у обзир 30% изнад исплаћених личних доходака и узимањем у обзир тог момента при израчунавању ванредног доприноса.

Што се тиче излагања народног посланика Имре Балинта, једино могу рећи то да је предлогом у погледу отписаности и предлогом да се узима у обзир 30% дохотка преко исплаћених личних доходака положај старе индустрије и уопште нискоакумулативних предузећа знатно ублажен и, по мом мишљењу, прилично задовољавајуће решен. Ако, и поред узимања у обзир ова два момента, једно предузеће покаже значајну акумулацију, онда не можемо више говорити о раубовању неких старих предузећа, нискоакумулативних предузећа, већ је онда реч о добро организованим предузећима, као што је рекао друг Имре Балинт, која остварују значајну екстра-добит и, према томе, док важи овај пропис нека плаћају и ванредни допринос.

Ослобађање старих предузећа по сваку цену плаћања ванредног доприноса мислим да није на месту, као што није на месту да увек и у сваком случају повољније третирамо нека нова предузећа.

Сматрам да ова два критеријума у значајној мери одговарају захтеву који је предложио друг Имре Балинт и мислим, у погледу његове поставке, да у наредној години, ако завршни рачун покаже другчију ситуацију, поново узмемо у разматрање допринос на ванредни приход, ми ту обавезу већ имамо због тога што ово ограничење важи само за 1962. годину. Ми морамо наредне године предложити трајнији систем који више одговара целокупном механизму привређивања код нас и који ће третирати на одговарајући начин екстра-дохотке привредних организација.

Председник **Пашко Ромац:** Да ли још ко жели реч о амандману? *(Владимир Логар:* Молим за реч).

Има реч народни посланик Владимир Логар.

Владимир Логар *(Изборни срез Шкофја Лока, НР Словенија):* Другарице и другови народни посланици, Већу произвођача се поново предлаже закон о доприносу на ванредни приход привредних организација. Пре годину дана, када смо примили Предлог савезног друштвеног плана за 1961. годину, критиковали смо увођење доприноса на ванредни приход привредних организација. Представник Савезног извршног већа нам је тада обећао да је тај инструмент само привремена економска мера. Како изгледа, тај инструмент ће постати трајни инструмент у нашој привреди и обећање се неће испунити.

Не бих хтео да понављам аргументе које смо прошле године наводили на седници Скупштине. С предлогом се не могу сложити и мислим да је предлог који предлажу тројица народних посланика компромисан и позитиван, па ћу гласати за предложени амандман.

Председник **Пашко Ромац:** Да ли још ко жели да узме учешћа у дискусији о предложеном амандману? (Нико се не јавља).

Шта мисле подносиоци амандмана? Да ли се слажу са образложењем представника Савезног извршног већа Кира Глигорова да повуку амандман?

Винко Грбац: Слажемо се са образложењем представника Савезног извршног већа Кира Глигорова, јер сматрамо да је тиме ипак делимично решена ствар.

Председник **Пашко Ромац:** Значи, нема потребе да стављам амандман на гласање.

Да ли се још ко јавља за реч о овом законском предлогу? *(Божидар Ћаловић:* Молим за реч).

Има реч народни посланик Божидар Ћаловић.

Божидар Ћаловић *(Изборни срез Добој, НР Босна и Херцеговина):* У вези с овим законским предлогом, поставио бих једно питање представнику Савезног извршног вијећа.

Конкретно, према предлогу овог закона, треба да се на Југословенским жељезницама ријеши, захватањем доприноса од ванредних прихода, питање предузећа на узаним пругама. Према усвојеном систему расподјеле транспортних прихода и њихових просјека, имаћемо на Југословенској жељезници пола жељезничко-транспортних предузећа високоакумулативних, јер им услови пословања то дозвољавају, и имаћемо предузећа која послују на брдским и на узаним пругама са јаким и великим интензитетом саобраћаја, али високим трошковима и несразмјерно већим уложеним живим радом.

Према овом законском предлогу, када се примијене његове законске одредбе са доприносом на ванредне приходе од високоакумулативних жељезничко-трнспортних предузећа, постављено је да се или преко република или преко заједница жељезничких предузећа захватање прелива на предузећа узаних колосјека и тешких пруга. Ово истовремено, по нашем схватању, сили предузећа која послују под врло повољним условима, не својом заслугом, ни заслугом својих радника, да иду на велике материјалне трошкове да би умањила своту ванредног прихода, јер она ничим нису стимулирана да их остварују. По нашем схватању, ту долази до неког неслагања у овом погледу.

Због тога бих поставио питање представнику Савезног извршног вијећа — да ли се мисли неким посебним прописима ово питање регулисати на основу овог законског предлога, како би се стварно обезбиједила ова друга предузећа, јер, према анализама које имамо, од 29 предузећа жељезничко-транспортних, 14 је нерентабилно, односно 14 предузећа треба да уживају дотације из доприноса на ванредне приходе других жељезничко-транспортних предузећа.

Молио бих представника Савезног извршног вијећа, у смислу овог законског предлога, да да неко објашњење или да се на основу њега изда једно упутство које посебно треба да дјелује на пословање жељезничко-транспортних предузећа.

Председник **Пашко Ромац:** Има реч представник Савезног извршног већа Киро Глигоров.

Представник Савезног извршног већа **Киро Глигоров:** Не знам да ли сам добро разумео народног посланика Божидара Ћаловића, али не постоји никаква законска одредба о томе да се ванредни допринос који плаћају одређена предузећа на жељезници — ако га уопште буду плаћала по овом новом пропису — прелива на некаква предузећа брдских пруга и нерентабилна предузећа на железници. Ово је приход федерације и није предвиђен ни за какво преливање између предузећа. Осим тога, нови пропис важи за 1961. годину унатраг и за 1962. годину.

Божидар Ћаловић: На 1962. годину се мора односити, јер је донесен систем расподјеле прихода за 1962. годину. Он не признаје услове пословања за жељезничка транспортна предузећа, а, према анализама, имамо 14 нерентабилних предузећа у земљи и 15 рентабилних. Договорено је и ријешено да се допринос на ванредни приход оних 15 предузећа захвати и то је 7% фондова ових нерентабилних предузећа и да се из тог доприноса њима да.

Та рентабилна предузећа која послују под повољним условима стимулирана су да смањују тај ванредни приход на име материјалних трошкова и ничим нису стимулирана да то не чине и да омогуће пословање ових предузећа која су нерентабилна. Да ли ће се то неким посебним прописом регулисати?

Представник Савезног извршног већа **Киро Глигоров:** Поново кажем, ако сам добро разумео питање, није реч о доприносу из дохотка, већ је реч о ванредном доприносу из дохотка тамо где се појављује екстра-доходак и не можете доносити својом одлуком никакву расподелу тог прихода који је приход федерације. То је једна ствар.

А друга ствар, мислим да не стоји ово о чему ви говорите да ће железничке организације које ће, евентуално, плаћати допринос на ванредни приход бити стимулиране да повећају материјалне трошкове, јер не желе да дају тих 25%. Имајте у виду, ако то раде, губе 75% због тога што неће да плате 25% федерацији. То није у међусобној релацији и мислим да је та ствар неодржива. Ако то раде, раде на своју врло велику штету.

Ако заиста мислите не на допринос из дохотка него на допринос из ванредног прихода, онда интерном вашом одлуком немате права да предвиђате тај приход за покривање разлика између железничко-транспортних предузећа. Ту се, у најмању руку, морате

претходно споразумети са федерацијом, јер она рачуна с тим приходом као основом за покриће својих расхода. Ја први пут сада чујем да сте ви рачунали на то.

Божидар Ђаловић: Ја сам баш говорио и мислио на допринос од ванредних прихода, јер по одлуци за 1962. годину, коју је донео Управни одбор Заједнице Југословенских железница, стоји да ће се захватити 65% од доприноса на ванредни приход високо акумулативних предузећа. И сада, ако је то тако и ако је то једина гаранција за пословање оних других 14 предузећа, може се догодити да та предузећа не могу живети.

Представник Савезног извршног већа **Киро Глигоров:** Ви вашом аутономном одлуком нисте могли мењати намену овог прихода који је приход федерације донет на основу одлуке Савезне народне скупштине. А ако постоји, а знам да постоји, неки сличан проблем овоме о којем сте ви говорили, дајте цео тај материјал и изнесите цео проблем па да седнемо и видимо који је пут да се то најцелисходније реши.

Председник **Пашко Ромац:** Да ли још ко жели реч о овом законском предлогу? (Нико се не јавља).

Стављам законски предлог на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Већина диже руку). Има ли ко *против*? (Једанаест народних посланика диже руку). Да ли се ко уздржава од гласања? (Три народна посланика дижу руку).

Према томе, објављујем да је овај Предлог закона о доприносу на ванредне приходе привредних организација за 1962. годину усвојен са једанаест гласова против и три уздржана гласа.

Прелазимо на седму тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника. (Видети у прилогу).

Ту такође имамо два амандмана. Један амандман поднело је Савезно извршно веће, а један група посланика: Винко Грбац, Коста Иглић и Антон Шинко.

Молим народног посланика инж. Павла Шумановца да прочита амандман Савезног извршног већа.

Инж. **Павле Шумановац** *(Изборни срез Нови Сад — Сомбор, АП Војводина, НР Србија):* У тексту Предлога закона о доприносу буџетима било је предвиђено да се допунски допринос на личне дохотке утврди са 10%. На тај текст је дат амандман Савезног извршног већа Одбору за народну привреду и Одбор је јуче прихватио тај амандман којим се ванредни допринос може повећати и до 15%, па у име Одбора предлажем да се тај амандман прихвати.

Амандман гласи *(чита):*

„Општински народни одбор на седници оба већа може прописати и виши процент допунског доприноса буџетима из личног дохотка, а највише до 15%, с тим да се разлика између износа доприноса који се добије применом процента из става 1. и овог става може употребити искључиво за финансирање школства."

Став 2. постаје став 3, мења се и гласи:

„Допунски допринос буџетима из личног дохотка (ставови 1 и 2 овог члана) је приход буџета оне општине која је прописала овај допринос."

Председник **Пашко Ромац:** Чули сте предлог амандмана који је поднело Савезно извршно веће. Да ли ко жели да дискутује о овом амандману? *(Љубомир Мијатовић:* Молим за реч).

Има реч народни посланик Љубомир Мијатовић.

Љубомир Мијатовић *(Изборни срез Титово Ужице, НР Србија):* Поставио бих два питања.

Прво питање односи се на овај амандман да је допунски допринос приход оне општине која га пропише. Међутим, имамо две могућности прописивања. Једна је да пропише општина где радник ради, а друга је да пропише општина где радник станује. Према томе, ако обе пропишу, шта онда бива? Мени то није јасно.

Друго питање се односи на расподелу прихода из основног доприноса на лични доходак. До сада смо имали ситуацију да је тај приход припадао општини где се остварује лични доходак. Сад се тај принцип мења, с тим да припада оној општини где је пребивалиште радника. Стална конференција градова Југославије је заузела нешто другачији став у вези с тим питањем. Ја сам читао њене материјале и из тих материјала се види да она није против тих ставова, али тражи да се то питање реши, као што је решено и питање стамбеног доприноса, учешћем и једне и друге општине, а не само општине где је пребивалиште радника, јер — како Стална конференција градова тврди — велики део тих доприноса ће се прелити из великих градова у села и она сматра да то нема смисла, нарочито кад је реч о стамбеном доприносу. Због тога Стална конференција градова предлаже да се то питање поново размотри, односно да се о њему не одлучује на овом заседању Скупштине.

Интересујем се шта о томе мисли представник Савезног извршног већа? Мислим да има разлога да се о томе дискутује. Истина, у Предлогу закона о измени Закона о стамбеном доприносу је предвиђено да се законима република може и друкчије одреди-

ти, да тај стамбени допринос припада комуни у којој се остварује.

Председник **Пашко Ромац:** Има реч представник Савезног извршног већа Киро Глигоров да одговори на питање које је поставио народни посланик Љубомир Мијатовић.

Представник Савезног извршног већа **Киро Глигоров:** У вези с овом променом, у јавности је било јако много дискусије. Морам већ на почетку да кажем да смо ово предложили, пре свега, на основу захтева Сталне конференције градова која је у јавности први пут изнела овај проблем и Савезно извршно веће је било то које је с великом опрезношћу приступило овом питању да не би исувише брзо донело одлуку, а да би узело у обзир и моменте који тангирају интересе градова и моменте који су од интереса за мање развијене општине, сеоске општине итд.

И на крају, после свих тих анализа дошло се до закључка да је овај захтев, који је у своје време покренула Стална конференција градова, у својој основи, исправан, и да овим у принципу ништа не оштећујемо градове и насеља у којима је концентрисана привреда. Може се говорити о супротном, да су до сада они били у привилегованом положају, у том смислу што су убирали акумулацију из предузећа која су на њиховој територији, а у којима су радили радници из других општина. Осим тога, ти радници, добрим делом, ако тамо и станују, троше своје плате у тим градовима, користе се разним услугама, у принципу, заснованим на економским ценама и, према томе, дају накнаду за коришћење услуга итд.

Ако се пође од тога да су ово сви доприноси који терете лични доходак и да их радник плаћа, у крајњој линији, из свог личног дохотка, независно од тога да ли уплату доприноса врши предузеће или сам радник то врши, минимум што би требало да се уради то је да доприноси који служе за развијање просвете и осталих друштвених служби треба да припадну општини где је пребивалиште радника, а не општини где је место рада радника. У месту рада остају од предузећа акумулација и други доприноси који иначе постоје, а ти градови и таква места и иначе имају одређене услове за привредни развој. То је била општа оријентација. Како ћете касније видети, у Закону о стамбеном доприносу смо направили прелазни компромис за 1962. годину да не бисмо стамбене фондове великих градова погодили, иако нема разлога да се тамо принципијелно друкчије поступи од онога како смо урадили са доприносом из личних доходака.

Мислим да не би требало од овог принципа одступити и да ће он допринети да се реалније распореди допринос из личног дохотка, омогућујући и оним општинама које су до сада живеле на разним дотацијама и слично да могу покривати из властитих прихода један део тих просветних и других расхода.

Што се тиче положаја градова, ту република, пошто она одређује учешће градова у заједничким приходима комуне, може, смањујући своје учешће у приходима, да олакша положај великих градова.

Што се тиче допунског доприноса, у вези са питањем народног посланика Љубомира Мијатовића, допунски допринос може заводити само општина у месту рада. Према томе, не може бити дуплог завођења доприноса. Ово је уједно и допуна у вези са првим одговором. То је компензација за оно што ће општина места рада изгубити. Није квантитативно исти, много је мањи значај допунског доприноса, али је једна форма, ако се тако може рећи, њиховог обештећења.

Председник **Пашко Ромац:** После постављеног питања и објашњења, можемо сматрати да је дискусија о овом амандману исцрпена. Према томе амандман, пошто га је поднело Савезно извршно веће, постаје саставни део законског предлога.

Отварам претрес о другом амандману који су поднели народни посланици Винко Грбац, Коста Иглић и Антон Шинко. (Видети у прилогу).

Да ли желе подносиоци амандмана нешто да кажу? (*Антон Шинко:* Остајемо при амандману).

Молим представника Савезног извршног већа Кира Глигорова да се изјасни о томе амандману.

Представник Савезног извршног већа **Киро Глигоров:** Ово је, у ствари, усвојено амандманом Савезног извршног већа. Другови предлажу да се допунски допринос буџетима из личног дохотка плаћа у оној општини у чијем је подручју седиште или пребивалиште исплатиоца личног дохотка, значи, у месту рада. То смо управо предложили нашим амандманом.

Антон Шинко: После члана 35. да се дода нови члан. Ми остајемо при предлогу да до-

принос буџетима остаје у општини где се ради.

Представник Савезног извршног већа **Киро Глигоров:** Који допринос, допунски или редовни?

Антон Шинко: Редовни.

Представник Савезног извршног већа **Киро Глигоров:** Ваш текст говори о допунском.

Антон Шинко: Тек када се цео закон погледа, онда се добија јаснија слика.

Представник Савезног извршног већа **Киро Глигоров:** Ако је реч о редовном доприносу, управо сам говорио о томе због чега се иде на место пребивалишта, а не на место рада. То је основна промена. Што се тиче допунског доприноса, остаје практично по месту рада, а то значи и ово што су другови предложили, тако да је амандман беспредметан.

Председник **Пашко Ромац:** Остајете ли при свом амандману и поред објашњења представника Савезног извршног већа?

Антон Шинко: Да.

Председник **Пашко Ромац:** Стављам амандман како га је формулисала група посланика и који је подељен народним посланицима на гласање. Амандман Савезног извршног већа смо већ усвојили, а сада имамо овај други, који, делимично, како је објаснио представник Савезног извршног већа, Киро Глигоров говори исто о чему говори и овај други амандман. Међутим, подносиоци амандмана остају при својој формулацији и зато стављам њихов амандман на гласање.

Ко је *за* амандман нека дигне руку. (Шест народних посланика диже руку). Има ли ко *против?* (Већина народних посланика диже руку). Да ли се ко уздржава од гласања? (Један народни посланик диже руку).

Објављујем да се већина народних посланика изјаснила против амандмана, да су шест народних посланика гласали за амандман и да се један народни посланик уздржао од гласања.

Ко се даље јавља за реч о овом законском предлогу. (Нико се не јавља).

Стављам законски предлог на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Велика већина народних посланика диже руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко узржава од гласања? (Два народна посланика су се уздржала од гласања).

Објављујем да је Дом усвојио са два уздржана гласа Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника.

Прелазимо на осму тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о измени и допуни Закона о буџетима и финансирању самосталних установа. (Видети у прилогу).

Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам законски предлог на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника.

Прелазимо на девету тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о изменама Закона о регулисању платног промета са иностранством. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу. Ко се јавља за реч. (Нико се не јавља). Стављам законски предлог на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог закона о изменама Закона о регулисању платног промета са иностранством. (Девизни закон).

Прелазимо на десету тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о давању сагласности на финансијски план Савезног друштвеног фонда за школство за 1961. годину. (Видети у прилогу).

Отварам претрес. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о давању сагласности на финансијски план Савезног друштвеног фонда за школство за 1961. годину.

Прелазимо на једанаесту тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о одређивању средстава којима ће федерација помагати изградњу и опремање одређених универзитетских објеката од 1961. до 1965. године. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о одређивању средстава којима ће федерација помагати изградњу и опремање одређених универзитетских објеката од 1961. до 1965. године.

Прелазимо на дванаесту тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације за исплату регреса у области робног промета. (Видети у прилогу).

Отварам претрес. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације.

Прелазимо на тринаесту тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о изменама и допунама Одлуке о каматним стопама на фондове у привреди. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о каматним стопама на фондове у привреди.

Прелазимо на четрнаесту тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о изменама Одлуке о стопама доприноса из дохотка привредних организација. (Видети у прилогу).

Савезно веће је усвојило амандман на овај предлог одлуке. Амандман гласи *(чита):* „Додаје се нова тачка која гласи: „Ова Одлука у погледу туристичких бироа и туристичких привредних организација примењиваће се у целој 1961. години".

Да ли се Дом слаже с овим амандманом? *(Гласови:* Слаже се).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о изменама Одлуке о стопама доприноса из дохотка привредних организација.

Прелазимо на петнаесту тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о средствима за давање накнаде саобраћајним привредним организацијама за повластице у путничком саобраћају у 1962. години. (Видети у прилогу).

Отварам претрес. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о средствима за давање накнаде саобраћајним привредним организацијама за повластице у путничком саобраћају у 1962. години.

Прелазимо на шеснаесту тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о начину финансирања инвестиција које представљају производну резерву Државног секретаријата за послове народне одбране у одређеним привредним организацијама. (Видети у прилогу).

Отварам претрес. Да ли се ко јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о начину финансирања инвестиција које представљају производну резерву Државног секретаријата за послове народне одбране у одређеним привредним организацијама.

Прелазимо на седамнаесту тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о изменама и допунама Одлуке о стопама доприноса за социјално осигурање. (Видети у прилогу).

Отварам претрес. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о стопама доприноса за социјално осигурање.

Прелазимо на осамнаесту тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о потврди уредаба Савезног извршног већа. (Видети у прилогу).

Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против?* (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о потврди уредаба Савезног извршног већа.

Прелазимо на деветнаесту тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о измени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима. (Видети у прилогу).

Такође, на овај Предлог закона имамо амандман групе народних посланика: Косте Иглића, Винка Грбца и Антона Шинка. (Видети у прилогу).

Прелазимо на претрес амандмана тројице народних посланика. Жели ли представник групе народних посланика да узме реч? *(Антон Шинко:* Не).

Има реч представник Савезног извршног већа Киро Глигоров да се изјасни о амандману.

Представник Савезног извршног већа **Киро Глигоров:** Овим амандманом се предлаже да федерација фиксно утврди да се повећано учешће у фондовима привредних организа-

ција дели по пола између комуна и република — 15% и 15%. Мислим да је незгодно да из федерације распоређујемо овај приход у фиксним износима, јер ће изгледати да треба да штитимо комуне од одлуке република у том погледу. Мислим да није ни у интенцијама целе дискусије која се води у вези са уставом у погледу надлежности република, њихових међусобних односа, комуна и република итд. да сада доносимо овакве прописе који треба из федерације да фиксно утврде односе о којима треба у републици да се споразумеју на њиховим скупштинама представници комуна и представници републичких представничких органа.

Зато сматрам да нема смисла да инсистирамо на прихватању овог амандмана. Ја га не бих прихватио и само бих напоменуо да и образложење за прихватање овог амандмана није убедљиво, јер се полази од тога да због повећаног учешћа федерације у заједничким приходима намењеним буџетима од 3% на 10% и због повећања плата службеника и радника јавне управе за 15% ово треба фиксирати, како би се на неки начин комуне компензирале. Међутим, ово учешће у фондовима привредних организација уопште не служи за ове сврхе, нити за покриће плата службеника јавне управе, нити за ове друге сврхе за које су намењени заједнички приходи, тако да је, можда, посреди један неспоразум. Због тога предлажем да се овај амандман ипак не прихвати.

Председник **Пашко Ромац:** Стављам амандман група посланика на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Четири народна посланика диже руку). Има ли ко *против*? (Већина диже руку). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је амандман са већином гласова одбијен.

Да ли још ко жели реч о овом законском предлогу? (Нико се не јавља).

Стављам законски предлог на гласање. Ко је за, нека дигне руку. (Велика већина диже руку). Има ли ко *против*? (Један народни посланик диже руку). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једним гласом против усвојио како је Скупштини предложен Предлог закона о измени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима.

Прелазимо на двадесету тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о доприносу за стамбену изградњу. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу. Ко се јавља за реч о овом законском предлогу? (Нико се не јавља).

Стављам законски предлог на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку) Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу за стамбену изградњу.

Прелазимо на двадесет прву тачку дневног реда: Предлог одлуке о овлашћењу одређених савезних органа да утврде номенклатуру привредних и непривредних делатности. (Видети у прилогу).

Отварам претрес. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Пошто се нико не јавља за реч, стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о овлашћењу одређених савезних органа да утврде номенклатуру привредних и непривредних делатности.

Прелазимо на двадесет другу тачку дневног реда: Предлог одлуке о увођењу посебног додатка на пензије у 1962. години. (Видети у прилогу).

Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о увођењу посебног додатка на пензије у 1962. години.

Прелазимо на двадесет трећу тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о измени Закона о доприносу из дохотка привредних организација. (Видети у прилогу).

Отварам претрес. Реч има народни посланик инж. Миран Мејак.

Инж. **Миран Мејак** *(Изборни срез Мурска Собота, НР Словенија):* Другови и другарице народни посланици, нама је предложено да се Предлог закона о изменама Закона о доприносу из дохотка привредних организација донесе по хитном поступку. То смо јуче примили. Међутим, ја сам прочитао предлог закона и видео сам да има много нејасноћа. Мислим да сам предлог, како сам га ја разумео, не може да се прихвати, нарочито с обзиром на то што се за спровођење у живот тих законских прописа уопште нисмо припремили.

Више пута смо дискутовали и чули о принципу шта је чист доходак и шта сачињава укупни приход привредне организације. Но, јуче смо примили предлог закона по којем укупан приход привредне организације треба да сачињава наплаћена реализација, и то важи од 1. јануара наредне године. Мислим да ће овако важна ствар, која је вама свима више-мање позната из праксе, унети

мноштво ствари, мноштво проблема, бар, по мом мишљењу, који уопште мењају оно што смо јуче прихватили.

Пођимо, прво, од прихода федерације. Приход федерације ће се заснивати на оствареном приходу, а приходи се формирају на основи наплаћених реализација. Нисам до сада нигде видео какве се мере предвиђају да би се сада, преконоћ, постигло да сва реализација буде одмах наплаћена. Мислим, реално оцењујући, да ћемо ми који овде представљамо привредне организације, радничке савете итд. увидети да у првом тромесечју уопште нећемо имати прихода. Вероватно да тог прихода у јануару и фебруару уопште неће бити, ако се примене ови прописи. Није ми јасно да ли ми у једној години можемо направити тако велики скок. То је немогућно. Овакав законски предлог какав се предлаже захтевао би једну ширу дискусију, много више документације и доказа како ће се то извести. Ако бисмо сада гласали за ово с неким осећањем да је то правилно, то би се могло направити. Али за овако важну ствар премало је осећања. Треба имати финансијске и стварне материјалне доказе да ће се то моћи извести.

Погледајмо само, конкретно, шта ће бити са производњом. Реално говорећи, мислим да ће ово задржати производњу, јер један колектив када види да је наплаћена реализација његов приход, продаваће робу ономе ко ће му преконоћ одмах моћи да плати. Каква ће ситуација бити у трговинској мрежи? Узмимо, на пример, деривате нафте. Рафинерије треба да прерађују нафту, прерађену нафту да дају „Југопетролу", а „Југопетрол" треба то да дâ потрошачима. То је у реду. Трговинска мрежа нема средстава да одмах плати рафинерији те деривате. Значи, рафинерија и њен раднички савет ће закључити да не дају деривате. А знамо шта ће то значити ако од 1. јануара не буде деривата. Управо ћемо доћи у ситуацију, вероватно, по мом мишљењу, да врло брзо то поправљамо.

О обртним средствима смо прошле године врло много говорили и у пракси смо видели колико је нама то задавало потешкоћа, а ово је стопут горе. Овогодишња пракса нас може много чему научити, а и принципијелно ово није у реду. Принципијелно није у реду због тога што смо говорили у правилницима о расподели чистог прихода. Те правилнике смо прихватили и по њима знамо колико иде на фондове, а колико на личне дохотке итд., али сада се појам прихода мења. Оно што смо у тој дискусији за два-три месеца радили и распоређивали приход, сада тај приход није више оно што смо мислили. То је та наплаћена реализација, а знамо да између оног прихода који смо третирали и овог прихода који се сада појављује постоји овде сасвим јасна разлика, тако да и ту има извесних потешкоћа.

Можемо говорити у принципу да је то правилно. Може бити и приговора томе, може се говорити о томе да није, посебно, банка дужна да финансира. Рецимо, прихватили смо принцип да треба тежити томе да буде наплаћена реализација, приход привредне организације. У реду, тај принцип је већина прихватила и некако је то у дискусијама било више пута прихваћено. Али немојмо овако преконоћ радити. Нађимо неке прелазне мере да бисмо видели да ли то иде или не иде, а не овако сада да прихватамо предлог закона по хитном поступку који смо јуче примили, а сада прочитали.

Предлажем да се овај Предлог закона не прихвати него да се врати, да се простудира, па ћемо га примити. А што се тиче хитног поступка, не знам шта је то требало баш сада. Имали смо годину дана времена, а сада га прихватамо по хитном поступку, уместо да смо се консултовали, дискутовали, направили програме, анализе, а не да сада на крају године ломимо копља. Дајте, полако, да видимо шта иде, да пробамо, па онда да идемо на то.

Председник **Пашко Ромац:** Реч има инж. Славко Баум.

Инж. **Славко Баум** *(Изборни срез Лукавац, НР Босна и Херцеговина):* Иако је Одбор за народну привреду још прије неколико мјесеци имао прилике да дискутује о другим стварима и да третира са представником Савезног извршног вијећа, другом Николом Минчевом и то питање, иако је онда најављено да ће се врло обазриво, студирајући вјероватно, приступити томе 1. јануара, морам рећи да сам се лично врло изненадио када сам јуче нашао у материјалу то на столу овдје, у овом Дому. Мислим, да ипак, и ту се морам сложити са предговорником, није било неке неопходности да се ово сада по брзом поступку рјешава. Није сада ту ријеч о национализацији, није ријеч о неком другом закону те врсте, да се није могао цијели материјал документовано изнијети пред одговарајуће скупштинске домове и послије исцрпне дискусије, на основи аргумената, изнијети овдје, пред овај Дом. Мислим да томе можемо у самом поступку дати озбиљне приговоре. Стварно не видим разлоге и молио бих представника Савезног извршног вијећа да објасни — зашто је требало ту мјеру по хитном поступку предложити?

Ми смо се прилично дуго у нашим скупштинским одборима задржали прије овог засједања и могли смо још дан прије тога да се састанемо или пола дана, па да видимо да ли је момент за то. Није ријеч, да се разумијемо, о томе да ли је та мјера добра или не.

Ја мислим да морамо на то ићи. Ми смо о томе у јуну мјесецу разговарали. Није то, по мом мишљењу и народних посланика у Одбору за народну привреду, била спорна ствар у принципу, али је ријеч о путу, ријеч је о моменту.

Јуче смо дискутовали о Предлогу савезног друштвеног плана за 1962. годину. Говорили смо о многим мјерама које треба хитно донијети. Говорили смо о слабостима нашег банкарског система, о неефикасности. Видјели смо како стојимо у погледу цијеле привредне политике и морам рећи да сам за наредна три-четири мјесеца мало забринут ако стварно брзо не предузмемо мјере. А ово овдје је, у ствари, мјера која одређене и диспропорције и тешкоће, сигурно, само заоштрава. Може неко рећи — добро је, треба заоштрити да бисмо брже ликвидирали одређене ствари које критикујемо сада. То је тачно, али ми се чини да би требало мало боље, према подацима, сагледати какво ће бити дејство, бар, у прва три-четири мјесеца по овом Предлогу закона о измјени Закона о доприносу из дохотка привредних организација.

И поставио бих питање представнику Савезног извршног вијећа — да нам да бар извјесна објашњења — шта се још предвиђа као брза, неодложна мјера, не за пет или шест мјесеци, како смо навикли да радимо у погледу банака у кредитној политици, како колективи не би дошли у врло тешку ситуацију, можда већ у фебруару, марту или априлу мјесецу.

Друго, што се тиче пореза на промет, овдје, у овом предлогу закона који нам се предлаже по хитном поступку не види се шта је са плаћањем пореза на промет. Дотични пропис није измијенио закон да порез на промет треба плаћати по старом. Замислите ову ситуацију када се расподјела комплетно врши, а укупан приход се формира према наплаћеним фактурама. Конкретно, постављам питање — да ли ће се порез на промет, као један од видова плаћања заједници, плаћати по старом или не? О томе у образложењу нема ниједне ријечи. Према томе, ово је само један сигнал.

Слажем се са предговорником. Ми смо сви, колико смо могли, набрзину покушавали сагледати какве ће бити консеквенце. Пало нам је напамет и питање пореза на промет, а има још много других питања. Ја вјерујем да су изнијети сви финансијски показатељи, да је овај предлог документован, ситуација би била сасвим друкчија и могли бисмо с већим миром и сигурношћу то прихватити.

Према томе, морам одмах, да се не бих касније поново јављао за ријеч, рећи ово. Молио бих да представник Савезног извршног вијећа да извјесна објашњења. Ако та објашњења не буду задовољавала, баш због тога што сам у принципу за то, али не сматрам да је момент, бићу присиљен да се уздржим од гласања.

Председник **Пашко Ромац:** Има реч представник Савезног извршног већа Јосип Колар да да објашњење.

Представник Савезног извршног већа **Јосип Колар** *(Изборни срез Златар, НР Хрватска):* Другарице и другови народни посланици, већ у дискусијама о новом привредном систему, по којем смо почели радити у једном дијелу 1961. године, било је сасвим јасно закључено да и проблем третмана реализације, не само због теоријског схваћања и постављања проблема реализације, него и због свега онога што произлази из једног или другог начина третирања проблема реализације, треба у 1961. години, односно што прије, у складу с новим привредним системом, примјенити у нашој привреди, прелазећи са фактуре на наплату.

С обзиром на то што је то тада, при разматрању свих ових мјера новог привредног система било дискутовано и у скупштинским тијелима, што је у дискусијама у вези с проблемом ликвидности у нашој привреди, у дискусијама које су се покретале у вези с нашом кредитном политиком, било много пута расправљано ово питање и у начелу усвајана правилност таковог става, мало зачуђује некаково изненађење у вези са покретањем тог питања. И у Савезној индустријској комори и у нашој економској штампи у посљедње вријеме о том питању је било врло много дискусије. Нећу тиме рећи да нема оправдања за постављање извјесних питања, али мислим да се не бисмо требало чудити од куда и зашто је приједлог ове измјене закона сада стављен на дневни ред домова Савезне народне скупштине. (Један глас: Реч је о начину). Потреба хитности је произашла из саме чињенице да је на посљедњој сједници Савезног извршног вијећа овај Приједлог измјене закона био усвојен. Ви знате да је посљедња сједница Савезног извршног вијећа била 26. овог мјесеца, а да је 27. почело засједање Савезне народне скупштине. И ако желимо не одгађати ствари и да прећемо на спровођење у живот тога, у начелу усаглашеног принципа у третману реализације, онда је Савезно извршно вијеће сматрало неопходним да то по хитном поступку предложи домовима да прихвате.

Приједлог за измјену закона о приходима привредних организација у свом члану 1. има начелну промјену третмана што чини укупан приход привредне организације, прелазећи са фактурисања робе на наплаћени износ.

Други члан предложеног закона о измјени Закона о доприносу из дохотка привредних

организација задире у проблеме прелазног периода, из једног стања које имамо до 31. децембра 1961. године, на ново стање, на нов третман реализације на који треба да пређемо у 1962. години. Напоминјем да је и у Одбору за привреду Савезног извршног вијећа и на сједници Савезног извршног вијећа управо том прелазном периоду као периоду у којем се могу појавити извјесни проблеми било поклоњено много времена и много пажње. То је дошло и до изражаја у овлаштењу и Државног секретаријата за послове финансија који треба да донесе ближе прописе за спровођење у живот одредаба става 1. члана 2. предложеног закона. Морам казати да су у Државном секретаријату за послове финансија, на основи тог предложеног овлаштења, у припреми и већ дјелимично припремљене одредбе које треба да осигурају што мање трзавица и што мање проблема управо у том прелазном периоду. Исто тако, у припреми је и промјена односа наплате и обавеза за наплату пореза на промет, што сада од издања фактуре за десет дана треба да се обрачуна, а сада би се ту практично ишло на обрачунавање за мјесец дана од издавања фактуре, а претпоставка је да издата фактура послије мјесец дана треба и да се реализује.

Не само због већ усвојених разлога о потреби преласка на друкчији третман реализације, па и расподјеле на основи тога у нашој привреди, него и због општег проблема, проблема међусобног кредитирања, проблема ликвидности у привреди итд., Савезно извршно вијеће сматра да прихваћање Приједлога закона о измјенама Закона о доприносу из дохотка привредних организација треба да буде такође још једна мјера у погледу санације и нормализације стања у нашој привреди.

Мислим да се могу очекивати извјесне тешкоће. Ми смо разматрали да ли би требало предложити у самом приједлогу закона неке постепеније преласке, да ли узети период од 1962. године као припремни, па онда да пређемо у 1963. години на ово. Међутим, све практичне мјере таковог карактера ништа не би одлагале рјешавање извјесних проблема које треба сада да ријешимо, јер би нама они и тада, у моменту тог преласка, поново били једнако специфичне тежине као што су они и по овом приједлогу овакове измјене Закона о доприносу из дохотка привредних организација.

Са ових разлога, другарице и другови народни посланици, предлажем да овај приједлог закона прихватите.

Јасно је да не треба очекивати да ће само прихваћање овог закона ријешити све проблеме у нашим привредним организацијама. Али, сасвим је сигурно да, с једне стране, уз мјере ликвидације међусобног кредитирања, односно регулирања међусобних односа и плаћања у нашој привреди, с друге стране, уз мјере кредитне политике у 1962. години, ово може бити озбиљан допринос оздрављењу стања у нашој привреди. И због тога, као један дио наших општих напора, предлажем да се ово прихвати.

Председник **Пашко Ромац**: После објашњења представника Савезног извршног већа, постављају се два питања.

Једно је питање што је предложио народни посланик инж. Миран Мејак да скинемо с дневног реда данашње седнице Предлог закона о измени Закона о доприносу из дохотка привредних организација. Друго је питање дискусије о садржају самог предлога закона, о предлозима који уз то треба да дођу итд.

Пре свега, дужан сам да ставим на гласање предлог народног посланика инж. Мирана Мејака да ли да се овај предлог закона скине с дневног реда овог заседања, па да се постави на дневни ред наредне седнице, најпре то, а онда да дискутујемо о садржини. (Инж. *Миран Мејак:* Молим за реч).

Има реч инж. Миран Мејак.

Инж. **Миран Мејак:** Почео бих од онога чиме је друг Јосип Колар завршио своје излагање. Он је рекао да је овај законски предлог користан за даљни развој. С тим се слажем, само мислим да смо ту на једној врло уској греди, управо на једној страни је плус, а на другој страни минус, па је питање на коју ће страну превагнути, да ли на страну плуса или минуса.

Ово што смо чули о хитности, мене није убедило да је ово хитно и да одмах треба прихватити, мада сам слушао пажљиво. С друге стране, ако је то проблем, имали смо времена да га разматрамо и зашто смо се баш сада, на крају године, сетили тога. Можда се та ствар заборавила. Али, ако су све ствари ишле кроз одборе, припремљене, продискутоване и у штампи објављене дискусије, зашто и то није ишло? Уопште нисам убеђен да би то било хитно.

Према томе, на основу овог што сам чуо нисам убеђен да треба да мењам став. Сматрам да треба овај законски предлог повући с дневног реда, размотрити га, поред тога што је и принцип позитиван, али га не треба сада доносити, јер је време најосетљивије.

Председник **Пашко Ромац**: Има реч народни посланик Анте Милковић.

Анте Милковић *(Изборни срез Сисак I, НР Хрватска)*: Другарице и другови народни посланици, мислим да је овај законски приједлог у нераздвојној вези са даљњим унапређењем нашег привредног система. Чудим

се зашто народни посланик инж. Миран Мејак поставља оваково питање кад врло добро зна да рафинерије унапријед кредитирају државу плаћањем пореза на промет и да се овим законским приједлогом њима онемогућава досадашњи начин плаћања пореза на промет нафте, а ово баш иде на штету буџета, јер буџет тиме умањује себи сигурно средства за 30 милијарди. Привреда ово тражи већ годину дана. О овоме смо и те како дискутовали у Одбору за народну привреду. Ствар је била потпуно готова и друг Никола Минчев је обећао да ће то ићи што прије, али је ипак рекао да би се то могло спровести до 1. јануара 1962. године. Ми уопште не сумњамо у исправност овог законског приједлога. Мислим да свака привредна организација која плаћа порез на промет може само то поздравити, јер неће бити никаковог фиктивног рачуна, као што је то било до сада, него ће се факат на наплаћену фактуру плаћати порез. То, наравно, само изискује да финансијски органи дају подузму одређене мјере да се овај систем у потпуности регулише. Али, уз то, трговинска мрежа, која има свој ланац до произвођача, треба да добије адекватна обртна средства, а онда ће то потпуно позитивно дјеловати у привреди и неће бити никакових дубиоза.

Због тога предлажем да Дом прихвати предложену измјену Закона о доприносу из дохотка привредних организација.

Председник **Пашко Ромац:** Стављам на гласање предлог народног посланика инж. Мирана Мејака да се овај законски предлог скине с дневног реда ове седнице и да се стави на дневни ред наредног заседања.

Ко је за предлог народног посланика инж. Мирана Мејака да се овај законски предлог скине с дневног реда ове седнице Дома нека дигне руку. (Тридесет три народна посланика диже руку). Ко је против предлога нека дигне руку. (Већина диже руку). Ко се уздржава од гласања? (Један народни посланик диже руку).

Објављујем да је предлог народног посланика инж. Мирана Мејака одбијен.

Према томе, сада прелазимо на дискусију о садржини Предлога закона о измени Закона о доприносу из дохотка привредних организација.

Ко се јавља за реч? (*Јанез Кермавнер:* Молим за реч). Има реч народни посланик Јанез Кермавнер.

Јанез Кермавнер (*Изборни срез Љубљана — Центар II, НР Словенија*): Другарице и другови народни посланици, рекао бих нешто сасвим укратко. Нико не сумња у оправданост овог предлога закона, али, пре свега, поставља се питање — како ће бити са обртним средствима која остају и за 1962. годину потпуно нерешена? Нико не сумња да би све привредне организације наплаћивале фактуре ако би било могућности. Није решено ни питање наплате 300 милијарди које дугују непривредне инвестиције нашој привреди. Ако погледамо да је то проценат који утиче на сва обртна средства наше привреде, видећемо да ће то бити стварно врло велико закашњење у погледу наплаћивања ако би ове паре дошле у октобру. Зато сматрам да је овај предлог закона у најужој вези са решењем питања обртних средстава. А ако то не буде решено, ово уопште неће имати никаквог утицаја на будућу привреду. То је питање број један које треба да се реши.

Председник **Пашко Ромац:** Има реч народни посланик Антон Петковшек.

Антон Петковшек (*Изборни срез Љубљана—Врхника, НР Словенија*): Циљ Предлога закона о доприносу из дохотка привредних организација је скраћивање рока наплате, што мислим да је потпуно јасно, само не разумем како ћемо, у вези с овим законом, скратити време наплате плаћања при извозу у иностранству. Садашња пракса је да се девизе и динарска средства из извоза остварују после три месеца, а пракса у Америци, Енглеској и у другим земљама је да рок плаћања буде још и дужи, као што је и сада. Нашим законом вероватно нећемо моћи овај рок плаћања скратити, пошто се морамо подврћи економским законима других земаља и не разумем зашто треба, пошто је овакав закон донет, да настрадају наша предузећа. Сматрам да овај предлог закона не би требало усвојити и да неће у таквој мери донети добро нашој земљи, као што се овде излаже. Мислим да ћемо то видети, ако се овај предлог закона усвоји, за три до пет месеци, а према последицама које ће проузроковати овај закон. Ми смо често и у овој години говорили да ће бити добро, да ће се нешто испунити итд., али данас ћутимо и не говоримо што се нешто није испунило и ко је кривац што се то није испунило. Сматрам да је у овом предложеном закону специјално проблем извоза.

Председник **Пашко Ромац:** Има реч народни посланик Петер Шпрајц.

Петер Шпрајц (*Изборни срез Шоштањ, НР Словенија*): Придружујем се друговима који су забринути у вези са примањем овог закона сада и његовим ступањем на снагу већ 1. јануара. Ми смо већ у вези са предлогом друштвеног плана дискутовали да у 1962. години имамо велике задатке. Производња у индустрији треба да се повећа за 13%. То је један доста велики процент, с обзиром на то што смо видели како је ова ствар ишла ове године и које су препреке биле у 1961. години што се тај план није могао остварити

онако како је било пожељно и како смо сматрали да ће се извршити. Сада, овакав начин регулисања доприноса из дохотка, какав се овде предлаже, моментано може бити кочница у првом полугодишту 1962. године у погледу испуњавања плана 1962. године. Претходни дискутанти су истакли ситуацију у вези с обртним средствима, па макар повећали емисију неће моћи да делују два или три месеца, а за та два или три прва месеца у 1962. години можемо закаснити толико да нећемо испунити план у 1962. години. Ево, у чему сматрам да ће бити препреке. У јануару 1962. године ћемо имати ситуацију, немам те податке и нико их није добио, да ће укупан доходак, можда, бити испуњен у првом месецу само за 25%. Таква ситуација може бити и у фебруару, и тек се онда може ово даље испунити. Ми већ знамо какви су дугови између организација у децембру 1961. године. Она последња мера која је била у томе да се 60% средстава искористити на жиро-рачунима као обртна средства дошла је прекасно и није још ни сада у пуној мери деловала.

Не због тога што сматрам да ова мера, овај начин, овај систем третирања укупног дохотка није правилан, него због тога што временски неће добро деловати на испуњење плана у 1962. години нећу гласати за Предлог закона о доприносу из дохотка привредних организација.

Председник **Пашко Ромац:** Има реч народни посланик Војин Живановић.

Војин Живановић *(Изборни срез Осијек II, НР Хрватска)*: Другарице и другови народни посланици, и ја се придружујем дискусији претходника. Чини ми се да ће овај приједлог закона, поред тога што има добре намјере да регулира извјесна питања у нашој привреди, у вези са наплатом фактуре, појединим подузећима, чак, можда, појединим гранама, потпуно онемогућити пословање. Изнијет ћу примјер из 125. гране. Та грана је до сада морала да отвара акредитиве, неопозиве акредитиве за основне сировине, за кожу, која је у структури цијене коштања 60%, а сву своју робу готову, прерађену, продавала је на кредит око 60 дана. Код свих подузећа имамо утужених по 200 до 300 милиона динара. Имамо утужених 200 милиона динара, а ни динара не можемо преко привредних судова да наплатимо. Добијамо извјештаје од привредних судова и банака да подузећа немају ни динара у својим фондовима. Према томе, конкретно, наша грана ће бити онемогућена, неће моћи ни један динар да унесе у фонд и да то оствари. Стога сматрам да је уз овај приједлог закона, нисам припремио амандман, набрзину је дошао законски приједлог, требало ипак одредити извјесне прелазне мјере. Тврдим да ће извјесна подузећа ту врло лоше проћи и уопће се поставља питање њиховог пословања.

Сматрам, другарице и другови народни посланици, да треба одложити доношење овог законског приједлога и гласат ћу против.

Председник **Пашко Ромац:** Има реч народни посланик инж. Емерик Блум.

Инж. **Емерик Блум** *(Изборни срез Ново Сарајево II, НР Босна и Херцеговина)*: Немам нешто ново да кажем, али и ја ћу се уздржати од гласања и желио бих то образложити.

Прво, мислим да не би требало у различан положај постављати привредне оргнизације и федерацију у погледу пореза на промет. Ако се не сматра приходом и реализацијом привредне организације докле год се то не наплати, онда не би требало ни федерација да сматра то својим приходом и да пребацује одговорност за наплату пореза на промет искључиво на привредне организације, а поготову у нашим приликама. Према томе, то би требало усагласити да постоји један морал и за једно и за друго.

Друго, не могу да замислим какву ћемо имати реализацију у јануару када нисмо у стању да наплаћујемо своје дугове и да плаћамо свој дуг. Све што наплатимо, у ствари, судски истерујемо. Према томе, нико нема средстава, то су ретки појединци, да плаћа за оно што ћемо у јануару продати и што треба да реализујемо. Нисам чуо какве ће се мере предузети да у јануару колико-толико кренемо напред и зато ћу се уздржати од гласања.

Председник **Пашко Ромац:** Да ли се још ко јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам на гласање Предлог закона о изменама Закона о доприносу из дохотка привредних организација. Ко је *за*, нека дигне руку. (Тридесет народних посланика диже руку). Има ли ко *против*? (Тридесет пет народних посланика дижу руку). Да ли се ко уздржава од гласања? (Тридесет народних посланика дижу руку).

Према томе, овај законски предлог је одбијен, с тим што се известан број присутних народних посланика није изјаснио при гласању.

Објављујем да је Предлог закона о изменама Закона о доприносу из дохотка привредних организација одбијен већином гласова.

Прелазимо на двадесет четврту тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о изменама Основног закона о заштити биља од болести и штеточина. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам законски предлог на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог закона о изменама Основног закона о заштити биља од болести и штеточина.

Прелазимо на двадесет пету тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о изменама и допунама Закона о промету семенске робе. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам законски предлог на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог закона о изменама и допунама Закона о промету семенске робе.

Прелазимо на двадесет шесту тачку дневног реда: Претрес Предлога закона о изменама Основног закона о заштити стоке од сточних зараза. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог закона на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог закона о изменама Основног закона о заштити стоке од сточних зараза.

Прелазимо на двадесет седму тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације.

Прелазимо на двадесет осму тачку дневног реда: Претрес Предлога одлуке о уступању заштитним радионицама за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Савеза глувих Југославије доприноса буџетима из личног дохотка. (Видети у прилогу).

Приступамо претресу. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам предлог одлуке на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Дом једногласно усвојио Предлог одлуке о уступању заштитним радионицама за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Савеза глувих Југославије доприноса буџетима из личног дохотка.

Прелазимо на двадесет девету тачку дневног реда: Претрес извештаја Одбора за привредне организације о потврди Статута Савезне индустријске коморе. (Видети у прилогу).

Отварам претрес. Ко се јавља за реч? (Нико се не јавља).

Стављам извештај на гласање. Ко је *за*, нека дигне руку. (Сви дижу руку). Има ли ко *против*? (Нема). Да ли се ко уздржава од гласања? (Нико).

Објављујем да је Статут Савезне индустријске коморе једногласно потврђен.

Одређујем кратак одмор да бисмо усвојене законске текстове усагласили са Савезним већем.

(После одмора)

Председник **Пашко Ромац:** Настављамо рад.

Прелазимо на усаглашавање текстова усвојених у Већу произвођача и у Савезном већу.

Пре него што пређемо на усаглашавање, дао бих једну информацију.

У вези с тим што је наш Дом већином гласова био против доношења Предлога закона о изменама Закона о доприносу из дохотка привредних организација, који смо данас имали као 23. тачку дневног реда, било је могућно, према Пословнику, формирати комисију и да она предложи заједничко решење са Савезним већем. Међутим, представник Савезног извршног већа се сагласио да не идемо на то већ ће Савезно извршно веће предложити Савезном већу такође да прихвати одлуку Већа произвођача, али да се на наредну седницу Савезне народне скупштине предлог закона поново стави на дневни ред.

Пре него што бисмо прешли на усаглашавање, хтео бих да вас обавестим да је у Савезном већу усвојен амандман на Предлог савезног друштвеног плана у глави II, тачка 4, страна 8. Тај амандман се састоји у томе да се у другом реду, после речи „привреде", додаје „укључујући у ово све облаке делатности где се може производно активирати постојећа неискоришћена радна снага."

Да ли се слажете с овим амандманом? (*Гласови:* Слажемо се).

Према томе, прелазимо на усаглашавање законских текстова. У истоветном тексту у Савезном већу и у Већу произвођача усвојени су ови законски предлози:

1) Предлог савезног друштвеног плана за 1962. годину;

2) Предлог Закона о савезном буџету за 1962. годину;

3) Предлог препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима;

4) Предлог закона о изменама Закона о савезном буџету за 1961. годину;

5) Предлог закона о допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова;

6) Предлог закона о доприносу на ванредне приходе привредних организација за 1962. годину;

7) Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу буџетима из личних доходака радника;

8) Предлог закона о изменама и допунама Закона о буџетима и финансирању самосталних установа;

9) Предлог закона о изменама Закона о регулисању платног промета са иностранством (Девизног закона);

10) Предлог одлуке о давању сагласности за финансијски план Савезног друштвеног фонда за школство за 1961. годину;

11) Предлог одлуке о одређивању средстава којима ће федерација помагати изградњу и опремање одређених универзитетских објеката од 1961. до 1965. године;

12) Предлог одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације за исплату регреса у области робног промета;

13) Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о каматним стопама на фондове у привреди;

14) Предлог одлуке о изменама Одлуке о стопама доприноса из дохотка привредних организација;

15) Предлог одлуке о средствима за давање накнаде саобраћајним привредним организацијама за повластице у путничком саобраћају у 1962. години;

16) Предлог одлуке о начину финансирања инвестиција које представљају производну резерву Државног секретаријата за послове народне одбране у одређеним привредним организацијама;

17) Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о стопама доприноса за социјално осигурање;

18) Предлог одлуке о потврди уредаба Савезног извршног већа;

19) Предлог закона о измени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима;

20) Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу за стамбену изградњу;

21) Предлог одлуке о овлашћењу одређених савезних органа да утврде номенклатуру привредних и непривредних делатности;

22) Предлог одлуке о увођењу посебног додатка на пензије у 1962. години;

23) Предлог закона о изменама Основног закона о заштити биља од болести и штеточина;

24) Предлог закона о изменама и допунама Закона о промету семенске робе;

25) Предлог закона о изменама Основног закона о заштити стоке од сточних зараза;

26) Предлог одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације;

27) Предлог одлуке о уступању заштитним радионицама за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Савеза глувих Југославије доприноса буџетима из личног дохотка.

Објављујем да су наведени предлози закона и одлука усвојени у оба дома.

Овим је дневни ред исцрпен.

Пре него што се разиђемо, хтео бих да кажем неколико речи. Ове године је наш Дом имао доста богату делатност у разматрању и у доношењу веома значајних закона којима се регулише живот наше социјалистичке заједнице. Ви знате да наш систем стално градимо и дограђујемо онако како то најбоље одговара нашој стварности и нашим могућима. Посланици нашег Дома, како у Дому, тако и у одборима, показали су живо интересовање и активност ради давања што већег доприноса у том раду. Надам се да ћете и у наредној, новој години чинити још веће напоре за изградњу наше социјалистичке домовине.

И овом приликом желим вама и сваком појединачно све најбоље и најлепше у новој, 1962. години и захваљујем на конструктивној сарадњи у протеклој години. (Аплауз).

Закључујем седницу.

(Седница је закључена у 13 ч 30 мин).

ПРИЛОЗИ

ПРЕДЛОГ
ПРЕПОРУКЕ О РАСПОДЕЛИ У РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)120
20. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог препоруке о расподели у радним колективима, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће и молим да исти упутите Одбору за народну привреду и Одбору за питања рада и социјалног осигурања свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог предлога препоруке Савезно извршно веће је одредило Романа Албрехта, државног подсекретара у секретаријату Савезног извршног већа за рад, а за повереника Теодора Томића, начелника одељења у Секретаријату Савезног извршног већа за рад.

Председник
Петар Стамболић, с. р.

(Предлог препоруке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА ПИТАЊА РАДА И СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ПРЕПОРУКЕ О РАСПОДЕЛИ У РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за питања рада и социјалног осигурања
СНС(А)120
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за питања рада и социјалног осигурања Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 16. новембра 1961. године, разматрао је Информацију Секретаријата Савезног извршног већа за рад о доношењу правилника о унутрашњој расподели и кретању личних доходака у привредним организацијама и усвојио основне принципе изнете у поменутој Информацији, с тим што је у току разматрања Информације ставио извесне предлоге.

Пошто је Савезно извршно веће усвојило ове примедбе, доставило је Одбору Предлог препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима, коју је Одбор размотрио на својој седници 25. децембра т. г., па зато Одбор за питања рада и социјалног осигурања моли Дом да усвоји предлог наведене препоруке.

За известиоца Одбор је одредио народног посланика Муриса Османагића.

За секретара
Паула Хумек с. р.

За председника
Емил Кеврешан с. р.

Чланови:
Имре Балинт с. р., **Драгослав Јеремић** с. р., **Пепца Кардељ** с. р., **Мурис Османагић** с. р., **Јелена Стојановић** с. р., **Нусрет Пирић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ПРЕПОРУКЕ О РАСПОДЕЛИ У РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)120
23. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 16. новембра 1961. године, разматрао је Информацију Секретаријата Савезног извршног већа за рад о доношењу правилника о унутрашњој расподели и кретању личних доходака у привредним организацијама и усвојио основне принципе изнете у поменутој Информацији, с тим што је у току разматрања Информације ставио извесне предлоге.

Пошто је Савезно извршно веће усвојило ове примедбе, доставило је Одбору Предлог препоруке о расподели чистог прихода у радним колективима, коју је Одбор размотрио на својој седници 23. децембра о. г., па зато у име Одбора за народну привреду моли Дом да усвоји предлог наведене препоруке.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик инж. Филип Кнежевић.

Секретар
Инж. **Емерик Блум** с. р.

Председник
Драги Стаменковић с. р.

Чланови:
Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Света Пауновић** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Борко Темелковски** с. р., **Душан Костић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **Анте Милковић** с. р.

ПРЕДЛОГ
ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О САВЕЗНОМ БУЏЕТУ ЗА 1961. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)97
8. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог закона о изменама Закона о Савезном буџету за 1961. годину, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће и молим да исти упутите Одбору за буџет свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог законског предлога Савезно извршно веће је одредило Јосипа Колара, државног подсекретара за послове финансија, а за повереника Јована Хаџипешића, начелника одељења у Државном секретаријату за послове финансија.

Председник.
Петар Стамболић, с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ

ОДБОРА ЗА БУЏЕТ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О САВЕЗНОМ БУЏЕТУ ЗА 1961. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за буџет
СНС(А)97
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за буџет Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 21. децембра 1961. године, претресао је и усвојио Предлог закона о изменама Закона о Савезном буџету за 1961. годину без измена.

Одбор је учинио неке стилске и редакцијске измене.

Одбор за буџет Већа произвођача предлаже Дому да усвоји Предлог закона о изменама Закона о Савезном буџету за 1961. годину.

За свог известиоца Одбор је одредио народног посланика Милана Радуловића.

Секретар
инж. **Милан Ћосевски** с. р.

Председник
Саво Медан с. р.

Чланови:
Јосип Цази с. р., **Владо Јуричић** с. р., **Добривоје Лапчевић** с. р., **Љубомир Мијатовић** с. р., **Жарко Жупунски** с. р., **Милан Радуловић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ

ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О САВЕЗНОМ БУЏЕТУ ЗА 1961. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)97
27. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 27. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог закона о изменама Закона о Савезном буџету за 1961. годину, који му је доставио Одбор за буџет Већа произвођача.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик инж. Лука Петковић.

Секретар
Инж. **Лука Петковић** с. р.

Потпредседник
Родољуб Станић с. р.

Чланови:
Живко Брајковски с. р., **Грегор Кланчник** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., **Никола Јањић** с. р., **Јурај Шицел** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р.

ПРЕДЛОГ

ЗАКОНА О ДОПУНАМА ЗАКОНА О УСТАНОВЉЕЊУ ОБАВЕЗНИХ РЕЗЕРВИ ФОНДОВА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)100
13. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог закона о изменама и допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, а који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа, и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о. г., биће накнадно достављене у облику допунског предлога.

За свог представника при претресању овог законског предлога Савезно извршно веће је одредило Кира Глигорова, секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове, а за повереника Воја Ракића, помоћника секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове.

Председник.
Петар Стамболић, с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ

ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ДОПУНАМА ЗАКОНА О УСТАНОВЉЕЊУ ОБАВЕЗНИХ РЕЗЕРВИ ФОНДОВА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)100
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године претресао је Предлог закона о изменама и допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова и усвојио га са следећим изменама и допунама:

Члан 1. У члану 5а став 1 мења се и гласи:

„Народне републике могу за фондове из члана 1. став 1. овог закона, осим за савезне фондове, установљавати посебне обавезне резерве."

Став 2. се брише. У ставу 4. у првом реду после речи „става" уместо „3" ставља се „2".

Наведене измене и допуне усвојио је и Одбор за народну привреду Савезног већа.

Осим поменутих измена и допуна Одбор је извршио и неке стилске и редакцијске исправке.

Подносећи овај извештај Одбор моли Дом да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — Председник

инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ДОПУНАМА ЗАКОНА О УСТАНОВЉЕЊУ ОБАВЕЗНИХ РЕЗЕРВИ ФОНДОВА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)100
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама од 25. и 26. децембра 1961. године, претресао је и без измена усвојио Предлог закона о изменама и допунама Закона о установљењу обавезних резерви фондова.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар — Потпредседник

Лука Петковић с. р. — **Родољуб Стакић** с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

ПРЕДЛОГ
ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ НА ВАНРЕДНЕ ПРИХОДЕ ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА 1962. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)103
13. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог закона о доприносу на ванредне приходе привредних организација за 1962. годину, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, а који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о. г., биће накнадно достављене у облику допунског предлога.

За свог представника при претресању овог законског предлога Савезно извршно веће је одредило Кира Глигорова, секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове, а за повереника Воја Ракића, помоћника секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове.

председник,
Петар Стамболић, с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ НА ВАНРЕДНЕ ПРИХОДЕ ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА 1962. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)103
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године претресао је Предлог закона о доприносу на ванредне приходе привредних организација за 1962. годину и усвојио га са следећим изменама и допунама: (Видети у извештају Одбора за народну привреду Савезног већа у прилозима 43 седнице).

Осим наведених измена и допуна Одбор је учинио и неке стилске и редакцијске исправке. Подносећи овај извештај Одбор моли Дом да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — Председник

инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ НА ВАНРЕДНЕ ПРИХОДЕ ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА 1962. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)103
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 26. децембра 1961. године, претресао је и без

измена усвојио Предлог закона о доприносу на ванредне приходе привредних организација за 1962. годину.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар
Лука Петковић с. р.

Потпредседник
Родољуб Станић с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

АМАНДМАН

НА ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ НА ВАНРЕДНЕ ПРИХОДЕ ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА 1962. ГОДИНУ

Предлажемо слиједеће измјене:

Уз члан 2 треба додати:

Под укупним основним и обртним средствима подразумијева се набавна вриједност основних средстава и обртна средства по биланчном стању када се утврђује ванредни приход.

У члану 3 II став брисати и додати:

Основица за обрачун доприноса на ванредни приход из члана 4 овог Закона је ванредни приход из става 1 овога члана умањен за 30% од просјечних личних доходака радника.

Додаје се нови:

Члан 3а

Привредне организације које имају оруђа за рад отписана са 65% и више унашати ће обавезно читав обрачунати допринос на ванредни приход у свој посебни дио пословног фонда, који се може користити искључиво за инвестиције.

Привредне организације које имају отписана оруђа за рад изнад 50% али мање од 65% одвајат ће дио обрачунатог доприноса на ванредни приход у посебни дио свог пословног фонда намијењен за инвестиције, зависно о висини отписа утврђеног по завршном рачуну претходне године, по слиједећој скали:

Код отписа од 50—55% одвајају 50% обрачунатог доприноса на ванредни приход
„ „ од 55—60% „ 60% „ „
„ „ од 60—65% „ 80% „ „

Образложење

По првобитном приједлогу овог закона привредне организације би дошле у неједнак положај. Оне привредне организације које имају нова основна средства, а према томе је и садашња вриједност тих средстава висока, могућности привређивања у њима су повољније према истоврсној привредној организацији која има стара основна средства и садашњу ниску вриједност основних средстава. Привредне организације са вишом садашњом вриједношћу основних средстава плаћале би мање доприноса на ванредни приход од привредних организација са застарјелим основним средствима.

Због тога предлажемо да се као основица за установљавање изванредног прихода узме набавна вриједност основних средстава додавши обртна средства.

Предложене измјене су потребне ради тога што сматрамо:

да је набавна вриједност основних средстава у извјесном смислу константна јер не подлеже тако великим промјенама као што је то случај са садашњом вриједношћу основних средстава а поготово код оруђа за рад,

да се овако предложеним инструментом стављају све привредне организације на исту стартну базу код обрачунавања доприноса на ванредни приход,

да се предложеним измјенама омогућује застарјелим капацитетима модернизација и постепено враћање средстава које су ови капацитети дали за изградњу нових капацитета,

да се овим приступа олакшању положаја подузећа са ниским органским саставом средстава и даје им се стимуланс за јачање економичности пословања и још већи привредни полет у корист заједнице.

Уколико би остао до сада предложен став 2. члана 3. исти би се дестимулативно односио на привредне организације које би остваривале на примјер 31% ванредног прихода у односу на просјечне личне дохотке.

Народни посланици Већа произвођача:
Винко Грбац с. р., **Коста Иглић** с. р.,
Антон Шинко с. р.

ПРЕДЛОГ

ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ БУЏЕТИМА ИЗ ЛИЧНОГ ДОХОТКА РАДНИКА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)105
13. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, а који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о. г., биће накнадно достављене у облику допунског предлога.

За свог представника при претресању овог законског предлога Савезно извршно веће је одредило Киру Глигорова, секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове, а за повереника Воја Ракића, помоћника секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа)

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ БУЏЕТИМА ИЗ ЛИЧНОГ ДОХОТКА РАДНИКА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНО(А)105
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23 децембра 1961. године претресао је Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника и усвојио га са следећим изменама и допунама: (Видети у извештају Одбора за народну привреду Савезног већа у прилозима 43. седнице).

Осим поменутих измена и допуна Одбор је извршио и неке стилске и редакцијске исправке.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — Председник

инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ БУЏЕТИМА ИЗ ЛИЧНОГ ДОХОТКА РАДНИКА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНО(А)105
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама од 25. и 26. децембра 1961. године, претресао је и без измена усвојио Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу буџетима из личног дохотка радника.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар — Потпредседник

Лука Петковић с. р. — **Родољуб Станић** с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шишел** с. р.

АМАНДМАН
НА ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ БУЏЕТИМА ИЗ ОСОБНОГ ДОХОТКА РАДНИКА

У тексту Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о доприносу буџетима из особног дохотка радника предлаже се измјена члана 2. и брисање члана 3.

Члан 2. би гласио:

„У члану 35. додаје се нови став 3. који гласи:

Допунски допринос буџетима из особног дохотка (члан 12) плаћа се у оној општини на чијем се подручју налази сједиште или пребивалиште исплатиоца особног дохотка, из кога се плаћа овај допринос, односно у оној општини на чијем се подручју налази сједиште пословне или погонске јединице у којој је радних радио.

Образложење

Амандмана на приједлог Закона о измјенама и допунама Закона о доприносу буџетима из особног дохотка радника.

Овим амандманом предлаже се, да мјесто плаћања доприноса буџетима остане као и до сада тј. у општини у којој је радник остварио особни доходак. Као главни разлози против плаћања доприноса буџетима према општини пребивалишта наводимо слиједеће:

1. Под пребивалиштем разумијева се мјесто у коме се одређена особа настани у намјери да тамо стално пребива (види чл. 3. Правилника о пријављивању пребивалишта и боравка — „Службени лист ФНРЈ", број 9/59). Преко 75% радника који долазе у индустријско развијенија мјеста и тамо се запосле имају намјеру да тамо стално пребивају, те већина ових пријављују своје пребивалиште у мјесту запослења. Органи унутрашњих послова примају те пријаве о пребивалишту без испитивања да ли те особе имају фамилију или гдје им је фамилија. Тако се поступа у пракси, ако је дотични пријавитељ са села или из других мјеста гдје се не води евиденција о стално настањеним особама (евиденција пребивалишта). Уколико се ради о особама из мјеста гдје се води евиденција пребивалишта, онда се тражи потврда о одјави пребивалишта. Та потврда о одјави пребивалишта даје се у већини случајева без темељитијег испитивања. Према томе појам пребивалишта је у пракси потпуно неодређен, а и по наведеном пропису тај појам је скоро неупотребљив, да буде основа за плаћање доприноса буџетима, јер садржи у себи субјективни елеменат н а м ј е р е да дотична особа у неком мјесту стално пребива.

2. С обзиром на неодређеност појма пребивалишта у пракси и по прописима, плаћање доприноса буџетима према општини пребивалишта довело би до честих злоупотреба са стране појединих општина, био би повод сталних размимоилажења између појединих општина као и општина с једне стране, а привредних организација, установа и других исплатиоца особних доходака с друге стране. Затим контролу правилне примјене тог плаћања је немогуће спровести, јер заинтересиране општине би требало стално контролирати сва подузећа и друге који имају запослене раднике са њиховог подручја. А које практичне и ефикасне санкције постоје за случај неплаћања доприноса буџетима по мјесту пребивалишта?

У вези тога су и разне политичке посљедице које би могле настати у вези плаћања доприноса буџетима према општини пребивалишта, као нпр. могло би доћи до намјерног непримања на посао радника који имају пребивалиште у другим општинама.

3. Може се поставити и питање, да ли је исправно, да се с једне стране општинама одузима одговарајући допринос буџетима радника који имају пребивалиште у другим општинама, а с друге стране ови радници као и чланови њихових фамилија користе школе и друге институције у општини гдје немају пребивалиште, а за то коришћење њихова општина не даје одговарајућих средстава.

4. У великој већини случајева радници долазе у мјесто запослења са намјером, да се тамо настане и само је питање времена када ће и за своју фамилију добити стан. Зар је онда исправно, да се допринос за стамбену изградњу исплаћује према општини пребивалишта.

5. Ако се узму у обзир све потешкоће техничке, политичке и друге нарави, које би настале у вези плаћања доприноса буџетима према општини пребивалишта, долази се до закључка, да ће општине које имају становити већи број радника који се запошљавају изван општине свог пребивалишта, имати у пракси мало користи од плаћања доприноса буџетима по општини пребивалишта, и да ће негативне посљедице знатно превагнути на позитивним странама плаћања доприноса буџетима по општини пребивалишта. Стога би питање повећања буџетских средстава неразвијених општина требало ријешити на који други начин, а не путем предложеног плаћања доприноса буџетима по општини пребивалишта.

Народни посланици Већа произвођача:
Винко Грбац с. р., **Коста Иглић** с. р.,
Анто Шинко с. р.

ПРЕДЛОГ

ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БУЏЕТИМА И ФИНАНСИРАЊУ САМОСТАЛНИХ УСТАНОВА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)106
13. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог закона о изменама и допунама Закона о буџетима и финансирању самосталних установа, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, а који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о. г., биће накнадно достављене у облику допунског предлога.

За свог представника при претресању овог законског предлога Савезно извршно веће је одредило Киру Глигорова, секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове, а за повереника Воја Ракића, помоћника секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ

ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БУЏЕТИМА И ФИНАНСИРАЊУ САМОСТАЛНИХ УСТАНОВА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)106
25. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године, претресао је Предлог закона о изменама и допунама Закона о буџетима и финансирању самосталних установа и усвојио га без измена, па стога Одбор моли Дом да усвоји овај извештај.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар
инж. **Емерик Блум** с. р.

Председник
Драги Стаменковић с. р.

Чланови:
Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., **Света Пауновић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ

ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О БУЏЕТИМА И ФИНАНСИРАЊУ САМОСТАЛНИХ УСТАНОВА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)106
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама од 25. и 26. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог закона о изменама и допунама Закона о буџетима и финансирању самосталних установа.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар
Лука Петковић с. р.

Потпредседник
Родољуб Станић с. р.

Чланови:
Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

ПРЕДЛОГ

ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О РЕГУЛИСАЊУ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА СА ИНОСТРАНСТВОМ (ДЕВИЗНОГ ЗАКОНА)

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)118
20. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог закона о изменама и допунама Закона о регулисању платног промета са иностранством (Девизног закона), који је Скупштини поднело Савезно извршно веће и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог законског предлога Савезно извршно веће је одредило Јосипа Колара, државног подсекретара за послове финансија, а за повереника Јована Лепосавића, начелника у Државном секретаријату за послове финансија.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ

ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О РЕГУЛИСАЊУ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА СА ИНОСТРАНСТВОМ (ДЕВИЗНОГ ЗАКОНА)

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)118
25. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године, претресао је Предлог закона о изменама и допунама Закона о регулисању платног промета са иностранством (Девизног закона) и усвојио га без измена, па стога Одбор моли Дом да усвоји овај извештај.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик инж. Филип Кнежевић.

Секретар
инж. **Емерик Блум** с. р.

Председник
Драги Стаменковић с. р.

Чланови:

Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., **Света Пауновић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ

ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О РЕГУЛИСАЊУ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА СА ИНОСТРАНСТВОМ (ДЕВИЗНОГ ЗАКОНА)

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)118
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 26. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог закона о изменама и допунама Закона о регулисању платног промета са иностранством (Девизног закона).

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар
Лука Петковић, с. р.

Потпретседник
Родољуб Станић с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

ПРЕДЛОГ

ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН САВЕЗНОГ ДРУШТВЕНОГ ФОНДА ЗА ШКОЛСТВО

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)93
25. октобар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Финансијски план Савезног друштвеног фонда за школство за 1961. годину са Предлогом одлуке о давању сагласности на исти, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, а који су прихваћени од стране Координационог одбора Савезног извршног већа, и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 31. октобар о. г., биће накнадно достављене у облику допунског предлога.

За свог представника при претресању овог плана и предлога одлуке Савезно извршно веће је одредило овог члана Крсту Црвенковског, а за повереника Родољуба Јемуовића, помоћника секретара Савезног извршног већа за просвету и културу.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст финансијског плана и Предлог одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ

ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН САВЕЗНОГ ДРУШТВЕНОГ ФОНДА ЗА ШКОЛСТВО ЗА 1961. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)93
23. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године, претресао је Финансијски план Савезног друштвеног фонда за школство за 1961. годину са Предлогом одлуке о давању сагласности на исти и усвојио га са следећом изменом:

У спецификацији партије 4 позиције 4-02 до 4—12 расхода Финансијског плана Савезног друштвеног фонда за школство за 1961. годину — регрес школама за набавку одређених учила и опреме, текст тачке 3. мења се и гласи:

„3. Горња расподела по квотама за поједине републике важи до 30. јуна 1962. године".

Наведену измену и допуну усвојио је и Одбор за просвету Савезног већа.

Осим наведене измене Одбор је учинио и неке стилске и редакцијске исправке.

Подносећи овај извештај Одбор моли Дом да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — Председник
Инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. Славко Баум с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ

ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН САВЕЗНОГ ДРУШТВЕНОГ ФОНДА ЗА ШКОЛСТВО ЗА 1961. ГОДИНУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)93
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама од 25. и 26. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог одлуке о давању сагласности на Финансијски план Савезног друштвеног фонда за школство за 1961. годину.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик инж. Бранислав Иконић.

Секретар — Потпретседник
Лука Петковић с. р. — **Родољуб Станић** с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

ПРЕДЛОГ

ОДЛУКЕ О ОДРЕЂИВАЊУ СРЕДСТАВА КОЈИМА ЋЕ ФЕДЕРАЦИЈА ПОМАГАТИ ИЗГРАДЊУ И ОПРЕМАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ОБЈЕКАТА ОД 1961. ДО 1965. ГОДИНЕ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)94
5. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог одлуке о одређивању средстава којима ће федерација помагати изградњу и опремање одређених универзитетских објеката од 1961. до 1965. године, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог предлога одлуке Савезно извршно веће је одредило свог члана Крсту Црвенковског, а за повереника Пера Дјетелића, помоћника секретара Савезног извршног већа за просвету и културу.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ

ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ОДРЕЂИВАЊУ СРЕДСТАВА КОЈИМА ЋЕ ФЕДЕРАЦИЈА ПОМАГАТИ ИЗГРАДЊУ И ОПРЕМАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ОБЈЕКАТА ОД 1961. ДО 1965. ГОДИНЕ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)94
25. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године, претресао је Предлог одлуке о одређивању средстава којима ће федерација по-

магати изградњу и опремање одређених универзитетских објеката од 1961. до 1965. године и усвојио га без измена, па стога Одбор моли Дом да усвоји овај извештај.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — Председник

Инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. Славко Баум с. р., **инж. Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., **Света Пауновић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **инж. Павле Шумановац** с. р., **Борко Темелковски** с. р., **инж. Антон Трибушон** с. р., **инж. Ратко Војиновић** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ОДРЕЂИВАЊУ СРЕДСТАВА КОЈИМА ЋЕ ФЕДЕРАЦИЈА ПОМАГАТИ ИЗГРАДЊУ И ОПРЕМАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ОБЈЕКАТА ОД 1961. ДО 1965. ГОДИНЕ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)94
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама од 25. и 26. децембра 1961. године претресао је и усвојио без измена Предлог одлуке о одређивању средстава којима ће федерација помагати изградњу и опремање одређених универзитетских објеката од 1961. до 1965. године.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик инж. Бранислав Иконић.

Секретар — Потпретседник

Лука Петковић с. р. — **Родољуб Станић** с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., **инж. Милан Томашко** с. р., **инж Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

ПРЕДЛОГ
ОДЛУКЕ О ДОДЕЉИВАЊУ СРЕДСТАВА ИЗ ПРИВРЕДНИХ РЕЗЕРВИ ФЕДЕРАЦИЈЕ ЗА ИСПЛАТУ РЕГРЕСА У ОБЛАСТИ РОБНОГ ПРОМЕТА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)96
5. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог предлога одлуке Савезно извршно веће је одредило свог члана Николу Минчева, а за повереника Јована Хаџипешића, начелника у Државном секретаријату за послове финансија.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ДОДЕЉИВАЊУ СРЕДСТАВА ИЗ ПРИВРЕДНИХ РЕЗЕРВИ ФЕДЕРАЦИЈЕ ЗА ИСПЛАТУ РЕГРЕСА У ОБЛАСТИ РОБНОГ ПРОМЕТА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)96
25. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године, претресао је Предлог одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације и усвојио га без измена, па стога Одбор моли Дом да усвоји овај извештај.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — Председник

Инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. Славко Баум с. р., **инж. Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., **Света Пауновић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **инж. Павле Шумановац** с. р., **Борко Темелковски** с. р., **инж. Антон Трибушон** с. р., **инж. Ратко Војиновић** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ДОДЕЉИВАЊУ СРЕДСТАВА ИЗ ПРИВРЕДНИХ РЕЗЕРВИ ФЕДЕРАЦИЈЕ ЗА ИСПЛАТУ РЕГРЕСА У ОБЛАСТИ РОБНОГ ПРОМЕТА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)96
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 26. децембра 1961. године претресао је и без

измена усвојио Предлог одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар — Потпретседник

Лука Петковић с. р. — **Родољуб Станић** с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

ПРЕДЛОГ
ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О КАМАТНИМ СТОПАМА НА ФОНДОВЕ У ПРИВРЕДИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)101
13. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о каматним стопама на фондове у привреди, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, а који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о. г., биће накнадно достављене у облику допунског предлога.

За свог представника при претресању овог предлога одлуке Савезно извршно веће је одредило Кира Глигорова, секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове, а за повереника Воја Ракића, помоћника секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О КАМАТНИМ СТОПАМА НА ФОНДОВЕ У ПРИВРЕДИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)101
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године претресао је Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о каматним стопама на фондове у привреди и усвојио га са следећим изменама и допунама: (Видети у извештају Одбора за народну привреду Савезног већа у прилозима 43. седнице).

Подносећи овај извештај Одбор моли Дом да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — Председник

Инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Владимир Стијеновић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О КАМАТНИМ СТОПАМА НА ФОНДОВЕ У ПРИВРЕДИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)101
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 26. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о каматним стопама на фондове у привреди.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар — Потпредседник

Лука Петковић с. р. — **Родољуб Станић** с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

ПРЕДЛОГ
ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О СТОПАМА ДОПРИНОСА ИЗ ДОХОТКА ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)102
13. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог одлуке о изменама Одлуке о стопама доприноса из дохотка привредних организација, који је Скупштини поднело Савезно

извршно веће, а који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о. г., биће накнадно достављене у облику допунског предлога.

За свог представника при претресању овог предлога одлуке Савезно извршно веће је одредило Кира Глигорова, секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове, а за повереника Воја Ракића, помоћника секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О СТОПАМА ДОПРИНОСА ИЗ ДОХОТКА ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)102
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године претресао је Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о стопама доприноса из дохотка привредних организација и усвојио га са следећим изменама и допунама: (Видети у извештају Одбора за народну привреду Савезног већа у прилозима 43. седнице).

Подносећи овај извештај Одбор моли Дом да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — **Инж. Емерик Блум** с. р.
Председник — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Владимир Стијеновић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О СТОПАМА ДОПРИНОСА ИЗ ДОХОТКА ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)102
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 26. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог одлуке о изменама Одлуке о стопама доприноса из дохотка привредних организација.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар — **Лука Петковић** с. р.
Потпредседник — **Родољуб Станић** с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрајим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

ПРЕДЛОГ
ОДЛУКЕ О СРЕДСТВИМА ЗА ДАВАЊЕ НАКНАДЕ САОБРАЋАЈНИМ ПРИВРЕДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА ПОВЛАСТИЦЕ У ПУТНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ У 1962. ГОДИНИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)114
19. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог одлуке о средствима за давање накнаде саобраћајним привредним организацијама за повластице у путничком саобраћају у 1962. години и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог предлога одлуке Савезно извршно веће је одредило свог члана Николу Минчева, а за повереника Јована Хаџипешића, начелника у Државном секретаријату за послове финансија.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О СРЕДСТВИМА ЗА ДАВАЊЕ НАКНАДЕ САОБРАЋАЈНИМ ПРИВРЕДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА ПОВЛАСТИЦЕ У ПУТНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ У 1962. ГОДИНИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)114
25. децембра 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године, претресао је Предлог одлуке о средствима за давање накнаде саобраћајним

привредним организацијама за повластицу у путничком саобраћају у 1962. години и усвојио га без измена, па стога Одбор моли Дом да усвоји овај извештај.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — Председник

Инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., **Света Пауновић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ

ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О СРЕДСТВИМА ЗА ДАВАЊЕ НАКНАДЕ САОБРАЋАЈНИМ ПРИВРЕДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА ПОВЛАСТИЦЕ У ПУТНИЧКОМ СОБРАЋАЈУ У 1962. ГОДИНИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)114
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 26. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог одлуке о средствима за давање накнаде саобраћајним привредним организацијама за повластице у путничком саобраћају у 1962. години.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар — Потпредседник

Лука Петковић с. р. — **Родољуб Станић** с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

ПРЕДЛОГ

ОДЛУКЕ О НАЧИНУ ФИНАНСИРАЊА ИНВЕСТИЦИЈА КОЈЕ ПРЕДСТАВЉАЈУ ПРОИЗВОДНУ РЕЗЕРВУ ДРЖАВНОГ СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ПОСЛОВЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ У ОДРЕЂЕНИМ ПРИВРЕДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)115
19. децембра 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог одлуке о начину финансирања инвестиција које представљају производну резерву Државног секретаријата за послове народне одбране у одређеним привредним организацијама, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог предлога одлуке Савезно извршно веће је одредило Кира Глигорова, секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове, а за повереника Милана Михајловића, начелника у Секретаријату Савезног извршног већа за опште привредне послове.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ

ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О НАЧИНУ ФИНАНСИРАЊА ИНВЕСТИЦИЈА КОЈЕ ПРЕДСТАВЉАЈУ ПРОИЗВОДНУ РЕЗЕРВУ ДРЖАВНОГ СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ПОСЛОВЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ У ОДРЕЂЕНИМ ПРИВРЕДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)115
25. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године, претресао је Предлог одлуке о начину финансирања инвестиција које представљају производну резерву Државног секретаријата за послове народне одбране у одређеним привредним организацијама и усвојио га без измена, па стога Одбор моли Дом да усвоји овај извештај.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик инж. Филип Кнежевић.

Секретар — Председник

Инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ

ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О НАЧИНУ ФИНАНСИРАЊА ИНВЕСТИЦИЈА КОЈЕ ПРЕДСТАВЉАЈУ ПРОИЗВОДНУ РЕЗЕРВУ ДРЖАВНОГ СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА ПОСЛОВЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ У ОДРЕЂЕНИМ ПРИВРЕДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)115
26 децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 26. децембра 1961. године претресао и без

измена је усвојио Предлог одлуке о начину финансирања инвестиција које представљају производну резерву Државног секретаријата за послове народне одбране у одређеним привредним организацијама.

Подносећи овај извештај Законодавни Одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар
Лука Петковић с. р.

Потпредседник
Родољуб Станић с. р.

Чланови:
Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

ПРЕДЛОГ
ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О СТОПАМА ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)116
19. децембра 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о стопама доприноса за социјално осигурање, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог предлога одлуке Савезно извршно веће је одредило Романа Албрехта, државног подсекретара у Секретаријату Савезног извршног већа за рад, а за повереника др Николу Дилбера, вишег саветника у Секретаријату Савезног извршног већа за рад.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О СТОПАМА ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)116
25. децембра 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године, претресао је Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о стопама доприноса социјалног осигурања, и усвојио га без измена, па стога Одбор моли Дом да усвоји овај извештај.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик инж. Филип Кнежевић.

Секретар
Инж. Емерик Блум с. р.

Председник,
Драги Стаменковић с. р.

Чланови:
Инж. Славко Баум с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., **Света Пауновић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., инж. **Ратко Војиновић** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Душан Костић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О СТОПАМА ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)116
26. децембра 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 26. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог одлуке о изменама и допунама Одлуке о стопама доприноса за социјално осигурање, који му је доставио Одбор за народну привреду Већа произвођача.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Ибрахим Маглајлић.

Секретар
Лука Петковић с. р.

Потпредседник
Родољуб Станић с. р.

Чланови:
Живко Брајковски с. р., **Грегор Кланчник** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., **Никола Јањић** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Јурај Шицел** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р.

ПРЕДЛОГ
ОДЛУКЕ О ПОТВРДИ УРЕДАБА САВЕЗНОГ ИЗВРШНОГ ВЕЋА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)108
18. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Савезно извршно веће поднело је Скупштини предлог да потврди уредбе које је Веће донело у међувремену од последњег заседања Скупштине на основу тачке II Одлуке о потврди уредаба Савезног

извршног већа и о даљем раду на припреми закона о привредном систему.

У вези са овим предлогом, молим да Одбор за народну привреду Вашег Дома размотри поменуте уредбе, које су наведене у приложеном списку, и поднесе Дому свој предлог у вези са траженом потврдом.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и списак уредаба и Предлог одлуке о потврди уредаба — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ПОТВРДИ УРЕДАБА САВЕЗНОГ ИЗВРШНОГ ВЕЋА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)108
23. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници одржаној 23. децембра 1961. године, разматрао је уредбе које је Савезно извршно веће донело на основу овлашћења из одељка II Одлуке о потврди уредаба Савезног извршног већа и о даљем раду на припреми Закона о привредном систему, које је Савезно извршно веће поднело Скупштини на потврду.

Како су ове уредбе у сагласности са нашом општом привредном политиком и постојећим прописима, Одбор предлаже Дому да донесе одлуку о њиховој потврди.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — Председник
Инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:
Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., инж. **Света Пауковић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Душан Костић** с. р.

ПРЕДЛОГ
ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ ДРУШТВЕНИМ ИНВЕСТИЦИОНИМ ФОНДОВИМА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)104
13. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог закона о измени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, а који је у начелу прихваћен од стране Савезног извршног већа и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

Евентуалне измене и допуне које буду усвојене на седници Савезног извршног већа, заказаној за 15. децембар о. г., биће накнадно достављене у облику допунског предлога.

За свог представника при претресању овог законског предлога Савезно извршно веће је одредило Кира Глигорова, секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове, а за повереника Воја Ракића, помоћника секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ ДРУШТВЕНИМ ИНВЕСТИЦИОНИМ ФОНДОВИМА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)104
27. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 23. и 27. децембра 1961. године претресао је Предлог закона о измени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима и усвојио га са следећим изменама: (Видети у извештају Одбора за народну привреду Савезног већа у прилозима 43. седнице).

Подносећи овај извештај Одбор моли Дом да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар — Председник
Инж. **Емерик Блум** с. р. — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:
Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., **Света Пауновић** с. р., инж. **Ратко Војновић** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Борко Темелковски** с. р., **Франц Лубеј** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ ДРУШТВЕНИМ ИНВЕСТИЦИОНИМ ФОНДОВИМА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)104
27. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама од 25. и 27. децембра 1961. године претресао је и без измена

усвојио Предлог закона о измени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар **Лука Петковић** с. р.

Потпредседник **Родољуб Станић** с. р.

Чланови:

Живко Брајковски с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Јурај Шицел** с. р.

АМАНДМАН
НА ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ ДРУШТВЕНИМ ИНВЕСТИЦИОНИМ ФОНДОВИМА

У тексту Приједлога закона о измјени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима предлаже се измјена става 1. члана 1, тако да би овај гласио:

Члан 1.

У Закону о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима („Службени лист ФНРЈ", број 8/1961) став 1. члана 1. мијења се и гласи:

„Допринос инвестиционим фондовима плаћа се по стопи од 30% од износа чистог прихода издвојеног за пословни фонд и фонд заједничке потрошње привредне организације, и то инвестиционом фонду општине по стопи од 15% и инвестиционом фонду народне републике по стопи од 15%."

Образложење

Амандмана на приједлог Закона о измјени и допуни Закона о доприносу друштвеним инвестиционим фондовима.

У погледу буџетских прихода и буџетске потрошње комуне долазе у 1962. години у прилично тежи положај него у 1961. години, јер

— федерација повећава своје учешће у заједничким приходима од 3% на 10%;

— плаће службеника и радника у јавној управи повећавају се за 15%;

— цијене разном материјалу односно роби и за разне услуге такође су повећане,

а све то бит ће само дјеломично надокнађено увођењем малопродајног пореза на промет на прехрамбене артикле, односно повећањем стопе тог пореза на артикле који су до сада потпадали плаћању тог пореза.

У вези напријед наведеног, а у складу са даљним развитком нашег комуналног система, требало би, приликом повећања стопе доприноса друштвеним инвестиционим фондовима од 20% на 30% ово повећање барем дјеломично употријебити за јачање општинских инвестиционих фондова, а то би се постигло овим амандманом, којим се повећање наведеног доприноса дијели на републику и на комуне у једнаким дијеловима. Нема оправданих разлога, да се повећање тих инвестиционих средстава политичко-територијалних јединица централизира у народној републици и то баш у раздобљу када тежимо ка повећању самосталности и повећању материјалних средстава наших комуна.

Народни посланици Већа произвођача:

Винко Грбац с. р., **Коста Иглић** с. р., **Анто Шинко** с. р.

ПРЕДЛОГ
ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ ЗА СТАМБЕНУ ИЗГРАДЊУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)109
19. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу за стамбену изградњу, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће, и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог законског предлога Савезно извршно веће је одредило Кира Глигорова, секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове, а за повереника Воја Ракића, помоћника секретара Савезног извршног већа за опште привредне послове.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ ЗА СТАМБЕНУ ИЗГРАДЊУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)109
27. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 23. и 27. децембра о. г. претресао је Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу за стамбену изградњу и усвојио га са следећом изменом:

У члану 1, у ставу 2, у другом реду уместо речи „део", уносе се речи „у 1962. години до 50%".

Наведену измену усвојило је и Одбор за народну привреду Савезног већа.

Осим поменуте измене Одбор је учинио и неке стилске и редакцијске исправке.

Подносећи овај извештај Одбор моли Дом да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Душан Костић.

Секретар Инж. **Емерик Блум** с. р.

Потпредседник **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:

Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., инж. **Света Пауновић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Ратко Војковић** с. р., **Владимир Стијеповић** с. р., **Душан Костић** с. р., **Франц Лубеј** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ ЗА СТАМБЕНУ ИЗГРАДЊУ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)109
27. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 27. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог закона о изменама и допунама Закона о доприносу за стамбену изградњу, који му је доставио Одбор за народну привреду Већа произвођача.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар — **Лука Петковић** с. р.
Потпредседник — **Родољуб Станић** с. р.

Чланови:
Јурај Шицел с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Живко Брајковски** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р., инж. **Бранислав Иконић** с. р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р.,

---

ПРЕДЛОГ
ОДЛУКЕ О ОВЛАШЋЕЊУ ОДРЕЂЕНИХ САВЕЗНИХ ОРГАНА ДА УТВРДЕ НОМЕНКЛАТУРУ ПРИВРЕДНИХ И НЕПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)117
19. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог одлуке о овлашћењу одређених савезних органа да утврде номенклатуру привредних и непривредних делатности, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће и молим да исти упутите Одбору за народну привреду свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог предлога одлуке Савезно извршно веће је одредило Романа Албрехта, државног подсекретара у Секретаријату Савезног извршног већа за рад, а за повереника Теодора Томића, начелника одељења у Секретаријату Савезног извршног већа за рад.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ
ОДБОРА ЗА НАРОДНУ ПРИВРЕДУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ОВЛАШЋЕЊУ ОДРЕЂЕНИХ САВЕЗНИХ ОРГАНА ДА УТВРДЕ НОМЕНКЛАТУРУ ПРИВРЕДНИХ И НЕПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за народну привреду
СНС(А)117
25. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за народну привреду Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници од 23. децембра 1961. године, претресао је Предлог одлуке о овлашћењу одређених савезних органа да утврде номенклатуру привредних и непривредних делатности, и усвојио га без измена, па стога Одбор моли Дом да усвоји овај извештај.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик инж. Филип Кнежевић.

Секретар — Инж. **Емерик Блум** с. р.
Председник — **Драги Стаменковић** с. р.

Чланови:
Инж. **Славко Баум** с. р., инж. **Филип Кнежевић** с. р., **Анте Милковић** с. р., инж. **Света Пауновић** с. р., **Алојз Рибич** с. р., инж. **Павле Шумановац** с. р., **Борко Темелковски** с. р., инж. **Антон Трибушон** с. р., **Душан Костић** с. р., **Франц Лубеј** с. р.

ИЗВЕШТАЈ
ЗАКОНОДАВНОГ ОДБОРА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О ОВЛАШЋЕЊУ ОДРЕЂЕНИХ САВЕЗНИХ ОРГАНА ДА УТВРДЕ НОМЕНКЛАТУРУ ПРИВРЕДНИХ И НЕПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)117
27. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 27. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог одлуке о овлашћењу одређених савезних органа да утврде номенклатуру привредних и непривредних делатности који му је доставио Одбор за народну привреду Већа произвођача.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Никола Јањић.

Секретар — Инж. **Лука Петковић** с. р.
Потпредседник — **Родољуб Станић** с. р.

Чланови:
Јурај Шицел с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Живко Брајковски** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с. р. инж. **Бранислав Иконић**, с р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р.,

ПРЕДЛОГ

ОДЛУКЕ О УВОЂЕЊУ ПОСЕБНОГ ДОДАТКА НА ПЕНЗИЈЕ У 1962. ГОДИНИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)121
22. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Друже председниче,

Достављам Вам Предлог одлуке о увођењу посебног додатка на пензије у 1962. години, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће и молим да исти упутите Одбору за питања рада и социјалног осигурања свог Већа на претресање и даљи поступак.

За свог представника при претресању овог предлога одлуке Савезно извршно веће је одредило Романа Албрехта, државног подсекретара у Секретаријату Савезног извршног већа за рад, а за повереника др Николу Дилбера, вишег саветника у Секретаријату Савезног извршног већа за рад.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ

ОДБОРА ЗА ПИТАЊА РАДА И СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О УВОЂЕЊУ ПОСЕБНОГ ДОДАТКА НА ПЕНЗИЈЕ У 1962. ГОДИНИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за питања рада и социјалног осигурања
СНС(А)121
26. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за питања рада и социјалног осигурања Већа произвођача на својим седницама одржаним 25. и 26. децембра 1961. године претресао је и без измена усвојио Предлог одлуке о увођењу посебног додатка на пензије у 1962. години.

Подносећи овај извештај Одбор за питања рада и социјалног осигурања предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца одређен је народни посланик Драгослав Јеремић.

За секретара
Паула Хумек с. р.

За председника
Емил Кервешан с. р.

Чланови:
Имре Балинт с. р., **Драгослав Јеремић** с. р., **Пепца Кардељ** с. р., **Мурис Османагић** с. р., **Јелена Стојановић** с. р., **Мусрет Пирић** с. р.

ИЗВЕШТАЈ

О ПРЕДЛОГУ ОДЛУКЕ О УВОЂЕЊУ ПОСЕБНОГ ДОДАТКА НА ПЕНЗИЈЕ У 1962. ГОДИНИ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Законодавни одбор
СНС(А)121
27. децембар 1961. године
Београд

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Законодавни одбор Већа произвођача Савезне народне скупштине на својим седницама одржаним 25. и 27. децембра 1961. године претресао је Предлог одлуке о увођењу посебног додатка на пензије у 1962. години.

У току претреса Одбор је предложио да се у овом законском предлогу изврше извесне измене са којима се сложио Одбор за питање рада и социјалног осигурања Већа произвођача.

Подносећи овај извештај Законодавни одбор предлаже Дому да га усвоји.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Ибрахим Маглајлић.

Секретар
Инж. **Лука Петковић** с. р.

Потпредседник
Родољуб Станић с. р.

Чланови:
Јурај Шицел с. р., инж. **Милан Томашко** с. р., **Радослав Гавриловић** с. р., **Живко Брајковски** с. р., **Ибрахим Маглајлић** с.р. инж. **Бранислав Иконић**, с р., **Никола Јањић** с. р., **Грегор Кланчник** с. р.,

ПРЕДЛОГ

ЗАКОНА О ИЗМЕНИ ЗАКОНА О ДОПРИНОСУ ИЗ ДОХОТКА ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)125
26. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Достављам Вам Предлог закона о измени Закона о доприносу из дохотка привредних организација, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће с молбом да се донесе по хитном поступку на овом заседању Скупштине.

Молим да на седници свог Дома предложите да се наведени предлог стави на дневни ред, с тим да се претрес предлога обави по хитном поступку.

За свог представника при претресању овог предлога Савезно извршно веће је одредило Јосипа Колара, државног подсекретара за послове финансија, а за повереника Михаила Шћекића, начелника одељења у Државном секретаријату за послове финансија.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ПРЕДЛОГ
ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ОСНОВНОГ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ БИЉА ОД БОЛЕСТИ И ШТЕТОЧИНА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)128
26. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Достављам Вам Предлог закона о изменама и допунама Основног закона о заштити биља од болести и штеточина, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће с молбом да се донесе по хитном поступку на овом заседању Скупштине.

Молим да на седници свог Дома предложите да се наведени предлог стави на дневни ред, с тим да се претрес предлога обави по хитном поступку.

За свог представника при претресању овог предлога Савезно извршно веће је одредило Славка Комара, секретара Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, а за повереника Милуна Ивановића, помоћника секретара Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ПРЕДЛОГ
ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ОСНОВНОГ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ СТОКЕ ОД СТОЧНИХ ЗАРАЗА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)130
26. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Достављам Вам Предлог закона о изменама и допунама Основног закона о заштити стоке од сточних зараза, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће с молбом да се донесе по хитном поступку на овом заседању Скупштине.

Молим да на седници свог Дома предложите да се наведени предлог стави на дневни ред, с тим да се претрес предлога обави по хитном поступку.

За свог представника при претресању овог предлога Савезно извршно веће је одредило Славка Комара, секретара Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, а за повереника Милуна Ивановића, помоћника секретара Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ПРЕДЛОГ
ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРОМЕТУ СЕМЕНСКЕ РОБЕ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)129
26. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Достављам Вам Предлог закона о изменама и допунама Закона о промету семенске робе, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће с молбом да се донесе по хитном поступку на овом заседању Скупштине.

Молим да на седници свог Дома предложите да се наведени предлог стави на дневни ред, с тим да се претрес предлога обави по хитном поступку.

За свог представника при претресању овог предлога Савезно извршно веће је одредило Славка Комара, секретара Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, а за повереника Милуна Ивановића, помоћника секретара Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога закона — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ПРЕДЛОГ
ОДЛУКЕ О ДОДЕЉИВАЊУ СРЕДСТАВА ИЗ ПРИВРЕДНИХ РЕЗЕРВИ ФЕДЕРАЦИЈЕ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНС(А)126
26. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Достављам Вам Предлог одлуке о додељивању средстава из привредних резерви федерације, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће с молбом да се донесе по хитном поступку на овом заседању Скупштине.

Молим да на седници свог Дома предложите да се наведени предлог стави на дневни ред, с тим да се претрес предлога обави по хитном поступку.

За свог представника при претресању овог предлога Савезно извршно веће је одредило Благоја Богавца, државног подсекретара у Секретаријату Савезног извршног већа за саобраћај и везе, а за повереника др Грација Маринића, саветника у Секретаријату Савезног извршног већа за саобраћај и везе.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ПРЕДЛОГ

ОДЛУКЕ О УСТУПАЊУ ЗАШТИТНИМ РАДИОНИЦАМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И ЗАПОШЉАВАЊЕ ИНВАЛИДА САВЕЗА ГЛУВИХ ЈУГОСЛАВИЈЕ ДОПРИНОСА БУЏЕТИМА ИЗ ЛИЧНОГ ДОХОТКА

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ПРЕДСЕДНИК
СНО(А)127
26. децембар 1961. године
Београд

ПРЕДСЕДНИКУ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Достављам Вам Предлог одлуке о уступању заштитних радионица за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида Савеза глувих Југославије доприноса буџетима из личног дохотка, који је Скупштини поднело Савезно извршно веће с молбом да се донесе по хитном поступку на овом заседању Скупштине.

Молим да на седници свог Дома предложите да се наведени предлог стави на дневни ред, с тим да се претрес предлога обави по хитном поступку.

За свог представника при претресању овог предлога Савезно извршно веће је одредило свог члана Лидију Шентјурц, а за повереника Будимира Весића, саветника у Секретаријату Савезног извршног већа за социјалну политику и комунална питања.

Председник
Петар Стамболић с. р.

(Писмо Савезног извршног већа и текст Предлога одлуке — видети у прилозима 43. седнице Савезног већа).

ИЗВЕШТАЈ

ОДБОРА ЗА ПРИВРЕДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ВЕЋА ПРОИЗВОЂАЧА О ПОТВРДИ СТАТУТА САВЕЗНЕ ИНДУСТРИЈСКЕ КОМОРЕ

САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА
ВЕЋЕ ПРОИЗВОЂАЧА
Одбор за привредне организације
СНС(А)50
27. децембар 1961. године

ВЕЋУ ПРОИЗВОЂАЧА
САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Београд

Одбор за привредне организације Већа произвођача Савезне народне скупштине на својој седници одржаној 27.XII 1961. године разматрао је Статут Савезне индустријске коморе.

Одбор је учинио измене са којима су се сложили представници Савезне индустријске коморе.

Пошто је наведени Статут усаглашен са Законом о удруживању и пословној сарадњи у привреди као и са Законом о изменама и допунама Закона о јавним службеницима Одбор предлаже Дому да потврди Статут Савезне индустријске коморе.

За известиоца Одбора одређен је народни посланик Живко Бернот.

За секретара, **Митре Марковски** с. р.

Председник, **Иван Божичевић** с. р.

Чланови:
Живко Бернот с. р., **Павле Бранковић** с. р., **Тоша Брезичевић** с. р., **Петар Чалић** с. р., **Крсто Милинић** с. р., **Митре Марковски** с. р., инж. **Миран Мејак**, с. р., инж. **Чедомил Миличевић** с. р., **Симо Тадић** с. р.

Izdaje Savezna narodna skupština, Beograd. Uređuje redakcijski odbor. Odgovorni urednik Milorad Č. Aćimović, šef Stenografskog biroa Savezne narodne skupštine, Beograd. Štampa Beogradskog grafičkog zavoda, Beograd. — Cena ovoj svesci 1.600 din. Pretplatu prima Služba prodaje »Službenog lista SFRJ«, Jovana Ristića 1. Tel. 51-671. Abonman u visini od 2.000 din. polaže se na žiro rač. 101-13-602-32. Pretplatnici će beleške dobijati sve dok se ovaj iznos ne iscrpe, kada će biti pozvani da obnove pretplatu.